

Ročník IX.

Rok 1913.

Hlasy Svatohostýnské.

Měsíčník lidový.

**Vydávají Otcové Tovaryšstva Ježíšova
na Sv. Hostýně na Moravě.**

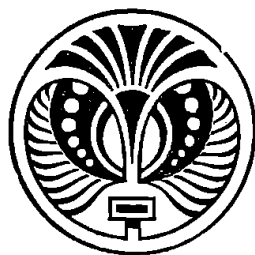
O B S A H.

Básně.	Strana		Strana
Orodovnice naše. R. Stupavský	6	Vlastnoruční blahopřání Sv. Otce J. E.	
Obrat k nám své milosrdné oči. R. Stupavský	23	kard. olomouckému	114
Dokonáno. P. Fr. Žák T. J.	37	Jak oslavíme památný den korunovace	114
A Ježíše nám ukaž. R. Stupavský	54	Jak jsme oslavili první výročí korunovace. Ant. Janda	129
Královně Máje. Fr. Střížovský	65	Vzácná návštěva. P. Fr. Zimmerhackel T. J.	133
Salve Regina. O. z Tepence	69	Letěla bělounká holubička. A. Dokoupil	136
O milostivá. R. Stupavský	81	Pozvání na valnou hromadu Matice	138
O přivětivá. R. Stupavský	100	Pozvání na sjezd mar. družin na Velehrad	139
O přesladká. R. Stupavský	138	Valná hromada Matice	145
Matičce Hostýnské. Hroznata Roubal	140	Hřbitov Svatohostýnský. P. Rud. Rozkošný T. J.	147
Matce Páně. M. Lišková	161	Promluva J. M. Dr. K. Wisnara při svěcení hřbitůvku	150
Rodičky Boží obrázek	178	Sv. Hostýn a náš lid. Našinec	154
Benedicta	181	Šestý sjezd papírové rodiny na Sv. Hostýně. Fr. Kuttan, far. ve Slavkově	155
Články poučné a zábavné.		Slavnost sdružené omladiny. J. Novák	161
Korunovaná Ochrana Moravy zůstaň matkou lidu svému	1	Dr. Josef šlechtic Koudela †	179
Chudobky do věnce korunované Královny Sv. Hostýnské. Mar. Alfonsa 2, 21, 33, 49, 66, 81, 98, 115, 120	120	Poutníci arcidiecese olomoucké u sv. Otce	177
Chudobky ještě. Mar. Alfonsa 134, 153, 164	181	K vzpomínkám na † vdp. P. Malého T. J. Al. Vicenik	182
Hršť vzpomínek na † P. Fil. Malého. Al. Vicenik. 7, 29, 43, 59, 75, 90, 108, 171	171	Jediný prositel. Al. Dostál	188
Neuvoď nás v pokušení L. Coloma, J. Černý T. J.	8, 23, 40	Vyobrazení.	
Maria v žalmech předobrazena. Dr. E. Kadeřávek	12, 36, 58	S korunovačních slavností:	
Výzbroj křesťana. D. Avid T. J. 13, 28, 103, 166	166	Hold Jeho Svatosti a Jeho Veličenstvu	5
Pastýřský list J. Em. kard. olom.	17	Příchod Jeho Em. kard. Pražského	7
Hold Mariánské Moravy Král. Sv. H.	18	Bezpečností stráž	9
Na Sv. Hostýn. Dr. J. Řehulka 54, 72, 84, 101	84	Nejstarší poutnice	11
Velká výsada udělená Sv. Hostýnu	65	J. Er. ndp. kardinál Dr. Fr. Bauer se svojí družinou u sv. Otce	19
Pamětní desky korun. na Sv. Hostýně	69	Uvítání J. Exc. biskupa Kralovéhradeckého	21
V sebezapírání. Al. Dostál	86	Uvítání J. M. biskupa Karla Wisnara	25
Křesťanské matky-věnujte se dítkám. J. Černý T. J.	88	Vojenské stany	27
Pozvání na slavnosti velehradské	92	Pouť matek a dětí	35, 41, 43, 45
Pamětní spis o papežské korunovaci	94	Vídeňské processí	51
Nové milosti v okt. nanebevzetí P. M.	97	Hold Jeho Veličenstvu	53
Cesta do Říma s korunkami. J. Drábek	104, 118, 140, 168	Vojenský telefon	57
		Obrázek od ndp. biskupa Koudelky † P. Malému	61

	Strana
Pouť kněží	67
Viktor Foerster	73
Mariánská družina	83
Mariánská družina z Kvasic a Kromě- říže	85
Družičky Žeranovické	89
Národní dělo	93
Ohrada okolo hřbitova	99
Schodiště k hřbitovu	101
Stavba podstavce pro hřbitovní kříž	105
Polní kuchyně	107
Jeho Em. kard. olomucký	114
Korunovaná Královna Sv. Hostýnská	117
Na rczcestí pod Sv. Hostýnem	121
U sv. Antonínka	122
Na křižovatce k vodní kapli	123
Hřbitůvek na Sv. Hostýně	131, 135
Kněží při duch. cvičeních 149, 183 185, 187, 189.	
Papírová rodina	157
Sdružená omladina	163, 167, 169
J. M. Dr. Jos. Burián	173

	Strana
Různé.	
Zprávy se Sv. Hostýna. P. R. Rozkošný T. J. 15, 30, 47, 62, 77, 95, 109, 125, 142, 158, 175, 191.	
Vzpomínka na členy Omladiny	15
Zprávy o missijích se Sv. Hostýna 62, 78.	
Plnomocné odpustky na Sv. Hostýně 63.	
Museum 63, 126, 128, 160, 192.	
Nový hřbitov 111.	
Kněží na duch. cvičeních 128, 144, 159.	
Dary:	
na mosaikový obraz 16, 32, 48, 79, 96, 111, 128, 144, 160, 175;	
na korunovační slavnosti: 16, 32, 79, 96, 111 128, 160;	
na křižovou cestu: 16, 32, 48, 63, 79, 96, 111, 128, 144, 160, 175;	
na kostel: 32, 128;	
na sousoší: 32, 79, 96, 128, 144, 175;	
na schody: 32, 79, 160;	
na útulnu: 79, 111, 160.	
Poděkování: 16, 32, 48, 63, 79, 96, 111, 128, 144, 160, 175, 192.	
Duchovní práce Svatohostýnské 192.	

HLASY SVATOHOSTÝNSKÉ

MĚSÍČNÍK PRO LID

OBSAH: Korunovaná Ochrano Moravy, zůstaň Matkou lidu svému! — Chudobky do věnce korunované královny Svatohostýnské. — Orodovnice naše! (Báseň). — Hrst vzpomínek na † vdp. P. Filipa Malého, kněze T. J. na Sv. Hostýně. — »Neuvoď nás v pokušení«. — Maria v žalmech předobrazena. — Výzbroj křesťana. — Zprávy se Sv. Hostýna.

VYOBRAZENÍ: Hold Jeho Svatosti a Jeho Veličenstvu o slavnosti korunovační. — Příchod Jeho Eminence Lva Skrbenského, kardinála Pražského na Sv. Hostýn 15. srpna 1912. — Rozpoznání stráž a některých členů klavírního komitétu. — Antonín Jančík

Račte si dobře povšimnouti!

Prosíme důtklivě všechny, kdož za minulé ročníky nedoplatili, by co nejdříve povinný obnos zaslali, aby Vydavatelstvo mohlo taktéž svým povinností dostáti. — Poněvadž vydání značně vzrostla, vidělo se Vydavatelstvo Hlasů nuceno zvýšiti o něco celoroční předplatné a sice: pro Rakousko, Uhry a Bosnu na 1 K 50 hal., pro Ameriku 0.40 dol., pro Německo 1.50 M. I přes to zůstanou Hlasy nejlacnějším lidovým měsíčníkem, uváží-li se, jakého nákladu vyžaduje lepší papír, tisk, expedice, administrace, poštovné a četné ilustrace. Prosíme tudíž své dosavadní ct. odběratele, aby Hlasům i nadále zůstali věrni. Redakce vynasnaží se, aby časopis obsahem i úpravou ještě více zdokonalila a prosí své příznivce, aby co nejdříve neobtěžovali si zaslati přesné adressy nošitelů, jimž by Hlasy ukázkou mohly býti poslány. Nejlépe by ovšem bylo, kdyby Hlasy více odběratelům téhož místa pop jednou adressou se mohly zasílati, jelikož se častěji přihází, že jednotlivá čísla snadno se na poště založí nebo ztratí. — Dále upozorňujeme a prosíme, aby předplatné na Hlasy zasílalo se s plnou a přesnou adressou SLOŽENKAMI označenými číslem 97.129 a aby složenek těchto výhradně pro předplatné na Hlasy bylo upotřebeno a ne k jiným účelům, poněvadž jinak nemalý nastává zmatek v účtování. Tak se předejde i mnohým nepřístojnostem, poněvadž na př. o poutích při velkém návalu není někdy možno jména předplatitelů správně zaznamenati. Pro jiné účely prosíme, aby použito se poštovních poukázek. O starší ročníky (V., VI., VII.), pokud jsou na skladě, možno se přihlásiti na Sv. Hostýně (celý ročník poštou 1.20 K). Číslo 3—5 VIII. ročníku jsou rozebrána. Slavnostní číslo 8—10, jichž je ještě větší zásoba, poštou po 15 hal. — Pro dosavadní odběratele vloženy byly složenky do 12. čísla minulého ročníku (1912); prosíme zdvořile, aby se nepohodily, ale aby jich bylo použito na brzké předplatné pro rok 1913. — Prosíme zejména P. T. vdpp., aby časopis náš dobrotivě doporučili.

REDAKCE.

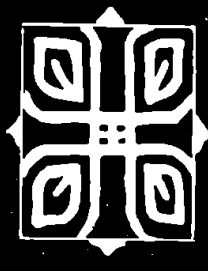
Z církve a světa.

Kanovník Msgr. Tomáš Sedláček †. — V pondělí 25. listop. zemřel po dlouhé nemoci kanovník kolleg. kapitoly Msgr. Sedláček. Zesnulý narodil se 21. prosince 1832 v Drahotuších a dosáhl úctyhodného stáří skoro plných 80 let. Vysvěcen byl r. 1858 a ustanoven kooperátorem v Holešově, později byl administrátorem v Prusinovicích, od r. 1863—1867 byl kooperátorem v Kroměříži u Panny Marie a r. 1868 stal se farářem v Pačlavicích. R. 1900 jmenován byl kanovníkem kolleg. kapitoly v Kroměříži. Zesnulý byl knězem nanejvýš horlivým a šlechtěným a za jeho úspěšnou činnost na vinici Páně dostalo se mu mnoho církevních vyznamenání. Byl také mezi jiným papežským komořím čili monsignorem. Ve středu dopoledne pochován byl za velmi četné účasti kněžstva, zástupců úřadů, spolků, korporací a obecnstva. Pohřební obřady konal nejdp. probošt Msgr. dr. Stojan za assistance dpp. vikářů Olšiny a Němčického. Byl upřímným přítelem † P. Malého T. J., velkým ctitelem P. Marie Svatohostýnské a štědrým příznivcem Sv. Hostýna: ještě mi-

nulého roku, ač churav a sláb, vykonal pouť na Sv. Hostýn. Ať odpočívá v pokoji na přímluvu Té, kterou tolik miloval a ctí!

Dr. Hruban padesátníkem. — Nadšený vůdce moravských organisovaných katolíků dr. Mořic H r u b a n slavil dne 30. listop. 1912 svoje abrahamoviny. Neúmorná a všestranná jest jeho práce pro zdar organisace katolické a hospodářské prospěchy českého lidu. Dr. Hruban neklesal na duchu ani v dobách nejkritičtějších. Povzbuzoval, podporoval mdlé, až dostavily se veliké úspěchy. Též v dějinách Sv. Hostýna je jméno dra Hrubana dobře zaznamenáno. Bůh mu po-
přej hojnost síly k horlivé práci další!

Jak vypovídali Turci válku před 200 lety. Před počátkem války, kterou sultán Mohamed IV. roku 1682 s císařem Leopoldem I. vedl, vydal sultán následující dodnes zachovanou válečnou proklamaci: Z milosti boha, který vládne nebem, ohlašujeme My, Mola Mohamed, přeslavný a veskrze vševládný císař Babylonie a Judeje, Východu i Západu, král všech pozemských i nebeských králů, velkokrál svaté Arabie a Mau-

HLASY SVATOHOSTÝNSKÉ

Vydávají Otcové Tovaryšstva Ježíšova na Svatém Hostýně na Moravě.
 Pořádá P. A. Ostrčilík T. J. — Vychází počátkem každého měsíce.
 Celoroční předplatné 1.50 kor. — V Americe 0.40 dol. — V Německu 1.50 M.

Korunovaná Ochrano Moravy, zůstaň Matkou lidu svému!

Každý, kdo vystupuje po schodišti od Vodní kaple na Svatém Hostýně nahoru, je mile překvapen krásným mosaikovým obrazem Panny Marie Svatohostýnské. V zlatozáři stkví se milostná její postava sklánějíc korunovanou hlavu trochu na levo, pravou ruku vztahujíc, jakoby chtěla přicházejícího k sobě přivinouti na přivítanou. Nad obrazem skví se nápis: »Zůstaň Matkou lidu svému!« Slova, která se po dvacet let nalezala uvnitř chrámu svatohostýnského a tlumočila účel této svatyně, hlásají v roce korunovačním význam obětí a práce tohoto a předešlých let. Proto jsou vyrytá také na čelence korunky P. Marie. —

Krátká ta prosba obsahuje program Hlasů Svatohostýnských. Hledáme lid slovanský, lid mariánský. Časopis náš se sklání k nejširším vrstvám společnosti naší, aby je povznesl k idealům náboženským co nejbližší. Proto je úprava Hlasů Svatohostýnských dosti jednoduchá, obsahem i způsobem lidovým podávána.

Hledáme lid mariánský, — »svému lidu« — hlásá onen nápis. Tím nemíníme pouze onen lid, který Pannu Marii ctí, k ní se utíká, nýbrž onu vlastnost křesťanství vůbec, jak nám ji hlásají dějiny církve svaté, naše chrámy, obrazy a sochy: Panna Maria je a byla matkou věřícího lidu. Mluv dítěti o matce, chval její dobré vlastnosti, její obětavost a lásku, a zahoří k své rodi telce vděčností a láskou. Tomu nás učí zkušenost. Proto bychom rádi Hlasy Svatohostýnské dostali do všech křesťanských rodin, i do těch, kde je vlažnost a netečnost u víře. Svatý Hostýn je a zůstane nejmilejším poutním místem Moravanů. Chceme tudíž, aby oni na prvním místě z listu našeho se učili milovat a si vážit Panny Marie. Jako se na Svatém Hostýně scházejí naši slovánští bratři ze všech zemí, tak zase si přejeme, aby naše »Hlasy Svatohostýnské« se rozcházely k nim.

Jakmile se ujme v srdci lidském jedna cnost, začnou i ostatní kvéstí. Proto přináší náš list úvahy a články o různých povinnostech křesťanských, názorech a naukách. To vše však jenom krátce nechává hlavní a nejpřednější část Panně Marii.

Konečně je v nápisu nad mosaikou slovo »z ů s t a ň«. Svatý Hostýn je z veliké části Moravy viděti. Kterýsi umělec řekl, že by chtěl tak veliký obraz Panny Marie Svatohostýnské namalovat, aby ho bylo hodně daleko, z celé Moravy, vidět. To by ovšem vyžadovalo velikého nákladu a práce. A neprospělo by to mnohým. »Hlasy Svatohostýnské« však přinášejí ne jeden, ale několik obrazů se Svatého Hostýna. Jsou tam zprávy o počasí svatohostýnském, o návštěvě, o poutích, o darech, o vyslyšených prosbách atd.

S potěšením jsme poznali, že čtenáři naší právě tyto zprávy tak rádi sledují, že je obyčejně nejdříve čtou. Jak často se stává, že při čtení těchto zpráv se ozve u leckterého: »Tolik jich tam bylo, a tys tam nebyl! Zůstaň synem své matky!« »Tolik obětí, ty na nich nemáš podílu! Zůstaň dcerou své matky!« Tak se stará náš časopis, aby náš zůstal Panně Marii věren, vždyť ona ráda vyhoví prosbě lidu svého a zůstane mu matkou.

Díváme-li se nazpět, a prohlížíme-li 1. ročník našeho časopisu, přečteme snadno oněch 111 stran a srovnáme-li ho s posledním ročníkem, vidíme patrný pokrok. Počet stran se zdvojnásobil, úprava a vyobrazení je lepší, ale to, co nám na mysli tane, není nikterak ještě docíleno. Veliký, bohatě vypravený list, jak ho mají jiní národové, který by vyhovoval a dovršoval přání našeho lidu, toť náš ideál. K tomu je ovšem třeba prostředků, hlavně však veliké množství odběratelů, neboť co by nám byl platný krásný list, když by byl málo čten. Veliký kus práce je již vykonán, proto chutě do další práce! Redakce se vynasnaží, aby úkolu svému dostála. To však nestačí. Musí práce býti společná. Proto je žádoucno, aby čtenářové naší horlivě nás podporovali a list náš hojně rozšiřovali.

Milý nám bude zajisté každý pokyn, každé přání našich čtenářů, jimž bychom nějak »Hlasy Svatohostýnské« mohli zvelebit.

Spějte »Hlasy« se Svatého Hostýna,
Neste lásku Matky Boží,
Milost, těchu, požehnání Syna,
Slavte Pannu, která divy tvoří.
Ať se skvěje holubice nejčistší,
Lidu svého mocná Máti —
Žehnej lidu svému, Paní nejvyšší!
Korunu, jenž směl Ti dáti.

Do každé jen jděte chaty, rodiny!
Zdravte Mariiny děti:
»Nesem pozdrav, zprávu pro syny,
Slávu Panny budem pěti.«
»Vám, jenž korunu jste zlata vstavili
Na Matičky věrné skráně,
Díky za to, že jste ji tak slavili
Nesou »Hlasy« Matky Páně.«

Jděte »Hlasy« ozdobené korunou,
Mluvte k lidu slovanskému,
Ať se všichni k srdci Matky přivinou,
Té, jež žehná lidu svému!

Maria Alfonsa.

Chudobky do věnce korunované královny Svatohostýnské.

Prohlíželi jsme korunky Svatohostýnské. »Je to krása!« obdivoval jeden přes druhého.

»To vše vytvořili naší umělci?«

»Ovšem že. A co přemýšlení a studií je zde nahromaděno!«

»Ty znaky zemí koruny svatováclavské jsou nádherně provedeny.«

»Jak září safíry v těch paprscích! A což ty snivé opály!«

»Ale nejnádhernější je přece jen onen démantový závěsek nad čelem.«

«Opravdu. Jak hraje ve všech barvách!»

Obličej kněze, který nám je ukazoval zářil tichou radostí a štěstím. «A teď vám ukážu něco zajímavého. Podíváte se».

Nadzvedl korunku Panny Marie: «Podívejte se do vnitř!»

«Ale! To jsou chudobky».

«Jak se dostaly chudobky do korunky Panny Marie, co znamenají?»

«Vše, co dáti můžeme k oslavě Matičky Boží, je chudobkou vedle velikosti její slávy», napsal pán professor Fanta o významu těchto kvítek.

«Jak dětinná, vroucí to víra!»

Dvojitou korunou slávy byl svatý Hostýn korunován v srpnu minulého roku. Zlatou korunou byla korunována Panna Maria Svatohostýnská a státní korunou zbožného lidu mariánského ve dny slavností korunovačních. Všechny skvosty této druhé koruny byly obdivovány a popsány v mnohých časopisech a listech. Chudobek si dosud nikdo nevšimnul. Chodila jsem po svatém Hostýně ve dny korunovace a nathala hrst chudobek, jež tuto podávám.

I.

Nastal večer před korunovací . . . Od lesa až ke svatyni tísnily se tisícové lidstva. Nemohouce se dostat do chrámu, hleděli aspoň toužebně k místu, kde je milostná socha Panny Marie Svatohostýnské. Mlha, studený déšť, chlad, mělo to snad utlumit žár modlících se srdcí? Mělo uzamknout ústa šeptající modlitby, pějící mariánské písně? Čím více nepohoda dorážela na poutníky, tím úžeji se tulili k teplu svaté víry. Tichým večerem nesla se píseň litanie foretánské. Celý chlum se chvěl zbožností. Obraz Královny kněží zářil nad portálem v mlžných závojích. Světelný kříž na kopuli chrámové rozhlížel se vítězně do kraje. Morava pod ochranou jeho záře klidně spala. Nastala noc . . . Paprsky elektrických lamp prorážející mlhu ozařovaly skupiny, chvějící se chladem, tísnící se k sobě. Schodiště bylo plné dřímajících. U jednoho sloupku zábradlí choulil se k otci asi desetiletý hošíček. Přes tu chvíli se ptal, kolik již je hodin. Otec mu několikrát řekl a pak se již rozmrzele ptal, proč to chce stále vědět? «Víš tatínku, počítám za kolik hodin bude Panna Maria korunována. Tenkrát jistě zasvitne sluníčko a ohřeji se. Bude lépe, než-li je teď . . .» Nechtěl říci, že je zimou zkřehlý. Otec se okamžik rozmýšlel. Pak sundal svůj teplý kabát a přikryl dítko, které po chvíli usnulo. Otcem zachvěla zima. Hřál se však pohledem a láskou k dítěti, šeptaje: «Ba, milý hochu, zítra slunka neužříš. Po tak chladné, chmurné noci nevychází. Budeš se chvěti zimou celíčký den».

Od časného jitra táhla mlha po kraji. Ve chrámě i kaplích křížové cesty sloužily se mše svaté. Všude se rozléhal zbožný zpěv. A hle! Jásot i nadšení duší rozešlo mlhu a přivábilo slunce. Tepla přibývalo, noční chlad minul. Jenom za kaplemi na straně větrem chráněné a kolem kostela i kláštera chvěly se prostydle, znavené postavy kněží-zpovědníků. Zpovídali celou noc, odsloužili mši svatou a zpovídali zas . . . Kolem kostela a po celé stráni utvořily se dlouhé řady duší lačných, toužících po svátostném Kristu. S úctou jsem se zahleděla na dámu a pána, jejichž zevnějšek svědčil o zámožnosti a inteligenci. Hledali sušší místo, za kostelem, kde by mohli pokleknouti ke sv. přijímání. Nemohli však dále, poklekli tam kde byli. Kněz se sv. hostiemi se přiblížil a přijímali prostí i vznešení. Toť pravý pokrok! Jenom tak dále, výše a blíže ku Kristu. U něho je pravý cíl. Nejenom já, ale mnozí se zahleděli na tento zjev z řady inteligentů. (Budete-li Vy, moje řádky čísti, buďte přesvědčeni, že jste

si získali hlubokou úctu všech za vyznání sv. víry. Bylo to ve čtvrtek ráno, blíže císařského stanu.) Dobrý, svatý Kristus nechal se nésti všady a nasýtil duše lačné.

* *

*

Zvolna se počal řaditi slavnostní průvod, v němž byly mnohé spolky s prapory, hudbou, družičkami, kněžími a kanovníky. Průvod zašel ke klášteru pro korunky, které byly nejprve nesený kněžími, pak kanovníky, šlechtickými družičkami, městskými i venkovskými a Orly. Baldachým nad nimi nesli střídavě šohaji v národních krojích a Orli. Za p. kardinálem olomuckým šla šlechta, zástupci všech stavů a spolků, poslanci a j. Když průvod stanul u chrámu poprosili p. kardinála o korunování Panny Marie: dítě, jinoch, dívka, studenti, řeholnice, matka, otec, stařec, šlechtice, kněz. Po přečtení korunovačního dekretu přistoupili ochránci korunek a složili do rukou p. kardinála slib, že budou je věrně střežit. Za zvuků trub a fanfár bylo všechno obrovským zástupům oznámeno na několika místech. Následovalo kázání pana kardinála a dvou biskupů. Pak se hnul průvod do kostela. Již nadešla chvíle korunovace. Venku nebylo možno ji provést, protože milostná socha je ke zdi pevně připnuta. Všichni se do kostela nevešli. Kdož venku zůstali, chtěli aspoň duchovně býti účastni významného okamžiku. Kolem kostela a u vchodů byla tíseň, že je skoro zázrakem, že se nestalo žádné neštěstí.

Průvod vešel do kostela čestnou řadou družiček. Čtyry dívenky v nádherném slovenském kroji královniček postavily nosítka s korunkami na stupně oltáře. Nádherné zlatem bohatě vyšívané podušky s korunkami byly vyňaty a za zpěvu »Regina coeli« (Raduj se nebes královno), vystupovali s nimi hodnostáři s ndp. kardinálem ve výši oltáře. Ve chvíli, kdy se konaly korunovační modlitby a zástupce sv. Otce chystal se koruny na hlavy vložit, ozval se v davěch hukot a šum jako když se moře rozvlní. Rušilo to trochu, ale současně bylo znáti, že lid tuší, že se děje něco velkého, co již nikdy nezažije. Jako vlny hrnuli se do chrámu, který nebyl s to ani desetinu jich pojmouti. Již se zaleskly korunky na hlavách Ježíška a P. Marie, zatřpýtily se drahokamy v září sterých světél. Napjaté struny duše se rozzvučely v písni. Nesčetné salvy a jásavá hudba oznamovala, že se již splnilo přání mariánského lidu: Je korunovaná! Slunko jásalo, smálo se a hošíček, který se v noci zimou chvěl, zašeptal: »Vidíš tatínku, já jsem řekl, jak bude Panna Maria korunována, že bude teplo...« Dojmy toho okamžiku vyličit nelze. Hlahol zvonů volal v kraj: »Jásej Morava mariánská, již je korunovaná«. Zase se ozval šum hučícího moře lidstva. Ale ne tísňivý, rušící. Lid zapěl z celé duše: »Bože chválíme Tebe...« Zpívaly s nimi i hory a úžasem nad vším chvěi se celičky chlumu. »Zdravas Královno, Matko milosrdenství...« modlil se zbožně lid, upíraje k ní své oči. Desátkem sv. růžence »Který Tě Panno v nebi korunovati ráčil«, vzdali jí svůj hold. Prapory družin a spolků klonily se v té chvíli k zemi. Vzdávaly hold Korunované za všechny, kteří se nemohli účastnit. Při slavné mši svaté zpívalo se: »Ejhle oltář Hospodinův září!« Tisíce duší pělo z hloubí srdce. Bory mlčely. Jenom lístky si v ševelu šepotaly tajemně, že to všechno musí těm, kteří sem potom přijdou, vyprávěti a přikázati jim, aby i oni to sdělili budoucnosti. Korunky mladických stromů rašící ze země si slibovaly, že až dorostou v mohutné veličány, budou dnem i nocí stále pěti k oslavě korunované sv. Královny...

* *

*

Odpoledne po odchodu nejvyšších hodnostářů, chystala se k odchodu jednotlivá processí. Kostel byl stále přeplněný a nejeden poutník jenom s námahou

se dostal k oltáři, aby se se sv. Královnou rozloučil. Naposledy sklonily se prapory družin a spolků, připravených k odchodu, jakoby prositi chtěly: »Pannomocná, chraň bojovníky svoje!« Zavlály korouhve a řady poutníků odcházely. To bylo pláče a loučení, Bože můj! Nejinak, jako když pláčeme, odejme-li nám Bůh to, co bylo naším pokladem a životem. Krok za krokem se obrátili v pláči k oltáři. Vyšli z chrámu . . . Koruna i perel zář ztrácela se v dáli. Jenom drahokam na Jejím čele jim svítil v cestu. Již dávno zmizely zraku ony davy, ale k sluchu dosud zněla ozvěna jejich písní plných slzí, chvění. Uvolnilo se aspoň tak, že bylo možno mezi skupinami projít z místa na místo. Dříve nebylo ani možno se protlačit. Tisíce duší tam bylo ještě a k tomu nová processí přicházela.

Hold Jeho Svatosti a Jeho Veličenstvu o slavnosti korunovační.

Nastal jasný večer, bez mlhy a deště. Světla vesniček v dálce se kmitala jako bludičky. Po sv. požehnání vyšel z kostela světelný průvod. Všichni účastníci nesli v rukou rozžaté svíce chráněné zelenými stínítky. V předu v několika řadách vznášely se lampiony. Průvod se rozvinul od kostela kolem nové křížové cesty, vzhůru k lesu, pod rozhlednu, vozovou cestou pod schodiště a potom vzhůru ke kostelu. Přední vystupovali nahoru a zadní teprve opouštěli kostel. Byla to nepřehledná řada. Večer byl temný, tisíce světél kmitalo, plapolalo v něm. Nejinak, než-li jakoby nebesa posetá milliony hvězd snesla se k zemi. Hudba doprovázela zpěv lidu, tichým tajuplným prostorem, v šíř a dál se nesla píseň: »Tisíckrát pozdravujeme Tebe, o Matičko Krista Ježíše, Ty jsi okrasa celého nebe, Tobě se koří celá říše . . .« Daleko nesla se ozvěna a zřítí bylo věnec světél, jehož začátkem i koncem byl zářný kříž na kopuli chrámové. Byla jsem v zadu a byla bych ráda věděla, co budou dělat ti přední. Zhasla

jsem svíčku a chtěla si nadejít. (Napřed jsem se ovšem dobře rozhlédla, není-li někde na blízku pořadatel, pan probošt Stojan. To bych byla dostala, že ruším pořádek!) Na prostranství před kostelem stály první řady. Ostatní poklekli na schodišti. Pohybující se věnec světel stanul. Rty všech šepotaly společnou večerní modlitbu. Do temné noci, nad jasem všech svící, zářil obraz Královny kněží. Tisíce duší hleděly a spínaly k Ní ruce. Byl to hluboký dojem. Přála jsem si v té chvíli, aby na mém místě stáli všichni kněží, kteří se přičinili o zbudování toho nádherného díla. Moje spjaté ruce se pohnutím chvěly a ret zašepтал: »Královno andělů, kněží a všech svatých, oroduj za nás! Matko naše dej! ať lid Tvůj, milující Tebe, ctí a miluje kněze své, hodné i nehodné, i ty, kterým se zdá jho kněžské těžkým, kteří pod nim klesají. Zaslouží si, aby byli milováni od lidu, jemuž přinášejí tolik obětí . . . Prosím Tě však i za to: dej, ať i kněží jsou dobrými vůdci lidu tvého. Ať silou svaté víry, láskou a věrností k Tobě povznáší lid z poroby a duševního ponížení. Dej nám silné vůdce, dbalé povinností svých . . .!« Královna kněží hleděla s úsměvem na modlící se lid, jakoby říci chtěla: »Vždyť vidím ze své svatyně na celou Moravu a znám všechna srdce lidská. Vleji do nich nejen sílu sv. víry, ale i úctu zaslouženou ke sluhům svým. Tak mnohý z kněží přinesl stavu svému oběti, o nichž vím jenom já a bez odměny je nenechám . . .« Zástupcem tisíců se nesla modlitba: »Pod ochranu tvou se utíkáme, svatá boží Rodičko, nezamítej v potřebách proseb našich . . .!« Pobožnost skončila. Do nočního ticha nesla se poslední píseň poutníků: »Odpočiňte v pokoji, po boji, věrné dušičky . . .!« Ano, odpočívajte — po boji života. A klidně spalo i srdce tlukoucí, spící pod svatým chlumem v blízkou i v dále. Spěte srdce zbožná mariánská . . . Vaše svatá Matka rozestře nad vámi milostivou ochranu svou. Aspoň ve spánku vás sprostí béd a stesků. Vytryskne-li snad slza bolu i ve spánku setře ji a do duše sešle milý, těchčplný sen. Spěte tiše . . . Svatá Maria nad vámi bdí . . .

O Hvězdo mořská, zdroji života, chraň a posiluj dítky své. (P. d.)

R. Stupavský

Orodovnice naše!*)

Milióny drobných květů
plane z jara strom i luh,
ještě více zářných světů
v nebe vetkal moudrý Bůh.

Ve dne slunce vodí zemi,
noc má záři měsíce,
Ty jsi Paní nad dušemi,
mocná Orodovnice!

Ve dne v noci láskou planeš
k bídným dítkám Eviným,
prosit za ně neustaneš,
až je skryješ pláštěm svým.

Tvoje láska nezná mezí,
nevděčným i nezhrdáš,
růži kladeš, trn kde vězí,
ve stín hrobu sluncem pláš!

*) Z cyklu »Zdravas Královno«, viz roč. VII. a VIII.

Alois Viceník, koop. v Lipniku n. B.

Hrsť vzpomínek na ř vdp. P. Filipa Malého, kněze T. J. na Sv. Hostýně.

Slíbil jsem napsati pro čtenáře tohoto listu několik vzpomínek na miláčka poutníků Svatohostýnských — zemřelého vdp. P. Filipa Malého. — Nemyslel jsem věru, že tak těžko bude daný slib vyplniti. Ta má ruka, která pérem tolikrát odrážela útoky nepřátel na naši sv. víru v boji novinářském, ta ruka, která tolika kněžím psala pohrobní vzpomínky, má-li psáti tuto črtu ze života

Příchod Jeho^u Em. Lva Skrbenského, kardinála Pražského na Sv. Hostýn 15. srpna 1912.

kněze, vzoru to kněží horlivých, chvěje se, péro jako by se vzpíralo. Mám se odvážiti oceňovati činnost tohoto úctyhodného, zasloužilého kněze-stařečka, neznajícího téměř únavy pro spásu duší nesmrtelných? Mám či nemám?, přemýšlím . . . A přece sv. Pavel napsal: «Nechceme pak bratří, abyste nevěděli o těch, kteří zesnuli . . .» Jsem si velmi dobře vědom své nedostatečnosti k této práci, nezměrná však úcta k zemřelému a vděčnost za lásku a důvěru, již mně za svého života projevoval — mne mladého kněze svým nejdůvěrnějším přítelem nazýval — nutí mne, bych dle slabých síl podal čtenářstvu aspoň mlhavý obraz ze života zemřelého. Tyto mé vzpomínky-črty, jak již nadpis svědčí, budou roztroušené, neuspořádané tak, jak právě se mně v paměti vynořily, aneb jak jsem je z jeho dopisů zachytil, jednak mně zaslaných, jednak šlechetné rodině Sch . . .

*

Vdp. P. Filip Malý narodil se v Pačlavicích u Kroměříže r. 1840; studoval v Kroměříži u Piaristů, po dokončení přípravných studií vstoupil do řádu T. J. Na kněze byl vysvěcen 1869. Zemřelý kněz-stařeček působil sice v různých

domech svého řádu, hlavním však působištěm jeho byly: Amerika, kdež v Nebraskae asi jedenácte let byl misijnářsky činným mezi tamními vystěhovalci Čechy se svým věrným druhem vdp. P. Fr. Poldem, členem téhož řádu, potom Uherské Slovensko, kdež v Trnavě, v Jesuitském kostele, zbcžnému lidu slovenskému vykládal slovo Boží jazykem srozumitelným a konečně rodná jeho země Morava — a tu působil na místech každému Moravanu tolik drahých — na posvátném Velehradě a Sv. Hostýně. Povahu milého, dobrého kněze misijnáře vystižně podal redator amerického «Hlasu» p. Hynek Dostál, který o zemřelém ve svém časopise napsal: «Na sebe byl přísným, svých povinností dbalým, — já dodávám až úzkostlivě — lid, z něhož pocházel, vřele miloval a vždy si přál, aby na Moravě zemřel, což se mu i splnilo».

Jak lid, z něhož pocházel, skutečně vřele miloval, patrně z jeho veršů, jež zesnulý v dopisu zaslal z Prešpurku, s podpisem: Exulant hostýnský:

Není země jako země,
není lid ten jako ten;
jedna budí touhu ve mě,
jiná pudí z sebe ven:
Po Moravě duch můj touží,
zde se žalem, hořem souží;
spatřit její kraj a lid,
toť mé blaho, toť můj klid . . .

Toto vše jako úvodem; příště podám trpělivému čtenářstvu několik roztroušených vzpomínek. (P. d.)

P. Louis Coloma T. J. Španěl. — P. J. M. Černý T. J.

»Neuvod' nás v pokušení!«

Milostivá paní markýzka*) byla ve velmi špatné náladě. Vstala asi před půl hodinou a snídala právě zahalená v krásném, pravými bruselskými krajkami ozdobeném županu. V krátké té době, co vstala, vyplísnila již francouzskou komornou, že je v pokoji chladno, vypeskovala komorníka, že kamna příliš jsou horká. —

S velikou obřadností přijala své čtyry menší děti, které s anglickou vychovatelkou v čele jí přišly přát dobrého jitra. Konečně — to je na pováženou — odepřela svému anglickému chrtovi Fly obvyklou pochoutku, pro kterou si k ní přišel — kousek koláče. Krásné zvíře bylo tou nešetrností očividně uraženo, ukázalo své paní záda a šlo se s pohrdáním položit do kouta na pěkný sametový polštář. Přemýšlelo asi o slovech svého krajana Shakespeara: Nestálosti, tvé jméno je žena!

Nebylo pochyby, že tyto slabé hromy byly předzvěstí velké bouře. Dva kroky od střediska této blížící se bouře, stála bez deštníku, jímž by se mohla proti dešti chránit, bez hromosvodu, který by sváděl elektrické jiskry, nejstarší dcera markýzky, Aloisie, která se asi před dvěma týdny vrátila z kláštera B. Srdce Páně; kdež byla několik let. Jelikož se ubohá dívka nemohla nikde skrýti před nastávající bouří, zabořila alespoň hodně hluboko své ruce do kapes raního šatu a upřela oči na koberec, jakoby vzorek na něm chtěla prozkoumat. Jenom jednou se odvážíla zastrašená Aloisie stranou pohlédnout na rozhvěvaný obličej matčin, ale ihned sklopila oči ustrašeně k zemi.

«A teď bych si vyprosila», obořila se markýzka na svou dceru hlasem, v němž bylo znáti, jak zadržuje rozčilení, «abys mně řekla, proč nechceš jít na

*) Název španělských šlechticů.

vyslancecký ples?» Aby dceři dala k odpovědi času, usrkla trochu čokolády před ní stojící. Ale dcera neodpovídala. Učinila dvakrát nebo třikrát náběh k pláči a pohroužila ruce své tím hlouběji do kapes svého šatu. Nejráději by tam byla také strčila svou hlavu.

«Odpovídej, nechceš-li mne rozzlobiti!» volala markýzka, které již docházela trpělivost. «Proč nechceš jít na ples?» Místo odpovědi začala Aloisie plakat. —

«Můj Bože!» volala markýzka, potřásajíc hlavou. «To se mi v celém mém životě ještě nepříhodilo! . . . Odpověz, dítě. Tvá matka se tě táže — mluv!»

Bezpečnostní stráž s některými členy slavnostního komitétu.

Teď konečně zvedla Louisa své krásné modré oči, které zářily nevinností a vzlykajíc vypravila ze sebe: «Protože nechci obléci šatů na prsou vystřižených!» —

«Toť vše? Jenom proto, že se bojíš, abys z toho neměla rýmu?» tázala se s úsměvem matka, které ani jiný důvod na mysl nepřišel.

«Ne — nikoliv, mama — ne proto . . . Sestra Katalina řekla . . .»

«Ach!» zvolala markýzka, zvednouc se z lenošky jako Juno ve voze taženém pávy: «Tedy sestra Katalina řekla . . . a co pak řekla ta sestra Katalina?»

«Že takový šat . . . že není slušný . . . že to není mravné, že se nehodí . . . že by měly býti dámy, které se tak šatí dány do klatby».

Celá bledá ve zkřiveném zlosti obličejí klesla markýzka do lenošky nazpět. Kdyby se jí bývala nyní sestra Katalina dostala do rukou; ta by nebyla odešla se zdravou kůží. «To tedy řekla sestra Katalina!» zvolala posměšně markýzka po chvíli.

«Ano, máti. A pater Hyacint řekl . . .»

Co? A pater Hyacint k tomu také ještě!»

«Ano, mama. Pater Hyacint mně řekl, že mně důtklivě radí, abych se nikdy tak neoblekla».

«Že by to bylo hříchem, že?»

«Neřekl mi, že by to bylo hříchem, ale radil mi, abych toho nečinila».

«A co řekl ještě pater Hyacint?»

«Abych netančila».

«Protože to je také hříchem? že?»

«Neřekl, že je to hříchem, ale radil mi, abych netančila».

«Jakou příčinu udával pater Hyacint pro tyto dobré rady?»

«To mně neřekl».

«A sestra Katalina?»

«Ta mně také žádných důvodů neudala».

To bylo pro markýzku příliš. Byla jako bez sebe. Rázem dopila jedním douškem čokoládu, jakoby chtěla nabrati síl, udeřila tak rázně šálkem na stůl, že se rozlítl na kusy a vzal s sebou několik zákusků, voda v křišťalové láhvi vystříkla vysoko a polila ubrus. Louisa se poroučela pod ochranu všech svatých. Fly, jako pravý angličan zůstal klidně ležet, pozvedna jen trochu hlavu.

«Tak slyš!» křičela markýzka, provázejíc každé slovo bouchnutím na opěradlo své lenošky: «pater Hyacint, ať si poroučí tam, kde jeho talár něco znamená! sestra Katalina ať si rozkazuje tam, kde je paní. Zde ve svém domě, svému dítěti poroučím jenom já, já samotinka. Rozuměla jsi!»

Louisa nerozuměla ničemu. Plna strachu sepjala ruce a modlila se nevědouc, co vlastně říká: «Pane, ukroť svůj hněv, svou přísnost a spravedlnost: buď milosrdným, Pane!» Markýzka pak pokračovala vysokým diskantem, tak že až vřeštěla: «Tobě pak pravím, že dnes půjdeš na vyslanecký ples, vzdor tvému pateru Hyacintovi a sestře Katalině. Oblečeš vystřížené šaty a budeš tančit s mladým vévodou, proto že jsem mu to slíbila, protože se musíš naučit, čemu tě pater Hyacint a sestra Katalina měli naučit, poslouchat své matky!»

«Ale, mama», volala komtesa v slzách: «pater Hyacint mně přece řekl . . .»

«Co ti řekl ještě pater Hyacint?»

«On mně řekl, že tě mám poslechnout, když mně to poroučíš, když tě nebudu moci o tom přesvědčiti, že mi dobře radí — pak, abych tě poslechla bez odporu».

«No tedy! A poněvadž jsi mne nepřesvědčila, půjdeš na bál, ať si chceš, nebo ne! Půjdeš a dost!»

«Ano mama, půjdu a to dobrovolně, protože sobě toho přeješ».

Markýzka zastrčila několik rejstříků svého hněvu a dodala jaksi mateřsky: «Nezapomeň, milé dítě, že máme třetí prikázání, které praví: Cti otce i matku!»

«To není třetí mama, ale čtvrté. Třetí zní: Pomni, abys den sváteční světil».

«Je-li třetí, nebo čtvrté, nebo tisícé, na tom nesejde», odvětila markýzka, která se vyznala v partituře poslední opery mnohem lépe než v desateru Božích prikázáních. «Oč se jedná, je, abys na to prikázání stále myslila a dle něho také jednala».

«Ano, mama, učiním, jak si přeješ».

«To by tak scházelo, aby ten pater Hyacint se opovážil rušit pokoj v mé rodině».

«Nikoliv, nikdy mama! pater Hyacint je světec».

«Tak ať mu postaví oltář a rožnou dvě svíce», odvětila prudce markýzka. «Ale nebudu trpěti, abys mi byla neposlušnou, odvolávajíc se na jeho povídání».

«Ale, mama!»

«Miš! Radím ti, abys se s mladým vévodou nebavila ani o pateru Hyacin-
tovi, ani o sestře Katalině, ani o postu a modlitbě, ani o klášteře, ani o podob-
ných věcech. To vše je tam — nevrátí se, milé dítě! Nyní myslí na to, že jsi
mladá dáma, která má vstoupiti do společnosti. Proto tě dnes vedu na vysla-
necký ples, abych tě mohla všem známějším a vlivným osobnostem představití.
Mladý vévoda je zvlášť výtečný a znamenitý kavalír, že si ani lepšího nedovedu
představití. A miluje tě . . . ano, on tě miluje, vím to jistě. Nemine ni dne, kdy
by se mne neotázal na krásnou Louisu».

«Na mne?» tázala se Louisa polo udiveně a polo zděšeně. Vždyť jsem ho
jen jedinkrát v životě viděla».

Antonie Janáčková, nejstarší, 92letá poutnice svatohostýnská z Vídně o slavnosti
korunovační 15. srpna 1912.

«Nu, a jak se ti líbil?»

«Musím říci otevřeně, že mi připadal moc hloupým».

«Hloupým! Hloupým, lev madridských salonů? Hloupým, nejlepší partie
celého hlavního města?»

«Ale, když pleskal samé hlouposti! O svých psech, o svém koni, který
vyhrál v hippodromu pohár, a zvláště to, že chce zavést, aby páni nosili čer-
vený frak. Řekla jsem mu, že by vyhlížel jako vařený rak».

«To jsi mu řekla?» volala markýzka, začínajíc se opět zlobit.

«Ach, vyklouzlo mně to z úst, aniž jsem při tom na něco myslila. Jemu se
to asi nelíbilo, protože hned velmi zvážněl».

«A nebylo by divu, aby ho to neurazilo! Jak by se mu to mělo líbit! A
toho jsem dočkala na své dceři! Musí si myslet, že jsi byla na vychování někde
u divochů. Říci, že by vyhlížel jako vařený rak! Taková neslušnost se může
státí jen tobě! Nenahlížíš přece jak veledůležité je, aby se začaly nosit barevné
fraky? Množství časopisů, a sice takových, které mají vliv, psalo o tom celé
články pro i proti. A mladý vévoda hájil tak houževnatě novou modu. A tu

přijde taková husička a řekne mu, že by vypadal jako vařený rak! Ne, to je hrozné! To je asi opět něco od patera Hyacinta nebo od sestry Kataliny co?

«Ale což pak já rozumím těm věcem, mama? tázala se zcela nevinně Aloisie.

«Pak se tomu nauč, neb alespoň mlč; tomu jsi se měla při nejmenším ve škole naučit. Ne, ne to je skutečně neslýchané! Toť ovoce toho tak vychvalovaného klášterního vychování, na něž tvá babička tolik držela, že jsem konečně musela povolit. Proto jsem si uložila tu velikou pro mne často až nesnesitelnou obět, že jsem tě tak dlouho nechala v klášteře a až do tvého sedmnáctého roku se od tebe odloučila!»

Toť se rozumí, že markýzka lhala tou řečí, kterou tak nadšeně s citem pronášela. Ve skutečnosti musela ubohá Louisa zůstat v klášteře až do sedmácti let, protože by byla matce své v jejím životě, který sice nebyl hrubě hříšným a nevázaným, ale přece jen samé radovánky a lehkomyšlné plotky — překážela. Neboť stáří dítěte by to bylo zcela jasně ukazovalo, že má markýzka mládí své už dávno za sebou. Ale ješitnost její ji nutila, aby celou řadu let svých zatajovala. Všecky však její pomůcky a prostředky toaletní, kterých hojně používala, nebyly s to, aby vymazaly z jejího křestního listu ona léta, která v ješitnosti, marnivosti a ženské lehkomyšlnosti ztrávila a v nichž čistou lásku mateřskou udusila; ona léta, z jejichž každého dne, každé hodiny, ba každé vteřiny Ježíš Kristus po smrti přísně soudí. (P. d.)

Dr. Evžen Kadeřávek O. Praem.

Maria v žalmech předobrazena.

Máme 150 žalmů. Jsou to nábožné písně od krále Davida a jiných zbožných israelitů vnuknutím Ducha svatého utvořené z rozmanitých příčin. Odnášejí se k Bohu a vyhovují nejen požadavkům pravdy a mravnosti, nýbrž také krásy. Ve Starém i Novém Zákoně se buď odříkávaly anebo zpívaly.

Žalmů se užívá velmi často až do dnes. Říkají se, neb zpívají ve chrámech i mimo ně, veřejně i soukromě, společně nebo jednotlivě, od kněží, řeholníků a lidu, v církevních hodinkách, při mši svaté a jiných církevních obřadech. Žalmy se modlil také Ježíš Kristus. Po jeho příkladu je říkali také svatí apoštolové a modlí se je církev svatá.

Žalmy nejsou pouhým dílem lidským, nýbrž i Božím. Bůh klade lidem vyvoleným do srdce a do úst, co a jak se mají modlit. Jimi se prokazuje Bohu služba. Říkájící žalmy klaní se Bohu a děkuje mu, velebí ho a prosí. Srdce jeho je harfou, Duch svatý je pěvcem a hudebníkem. Není náboženského citu, není potřeby lidské, není stavu lidského, jenž by v nich nebyl vyjádřen.

Všech 150 žalmů se jmenuje žaltář. Je v něm všeobecná mluva církve Kristovy, všeobecný prostředek spasení lidského, vyznání víry, kázání o povinnostech k Bohu, sobě a bližnímu. Žalmy jsou učitelem moudrosti, zbožnosti a mravnosti, pramenem dokonalosti a blaženosti.

Je však třeba, abychom se žalmy tak modlili, jak nám je církev Kristova předkládá a nás o nich poučuje. Židé Kristu nevěrní neužívají žalmů podle pravdy. Atheisté pokládají žalmy za básnické plody číře lidské. Církvi Kristově náleží žalmy právem dědičným.

Zvláštní však povaha žalmů záleží v tom, že předpovídají, dílem výhradně, dílem předobrazně čili tajemně, Spasitele a jeho život. Pán Ježíš vyplnil svou osobou a svým životem, co žalmy o něm praví. Jestliže však se žalmy odnášejí hlavně a především k Pánu Ježíši, vtělenému Synu Božímu, Spasiteli našemu,

nemohou se neodnáseti přidruženě a vztažně k Marii, Matce jeho, k svatým, kteří vedli život podle Pána Ježíše.

Zvláště o Panně Marii to platí, s níž je Syn Boží ve velmi úzkém spojení. O tomto vztahu žalmů k Panně Marii, jak je jimi předobrazena, budeme podle Wolterova spisu: *Psalite sapienter, jednatí*.

Žalm I. Blahoslavený člověk . . .

Žalmista Páně předeseílá celému žaltáři žalm, v němž opěvuje obsah celého žaltáře: Spojení s Bohem, srovnalost s Jeho vůlí, zachovávání zákona Božího, spravedlnost, přináší člověku blaženost; odloučení se od Boha, odpor proti Jeho vůli, nešetření zákona Božího, nespravedlnost, připravuje člověku nespokojenost, zavržení a záhubu.

Žalm ten zní v překladu dle Dr. Jar. Sedláčka takto:

Blahoslavený člověk, který nechodí do rady bezbožných,	A listí jeho nesprchne; A vše, cokoliv činí, zdaří se mu.
A nestává na cestě hříšníků, A nesedí na stoličce morové (zkázy).	Nikoliv tak bezbožní nikoliv tak; Ale jako prach, jež zmítá vítr od vrchu země.
Ale v zákoně Hospodinově jeho vůle, A o jeho zákoně přemýšlí dnem i nocí.	Protož neobstojí bezbožní na soudu. Ani hříšníci ve shromáždění spravedlivých.
A jest jako strom, který je štípený při toku vod, Jenž dává svůj plod ve svém (určitěm) čase.	Neboť zná Hospodin cestu spravedlivých, A cesta bezbožných zajde.

Vzorem, ideálem člověka spravedlivého a blahoslaveného jest Pán Ježíš, vtělený syn Boží. Pouhému člověku nelze toho vzoru plnou měrou dosáhnouti. Panna Maria však ho dosáhla tak, jak jest člověku jen možno. Stálo se tak z milosti Boží, ale v takové míře, jak toho žádný anděl, žádný člověk, žádný rozumný tvor vůbec dosáhnouti nemůže. Neboť nikdo nebyl s Bohem tak spojen jako Panna Maria.

Maria se nedopustila žádného hříchu, nýbrž měla zalíbení v zákoně Božím, kterým, majíc ho stále na zřeteli, spravovala život svůj. Neboť jako strom vodou, tak byla Panna Maria zvlažována stále milostí. Maria přijímala tyto dary milosti vděčně a stále s nimi spolupůsobila. Ovocem jejího života byly samé dobré skutky. I to nejmenší, co vykonala, bylo jí k ozdobě, k zásluze. Proto měl Bůh na ní nevyslovné zalíbení a učinil ji královnou všech spravedlivých.

Panna Maria si přeje a svým orodováním k tomu přispívá, aby její ctitelé a následovníci se varovali cesty, kterou kráčejí nepřátelé Boží a hříšníci; aby milovali život spravedlivých, aby se tak účastnými stali její dokonalosti a blaženosti. —

Tento žalm je v malých hodinkách o Panně Marii, a sice v primě. (P. d.)

D Avid T. J.

Výzbroj křesťana.*)

Č. d.

5. Opatři se přilbou spasení. Křesťanský voják již stojí před tebou v pevném brnění! Schází ještě přilba na hlavu a do ruky meč. Lebku ať kryje «přilba spasení».

Smysl toho slova snadno uhodneš. Říká se, že hlava jest sídlem sebevědomí. Nuže, jaké sebevědomí má křesťanského vojína stále provázeti? Že má zajištěnou spásu v Ježíši Kristu, pokud jen sám chce.

*) Viz ročník VIII. 1912.

Toto sebevědomí nesmí mu v boji s nepřitelem spásy vyjít z hlavy, tato důvěra musí mu krýt lebku se všech stran jako přilba z pevného ocele kryje hlavu bojovníka. Ocelovou přilbou nepronikne žádná rána, jež by mohla lebku rozpoltit. A tak milý poutníku, nesmí tvou důvěru v zajištěnou spásu ani nejkrutější útok satanův roztržiti. Důvěra tvá v pomoc boží musí být tak pevná jako ocel. Jak ji posílíš? — Když Syn boží pro spásu duše tvé na smrt se vydal, učinily všemohoucnost, dobrota a věrnost boží trojspolek; utvořily spolu «železný kruh» řkouce: «My tři se spojíme, aby ode dneška žádný člověk na věky nezahynul, leda že by tomu sám chtěl!» Považ, boží všemohoucnost, dobrota a věrnost zajišťují ti věčnou spásu, ony samy kladou ti na hlavu přilbu a víš dobře, že jest pevnější nežli ocel. Jakou útěchu přináší tato pravda mnohým úzkostlivým duším. Již dlouho je mučí satan všelikým pokušením. Ale tyto duše jsou opásány pravdou, nosí pancíř, na němž ani šupinky neschází, mají odvahu k boji a drží pevně štít víry. Taková statečnost rozzuří protivníka, zdvojnásobí pozornost: «Ha, zda je přilba dosti pevná» a již zasazuje rány na hlavu jako krupobití. Jsou to samé vylhané, postrašující myšlenky o boží spravedlnosti, která jen trestá, o konečné vytrvalosti, která je tak řídká, o malém kloučku vyvolených, o hříších dávno již odpuštěných; jedna úzkost stíhá druhou, jen aby duše pozbyla klidu, ztratila důvěru a na konec zanechala všechnu starost o život duchovní, jako voják těžce na hlavě zraněný všeho dalšího odporu se vzdává. Milý poutníku, nedej se zstrašiti, nedej se zmásti! Co se ti stalo? Pokušitel buší jen na tvou přilbu, a ty přece víš, že je z dobrého kovu. Ovšem že bys při tom bušivém lomozu snadno mohl zapomenouti na posilu, proto musíš vzbuzovati úkony křesťanské na děje a celým srdcem volati: «Ó Bože, pro zásluhy Ježíše Krista doufám od tvé všemohoucnosti, dobroty a věrnosti dosíci života věčného a všech milostí, abych skutečně ho dosáhl». Snad se ti v dobách klidných zbytečným zdávalo vzbuzovati křesťanskou naději, nyní vidíš, jak je nezbytno cvičiti se v této ctnosti. Nemalou útěchu připravuje křesťanu «přilba spásy», když přijde doba, pro kterou právě sv. Pavel nás odívá v brnění boží, když přijdou okamžiky boje na všech stranách. Stává se, že jeden kříž za druhým se dere do svého domu, jako temný les tebe obklopují kříže. Pohleď vzhůru, na nebi svítí slunce milosti boží, žádného bojovníka nezkouší Bůh nad síly jeho. Slunko milosti svítí do domu tvého, aby zapudilo temnotu malomyslnosti a netrpělivosti. Nyní právě máš ukázati, jak dovedeš bojovati a vítěziti. Jak se prosekáš tím lesem křížovým? Pevnou důvěrou v pomoc nepřemožitelného Boha! Na žádný způsob nesmíš se dáti smrtelně zranit, nesmíš těžkého hříchu se dopustit. A kdyby přec nějaká zbabělá myšlenka tě oslabovala, řeknu ti hned, že bys byl neskonale pošetilým, kdybys se jí poddal. Jednal bys právě tak jako voják, který v okamžiku, kdy nejprudší rány na něho dopadají, svléká brnění a snímá přilbu s hlavy v domněnce, že tato výzbroj ho nezachrání. Pošetilec! Teď právě dostane smrtelnou ránu a klesne. Docela jinak jednal statečný bojovník Kristův svatý František Sal. Při vší zbožnosti býval trápen myšlenkou, že bude od Boha zavržen. Ale čím více bušil pokušitel na jeho přilbu, tím pevněji vztyčoval hlavu a bránil se oděním božím dle nařízení sv. Pavla. Ubránil se a na vždy zahnal svého protivníka. Tak jest jednati i tobě, milý poutníku. «Ježíš, Maria» budiž tvým válečným heslem, měj pevně připnutou «přilbu spásy» vytrvej a pokušitel uteče od tebe.

(P. d.)

P. Rud. Rozkošný T. J.

Zprávy se Sv. Hostýna.

Na Sv. Hostýně je sněhu až po kolena; napadl na dušičky a trvá až posud, t. j. do počátku prosince. Ustavičný mírný mráz jej udržuje. Když se trochu starý sníh sleží, napadne nový, takže výška sněhu od sv. Martina je stejná, a pohybuje se mezi 43 a 33 cm. 1. prosince vystoupil teploměr nad nullu $+2^{\circ}\text{C}$ a na jižním valu u rybníka sníh zmizel. Za to však jižní vítr, který silně vál na konci listopadu a na začátku prosince, pořádně zavál cestu u rybníka a nad obrazem sv. Filomeny, takže povoz jen s největšími obtížemi může projeti. Na svátek sv. Františka Xaverského, kdy toto píšeme, padá opět nový sníh. Jinak je na Sv. Hostýně mírná zima; nejsilnější mráz byl 7. listopadu -6.0°C . V druhé polovici listopadu se teploměr pohyboval mezi -4°C až 1°C , a na začátku prosince vystoupil nad nullu: Průměrná teplota za měsíc listopad byla -2.3°C . — I chrám hostýnský nebývá ovšem v neděle plný, ba někdy nejsou ani všechny lavice obsazeny. Když jsme všichni doma, bývají v neděle mše sv. o 6. o 7., o 8. a o 9. hodině mše sv. a o půl 9. hod. kázání. Někdy však dp. superior s P. J. Černým jezdí na sv. missie a tu bývá mše sv. v 8 hod. s kázáním a na to v 9 h. druhá mše sv. Od 16.—25. listopadu 1912 konali P. superior s P. Černým obnovu sv. missie v Panských Dubenkách u Jihlavy. Kněžstvo okolní i lid závodili v horlivosti. Prostranný kostel byl při misijních kázáních ráno i večer hojně navštíven. S nevšední láskou přicházeli důstojní pánové vypomáhat ve zpovědnici. A bylo jich věru zapotřebí. — Na 1100 věřících šlo k svatě zpovědi; 1800 jich bylo u stolu Páně. Velmi dojemná byla slavnost Nejsvětější Svátosti Oltářní. Kostel byl nabit zbožnými posluchači. V presbytáři stálo na 100 družiček, maličkých i dospělých mládenců v černých úborech, a všichni měli hořící svíce v rukou. — Při Mariánské slavnosti bylo 125 družiček a mládenců. Také jinověrci chodili pilně na kázání. Nejen ženy a dívky, ale také muži a jinoši chodili častěji k svatému přijímání. Horlivému pánu faráři J. Langerovi pomáhali dp. děkan J. Korec, dp. rada k. P. Kosík s neunavným dp. kaplanem J. Tkaným a jinými důstojnými pány z okolí. Svatá misie byla zakončena imponantním průvodem s nejsvětější Svátostí, kterou nesl dp. J. Korec za assistance dp. kaplana Studeneckého a Počáteckého; za nimi šli dp. farář a dp. radou Studeneckým a misionáři. Ve večerním šeru, za množ-

ství světél, za hláholu zvonů, za zpěvu svátostních písní pohyboval se víc než tisícový průvod osadou a Svátostný Spasitel žehnal a utvrzoval zbožné farníky, kteří ho nesli v obnovených svých srdcích. — Na Vánoce postaví se jako obyčejně na Sv. Hostýně jesličky a zůstanou až do svato-postní doby. Z daleka přicházejí poutníci, aby se malebnou krásou jejich pokochali a ovšem u nich i pomodlili a nikdo cesty dosud nelitoval. Kéž i letos shromáždí u sebe hojně milovníků novorozeného Spasitele! —

Koncem října m. r. konala se na Sv. Hostýně na popud dp. Dra. Žúrka O. Pr. zvláštní smuteční slavnost, o níž jsme již minule stručně se zmínili. Zasluguje toho však pro svůj význam pro budoucnost abychom o ní uveřejnili tuto obšírnější zprávu:

Vzpomínka na členy a členky sdružené omladiny, kteří se s námi rozloučili. Věru, podzimní doba hodí se k náladě dne, ve který loučí se nastávající vojáci s domovem. Teskno a bolno u srdce jim a teskno a bolno těm, kteří pravici jim podávají a levicí slzu utírají. Hodí se doba podzimní k náladě dne, ve který nesem věnce na hroby! Tak jsem uvažoval, jedu v sobotu dne 26. října k Sv. Hostýnu. Přijedu k Hulínu! Co to? Sv. Hostýn pokryt sněhovým rubášem. Pustil jsem se z nádraží bystřického nastávajícím soumrakem hned na horu. Nebyl jsem sám. Na úpatí předhonili mne čtyři poutníci. Šli rázně v před, brzy se ztratili ve smrkoví. «Aha», pomyslí jsem si, «jdou za tímže účelem jako ty. Nebudeš sám. Omladina se schází!» Byl jsem rád, že mne nepoznali a předhonili. Chtěl jsem se oddati nerušeně svým myšlenkám. Šel jsem zvolna; nešlo to jinak, nohy klouzaly ve sněhu, jenž místy tvořil značné závěje. Smrky stály tiše, větve pod tíží sněhu visely dolů jako větve smutečných vrb na hřbitově, jen tam nade mnou na stráni, kde občas zavanul vítr, zašuměly jako tichou modlitbou. Na duši mou ulehl zvláštní, posvátný, klidný smutek. Mimoděk ruka hledala v kapse růženec . . . Letos touto úzkou cestou přešly tisíce a tisíce, s vířivou hudbou, již opětovaly stráně táhlou, v dáli zmírající radostnou ozvěnou, s jásotem písní i tichou modlitbou šli; s radostí jedni a druzí s tichým bolem. Kdybyste mohly mluvit vy, němé stráně, halící se vždy více a více v temný noční plášť, kdybyste mohly vyjeviti tajemství srdcí, jež po vás tichou touhou puze stoupala vždy výše a výše, vznikly by řady knih, při jichž čtení by se

oko mnohé zarosilo! Leč vy stráně mlčíte! Ať umlkne a zastaví se i v mé hlavě myšlenek rej. Smutné vzpomínky letoš! Věřím! . . . v těla z mrtvých vzkříšení a život věčný. Amen. První zrnko růžence se vinulo mezi prsty! . . . — Mezi zasněženými stráněmi pod kapli tenké praménky hudou svou jednotvárnou melodií. Po vás práhla ústa znavených, zpocených poutníků, o vás sváděn opravdový boj! Teď zde šumíte v nočním šeru opuštěny. Teď o vás nikdo nestojí. Jste jako ti, jež řady přátel zdvořilostmi a chválou zasypávali, dokud žili; zahájil je soumrak smrti — a upadli v zapomenutí. Úpějí v očistci, čekají na čiši čerstvé vody podané zbožnou modlitbou. však přátelé na modlitbu nemyslí! Snad jim dají v dušičkový den na hrob věnec, jenž uvaďne ve mrazivém vzduchu — duše neobčerství! Sdružení venkovské omladiny na Moravě a ve Slezsku na své přátele, s nimiž se letos rozloučilo, nezapomnělo. Za tichého rána dne 27. října sloužil Dr. Žůrek z Nové Říše u oltáře korunované Rodičky Boží Svatohostýnské první mši svatou, mezi tím co omladina šla ke zpovědnici, by za své zemřelé přátele a přítelkyně obětovala svatou zpověď a svaté přijímání. Následovala druhá mše svatá za zemřelé členy a členky sdružení venkovské omladiny. — Na to měl vdp. P. Černý T. J., příznivec omladiny, dobře známý z velehradských exercicií a prvního řečnického kursu, kázání. Překrásně rozvedl otázku božského Spasitele: «Či jest to obraz a nápis?» uživ slov těch o mladistvé duši. Ukázal mládeži, že úkolem jejího žití jest starati se o obraz Boží v duši své, udržovati jej v čistotě a nadpozemském lesku a znova a znova čistiti, když byl hříchem znečistěn a zaprášen. Slova jeho padla na půdu dobrou. I ti členové omladiny, kteří na úsvitě se dostavili, všichni přistupovali k svatým svátostem, by s patřičnou zbožností přítomni byli slavné mši svaté, která byla obětována za živé členy a členky sdružení venkovské omladiny. Po slavné mši svaté kázal Dr. Žůrek. Vzpomenul obyčejné otázky, již si lidé na setkání dávají, otázky: «Kam jdeš?» Krátká je, ale dalekosáhlá! Vzpomenul vojínů, kteří narukovali. Kam šli? Z domu do ciziny! Šli neznámé budoucnosti vstříc. — Proto šli s bolem v srdci a se slzou v oku. Na ně tam v cizině po domově toužící vzpomínáme, my jejich sdružení bratři a sestry, zde před oltářem Matky Boží, která divy tvoří, by je tam v dálce vzala pod svůj ochranný plášť. Na ten úmysl se budeme modliti teď při mši svaté, která bude

za naše sdružené vojiny obětována. Mnozí z našich bratři a sester sdružených odcestovali daleko, daleko! Až za moře věčnosti! Milovali sdružení, na něj mysleli do posledního vzdechu. Ve Vacenovicích člen umírající prosil matku, aby dala po jeho smrti peníze na spolkový prapor omladiny. Světli jej v květnu. U praporu spolkového plakala osiřelá matka. Byl to její jediný syn. Kazatel uvedl ještě jiné dojemné případy. Sdružená omladina musí lásku přátelskou láskou spláceti. **Proto každoročně bude v měsíci říjnu po ukončených poutích zde u trůnu korunované Bohorodičky konána od sdružení slavnostnějším ještě způsobem než dnes památka všech zemřelých členů a členek sdružené venkovské omladiny.** Kazatel uvedl případy náhlých, krvavých rozloučení se životem našich členů, které se letos udály. Nevíme dne ani hodiny! Proto je třeba, abychom my, zdraví a mladí, též se častěji zamyslili nad otázkou: Kam jdeš? K tomu slouží dnešní slavnost. Omladina z Bystřicka má zásluhu, že poprvé tuto dojemnou slavnost uspořádala. Kazatel jí prosí by zůstala vždy čestnou stráží Matičky Boží Svatohostýnské. Přeje jim, by často mohli na otázku «Kam jdeš?» odpovědět: «Jdu na Sv. Hostýn k svaté zpovědi, k svatému přijímání, bych tím vykonal čestnou stráž u své Matky. Slibuje jim za to, že až je k hrobu přátelé vyprovodí, budou pak moci o každém z nich říci: «Šli k bráně nebeské!» Případy, jež kazatel ze života zemřelých členů a členek vyličil, působily na posluchače hlubokým dojmem. Mnozí z nich slzeli. Při poslední mši svaté, která o půl 11. hodině za sdružené vojiny byla obětována, přistoupila ještě celá řada mladíků a děv, kteří se až na poslední mši svatou dostavili, k svatému přijímání.

Kněží své Královně na mosaikový obr. Tomáš Bláha Vídeň 25 K, N. Man far. Ostr. Lhota 5 K, Fr. H. Vídeň 100 K, Kar. Václavek far. Pošná 5 K, Ed. Křížánek far. Spyťinov 6 K, Jos. Vítek far. Nová Lhota 5 K, Frant. Hrdina far. Valteřovice 15 K, Ignác Pouč far. Třeština 5 K. — Prosíme snažně o další příspěvky!

Na korunovační slavnosti: Fr. Kelnerova Přílepy 2 K. — Na kostel † J. a H. Obrtěl 50 K. — P. V. Zbořil, továrník v Bystřici p. H, 88 uničle zdobených svíc pro 4 velké nové svícny v presbytáři.

Na Křížovou cestu: J. Kučerová Otnice u Brna 20 K, Jan Orlit a rod. 1 K, nej. 1 K.

Panně Marii Svatohostýnské děkuje odběratelka Hlasů z Bojkovic za uzdravení své přítelkyně z velmi těžké nemoci.

retanie, rozený a slávou korunovaný král Jerusáléma, vládce a pán hrobu ukřižovaného boha nevěřících. Tobě, císaři římský a Tobě, králi polský, jakož i Vaším poddaným, že hodláme do Tvoji zemičky válečně vtrhnouti a že vedeme s sebou 13 králů a 1,300.000 infanteristů i kavaleristů a s tímto vojskem, o kterém isi Ty a Tvoji poddaní ani tušení neměli, rozneseme Tvoji zemičku na podkovichách a spustošíme ji ohněm a mečem. Především přikazujeme ti, abys nás ve svém hlavním městě Vídni očekával, abychom Ti mohli dáti sraziti hlavu. Rovněž Ty, malý králíčku polský, učiň totéž. My vyhubíme Tebe, jakož i všechny Tvé poddané a ze země zahladíme každé stvoření, které ďáblem se zove. Všechny velké i malé, podrobíme nejprve krutým mukám a pak vydáme potupné smrti. Tvoji malou zemičku Ti vezmu a poddané Tvé ze světa vyhladím. Tebe a krále polského necháme tak dlouho na živu, až se přesvědčíš, že jsme vyplnili vše, co bylo slíbeno. Tolik ku zapamatování. Dáno ve 46. roce našeho věku, v 26. roce naší všemohoucí vlády. — Tato velkohubost, z níž Turci dodnes mnoho nezapomněli, se tentokrát ovšem Molovi Mohamedu nevyplatila.

Statečnost bulharské telegrafistky ve Varně. Zajímavou epizodu z bombardování Varny Turky přináší listy. — Když Turci začali střílet na Varnu, byly přerušeny všechny telegrafní dráty až na jeden, který obsluhovala bulharská dívka. Děvče telegrafovalo prefektovi: «Turci bombardují město. Co mám dělati? Prefekt odpověděl: «Musíte zůstat na místě.» Ačkoliv neustále plakala, přes to zůstala telegrafistka na místě a sdělovala všechny důležitéjší jednotlivosti z postupu bombardování vládě, a jen té okolnosti bylo lze děkovati, že mohla býti učiněna všechna opatření a torpedové čluny že mohly odplouti na moře.

Masopust r. 1913. Tohoto roku budeme mítí krátký masopust. Masopustní úterek připadá na 4. února, bude tedy mítí r. 1913 nejkratší masopust v celém 20. století. Zelený čtvrtek bude 20. března, Velikonoční svátky 23. a 24. března. Den na to, 25. března, bude svátek Zvěstování Panny Marie, tedy 3 svátky po sobě. Mimo to budou v r. 1913 ještě šestkrát dva svátky (resp. neděle a svátek) po sobě.

Číslování domů, toto zvláště ve městech tak samozřejmé a nepostradatelné zařízení, může letos slaviti 400leté jubileum svého trvání. R. 1512 poprvé očísloval v Paříži jistý stavitel komplex 70 pozemků běžnými čísly, a tato čísla zůstala pak i na domech, které tam postavil. Tento případ očíslování domů zůstal však dlouho ojedinělým; teprve 18. století cenilo význam a přednost číselování domů, jež se pak rychle všeobecně ujalo.

Kostel na kolech. Církevní poměry ve Spojených Státech — rozlehlost farnosti a roztroušenost katolíků mezi jinověrci — volaly nutně po zařízení, jímž umožněna by byla účast na bohoslužbě kolonistům i v nejdívočejším západě, i v největších pustinách. Církev odpomohla nedostatku kostelů v takových krajích tím, že zavedla kaple v železničních vozích. Dosud jsou v Unii dva takové kostely na kolejích. Druhý teprve nedávno posvěcený, zasvěcen je sv. Petru. Vagon, ve kterém je umístěn kostel, jest 25 m dlouhý, vnější stěny jsou z ocele a opatřeny uvnitř pažením z mahagonového dřeva. Pod měděnou střechou zvedá se uvnitř gotický strop. Tento cestovní kostel, zasvěcený sv. Petru, předstihuje svými rozměry každý jiný vůz. Je, jak již praveno, 25 m dlouhý, z toho 13½ m připadá na kapli, mající 74 sedadel, z nichž 30 opatřeno je pohodlnými opěradly. Ani zpovědnice neschází a je stejně jako oltář nadmíru umělecky provedena. Ke zvýšení slavnostního rázu bohoslužeb slouží varhany vlastní konstrukce. Ostatní díl vozu chová obydlí kaplanovo, sestávající z pracovny a zároveň jídelny, ložnice, kanceláře a knihovny. Mimo to jest tam ložnice pro služebnictvo, toaleta a kuchyně. Malá tato cestovní fara vozí sebou mimo duchovního zvláštního technického dozorce, ministranta, který je zároveň kuchtíkem a jiné sluhy. Vůz vystavěla «Catholic Church Extension Society», dostavši k tomu účelu od jisté zbožné osoby 50.000 dolarů. Kostel ve vagonu slouží hlavně ke konání bohoslužeb na těch místech, kde není katolického kostela. Připnutí může býti ke každému vlaku a navštíví za účely bohoslužebnými 30 až 40 míst ročně. Na jednotlivém místě zdrží se pravidelně 3—8 dnů. Ve všední dny koná se ve voze náboženské vyučování dětí a novokřtenců.

Listárna redakce.

Poutník Svatohostýnský. Sestavil J. S. T. J. Pěkná modlitební kniha. Spisovatel shrnul na 189 stranách vše, čeho křesťanské duši třeba, aby se mohla zbožnými úvahami, modlitbou, zpěvem a svatými svátostmi občerstvit a očistit. Modlitby jsou jadrné, krátké a osvědčené. Jsou tu všechny církví svatou schválené litanie, pěkná křížová cesta a praktická pobožnost po svatém přijímání. Nejlepší z celé knižky je pobožnost k svaté zpovědi, vzorný je návod k zpytování svědomí před svatou zpovědí. V knižce se nalézá 34 písní. Je to laciná, praktická poutní knížka, které možno použiti na každém Mariánském poutním místě. Obzvláště však doporučujeme ji všem čtenářům Rodičky Boží Svatohostýnské, pro které na prvním místě je určena. Také pro každodenní pobožnost v rodinách se dobře hodí. — V prosté i elegantní vazbě lze objednat u nakladatele p. Jana Derky na Sv. Kopečku u Olomouce.

Velkoobchod vínem

M. UDINA,

Rjeka (Fiume) Sušák 15.

Doporučuje svůj veliký sklad
původního vína dalmatského a
přimořského.

Zvláště doporučuje zdravotní víno
červené pro nemocné, lékaři doporučené. Nejlepší stolová vína atd.
Jediná objednávka Vás přesvědčí
o solidnosti mé firmy.

Kupující zápalky Matice Cyrillo-Methodějské. Stává se, že továrna někdy zápalky nevyplatí a příjemce musí hradit dovoz. Každý má právo při placení účtu dovozní si odčítati, musí však do továrny poslati nákladní list zpět (dovozné rozumí se jen dráhou na poslední stanici. Dopravu ze stanice domů hradí každý sám.) Jelikož z mnoha stran byly nám laskavě pro Matici nabídnuty ty 2%, které při hotovém placení má právo každý si strhnouti, označujeme, že ode dneška počínaje bude ona 2% továrna odváděti přímo Matici a proto lich nikdo z účtu nesrážej. Pp. obchodníkům vyhrazeny jsou zvláštní kupní podmínky.

SKLOMALBA

B. ŠKARDA, BRNO,

umělecký ústav prvního řádu hotoví
a dodává

chrámová okna

v každém provedení i slohu od nejjednoduššího vzoru do nejbohatší sklomalby figurální. Skleněná mosaika pro křížové cesty, odborná rada, výkresy, rozpočty zdarma.

Katolíci „Svůj k Svému!“

Velký příjem pro „Matici Cyrillo-Methodějskou“ značí

prodej zápalek

Matice Cyrillo-Methodějské

výráběných českou firmou J. SVOZIL v Lošticích. 1 balík 100 krabiček stojí **ještě dnes 96 hal.** Tak lacino nekoupíte nikde! Zápalky zasílají se při nejmenší objednávce 25 balíků (2500 krabic) vyplaceně na každou stanici. Objednávky řiďte vesměs na adresu: **Sekretariát „Matice Cyrillo-Methodějské v Olomouci, Dolní náměstí 17.**

! „Tisíckrát pozdravujeme Tebe“

majová kázání (2 díly) od P. Ant. Rejzka.
Oba díly lze dostati na Sv. Hostýně
za sníženou cenu 2 K.

Jsem domácí tkadlec horský

(člen spolku křesťanských sociálů).

Zasílám zboží různé.

40—50 m zbytků, 20—22 korun
dobírkou zaručeně pracích barev bez
— — — — chyb. — — — —

Kanafasy na ložní povlaky, košillová
plátna lněná neb polovičnický, rumburské
věby, grlezety, ručníky, tkané barchety,
na šaty, modní zefiry na košile a bluzky
a na šaty, bílé grádle, flanely, modré
tisky na domácí šaty a zástěry, vše
mnou ručně pracováno, velekrásny a
trvanlivy v délce 3—15 metrů.

Frant. Maršík,

ruční domácí tkadlec,

Česká Čermná, č. 107, p. Náchod.

Každý dle potřeby račte udat co potřebujete i délku zbytku si račte zaznamenati, nehodící vyměním, neb dle žádosti peněz vrátím. Zkouška mé důvěry ujistí každého. Též zasílám půltuctu čistě lněných prostěradel beze švu 150 cm. šlr., 200 cm. dl., jen za K 15-80.

Svíce kostelní

první moravská továrna v Bystřici p. 6. Firma tato počítá mezi své stálé odběratele přední kláštery, farní úřady, jakož i zemské ústavy říše Rakousko-Uherské. — Zásilky vyřizují se franko, obal se neúčtuje. — Ceny mírné.

pravé voskové, přesně dle liturgických předpisů, jakož i polovoskové a stearinové vyrábí nejdokonaleji a doporučuje
firma

V. ZBOŘIL A SYN

Za redakci zodpovídá David Kubíček, emer. děkan v Kroměříži.

Nákladem Matice Sv. Hostýnské

Tiskem Lindticha Slovák v Kroměříži

HLASY SVATOHOSTÝNSKÉ

MĚSÍČNÍK PRO LID

S povolením nejdůst. kníže-arcib. konsistoře v Olomouci a řeh. představených vydávají Otcové Tovaryšstva Ježíšova na Sv. Hostýně na Moravě.
— Vychází počátkem každého měsíce. — Celoroční předplatné K 1.50. —
V Americe 0.40 dol. — V Německu M 1.50.

OBSAH: Pastýřský list. — Hold Mariánské Moravy Královně Svatohostýnské. — Chudobky do věnce korunované Královny Svatohostýnské. — Obrať k nám své milosrdné oči. (Báseň.) — »Neuvoď nás v pokušení!« — Výzbroj křesťana. — Hrsť vzpomínek na ř. vdp. P. Filipa Malého, kněze T. J. na Sv. Hostýně. — Zprávy se Sv. Hostýna. — Listárna administrace. — Listárna redakce. — Časopisy redakci zaslané.

VYOBRAZENÍ: J. Eminence nejdůst. pan kardinál olomoucký Dr. Frant. Bauer se svojí družinou u sv. Otce. — Uvítání J. Em. nejd. biskupa královéhradeckého Dra Jos. Doubravy na Sv. Hostýně 21. srpna 1912. — Uvítání J. B. M. nejd. Dra Karla Wisnara, předsedy Matice Svatohostýnské 15. srpna 1912. — Vojenské stany pro poutníky Svatohostýnské o slavnostech korunovačních.

Račte si dobře povšimnouti!

Prosíme důtklivě všechny, kdož za minulé ročníky nedoplatili, by co nejdříve povinný obnos zaslali, aby Vydavatelstvo mohlo taktéž svým povinností dostáti. — Poněvadž vydání značně vzrostla, vidělo se Vydavatelstvo Hlasů nuceno zvýšiti o něco celoroční předplatné a sice: pro Rakousko, Uhry a Bosnu na 1 K 50 hal., pro Ameriku 0.40 dol., pro Německo 1.50 M. I přes to zůstanou Hlasy nejlacinějším lidovým měsíčníkem, uváží-li se, jakého nákladu vyžaduje lepší papír, tisk, expedice, administrace, poštovné a četné ilustrace. Prosíme tudíž své dosavadní ct. odběratele, aby Hlasům i nadále zůstali věrni. Redakce vynasnaží se, aby časopis obsahem i úpravou ještě více zdokonalila a prosí své příznivce, aby co nejdříve neobtěžovali si zaslati přesné adressy nových odběratelů, jimž by Hlasy ukázkou mohly býti poslány. Nejlépe by ovšem bylo, kdyby Hlasy více odběratelům téhož místa pod jednou adressou se mohly zasílati, jelikož se častěji přihází, že jednotlivá čísla snadno se na poště založí nebo ztratí. — Předplácí-li někdo za jiného, na jehož adresu se Hlasy zasílají, je nutno, aby to bylo podotknuto, anebo ještě lépe, aby jméno předplatitele samého na složném lístku bylo napsáno a ne toho, který za jiného předplácí. — Adressy buďtež vždy co nejpresněji a plně udány. — Dále upozorňujeme a prosíme, aby předplatné na Hlasy zasílalo se s plnou a přesnou adressou SLOŽENKAMI označenými čís. 97.129 a aby složenek těchto výhradně pro předplatné na Hlasy bylo upotřebeno a ne k jiným účelům, poněvadž jinak nemalý nastává zmatek v účtování. Tak se předejde i mnohým nepřístojnostem, poněvadž na př. o poutích při velkém návalu není někdy možno jména předplatitelů správně zaznamenati. Pro jiné účely prosíme, aby použito se poštovních poukázek. O starší ročníky (V., VI., VII.), pokud jsou na skladě, možno se přihlásiti na Sv. Hostýně (celý ročník poštou 1.20 K). Číslo 3—5 VIII. ročníku jsou rozebrána. Slavnostní číslo 8—10, jichž je ještě větší zásoba, poštou po 15 hal. — Pro dosavadní odběratele vloženy byly složenky do 12. čísla minulého ročníku (1912); prosíme zdvořile, aby se nepohodily, ale aby jich bylo použito na brzké předplatné pro rok 1913. — Prosíme zejména P. T. vdpp., aby časopis náš dobrotivě doporučili.

REDAKCE.

Z církve a světa.

J. M. nejd. biskup Jos. Koudelka šedesátníkem. Dne 3. prosince t. r. slavil J. M. nejd. biskup Josef M. Koudelka své 60. narozeniny. Nejdůst. biskup, jenž jest miláčkem a chloubou našeho čes.-katolického

lidu v Americe, narodil se dne 3. prosince 1852 ve Chlistově, okr. Klatovy v Čechách. V Klatovech také chodil do gymnasia, pokud jeho, dnes v Pánu zesnulí rodiče nepřestěhovali se do Ameriky, což stalo se

Celoroční předplatné 1.50 kor. — V Americe 0.40 dol. — V Německu 1.50 M.

Pastýřský list.

Drazí v Kristu!

Pod ochranou Boží z věčného města šťastně se navrátiv, rád bych o příčině a významu této své cesty několik slov k Vám promluvil.

Obřad povýšení na důstojnost kardinála, to jest jednoho ze 70 biskupů, kněží a jáhnů, kteří papeži, náměstkovi Ježíše Krista na zemi, u vedení a správě církve svaté radou i skutkem mají býti zvláště nápomocni, kteréžto důstojnosti, jak Vám zajisté známo, nevyzpytatelným řízením prozřetelnosti Boží i mně nepatrnému človíčku se dostalo, koná se ponejvíce na hlavě nově jmenovaného kardinála a to červenou již z dálky snadno spatřitelnou pokrývkou jeho hlavy, červenou totiž čepičkou, pak červenou biretkou tvaru, jak se ho nyní u světského duchovenstva vůbec užívá, a konečně nápadně velikým červeným kloboukem, jak se kdysi na cestách proti palčivým paprskům slunečním a při deštivém počasí nosíval. Kardinálu mimo Řím sídlícímu přináší tuto čepičku zvláštní papežský vyslanec stavu světského, nesmí mu ji však sám položit na hlavu; on mu ji toliko podává a krátkým oslovením úkon svůj provází, aby si ji sám dal na hlavu a od té doby ji nosil. Co pak biretky se týká, bývá v katolických státech, které s Apoštolskou Stolicí žijí v míru a pokoji, panovník požádán a k tomu splnomocněn, aby ji nově jmenovanému kardinálu na hlavu posadil; ale kardinálský klobouk musí si samým Sv. Otcem dáti na hlavu posadit.

Za tím tedy účelem vydal jsem se, Drazí v Kristu, dne 26. listopadu do Říma, kamž jsem dne 28. listopadu šťastně dorazil. V Římě pak byl jsem od Svatého Otce i s nejbližšími průvodci svými opět k audienci připuštěn a dostalo se mi konečně, když jsem byl Svaté Apoštolské Stolicí věrnost znovu přísahal a svatý ostatek na pravém střevisi Svatého Otce políbil, z rukou Jeho za dojemných obřadů kardinálského klobouku s objetím a polibkem. Při audienci pak na rozloučenou dal mi Svatý Otec i přes smutné postavení své tolik důkazů nezmenšené důvěry v Pána Boha a toliké vděčnosti za svatopetrský halíř Váš a jiné milodary a tolik úslužnosti oproti každé prosbě Jemu přednesené, že se mi věru zdálo, jako bych klečel u nohou samého božského Spasitele a z lásky plného srdce jeho slyšel slova: «Pojďte ke mně všichni, kteřížto pracujete a obtíženi jste, a já vás občerstvím». Či není to ozvěna této záruky, když Svatý Otec u příležitosti této mé pouti římské všem příslušníkům mé arcidiecese plnomocně odpustky všech časných trestů hříchů spáchaných udě-

luje, kteří svátost pokání a nejsv. svátost oltářní hodně přijali a při tom obvyklé modlitby odpustkové pobožně se pomodlili? — Či není to milost neočekávaná, když Svatý Otec na mou prosbu, aby ujma v jídle a požívání masitých pokrmů na Bílou sobotu příště nebylo teprv od půlnoci, nýbrž již po vykonané slavnosti vzkříšení povoleno, jak již od delší doby přes všechno napomínání a poučování zavládlo a jak se i se zpěvem «alleluja» ve mši svaté o Bílé sobotě lépe shoduje, povolení toto nejen bez rozpaků, prozatím arcí jen na 10 let, udělil, nýbrž i nad to počátek povolení toho na tu chvíli ustanovil, kdy v příslušném chrámu Páně ve mši svaté «Gloria» se zazpívá. — A jiný ještě poslyšte důkaz zvláštní pozornosti Svatého Otce ku svému nově jmenovanému kardinálu, knížeti arcibiskupu Olomouckému. Ode dávných časů přikazuje Svatý Otec nově jmenovaným kardinálům cizozemským jeden z velikého počtu kostelů římských, který buď podle svého zakladatele nebo světce, jenužto jest zasvěcen, anebo národu, jehožto příslušníkům v duchovních jejich potřebách hlavně sloužiti má, bývá pojmenován a titulním anebo zkrátka titulem se nazývá. A který asi titul mi, arcibiskupu moravskému, Svatý Otec přikázal? Ten kostel, ve kterém sv. apoštolové naši Cyrill a Method zvláště se uctívají a který «San Girolamo degli Schiavoni in ripetta» sluje, poněvadž jej v 15. stol. Jihoslované z okolí Grohova, starého to Stridonu, rodiště sv. Jeronýma, tehdáž Illyriky zvaní, na nábřeží Tiberu v Římě spolu s nemocnicí a duchovní kollejí pro své krajany obchodníky zbudovali a krajanu svému sv. Jeronýmu zasvětili, a poněvadž pro ně ohniskem zbožnosti a štěpnicí katolické správy duchovní a činnosti missijní se stal. — A jakoby na tom na všem nebylo ještě dosti, takměř všecky průvodce mé nějakým vyznamenáním nebo dárkem obmyslil.

O mějtež tedy, Drazí v Kristu, Svatého Otce, náměstka božského Spasitele, jako dobré jeho dítky v náležitě úctě a lásce, buďte poslušni jeho nařízením a přikázáním a podporujte ho i příště svou modlitbou a halířem svatopetrským. Pomněte, co v Starém Zákoně slíbil Bůh dítkám, které ctí otce svého i matku svou; pomněte, co nám slibuje Kristus Pán v Zákoně Novém: «Kterou měrou budete měřiti, tou vám bude zase odměřeno, i bude vám ještě přidáno».

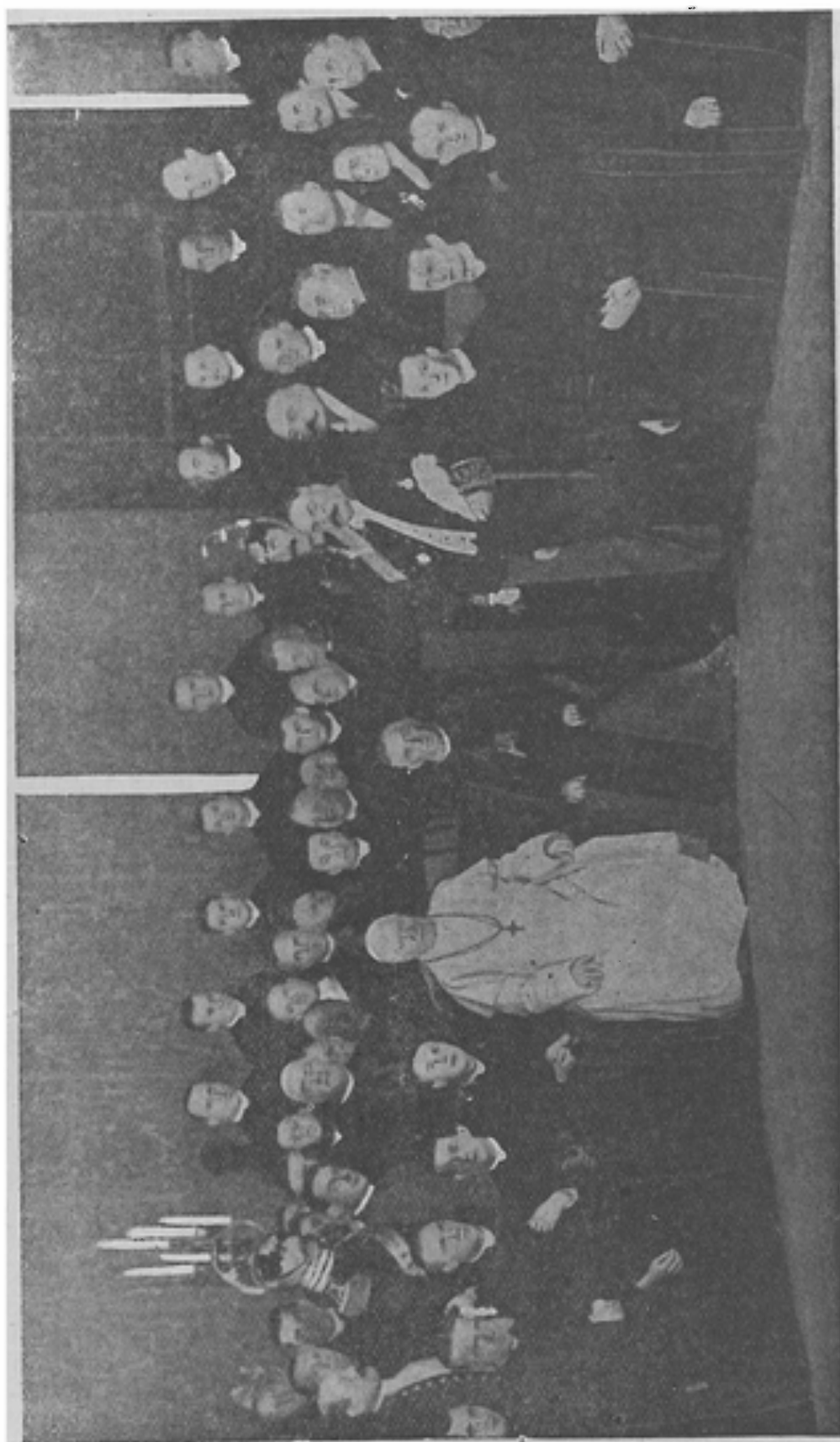
Dáno v Olomouci, dne 27. prosince, o svátku sv. Jana, apoštola lásky, l. P. 1912.

Milost Pána našeho Ježíše Krista budiž s Vámi všemi! Amen!

† F. kard. Bauer, kníže-arcibiskup.

Hold Mariánské Moravy Královně Svatohostýnské.

Prvé číslo nového ročníku po korunovaci Panny Marie Svatohostýnské jsme ozdobili novým titulním obrazem. Je to práce našeho moravského malíře Jana Köhlera. Umělec nápodobil velmi dovedně dřevoryt. Dřevorytectví je nejstarší způsob umění reprodukčního. Až do roku 1770 ryly se obrazy do dřeva po délce řezaného. Nyní se užívá dřeva na příč řezaného a obraz se ryje rydlem. Jsou různé spůsoby dřevorytin. Náš obraz spojuje v sobě rázovitou individualnost skutečnosti — je tu zobrazen hlavní oltář Svatohostýnský v přesných konturách hlavních tonů — ale dojem celkový je podán s úplnou volností umělce. Takový dřevoryt vyžaduje na svém umělci zvláštní dovednosti a zvláště jemného citu netoliko pro linii, nýbrž i pro půvabnost harmonie

J. Eminence nejdůst. p. kardinál olomoucký Dor Frant. Bauer se svojí družinou u sv. Otce.

světél a stínů v originále se naskytujících. Otisk dřevorytu vyžaduje zvláštní péče tiskařovy, aby v něm byly všechny přednosti originálu vystiženy.

Zahleďme se na obraz a snažme se porozuměti, co nám chce říci. Uvádí nás na nejpamátelnější místo Svatého Hostýna: před hlavní oltář, před korunovanou sochu Panny Marie Svatohostýnské. Tisícové zbožného lidu mariánského tam za oltářem klečeli a vyprosili sobě u Panny Marie nesčetných milostí. Jistě jsi tam, milý čtenáři, klečel i ty, i rodičové tvoji, snad i rodiče tvých rodičů, a předkové tvoji, kdož je všechny vypočte!

Matička Boží, ozdobená korunou lidu svého se skví v jemných odstínech držíc Ježíška na rukou a hledí na svůj lid.

Kolem se kupí lid mariánský. Vidíš tam kněze, jak se modlí. Za koho jiného, než za tebe. Co poutníků sem přichází, a všichni chtějí, aby za ně, za jejich domácí, za potřeby duše i těla byly vysílány prosby k Matce, která divy tvoří. Kolik kněží sem putuje a obětuje zde nejdražší oběť mše svaté!

Za kněžími přichází lid. Pozoruj, jak tam klečí rodina z požehnané Hané! Je tam stařeček, otec a matka, a uprostřed jejich dítě, malý chlapeček. Otec ho přivádí k Panně Marii Svatohostýnské. V starcových rukou pozoruješ růženec. Modlí se za sebe, za své děti a vnuka. Otec s důvěrou šeptá prosby za svou rodinu a matka — kdož to vše dovede vypsát, co její srdce mluví k Matce Boží! Za nimi stojí dívka z města zbožně majíc ruce sepiaté, čeká, až jí udělají místo ti před ní. Domyslíš se, že bude asi prosit Pannu nejsvětější za to nejdražší, za svatou čistotu a nevinnost. Za ní pokleká šohaj slovácký a vedle něho stojí děvče z našeho lidu. Jak toužebně hledí k Panně Marii! Tam dále stojí muž z města, a za nimi si můžeš domyslit množství věřícího lidu, jak vítá svou královnu a se raduje, že se jí smí poklonit.

Jsou to zástupcové všech stavů a všech vrstev našeho národa holdujících Královně Moravý.

Na obraze je viděti hostýnský svatostánek. Věčné světlo se kmítá tajemnou svou září nad lidem Panně Marii holdujícím. Mnoho poutníků se staví nejdříve dole u zpovědnice. Očistění od hříchů a chyb jdou pak na ono každému Moravanu tak drahé místo, za oltář Svatohostýnský. Jakoby k nim Matka Boží mluvila: Děti milé, sílu najdete u mého Syna, zde ve Svatostánku! A skutečně, jakoby všichni tomu jejímu hlasu rozuměli, jdou a posilňují se svatým přijímáním. Jiní opět, a těm je často onen krok ke svaté zpovědi velmi těžkým, jdou nejdříve k Matičce své, ukazují jí své duševní rány, svou ubohost, ona je těší, dodává jim odvahy a síly; tak vzpružení jdou a vykonávají to nejdůležitější, smíří se s Pánem Bohem. Tak soustřeďuje Panna Maria své ctitele kolem svatostánku a podává jim posilu nejvýbornější: Nejsvětější Tělo a Krev svého Božského Syna.

Nový obraz Hlasů Svatohostýnských svým čtenářům tedy ukazuje, čím je korunovaná Královna Moravy svým ctitelům a čím mají oni býti své Královně. Mají býti a zůstatí jejími dětmi, bratřími Božského Děťátka, které drží na svých loktech.

Nevíme, zda vidíš, milý čtenáři, ze svého domova svatý Hostýn. Kdybys ho však i neviděl, oko mateřské korunované Královny Svatohostýnské Tě vidí. Říká se, že prý oko matčino vidí mnohem jasněji, co chybí dětem, že dovede čísti v duši svých drahých. Totéž tvrdíme o Panně Marii. Ona je královnou Moravy a střeží svůj lid, kéž by jí lid ten zůstal věrným!

Před obrazem tvým, o Matko Boží,
Kladem prosby svoje:
Ať se chvála Tvoje hojně množí,
Prosí děti voje.

Hold svůj přinášíme na Hostýně
Královně své svaté,
Spějem rádi její do svatyně,
K Matce láskou jaté.

Maria Alfonsa.

Chudobky do věnce korunované Královny Svatohostýnské.

(Č. d.)

II.

Kdykoliv se zahledím na milostný obraz Královny Svato-Hostýnské, zdá se mi, jakobych zřela mezi ním a prchajícím nepřítelem, kvěsti mohutný strom, plný vonných květů i plodů zároveň. Ve výši jeho skví se koruna zlatá. Matice Svatohostýnská je oním stromem květnatým. Pněm je víra a láska, větvemi členové. Květy, jejich činy a milosti z nich plynoucí, naplňující duši vůní důvěry a oddaností k Matce Boží. Plodů vypočísti nelze. To nejlépe dovede oceniti ten, kdo stopuje zvelebování svatyně Hostýnské od počátku a zná oběti

Uvítání J. Excellence nejdůst. pana biskupa královéhradeckého Dra Jos. Doubravy
na Sv. Hostýně 21. srpna 1912.

i lásku lidu. Vrcholem všeho byla korunovace sv. Panny, o níž bude Morava vyprávěti po staletí. Kéž větve sílí, plodů i květů přibývá a kéž jsou mocnou ochranou proti nepříteli, který by po korunách slávy Ježíška a P. Marie ruku vztáhnouti chtěl a potupením nebo hanou ničil to velkolepé dílo, na němž má lví podíl Matice Svatohostýnská. Významnou a slavnostní byla valná hromada Matice Svatohostýnské následujícího dne po korunovaci. Nikdy asi nebylo súčasťně tolik členů, jako tentokráte. Tisícové jednohlasně uznali velkou činnost a nesmírné zásluhy její o zvelebení sv. Hostýna. Pokud možno bylo, vylíčil vše v uvítací promluvě v předvečer představený domu T. J. na Sv. Hostýně, ostatek doplnila schůze sama. Předsedalo několik zasloužilých kněží s ndp. svět. biskupem K. Wisnarem v čele, bez jejichž obětavé snahy nebyl by

rozkvět a úspěch Matice Svatohostýnské takový, jakým je dnes. Dojemný byl okamžik, kdy probošt dr. Stojan oznámil, že bude dekorovati kapitolního děkana dra Schneidra z Kroměříže řádem sv. Cyrilla a Methoděje, který mu udělil pro jeho veliké zásluhy o Apoštolát arcibiskup Menini. Za zpěvu bohoslovců a srdečné účasti celého shromáždění byl ozdoben řádem. Rozechvělým hlasem děkoval oslavenec připojuje skromně, že zásluhy jeho nejsou tak veliké, ale že ho těší pochopení a láska. Bylo též vděčně vzpomenuo zemř. P. Malého T. J. a všichni povstáním mu projevili posmrtnou úctu. Čtena zpráva jednatele. Zajímavý byl přednes dlouholetého, obětavého, vždy činného hospodáře Matice Svatohostýnské, cís. rady J. Harny. Zmínil se zběžně o všem; s lítostí poznamenal, že mnoho stromků bylo úmyslně poškozeno, vytrháno, a dotkl se i jiných na hoře posvátné nepřístojných činů. Prosil o nápravu. Také útulny a nocleháren vzpomenuo. Prosil o podporu, aby co nejdříve mohlo býti vše pro pohodlí poutníků pořízeno. Slamníky prý se neosvědčily. Zprávu p. hospodáře matičního doprovázela zasloužená pochvala. Vzor muže, inteligenta. Když jsem p. Harnu viděla v kruhu bělostných družic a potom při mši sv., jak zbožně, vroucně přistupoval ke stolu Páně, byla jsem hluboce dojata . . . Schůze skončena a za zpěvu ubírali se všichni do chrámu, kde po kázání J. B. M. Dra Wisnara byla slavná pontifikálka.

* *

*

Páteční odpoledne bylo věnováno vídeňským Čechům! Vzbuzovali údiv a úctu všech. A jak by ne! Vždyť jsou příkladem zbožnosti a nadšené obětavosti. Tonou ve víru velkoměsta, každý krok o víru a vlast si musí těžce vybojovat, na české bohoslužby, které sami vydržují, po haléřích sbírat, a přece jakou věrností a láskou lnou k víře a vlasti! Od nich by se mohli a měli mnozí zbabělí a vlažní katolíci a vlastenci učit. Kázání k nim a o nich měl P. Jemelka T. J., který zejména v posledním období nemalých si získal zásluh o naše vídeňské Čechy. Na slavnost korunovační přišli v hojném počtu. Milý byl pohled na dlouhou řadu vídeňských družiček, ozdobených vesměs závoji. — Povznesly hodně všechny slavnosti, dělajíce jak při průvodě tak kolem oltáře vždy čestnou stráž. Dojemné bylo jejich loučení s Matičkou Svatohostýnskou v sobotu ráno. Jedna z družiček vzletnou řečí blahořečila Korunované, děkujíc za vše a ujišťujíc Ji i na dále věrnou oddanost a láskou Čechů vídeňských. V tu chvíli zarosily se zraky všech. Poklekli a potom se hnul průvod ku zpátečnímu pochodu. Krok za krokem se zastavovali, obraceli a hlasitě štkali. Korouhve a prapory zavlály, jakoby vyzývaly k odchodu, ale jejich duše se nemohly rozloučiti. Uprostřed kostela průvod zastavil, nosítka se soškami postavena opět na zem a všichni poklekli znova loučíce se: »Matičko, Maria . . s Bohem buď!« U dveří chrámových se ještě zastavili a obrátili s pláčem k oltáři zas. Ach, jak těžko se loučili s drahou Matkou, u níž je tak blaze, tak volně se dýchá a ulevuje v bolu. Teskno je duši při vzpomínce, že po těch šťastných chvílích nastane život plný žalu a bojů tak tuhých, že druhdy až ochabuje síla duše . . . Vyšli ven, doprovázeni hodnostáři. Ohlédli se naposled a sestupovali dolů. Hudba je doprovázela. Bílé závoje družiček zavlály v pozdravu Královně Svatohostýnské hledící za nimi mile z mosaikového obrazu na průčelí chrámu! Ještě jednou zaletly k ní jejich zraky. A již zašli v zeleň lesů, zanechávající v duších všech hluboký dojem věrnosti a oddanosti k Matce Boží. Zašli . . . Ke svatyni nesla se ozvěna jejich písně, již dosud zachvíval s prosbou družený stek: »Lidu svému Matkou buď, Matkou buď!«

(P. d.)

R. Stupavský.

Obrať k nám své milosrdné oči!*)

ak stíny jdem pouští života
a vina nám duši svírá,
nám ve zracích slza bleskotá
trn rodí nám země širá.

Kde oása kyne chladící,
jež duše ukojí žízeň,
kde studnice lásky blažící,
jež uhasí nitra trýzeň?

Stesk přehořký sedí na líci
a k povzdechu nutí rety,
my Eviny dítky kvílící,
kdy dojdem kýžené mety?

Zrak do dálek hledí neznámých,
jak v závratí již se točí,
kdo ujme se dítek nebohých,
kdo osuší vlhké oči?

Tvé oči vždy láskou planoucí
jak duha nám spasná hoří,
k nim vzhlížíme, dítky tonoucí
ve vířivém žití moří.

P. Louis Coloma T. J. Španěl. — P. J. M. Černý T. J.

»Neuvod' nás v pokušení!«

(Č. d.)

Žaloby a předhůzky markýzčiny byly přerušeny Nanettou, francouzskou komornou, která zvěstovala zářící radostí, že přišly plesové šaty komtesčiny. Markýzka vykřikla radostí, vyskočila z lenošky a přijala nové šaty. Louisa se ani nehýbala.

Sluha s ohromným košem z jemného vrbového proutí vstoupil a postavil své břímě s největší pozorností a opatrností na koberec. Nanetta oddělávala víko — tu se objevila skvostná směs květin, kreponu, gazy a stuh, z níž ušit byl plesový úbor. Markýzka vzala nádherné šaty sama do rukou, podporována jsouc zkušenou Nanettou a rozprostřela je na krásnou pohovku z modrého sametu. Celé šaty byly bílé, ozdobené jasmínem.

»Velmi jemné«, pravila markýzka a hledala stanovisko, s něhož by co nejlépe mohla šaty prohlédnout. »Skutečně skvostné! Jak jednoduché jsou a přece je v nich něco nového a elegantního. Ne, naše nová modistka je vtělený pařížský vkus. Podívej se Louiso! podívej! To budeš mít báječný obdiv!«

Markýzka náležela k těm dámám, které chtějí býti elegantními a moderními, trpěly zvláštní ideou, kterou pater Isla ve svých verších mrskal ostrým sarkasmem:

Dnes je modou pro markýzku

Umět kýchnout po francouzsku!

Louisa zde stála jako socha a dívala se smutně na krásné šaty. První, co jí do oka padlo byl vystřižený život.

Abych řekl pravdu, byl v mezích slušnosti, tak málo vystřižen, jak jen toho moda dovoluje. Vdaným dámám ovšem předpisuje více, jak známo, ačkoliv pro tento zákon žádné rozumné příčiny nenalézáme. Mohouť urážet veškeren stud a slušnost v neivyšším stupni.

»Dítě, pojď sem přece!« řekla markýzka mrzutě. »Bože! tyť hledíš, jakobych tě sem zavolala, abych ti ukázala tvůj rubáš!«

»Bylo by mně to milejším, mama«, odvětila Aloisie zvolna přistupujíc. »Musel by býti bílý, jako tento šat zde, ale zapjat až ke krku a místo jasmínu musely by ho zdobit lilie, odznaky to čistoty.«

*) Z cyklu »Zdravas Královno«, viz roč. VII. a VIII.

«Bože na nebi!» zvolala markýzka, která se začínala dnes již po třetí zlobit, «nechybí nic jiného, než abys nám tu začala kázat o smrti a světské marnosti! Ale konec žertům. Louiso neblázni! Jdi do mé ložnice a obleč se okamžitě do těchto šatů. Chci se podívat jak ti sluší a musím ti také ukázat, jak máš zacházet s vlečkou. Víím jistě, že s ní neumíš udělat ani kroku».

Aloisie si vzdychla a poslechla. Za chvíli se vrátila v krásném plesovém úboru. Když náhodou její zrak padl do velikého zrcadla, které denně ukazovalo trojí toaletu její matky, musela se trochu usmát. Líbila se sobě tak, že zapoměla na chvíli na rubáš liliemi posetý a až ke krku zapnutý. Markýzka se rovněž usmála a to velmi spokojeně, když to zpozorovala. Žena poznala ženu. Matka začala doufat, že dceři vypudí všechny zásady patera Hyacinta z hlavy.

«Rozkošné — superbé,» volala stále prohlížeje si šaty a rovnajíc skvostné záhyby vlečky. «Pojď sem — tak postav se trochu na bok Louiso, tak! — potáhni pravou stranu trochu dolů, Nanetto, tak — ach! podívej se na nádherně báječný ten puf zde a ta šerpa — ne tak genialního plesového kostymu jsem ještě neviděla! Skutečně ten puf ach to je obdivuhodný mistrovský kousek. Nemohu jinak: naše modistka je genialní umělkyně!»

Najednou se ozvalo lehounké zaklepání na dvěře. Z venku bylo slyšeti mužský hlas: «Je dovoleno obyčejnému smrtelníku vstoupiti do svatyně bohyně?»

«Jen dále, — dále» volala markýzka radostně.

Louisa chtěla utéci, ale matka její ji zadržela slovy: «Ale kam pak dítě? Vždyť je to strýček, pan hrabě!»

Strýček hrabě byl starý, vznešený pán, vážného velmi šlechetného vzeření. Ve tváři jeho bylo cosi pevného, ba vojenského. Vlas jeho byl bílý, prsa ozdobena vysokým řádem.

«Okouzlující!» volal, stanuv u dveří. «Skutečně skvostná to skupina! Prosím, nehýbejte se, zůstaňte ještě na chvílku tak státi. Překrásný obraz! Růžové ráno a hořící večer krásného dne v milostném spojení!»

«Pan hrabě je dnes zvlášť milý a galantní», smála se markýzka. «Co pak přivádí, milého hraběte dnes tak časně ke mně? Mně se zdá, že má namířeno na dobré snídání u mne?»

«Skutečně okouzlující!» volal hrabě, který oči ani odvrátiti nemohl od krásného obrazu. Pak sebou vrhl na modrou pohovku se vznešenou nedbalostí a pokračoval: «Uhodla jsi, milá neteři. Přicházím, abych u tebe posnídal a prosím tě, abys mi půjčila svého povozu. Pojedu do paláce a můj povoz mně vzali k jakémus pohřbu».

«Přijímám kompliment o ránu a večeru za snídání, milý strýčku a za povoz prosím v odměnu, abys mně řekl, jak se ti Louisa líbí v plesovém úboru.»

«Tedy vyjednáno!» odpověděl hrabě a vyndal zlatý skřípec, posadil ho na nos a spolehnuv se na podušku pohovky pravil:

«Báječně, báječně, báječně». Díval se na dívku a prohlížel ji pozorně od hlavy až k patě. «Buď ujištěna, že až přijde zpravodaj na Louisu, že bude mluvíti v nejvyšších tónech nadšení, zrovna v ekstasi. Vidím ho jak píše: Hebe, která bohům podává pohár, není tak krásná, Ofelie, která se objevuje před Hamletem není tak ideální, Psyche, která stoupá vzhůru k Olympu není tak etherická! — Ale milé dítě — má Loizičko! chceš, abych ti řekl, co si myslím? Slyš radu starého praktikusa. Ukaž tu svou krásu a nový ten šat zde tvé matce; ukaž ho mně starému člověku, který se ti nabízí zde mezi čtyřmi stěnami s tebou tančit co chceš a jak se ti líbí. A ještě více. Chci ti dovést několik hodných kavalírů, kdybych je měl hledat jako Diogenes při svitu lucerny na náměstí Athenském. Ale dej si říci, dítě, až budeš mítí jíti na vyslanectví, uděláš

daleko lépe, když sníš raději vejce na měkko a kousek chleba, pomodlíš se růženec a půjdeš pěkně spát».

«To jsem také říkala», zvolala Louisa radostným hlasem.

«Pak jsi, mluvila jako kniha», řekl strýček spokojeně potřásaje hlavou.

«A to přestává všechno!» zvolala netrpělivě markýzka. «Tu je druhý pater Hyacint bez taláru!»

«Kdo je onen pater Hyacint?»

Úvítání J. B. M. nejd. p. Dra Karla Wisnara, předsedy Matice Svatohostýnské
15. srpna 1912.

«Mnich asi 34letý, který si asi myslí, že žijeme v dávném středověku».

«Kde bydlí?» tázal se hrabě vážně.

«Chceš se u něho zpovídat?» tázala se markýzka ironicky.

«To ne — zpovídal jsem se včera. Ale rád bych mu předložil bohosloveckou namítku».

«Jakou pak?»

«Mně se zdá, že žena není stvořena ze žebra muže».

«To je zcela jisté, že nikoliv», odvětila živě markýzka, která netušila, kam vtíp ten bije. «Žena nebyla stvořena ze žebra, ale ze srdce mužova. Při tom dostala žena celé srdce, takže muži žádné nezbylo».

«Vidím-li ženy u postýlky dětí, jak učí malíčky se modlit, jak to dělávala moje matka, tvá babička, pak bych uvěřil, tomu, co říkáš, milá neteři», pravil hrabě vážně ironickým tonem, kterého užíval, když markýzce nejtrpčí pravdy

uhlazeným způsobem podával. «Ale přiznám se ti, že se stávám velice nevěřícím, jakmile vidím tytéž dámy celé se rozplývat v malichernostech módy a toalety, jak se vznášejí v nejvyšších sférách nad barvou, puflý a šerpami a že tomu mnohem více důležitosti přikládají — než vedení domácnosti». Hrabě chtěl vlastně říci: «než výchově svých dětí». Ale rozmyslil si to a zamlčel se vzhledem ku přítomnosti Louisy.

«A řekl jsem již, že není žena stvořena ze žebra mužova».

«Z čeho tedy? — Co je spornou otázkou v té věci?» opětovala zvědavě markýzka, jakoby poslední věty byla přeslechlá.

«Z opičího ocasu», odpověděl hrabě velmi vážně.

Louisa se začala z plna hrdla smáti, ale matka její se kousla do rtů. Zlobila se trochu, ale dělala hned zase dobrý obličej ke všemu, protože tomu od hraběte byla zvyklá, který jí byl druhým otcem a po němž doufala mnoho dědit. Odpověděla tedy žertovně: «Takovým je náš pán strýček. Sotva má snídání zajištěné — pošle galantnost ke všem všudy».

«Ale nemysli si, že mám tu vědu od některého darvinisty. To mně odhalil zdravý rozum jednoho rolníka s nimž jsem se sešel na svých statech v Andaluzii».

«Proto, proto. Chtěla jsem hned poznamenati, že ta věta voní chlévem!»

«Pravda, nevoní, milá neteři, citlivým nosíčkům — nikdy ambron. Ale slyš, jak selský onen filosof pravdu tu dokázal. Nechceš-li ji uznat, musíš fakta jinak umět vysvětlit. První faktum je, že opice nemají ocasu a druhé, že některé z vás mají podivné darvinistické choutky».

«No, to se již nedivím, že jsi se nechtěl podruhé oženiti, když takhle smýšlíš o ženách».

«Nikoliv, milá neteři, nikoliv, to není logický důsledek z mých řečí. Nemluvil jsem o všech, nýbrž jen o některých ženách. Kdyby byly všechny takové, nebyl bych se nikdy oženil».

«Víš co, milý strýčku?» odpověděla markýzka trochu roztrpčena, «nejlepší bude, když uděláš s mojí dcerou společně missii proti plesům a modě. Louisa může představovat nevinnost, a ty, milý strýčku», doložila se zvláštním přízvukem, «bys mohl představovat lítost».

«Pak by mně nikdo nemohl vyčítati, že mluvím o věcech, kterým nerozumím».

«Hacha! to je pěkné! Je-li čert přesycen — stane se mnichem!»

«Myslíš, že by neměl Mefisto velikých výsledků, kdyby svých zkušeností jako satan a svých andělských vědomostí použil ke službě Boží? Tvá myšlenka není špatná. Kdyby si Louisa přála, mohli bychom hned dnes začít na velevyšlanectví svou missii».

«O zajisté strejčínku», pravila Aloisie živě. «Bylo by mi mnohem snadněji naučiti se missijnímu kázání, než s touto ohromnou vlečkou tančit».

«Dobře», řekl hrabě. «Vystrčím hlavu z okna kočáru a řeknu matkám: Vy jste byly slepy samy k sobě a jste zase slepými k svým dcerám. Vaše slepota je vaší vinou, alespoň z části. Dejte pozor, aby vám tato slepota nebyla k věčnému ztracení. — Pak bych vystrčil hlavu z druhého okna — neboť bych své posluchačstvo rozdělil jako v synagogách: ženy zvlášť, muže zvlášť — a otcům bych řekl asi toto: Což jste pánové ztratili paměť? Pamatujte na to, že zde nejste nápadníky, ale důstojníky a že tyto dámy zde jsou vaše dcery».

«To je velmi pěkné», rekla Louisa zamyšleně, «ale jestliže všichni posluchači tak málo tomu kázání budou rozuměti, jako já, pak se jich málo dá na pokání».

«Nevadí, že tomu nerozumíš, milé dítě. Podívej se na matku, ta mi dobře rozumí».

«Vím jen to, milý strýčku», řekla markýzka, která se zatím posadila, «že jsi mi neprokázal dobrých služeb».

«Zastupoval jsem otce, milá neteři, který opravuje a povznáší výchovu dětí», odvětil hrabě a nakloniv se k jejímu uchu dodal: «a přítele, který chce spasit nesmrtelnou «duši»».

«Nejsem přece pohankou!»

«Ovšem, že ne. Ale jsi motýl — tvoje dcera však potřebuje anděla strážného».

Markýzka dala se tiše do pláče.

Vojenské stany pro poutníky Svatohostýnské o slavnostech korunovačních.

Louisa, která šeptání nic nerczuměla, pravila velmi vážně: «Dobře, strýčku, když budeš ty kázat z okna, budu já zase kázat z kozlíku. Celé společnosti řeknu: Pánové a dámy již odbila dvanáctá. Jsem ospalá a nemohu ani nohou hnout, aniž by neklopýtnula přes vlečku. Proto všem dobrou noc! My jdeme se strýčkem k večeři, budeme mít vařená vajíčka, já se pomodlím růženec a půjdeme spat!» Poklonila se šelmovsky a odešla rychle do ložnice matčiny, aby vysvlekla plesové šaty. Ve dveřích se zastavila a tázala se vesele se usmívajíc: «Mama, dovolíš, abych strýčkovi a sobě uvařila vajíčko?»

Hrabě se tázavě podíval na svou neteř, markýzka měla svolení již na rtech. V tom si ale náhle vzpomněla: «To není možné, ne to nejde. Vévodovi jsem dala slovo!»

«Co na tom?» tázal se hrabě stlumeným hlasem.

«On by zuřil! Došlo by asi k nedorozumění neb dokonce k nepřátelství. Nechci, aby Louise ušla nejskvělejší partie celého hlavního města a to mou vinou!» —

(O. p.)

D. Avid T. J.

Výzbroj křesťana.

Č. d.

6. **Vezměte meč ducha.** V jedné pověsti o čertu volá pokoušený čeledín: »Dělej, čerte, co dělej, ale mou duši nedostaneš«, na to vstrčí hlavu do kupky sena domnívaje se býti zachráněn. Je to hloupost, ale také v hlouposti bývá skrytá pravda, která poučuje. Zdaž nejednává mnohý člověk podobně, jako onen čeledín? Toužíme z pokušení se vyprostiti říkajíce: Já chci, já musím do nebe se dostat. Ale v témž okamžiku dáme se od pokušitele hnáti do úzkých ani jedné rázné myšlenky k obraně nemajíce, nýbrž dáme pokušení sluchu a hrajeme si s ním přes všechny slovné protesty, že naší duše dostati nesmí. Tu na př. stojí poutník, ježž tíní svědomí, rád by se dobře vyzpovídal, aby došel pokoje s Pánem Bohem.

Ale tu mu napíská pokušitel tolik vyhaných obtíží, tolik planých nesnází, že ten ubohý člověk do zpovědnice se neodváží, ačkoliv uznává, že zpověď jest nejlepší úlevou pro znepokojené srdce. Jinde zas leží těžce nemocný na lůžku. Jak nutně má zapotřebí všech milostí, které náš Spasitel uložil ve svátosti posledního pomazání! Ale sotva že mu kdo připomene, aby se dal zopatřiti, hned rozvíří v něm nepřítel spásy spoustu děsivých myšlenek, že každý, kdo přijme poslední pomazání, už jistě také zemře a již nechce o ničem ani slyšeti. A přec když byl zdráv chodíval rád ku sv. svátostem, lidí se nijak neostýchal, ale teď je se svou kuráží v koncích. A tak dalo by se vypočítati mnoho případů, kdy bojovník boží svěsí hlavu a vstrčí ji z bázně do kupky sena, jako onen čeledín. Odkud to? Hned ti vysvětlím. Člověk nedbá, aby ihned první útok satanův odrazil, nepřičiní se, aby jeho rány zase ráznými ranami oslabil a tak jej k ústupu přinutil. A přec je takový účinný odpor nutný, máme-li zvítěziti.

Měj si přílbu, štít i pancíř v nejlepším stavu, útočník přece tebe přemůže, nemáš-li v pravici břitký meč, a nedovedeš-li jím bojovati. Římský voják míval předobry meč, nodil se velmi do ruky, byl krátký a dobře spracovaný, z nejlepšího ocele, na obou stranách ostrý a špicí opatřený. Podobný meč podává sv. Pavel křesťanskému vojínu, aby jím nepříteli spásy zaháněl na útek. Tím výborným mečem jest slovo boží. »Vezměte meč ducha, jenž jest slovo boží.« Sv. apoštol nazývá jej mečem ducha t. j. Ducha Sv., protože od Ducha Sv. pochází, neboť jeho vnuknutím a vedením slovo boží pro nás napsáno bylo.

Jak tímto mečem bojovati máme, ukazuje nám, milý poutníku, sám náš přelaskavý Spasitel. Vzpomínej, jak na poušti dal se od satana pokoušeti, aby nás naučil zacházeti s mečem ducha. V tomto boji úplně skrývá Kristus svoje božství a ukazuje nám jen svoje člověčenství. Od počátku až do konce jeví se býti člověkem jako my. Náš Pán chtěl nám podati důkaz, že také my při své slabé lidské povaze jsme s to, abychom mečem slova božího útoky satanovy vítězně odrazili. Nuže, měj bedlivý pozor, jak náš Spasitel této zbraně užíval. Onť nedává satanovi času, totéž pokušení několikrát opakovati. Pokaždé na první pokus trefí jej ihned rychlá, ostrá rána slovem písma sv.: »Ne samým chlebem živ je člověk, nýbrž každým slovem božím.« — »Pánu Bohu svému budeš se klaněti a jemu jedinému poctu božskou vzdávati.« — »Nebudeš pokoušeti Pána Boha svého.« Po každé takové ráně pokušitel ustoupí. Ale on také zároveň cítí, že ránu zasazuje silné a obratné rámě, že rozhodná a rázná vůle mu slovo boží dává v odpověď.

Co musí tedy činiti bojovník, chce-li vítězně mečem Ducha Sv. se ubrániti? Při prvním útoku satanově musí nejen meč vytasiti, ale také se ukázati pánem nad svou žádostivostí; obé jest potřebno, jak vidíme na příkladu Spa-

sitelově. Panuje-li v srdci křesťana náklonnost ku hříchu, pak si s pokušením jen hraje a nechává meč svůj v pochvě rezavěti. A kdyby až nějaké případné slovo z písma sv. pronesl, protože jej svědomí nutí, satan se jeho rány nebojí, protože schází vážná, rozhodná vůle. Pokouší dále a ještě prudčeji. Zdali pak nyní aspoň rychle a rozhodně bude odražen. Těžko se dá očekávat. Ovšem, že by mohl pokušený zvolati ještě s oním čeledínem, co strkal hlavu do sena:

Dělej, čerte, co chceš, ale mé duše nedostaneš. Třeba že nyní ještě povolím a těžce zhřeším, do nebe chci přec přijíti. — Dvě věci musíme tedy dobře uvážit, má-li nám meč ducha k vítězství dopomoci: Mějme pevnou a odhodlanou vůli hříchu se zříci a při prvním útoku zlého pokušitele tasme ihned k obraně «meč ducha». A nyní si připomeň zas onoho muže, který by rád k zpovědi šel, ale satan ho zrazuje. Místo aby se s ním dal do řeči, řekne si ihned: Já se půjdu dobře a upřímně vyzpovídati, neboť Kristus Pán pravil: «Kterým hříchy odpustíte, odpouštějí se jim.» A toto božské slovo drží tak pevně jako voják svůj meč, až jím zvítězí a svou zpovědní povinnost vykoná. Také onen nemocný uchopí s rozhodnou vůlí meč ducha a bojuje proti pokušiteli slovem sv. Jakuba: «Stůně-li kdo z vás, povolej kněží církve a nechť se modlí nad ním, mažice jej olejem ve jménu Páně; a modlitba víry uzdraví nemocného a polehčíť jemu Pán a jestliže jest v hříších, budou jemu odpuštěni.» Zda, milý poutníku, budeš odporovati, až jednou tvoji přátelé ti poradí, ahys se dal zaopatřiti svátostmi umírajících? Vždyť prosíváš Pannu Marii za milost dobré smrti! Ejhle, «mečem ducha» si této milosti jistě dobudeš. Bojuj tedy, jako věrný voják Kristův a pamatuj, že v Písmě sv. nalezneš vždycky vhodné slovo Ducha Svatého proti všem pokušením. (P. d.)

Alois Viceník, admin. ve V. Prosenicích.

Hrsl vzpomínek na † vdp. P. Filipa Malého, kněze T. J. na Sv. Hostýně.

(Č. d.)

Poprvé jsem se se zesnulým sešel r. 1903 v Hlinsku pod Hostýnem ve vlaku, kdy vracel se po krátkém pobytu v řádovém domě v Uhrách, snad z Prešpurku, opět na Sv. Hostýn, kde již asi, jak se utěšoval, stále zůstane. Ač poprvé jsem ho tehdy viděl, nebyl přece mně úplně neznámým. Slýchal jsem o něm již dříve od † vdp. strýčka Fr. Rusňáka, místoděkana v Pitíně, který byl jeho spolužákem v Kroměříži. Podivno! Poprvé tehdy jsem ho viděl a jeho dobrácká tvář ihned tak se mně otiskla do paměti, že od onoho okamžiku jsme k sobě přilnuli. Já jsem byl mladý, nezkušený kněz — zesnulý zkušenostmi bohatý, a tu věru nevím, čemu mám děkovati, že jsem si zasloužil jeho důvěry; jeho šlechetné srdce sdělilo mně mnohé z vlastního života, co zůstalo před jinými utajeno. Po jeho příchodu na Sv. Hostýn býval jsem často z mého prvního působiště Bylavska na posvátné hoře a v klášteře jsem úplně zdomácněl. Než nedocházel jsem tehdy sám z kněží ve feriální dny na Sv. Hostýn. Býval tam ještě vp. Leopold Růžička, tehdy kooperátor v Prusinovicích, vp. Jan Staněk, tehdy kooperátor v Loučce, vdp. Fr. Gogela, tehdy farář v Rajnochovicích a j., po jejichž příchodu zemřelý vždy duševně okřál. Látky k hovoru bylo vždy dosti: kdo vše byl na Sv. Hostýně, Amerika, Uherské Slovesko — a zbožnost lidu moravského — to byly stěžeje, kolem nichž se hovor otáčel. —

Jak již vdp. P. Rudolf Rozkošný T. J. v tomto listě napsal a já jsem se zmínil, studoval u Piaristů v Kroměříži. O těchto dobách svých studií mnoho vykládal, v dopise pak po smrti mého vdp. strýčka napsal: «Již v 12tém roce věku svého jsme se shledali v druhé tak zvané německé třídě v Kroměříži. Nešťatná němčina! Němci jsme byli a nevěděli jsme skoro ani slova. Trápili jsme se stejně. Když pak jsme dlouhým drmoláním, namáháním na ni navykli, odtrhli jsme se od sebe a já jsem jej pak nespatriil až při instalaci † p. děkana Parobka, též našeho bývalého spolužáka a spolutrpitele . . .» Studovali německy, jak ani jinak tehdy nebylo možno, ale skuteční Němci se z nich nestali, neodnárodnili se. Jak zářilo jeho oko, kdy ponořiv se do vzpomínek studentského života, s mladickým zápalem vykládal, kterak na procházkách, úkradkem někde, zazpívali si oblíbenou píseň «Hej Slované», a jak skutečně jako hromem ozývala se nadšená slova «hrom a peklo», k zlosti blížících se, německy cítících profesorů. My dnes věru nedovedeme ani plně oceniti zápal a nadšení oněch starých, ideálních vlastenců, a zda dnešní studentstvo bude se moci honositi podobnými, ideálními vzpomínkami, je jiná otázka.

Bylo to r. 1904., kdy bleskem rozšířila se smutná zvěst s posvátné hory po okolí, že vdp. P. Malý vážně onemocněl. Byl to záchvat mrtvice. Spěchám na posvátnou horu a ihned do kláštera. Tehdejší vdp. P. superior P. Xaver — tímto jménem nejraději ho lid podhostýnský nazýval — starostlivě mně sděloval, že vdp. P. Malý byl stížen záchvatem mrtvice. Všichni klášterní bratři cítili s milým spolupracovníkem svým, knězem stařečkem, a projevovali ústavně obavu, by se záchvat neopakoval. Na vážnost nemoci, jak sdělili, nechtěli pacienta upozorniti, by ho nezarmoutili. Zaklepal jsem a vkročil do světničky vdp. P. Malého. K svému podivení, viděl jsem ho zdánlivě zdravého seděti za stolem. Jakmile mne spatřil, slzy v očích a až si oddechl, vykládal mně, kterak ráno pozoroval, že se mu jaksi nechce jazyk ohýbat. I při stupňové modlitbě, při mši sv. nějak těžko se mu modlilo a při sv. přijímání spozoroval, že Nejvyšší Krév z úst mu vytéká — ústa zkřivená. Starostlivě mě upozorňoval na svůj vážný stav, nechce však, jak pravil, domácích spolubratří dolekat; mají s ním bez toho nyní dosti starostí. Smrti se nebojí, je na ni připraven. Hlavně však se obával, by nemusel pro svou nemoc se Sv. Hostýna na Velehrad — na odpočinek. Sám hned se začal «kurirovat» léčivými zelinami, jichž měl vždy v zásobě hojnost; bylo mu také — díky Bohu — lépe, takže 17. listopadu psal: «Mně je již lépe, jen jazyk ještě nevládnou.» Možno říci, že vyzdravěl úplně, jen těžko se mu od té doby mluvilo. (P. d.)

P. Rud. Rozkošný T. J.

Zprávy se Sv. Hostýna.

Minulý měsíc od 6. pros. do 6. ledna bylo na Sv. Hostýně celkem pěkně. Před svátkem Neposkvrněného Početí P. Marie se vyjasnilo, slunce jasně svítilo, sníh zvolna při 3° C zimy tuhnul, a 8. prosince bylo u sv. svátostí na 150 lidí. V pondělí, v úterý a ve středu opět slunce jasně na modré obloze svítilo, zatím co krajina podhostýnská byla jako moře pokryta hustou mlhou. Zajímavý byl západ slunce, které se o půl 4. hod. zvolna do mlhy ponořovalo. Zato ve čtvrtek, v pátek a v sobotu byla nahoře

hustá mlha. V pátek 13. prosince odjeli dp. Superior a P. Černý na sv. missii do Batelova u Jihlavy. Sv. missie byla velice požehnaná: celá osada i s okolím pilně a v plném počtu zejména též muži a jinoši účastnili se missijních pobožností: 2200 přijali svátost sv. pokání a přes 3000 přistoupilo ke stolu Páně. Vzácným příkladem předcházel patron kostela p. hrabě Blankenstein, který již přes 20 let jest i starostou městečka — řídký to zajisté úkaz. Též ředitel panství p. Čámský s rodinou za-

slukují chvály za svoji horlivost. Bylo to radost působiti v osadě, která si zachovala neporušenou víru a opravdu křesťanský život, v němž sv. missii opět na dlouhá léta byla utvrzena. — V neděli 15. prosince byla obyčejná bohoslužba; lidí nebylo mnoho. Teploměr vystoupil až na 5° C a sníh začal rychle tát, a mizeti, takže za dva dny již jím neměli sněhu; a také i z nasekaných hustých ker ledu zbyly jen tenké deštičky. Což naplat! Musí se ještě jedenkrát sekat! Také i půda roztála a se uvolnila; protože byl silný jižní vítr, vyvrátil i s kořenem několik jedlí, zvláště dvě košaté a tlusté, které stály po obou stranách valu u rusavské cesty, a jinou také košatou pod rybníkem na křižovatce rusavského a slavkovského chodníku, a ještě jednu při čtvrtém zastavení nové křížové cesty. Před vánocemi byly jako jiná léta postaveny v kostele jesličky, které mnoho poutníků přivábily. Na štědrý den bylo jasné, v poledne slunce svítilo na jesličky, dole byla mlha. Večer byl sice měsíc pod mračny, ale bylo dobře viděti daleko na krajinu, kde se zbožní věřící těšili na jitřní, a někteří se již připravovali na Sv. Hostýn. Celou noc prosvítil měsíc mezi mračny, takže poutníci, přicházející z blízka i z dále, dobře viděli na cestu: již o 4. hod. ráno mnozí byli nahoře, o půl 5. hod. byl kostel dopola plný. Všechna světla i na obojích prostranných svícnech u hlavního oltáře hořeli (140 svíc), a z choru zaznívaly radostné vánoční písně až do půl 10. hod. Jitřní bylo o 5. hod., po něm kázání; potom 2 tiché mše sv., po nich 3 mše sv., a po každé z těchto mší sv. bylo krátké kázání. Mimo to byly u vedlejších oltářů slouženy mše sv. Poutníci se střídali. Jedni odcházeli, jiní přicházeli; malé děti utíkaly zrovna k jesličkám. Ti, kteří tu přemocovali, vycházeli za kostel, a za větrem jako v létě snídali. Byl asi jeden stupeň tepla. Nebe bylo zataženo, jen chvilkami slunce pobleskovalo. Ale všichni poutníci odcházeli uspokojeni, s vnitřní radostí, jako pastýři od jeslíček. Jestliže někde, jistě platí o Sv. Hostýně slova, která se při jitřní modlí kněží: «Dnes k nám s nebe přijde pravý pokoj, dnes se roztéká s nebe po celém světě med, dnes zasvitl nám den nového vykoupení, staré obnovy a nebeského štěstí». Platí tato slova zvláště o těch, kteří na Sv. Hostýně přijali sv. svátosti: bylo jich o Vánocích několik set. — Na sv. Štěpána bylo v poledne 5° C tepla, a pod jižním náspem a pod rybníkem kvetly sedmikrásy. Na sv. Jana hustá mlha. Na mládežka odpoledne popadával sníh a bylo zamženo. — V neděli byla opět zajímavá podívaná se Sv. Hostýna. Jižní vítr hnal z Rakous hustou mlhu na Moravu. Chřibské hory nebylo vůbec viděti; jen hrad Buchlov a vrchol Brda vyčnívaly jako ma-

lé ostrůvky; mlha klesala na Hanou, a jen vrchy u Bílavska, Jankovic, Prusinovic, Lipníka, vykukovaly z mlhavého moře; ostatně celá krajina ležela pod mlhou, která jako široký veletok velkými vlnami se valila k severu. Noc před novým rokem byla jasná, a i měsíc skoro ráno jasně vycházel. Před východem slunce byly velké zlatožluté červánky. Slunce jasně svítilo, byl slabý mráz; přišlo na půl druhého sta poutníků; duše jejich se zaskvěla větší krásou, nežli která byla na obloze; neboť skoro všichni přistoupili ku stolu Páně, a prosili Krista Pána a Jeho Matku na Sv. Hostýně o šťastný nový rok. 2. ledna bylo jasno, 3. zamženo, 4. jasno a tálo. — V neděli 5. ledna opět se rozjasnilo, skoro ráno nebylo mnoho lidí v kostele; teprve o půl 9. hod. jich přišlo na 300, zvláště ti, kteří přijeli vlakem o půl 8. hod. do Bystřice. Více než 100 z nich posílilo se svatými svátostmi na první neděli nového roku. Mezi poutníky zpozoroval řadu školních dívek. Přijely vlakem ze Žeranovic u Holešova a po mši sv. zpívaly celé dopoledne koledy Ježíškovi v jesličkách. Zpovídalo se do půl 12. hod. dopoledne. — Na svátek Tří králů byla obloha zatažena; ale již skoro ráno přišlo mnoho lidí ku sv. zpovědi. Zpívaná mše sv. o 9. hod. byla obětována za živou a zemřelou mládež Slavkovskou, která se dostavila v plném počtu, nemohla však jako jiná léta, kdy bývá obyčejně mnoho sněhu, seděti v lavicích; byly již obsazeny. Všichni poutníci, jako sv. tři králové, přinášeli Ježíškovi zlato lásky, kadidlo zbožnosti a myrrhu, dlouhé cesty — někteří 3—4 hod. šli — chladna — 3.5° C a dlouhého postu; někteří musili až dopoledne čekat na sv. přijímání. Jistě že Panna Maria dary od nich tak ráda přijala, jako od 3 králů. Zpovídalo se až do ¾ odp. — Jesličky byly v neděli a ve svátky pokud bylo světlo v pravém slova smyslu obléhány; ustavičně se dívky i dospělí k nim tlačili. Zvláště tě dojímal, když jsi viděl, kterak 4, 5, 6leté dívky přicházejí k jesličkám, klekají a modlí se, chvilku se na ně dívají, jdou k hlavnímu oltáři a modlí se chvíli na stupních, odtamtud jdou za oltář a modlí se před sochou Panny Marie. Kolik asi milostí si pro sebe a pro své rodiče vyprosily! Takové tedy byly na Sv. Hostýně vánoce r. 1912, a začátek r. 1913. 7. a 8. ledna je mlha; mlha mrzne, a postřibřuje stromy.

Teplota. V prosinci byla největší zima ráno na sv. Mikuláše — 5.3° C, největší teplo bylo 29. prosince v poledne + 5.6° C. Ostatní dny kolísal teploměr pod nullou: nad nullu vystoupil 14. 15. a 16. pros., a od 25. prosince do konce měsíce; nejteplejší dny byly 16. a 29. pros. (nad 0° C). Průměrná teplota za prosinec byla 9.5° C.

V polovici prosince přišly z Ameriky zpět 2 dopisnice, které tam byly z korun-

vačních slavností poslány: adressy nebyly úplné. Jedna byla adressována na Celestina Hiňu Algalguen Bas 292. Podepsán je Boh . . . Nebude nám snad pisatel pokládati za zlé, když onu pohlednici uveřejníme: »Vyřizují pozdrav především od Matičky Svatohostýnské, ale i od Vaší drahé Matičky. Dojal nás svými slovy Váš pan biskup Koudelka, jenž nás napomínal a povzbuzoval, abychom se za Vás modlili. Budeme, abyste byli tak šťastni jako se cítíme v okamžiku my šťastni Boh.« — Jiná pohlednice je adressována na Václava Kyslingra 608 Mc Keam Ave Charleroi Pa a je podepsána: Marie Anna Františka Juráček a Josef Polášek. — Bylo by dobře, aby poutníci, kteří posílají pohlednice se Sv. Hostýna se podepsali, odkud jsou; kdyby adressát byl neznámý, aspoň ji dostanou nazpět. —

Na slavnosti korunovační darovali: M. Jiříčková, Otnice 2 K 50 h. A. Helfer, Brno 10 K. Ant. a Fr. Poláškoví, Zlín 3 K, J. Kolář, Vážany 2 K, Marie Gajová, Chrástany 10 K. Frant. a Anna Trnkovi, Střítež u Hranic 20 K. M. Hradlová, Lipník 40 h. Nejm. 1 K. Nejm. 1 K. A. Mareš, Kladno 3 K. F. Stryk, Amerika dollar. Jan Spála, Přestavky 10 K, J. Popelka, farář, Březno, sbírkou 14 K. Fl. Künstler, Dluhonice 6 K. A. Ořechovská, Místek 10 K. N., Drahotuše 5 korun.

Na křížovou cestu: Fr. Koudelka, Pecka 4 K. Frant. Schindler, prof., Král. Vinohrady 1 kor. Veselí: dp. Ant. Cigánek 10 K, Fr. Janáčková 10 K, An. Kropáčková Hodonín 3 K. —

Na mosaikový obraz: Vdp. prelát Msgr. Pospíšil, Olomouc 100 K. Prelát Dr. Fr. Zapletal, kan., Vyšehrad 25 K. Fr. Schindler, prof., Vinohrady 10 K. Nejm., Kroměříž 30 K. R. Tenora, far. Náměšť 10 K, Jos. Vylvlekča, vikář, Olomouc 5 K. J. Hudeček, far., Rychtářov 5 K. D. Adamec, far. Jedlí 4 K. N. Mar. Flaschka, Odres 11 K 80 h. Al. Svára koop., Šaratice 5 K. M. Vožda, koop., Hustopeč 2 K. V. Tomec, far., N. Přerov 5 K. Frant. Lepařík, far. Zábřeh 5 K. J. Slavík, far., Malenovice 5 K. Fr. Gája, kat., Zábřeh 2 K. Voj. Růžička, em. far., Paskov 1 K. (P. d.)

Na sousoší: Fr. Schindler, prof., Vinohrady 1 K.

Na schody: Frant. Schindler, prof. Vinohrady 1 K.

Na kostel: P. Fr. Macfelda, zám. mistr v Bystřici p. H., daroval ochranné kalíšky (78 kusů) proti odtékání svíček.

Panně Marii Svatohostýnské děkuji: A. K. Holešov za uzdravení. Ctitelka P. M. z

Vyškov za uzdravení jistě nemocné. Anež. Dobrovská Vídeň za uzdravení, Anna Šťastná, Nová Lhota u Strážnice za uzdravení, Anna G., Kateřinky u Opavy za uzdravení z velmi nebezpečné nemoci. F. D. odběratelka Hlasů z Brodku u Nez. za uzdravení v těžké nemoci.

Listárna administrace: Rud. Dvořák, Vídeň zapl. a předpl. na 1913. A. F. Žalk. dopl. a před. na 1913. Fr. Schindler, Vinohrady, zapl. Marie Zicha, Taylor 5 doll. John Nezbeda Texarkana 2 doll., knihy poslány, Frank Novák, psaní přišlo, obnos též. Josef Bílý Flatonía 5 doll. 25 ct. M. Scholz Br. Fr. Tobola Fr. dle přání. — Administrace prosí, aby předplatné a jiné příspěvky **pro Sv. Hostýn** posílaly se **přímo na Sv. Hostýn** a nikoli do Kroměříže.

LISTÁRNA REDAKCE:

»Dcera Přemyslova«, napsala M. Lišková. Báseň jest rozdělena na tyto oddíly: Anežčin křest, Anežčino mládí, Anežčino zasnoubení, Cesta do ciziny, Pobyt ve Vídni, Jindřichova zrada, Návrat do vlasti, Poselství císaře Bedřicha, Rok pobytu na otcovském hradě, Anežka vstupuje do kláštera, Smrt rodičů Anežčiny, Anežčina smrt, Doslov, v nichž se autorka snažila vystihnouti historické události, které v témž čase se sběhly. Čteme o Jindřichově zradě, o poselství císaře Bedřicha a vstupu Anežky do kláštera, což vše líčeno slovem plastickým a věrným. — Doporučujeme vřele. Cena neváz. výtisku 2 K 20 h, váz. 3 K 20 h. Družstvo Vlast v Praze II., 570.

Časopisy nám zasílané:

Ve službách Královny. (Věstník Mar. Družin Praha II. Ječná 2. — Red. P. Fr. Žák T. J. — 2. — **Apoštolát sv. Cyrilla a Metoděa**, Kroměříž; red. Dr. A. Stojan. 1'50 K. — **Růže Dominikánská**; Praha, V. Kotrba 2'80 K ročně. — **Serafínské květy**; Olomouc, red. P. Jan Rubringer ř. kap. — **SS. Eucharistia**; Olomouc, red. J. Blokša a F. Ocetek. — 2 K. — **Růže Lurdská**; red. L. Kolísek, Předklášteří u Tišnova, 1'60 K. — **Posol b. Srdce Ježíšovo**; Trnava, red. Pavel Silvestr T. J. 1'60 K. — **Slovácké noviny**; Uh. Hradiště. 10 K. — **Noviny z Podhradí**, Val. Meziříčí, 5 K. — **Hlas lidu**; Čes. Budějovice, 8 K. — **Stráž**; Třebíč, 8 K. — **Naše Slezsko**; Kateřinky u Opavy, 3 K. — **Katolické noviny**; Ratibor v Prus. Slezsku, 4 m. — **Pravda**; Vídeň III./4. Rennweg 63, 4'80 K. — **Katolík**; **Chicago**, Amerika. — **Hlas**; St. Louis, Amerika. — **Dorost**; Hradec Král., 2 K. — **Omladina**; Praha 2 K. **Ráj**; Vídeň 1 K 20 h.

v květnu r. 1868. Filosofii a bohosloví studoval pak v semináři St. Francis, v Milwaukee, Wis. Ještě než byl ordinován, poslán jest jako jáhen do Clevelandu, kde tamnější ndp. biskup Gilmore nevyhnutelně potřeboval českého kněze pro novou českou osadu sv. Prokopa. Zde vykonával všechny církevní funkce, které jáhnovi jsou přiděleny, a když dne 8. října 1875 s potřebnou dispensí byl vysvěcen na kněze, stal se duchovním správcem osady sv. Prokopa. Úřad ten zastával až do r. 1882. Avšak ndp. biskup Jos. M. Koudelka vynikl a osvědčil se nejen jako horlivý kněz a organisátor osady, nýbrž i jako spisovatel a žurnalista. Na žádost českých kněží amerických dovolil mu tehdejší biskup clevelandský, aby se směl odebrat do St. Loisu, by převzal redakci jediného tehdy týdeníku, našeho »Hlasu«. I zde uplatnil ndp. biskup Koudelka své vynikající schopnosti. R. následujícího vrátil se do Clevelandu, kdež ho ndp. biskup nutně potřeboval. Byl ustanoven duchovním správcem německé osady sv. Michala Arch., kterou zorganizoval a v níž působil až do svého povýšení na úřad biskupský roku 1909. Co pro tuto osadu vykonal, jak ji povznesl, ocenil vrchovatou měrou osadníci sami, a dali nejednou na jevo, jak velice si váží svého horlivého, obětavého a nezištného duchovního. Od povolání ho sv. Otcem k vysoké hodnosti biskupské, již si plnou měrou zasloužil pro svou horlivost, pro svůj vzorný a bezúhonný život, pro své zásluhy, dostalo se nejdp. biskupovi Koudelkovi příležitosti působiti více pro veřejnost čes.-americkou. Za tu dobu, co je biskupem, napřed v Clevelandu a nyní v Milwaukee, vykonal celou řadu missií a jiných posvátných funkcí na různých česko-katol. osadách ve Spoj. Státech. Tisíce českých katolíků měli příležitost poznati v nejdůst. p. biskupovi missiionáře horlivého, kazatele výtečného a zpovědníka neunavného. Kdokoli s ním přišel do osobního styku, musel si ho zamilovat pro jeho přívětivou, milou a pokornou povahu. To dosvědčují i krajané z Čech a Moravy, kde ndp. biskup Koudelka letos delší dobu prodléval. Všichni bez rozdílu rozplývají se o něm chválami, obdivujíce zvláště jeho apoštolskou horlivost a pokoru. Z lidu prostého vyšel a tomuto lidu zasvětil všechny své síly tělesné a duševní. Ačkoliv již 60 let horlivé, vysilující a neunavné práce minulo tomuto v pravdě apoštolskému našemu biskupovi a knězi, jest přece posud zdraví pevného a nadšen pro spásu nesmrtelných duší. A jistě mluvíme ze srdce všech českých katolíků amerických, pronášíme-li v tento významný okamžik vroucí přání, aby nám všemohoucí Bůh nejdp. biskupa Jos. M. Koudelku ještě dlouhá léta ve zdraví a čistosti zachoval. Ad multos annos!

Prorocství na ruby. Před revolucí a za revoluce ve Francii církev byla děsně pronásledována. Voltaire prohlásil: »Že by-

chom my nemohli zničiti, co dvanáct tisíc galilejských na světě rozšířilo?« Těmi tuláky minil apoštol. Dne 25. února 1758 napsal Voltaire svému známému, hraběti Alembertovi: »Za 20 let bude mít Pán Bůh navždy pokoj«. — Myslíl tím, že víra křesťanská navždy již bude zničena. Ale co zvláštního! Za 20 let Voltaire těžce onemocněl a právě 25. února řekl mu lékař, že nemoc jeho je smrtelná. Voltaire pak umřel, jeho prorocství se vyplnilo. Pán Bůh »má navždy pokoj« od jeho urážek.

Bankovky s českými podpisy. U nás v Rakousku se bankovek s českými podpisy ovšem tak brzy nedočkáme. Dočkáme se jich však co nevidět v Americe, v Chicagu. České Chicago má nyní již tři české státní banky. Nejstarší z nich, Kašparova státní banka, s kapitálem 500 tisíc dolarů, měla 1. července přes 4 mil. dolarů vkladů. — Předsedou jejím jest W. Kašpar, místopředsedy Otto Kašpar a Karel Krupka, pokladníkem Jos. Sikyta. Druhá banka, American State Bank, započala obchody své teprve 5. dubna s kapitálem 350 tisíc dolarů. Předsedou jejím je Jan Karel, otec soudce Karla z Milwaukee, který jest nyní kandidátem na úřad guvernéra státu Wisconsin a docílí, — bude-li zvolen, — Čechům onoho státu čest, že měli prvního místoguvernéra (zvěčnělého Karla Jonáše) a nyní i guvernéra; místopředsedou je p. Kristin R. Válek, pokladníkem p. J. F. Štěpina, předseda výkonného výboru Česko-americké tiskové kanceláře. Třetí bankou jest Lawndale State Bank, která před nedávnem vznikla spojením soukromých bank p. F. G. Hájčka a banky pp. Saláta, Poláka a Kopeckého; tito uvedení pánové jsou nyní v čele banky, která má kapitál 225 000 dol. a vkladů 1,500.000 dol. Nyní k těmto ústavům přibyla ještě Lawndale National Bank, jejíž činnost započala 3. září. Byla založena pány Hájčkem, Salátem, Polákem, Kopeckým. Státní a nár. banky smejí vydávati i bankovky. A tak během 1 měsíce vejdou v oběh bankovky, které poprvé budou míti podpisy českých jmen. Ovšem v Americe.

Upozornění. Podepsaný upozorňuje a žádá, aby na jeho adresu nebyly zasílány žádné dopisy a žádné peníze »Hlasů Svatohostýnských« neb Sv. Hostýna se týkající. Má přece každý odběratel »Hlasů Svatohost.« věděti, že administrace tohoto listu není již v Kroměříži, nýbrž nalézá se (od 1. ledna 1912) na Sv. Hostýně, pošta Bystřice p. H., kamž tedy i peníze i dopisy dlužno zasýlati. — **David Kubíček**, emer. děkan, odpovědný redaktor Hlasů Svatohostýnských.

Velkoobchod vínem

M. UDINA,

Rjeka (Fiume) Sušák 15.

Doporučuje svůj veliký sklad
původního vína dalmatského a
přimořského.

Zvláště doporučuje zdravotní víno
červené pro nemocné, lékaři doporučené. Nejlepší stolová vína atd.
Jediná objednávka Vás přesvědčí
o solidnosti mé firmy.

Kupujícím zápalky Matice Cyrillo-Methodějská. Stává se, že továrna někdy zápalky nevyplatí a příjemce musí hradit dovoz. Každý má právo při placení účtu dovozného si odčítati, musí však do továrny poslati nákladní list zpět (dovozné rozumí se jen dráhou na poslední stanici. Dopravu ze stanice domů hradí každý sám.) Jelikož z mnoha stran byly nám laskavě pro Matici nabídnuty ty 2%, které při hotovém placení má právo každý si strhnouti, oznamujeme, že ode dneška počínaje bude ona 2% továrna odváděti přímo Matici a proto jich nikdo z účtu nesrážej. Pp. obchodníkům vyhrazeny jsou zvláštní kupní podmínky.

SKLOMALBA

B. ŠKARDA, BRNO,

umělecký ústav prvního řádu hotoví
a dodává

chrámová okna

v každém provedení i slohu od nejjednoduššího vzoru do nejbohatší sklomalby figurální. Skleněná mosalka pro křížové cesty, odborná rada, výkresy, rozpočty zdarma.

Katolíci „Svůj k Svému!“

Velký příjem pro „Matici Cyrillo-Methodějskou“ značí

prodej zápalek

Matice Cyrillo-Methodějské

výráběných českou firmou J. SVOZIL v Lošticích. 1 balík 100 krabiček stojí **ještě dnes 96 hal.** Tak lacino nekoupíte nikde! Zápalky zasílají se při nejmenší objednávce 25 balíků (2500 krabic) vyplaceně na každou stanici. Objednávky řiďte vesměs na adresu: **Sekretariát „Matice Cyrillo-Methodějské v Olomouci, Dolní náměstí 17.**

! Tisíckrát pozdravujeme Tebe!
majová kázání (2 díly) od P. Ant. Rejzka.
Oba díly lze dostat na Sv. Hostýně
za sníženou cenu 2 K.

Jsem domácí tkadlec horský

(člen spolku křesťanských sociálů).

Zasílám zboží různé.

40—50 m zbytků, 20—22 korun
dobírkou zaručeně pracích barev bez
— — — — — chyb. — — — — —

Kanafasy na ložní povlaky, košilová
plátina lněná neb polovičníky, rumburské
věby, grlezety, ručníky, tkané barchety,
na šaty, modní zefíry na košile a bluzky
a na šaty, bílé grádle, flanely, modré
tlisky na domácí šaty a zástěry, vše
mnou ručně pracováno, velekrásno a
trvanlivé v délce 3—15 metrů.

Frant. Maršík,

ruční domácí tkadlec,

Česká (Černá, č. 107, p. Náchod.

Každý dle potřeby račte udat co potřebujete i délku zbytku si račte zaznamenati, nehodící vyměním, neb dle žádosti peněz vrátím. Zkouška mé důvěry ujistí každého. Též zasílám půltuctu čistě lněných prostěradel beze švu 150 cm. šir., 200 cm. dl., jen za K 15-80.

Svíce kostelní

první moravská továrna v Bystřici p. B. Firma tato počítá mezi své stálé odběratele přední kláštery, farní úřady, jakož i zemské ústavy říše Rakousko-Uherské. — Zásilky vyřizují se franko, obal se neúčtuje. — Ceny mírné.

pravé voskové, přesně dle liturgických předpisů, jakož i polovoskové a stearinové vyrábí nejdokonaleji a doporučuje firma

V. ZBOŘIL A SYN

Za redakci zodpovídá David Kubíček, emer. děkan v Kroměříži.

Tiskem Jindřicha Slováka v Kroměříži

HLASY SVATOHOSTÝNSKÉ

MĚSÍČNÍK PRO LID

S povolením nejdůst. kníže-arcib. konsistoře v Olomouci a řeh. představených vydávají Otcové Tovaryšstva Ježíšova na Sv. Hostýně na Moravě.
— Vychází počátkem každého měsíce. — Celoroční předplatné K. 1.50. —
V Americe 0.40 dol. — V Německu M. 1.50. — Administrace na Sv. Hostýně u Bystřice. —

OBSAH: Chudobky do věnce korunované Královny Svatohostýnské. — Maria v žalmech předobrazena. — Dokonáno. (Báseň). — Nevod nás v pokušení. — Hrst vzpomínek na zemř. vdp. P. Filipa Malého, kněze T. J. na Sv. Hostýně. — Zprávy se Sv. Hostýna. — Lištárna redakce. — Lištárna administrace.

VYOBRAZENÍ: Pouť matek a dětí o slavnosti korunovační 17. srpna 1912 (4 obrázky).

Račte si dobře povšimnouti!

Prosíme důtklivě všechny, kdož za minulé ročníky nedoplatili, by co nejdříve povinný obnos zaslali, aby Vydavatelstvo mohlo taktéž svým povinnostem dostáti. — Poněvadž vydání značně vzrostla, vidělo se Vydavatelstvo Hlasů nuceno zvýšiti o něco celoroční předplatné a sice: pro Rakousko, Uhry a Bosnu na 1 K 50 hal., pro Ameriku 0.40 dol., pro Německo 1.50 M. I přes to zůstanou Hlasy nejlacinějším lidovým měsíčníkem, uváží-li se, jakého nákladu vyžaduje lepší papír, tisk, expedice, administrace, poštovné a četné ilustrace. Prosíme tudíž své dosavadní ct. odběratele, aby Hlasům i nadále zůstali věrni. Redakce vynasnaží se, aby časopis obsahem i úpravou ještě více zdokonalila a prosí své příznivce, aby co nejdříve neobtěžovali si zaslati přesné adressy nových odběratelů, jimž by Hlasy ukázkou mohly býti poslány. Nejlépe by ovšem bylo, kdyby Hlasy více odběratelům téhož místa pod jednou adressou se mohly zasílati, jelikož se častěji přihází, že jednotlivá čísla snadno se na poště založí nebo ztratí. — Předplácí-li někdo za jiného, na jehož adresu se Hlasy zasílají, je nutno, aby to bylo podotknuto, anebo ještě lépe, aby jméno předplatitele samého na složném lístku bylo napsáno a ne toho, který za jiného předplácí. — Adressy buďtež vždy co nejpřesněji a plně udány. — Dále upozorňujeme a prosíme, aby předplatné na Hlasy zasílalo se s plnou a přesnou adressou SLOŽENKAMI označenými čís. 97.129 a aby složenek těchto výhradně pro předplatné na Hlasy bylo u p o t ř e b e n o a n e k jiným účelům, poněvadž jinak nemalý nastává zmatek v účtování. Tak se předejde i mnohým nepřístojnostem, poněvadž na př. o poutích při velkém návalu není někdy možno jména předplatitelů správně zaznamenati. Pro jiné účely prosíme, aby použito se poštovních poukázek. O starší ročníky (V., VI., VII.), pokud jsou na skladě, možno se přihlásiti na Sv. Hostýně (celý ročník poštou 1.20 K). Číslo 3—5 VIII. ročníku jsou rozebrána. Slavnostní číslo 8—10, jichž je ještě větší zásoba, poštou po 15 hal. — Pro dosavadní odběratele vloženy byly složenky do 12. čísla minulého ročníku (1912); prosíme zdvořile, aby se nepohodily, ale aby jich bylo použito na brzké předplatné pro rok 1913. — Prosíme zejména P. T. vdpp., aby časopis náš dobrotivě doporučili.

ŘEDAKCE.

Z církve a světa.

Oslava sv. Cyrilla a Methoda v Soluni. Velkolepá oslava sv. Cyrilla a Methoda se chystá v Soluni. Hlavní náměstí soluňské bude pojmenováno po těchto apoštolech slovanských. Ve středu náměstí bude zbudován skvostný pomník sv. Cyrilla a Methoděje. Za tím účelem budou vyzváni všichni umělci slovanští, by se účastnili soutěže na pomník. Při odhalení pomníku bude uspořádána velkolepá všeslovanská slavnost, již se účastní zástupcové všech národů slovanských. Oslava ta ukazuje opět, jak veliký význam pro spojení Slovanstva má myšlenka cyrillo-methodějská.

Pomník Lva XIII. na Velehradě. O letoší 50tileté obnově památky 1000letého jubilea příchodu sv. Cyrilla a Methoděje na

Moravu velkolepě oslaveného r. 1863, má být na Velehradě uprostřed nádvoří postaven pomník velkému papeži Slovanů, Lvu XIII., který proslulou encyklikou »Grande munus« na oslavu sv. Cyrilla a Methoděje vydanou, tak hluboce zasáhl do náboženských dějin Slovanstva. Pomník má býti zbudován nákladem 40.000 K.

Křesťanské odborové spolky v Německu učinily od 1. července r. 1911 do 1. července r. 1912 opět velký krok v před. stoupnuvše ze 316.115 na 350.574 členů. — Koncem roku 1911 čítaly jednotlivé odborové organizace: horníci 84.321, textilníci 40.652, kovodělníci 43.302, stavebníci 41.413, železniční zřízenci bavorští 26.654, se sídlem v Elberfeldu 16.448, dopravní dělníci

Maria Alfonsa.

Chudobky do věnce korunované Královny Svatohostýnské.

(Č. d.)

III.

Minulo páteční odpoledne a blížil se večer. Aj, všechno zašlo údivem! Kde se nabralo, odkud přišlo tolik drobečků? Co tady chtějí drobné i dospělejší dítky? I ony přišly vzdátí Jí hold. Nožky dětské cupkaly vedle maminek. Některé se chtělo nésti, bolely je nožičky a jedno znalecky prohodilo »ty schody udělali moc vysoké«. Maminka je musela vysazovat.

Od vodní kaple vyšla paní, vedouc pětiletého chlapce. Spatříc ve výši obraz Královny Svatohostýnské vzala dítko do náruče, vyzvedla a ukázala na Ni, řkouc: »Podívej se Karlíčku, na svatou Matičku! Až před Ní poklekneš a sepneš ručky, prvně Jí řekni: »Děkuji Ti, Panenko Maria, že jsi před rokem uzdravila našeho tatička. Nebýt Tebe, umřel by nám«. Matka hlasitě zaštkala. I on natahoval moldánky řka: »A mám při tom také plakat jako ty teď?«

Za ní šla matka s dvěma chlapci a malým děvčátkem. Odběhla s ním něco koupit a chlapci zůstali uprostřed schodiště státi, hledíce na umělecký obraz nad vchodem. První, asi desetiletý pronášel o něm úsudek, řka: »Hm, pěkný je! Ale já bych ho tak také dovedl namalovat«, tužil se. »Já ještě lepší«, mínil druhý, »z celé naší třídy neumí nikdo namalovat takového koně jako já«. Starší se nedal předčit a než se matka vrátila, začali si kluci vyměňovat pohlavky. Příchod její zamezil další roztržku. Než došli ke kostelu byli kamarády zas. Prohlížejíce znovu obraz radili se, jestli by se barvy s obrazu daly seškrabat. »Škoda, že je to tak vysoko!« povzdychli. Pak vešli do chrámu, kde steré ruce matek i dítek se před Korunovanou spínaly. I děvčátko pokleklo vedle matky a šeptalo: »Mami, zeptej se, jestli by nám tu velikou pannu s toruntou neprodali. Víš, ona by byla tat heztá na hrání«. »To nesmíme chtět, Mařenko. Ona se nemůže se stěny sundat a musí tam zůstat u Ježíška, je jeho Matičkou a nás všech«. Tříletá dívenka se na chvíli zamlčela a pak zatahala modlící se maminku za rukáv řkouce: »Dyž je taty mou maminkou, proč pat nechodí nám ráno vařit táfe a zpívat, dyž idu hajat. Přece všechny maminky vaří táfe a ona k nám nepřijde«.

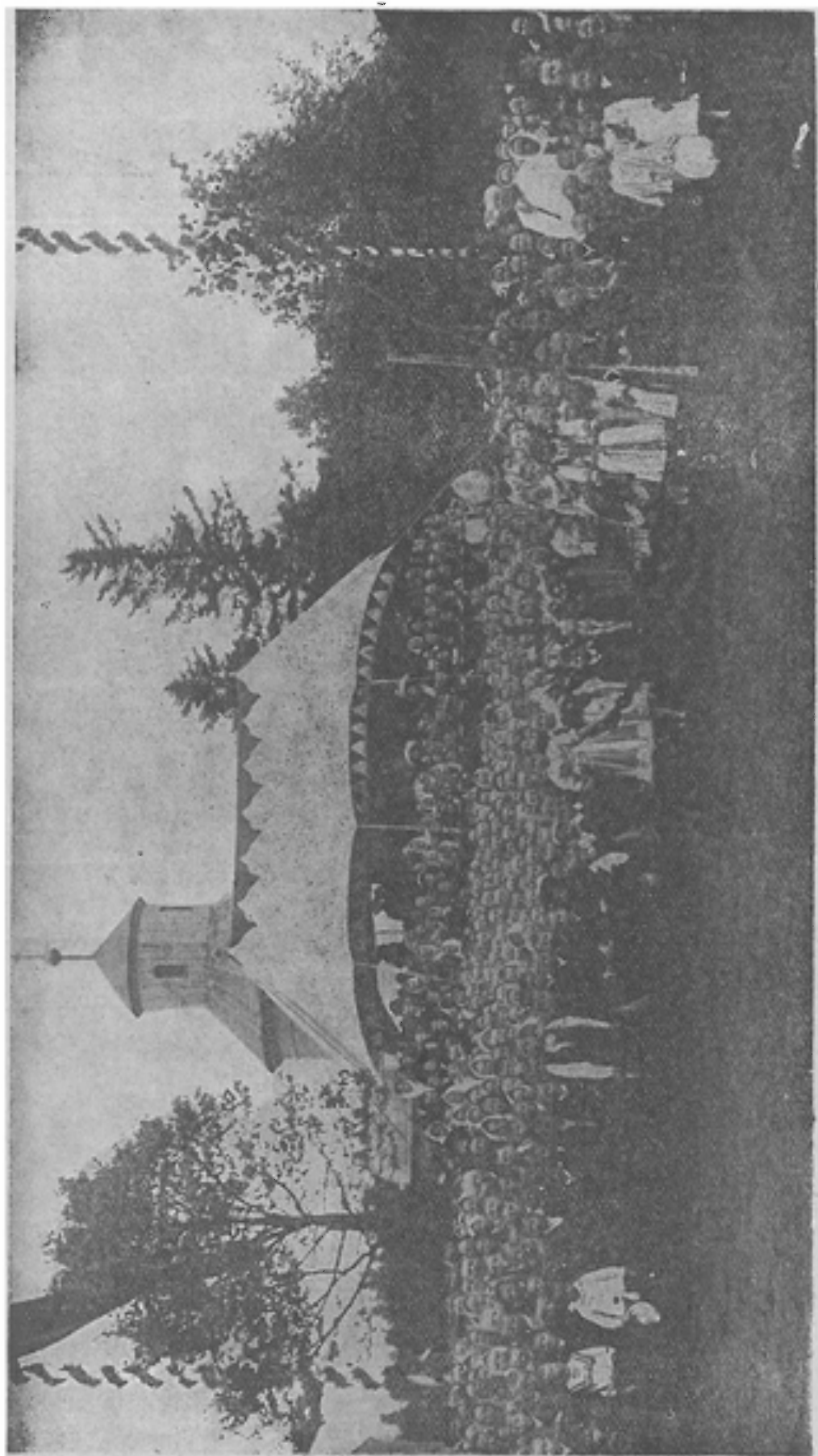
»Musí být u Ježíška, aby tady sám neplakal«, namítala matka. Mařenka zakývla vážně hlavou, řkouc: »Tat já Tě Panento Maria nechám tady u Ježíška, aby mu nebylo smutno . . .«

V tom okamžiku zvedala jiná matka nemluvnátko vzhůru tak, aby pohled Bohorodičky dopadal na ně. Nemluvila, ale slzy v jejím zraku svědčily o bolestech a byly dostatečnou prosbou za dítě — nemluvnátko, které mělo od narození bolavá očka a nikdo ubohé naději nedal, že by se uzdravilo.

Dojmů bylo se všech stran tolik, že marně by ses byl namáhal všechny zachytit. Stařenka, k zemi hluboce nakloněná, opírajíc se o sukovitou hůl, vedla si vnučku. Dlouho se s ní tu modlila. Po chvíli jsem se s ní sešla venku a vyprávěla mi: «Děvčátko nemá otce ni matičku, jenom mne. Snad i já již brzy zemřu a nevím, co se s ním dítí bude. Přišla jsem je tedy Matce boží zasvětit, abych mohla klidně umírat, že se neztratí».

Matky s dítkami počaly plnit kostel. Ač jich zde bylo již při slavnosti přehojně, přišlo jich i dnes dosti. Klekaly před Ní, nesouce jí manželské i mateřské bolesti a stesky v obět. Věděly, že jim nejlépe porozumí, ač její bělostné čelo ozářeno je perlou neporušeného panenství a ona Královnou panen. Na večer vyšly všechny z kostela ven a seřadily se s nově příchozími v průvod a jdouce kolem křížové cesty, vešly do kostela. Hudba hrála: «Tisíckrát pozdravujeme Tebe . . .» Matky i dítky zpívaly. Po tklivém uvítání s kazatelny bylo sv. požehnání a večerní pobožnost. Tolik dětí najednou asi ještě nikdy tu nepřenocovalo. V sobotu ráno bylo kázání k matkám i dítkám (P. Alois Jemelka T. J.) K matkám, jak mají dítky vychovávat. V lásce a vědomí, že jim od Boha svěřeny jsou, ale ne v lání, zlořečení a nepoutaném vylévání si hněvu na dětech. Dítě je dar Boha a každým, které matka dobře vychová, získává si korunu věčnou v nebi. Jak krásné jest matkou býti a vychovávat dítky k boží cti a slávě. Že mateřství je ctí, dokázala nám Panna Maria, svolila býti Matkou Syna božího. Nehanbila se za mateřství ano, povýšila je k velké důstojnosti. Mnohé ženě však je milejší míti krásné vnady, zůstat co nejdéle hezkou a bojí se námahy a starostí, které vyžaduje péče o dítě. Matka a dítě! Může býti vznešenějšího obrazu, než-li je tento? V ničem není žena tak hrdinná, statečná a silná jako v lásce mateřské. O, ptejte se vzorné matky, je-li na světě nějaká oběť, kterou by nebyla schopna přinést a je-li ve světě tak těžký kříž, který by matka neunesla? Ona vám odpoví: «Dovedu pro dítě učinit a snést všechno!» A té vznešenosti se vyhýbají dnešní moderní ženy . . . Povinností matky je, vsévat všechna dobra do duší dětských hned od útlého mládí. Hlavní péči má míti o to, aby zůstaly neporušené a vážily si nevinnosti, v níž je člověk krásným jako anděl. Maria je vzorem matek a dokud k Ní budete dítky — naši budoucnost — vodit a Jí zasvěcovat nepřátelé nás nezdolají. Proste za ně i za sebe, Ona vám dala Syna, dejte jí dítky zas. Modlete se i za nepřítomné dítky i studenty bloudící v temnu.

Dítky stály kolem oltáře. Dva chlapci tlačili se více do předu. Zadní požduchl v předu stojícího tak silně, že tento zaletěl až na stupeň oltáře. Tento se však obrátil a řekl mu: «Ty si, Franto, myslíš, že musíš býti všude první, aj i u Panenky Marie? Ale to se ti nestane!» A žduch ho zpátky. V tom se kazatel obrátil v řeči své k dítkám a hoši ztichli jako pěny. Hluboce dojemnými slovy k nim mluvil a kostelem znělo hlasité štkání. Očka všech upřela se na kněze jako v údivu, jak je to možné, že on tak jejich dušičky zná a ví i to, jaké hříchy kdo dělá . . . Duše dětské takřka visely na jeho rtech. «To jste hodné, milé dětičky, že jste přišly navštívit Ježíška a jeho Matičku», započal. Pověděl jim tolik, tolik pěkného o Ježíškovi, dáváje ho za vzor. Ať zůstanou hodnými, čistými, poslušnými a milují své rodiče, bohaté i chudé. Mluvil čím dále tím úchvatněji. Chvilími se zdálo, že je duše jeho úplně zcelena, s dušemi dítek a hlas se mu chvěl slzami. Končil . . . : «O, kdyby sv. Matička a Ježíšek mohli vám říci, jak vás mají rádi, jak těší se z toho, že jste sem přišli a jak si přejí, abyste hodnými zůstali. Milujte je, proste za rodiče, zůstaňte hodnými a hezky opatrujte svoje dušičky, ať z vás má Ježíšek vždycky radost jako dnes . . .»

Pouť matek a dětí o slavnosti korunovační 17. srpna 1912 (4 obrázky).

Z očí kněze se vyřinul proud slzí při pohledu na zástup dítek, vnímajících do svých duší jeho slova. Pak poklekl, náruč rozpjal a vztáhl v prosbě k Matce svaté: «Maria, přijmi je v milostivou ochranu svou. Provázej je na pouti životem, uť je znáti dobré i zlé. Pohleď na ně, jsou všechny Tvými dětmi. O Matko boží, vyslyš prosbu mou a ochraňuj jejich útlé duše, aby, až dospějí, chválili Tebe». Pak sta dětských ruček se spjala a rtíky jejich se modlily «Zdravas Královno!» Desátkem růžence: «Který tě Panno v nebi korunovati ráčil», vzdaly Ji hold. Při té modlitbě prodralo se slunko z mraků ven. Draho-kam splývající s koruny na její čelo, změnil se v jeho třpytu ve hvězdu zářivou, která vodívá duše lidské na pouti životem. Kéž provází i vás matky a dítky!

Následovala mše svatá, při níž některé dítky, které již u sv. přijímání byly, přistupovaly ke stolu Páně. Přes celou pontifikálku stály před oltářem. Pak byly odvedeny do stanu na snídání a hrnečky, z nichž pily, dostaly domů na památku. Když vyšly ven prohlížely si na nich vyrytý nápis: «Památka na korunovací Panny Marie Svatohostýnské». Ovšem, že nezapomněly také měřit, není-li jeden nebo druhý větší. Ale byly všechny stejně veliké.

Pak byly na vhodném místě sestavovány k fotografování. Již byla skupina utvořena, když se dal jeden hošík a děvčátko do pláče. Maminky hned přiskočily, proč. «Oni se na mne tlačí tak, že mně nebude hodinky v kapse vidět», stěžoval si. A děvčátko chtělo tam mět také svou — panenku. Když fotograf odstoupil, chtěly na něm hned každý jeden obrázek. Musel jim slíbiti, že všem potom pošlou. A zde, v tomto sešitě Hlasů Svatohostýnských, jej milé dětičky máte: hleďte, zajisté že se tam najdete i svoje milé matičky.

Ohlédla jsem se a ku svému velkému překvapení, jsem tam uviděla známou paní se čtyřletou dceruškou Jiřinkou. Šly do krámků něco nakupovat. Pojednou se dala do pláče a matka se ptala, co že chce: «Ale, okurkový salát tatíčkovi koupit na pouti». Paní se usmála a vyprávěla mi celou příhodu. Tatíček se ptal, co mu donese z pouti. Pořád nevěděla co, tedy řekla, že to, co moc rád jídá. Totiž — okurkový salát. Ve všech krámkách se ptá, mají-li ho nebo ne a nic jiného mu z pouti koupit nechce. Nedá-li pokoje, musím v hotelu okurku koupit a říci, že salát uděláme doma. Jinak by byla dlouho nešťastná, že nedonesla tatíčkovi co slíbila. Jiřinka mezi její řeči vážně přikyvovala a slzy jako hrachy řinuly jí z očí.

Po poledni se počaly matky s dítkami rozcházeti do svých domovů. Klekaly naposled před Korunovanou. Matky hleděly na ni s pláčem a mysl dětí přemýšlela o tom, není-li tady Ježíškovi smutno, když si s ním žádné dětičky nehrají. —

Když jsem vyšla z chrámu, potkala jsem paní s Jiřinkou, která nesla v náruči velikou okurku, radostně se usmívajíc. «Tototo si tatíček pochutná, vždyť je s pouti a ta je lepší, než jaké kupujeme doma».

Poutnic ubylo a bez těch maličkých tam bylo jaksi teskno. Hleděla jsem za nimi jako hledíme na něco krásného, co se nám v dáli tratí a nenavráť více

Dr. Evžen Kadeřávek O. Praem.

Maria v žalmech předobrazena.

(č. 4.)

Žalm 2. Proč se bouří . . .

Žalmista Páně horlí proti pohanům a národům, králům a knížatům, kteří nechtějí nad sebou uznati panství Mesiáše, Syna Božího, jemuž Bůh Otec ponechal za dědictví celý okršlek zemský.

Žalm ten zní v překladě Dr. Jar. Sedláčka takto:

1. Proč se bouří národové
A nač obmýšlejí lidé marné věci?	8. Požádej ode mne a dám ti národy
v tvé dědictví,
A v tvé vladařské končiny země.
2. Postavují se králové země
A sjednocují se knížata
Proti Hospodinu a jeho Pomazanému.	9. Budeš je spravovati železným prutem
A jako nádobu hrnčířovu je rozbiješ.
3. Roztrhněmež jejich pouta
A odvrzmeš od sebe jejich jho!	10. A nyní králové, srozumějte:
Podrobte se (vy), kteří soudíte zemi.
4. (Ten), jenž přebývá na nebesích
směje se jim,
A Hospodin posmívá se jim.	11. Služte Hospodinu v bázni,
A radujte se jemu s třesením.
5. Tehdy promluví k nim ve hněvu
A poděsí je ve své prchlivosti.	12. Přijmětež kázeň, aby se nerozhně-
val snad Hospodin,
A vy nezahynuli jste s pravé cesty
(sešedše).
6. A já ustanoven jsem od něho králem
Na jeho svaté hoře Sionu,
jenž ohlašuje jeho přikázání.	13. Když by se rozpálil v krátce jeho
hněv:
Blahoslavení všichni, kdož v něho
doufají.
7. Hospodin pravil ke mně: Syn můj
jsi ty,	

Já dnes jsem zplodil tebe.

Podobně můžeme horliti proti pohanům a národům, proti židům a kacířům, kteří neuznávají Panny Marie za Matku Boží. Neboť je z nepravdy usvědčuje andělské zvěstování Panny Marie. Marná jest vzpoura jejich proti Ní, neboť se jim nikdy nepodaří zničiti úctu Mariánskou od Boha ustanovenou a žádanou. Vzpoura ta však je také záhubná nepřátelům Panny Marie. Neboť nectíce Pannu Marii nectí ani Pána Ježíše, našeho Spasitele, a zavrhujíce Matku jeho nenalézají cesty k Synu, protože skrze Pannu Marii dospíváme k Ježíši. Vzpoura nepřátel připravila Pánu Ježíši nesmírné utrpení, na nichž měla Panna Maria veliké a hluboké účastenství. Tato utrpení nám přinesla proti vůli nepřátel spásu a zvýšila úctu Mariánskou.

Jestliže posléze napomíná žalmista Páně nepřátely, aby Mesiáše přijali, jemu sloužili a jeho byli poslušni, nechtějí-li zahynouti, můžeme toto napomenutí Panně Marii vložiti do úst. Ano, napomenutí ono se může vztahovati i na Pannu Marii, jako Paní a Královnu naší, které máme poslouchati.

Žalm tento se modlíme v primě hodiněk Mariánských a na svátek Sedmi-bolestné Panny Marie. (P. d.)

P. Fr. Žák T. J.

Dokonáno.

(K hudebnímu zpracování.)

Do blankytu hrůzně kříž se vtíná,
na něm Ježíš v smrtném zápase,
hřeby přibit ruce rozepíná,
Otcí oddat duši chystá se.

Golgoto, ty místo děsných smíchů,
smutný svědku nejtěžšího hříchu,
Golgoto, tys nejbolestněj lkala,
tys však také nejvíc milovala.

Bože dodej sil,
muka popatřit,
jenž tvůj věčný Syn,
by nás zbavil vin,
ráčil na se vzít.

Bože, naplň hrud'
duchem kajícím,
by tvé zmučení
bylo k spasení
duším věřícím.

Čelo bledé, spánky zkrvavělé,
lice zsínalé, ret vypráhlý. —
Smilování, Jezu! Příliš kruté
naše hříchy tebe zasáhly.

Tělo samá rána. A milý Bože,
kdo to obejmá kříže stvol? —
Zaplač srdce! Vydej horkou slzu,
nikdy taký nevidělo's bol.

Pod křížem Matička.
Má duši zraněnou.
Ach, kdo ji potěší,
liliji zlomenou.

Žádný tě, Maria,
nemůže potěšit,
vodami hořkosti
musíš se napojit.

Tak Pán Bůh usoudil,
a ty jsi svolila,
abys nás dítkami
pro nebe zrodila.

Ježíš hledě s kříže vidí Matku.
Jan ji ramenem svým podpírá.
«Hle tvůj Syn, hle matka tvá», dí tklivě,
při tom rajským klíčem otvírá
srdce její lásce nesmírné,
by se mohlo stěšnat v něm
všecko plémě, všechna země
jako v srdci mateřském.

Díky Ježíši!
Matku dal jsi nám;
projev nejsladší
tvoji lásky k nám.

Jezu, za tu závěť tvoji
nikdy, nikdy nezapadnu,
za ni v štěstí, žalu, boji
věčně tebe chválit budnu.
Maria, matičko bolestná,
dítkami budeme věrnými,
věčně se radostně odplácet
projevy lásky ti vděčnými.

Hlava klesá na hrud' Spasiteli.
Pane, vyčerpán-li zdroj tvých sil?
Náhle, jako před zjevením běsným,
vzpřímí se a vzkřikne hlasem děsným:
«Bože můj, proč jsi mne opustil?»

Zachvěl Jan se, Matka zmírá mdlobou,
ženy trnou hrůzou. Krátkou dobou
ticho kolem, ticho úžasné.
Po té fariseů jásot mračný,
který ani kolem nehasne,
obrací se v úšklebek vysměvačný.

Haha, Syn-li's boží,
poruč svojí mdlobě,
sestup s kříže na zem,
uvěříme tobě,
haha, sestup rázem,
uvěříme tobě.

Pomáhal jsi jiným,
nebuď k sobě líným.
Haha, boží Synu,
sestup, sestup rychle,
uznáme svou vinu.

V tom jich rety ztichlé
v náhlém strachu hnutí
blednou v ustrnutí.

Vichru prudký van. Země zachvívá se.
Obzor tmí se. Slunce skryto v mrak.
Hromu úder prudký, nový zase.
Blesku záře, oslepujíc zrak.
Ha, tam hrob, tam krypta otvírá se.
Hrůzné stíny mrtvých do oblak
vystupují, svítí v blesku jase.
Skála puká tam a její tem
řítí v údolí se s rachotem.
V tom zas blesk a dvojí úder hromu.
Běda! volá lid a prchá s hory domů.
Běda! Běda! K Soudu Hospodin se blíží
Rostou bouře rozpoutané síly.
Běda, slyšet zas, nás vina hříchů tíží.
Kalvarie pustne v krátké chvíli.
Jenom víchř donáší sem z dola,
jak lid zlekán v kajicnosti volá:
Běda! K soudu Hospodin se blíží,
bude trestat hřích, jenž národ tíží.

Kalvarie prázdná. Jan zde jen a ženy.
Setník v hrud' se bije, právě ustrašený:
V pravdě, spravedlivý tento
Syn je boží! Potom tiché povzddech
slyšet Matky boží, lkání žen,
učeníka Jana slova útěchy,
lotrů s kříže zaklení neb sten.
Tichne živlů prudké rozvíření.
Bílé tělo Krista v ozáření
svítí divnou něhou z temnosti.

Líce zjasnilo se. Vlídny ret
zdá se šeptat slova milosti,
ba i oko, prve prosté lesku
jasně plá jak hvězda na nebesku,
když je klidno temným blankytem.
Co se děje? S kým to mluvíš, Pane?
Jakým zahříváš se pocitem?
Nevýslovná milost z tebe vane!
Jako v chrámě v chvíli tajemné
posvátně a slavnostně je vůkol.
Zašept Ježíš slovo dojemné:
Ejhle, Otče, dokončen je úkol,
jenž byl kdysi od tebe mi dán.
Matku moji přijal dobrý Jan,
zásluhy, jenž vyzískal jsem sobě,

dávám lidu, a svou duši tobě.
Zakmit blesk. Leb vzpřímil Ježíš náhle.
Všechno září krásou, velebností.
«Dokonáno!» volá s radostností
do daleka hlasem vítězným.
Pak dodává: «A ducha svého,
Otče, v ruce tvoje poroučím.»

Hlava klesá,
slední vzdych,
a ret Kristův
na vždy ztich'.
Hlava klesá,
slední kvil,
Ježíš život
dokončil.

Hlava klesá,
plná ran,
těžký boj je
dokonán.

«Mistře!» zvolal Jan.
«Synu!» Matka zas,
«Pane předrahý!»
žen si zalkal hlas.

Všichni:
«Mistře, Synu, Pane předrahý,
ještě jeden pohled, jediný,
aneb ať nám osud neblahý
otevře též smrti hlubiny.»

Maria:
O mé dítě, světlo očí mých,
Synu můj, ach Synu, tys mne opustil?
Dítě drahé, Jezu, cos to učinil?
Matku svou zde necháš? Zraků tvých
neuzří už? Hlasu tvého neuslyší?
Srdce mateřské, kdo bol tvůj ztiší!

Mar. Jan:
Na tvou lásku budem' vzpomínat
do posledních žití chvil,
věčnou láskou tebe milovat,
jak bys mezi námi žil.

Ženy:

Pane dobrotivý,
Kdo nám slova k spáse
bude mluvit vřelá,
když teď ústa tvá se
na vždy odmlčela.

Všichni:

Dokonáno! Běda! Dokonáno jest.
Plačte hvězdy, květy, plačte všichni.
Vodo, lkajíc, odnes dál tu zvěst,
vánku, polem kráčeje, si vzdychni:
Dokonáno jest. Ach nikdy již,
Jezu, k věrným svým se nevrátíš?
Dokonáno! Lkejte ryby moře,
palmo pouště, smutně zaševel,
zalkej země, nevýslovné hoře
svírá srdce naše: Ježíš odešel.

Ale slovo «dokonáno»
letíc rychle v šíř a dál,
otcům nese blahé ráno,
jak je Bůh kdys zvěstoval.

Dokonáno, dokonáno
stoupá k nebi, volá tam:
otevři se, ráje bráno,
konec všechněm závorám.

Dokonáno, dokonáno
jásá v ráji světlý duch,
a co bylo vinou psáno
ničí navždy Otec Bůh.

Dokonáno, dokonáno,
Matce boží v srdce zní,
z trní, jež jí v cestu dáno,
kvetou snové líbezní.

Jezu, přijmi díky, ano!
za své dílo lásky k nám.
Až my řeknem: dokonáno,
otevři nám ráje chrám!

P. Louis Coloma T. J. Španěl. — P. J. M. Černý T. J.

»Neuvod' nás v pokušení!«

(O.)

Kolem tří hodin ráno přijel skvostný povoz markýzčin před vyslanectví a vezl ji s dcerou z plesu domů.

Louisa se zahalila ve skvostný plášť bohatě drahými kožešinami vyplněný, schoulila se do koutku kočáru a nemluvila ani slova. Byla unavená, čivý její byly předrážděny, ve spáncích cítila krutou bolest.

»Jsi unavena Louiso?« tázala se matka.

»Velmi! Bolí mne hlava! . . .«

»To je z toho, že takovým věcem nejsi zvyklá — až se vyspíš bude zase vše v pořádku.«

Louisa neodpovídala, také markýzka mlčela po celou cestu. Nemyslíla na bolesti svého dítěte, které se jí zdály býti nepatrnými, ale neustále jí zněla v uších poslední slova hraběte. Ať se namáhala jak chtěla, ať se snažila myslit na jiné věci, stále jí přicházela ona slova na mysl. Zažírala se do její duše a usazovala se tam s takou silou a přesvědčivostí, jak se v nás jeví lítost a výčitky svědomí po spáchaném hříchu, když se nám ukazují důvody, které nám vašeň seslabovala, v pravém světle. Společenské požadavky, šťastná budoucnost její dcery, skvělá partie, kterou skýtal mladý vévoda, všechny ty důvody, které měla za důležité, protože směřovaly k vyplnění jejich vlastních přání — to vše se rozplynulo: nyní poznávala čistou pravdu, kterou ji hrabě bez obalu řekl polo žertem polo vážně: »tvá frivolnost, tvá pošetilá touha po požitcích a radovánkách je to, kterou chceš oněmi požadavky svého stavu, svou starostí o budoucnost svého dítěte zakrýti.«

»Je tomu tak!« řekla markýzka trpce se usmívajíc. »Louisa potřebuje anděla, který by její nevinnost chránil a ne na odiv stavěl, — — je to pravda — nejsem pohankou, ale jsem motýlem — frivolní matka, která pro vlastní zábavy zapomíná na mateřské povinnosti!«

Louisa zakašlala suše a bolestný sten se jí vydral z úst.

»Co je ti mé dítě?« tázala se markýzka starostlivě.

»Nevím, mama, co to je«, pravila Louisa, »ale mám bolesti na pravé straně na prsou — snad mne tlačí šňěrovačka.«

Konečně byly doma. Louisa se odebrala okamžitě do svého pokoje. — Oblekla se do nočního šatu a poslala komornou spat. Usedla pohodlně do růžové pohovky a zůstala dlouho nepohnutě sedět, upírajíc oči k zemi, aniž by co viděla. Chtěla se zpytovat ze všeho toho, co se večer a v noci s ní dělo. Ale myšlenky na ní dorážely s takovou prudkostí, že nemohla ani jedné zachytit. Byla jako zmámená. Cítila se nesmírně slabou. Ve spáncích jí bodala krutá bolest, bolest v pravém boku neustávala. Chvillemi otrásl prudký, suchý a bolestný kašel jejím tělem.

Po dlouhé chvíli zvedlo se ubohé dítě, chtěla jíti spat. Ale najednou ji zastavila vzpomínka na patera Hyacinta. Nesmazatelně, jako rozkaz nebes, jasně a určitě, jako světlo Boží, zněla jí slova: »Nejdi dříve spát, dokud jsi nezpytovala svého svědomí.«

Louisa přikročila ku skvostnému klekátku, které stálo u hlav postele. Nad klekátkem visela překrásná socha Božského Srdce Páně. Louisa padla na kolena před božským přítelem svého mládí, který jí ukazoval své otevřené srdce a jala se mu otvírati svoje srdce.

Asi za čtvrt hodinky zvedla hlavu, oči její setkaly se s očima dobrého Spasitele. Z očí Kristových zářila neskonalá láska, z očí Louisy dětinná nevinnost. Uklidněná a osvěžená vzbudila lítost a děkovala pokorně Pánu, že ji chránil hříchu.

Zlý duch se ale přece dotekl nečistým prstem svým jejího čela a vzbudil v něm myšlenku: »Vidíš, tvá matka má přece pravdu . . . pater Hyacint přeháněl . . . neposkvrnila jsem nikterak svého svědomí.«

Brzy přemohla Louisu únava — usnula. Ale spánek její byl neklidný, neboť ji rozčiloval náramně podivný sen. Zdálo se jí, jakoby byla ve velkém tanečním sále na vyslanectví a tančila s mladým vévodou. Hudba hrála valčík Straussův a Louisa se výborně bavila. Najednou se jí zdálo, jakoby se sál stával větší a větší. Šlechtici, kteří kolem ní tančili, jí říkali, že je hezká. Louisa toho nedbala, neboť v jednom zrcadle se jí najednou ukázala umrlčí lebka a stále se jí zdálo, jakoby slyšela hlas pátera Hyacinta: Co jsi ty, to jsem byla já, co jsem já tím budeš ty!

Mladý vévoda tančil výtečně. Šosy červeného fraku mu odletovaly a Louisa se mu smála, že vyhlíží jako vařený rak. Ale brzo jí bylo tanče dost. Ohnivý její tanečník se s ní hnál v prudkém kvapíku, že se jí začaly dělat mžítka před očima. Prosila ho, aby ustál. Ale vévoda se ušklíbil a tančil dále dle taktu orchestru, který hrál stále rychleji. Louisa se začínala strachovat, až plakala, neboť vévoda ji chopil svými silnými pažemi jako kleštěmi, takže pocítovala v pravém boku velikou bolest. Nařikajíc volala po matce, ale ta se jenom smála a občerstvovala ji vějířem. V zoufalství volala po strýčku hraběti, ale ten ji nemohl slyšet, protože zde nebyl. A tak musela ubohá Louisa dále tančit podle hudby, která se stávala stále děsivější.

Najednou se zatemnilo Louise v očích, ztrácela půdu pod nohama. Atlasové její střevíčky se brodily v jakési husté hmotě. Třásla se na celém těle. Ale musela tančit dále, stále dle taktu orchestru, to nebyla již hudba, to bylo řvaní bouře a skřek nočních sóv. Vévoda ji pevně držel a ruka jeho se zabobřila jako spár do jejího boku působíc jí bolest. Když si poněkud zvykla na temnotu, uviděla, že s osoby jejího tanečníka sálá podivný lízavý plamen, který ji hrozil zachytiti. Viděla, že jeho oči se zarývaly do jejího obličejce jako dva

jedovaté šípy a vysílaly na ní nečisté plameny, které by čistotu její duše poskvrnily, zrovna jako slimák, když leze po krásné růži. Zděšeně chtěla Louisa prchnouti, ale nemohla se hnouti, musila dále tančiti protože jí to matka poručila

Najednou spatřila stromové skupení a pod ním na zemi ležel muž, který zrovna tak vyhlížel, jak se maluje Kristus na hoře Olivetské. «Můj Ježíši!» zvolala Louisa veškerou silou, která jí zbyla.

Zvolna povstal Kristus a podíval se na dívku, jejíž úzkostlivý výkřik jej z pobožnosti vytrhl. Krásný tu stál se zbodeným svým srdcem, jak ho vídala na oltáři v kapli klášterní. Ale vévoda se o něj nestaral, nýbrž tančil dále, vždy divočeji, časem ze sebe vydávaje hrozný řev.

Ježíš zvedl ruku a poručil šílenci, aby stanul. Ale vévoda zvedl také ruku, nepustiv při tom Louisu, udeřil Krista ve tvář. «Odpust, Pane, já jsem vinná tím hříchem», volala Louisa lomíc rukama.

Ježíš Kristus ustoupil a pustil několik kapek své nesvětější krve na zemi, aby vévodu zadržel. Ale ten přitiskl Louisu tím pevněji k sobě a tančil přes krev Kristovu dále. «Odpust, Pane, má to vina!» sténala Louisa.

Tu vrhl Ježíš, jakoby ji chtěl chránit své nejsvětější srdce na zem, před nohy vévodovy. Ale ten se ani o to nestaral, nýbrž strhl s sebou Louisu a zvedl nohu, chtěje šlápnout na Božské Srdce

Z úst Louisy se vydral srdcelomný výkřik — vzbudila se. Vyskočila z postele a dívala se zděšeně kolem sebe. Ležely tu plesové šaty, tam stála na klekátku socha B. Srdce Páně — v boku cítila Louisa strašné píchání a bolest, kterou ji způsobila ruka vévodova. Sluneční světlo se dralo žaluziemi do ložnice a naplňovalo ji mírným svitem.

Výkřikem Louisiným byla komorná přivolána a brzo na to přišla markýzka celá zděšená. Bledá, skoro zsinálá ležela tu její dcera. Oči vystoupily téměř z důlků a kašlala, že člověka až mráz procházel. Sotva spatřila matku, vztáhla po ní ruce. Markýzka se vrhla plačíc na své dítě.

«Mama, mama!» pravila Louisa hrozným dutým, skoro hrobovým hlasem, takže se markýzka celá zachvěla; «tam . . . tam . . . na bále . . . na hoře Olivetské . . . vévoda stoupl na krev . . . Já ne . . . ne, já jsem nezhřešila . . . ne, ne, ne . . . můj Bože, já nehřešila . . . ale má vina to přece byla, že pošlapal krev Kristovu! . . .» V tom stáhl nervosní křeč celé sesláblé tělo ubohého dítěte. —

«Louiso, mé dítě! má dcero!» volala markýzka. «Louiso, dítě! uklidni se, to není pravda, to je jenom sen!»

«Ne, ne, ne!» volala Louisa. «Na bále jsem snila, ve snu jsem bděla».

Markýzka byla málem blížká mdlobě. Rychle poslala pro lékaře. Ten řekl že je stav nemocné na nejvyšš nebezpečný. Pokud se dá soudit ze všech známek, je tu velmi silný zánět plic, který si asi komtessa ulovila na bále vyslaneckém. Nebezpečí je tím větší, že je nemocná zvlášť rozechvěna, příčinu toho nervového rozrušení nemohl udat.

* * *

*

Za tři dny byl velký přijímací salon v paláci markýzky od vrchu až dolů pokryt bílým atlasem. Uprostřed stál krásný katafalk celý pokryt bílým sametem. —

V rakvi ležela mrtvola Louisina. Rubáš její byl bílý zrovna jako plesové její šaty, ale byl u krku zapjatý a místo jasminu zdobily jej lilie.

Ruce dítěte objímaly malou sochu Božského Srdce Páně, kterou si přinesla z ústavu.

Tak to sama chtěla mít.

Alois Vicaník, admin. ve V. Prosenicích.

Hrsť vzpomínek na † vdp. P. Filipa Malého, kněze T. J. na Sv. Hostýně. (Č. d.)

V Americe působil delší dobu jako missionář v Nebrasce a to v místech: Wilber, Farwell, Plzni, Odell, St. Paul a jinde. O působení v Americe rád vykládal. Byl z těch prvních missionářů starých, kterým bylo přetrpěti mnoho a mnoho svízelné a prodělali mnoho překážek, o nichž my ve staré vlasti, kteří jsme uvykli pohlížeti na Ameriku jako vysněné místo blahobytu, nemáme ani

ponětí. K posouzení jeho horlivé, neúnavné missionářské činnosti v zámořských krajích stačí podotknouti, že až do své smrti udržoval písemný, přátelský styk s některými bývalými farníky, ba že mu jimi byly zasílány «Hlas» a «Katolík», listy to amerických Čechů-katolíků. Uvedu aspoň některé úryvky z pohrobních vzpomínek, jež mu věnovali jeho bývalí farníci američtí v «Hlasu».

Tak v «Hlasu» ze dne 14. června 1912 v dopisu z Wilber Nebraska píše Anna Charvátová:

Více jak před 30 roky mezi námi zde v Pánu zesnulý missionář neúnavně a horlivě působil. Byly to tehdy opravdu zlé časy! Všichni, co zde žili, byli chudí začátečníci. Nouze seděla v jednom koutě a bída v druhém a mezi těmi udření, hladovíci farmáři svýma mozolnýma rukama se bránili až se pot s čela řinul. V té době, kdy měl dollar větší cenu než dnes 100 dollarů, zakoupil dp. P. Malý přispěním několika málo katol. krajanů opuštěný kostel mormonský. Dle možnosti jej upravil a dostavěl. Měli jsme tedy aspoň skrovné místo, kde jsme se mohli scházet ku společným službám Božím . . . Za kostelem koupil

domek, upravil jej za školu a v ní vyučoval české katolické děti. Měl zde se svými osadníky krušné začátky. Tehdy v té bídě nás nikdo neznal; jen on, ten dobrý, zbožný český katol. kněz. Teprve, až si lidé zde pomohli k majetku, chodili sem falešní proroci, aby hlásali nevěru . . . Ten v Pánu zesnulý kněz v chudobě a strádání vedl nás k Bohu a k životu mravnému . . . Tehdy dp. P. F. Malý mnoho zkusil zimy. Bydlel v takové skrovnické světničce nad sakristií, když ještě nebylo fary. Voda mu zamrzala v příbytku, v konvičkách byl led, který obě skleněné nádoby roztrhl, a když po čase v osadě vše zařídil, vypudila jej zloba lidská. Co zakoušel tehdy na těch obtížných missiích! V létě strašný úpal, vedro a prach, v zimě, kdy nikdo by ani psa z domu nevyhnal, jel mnoho mil cesty zaopatřovat těžce nemocného. Někdy musel se stravovati i po farmách, konaje missie. Často mi pravil: «Kdyby lidé měli aspoň tolik uznání, když k nim v zimě přijedu, aby mi dali pro zahřátí trochu teplé polévky!» To byly ty «radosti» a ten «blahobyt» toho kněze-jesuity! Zesnulý dp. P. F. Malý byl v každém směru vzorný a horlivý kněz. Ty nejhorší začátky s námi a pro nás prodělal. Často nám vypravoval o naší drahé vlasti, o Velehradě a o Sv. Hostýně. Zesnulý velice miloval přírodu a stromy; a proto dal vysázet u osadního majetku různé druhy stromů. — Velice miloval slovanskou lípu a po dnes máme ve Wilber po něm na památku krásnou řadu košatých lip, poblíž chodníku, které letos právě nyní obaleny jsou vonným medonosným květem. Vedle lip dal vysázeti i cedry. Nyní je radost na to stromy pohlédnouti a v létě mile se pod těmi lipami v chládku odpočine. Kéž by se mohl ještě jednou mezi nás podívat! Letos ony lípy tak krásně kvetou jako nikdy před tím; to snad na rozloučenou dávají svému sadaři poslední «s Bohem!» Bůh odměň toho horlivého a dobrotivého kněze-vlastence slávou věčnou! — Pan Josef A. Hájek, Odell, Nebraska, který byl se zesnulým vdp. P. Malým v přátelském, písemném styku a předplácel mu «Hlas», píše v pohrobní vzpomínce o něm v americkém «Hlasu» ze dne 19. června 1912 toto: «Z počátku bylo jeho bydliště ve Wilber, Neb. Byl druhým knězem po dp. Fr. Türkovi z Olean, Colfax Co., Nebraska, též z řádu jesuitského, jenž navštívil nás a tu jsme se s ním seznámili; u nás obyčejně přebýval. Jeho láska pro Boha a pro český lid neznala mezí. Neznal námahy, kde se jednalo o spásu duše. Jako pravý otec duchovní byl nám radou i skutkem nápomocen. Toho času, když nás prvně začal navštěvovat, nestávalo zde v Odell ještě žádného kostela a žádný určený čas též nebyl ustanoven, kdy nás navštíví. Buďto jsme mu psali, neb on nám sám oznámil čas svého příchodu. A tu se též jednou stalo, že jsme ho žádali, aby nás navštívil, neb naše babička onemocněla a oba stařečkové v pokročilém již stáří byli. Vdp. Malý je navštěvoval a sv. svátostmi jim posluhoval. I jeli jsme tehdy na nádraží a čekali ho, ale ani on ani žádná zpráva od něho nepřicházela. Nemohli jsme si vysvětliti příčinu toho. Věděli jsme, že cestuje po missiích, ale něco podobného se nám nikdy nestalo. Naše čekání však marné přece nebylo. O jedné hodině po půlnoci někdo tluče na dvěře. Domácí hlídač, věrný pes, by nikoho k stavení nepustil, ale s dp. P. Malým byl již dobře znám, a tu jej pustil, neb on to byl, náš dobrý velebný pán, jak jsme mu říkali. To bylo radostí, v našem zármutku! Hned se ptáme: «Dostal Jste naše psaní?» — «Co? Jaké psaní?» odpovídá. «Nebyl jsem delší dobu doma». A tu pak vypravoval: «Byl jsem na missiích, a pořád mne cosi pobádalo, abych Vás navštívil, až jsem to ve skutek uvedl». Přišel chudák celý utrmácený. Cestovní těžký vak musel nechat na prairiích, v němž vše potřebné sebou nosil, čeho bylo třeba k sloužení mše svaté. On to byl, co nás Čechy k tomu měl, abychom si hleděli postaviti chrám Páně. Radou i hmotnou pomocí nám

byl nápomocen, až se kostel postavil a též vdp. P. F. Malým byl kostel posvěcen. Mši sv. měli jsme jednou měsíčně; dojížděl sem ze sousední osady Wy-more německý kněz dp. A. Rausch. Měli jsme se kde scházet, ale abychom pokračovali, na to nebylo pomýšlení. Dluh se neuplácel, ani kostel se nezveleboval. Tak to stálo nějaký čas, až nám věřitelé oznámili, že buď dluh zaplatíme, anebo že nám prodají kostel. Dluh zaplatiti bylo v tehdejších poměrech nemožné. Byli jsme všichni začátečníci a peněz žádných . . . Na to nám sem byl dosazen vdp. P. F. Malý, dobrodinec to veliký našeho chrámu Páně. Ten se hned s otcovskou horlivostí věci ujal, své peníze osadě půjčil, dluh se zaplatil, kostel uvnitř upravil, a to vše bez jakékoliv jistoty. Nežádal po nás žádných úpisů.

Nelitoval času, práce ani námahy, takže za jeho působení začala osada pokračovat. Jak jsme byli šťastni, když byl mezi námi a nám hlásal v našem mateřském jazyku slovo Boží a děti vyučoval v české řeči! Říkal: »Vezměte dítěte řeč, vezmete mu i víru«, a děl pravdu! Byl výborným kazatelem, horlivým knězem Páně u vykonávání svých povinností; ku každému stejně nakloněn, vždy ochotný radou i skutkem. Po půl druhém roku blahodárného působení s námi se loučil. Odebral se do staré vlasti, později na posvátný Velehrad a Sv. Hostýn, odkudž nám podával zprávy. Tak buď s Bohem, ty náš dobrodinče, otče duchovní! Tam na nebesích, jak pevně doufáme, se raduješ za všechna namáhání a práce, jež jsi pro Boha a pro víru sv. i pro svůj lid, jež jsi tak horoucně miloval, vykonal. Bůh Ti to odplat, dej Ti věčnou slávu a radost neskonalou! Přimlouvej se tam za nás smrtelníky v tomto slzavém údolí putující, abychom bojovali boj dobrý, víru zachovali a někdy se s tebou po smrti v nebi shledali a radovali. Nemůžeme se Ti jinak již odměniti, než že modlitbou budeme na Tebe vzpomínati. Památka nehynoucí buďž Tobě, nezapomenutelný Otče náš!»

Kdo přečetl pozorně tyto cituplné úryvky — vše nemožno uvést — z pohledných vzpomínek, dýšících vděčností, věnovaných americkými českými katolíky svému nezapomenutelnému duchovnímu vůdci, pochopí, proč zesnulý tak rád na tyto šlechetné duše zaoceánské vzpomínal a duchem velmi často mezi nimi dlel. Avšak nejen bývalí farníci američtí k němu lnuli a navštívivše starou vlast, k veliké jeho radosti ho vyhledávali — ale i čeští američtí kněží ho ctíli a jsouce ve staré vlasti, na Sv. Hostýně ho navštívili. Vzpomínám tu maně, že J. M. nejdůstojnější pán biskup Josef M. Koudelka, za svého dřívějšího pobytu na Sv. Hostýně — bylo to tuším r. 1904 za návštěvy J. M. papežského nuncia na Sv. Hostýně — většinou dlel ve světničce vdp. P. Malého — a zesnulý tolik si Jeho biskupské Milosti vážil, o horlivosti Jeho s tou největší úctou mluvil. Sám jsem se setkal s Jeho Milostí u vdp. P. Malého a byl jsem tak šťasten, že jsem mohl obdivovati na fotografiích nádherný chrám z Clevelandu, kde tehdy J. M. jako generální vikář byla farářem. Že se těšil na shledání s Jeho biskupskou Milostí při lonské korunovaci Matky Boží Svatohostýnské, netřeba zvláště připomínati. Bůh však usoudil jinak. Když J. biskup. Milost o slavnosti korunovační na Sv. Hostýn zavítal, aby J. Eminenci, nejdp. kardinálu olomouckému jménem Čechů a Moravanů amerických o korunovaci poprosil, zavedl jej. P. superior ke hrobu zvěčnělého přítele, na Sv. Hostýně ve stínu smrků již odpočívajícího: tu modlil se dlouho a vroucně a hluboce dojat žádal na konec, aby P. superior utrl několik lístků a kvítků se hrobu, které prý na památku do breviáře si vloží a některé dávným přátelům nebožtíkovým v Americe rozdá. Za nedlouho po návratu J. biskup. M. do Ameriky došel dopis zbožné duše, která vroucně děkovala za tak vzácný dárek. — Život, poměry v Americe zesnulý neidealisoval; líčil je dle skutečnosti. Čechové američtí jsou buďto horliví katolíci, jimž není žádná oběť velkou na vybudování chrámu Páně — nebo atheisté, nevěrci. Nějakého středu, jak dodával, není. «Takového divokého a urputného boje nevěry s věrou, jak v časopisech, tak spolcích a celém společenském životě českém nelze viděti v žádném civilisovaném národě na světě. A lid český, ten dobrý lid, povahy holubičí, stojí tu dnes rozeštván a rozháran, mladá generace není vedena k ničemu jinému, leda k tomu, jak — «ať jakýmkoliv způsobem — by vydělala hodně mnoho» — dodává i Jan Habenicht ve svých dějinách amerických Čechů. Že by Amerika byla zemí, kde — dle domnění některých, do této země se ženoucích — lehce, bez práce, přes noc, lze zbohatnouti, o tom zesnulý nechtěl ničeho věděti. Jeho úsloví bylo: Budou-li se lidé tak dříti, šetřiti a zbytečně neutráceti doma, jako v Americe — mají onu vysněnou Ameriku blahobytu doma. To, co bylo na vychvalované americké svobodě dobrého, její přednosti — dovedl plnou měrou oceniti tak, jako zase rázně poukazoval na hnisající vředy této svobodné země. Americké katolické noviny zesnulým zapůjčované dával jsem ku čtení našim, podhostýnským farníkům, — a tu u mnohých vzplanula touha po Americe. Když zesnulý to zvěděl, mnoho radostí z toho neměl a snažil se tuto stěhovací horečku jim vymluviti a život americký dle skutečnosti jim vylíčiti. Upozorňoval je nejen na to hrozné pachtění, tu dřinu pro lidi nezvyklou, o čemž ve staré vlasti není ani potuchy, ale i na nebezpečí, jež hrozí spáse duší nesmrtelných, upadne-li takový vystěhovalec v ruce nesvědomitě společnosti, nábožensky buď lhostejné neb úplně bezbožecké. A kdo znal tu velkou lásku zesnulého k lidu, chápe tuto oprávněnou úzkostlivost a starostlivost.

(P. d.)

Zprávy se Sv. Hostýna.

Nemohu nijak do toho. Nevím vlastně, co bych psal. Pouti ještě nejsou, ani zvláštní svátky, na Sv. Hostýně se v zimě nic zvláštního nestalo; měl bych tedy skončiti. Avšak někteří čtenáři jsou přece zvědaví, a proto aspoň nějaké paběrky. 9. ledna byla mlha a mráz; stromy a tráva na lukách byly jako pocukrovány, cesty však byly hnědé. 10., 11. a 12. ledna popadával sníh, takže Sv. Hostýn opět zbělel. 12. ledna nás navštívil jevíčský pan děkan J. Daněk, a pobyl u nás celý týden. 17. ledna odjel P. J. Černý do Karlových Varů dávat duchovní cvičení sestrám sv. Kříže. V neděli 19. ledna na svátek nejsl. jména Ježíš se zpovídalo do půl 12. hod. Od 21.—25. ledna skoro každodenně padal sníh; bylo ho jen na 1 dm. Ku konci měsíce byly dosti pěkné dny. Proto někteří milovníci zimního sportu přišli nahoru a jezdili na lyžích, ale zdá se, že se jim valně nedařilo: leckde narazili na holou zemi. Za to na více místech na svahu byl sníh ujetý saňkami. Bydleli jsme tento měsíc jako na nějaké sklenné hoře: bylo totiž velké náledí, zvláště od skály ku sv. Filomeně, a kdo nedal pozor, ani se nenadál a již ležel, a mohl být rád, že si něco horšího neutřížil. Přes to však chodily některé zbožné duše několikrát za týden potmě zdola na mši sv. o 6. hod. — Posledního ledna jako jinde v střední Evropě byla prudká vichřice, která však bohudíky nenadělala na Sv. Hostýně velkých škod. Kdežto v Pruském Slezsku i vlak vyvrátila, a velké škody v lesích způsobila, sbírala střechy a komíny — i v Bystřici spadl prý komín a prorazil střechu — u nás brala střechu dřevěné chodby mezi klášterem a kostelem, ale včasným zakročením se chodba opět zpravila, a jen jednu jedli pod hostincem vyvrátila, a několik u rozhledny. A v takovém nečase, v náledí přišli 2 důst. páni, dokonce jeden od Král. Hradce na pout. — V Masopust nebylo právě pěkné počasí; lidí přišlo na 60. V úterý odejel dp. Superior na sv. misijskou do Troubska u Brna. Nesliboval si mnoho. Vždyť bezprostřední blízkost hlavního města, od něhož je Troubsko vzdáleno pěšky jenom něco málo přes hodinu, sama sebou přináší, že hledají tamnější příslušníci práci v továrnách. Pak počínalo právě teplejší počasí. V noci mrzlo, za dne ukázalo se sluníčko a všudy byly převeliké spousty bláta, o nichž, kdo nezkusil, nemá ani ponětí. Hlavní kostel jest kromě toho postaven mimo osadu, od fary skoro čtvrt hodiny. Ale Bohu díky, byly obavy bezdůvodny. Hned při prvním ranním kázání na popeleční středu byl dosti prostranný troubský kostel věřícími naplněn. Účastenství při dalších kázáních a pobožnostech neubývalo, ale přibývalo. Sv. misijská v Troubsku možno počítati mezi nejlepší. Domácí dva kněží, vdp. farář i dp. kaplan horlivě vypomáhali ve zpovědnicích, k nim

přidružil se každodenně neúnavný sousední pan děkan a farář ze Střelice; mohlo byti vyhověno všem. Troubsko čítá i s příslušnými osadami 3500 duší. Svátost pokání přijalo 1700 osob. Přemnozí přistupovali častěji ku stolu Páně, což bylo nejdojemnější při pobožnosti za zemřelé. V celku přijalo Tělo Páně po dobu svaté missie okolo 3000 věřících. Zvláštní poznámku zasluhuje následující událost: Byly právě v proudu ob. volby. Volba nového starostv byla ustanovena právě na tutéž hodinu, na níž bylo ohlášeno cvičení pro muže; nemohla se však vykonati, protože nebyla přítomna potřebná většina a mnozí šli místo do radnice k volbě, do kostela na své stavovské cvičení. Dojemná byla účast přečetných družiček v krojích při slavnostech misijských (až 140) a junáckých «Orlů», kteří taktéž slavnosti se zúčastnili i se svým nedávno posvěceným praporem, ozdobeným na jedné straně obrazem sv. Apoštolů Slovanských, na druhé pak korunovaně Královnou Svatohostýnské. Budiž jim za to uznání a dík! — Na popeleční středu slunce jasně svítilo, válný jižní vítr, sníh tál, louky rozmrzaly, voda stékala. Ptáci majíce dosti bukvic již nepřilétali na dvůr. I 6. a 7. února tál. Ne však na všech místech stejnoměrně. Na slunci před kostelem, pod hostincem více, v lese za klášterem však ještě klidně sníh odpočívá. Kdo ví, kdy zmizí? 11. bylo zamračeno a padal nový sníh. — I na svátek sv. Valentina 14./II. se ukázala obětavost ctitelů Sv. Hostýnských. 13. února večer začal foukati prudký severní vítr, který trval po celou noc i ráno 14. února o 7. hod. začalo hustě chumeliti; a přece na mše sv. o 8. a o 9. hod. přišlo na 50 poutníků, a vzpomínalo na pustošení chrámu před 126 lety, a vroucně děkovalo Panně Marii, že posud na tomto místě svým ctitelům pomáhá. Odpoledne přivál severní vítr sněhová mračna, takže Sv. Hostýn byl opět celý sněhem pokryt. — Teplota v lednu se dosti střídala. Tříkrálová zima nebyla velká, —4° C; ale za týden po 3 králích 14. ledna byla největší zima v lednu — 12° C. Také i fabiánská zima se dostavila až za týden po sv. Fabiánu; kdežto na jeho svátek bylo —2° C; za týden 29., 30., 31. ledna bylo —11° C. 31. ledna byla kromě toho vichřice, takže tento den byl v pravém slova smyslu zimním dnem. Průměrná teplota za leden byla —5.6° C (za prosinec —0.5° C, za listopad —2.3° C).

19. března na svátek sv. Josefa budou mše sv. o 8. a 9. hodině, 25. března bude mše sv. o 9. hod.

Již nyní se upozorňují znova důstojní pánové a vůdcové poutí, aby processí laskavě v sakristii oznámili: odkud přišla a kolik poutníků.

Na korunovační slavnosti: nej. Vídeň 2 K.

Kněží své Královně na mosaikový obraz: Fr. Jiráček, farář Frainspitz 3 K; Aug. Kleveta Podivín 4 K; nej 5 K; K Čupr far. Zámek Žďár 3 K 50 h; Fr. Trnavský N. Prusy 1 K; On. Novák far. Martinkov 2 K 50 h; Jos. Soldát far. Letiny 5 K; Vin. Bočan far. Janovice 10 K, Jan Rozsypal kapl. Jevíčko 6 K, nej. Kladky 10 K. — Prosíme o další příspěvky.

Na Křížovou cestu: Nejmenovaní z Troubska 11 K, Cec. Bendová Komárov u Brna 2 K, Anna Traubová Čistěves 10 K, Petr. Macháček Želč 20 K, nej. z Pavlovic 20 K. — A. Kozáková Újezd u Přerova 100 K.

Panně Marii Svatohostýnské děkuje její etitelka z Val. Meziříčí za vyléčení z těžké nemoci. J. Andryšek Nedakonice za navrácení zraku habičce.

LISTÁRNA REDAKCE:

Účastníkům eucharistického kongresu ve Vídni. Upíše-li se nejméně 500 předplatitelů, vydá redakce Naší Omladiny svým nákladem slavnostní album eucharistického průvodu ve Vídni. Album bude mít 80 vyobrazení na křídlovém papíře formátu Naší Omladiny. Připojen bude obšírný úvod a vysvětlivky. Cena i úprava bude tatáž, jako u vydání německého, totiž dvě koruny pro předplatitele. Při hromadných objednávkách 10—20% sračky. Ceny tyto platí pro předplatitele, kteří před vyjitím alba si je objednají. Pro pozdější objednávky je cena alba 2 K 20 h.

Modlitbové tažení křížové za Afriku. (Od 4. do 12. dubna včetně.) Družina sv. Petra Klavera, náboženská společnost ku podporování katolických misíí v Africe, koná každoročně tak zvané modlitbové tažení křížové za Afriku. Toto modlitbové tažení spočívá v tom, že se každý účastník modlí soukromě nebo, kde je to možné, společně s jinými po devět dní před svátkem Ochrany sv. Josefa, letos od 4. do 12. dubna církevně schválenou modlitbu, k Nejsv. Srdci Ježíšovu za pohany africké. Účel této devítidenní pobožnosti, při níž se tisíce a tisíce katolíků obrací důvěrně v modlitbě na Nejsv. Srdce Ježíšovo, jest dvojitý: předně má vyprositi srdcím pohan-ských černochů milost, aby se stala přístupnější hlasu misionářů, za druhé má vyprositi na Bohu nové misionáře, nové žence pro bohatou žeň duší v Africe, aby se tak vyplnilo přání Ježíše, řkoucího: Proste Pána žní, aby poslal dělníky na vinici svou. Zmíněnou smírnou modlitbu k Nejsv. Srdci Páně, které se při tomto křížovém tažení používá, dostati lze v libovolném počtu zdarma a vyplaceně, kdokoli o ni

požádá korespondenčním lístkem. O hojnou objednávku snažně prosí Družina sv. Petra Klavera pro africké missie v Praze na Hradčanech 33.

Svatá Terezie, výkřiky duše k Bohu. Ze španělštiny přeložil Dr. Otakar J. Janota. Nákladem »Revue Méditation«. S pěti obrazovými přílohami tištěnými na kartonu. Obsah spisu: Úvod. Překlad výkřiků sv. Terezie. Studie »Svatá Terezie z Ježíše« v rámci španělské mystiky. Přehled španělské mystiky do století XVI. Stat úvodní. Doba průpravy až po věk XVI. Rozkvět mystiky ve století XVI. Askese a mystika v řádu dominikánském. Řád františkánský. Řehole sv. Augustína. Řád jezuitů. Mystikové z řádu karmelského. Mystika španělská ve století XVII. a další Svatá Terezie. Životopis. Literární činnost sv. Terezie. Poznámky. Spis opatřen jest také obšírným seznamem jmen, 212 stran skvostného vydání s 5 obrazovými přílohami za 1 K 10 hal. — Objednávky obratem vyřizuje Emanuel Stivín, Praha, Myslíková 259-II.

LISTÁRNA ADMINISTRACE:

Upozornění pro Ameriku. Se Sv. Hostýna na Moravě. Docházejí časté stížnosti z Ameriky, že »Hlas Svatohostýnské« nebyvají odběratelům zavačas a správně dodávány. Při pořádání nového administrativního adresáře přesvědčilo se vydavatelstvo »Hlas Svatohostýnských«, že hlavní příčina toho jsou nedostatečné anebo nesprávné adresy P. T. odběratelů. Proto prosí vydavatelstvo uctivě, aby všichni P. T. odběratelé dohodli co nejdříve zaslali správné, přesné a čitelně napsané adresy, na něž mají Hlas Svatohostýnské býti zasílány a mimo to, aby sděleno bylo, která čísla nebyla odběratelům doručena, aby do- datečně mohla býti zaslána; třetí číslo minulého ročníku je však úplně rozebráno. Zároveň se prosí čtenáři našich Hlas Svatohostýnských, aby známé jim odběratele laskavě na toto svolání upozornili. — Všechny adresy jakož i předplatné a nedoplatky (nejlépe poštovními mezinárodními poukázkami) buďtež zaslány přímo na adresu: »Administrace »Hlas Svatohostýnských« na Sv. Hostýně u Bystřice na Moravě. (Europa, Austria, Moravia) — Všem odběratelům »Hlas Svatohostýnských«, milým krajanům a ostatním bratřím Slovanům za mořem srdečný pozdrav od Korunované Královny Sv. Hostýnské. Vydavatelstvo.

Jan Dujka doplaceno a předplaceno na r. 1913; **Fr. Bezděk** 10 doll. Kdo poslal bankou Bohemii č. 76.323 loni na podzim 12 K? **M. Zicha Taylor** 6 doll. **Sitka Shiner** 4 doll. **N. Hanačík Caldwell** 2 doll.

16.267. dřevodělníci 16 448. «Kölnische Zeitung» tvrdí, že křesťanské odborové spolky — nebýti sporů s Berlínem — byly by už jistě překročily čtvrtý stotisíc.

Smrt hvězdáře. U Piaccenze v Castelo di Stato zemřel 15 července 1912 hvězdář J. Kř. Alanzi. Profesorem matematiky a fyziky byl přes 50 let, býval důvěrným přítelem světoznámého hvězdáře Sechiho T. J. Velké nadání, obsáhlé vědomosti spojily se u něho s něžnou zbožností, která se jevila v nemoci a při smrti právě tak jako v životě. Ve velikých bolestech těšil se jedině důvěrou v Boha. Zaopatřen svátostmi umírajících, klidně čekal smrt. Jedinou myšlenkou jeho byla spása a nebe. Když přicházeli k němu žáci a přátelé, říkal jim, mávaje rukou «jednoho je zapotřebí». A ukazuje na kříž, který třímal v levici: «Odebírám se tam nahoru. Na shledanou v ráji! Jedinou mou nadějí je Ježíš Ukřižovaný!» Když mu sv. Otec, dovědév se o jeho nemoci, zaslal telegraficky požehnání, naslouchal čtení telegramu, který pak tiškl na hrud a líbal, v levici tiskna kříž. — Nebesa vypravují slávu Boží — astronom to vycítil. Pohřeb konán velmi slavnostně.

Francouzskou vládou vyznamenaný farář. Od francouzského ministra vnitra vyznamenán byl abbé Vidal z Fontienne. V osadě jeho řádil tyfus, kterým byly skoro všechny rodiny napadeny. Namnoze všichni členové rodiny leželi bez ošetření. Farář denně navštěvoval nemocné, obstarával jim potraviny, obnovoval jim lůžka, všude pomáhal a ukázal se vzorem lásky k bližnímu. Ministr vnitra udělil mu za to velikou záslužnou medaili.

Co stojí válka na Balkáně? Nyní, kdy blíží se válka na Balkáně k ukončení, není nezajímavé, co až dosud vydaly válčící státy na válku. Denní náklad Černé Hory činí as 100 000 korun, dle toho vydala by vojenská černohorská správa až dosud okrouhle 5 mil. korun. Denní náklad na námořnictvo vyžadoval až dosud okrouhle 20 milionů korun. — Srbsko vydává denně na válku as 1 mil. dinarů, vydáno bylo doposud okrouhle 44 mil. Bulharsko vydává denně 1,200 000 levů, vydalo tudíž i s mobilisací Bulharska dosud 100 mil. levů. Turecko vydalo až dosud na válku 83 mil.

Moderní, ale pravdivá pohádka. Byl jednou chlapec, jenž po ulicích Nového Yorku chodil bos, protože rodiče jeho byli tolik ubozí, že mu nemohli koupiti obuvi. A tak malý Sullivan — tak se jmenoval — chodil bos do první školy. Nohy mu následkem toho opuchly a krvácely. Malý Sullivan ze své chudoby nemálo se trápil a nepomyslel si, že osud jeho jednou se zlepší. Avšak Sullivan nebyl lenochem, pracoval pilně a spořil. Poznenáhla se z něho stával boháč. A tu srdce jeho nadšeno bylo milosrdenstvím, kdykoliv na ulici viděl bosé otrhánky. Později, když se stal milionářem, kupoval chudým dětem až 5000 párů botek, aby prý jim v zimě neopuchaly nožky. Ze Sullivana stal se millionář a senátor v amerických státech. Pořádá

každého roku svátek chudých dětí, jimž rozděljuje 5000 párů obuvi. Sám prochází se mezi dětmi a dotazuje se jich, netlačí-li je botky. A noviny o něm píší, že senátor Sullivan za chudobu svých dětských let se nestydí a že si pro ni udržel citlivé srdce.

Zajímavé výzkumy. Mravenec může až 100 dní žít bez potravy, krtek ani jediný den. Žravé housenky sežerou v jediném dnu průměrně 15 až 20krát tolik potravy, co samy váží. Kdybychom chtěli naplniti špendlíkovou hlavičku nejmenšími bakteriemi (bacily), potřebovali bychom 800—1000 těchto rostlinných tvorů. — Jistý pařížský chemik zjistil, že člověk, vážící 68 kg. má tolik součástek slepičího vejce, že by se z nich dalo vyrobiti 1200 vajec. — Kdyby se člověk uvedl do plynného stavu, nabylo by se tím 93 krychlových metrů plynu, čili naplnil by se tím balon o nosnosti 70 kg. Železa je obsaženo v člověku 7 gramů, tuku 6,2 kg, uhlík proměněn v tuhu, dostačil by k výrobě 9360 tužek a z fosforu, který v sobě tají lidské tělo dalo by se vyrobiti 82.000 zápalek. — Lidské srdce tepe při úderu 70krát za minutu, 4200 za hodinu, 100.800krát za den, 36,772.000krát za rok.

Zajímavé o včelách Někteří vědatoři, mezi nimi Dadent, tvrdili, že včelky mají ohromný čich a že cítí květiny až na 1½ angl. míle. Nyní dokázal Gaston Bonnier v Paříži, že včely cítí květy jen na malou vzdálenost a že mají smysl podobný poštolčubům. Provedl důkaz, že včela, i když je zbavena čichu a vidu, doletí do úlu i ze vzdálenosti 2 mil. — V «Revue des Sciences Naturelles» popisuje se práce včel. Je-li pěkné počasí, navštíví dělnice 40—80 květů v 6—10 odletech a nasbírá zrnko nektaru. Navštíví-li 100—400 květů, nasbírá 5 buněk. Za nepříznivých okolností potřebuje k naplnění 15 buněk 14 dní. Trvalo by tedy několik let, než by nanesla libru medu, jež vyplní asi 3000 buněk.

Millionová města. U příležitosti zařazení Hamburku do řady měst, čítajících své obyvatelstvo na miliony, nebude bez zajímavosti přehlédnouti všechna milionová města na celém světě. V udaných číslech zahrnut je počet obyvatelstva měst s předměstími dle stavu r. 1910 a v závorkách jsou číslíce, odhadnuté pro začátek roku letošního. Největším městem na světě je stále ještě Londýn s 6,500 000 obyv. (6 mil. 700.000). Nový York 5,200 000 (5,700 000), Paříž 3,950 000 (4,100.000), Berlín 3,600.000 (3,800.000), Chicagó 2,500.000 (2,600.000), Vídeň 2,030 000 (2,100.000), Petrohrad 1 mil. 800.000, (2,000.000), Filadelfie 1,650.000 (1,700.000), Buenos Aires 1,400.000 (1 mil. 600.000), Hamburk 1,170.000 (1,220.000), Liverpool 1,030 000 (1,070.000) Pešt 1,020.000 (1,100.000). V Asii má Tokio 2,250.000 obyvatelstva, Osaka 1,300 000, Kanton 1,200.000 Kalkuta 1,200.000, Peking rovněž tolik a Bombay 1,000.000. Obyvatelstvo Cařihradu odhadovalo se před počátkem nynější balkánské války na 1,100 000. Dnes však je ovšem zdecimováno válkou a cholerou.

Velkoobchod vínem

M. UDINA,

Rjeka (Fiume) Sušák 15.

Doporučuje svůj veliký sklad
původního vína dalmatského a
přimořského.

Zvláště doporučuje zdravotní víno
červené pro nemocné, lékaři doporučené. Nejlepší stolová vína atd.

Jediná objednávka Vás přesvědčí
o solidnosti mé firmy.

Kupující zápalky Matice Cyrillo-Methodějské. Stává se, že továrna někdy zápalky, nevyplatí a příjemce musí hradit dovoz. Každý má právo při placení účtu dovozně si odčítati, musí však do továrny poslati nákladní list zpět (dovozné rozumí se jen dráhou na poslední stanici. Dopravu ze stanice domů hradí každý sám.) Jelikož z mnoha stran byly nám laskavě pro Matici nabídnuty ty 2%, které při hotovém placení má právo každý si strhnouti, oznamujeme, že ode dneška počínaje bude ona 2% továrna odváděti přímo Matici a proto jich nikdo z účtu nesrážej. Pp. obchodníkům vyhrazeny jsou zvláštní kupní podmínky.

SKLOMALBA

B. ŠKARDA, BRNO,

umělecký ústav prvního řádu hotoví
a dodává

chrámová okna

v každém provedení i slohu od nejjednoduššího vzoru do nejbohatší sklomalby figurální. Skleněná mosaika pro křížové cesty, odborná rada, výkresy, rozpočty zdarma.

Katolíci „Svůj k Svému!“

Velký příjem pro „Matici Cyrillo-Methodějskou“ značí

prodej zápalek

Matice Cyrillo-Methodějské

výráběných českou firmou J. SVOZIL v Lošticích. 1 balík 100 krabiček stojí **ještě dnes 96 hal.** Tak lacino nekoupíte nikde! Zápalky zasílají se při nejmenší objednávce 25 balíků (2500 krabiček) vyplaceně na každou stanici. Objednávky řiďte vesměs na adresu: **Sekretariát „Matice Cyrillo-Methodějské v Olomouci, Dolní náměstí 17.**

! ,Tisíckrát pozdravujeme Tebe‘

majová kázání (2 díly) od P. Ant. Rejzka.

Oba díly lze dostat na Sv. Hostýně
za sníženou cenu 2 K.

Jsem domácí tkadlec horský

(člen spolku křesťanských sociálů).

Zasílám zboží různé.

40—50 m zbytků, 20—22 korun
dohádkou zaručeně pracích barev bez
— — — — — chyb. — — — — —

Kanafasy na ložní povlaky, košilová
plátina lněná neb polovičníky, rumburské
véby, griezety, ručníky, tkané barchety,
na šaty, modní zefiry na košile a bluzky
a na šaty, bílé grádle, flanely, modré
tisky na domácí šaty a žástěry, vše
mnou ručně pracováno, velekrásno a
trvanlivé v délce 3—15 metrů.

Frant. Maršík,

ruční domácí tkadlec,

Česká Čermná, č. 107, p. Náchod.

Každý dle potřeby račte udat co potřebujete i délku zbytku si račte znamenati, nehodící výměnám, neb dle žádosti peněz vrátím. Zkouška mé důvěry ujistí každého. Též zasílám půltuctu čistě lněných prostěradel beze švu 150 cm. šir., 200 cm. dl., jen za K 15-80.

Svíce kostelní

první moravská továrna v Bystřici p. B. Firma tato počítá mezi své stálé odběratele přední kláštery, farní úřady, jakož i zemské ústavy říše Rakousko-Uherské. — Zásilky vyřizují se franko, obal se neúčtuje. — Ceny mírné.

pravé voskové, přesně dle liturgických předpisů, jakož i polovoskové a stearinové vyrábí nejdokonaleji a doporučuje firma

V. ZBOŘIL A SYN

Za redakci zodpovídá David Kubíček, emer. děkan v Kroměříži.)

HLASY SVATOHOSTÝNSKÉ

MĚSÍČNÍK PRO LID

S povolením nejdůst. kníže-arcib. konsistoře v Olomouci a řeh. představených vydávají Otcové Tovaryšstva Ježíšova na Sv. Hostýně na Moravě. — Vychází počátkem každého měsíce. — Celoroční předplatné K 1.50. — V Americe 0.40 dol. — V Německu M 1.50. — Administrace na Sv. Hostýně u Bystřice. —

OBSAH: Chudobky do věnce korunované Královny Svatohostýnské. (Č. d.) — A Ježíše nám ukaž! (Báseň.) — Na Sv. Hostýn. — Maria v žalmech předobrazena. (Č. d.) — Hrst vzpomínek na † vdp. P. Filipa Malého, kněze T. J. na Sv. Hostýně. — Zprávy se Sv. Hostýna. VYOBRAZENÍ: České processy z Vídně o slavnosti korunovační. — Holdování císaři a králi Františkovi Josefovi ve dvorním staně na Sv. Hostýně 18. srpna 1912. — Vojenský telefon na Sv. Hostýně. — Obrázek s připsanými řádky zaslaný † P. Malému od nejd. pana biskupa Josefa Koudelky z Ameriky a došlý právě v den jeho úmrtí.

Račte si dobře povšimnouti!

Prosíme důtklivě všechny, kdož za minulé ročníky nedoplatili, by co nejdříve povinný obnos zaslali, aby Vydavatelstvo mohlo taktéž svým povinností dostáti. — Poněvadž vydání značně vzrostlo, vidělo se Vydavatelstvo Hlasů nuceno zvýšiti o něco celoroční předplatné a sice: pro Rakousko, Uhry a Bosnu na 1 K 50 hal., pro Ameriku 0.40 dol., pro Německo 1.50 M. I přes to zůstanou Hlasy nejlacnějším lidovým měsíčníkem, uváží-li se, jakého nákladu vyžaduje lepší papír, tisk, expedice, administrace, poštovné a četné ilustrace. Prosíme tudíž své dosavadní ct. odběratele, aby Hlasům i nadále zůstali věrni. Redakce vynasnaží se, aby časopis obsahem i úpravou ještě více zdokonalila a prosí své příznivce, aby co nejdříve neobtěžovali si zaslati přesné adresy nových odběratelů, jimž by Hlasy ukázkou mohly býti poslány. Nejlépe by ovšem bylo, kdyby Hlasy více odběratelům téhož místa pod jednou adresou se mohly zasílati, jelikož se častěji přihází, že jednotlivá čísla snadno se na poště založí nebo ztratí. — Předplácí-li někdo za jiného, na jehož adresu se Hlasy zasílají, je nutno, aby to bylo podotknuto, anebo ještě lépe, aby jméno předplatitele samého na složném lístku bylo napsáno a ne toho, který za jiného předplácí. — Adresy buďtež vždy co nejpřesněji a plně udány. — Dále upozorňujeme a prosíme, aby předplatné na Hlasy zasílalo se s plnou a přesnou adresou SLOŽENKAMI označenými čís. 97.129 a aby složenek těchto výhradně pro předplatné na Hlasy bylo upotřebeno a ne k jiným účelům, poněvadž jinak nemalý nastává zmatek v účtování. Tak se předejde i mnohým nepřístojnostem, poněvadž na př. o poutích při velkém návalu není někdy možno jména předplatitelů správně zaznamenati. Pro jiné účely prosíme, aby použito se poštovních poukázek. O starší ročníky (V., VI., VII.), pokud jsou na skladě, možno se přihlásiti na Sv. Hostýně (celý ročník poštou 1.20 K). Číslo 3—5 VIII. ročníku jsou rozebrána. Slavnostní číslo 8—10, jichž je ještě větší zásoba, poštou po 15 hal. — Pro dosavadní odběratele vloženy byly složenky do 12. čísla minulého ročníku (1912); prosíme zdvořile, aby se nepohodily, ale aby jich bylo použito na brzké předplatné pro rok 1913. — Prosíme zejména P. T. vdpp., aby časopis náš dobrotivě doporučili.

REDAKCE.

Z církve a světa.

Akad. malíř Viktor Foerster obdržel tento dopis: Slovtuný pane mistře! Od července uplynulého, pro sv. Hostýn tolik významného roku, zdobí průčelí kostela našeho nádherný obraz mosaikový, Vámi komponovaný a také provedený. Je to dle úsudku všech odborníků i neodborníků, dílo opravdu mistrné a jako naše domácí práce prozatím ojedinělé na naší Moravě, budící u všech zasloužený obdiv. Račte proto přijati jménem Matice Svatohostýnské, jakožto patronky kostela a jménem kněží českomoravských, kteří svou obětavostí dílo toto umožnili, nejzaslouženější uznání a dík s přáním, aby se Vaši Slovtunosti dostalo ještě často příležitosti, podobným způsobem v oboru církevního umění uplatniti

svůj důmysl a svůj um. Dr. Ant. Cyrill Stojan, probošt a poslanec, František Perútka, Antonín Bartoš, Antonín Ostrčilík T. J. superior.

Češi v Dolních Rakousích. Dle úředního sčítání ubýlo v Dolních Rakousích v desítiletí 1900—1910 10.639 Čechů. Roku 1900 jich bylo 132.968, r. 1910 122.329. Ve Vídni samé napočítaly jich úřady r. 1900 102.974, roku 1910 98.461.

Méně se kouří. Zdražení cigar a cigaret mělo za následek, že za první pololetí min. roku prodalo se o 2 miliony cigar a o 446 milionů cigaret méně než za tutéž dobu předloni; ale zvýšení cen mělo za následek, že výtěžek státní v té době je přes to o 8 mil. korun větší.

Celoroční předplatné 1.50 kor. — V Americe 0.40 dol. — V Německu 1.50 M.

Maria Alfonsa.

Chudobky do věnce korunované Královny Svatohostýnské.

(Č. d.)

IV.

Sobotní odpoledne: Všude bylo jasno a objevili se v dáli přece nějaký mráček, brzy se skryl. Hleděla jsem na pestrá četná processí, která se počínala scházeti. Hodnostáři nestačili vítat. Pojednou jsem přestala pozorovat lid a udiveně naslouchala, co to přichází z lesů, z dále. Znělo to jako hukot blížící se bouře. A přece bylo všude jasno! Hlasy se blížily víc a více . . . Kdo to sem přichází? Ještě nikdy jsem neslyšela zbožněji a vroucněji zpívat: »Tisíckrát pozdravujeme Tebe«. Již stoupaly řady mužů na schodiště a ozvěna písně jejich otřásala celým chlumem. Dojem jejich nadšení byl veliký a duše má zajásala: »Oj Matičko, svatá Královno naše, jak statný, silný je to voj! Splnilo se moje vřelé přání: přišli i muži vzdáti jí hold.« Bylo jich mnoho a jejich srdce i duše byly plné vroucí zbožnosti. Přišli jinoši, muži i starci. Dokazovali skutkem, že modlitba a úcta mariánská nepatří jenom ženám, ale i mužům. Vždyť Kristus umíraje doporučil nám všem Matku svou. Krásné je, když se modlí žena, ale dojímavější je pohled na klečícího muže, majícího spjaté ruce. Stoupající ke svatyni stále pěli. Umlkli teprve, když stanuli u oltáře, v blízkosti Korunované. Zraky všech se na ni upjaly. Ano, nejeden se k ní blížil po kolenou, zvedaje ruce v prosbě. Nestyděli se. Jak je směšné mínění: muž se nepotřebuje modlit. Tak jakoby někdo řekl: nemá tělo ani duši, není podroben starostem a utrpení, nepotřebuje útěchy. Myslím, že mnohému z nich je zbožností více zapotřebí, než-li ženě.

Sotva můj zrak doprovodil poutníky do svatyně, přicházela nová processí s hudbou a kněžími. Nový zástup mužů. Mezi nimi jediná žena. Jak to rušilo ten souladný celek! I mně to trochu mrzelo a myslela jsem: »Ty ženské musí být všude, bez nich by se neskončilo nic.« Hleděla jsem, co bude dělat. Muži již z kostela odešli, ona však stále klečela pod sochou Matky boží, plačíc hlasitě. Po chvíli jsem ji spatřila venku a šla k ní, abych jí řekla, že je lepší, když jsou sami muži v processí. Její smutný, uplakaný pohled mne však zarazil. »Odkud bylo processí, s kterým jste panímámo přišla?« ptala jsem se. Místo odpovědi dala se do pláče, řkouc: »Ba, milá slečinko, mám to soužení. Raděj se ani nevdávejte, než-li dostat

takového muže, jako je můj. Rodina naše je četná, pracuji od rána do večera, v noci se modlím a přece žádná spokojenost, ni Boží požehnání u nás. Je to hrozné neštěstí, je-li muž — nevěrec. Hleděla jsem všemožně ho na pouť dostat, ale ještě se mi vysmál. Umínala jsem si, že půjdu s tímto processím mužů na pouť za něho a zde se budu modlit. Nevyslyší-li mne dnes, když je korunována, pak snad již — nikdy. Cestou se mi lidé smáli, že ty ženské musí všady být . . . »Ježíš, Maria, slečinko zadržte mne, svalím se«, zvolala a bledá se potácěla ke mně. Co pak se stalo? Blížil se k nám — její muž. Vymodlila si, že přece přišel. Ještě jsem je zahlédla, jak se pak spolu v kostele modlili a potom jedli z koše tvarohové buchty.

Nové processí mužů, ve slovenském, národním kroji. Napřed jinoši s hudbou tak hlučnou, že se v jejím zvuku kosárky šohajů chvěly, za nimi muži a ku konci bělovlasí stařecci. Když došli k oltáři, nejstarší z nich přiklekl blíže k Panně Marii a pohnutým hlasem doporučoval všechny její ochraně. »Mnozí z nás jsou chudí a nemají Ti, Královno, co dátí. Ale darujeme ti srdce i duši svou. Přišli jsme ti slíbit, že budeme věrně hájit víru svatou a slib svůj také splníme. Já jsem zde dnes naposled, snad tě neuzřím více. Děkuji ti, Paní milá, krásná Panenko Maria za všechno, co jsi splnila mně i duším, které jsem k tobě dlouhá léta vodíval. Buď nám hříšným milostiva!« Duše všech mužů modlily se s ním, hledíce na svoji svatou Přímluvkyni u Boha. Pak se modlili: »Zdravas Královno« a »Pod ochranu tvou«. Když se domodlili, stařeček povstal a šel opět do zadu a pak jeden za druhým šli kolem oltáře. Zahleděla jsem se na Korunovanou, co té lásce a zbožnosti říká? Zdálo se mi, že šeptá: »Nejšťastnější a nejbohatší je ona královna, která je lidu svému i matkou a má — lásku srdcí všech.«

»Maria, Maria, nad slunce jasnější, nad perly vzácnější, Maria«, zavznělo ke mně. Processí bylo společné, muži, ženy i děti. V jejich středu, šel mladičkový kněz. Pouť v prvním roce kněžského života. Přivedl je k oltáři, ale neodešel do sakristie jako jiní vždy činí. Šel s nimi kolem oltáře zůstáváje v zadu. Již skoro všichni přešli, když on došel pod milostnou sochu. Okamžik se na ni zahleděl a pak pokleknuv, ukryl tváře do dlaní a — zaplakal, jako pláče dítě v první bolesti života. Povstal a odcházeje, stále szel. Ta, k níž přivedl ten zástup, věděla asi jediná, proč.

Aj! Viděli jste pestrrou květnou louku kolem jabloňového, květnatého sadu, v jehož středu je malá zahrádka plná balšínku, resedy, karafiátu, fial a růží? Přišlo processí od sv. Antoníčka. Nikdy před tím neviděla jsem tolik pěkného, ryzého kroje a švarných postav šohajů ni děvčat. Jak milý to byl pohled, když se zvolna vynořovali ze svěží zeleně lesů! Když se pohnuli zdálo se, že všechnu krásu květů z blízka i dále laškovný vánek na chvíli na sv. Hostýn zanesl. Hodnostáři se zástupem kněží jím vyšli vstříc, aby je slavnostně přivítali. Vešli do chrámu. V jeho pozadí všichni pokleklí a prvně se poklonili Korunované. Krása všech květů a národních ozdob skládala hold Květu nejkrásnějšímu, jehož bělostí se nevyrovná žádná lilie, Oné, která vůní milostí sytí duše mnohém více než-li nejvonnější růže. Když se jí poklonili šli dále, zpívajíce: »Ty jsi nevěsta, krásná a čistá, Matka Ježíšova . . .« Za oltář se pro nával lidu již nedostali. — Hleděli tedy z pozdálí, přednášejíce Jí v slzách své prosby. Duše všech však tulily se do její náruče a k hrudi, na níž se tak volně dýchá a bolu ulevuje i odpočívá.

* * *

Kostel byl plný ruchu, písní a modliteb. Ke klenbě se neslo šumění, jako když se vlny mořské rozpění. A Hvězda mořská hleděla s úsměvem se své královské výše na ten příboj citu, jako maják v noci temné bouřlivé, slibující světlo a ochranu jistou. O Hvězdo jitřní, buď svému dobrému,

zbožnému lidu věčným světlem, chraň loďky plující na moři života úskalím i kolem černých, zhoubných, bezdných propastí . . . Buď nám Hvězdou jitrní . . .!

K páté hodině konali muži s p. opatem v čele pobožnost křížové cesty. Byl to úchvatný pohled na statné jejich řady. Bylo jich na sta a v té chvíli šli všichni svorně cestou křížovou, jakoby ukázati chtěli, jedná-li se o obhájení sv. víry, že máme všichni svorní býti. Kráčeli od zastavení ke zastavení, rozjímajíce o Umučení Páně . . .

K večeru se všichni příchozí venku seřadili a v mohutném průvodu šli do kostela. Ovšem, že nesmírné množství se do kostela nedostalo. Před požehnáním měl kázání slovenský farář. Lituji, že tady nedovedu opřevzat aspoň něco z jeho nadšené řeči a srdečnosti. Jak lahodila sluchu a

České processí z Vídně o slavnosti korunovační.

hřála v duši ta milá slovenčina! Pojednou se u všech vchodů ozval hluk a šum, že se všichni ohlíželi, co se tam děje. Jedna Slovenka, razící si košem před sebou cestu zvolala: »Posťte nás, náš panáček kážou!« Žádné překážky jim nebylo těžko odstraniti, jenom když viděli a slyšeli kázat svého panáčka. A byli hrdí na jeho řeč!

Po požehnání byl opět světelný průvod. První šli muži, za nimi ženy. Kroje byly vždy v popředí a dodávaly celku malebný vzhled. Všichni měli v rukou rozžaté svíce a hudba doprovázela zpěv. Průvod se rozvinul od kostela dolů podle nové křížové cesty a lesa. Vlnil se stejnoměrně a temné postavy, ozářené světly, slabě se odrážely od temna večerního černých hvozdů. Když scházeli dolů zdálo se, že hvězdnatá obloha nad nimi se sklání, aby se s nimi súčastnila holdu sv. Královně. Hlasy mužů nesly se zvučně, plně v šíř i dál tak, že i mohutné stromy zmlkly v lese udivem a na jejich jasavé: »Tisíkrát pozdravujeme Tebe, o Matičko Krista Ježíše«, odpovídaly: »Ty jsi okrasa celého nebe, Tobě se koří celá říše . . .« Tma

bylo a do kopce se to špatně šlo, ač hrály dvě kapely. Ej, což si nesmysleli ti první. »Když je tady tolik slávy, mohli bychom zahrátí nějaký slavnostní pochod.« Lampióny zakývaly vážně hlavami, jakoby chtěly říci: »Toť se rozumí, neškodí trochu veselosti.« Spustili pochod myslíce, však nás v zadu uslyší. A zatím? Zadní pro hukot a šumění zpěvu neslyšeli a zpívali pobožně dál . . . Když vycházeli od lesa vzhůru na cestu, rozběhl se jeden z pořadatelů napřed k lesu, kde kmitalo několik svící. »Jaká to opovážlivost, vyběhnouti se světly z průvodu a tak kaziti celý dojem! Brzy se však vrátili. Byla to světélka na hrobě kněze P. Malého. Vívala poutníky, plapolající v pozdravu tlumeném, vycházejícím z podzemí. »I já jsem byl před rokem mezi vámi a hle! Dnes mne tu již není . . . Pamatujte i vy na duše své, ať se jednou všichni shledáme ve slávě věčné.« Mnohé oko se zrosilo při pohledu na hrob, v němž dřímá věčný sen mariánský kněz-stařeček a ne jeden ret zašeptal: »Škoda, že se nedočkal slavné korunovace. Tolik se na všechno těšil netuše, že si ho pro věčnost již připravuje Pán!« Nezapoměli na něho. Po celé dny u něho klečely zástupy poutníků, modlíce se. Rov byl stále plný květinok prostých i vzácných. A kolik svící tam shořelo za den od haléřové počínaje až do silných voskovic!

Minuli cestu, vedoucí k Bolestné P. M. na rozhledně v kapli. Zde tolik ruchu, zpěvu a slávy a tam bolest, opuštěnost, smrt . . . Moje duše v tu chvíli zalétla tam k ní, přivínula se do její náruče a políbila bílé, smutné čelo. A byla jsem ráda, že snad na ní ani nevzpomněli mnozí, jdoucí nyní kolem. Vždyť bolesti je nejlépe, když o ní nikdo neví . . . Jenom vánek zanesl jí tam ozvěnu nadšení a radosti nad její oslavou korunovační. Přední stoupali po schodišti vzhůru, poslední teprve scházeli od kapliček dolů. Obrovský věnec světel se pohyboval. Začátkem jeho byl zářící kříž na kopuli a zakončením, milostná, mateřský rozepjatá náruč Matky Boží. Když stanul průvod na schodech byl na počest Jeho Veličenstva v předvečer 82tých narozenin vypálen ohňostroj, zaduněly dělové rány a ve výši, uprostřed tmy zazářila císařská koruna s monogramem F. J. I. Pak se konala večerní pobožnost a rozcházel se k odpočinku.

Nastal nový den a s ním i ruch a šum. Prodavačky postavily putny s vodou k cestě a vychvalující do nebe, nabízely. Vedle nich dělaly laskominy objemné bečky kvašených okurek. Bylo kázání i slavná mše svatá. Po ní se opět uspořádal průvod, obešel horu a zastavil se před dvorním stanem, kde bylo holdováno J. V. císaři. Hudba zahrála rakouskou hymnu, lid provolal mohutné »sláva« a vypálený salvy. Ve stanu shromáždili se vzácní hosté a pozornost všech upoutal prapor spolku katolického rolnictva. V tu chvíli byly rozeslány s Hostýna pozdravné telegramy. Dojímavý byl pohled na velké řady rolnictva, které nechtělo zůstatí pozadu a přispěchalo také vzdáti svůj hold korunované Královně. Ví, jakou silou a oporou je sv. víra a náboženství i jim. Většina dnešních mužů patřila k tomuto stavu. Když bylo holdováno sv. Otci, zapěl lid papežskou hymnu. Tolik lásky bylo v této písni, že kdyby On o tom věděl, jistě by lehčeji nesl svůj velepastýřský kříž . . . I za stavy intelligentní, dělnické, obchodní a živnostenské byly tlumočeny holdy Jeho Veličenstvu. Ku konci zapěli bohoslovci: »Svatý Václave!«

Konala se schůze starostů. Vysloveno politování, že schází známý jeden z nich. Třeba tedy ohlásiti o jeden oběd, pro ně objednaný, méně. V tom se hlásí kdosi ke slovu: »Prosím, jsem tady já, jeho žena. Mohla bych jít místo něho? Je nemocný«. Její návrh byl s hlučnou veselostí přijat. —

Jelikož mše sv. sloužená v kostele nestačila tisícům, byl připraven ještě oltář venku, pod dvorním stanem. Byl prostý jen a přece pohlíženo naň s úctou jako na ten nejnádhernější. Svíce zaplály, ozářily kříž a kněz započal sloužit oběť nejsvětější na místě mezi Bolestnou a Korunovanou. Hudba hrála: »Tisíckrát pozdravujeme Tebe«, lid zpěvem doprovázel. I lesy jemně šuměly svůj doprovod . . . Ozvěna zbožné písně chvěla vztýčenými prapory.

Holdování císaři a králi Františkovi Josefovi ve dvorním staně na Sv. Hostýně
18. srpna 1912.

Odpolední chvíle až do odchodu vyplňovaly dvě kapely. Ve všech duších plála radost, nadšení a ples. Odpoledne bylo slunné, teplé. Zašla jsem hlouběji do lesů, kam zvuk hudby zalétal tlumeně a nebyl rušen hlasy hladových, obléhajících kuchyní ani oněch, kteří si již pochutnávali. Kapely hrály střídavě nejlepší skladby českých písní a oper. Jak krásně se nesly zvuky českého umění šumnými lesy. Když zahráli: »Hajej můj andílku«, ztichly i bory. Tak uchvacuje naše umění. K večeru poutníci odcházeli. Zrak se mi rosil při pohledu na řady mužů, vyznávajících tak vroucně a veřejně svou víru. A mojí duši zachvělo vroucí přání: »Kéž by zůstali takovými vždycky!« Splň moji prosbu, Panno Korunovaná!

R. Stupavský.

A Ježíše nám ukaž!*)

nem každým k hrobu jdeme,
nás leká jeho stín,
o každý krok se rveme,
než padnem do hlubin.

Ty za ruku nás vedeš,
své dítky plačící,
a v nitky žití předeš
naději zářící.

Tam točíš naše zraky,
kde míru věčná říš,
kde s trůnu nade mraky
k nám milostivě zříš.

A kyneš usměvavě,
když srdce dodýše
v říš vejít, kde ve slávě
zřít budeme Ježíše!

Dr. Jar. Řehulka:

Na Sv. Hostýn.**)

Trochu „kumštu“, trochu humoru.

Když nás v redakci mistr V. Foerster a superior P. Ostrčilík pozvali, abychom je na Sv. Hostýně na vstívilí a prohlédli si všechny novinky, tož jsme se vypravili já a kamarád, jemuž všichni říkáme «Vincek» a mluvíme-li o něm, tu užíváme vzhledem k jeho složitosti a na mládí jeho dosti značné »obšírnosti« množného čísla.

Vincek, jak jsem už předeslal, nejsou přírodou určen k cestování. Říkají sami o sobě, že »só poslabší na nohy«. A heslem jejich je »všady dobře a doma nélepsi«.

Marné však bylo tentokrát mé přemlouvání, že bude horko, že hora je vysoká — ať teda nejezdijou. Stáli na svém — a byli umíněný jako kozel. Že prý »pudó na Hostének, pudó, aj kdyby pečení ševci s nebe padali«. —

Vida nezbytí, povolil jsem — a jeli jsme.

Řekne se — jeli jsme. Ale dalo to práce! S čaganem musil jsem Vincka budít — oni se Vincek rádi »dobře vyspíjou« — hartusit se, ať se rychle oblékají, pospíšijou v chůzi na nádraží, a tak dále.

Snesli však všechny útrapy a jen vždy na mé pobízení zaúpěli: »Synku, pro Boha, proč mne trápíš, proč?«

No, ale faktum bylo, že jsme nepomeškali. Vincek se usadili do vagonu ze široka jako magnát a »pukali« z viržínka strašně »fionsky«. Nebyli jsme ani u Grygova — a už křičeli — ať »to« vytáhnou, že »majó hlad«. »To« byl krájený salám s kusem chleba.

Abych je upokojil, nakrmil jsem lačného. Chvilí byli ticho — ale u Brodku už zas je popadla chuť »neco si vypít«.

Pro žízeň jsem nevzal sebou ničeho — a tato má nepozornost byla příčinou, že jsem musil snášeti výčitky Vinckovy až do Hulína. V Přerově nebylo času »si vypít«. Vincek kroutili modrýma očima, drželi se za břicho, pořád »meldovali«, že »zalknó«, že »majó jazek chlupaté«. No, za to v Hulíně »si vypili«. Napřed kterous štamprlí a pak skleničku pěnivého. A sedali zas ze široka do vlaku k Bystřici. Už z vesela. »Došli bróky«.

*) Z cyklu »Zdravas Královno«, viz roč. VII. a VIII.

**) Uveřejněno v »Našinci« m. r.

Nahnuli z okna světlovlasou hlavu, koutky se jim rozesmály, neboť zahlédli někoho známého. Zavolali naň.

Přišel do kupé — a Vincek jej představili. Znamý předák agrární omladiny z Brna, který se jel podívat domů, do rodiště.

Sotva, že si potřásli rukama, už byli v politice. Rozumí se samo sebou, že i v sobě. Každý chválil své, haněl stranu druhého. — Ale Vincek »se drželi« znamenitě. Přišla řeč i na srpnové slavnosti hostýnské.

»To zas budete provádět na Hostýně, vy, klerikálové, nekalé rejdy«, povídal Vinckovi agrárník. Vincek nezůstali dlužen. — A tak to šlo dál — až do Holešova. Tam Vinckův politický odpůrce sestoupil a familiérním tonem (jsou totiž oba trochu příbuzní) »rýpl« do Vincka, ať se pomodlí na tom Hostýně aspoň »otčenášek«.

»Bať že pomodlím — budu je obětovat za Vašu hříšnou dušu«, odsekli Vincek. Potřásli rukou — a měli jsme po společnosti.

Vinckovi však ta řeč musela dělati dobře. Aní na »vypití si« nevzpomněli, jen »pukali« z viržínka a hleděli ven na pahrbkovitý kraj, nedávno těžce krupobitím stížený, ale přec krásný, z nějž jako král majestátně vyrůstal kopec svatohostýnský s bílým kostelíčkem na temeni. Sluníčko mírně svítilo a líbalo lehkými doteky zeleň zahrad i lesů i žlutnoucí už pruhy obilí.

Vlak zastavil v Bystřici. My sestoupili. Chtěl jsem přímo vyrazit na Sv. Hostýn. Vincek však odporovali, že prý se musejí na cestu »poselet«. Tož jsme se v hospodě u nádraží »selele«.

A pak vzhůru! Vincek prý »povedó«. Rozkročili se, opřeli o hůl, pohledli k »Hosténku« a ukázali pak pravou rukou směrem ke kopci.

Tam jsme se pustili. Vincek prý tu »znajó každé chodniček«. Znali, je pravda — ale než jsme se nadáli, už jsme byli v bařině, přes níž chodniček vedl. Dostali jsme se s pomocí boží ven. — Vincek hekali jak lokomobila, ale už zase jsme museli skákat přes potok. Což pro mne to bylo snadné. Vincek však dlouho měřili proporce, kabát a hůl hodili mně napřed — pak se rozehnali — hup — a už byli v potoce i s botama. No — ven se dostali — nenadávali — jen si posteskli na to »hříšný tělisko«. — Od potoka začal kopec. Já šel vždy nejmíň 50 kroků napřed, Vincek »pluli« za mnou. Sluníčko peklo, pot se jen lil. Vincek, aby si ulehčili, pověsili svrchník na hůl a přehodili přes levé rameno jak fánu. Za chvíli však už se kolíbal u svrchníka kabát, pak vesta. Měl jsem obavu, že jim tam, než dolezou na kopec, bude houpati celá garderoba. Ale šli. Ze široka, jak řezník. Pravou rukou, v níž drželi límec a »šlajfku«, se mocně rozháněli, jen po chvíli utřeli pot s čela, zastavili se, vydechli a zaúpěli: »Synku, proč mne trápíš, proč?«

Už jsme byli kdes hodně vysoko v kopci. Před lomem silničního výboru, kde ještě jsou chalupy, Vincek asi 100 kroků pode mnou volali a lákali, že »tam je nálev«, že bychom »si mohli vypít«. Slova jejich padala ale u mne na skálu.

Před jednou chalupou však spustili strašný rámus. Rozkročený ze široka, jako kaprál křičeli: »Synku, vrať se ke mně!« — Já mysle, že se jim něco stalo, utíkám dobrých sto kroků dolů s kopce. Příjda k nim, slyším, jak si odkašlali, pohrozili prstem se »šlajfkou« ukázali na chalupu protější a vážně povídali: »Podívé se, synku, podívé, tady se sázíó baňky, aha, ehe, baňky«. — A docela s klidem. Toho však jsem pozbyl já. Můj pohled, který jsem na Vincka poslal, — bez řeči — byl hrozný. Otřásli se trochu a na omluvu z nich vyhrklo: »Synku, nebí mně, nebí!«

A zas to šlo do výše. Na mýtince, odkud je krásná vyhlídka na široký kraj na Hané s vesničkami a městečky a kde vanul z tajuplně hučících stromů vonný vánek, kochal jsem se půvabem rozhledu. Vincek se doškrabali za mnou, utřeli hojný pot a bacili sebou jak široký, tak dlouhý, na zem. — A hubovali, že »ty nohy jím neslójí«. — Nemohl jsem čekat — někde hnala se bouře. Hrom z dále zaduněl.

Pobídl jsem Vincka k chůzi. Prosili se slzami v poměnkových očích, abych poshověl, že »nemožó«. A ať prý »rač lezu« na kopec sám, že prý zde na mne »počkajó«, až půjdu dolů; — prý se v lese »vyspějó«, beztoho jsem je časně ráno »zhurkal«.

Upozornil jsem však na blížící se bouři. Vincek byli hned na nohou jak jelen — prý »se nepřišli na Hostének dať hromem zabít«.

Tak jsme lezli dál — a mě skýtala občerstvení tu a tam u cesty rostoucí jahůdka. Vincek podotkli, že prý »už zas mne mlsné honí«, ale vlnšovali si, aby těch jahod bylo jenom hodně, abych šel pak pomaleji. — Už poledne zvonilo, když jsme se dostali k vodní kapličce. Vody jsme se ne- napili, jsouce uhřátí, ale upravili jsme garderobu, abychom, jak Vincek podotkli, nepřišli ku kostelu, kde jsme se mohli setkat s mistrem Foer- stresem nebo P. Ostrčilíkem, jako »lantuchy«.

Po krásných, širokých schodech to šlo líp. A už zdaleka, pokud le- šení to dovolovalo, kochali jsme se pohledem na barvitou mosaiku Foer- strovu na bílé frontě kostela, nad níž v blankytné půdě zlatem napsán nápis: »Zůstaň matkou lidu svému!« Obraz svítil v jasném sluníčku, oslňoval skvělými barvami i krásnými tvary. Stojе opodál lešení, nemohl jsem se od rozkošné podívané ani odtrhnouti.

Ale Vincek mne »odtrhli«. Nesměle podotkli (znají mne, že když jsem v »kumštu«, že není radno mne rušit), že je poledne, že »jako tento je čas neco pojest a neco si vypít.« — Prosa žaludku mne zvítězila. Pojedli jsme v hotelu p. Dostála, taky »si vypili« a pokuřili. Následkem »debužírky« začaly se nám klížit oči. Neodolal jsem svodům průvodce, abychom šli si pod stromy lehnout. Zdřimli jsme si. — — —

Osvěžení zaklepali jsme na dveře kláštera. Přišel pan superior P. Ostrčilík, vítal nás srdečně, ale zároveň sděloval smutnou zprávu, že mistr Foerster nemoha se nás dočkati a chtěje doma v Mnichovicích u Prahy něco velmi nutného vyřídit, odjel do Čech včera, ještě před příchodem našeho listu, v němž jsme oznamovali svou návštěvu. Bylo nám toho líto — tolik jsme se na osobní seznámení s věhlasným náboženským malířem če- ským a jediným pěstitelům umění mussivního u nás těšili!

Avšak vdp. superior ihned nám hleděl skýtnouti náhradu a ukázal nám nové korunky svatohostýnské, překrásné dílo prof. architekta Fanty z Prahy, konejše nás, že s p. Foerstresem se nám zajisté později naskytne příležitost se seznámiti, ježto si toho vždy přál. Byli jsme oslněni, unešení. Hned kasetou, v níž korunky, určené pro slavnou korunovací Matky Boží Svatohostýnské v srpnu, uschovány. Je ze světlounce žluté kůže, šesti- hranná, asi trojnásobné výšky, než šířky. Na obou průčelních stěnách jsou v kůži s neobyčejnou jemností vytepaný reliefy sv. Václava opřeného o štít (v předu) a sv. Michala archanděla s mečem (v zadu), strážců koru- nek. Ostatní stěny jsou bohatě ornamenticky zdobeny vínem, ptáky a hvězdami na modrém nebi a různými jinými symboly. Taktéž hořejšek kassety s písmenem »M« v zlatozáří. Zámky (tři) i kování jest ze zlata. Celek je úchvatně jednotný.

V kasetě té vezla korunky nedávno deputace do Říma k Sv. Otcí, ovšem že ještě ve zvláštních obalech ukryté.

Když však otevřel vdp. superior skříňku, vykřikli jsme takřka údivem. Lesk zlata, třpyt drahokamů, jiskry brillantů a co hlavního, nádherná, umělecká, n a š e č e s k á p r á c e snoubí se tu v nadšený mohutný hymnus, kterým Morava uctila svou Ochránkyni.

Korunky, jedna pro Madonu, druhá pro Jezule, skoro v přirozené velikosti, (takže by se hodily i na lidskou hlavu), celé z ryzího, massivního zlata, položeny jsou na dvou nad sebou upravených polštářích. Korunka pro Madonnu je daleko nádhernější než Ježíškova a podobá se na prvý pohled svatoštěpánské koruně uherské (až na skloněný křížek této). Na čelence její v emailu safíry proloženém nápis: »Zůstaň matkou lidu svému.«

Vojenský telefon na Sv. Hostýně ve dnech korunovačních.

Pod čelenkou je brilliantový závěšek nesmírné ceny, který bude, ana korunka zastře celé téměř hlavy Madonny, zdobiti její čelo. Po stranách čelenky splývají vždy tři šňůry perel se závěsy.

Nad čelenkou umístěny jsou znaky Moravy, Čech a Slezska v zlatě a emailu. Z korunky vycházejíc sbíhá se v jejím vrcholku 18 paprsků, nad jichž spojením týčí se brilliantový kříž.

Uvnitř i zevně je korunka zdobena tepanými i rytými ornamenty a nápisy a přebohatě drahokamy zdobena (celkem je na korunce 27 démantů, 546 perel, 146 rubínů, 138 safírů, 21 topasů a 47 opálů).

Korunka Ježíškova je jednodušší, zdobená na špičkách střídavě jedním a zas třemi orientálskými aduláry (celkem 20), kruhem rubínů a 5 topasy. Do zlata vryt ornamentálně trnový věnec s nápisem.

(Blíží o korunkách ve Hlasech Svatohostýnských, kde jsou vyobrazeny.) Všechny detaily, s neobyčejnou pečlivostí provedené poukazují na umělce, dle jehož návrhů a pod jehož vedením byly prováděny, umělcé, jenž s láskou a pochopením pracoval, proniknut jsa opravdovou úctou a zbožností k Matce Boží. Pan prof. Josef Fanta, přítel Julia Zeyera, (jenž

jeho † paní věnoval mysterium »Zahradu Mariánskou«), jak sám v dopise doznává, chtěl realizovati zde svůj sen »o koruně, kterou s dětinou úctou národové korunuji nejvyšší ideál Panny, Ženy a Matky, Orodovnice všech« A my dnes beze sporu můžeme konstatovati zdar díla vlastními jeho slovy, kterými vyslovil své přání — že podařila se mu práce, »jak hmotám nejcennějším a snaze lidské je možno, že hodna je slouti důstojným holdem nebeské Královny.«

Autor pracoval na korunkách 9 měsíců a provedli je vesměs drobní čeští živnostníci.

Když jsme se pokochali krásou korunek, vedl mne i Vincka vdp. superior do kostela. Vínec ani nedutali. Do umění oni »nedělají«, řídíce se zásadou: Ševče, drž se svého kopyta. Proto mlčeli. Ja, kdyby přišla řeč na politiku a žurnalistiku, pak prý by bylo »efeta«. (P. d.)

Dr. Evžen Kadeřávek O. Praem.

Maria v žalmech předobrazena. (Č. d.)

Žalm 3. Hospodine, jak se rozmnožili . . .

Žalmista Páně, král David, líčí nám ve 3. žalmu zármutek, který mu způsobil syn Absolon, když s velkým vojskem se vzbouřil proti svému otci. V této své strasti volá David k Bohu o pomoc doufaje, že se mu jí dostane, jako se mu dříve vždy stávalo. Pěvec prosí, aby Bůh požehnal nejen skrovnému počtu jeho přívrženců, nýbrž také přecetným jeho nepřátelům.

Žalm ten podává Dr. Jar. Sedláček takto:

1. Hospodine, jak jsou četní, kdož mne sužují!
Mnozí vstávají proti mně.	5. Já jsem si lehl a usnul jsem,
A vstal jsem, neboť Hospodin mne pozvedl.
2. Mnozí mluví mé duši:
Není jemu spásy v jeho Bohu.	6. Nebudu se báti tisíců lidu obklíčujícího mne:
Povstaň, Hospodine, spasíš mne,
Bože můj!
3. Avšak ty Hospodine, jsi mým ochráncem,
Mou slávou a (tím), jenž povyšuje mou hlavu.	7. Nebo zbil jsi všechny, kteří byli bez příčiny nepřátely mými,
Zuby hříšníků jsi setřel.
4. Svým hlasem volávám k Hospodinu,
A vyslýchá mne se své svaté hory.	8. Hospodinova jest spása,
A na Tvém lidu Tvoje požehnání!

V tomto žalmu předobrazuje David svým postavením trpícího Pána Ježíše, s ním sdílí utrpení zase Panna Maria. Můžeme tedy 3. žalm vztahovati na Pannu Marii. Zvláště však, když Kristus Pán byl pohřben, mohla s ním prositi, aby opět z hrobu povstal. Byla pevně přesvědčena, že Kristus Pán vstane z mrtvých, přece však za to prosila. Jako David, tak i Kristus Pán a Maria se modlili za své nepřátely.

Žalm 3. se modlíme v primě menších hodiněk Mariánských a na svátek Panny Marie Sedmibolestné. Modleme se ho tím radostněji, protože Panna Maria má útrpnost s našimi bolestmi jako ji měla a sdílela s vtěleným Synem Božím a je nám právě pro ně nakloněna. (P. d.)

Alois Viceník, admin. ve V. Prosenicích.

Hrší vzpomínek na † vdp. P. Filipa Malého, kněze T. J. na Sv. Hostýně. (Č. d.)

Ti uherští Slováci, mezi nimiž zesnulý jako kazatel v Trnavě působil, neméně mu k srdci přirostli a mysl jeho zaujali. Obdivoval a velebil jejich příkladnou zbožnost a horlivost pro spásu svých duší nesmrtelných. Hořekoval však a bědoval často nad jejich duchovní osiřelostí, kdy jim nedopráváno náboženské útěchy v jazyku srozumitelném, mateřském a tak zbaven tento zbožný lid pramene, živé víry, vlažní nábožensky až lhostejní úplně. Ó, jak často zavzdechl nad tou velkou zodpovědností před Pánem Bohem oněch strážců na Sionu, kteří tímto svým neprozíravým, neomluvitelným a nekřesťanským jednáním nevěře půdu připravují, ba všemu bezbožeckému anarchismu zbožný lid na pospas nechávají, čímž je tolik duší nesmrtelných o věčnou spásu připraveno. A jak touží tito uherští Slováci po duchovní obrodě patrno z toho, že váží každoročně dalekou, namáhavou cestu na Sv. Hostýn, by načerpali zde náboženské posily pro svůj další, trpký, ustaraný život.

»Vidíte« — tak sděloval mně radostně zesnulý — »chudáci, taková dálava a přišli až sem se výzpovídati. U sv. zpovědi naposled byli při missiích, které tam naši — rozuměj z T. J. — měli. Taková obdivuhodná, příkladná zbožnost, a doma se nemohou výzpovídati, nemohou se se svými kněžími domluvit« — tak rozesmutněle si pozasteskl. — Vzpomínal též velmi často svého působení v Trnavě. Hned u lože vždy měl připravený habit, by mohl býti hned pohotově, byl-li volán v noci k nemocnému; rovně i bratr sakristán byl vždy po hotově, by ho mohl provázeti. Byl-li nemocným Slovák, nebylo třeba spíchati, bylo času dosti, byl-li nemocným Němec, bylo třeba do kroku, ale vždy ještě dospěl, byl-li však nemocným Maďar, stávalo se velmi často, že byli vráceni, ježto byl již mrtev. Neznal však nějaké národní zaujatosti, stranníckosti. Ač lid svůj, z něhož posel, vřele míloval, přece s toužou láskou posloužil ochotně i věřícím jiné národnosti a zbožnost jejich dovedl oceniti.

* * *

V kostele, ve zpovědnici, prožil většinu svého pozdního života. Dokud dech a chůze mu nedělaly obtíží, jak z posvátného Velehradu, tak se Sv. Hostýna účastňoval se horlivě po poutních slavnostech missionářské práce s jinými kněžími z T. J. a to nejen na Moravě, ale i na Uher-ském Slovensku. »Kromě kostela ho bylo málo kde viděti, za to však kolem zpovědnice často stály zástupy«, těmito slovy vystihuje jeho význam jako zpovědníka Maria Alfonsa v tomto listě. Jako zpovědník byl neúnavný a také oblíbený; zpovědnice jeho byla kajícíničky, ať už laiky či kněžími, přímo obléhána. Jsem přesvědčen, že poutníci letos smutně patřili na zpovědnici, z níž dříve laskavě na ně patřila usměvavá tvář sněhobílého kněze-stařečka. Jak vážili si zbožní věřící zesnulého jako zpovědníka, patrno z rozhovoru s jistým rolníkem z pod Hostýna, který při oznámení úmrtí vdp. P. Malého nechtěl ani věřiti pravdivosti té smutné zprávy, ježto ještě v neděli byl u něho u sv. zpovědi. A uměl to zesnulý s kajícíničky ve zpovědnici: »vždyť on s námi dospělými ve sv. zpovědi jednal laskavě a dobrotivě jako otec s malými dětmi«, tak dodával zmíněný rolník. Nebyl-li zesnulý doma ve své světničce, byl jistě

v kostele ve zpovědnici, kdež modle se breviř neb sv. růženec, očekával poutníky-kajicníky. A při velkých poutích, kdy býval nával k sv. zpovědi, při večeri obyčejně zesnulého nebylo; — zpovídal, zpovídal přes deset hodin večer — a ráno byl opět první na nohou a zase — do zpovědnice. Nevím, zda známo, že při nedostatku noclehů i svou komůrku přepustil knězi poutníku, sám však odešel do zpovědnice, kdež noc ztrávil; že se s tím při své skromnosti nerád chlubil, je známo. Ve zpovídání neznal žádné únavy, předčil tu horlivostí mladého, ba náš mladé vytrvalostí zahanboval. V pozdějším pak věku, když již — jak žertovně říkával — sám byl špatným běhounem, mladší pak lepšími a proto tito po poutních slavnostech rozešli se na missie, zůstával sám doma na Sv. Hostýně a žil život poustevníka. A když vrcholy posvátné hory byly zaváty sněhem a jehličí stromů ozdobeno vločkami stříbrolesklými, divý pak víchor proháněl se po zasněžené stráni svatohostýnské — daleký poutník byl zde řídkým, vzácným zjevem, nedivno, že pobyt takový byl zde trudný, smutný, zvláště zesnulému, který byl zvyklý stále pracovat, stále něco kutat. Stesk jeho je patrný z jednoho dopisu (rok neudán), po vánocích zaslaného: »Srdečné díky za sdílnost mezi mnou a šlechetnou tou rodinou pěstovanou a utvrzovanou. Vyrušili jste mne z jakési samotářské zádušnosti. Jsem tu sám: Naši 3 PP (kněží) se již po neděle toulají po Čechách a po Česko-Moravské Vysočině. — Arciť, že je mně smutno . . .« Než i v zimní době zažil na posvátné hoře hojně duchovních radostí. Byly to svátky vánoční, o nichž náš básník, také již zemřelý, Vrchlický pod dojmem vánočního kouzla píše:

Hlas zvonů táhne nad závějí,
kdes v dálce tiše zaniká,
dnes všechny struny v srdci znějí,
neb mladost jich se dotýká.

Můj duch zas tone v blahu moří,
vzdech srdcem táhne hluboce,
a zvony znějí, světla hoří —
Ó vánoce, o vánoce!

Pravdu měl básník, když radostné vánoč. vzpomínky vyjádřil verši »Všechny struny v srdci znějí, neb mladost jich se dotýká . . .« A právě na Sv. Hostýně začaly se tehdy slavit svátky vánoční — Narození Páně — tak slavně, jako málo kde. Tehdejší varhaník svatohostýnský pan Josef Blaha z Bylavska nacvičil ty naše staré koledy, s děvčaty a hochy bylavskými, členy a členkami to křesťanského sdružení a na Boží Hod, když odehnali o půl noci stáda do Betléma, spěchal po 2hé hodině půlnocní p. Blaha se svými zpěváky na Sv. Hostýn na jitřní. Hlas zvonů táhl nad závějí a v dálce zaníkal a oni brodili se sněhem, ostrý severák opaloval jim tváře — neodstrašilo je to však. A chrám svatohostýnský, i při neschůdné cestě, naplněn okolními zbožnými dušemi a při jitřní nesly se klenbami chrámovými radostné koledy vánoční, jimiž přišli naši zpěváci uctít a oslavit Novorozeného Spasitele. Ó, jak tu zářilo radostí oko zesnulého, když vykládal o ochotě těchto zpěváků a zpěvaček a o

zbožné horlivosti, s jakou Slavkovští, Brusenští, Chomížští, Bylavští, Rusavští, Chvalčovští a jiní, nedbajíce závějí sněhových, přišli na posvátnou horu na jitřní. O jedné takové vánoční slavnosti psal: «Vdp. P. Su-

*Nejt' nebeská Královna Tiše
žehnej, mi Gyprii pane a
příteli! J. Koudelka
bratr*

Obrázek s připsanými řádky zasláný † P. Malému od nejd. p. biskupa Josefa Koudelky z Ameriky a došlý právě v den jeho úmrtí.

perior odjel v sobotu na české práce do Vídně a nepřijede až po novém roce. Kostel byl dnes naplněn jako v létě. Měli jsme 70 zpovědí a 2 kázání . . .» (P. d.)

P. Rud. Rozkošný T. J.

Zprávy se Sv. Hostýna.

V kterémisi hospodářském časopise bylo předpovíráno počasí: že v únoru bude většinou teplo, ku konci pošurno, v březnu chladno a deštivo. Zdá se mi, že toto proctví se neosvědčilo na Sv. Hostýně. 18. února byl největší mráz v této zimě — 15·4° C, a okolo 18. byla pořádná zima. Na začátku a ku konci února se oteplovalo; ráno a večer byly mírné mrazy, odpoledne však tálo, ve stínu byly + 3° C na slunci + 7°. Celkem v druhé polovici února bylo pěkné počasí, slunce jasně svítilo. Průměrná teplota za únor byla — 4·0 C. (za leden — 5·6° C). Posledního února poletoval sníh. Na březen předpovídal kterýsi prorok chladné, deštivé, nepříjemné počasí. Bylo sice na začátku velice zima; (2./3. — 11·2° C), ale 4./3. se obrátil vítr, teploměr i v noci byl nad nullou (7./3. bylo ve stínu + 8·3° C; slunce jasně svítilo, takže jsme až do smrtné neděle měli jarní dny. Ovšem, že sníh zmizel a půda pod nohama byla jako houby. První neděli v březnu bylo velice jasně. Viděls za sv. Kopečkem z jedné strany zasněženou kralickou Sněžku, z druhé strany zasněžený Praděd a jiné hory na severní Moravě; za Hradiskem u Kroměříže vyčníval lulčský kostel, a též za Olomoucem rozeznávals jednotlivá města a vesnice. Odpoledne z rozhledny bylo viděti zasněžené hory za Vsetínem, a na jihu Moravy na jednom místě velký kouř; v úterních novinách byla zpráva, že v Hodoníně hořely císařské stáje; možná že to byly ony. Na levo od Starého Jičína se před tvýma očima rozprostírala slezská pahorkatina. Velice jasné dnové obyčejně předpovídají děšť. V pondělí se mračilo, v úterý napadlo na 4 cm sněhu. Trepý vítr a slunce brzy rozpustily sníh. 9. března v neděli odpoledne a v pondělí byly sněhové přehánky. V úterý však slunce jasně svítí.

Minulý měsíc byli dp. P. superior a P. Černý na sv. missiích v Jedovnicích a v Novém Městě. Missie v Jedovnicích (16—23 února) zdařila se velmi dobře. Chrám Páně byl při všech kázáních naplněn zbožnými věřícími od prvního až do posledního dne. Kterýsi časopis napomínal, aby dokázali osadníci svou pokrokovost »zející prázdnotou« chrámu Páně o sv. missii. Věřící však ukazovali lásku k sv. víře a starost o spásu své nesmrtelné duše hojnou návštěvou. Hodinu i více před kázáním byli lidé již v kostele. Překrásná byla slavnost N. S. Oltární a P. Marie. Zpovědnice praskaly v pravém

slova smyslu, tolik kajících přistoupilo k sv. svátostem; bylo jich na 3000. K stolu Páně přistoupilo 4000 lidí. Důstojný. pán farář Rudolf Kalina, páni kaplani s vdp. farářem petrovickým Frant. Klimou a vdp. radou ze Křtin a okolním duchovenstvem pomáhali neunavně. Zvláště tovární dělnictvo, které mělo vyhrazenou sobotu pro sebe, se vyznamenalo, museliť missionáři i domácí duchovenstvo zpovídat dlouho do noci. —

Missionáři byli pozváni do Jedovnické kamnárny. Prohledli ji od počátku až do konce. Čistá úprava a moderní stroje se velmi zamlouvaly. Zvláště milým bylo, když spatřili pěkné kachlové obrazy sv. Hostýna. Dovednou rukou nakreslil tamější malíř sv. Hostýn. Pan dílovedoucí Jul. Pukl vysvětlil postup v továrně populárně a vědecky. Vyprosil si také od missionářů Svatohostýnských obraz zřícenin velepamátneho chrámu Svatohostýnského, který dá zhotovit jako protějšek k obnovenému chrámu. Oba kachlové obrazy lze objednat u kamnárny v Jedovnicích u Blanska. Jsou krásnou ozdobou každého bytu. Dovedný kamnář je snadno zasadí do každých kachlových kamen.

Dobrý pan farář Jedovnický zavedl missionáře po sv. missii do překrásných velepamátných jeskyn Kateřinských, Punkvíných a Broučkových. Jsou opravdu nádherné, pravým podzemním skvostem naší milé Moravě.

V Novém Městě byla obnova sv. missie konané před dvěma lety. Byla-li tenkrát sv. missie zdařilou, byla obnova sv. missie od 1. do 10. března velkolepou. Nejen, že chrám Páně byl po celý čas plný, ale, což hlavně chvályhodno, zvláště jinoši a mužové se v přehojném počtu dostavovali. Jinochů přistoupilo na půl čtvrtá sta k sv. svátostem a mužů na půl sedma sta. Pln radostí sděloval stařícký, horlivý pan farář Fr. Kunstmüller, rodák tamnější a čestný kanovník, že ještě na konci obnovy sv. missie v neděli ráno bylo 1200 lidí u sv. přijímání. Věru překrásné to ovoce jeho 34leté činnosti v Novém Městě. Mezi muži viděti bylo u zpovědnic inteligenty z řad profesorů a učitelstva. Žeň hojnou pomáhali neunavně sbírat vdp. pánové z okolí, hlavně tamnější pan kaplan a vdp. profesoři na reálce jakož i pan farář z Olešné. Všechno zpovědi bylo na 3000, sv. přijímání 4600. —

Museum Svatohostýnské. Na sv. Hostýně se zakládá sbírka historických památek Svatohostýnských. Již nyní je dosti cenného materiálu pohromadě uloženo ve vkusné dosti prostranné vitrině (skleněné skříně). Pro dějiny Sv. Hostýna bude mít kdysi velkou cenu. Prosíme čtenáře naše a přátele sv. Hostýna, aby si neobtěžovali zaslati nám vše, co nějak se sv. Hostýnem souvisí: písně, dřevorytiny, listiny, medaile, obrazy, sochy, reliefy atd. Již předem vzdáváme ochotným dárčům vděčně: Zaplať Pán Bůh. —

Protože zprávy se Sv. Hostýna jsou chudé, připojujeme v tomto čísle seznam dní, kdy mohou věřící na Sv. Hostýně získati **plnomocné odpustky** za obvyklých podmínek, totiž přijmou-li sv. svátosti a pomodlí-li se na úmysl sv. Otce. Plnomocné odpustky na Sv. Hostýně jsou dvojího původu: jedny se týkají Sv. Hostýna samého, jiné lze získati proto, že Sv. Hostýn jest pod správou řádu Tovaryšstva Ježíšova. Jako totiž všechny kostely, které spravuje řád T. J. mají v určité dny plnomocné odpustky, tak i Sv. Hostýn. — Papež Pius IX. dne 27. května r. 1856 udělil všem věřícím na Sv. Hostýně za obvyklých podmínek plnomoc. odpustky na svátek Navštívení P. Marie 2. července, a v neděli po tomto svátku, a ve 4. neděli neb v některém ze 7 dní po této neděli. — Všechny chrámy pod správou T. J., tedy i Sv. Hostýn, mají v tyto dny plnom. odpustky: 1. Ve svátek Obřezání Páně 1. ledna, neb v jednom ze 7 dní, které jsou před 1. lednem, nebo po 1. lednu. Lev XIII. 12. ledna 1886. — 2. Ve svátek Největšího Srdce Páně, modlí-li se před N. Svatosti Oltární, neb před obrazem Krista Pána. Klement XIII. 26. května 1766. — 3. Ve svátek sv. Ignáce 31. července. Řehoř XV. 8. června 1622. — 4. Ve svátek sv. Františka Xav. 3. prosince. Řehoř XV. 8. června 1622. — 5. Ve výroční den svatořečení sv. Ignáce a sv. Frant. Xav. 12. břez. Lev XIII. 12. ledna 1886. — 6. Ve svátek sv. Františka Borgiáše 10. října. Klement X. 3. července 1671. — 7. Ve svátek sv. Jana Frant. Regis 16. června Klement XII. 19. dubna 1738. — 8. Ve svátek sv. Františka Hieronyma 11. května. Řehoř XVI. 17. března 1840. — 9. Ve svátek sv. mučovníků japonských 5. února. Lev XIII. 12. ledna 1886. — 10. Ve svátek sv. Stanislava Kostky 13. listopadu. Benedikt XIII. 31. července 1727. — 11. Ve svátek sv. Aloisia. 21. června. Benedikt XIII. 31. července 1727. — 12. Ve svátek sv. Petra Klavera 9. září Lev XIII. 24. června 1888. — 13. Ve svátek sv. Jana Borchmanse 13. srpna. Lev XIII. 24. června 1888. 14. Ve svátek sv. Alfonsa Rodrigesa 30. října Lev XIII. 24. června 1888. — 15. Ve svátek světce, jemuž je chrám zasvěcen: na Sv. Hostýně tedy 15. srpna. Pavel V. 16. pros. 1611. — 16. V každou z desíti neděl, které jsou před svátkem sv. Ignáce, neb i jiném ročním čase mají věřící plnom. odpustky, když zbožně rozjímají, neb se modlí, neb nějaký zbožný skutek ku cti.

téhož světce a k slávě Boží konají. Klement XIII. 27. ledna 1767. Co se týká šesti neděl ku cti sv. Aloisia, mohou je věřící každou neděli získati, když zbožně rozjímají neb se ústně modlí, neb jiné zbožné skutky konají po 6 neděl po sobě bez přerušení, buď před svátkem sv. Aloisia neb i v jiném čase; není však předepsána modlitba na úmysl sv. Otce, ani není předepsána návštěva kostela. 17. Plnomocné odpustky také získají všichni věřící v chrámě T. J. v jednu neděli v měsíci, kteří přijmou sv. svátosti při generálním sv. přijímání a pomodlí se na úmysl sv. Otce. Lev XIII. 8. ledna 1886. Takové generální sv. přijímání je v čas pouti na Sv. Hostýně každou neděli a svátek. Tyto plnomocné odpustky se týkají jen Sv. Hostýna; neboť kromě těchto odpustků mohou věřící pokud jsou členy bratrstva nejsv. Srdce Páně, neb sv. růžence, neb sv. škapulíře, neb III. řádu a j. získati odpustky onoho bratrstva.

Shromáždění III. řádu sv. Františka bude v čas pouti každou druhou neděli v měsíci, a na svátek růžencové Panny Marie. Kdo by chtěl býti na Sv. Hostýně přijat do III. řádu, ať si donese vysvědčení od farního úřadu, a hledí přijíti na shromáždění. Kdo by chtěl býti oblečen do karmelského neb paterého škapulíře, ať přijde v čas pouti ihned po požehnání večer do sakristie, neb po velké mši sv., neb po požehnání odpoledne. Kdo chce nositi medailku místo škapulíře, musí již býti oblečen do škapulíře, a musí si nechat medailku posvětit. Na medailce musí býti na jedné straně obraz nejsv. Srdce Páně, na druhé straně jakýkoliv obraz Panny Marie. Kéž by byly také medailky s obrazem P. Marie Svatohostýnské!

Na křížovou cestu darovali: V. Jeřábková vdova po staviteli Chrudim 10 K. — Klem. Koutná Pavlovice 50 K, Frant. Balcárková Theodorov u Zábřeha 10 K, nej. z Č. 20 K. Nejmenované 3 dárkyně z Příbora 270 K.

Panně Marii Svatohostýnské děkují: Štěpán Vincenc z Týna u Lipníka za vyslyšení prosby a uzdravení z těžké nemoci, čtenářka Hlasů z Nemetice u Kelče za pomoc v mnohých potřebách, L. K. Zbraslav na Moravě za uzdravení sestry z těžké smrtelné nemoci, a též za uzdravení před několika lety, a za vyslyšení mnohých prosb, Marie Moudrá v Kroužku u Slavkova za vyslyšení prosby. Fil. Podivínská Smržice za uzdravení.

Na posv. Velehradě budou se r. 1913 konati duchovní cvičení omladiny (jinochů) 10. až 14. března; 12.—16. prosince; omladiny (dívek) 21. až 25. dubna; dělníků 10.—13. května; selek 26. až 30. května; paní a dívek 9. až 13. června; kněží I. (delší) 3. až 9. srpna; II. 1. až 5. září; učitelů 18. až 22. srpna; studujících vyšš. tříd 25. až 29. srpna; akademiků 15. až 19. září; rolníků 23. až 27. listopadu. Dotazy a přihlášky přijímá Kollej Tovaryšstva Jež. na Velehradě.

LISTÁRNA REDAKCE:

Poutník svatohostýnský. Modliteb. knížka. Sestavil J. S. Tov. Jež. 1912. Nakladatel Derka. Stran 192. Cena neváz. 60 h. váz. 80 až K 1.20. Každé poutní místo má své zvláštnosti, pro které jest oblíbeno. Má své zvláštní pobožnosti, kterých jinde není. Kdo navštíví Svatý Hostýn, zajisté rád by vykonal pobožnosti, ku kterým se tu poskytuje příležitost. Není pak každému možno, vykonal pouť v poutním průvodu, v němž předzpěváci se postarají o vhodné písně, modlitby a o všechny potřebné pobožnosti. Ale jest-li procesí větší, není mnohdy dobře předřikávací rozumněti. Mnohdy vyrábějí předzpěváci sami všeliké často nechutné písně i modlitby. Tyto a ještě jiné mnohé závažné důvody pohnuly horlivé členy Tovaryšstva Ježíšova, jimž je svěřena duchovní správa na svatém Hostýně, že postarali se, aby byla vydána zvláštní modlitební kniha, jejíž jediný účel jest, přispěti k úctě Panny Marie Svatohostýnské; jest to tuto oznámený «Poutník». Jako úvod podán kratičký dějepisný nástin. Následuje pořádek bohoslužeb na Svatém Hostýně a pak celý pořádek poutní pobožnosti, kterak by ji vykonávali měl každý zbožný poutník ku prospěchu své duše. Počínaje odchodem z domova, kdež vykonává poutník mariánský svou ranní, po případě večerní modlitbu, vede nás vůdce ku vodní kapli, kdež započíná vlastní svatohostýnská pobožnost. Pak následuje duchovní vůdce po celé svaté Hoře. Na schodišti vzpomínáme Ukřižovaného Pána, vstupujeme do chrámu poutního, klekáme před obrazem Vítězné Matky a vykonáme celou další pobožnost, obcházejíce od oltáře k oltáři, od jedné památnosti ke druhé. Vykona tedy dle této knížky poutník celou pobožnost, jak podává příležitost svatá Hora, ji vykonati. Modlitbou a písní na rozloučenou, rozloučíme se. Pak přidán větší počet mariánských písní, jakož i písní Cyrillomethodějských a k Božskému Srdci Páně a k světcům, jejichž kaple jsou na svatém Hostýně. Nevyčerpal jsem celého obsahu této malé knížky sice, ale úplně vyhovující svému účelu. Vše napsáno slohem ušlechtilým, na nic nezapomenuto. Je vši chvály hodno, že podána tímto spiskem krásná příručka všem vůdcům a předzpěvákům, jakož i každému jednotlivci, který navštíví svatý Hostýn. Kéž přispěje tato krásná knížka, aby rozmnožil se počet poutníků a ctitelů svatohostýnských, aby zazníval po celé Moravě jeden hlas: pozdravena a velebena budiž svatá Matičko naše Svatohostýnská! Doufáme, že zdárným příspěvkem k tomu je

tuto oznámený «Poutník», jež tímto co nejvšeleji doporučíme. Má velmi vhodný formát, jasný tisk, cena je velmi mírná. — Ignát Zháněl.

Rozkošný Rudolf T. J.: Svatý Hostýn. Popis svatého Hostýna, chrámu a ostatních jeho památek. Nově přepracované vydání, s mnoha vyobrazeními, 1912, nakladatel J. Derka, stran 64, cena 30 h. Skoro v každé katolické zemi najde zbožný ctitel mariánský nějaké znamenité a tam oblíbené poutní místo, jemuž se říká Svatá Hora. U nás na Moravě nepronikl sice tento název ještě do nejširších vrstev lidových, ale je přece tolik známo, že říkává se také našemu milému svatému Hostýnu «Svatá Hora». Kdo nestranně a nepředpojatě pozoruje rozvoj této nám všem Moravanům milé, zrovna na srdce přirostlé hory, neupře, že sama Prozřetelnost Boží bděla nade všemi osudy jejími. Jako mnohé jiné vzácné naše památky, padl také Svatý Hostýn smutnému osudu časů císaře Josefa a byv od něho zrušen, byl úplně spustošen od let 1787 až 1843. Matka Boží neopustila své oblíbené svatyně a nastaly tu lepší časy, když převzalo řízení Svaté naší Hory, osvědčené a horlivé Tovaryšstvo Ježíšovo, kamž první zavítal nezapomenutelný P. Jan Cibulka 4. května 1887. Co vše bylo tu od té doby provedeno a podniknuto! Měnily se sice v klášterním domě jednotlivé osoby, ale zůstala táž horlivost, týž zápal, týž úmysl: vyzdobiti stánek Mariánský, co možno nejskvěleji, vzbuditi co nejširší zájem pro Svatou Horu a učiniti pobyt na ní každému co nejmilejší, aby navštíviv Svatý Hostýn, uspokojen odcházel a v duchu si řekl: na shledanou! Dalším článkem v těchto pracích, záslužných a potřebných pro svatou Horu, je také vydání tuto oznámeného «Průvodčího». Podává popis hory, popis chrámu i ostatních budov. Je sice každému z nás Moravanů mnoho známo z dějin této svaté Hory, ale mnoho se vykouřilo z paměti, mnohemu nevěnovali jsme patřičné pozornosti, nečetli jsme všeho souvisle a v krátkosti. Proto každý uvítá s radostí «Průvodčího», který nejenom podává pěkným slohem složené stručné dějiny, ale vše osvětluje krásnými vyobrazeními, takže, kdo navštívil Svatý Hostýn má neustálou památku a kdo tam nebyl, bude povzbuzen, aby přišel a přispěl dle svých sil ku další výzdobě její. Kéž rozšíří se tato pěkná a tolik laciná knížka v tisících výtisků po naší vlasti a získá přecetné další obětavé ctitele, aby mohla býti Svatohostýnská Hora vyzdobena, okrášlena, aby zaskvěla se, jako umělecký skvost, aby byla všecka krásna zevnitř i uvnitř i ve všech svých částech! Ignát Zháněl.

Co činí Družina sv. Petra Klavera*) pro šíření úcty Nejsvětější Svátosti v Africe

V ohlase světového eucharistického kongresu ve Vídni bude zajisté zajímavo, osvětlíme-li aspoň poněkud, co «Družina sv. Petra Klavera pro africké misie» vykonala až dosud pro šíření úcty Nejsv. Svátosti a pro výzdobu domu Božího v Africe. Nemůžeme zde ovšem vypočísti všechna ta místa, kde přispěla značnými obnosy při stavbě kostelů a kaplí. Pomijíme též katechismy, modlitební knihy a zpěvníky, tištěné v řečích černochů a zhotovené v misijní tiskárně Družiny. Podáme jen nastíněný výkaz kostelního nářadí, bohoslužebných rouch a kostelního prádla. Družina rozeslala v době svého 18tiletého trvání následující bohoslužebné nářadí do Afriky: 20 zvonů, 15 oltářů s posvěcenými oltářními kameny, 9 svatostánků, 82 kalichů s patenami, 61 ciborií, 47 monstrancí, více než 61 párů mešních konviček, 31 kadidelnic s lodičkami, 76 věčných lamp, 3 lustry, 388 různých svícňů, více než 62 zvonků ke mši sv., 43 oltářních křížů, více než 41 mešních knih atd. Paramenty byly poslány následující: 10 baldachýnů, 92 kostelních korouhví, 57 pluviálů, 1425 úplných mešních rouch, 30 dalmatik, 178 komží pro ministranty, 110 různých vel, asi 850 štol, 306 pláštíků na ciborium, 466 burs k sv. přijímání a k zaopatřování, 106 oltářních polštářů, 341 antipendíí atd. Z kostelního prádla uvádíme jen to, kterého se používá bezprostředně při mši sv. a při udílení sv. přijímání, jako: 560 alb, více než 784 rochet, 415 rochet pro ministranty, 1057 humerálů, 581 cingulí, 1006 různých oltářních plátén, 163 plátén k sv. přijímání, 2119 ručníků, 2234 korporálů, 2381 pal a 3528 purifikatorií. Ač se snad tato čísla zdají na první pohled velká, musí přece každému po krátkém uvažování napadnouti, jak nedostatečně je dosud postaráno o oltář Páně v Africe. Jak málo je ku příkladu těch 82 kalichů, 61 ciborií, 47 monstrancí, 41 mešních knih, z nichž má býti v každé misijní stanici aspoň 1 exemplář, kalichů a mešních knih dokonce tolik, kolik je kněží. A potom těch 43 oltářních křížů, když je přece přísný předpis, aby byl na každém oltáři kříž. Mezi kostelním prádlem jsou zvláště alby (586 kusů) a humerály (1057 kusů) poměrně v malém počtu zastoupeny. A právě těch se nejvíce používá; bylo by tudíž zapotřebí mnohem značnějšího počtu, aby se mohlo vyhověti potřebám a aby

*) Družina sv. Petra Klavera je náboženská společnost ku podporování afrických misii. Svatou Stolicí schválená a po celé Evropě rozšířená. Pro země české trvá již 12 let filiálka v Praze-IV. 33. Aby seznamovala katolíky s činností misijní v Africe, vydává v 9 řečech obrázkový měsíčník «Echo z Afriky», přinášející zajímavé původní zprávy afrických misijnářů. Celoroční předplatné na české Echo 1 K 30 h. Adresa: Družina sv. Petra Klavera v Praze-IV. 33.

mohli misijnáři přistupovati k nejsvětějšímu úkonu v důstojném ústrojí. Zajisté najdou se mezi ctěnými čtenáři a čtenářkami takoví, kteří z lásky k Bohu pomohou buď svou ruční prací nebo almužnou Družině sv. Petra Klavera, aby eucharistický Bůh mohl i v Africe sestupovati na oltáře důstojně připravené. Ci nebyl by někdo ochoten, na vyprošení nějaké milosti přinést Pánu v oběť kaditelnici (asi 30 K), aby mohl se žalmistou prositi: «Budiž příjemná modlitba má jako kadidlo před obličejem tvým». (Žalm 140.) — ? — Nebo přeceňujeme snad vděčnost a velkomyslnost našich čtenářů, předpokládáme-li, že k částečnému odvděčení se za milosti dosažené v častých sv. přijímáních rádi přispějí k tomu, aby se mohl Syn Boží, skrytý v Nejsv. Svátosti, podávati jako nebeský pokrm z více ciborií (aspoň 60 K) a aby mohl býti ve více monstrancích (aspoň 200 K) nesen v eucharistickém vítězném průvodu uprostřed černochů? Jak šťastnou byla by Družina sv. Petra Klavera, kdyby se jí podařilo jako ovoce XXIII. mezinárodního eucharistického kongresu dosáhnouti rekordu ve sbírání a zasílání do Afriky posvátných nádob a paramentů k výzdobě oltářů eucharistického Boha. Jak šťastnou by byla, kdyby mohla Ježíši v Eucharistii připravovati daleko a široko slavné vítězné průvody! Kdo bude jí v tom nápomocen? — P o z n á m k a. Peníze a jiné dárky vyprošují se na adresu: Družina sv. Petra Klavera pro africké misie, Praha-IV. 33.

Výstraha před hrou v uherské třídní loterii. Vzdor častějšímu uveřejnění zákazu hry v uherské třídní loterii, bylo přece ještě pozorováno, že se obecenstvo často z neznalosti citelných následků a nevšímavostí tohoto zákazu, přece zase ku hře v této loterii zlákatí nechá. Před koupí losů uherské třídní loterie, která je v Rakousku na základě platných zákonů bezpodmínečně zakázána, se důrazně varuje. Prodej a držba losů této loterie se dle důchodkového trest. zákona tresce citlivou peněžitou pokutou neb vězením, kdežto výhry ve smyslu § 144. tohoto zákona propadnutí podléhají a k dobru státního majetku připadají. Podobně činí se výstraha před koupí cizozemských losů u firmy Samuel Heckscher sen. v Hamburku. (§ 7. zák. z 28./3. 1889 č. 32 ř. z.) C. k. finanční okresní ředitelství v Uh. Hradišti, dne 8. února 1913. Zbořil.

Nejdelší tunel hodlá provést ředitelství státních drah v Rusku; koná již přípravné práce k provrtání Kavkazu od Vladikavkazu k Tiflisu. Tunel bude 23 verst (24.54 km) dlouhý a bude tudíž nejdelším do této doby tunelem v Evropě. Stavba vyžadovati bude 7 až 10 let. Přímé spojení Ruska s ruským a arménským Kavkazskem a dále s Mesopotamií bude touto prací uskutečněno.

Hnutí křesťanského dělnictva v Belgii. Organizace křesťanského dělnictva v Belgii udělaly poslední léta ohdivuhodný pokrok,

a proto je zcela pochopitelno, že soc. dem. vedení belgické hledí s úzkostí na rozmach křesťanské myšlenky mezi dělnictvem a hlavně mezi průmyslovým dělnictvem. Křesťanské dělnické organizace, řízené P. O. Ruttenem, začaly se zakládati v r. 1904, a již v srpnu téhož roku čítaly 10.000 členů. Vzrůst členstva možno sledovati na těchto číslicích: 1905 14.000, 1906: 20.231, 1907: 30.231, 1908: 39.517, 1909: 40.537, 1910: 49.478, 1911: 71.235 členů. 1. července t. r. bylo již členů 82.761. Tyto výsledky jasně ukazují, čeho lze docílit vytrvalou cílevědomou prací na poli organizace.

Velkoobchod vínem

M. UDINA,

Rjeka (Fiume) Sušák 15.

Doporučuje svůj veliký sklad
původního vína dalmatského a
přimořského.

Zvláště doporučuje zdravotní víno
červené pro nemocné, lékaři doporučené. Nejlepší stolová vína atd.

Jediná objednávka Vás přesvědčí
o solidnosti mé firmy.

SKLOMALBA

B. ŠKARDA, BRNO,

umělecký ústav prvního řádu hotoví
a dodává

chrámová okna

v každém provedení i slohu od nejjednoduššího vzoru do nejbohatší sklomalby figurální. Skleněná mozaika pro křížové cesty, odborná rada, výkresy, rozpočty zdarma.

Sochy, oltáře, křížové cesty, Boží hroby, jesle a veškeré práce kostelní zhotovuje a opravuje umělecky, levně v každém slohu i moderním

František V. Buk,

sochař a řezbář, uměl. truhlářství

v Praze, Jílská ulice č. 445-I

(proti Vejvodům). Založeno r. 1857.

Nákresy, fotografie, vzory kříž. cest posílám k nahlédnutí s prosbou o laskavé navrácení. Hotové sochy, kříž. cesty, jesle, kříže a jiné práce možno shlédnouti v mém skladě. — Na základě mnohých doporučení prosím o laskavé objednávky.

! Tisíckrát pozdravujeme Tebe!

majová kázání (2 díly) od P. Ant. Rejzka.

Oba díly lze dostati na Sv. Hostýně
za sníženou cenu 2 K.

Jsem domácí tkadlec horský

(člen spolku křesťanských sociálů).

Zasílám zboží různé.

40—50 m zbytků, 20—22 korun
dobírkou zaručeně pracích barev bez
— — — — — chyb. — — — —

Kanafasy na ložní povlaky, košilová
plátna lněná neb polovičníky, rumburské
véby, grlezety, ručníky, tkané barchety,
na šaty, modní zefíry na košile a bluzky
a na šaty, bílé grádle, flanely, modré
tisky na domácí šaty a zástěry, vše
mnou ručně pracováno, veškrásny a
trvanlivy v délce 3—15 metrů.

Frant. Maršík,

ruční domácí tkadlec,

Česká Čermná, č. 107, p. Náchod.

Každý dle potřeby račte udat co potřebujete i délku zbytku si račte zaznamenati, nehodící vyměním, neb dle žádosti peněz vrátím. Zkouška mé důvěry ujistí každého. Též zasílám půltuctu čistě lněných prostěradel beze švu 150 cm. šlr., 200 cm. dl., jen za K 15-80.

Svíce kostelní

první moravská továrna v Bystřici p. B. Firma tato počítá mezi své stálé odběratele přední kláštery, farní úřady, jakož i zemské ústavy říše Rakousko-Uherské. — Zásilky vyřizují se franko, obal se neúčtuje. — Ceny mírné.

pravé voskové, přesně dle liturgických předpisů, jakož i polovoskové a stearinové vyrábí nejdokonaleji a doporučuje firma

V. ZBOŘIL A SYN

Za redakci zodpovídá David Kubíček. emer. děkan v Kroměříži.

HLASY SVATOHOSTÝNSKÉ

MĚSÍČNÍK PRO LID

S povolením nejdůst. kníže-arcib. konsistoře v Olomouci a řeh. představených vydávají Otcové Tovaryšstva Ježíšova na Sv. Hostýně na Moravě. — Vychází počátkem každého měsíce. — Celoroční předplatné K 1.50. — V Americe 0.40 dol. — V Německu M 1.50. — Administrace na Sv. Hostýně u Bystřice. —

OBSAH: Královně Máje. (Báseň.) — Veliká výsada Sv. Hostýnu udělená. — Chudobky do věnce korunované Královny Svatohostýnské. (Č. d.) — Salve Regina. (Báseň.) — Pamětní desky korunovační na Sv. Hostýně. — Na Sv. Hostýn. (Č. d.) — Hrst vzpomínek na † vdp. P. Filipa Malého, kněze T. J. na Sv. Hostýně. — Zprávy se Sv. Hostýna. — Listárna red. VYOBRAZENÍ: Z pouti kněží o slavnostech korunovačních 19. srpna 1912. — Dvě pamětní desky korunovační na Sv. Hostýně. — Viktor Foerster, akad. malíř, shotovitel mosaikového obrazu Svatohostýnského.

Račte si dobře povšimnouti!

Prosíme důtklivě všechny, kdož za minulé ročníky nedoplatili, by co nejdříve povinný obnos zaslali, aby Vydavatelstvo mohlo taktéž svým povinnostem dostáti. — Poněvadž vydání značně vzrostla, vidělo se Vydavatelstvo Hlasů nuceno zvýšiti o něco celoroční předplatné a sice: pro Rakousko, Uhry a Bosnu na 1 K 50 hal., pro Ameriku 0.40 dol., pro Německo 1.50 M. I přes to zůstanou Hlasy nejlacinějším lidovým měsíčníkem, uváží-li se, jakého nákladu vyžaduje lepší papír, tisk, expedice, administrace, poštovné a četné ilustrace. Prosíme tudíž své dosavadní ct. odběratele, aby Hlasům i nadále zůstali věrni. Redakce vynasnaží se, aby časopis obsahem i úpravou ještě více zdokonalila a prosí své příznivce, aby co nejdříve neobtěžovali si zaslati přesné adressy nových odběratelů, jimž by Hlasy ukázkou mohly býti poslány. Nejlépe by ovšem bylo, kdyby Hlasy více odběratelům téhož místa pod jednou adressou se mohly zasílati, jelikož se častěji přihází, že jednotlivá čísla snadno se na poště založí nebo ztratí. — Předplácí-li někdo za jiného, na jehož adresu se Hlasy zasílají, je nutno, aby to bylo podotknuto, anebo ještě lépe, aby jméno předplatitele samého na složném lístku bylo napsáno a ne toho, který za jiného předplácí. — Adressy buďtež vždy co nejpresněji a plně udány. — Dále upozorňujeme a prosíme, aby předplatné na Hlasy zasílalo se s plnou a přesnou adressou SLOŽENKAMI označenými čís. 97.129 a aby složenek těchto výhradně pro předplatné na Hlasy bylo upotřebeno a ne k jiným účelům, poněvadž jinak nemalý nastává zmatek v účtování. Tak se předejde i mnohým nepřístojnostem, poněvadž na př. o poutích při velkém návalu není někdy možno jména předplatitelů správně zaznamenati. Pro jiné účely prosíme, aby použito se poštovních poukázek. O starší ročníky (V., VI., VII.), pokud jsou na skladě, možno se přihlásiti na Sv. Hostýně (celý ročník poštou 1.20 K). Číslo 3—5 VIII. ročníku jsou rozebrána. Slavnostní číslo 8—10, jichž je ještě větší zásoba, poštou po 15 hal. — Pro dosavadní odběratele vloženy byly složenky do 12. čísla minulého ročníku (1912); prosíme zdvořile, aby se nepohodily, ale aby jich bylo použito na brzké předplatné pro rok 1913. — Prosíme zejména P. T. vdpp., aby časopis náš dobrotivě doporučili.

REDAKCE.

Z církve a světa.

Odpustková modlitební knížka. Napsal Dr. Jan Nep. Ševčík. Nákladem Benediktinské knihtiskárny v Brně 1912. Stran 519, cena 4 K, váz. 4.90 K. Tato knížka, na kterou své milé čtenáře zvláště upozorňujeme, lává všem věřícím dobrou příležitost, aby nojnou měrou čerpali pro sebe i pro dušičky v očistci z nesmírného pokladu, jímž nás v. Církev ve sv. odpustcích přímo zahrnuje. Úvodě (str. 1—56) spisovatel podává pěkné a důkladné poučení o odpustcích a o všem, čeho potřebí věděti k jejich dosažení. Kniha je rozdělena na tři části: První část (str. 57—319) obsahuje odpustkové modlitby, druhá část (str. 320—429) jedná a pobožnostech, svátcích a nábožných úkonech, které sv. Církev odpustky obdařila, a část

třetí (430—494) obsahuje poučení o posvátných předmětech (růžencích, křížcích, medailích, škapulířích). Na str. 495—519 jsou uvedeny odpustky nedávno udělené a seznam pořádný i věcný. Každá modlitba, pobožnost atd. má své číslo; všech čísel je 446 a to v 1. části 329, v 2. části 100 a ve 3. části 17. Modlitby jsou podány v přesném a plyném českém překladě a jsou tak uspořádány, že můžeme snadno užiti v různých potřebách a příležitostech modliteb odpustkových. Spisovatel udává vždy, kdy byly jednotlivé odpustky uděleny, a jakým způsobem je můžeme získati. Jsou také připojeny odpustky některých brátrstev a nábožných spolků u nás zavedených. Tato odpustková knížka byla schválena od samého

Vydávají Otcové Tovaryšstva Ježíšova na Svatém Hostýně na Moravě.

Pořádá P. A. Ostrčilík T. J. — Vychází počátkem každého měsíce.

Celoroční předplatné 1.50 kor. — V Americe 0.40 dol. — V Německu 1.50 M.

Fr. V. Střížovský.

Královně Máje.

Jak v záři svíc
tvá, Máti, líc,
jak luna uprostřed hvězd bílá
se dolů dívá
milá, snívá,
jak úsměvem by Božím byla.

Jak lilije,
když rozvíje
svůj kalich bílý, plný něhy,
tak nad úběly
čistý, skvělý
jsou čela tvého zářné sněhy.

Ó Paní má,
mé srdce plá,
jak červánek, když slunko mizí;
buď zorou duši,
která tuší,
že úsměv Boží je jí cizí! —

Veliká výsada Sv. Hostýnu udělená.

Jeho Eminence, nejdůst. pán kardinál, kníže-arcibiskup olomucký Dr. František Sal. Bauer ráčil připsem ze dne 18. dubna 1913 duchovní správě na Sv. Hostýně sdělit, že právomocí sobě z Říma udělenou (vigore facultatis, rescripto S. Congregationis Concilii de die 12. Aprilis 1913) rozšiřuje pro Sv. Hostýn období velikonoční vzhledem ku přijetí sv. svátostí na celý rok tak, že věřící kdykoli v roce mohou na Sv. Hostýně učiniti své velikonoční povinnosti zadost. Výsada tato udělena prozatím na pět let (1913—1917 včetně). — Velikou milostí tou má patrně usnadněno býti vykonávání velikonoční povinnosti zejména těm, kteří by v obvyklou a dosud předepsanou dobu sv. svátostí bez obtíží přijati nemohli, a nemá ovšem býti nikterak záminkou k liknavému odkládání anebo vyhýbání se sv. svátostem ve farním chrámu Páně.

Ctítelé Matičky Boží a korunované Královny Svatohostýnské, buďtež za tento nový projev veliké přízně k Sv. Hostýnu vděční! Modlete se za Jeho Eminenci, nejdůst. Arcipastýře našeho, aby Ho dobrotivý Bůh dlouho

zachovati ráčil milované arcidiecési, modlete se zejména za našeho sv. Otce Pia X., aby se pozdravil brzy a úplně ze své choroby a dlouho ještě mohl řídit a spravovati církev Boží. Nezapomeňte, co učinil sv. Otec slavnou korunovací pro náš Sv. Hostýn a jakými díky Jemu zůstaneme zavázáni navždy. Slíbili jsme Jemu v Římě, když korunky světil, že budeme za Něho se modlit: nuže plňme věrně svůj slib!

Maria Alfonsa.

Chudobky do věnce korunované Královny Svatohostýnské.

(Č. d.)

V.

Jdouce obtížnou, dlouhou cestou pozemského putování, přišli také uctít a navštívit Královnu její sluhové-kněží. Bylo to v pondělí ve slavnosti korunovační na sv. Hostýně. Přišlo s nimi několik tisíc duší, aby Jí vzdali povinný hold. Všichni plesali a radovali se z Její slávy. Opírajíc se o jedno zastavení křížové cesty, hleděla jsem do kraje. A zadumala jsem se nad významem těchto slov: »Přijdou vyvolení, zasvěcení Jí a službě Boha. Jím svěřil Bůh duše lidu svého, aby o ně věrně, svědomitě pečovali. Ano, přijdou kněží ku své Královně«. Dumala jsem dále . . . Brzy mne však vyrušil hovor poutnic a poutníků, sedících nedaleko mne na trávníku. »My jsme zde již dva dny a mohli bychom jít domů. Chceme však vidět, jak vyhlíží pouť panáčků«, pravili někteří. Rozproudil se čilý hovor. Otázek si kladli mnoho, zvědavosti bylo ještě více. »Jestli pak přijdou ze všech dědin dohromady?« »Přijdou černí nebo bílí?« (v rochetách). »Budou také zpívat, česky či latinsky?« »Kdopak jim ponese korouhvičky? Sami jistě ne, kdepak!« A jiný zatočil vážně, záporně hlavou, řka: »Víte co? To oni se přijdou podívat na ten obraz, co Panence Marii špendýrovali ke korunovací . . .« Mezi tím hovorem jsem se vzdálila . . .

Nastal podvečer. Tichý, tajuplný. Nad lesem se objevila večernice. Nikdy tak brzy nevyšla, jako dnes. V šeru chrámovém před oltářem kmítalo věčné světlo, osvětlujíc Korunovanou. Po chvíli však byla již ztopena v záři světla. Třpyt perel a zlaté koruny se pojal s odleskem zlatých hvězd na blankytném nebi presbyteria. Ale drahokam, zářící na Jejím čele převyšil všechnu krásu a září tak, jak překonává sv. Panna svou čistotou a vznešeností všechny tvory nebes i země. Na oltáři vzplanuly voskové svíce. Zvony zahlaholily, ozvala se střelba, světlo před kostelem zazářilo a osvětlilo obraz Královny kněží. Jak láskyplně hleděla v té chvíli na přicházející sluhy své. Jejich obětavost a láska zřídila Jí tento pomník, vzácnou památku. O, co by jim byla asi řekla, kdyby promluvila! Oni však i tomu tichému úsměvu porozuměli a jejich duše plesaly. Hudba zahrála: »Tisíckrát pozdravujeme Tebe!« a zpívajíce, vcházel do kostela. Kráčeli v dlouhé řadě po čtyřech. Uprostřed šli hodnostáři a kněží, kteří je vítali. Kdvyž vešli do chrámu, setmělo se venku úplně. Hudba zmkla, tlumené zvuky varhan zazvučely. Na kazatelnu vystoupil kněz, aby je uvítal. »Vítám Vás jménem korunované Královny a jejího Synáčka!« promluvil vřele. Přál, aby jim tato pouť přinesla hojného požehnání. Že Sv. Hostýn v nynější kráse zazářil, je zásluhou na prvním místě — kněží. Dojemně líčil jejich oběti tělesné, duševní i hmotné. Ty oběti a láska jsou také vzácnými perlami v její koruně. Nejedna z přítomných sem chodíval jako dítě, později jako student, po letech již vodil processí a dnes přišel sám. Nejsou však jenom kněží dnešní doby mariánskými ctiteli. Vždyť již sv. Jan, miláček Páně,

Matku boží miloval. A sv. Alfons? Kdo by o jeho lásce k Ní nevěděl? Dojemná je zbožnost a úcta lidu k sv. Matce, mnohem více však září a působí příklad kněze dobrého, mariánského.

Po slavném sv. požehnání byl světelný průvod. Napřed šli kněží-poutníci s rozžatými svícemi, za nimi ostatní lid v řadách po čtyřech. Plameny svící chvílemi pohrával větřík. Tmavé lesy v noční tajuplné ticho ozvěnou odpovídaly: »Tisíckrát pozdravujeme Tebe!« Šli kolem lesa. Jako

Z pouti kněží o slavnostech korunovačních 19. srpna 1912.

v pozdravu jim kynuly vstříc rozžaté svíce na hrobě P. Malého, jakoby volaly: »Zde odpočívá dobrý, mariánský kněz. O, následujte jeho příkladu!« Po ukončení průvodu byla společná večerní modlitba. Za písňe: »Odpočiňte v pokoji, po boji, věrné dušičky . . .« rozcházeli se k odpočinku. Korunovaná hleděla na odcházející řady, žehnajíc jim na této pouti. Kéž její požehnání provází je stále až do oné chvíle, kdy hlavy skloní k věčnému spánku.

Ráno po kázání a mši sv. si je vzal na starost fotograf. Přišlo ještě mnoho kněží, kteří nemohli přijít hned večer. Po snídani byla konference kněží, při níž byl vyznamenán záslužným křížem P. Vaněk za své zásluhy o šíření ideje Cyrillo-Methodějské. »Mnogaja ljeta!« Před slavnou mši sv. bylo opět kázání. Bylo úchvatné. Po kázání vzdali kněží-poutníci Korunované hold svůj. Slavnou mši sv. měl americký biskup Dr. Koudelka. Jak šlechetný a dobrý to biskup. Nikdy nezapomenu na dojem, který učinil na přítomné za svého pobytu na sv. Hostýně. Kdykoliv se obrátil k lidu, aby promluvil, první jeho slova byla: »Můj drahý lide!« »Lide můj!« Nejen jemu drahý náš zbožný lid, ale i on byl drahý nám všem. Vřelejší však a právě otcovskou láskou shlížel na kněze, své duchovní bratry. Nejednou, když na ně pohleděl, postřehla jse v jeho oku slzy. Ač zde byl již dosti

dlouho, přece vyčkal ještě jejich pouti, aby je uvítal, sloužil za ně mši sv. a požehnav jím, rozloučil se s nimi. Den před tím se procházel se svým průvodcem, P. Superiorem, kolem staré i nové křížové cesty. U IV. zastavení stanul a sesmutněv, pravil: »I já jdu cestou křížovou. Nemyslete, že můj biskupský kříž je lehký . . .«

Při pontifikální mši sv. mu přísluhoval zástup kněží. — Často se zadíval na Korunovanou pohledem vřelým, prosebným jakoby od Ní chtěl celé nebe přitáhnouti pro duše poutníků-kněží. Na kůru zpívali bohoslovci. Biskup — kněží — bohoslovci . . . Šediny velepastýře vyprávěly o bolestech a utrpení, která snad nikdo nezná, netuší. O jeho těžkém kříži, s kterým se již blíží skrze zahradu Getsemanskou ke Kalvarii . . . Modlíci se kněží . . . Některý je na počátku životní dráhy, jiný snad již bojuje, brání se přívalu zlobných vln, hučícím v moři života. Mnohý zakusil sílu blesku a úzkost při hromu burácení. Již kráčí životem . . . Každý z nich si nese svůj kříž. A jak ho přijali? »Klesnu pod ním«, zalkal jeden a druhý na to řekl: »Zkusím jeho tíž!« Třetí s úsměvem si šeptal slova Spasitele: »Následuj mne!« Zpěv z kůru jím dosud zněl; ač dospělí, zdáli se mí pěvci-bohoslovci dětmi býti, bezstarostnými o to, co bude, zpívajícími, kochajícími se v růžových mlhách jitra. Netuší ve svých, skoro dětských snech, jak děsné často bývají bouře v polední života, které překonal ne jeden z poutníků, kterým pěli. A nad všemi se vznášela ochrana Panny nejsvětější.

Při pozdvihování všichni poklekli a sklonili svá čela. Svátostný Spasitel vznášel se v rukou biskupa do výše a žehnal klečícímu, kteří se jeho službě zasvětili. »Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, miserere nobis (Beránku Boží, který snímáš hříchy světa, smiluj se nad námi — uděl nám pokoje) zavznělo třikráte. Zmkl zpěv i modlitba, jenom retы kněží se chvěly, jakoby prosily Beránka, aby jím odpustil, klesají-li pod tíží kříže, který jím na ramena vložil.

Po té přistoupil nejbližší kněz z assistance k biskupovi, který ho srdečně, láskyplně objal, přivinul ku své hrudi a políbil se slovy: »Pax tecum« (Pokoj tobě)! Odstupujícímu se vyronily slzy z očí. Biskup kynul jednomu po druhém a všechny objímal s toužou láskou a srdečností. Všichni byli dojatí. Když se obrátil ke Korunované, zaleskly se slzy v jeho očích. Nyní jeho duše objala Ji, Hvězdu mořskou. Slza byla němou, ale výmluvnou prosbou, kterou k Ní vznášel za přítomné, plující mořem života. O, sviť jím, Hvězdo mořská! A ještě jednou na konec vztáhl ke Korunované náruč svoji v prosbě o sv. požehnání. Udělil je a skončila mše sv. Obrátiv se k přítomným na okamžik se zamlčel a pak promluvil o významu slov Spasitelových. »Hle syn tvůj, hle matka tvá!« Svatý Jan byl knězem a biskupem a proto jsou všichni naši kněží jejími syny a sv. Maria jejich matkou. — Po tomto thematu přešel k životu kněží. Tvář jeho pokryl stín jakéhosi smutku . . . »Pouť kněží!« Přišel nejen váš lid, ale i vy vzdáte Ji svůj hold. Je to hezké od vás, ani netušíte, jaký dojem jste učinili na mne. Kněz má státi první na místě úcty mariánské, neboť lid na ně hledí jako na své vůdce. Má si býti dobře vědom svého apoštolského poslání. Přišli jste sem dnes načerpat síly a útěchy. Potřebujete jí, více než ostatní. Vždyť život kněze je samá oběť, odříkání a kdo to nedovede, dobrým knězem není. Pak je ubohý on i jeho lid. Je-li silný, statečný vůdce, nemusí se vojsko sebe menší, slabší bát. Běda však silnému voji, nemá-li dobrého vůdce. Vaše duše také potřebuje vláhu lásky a milosrdenství. Vždyť tak mnohá často bývá opuštěna, bez útěchy. Těžký je život kněze. Qui scit, quid sit pati — capiet . . .« Zmkl na chvíli a ruka, v níž držel berlu se pohnutím zachvěla. »Víte kdo je našim sluncem a útěchou? Svatá Maria,

k níž jste přišli. Čtete a milujte ji, svoji Královnu! Ono učí nás, jakými my máme býti učiteli. Buďme a zůstaňme vzornými kněžími, hodnými své Královny».

Kněží tiše naslouchali. Biskup na chvíli zmlkl. Pak se obrátil ke Korunované a naposled k Ní prosebně pozvedl ruce. Hlasem mocným, pohnutým, strhujícím k sobě vše, zasvěcoval její ochraně všechen klérus: »Sancta Maria, cleri Regina, sis medicina laborantibus, sis robur menti labentí. Mater Dei, ora pro nobis peccatoribus, nunc et in hora mortis nostrae. Effice nos tui populi duces, qui cum ovibus nobis creditis felices attingamus aeterni ac celsissimi Hostýn culmen«. (Svatá Maria, Královno kněží, buď lékem churavým, posilou slabým. Matko Boží, pros za nás hříšné nyní i v hodinu smrti naší. Učiň nás hodnými vůdci a pastýři lidu svého, abychom jednou i s ovečkami sobě svěřenými šťastně dostoupili vrcholu nebeského, věčného Hostýna.) Amen.

Mše skončila, kněží se rozešli. Sloužena ještě tichá mše svatá. Pod stupněm oltářním klečel dlouho pokorně skloněný, modlíci se biskup. Nyní zasvěcoval Korunované sebe a svěřence svoje v daleké Americe. Loučil se s Ní snad — na vždy. Poslední pohled a šepot modlitby. Odcházel . . . Zástup kněží ho čekal u kláštera a radostně zdravil. Dojemné bylo jeho loučení. Pak odejel. Za moře . . . Daleko od mariánského lidu, který si ho tolik zamiloval. Vlny odnášející jeho loď do nedozírna, mocně dorážely na stěny paluby, jakoby chtěly, aby jim vyprávěl o zbožných duších, mezi nimiž dlel a jak krásný den kněží byl. Mořský vánek pohrával jeho šedinami a odnášel poslední pozdrav šlechetného biskupa-otce-kněze, miláčka mariánského lidu a vroucího činitele korunované sv. Matky Hostýnské: »Královno kněží, oroduj za nás!« (P. d.)

O. z Tepence.

Salve Regina!

Salve! s hor se sněhu nese,
salve! z vod zní hlubiny,
salve! chví se v ptačím plese,
salve! dýší lekníny.

Salve! v hvězd se stříbru třese,
salve! v srdci bez viny,
salve! z duší vzňatých pne se
jako pozdrav jediný.

Královno Ty mojich snění,
Růže mystická mých bdění,
Matko moje jediná!

K Tobě hříšník ruce vzpíná,
uslyš pozdrav svého syna:
Salve! Salve Regina!

Pamětní desky korunovační na Sv. Hostýně.

Ve čtvrtek večer 10. dubna přivezeny byly na Sv. Hostýn nádherné pamětní desky, do nichž na trvalou památku vryt korunovační dekret sv. kongregace obřadů a slavný výkon papežské korunovace Svatohostýnské. Desky váží asi 3 metrické centy, jsou přes 2 m. dlouhé a přes 1 m. vysoké, z bílého jednotného mramoru. Zhotoveny byly za dozoru vdp. profesora Ant. Jandy v dílně p. Rudolfa Neumanna, akademického sochaře v Kroměříži. Náskres pro výzdobu navrhl známý moravský malíř akad. Jano Köhler. Vkusný červenozlatý okraj vroubí nápisy.

Desky jsou umístěny na nejvhodnějším místě v kostele, v presbytáři (kněžišti) na blízku milostné sochy Rodičky Boží a sice: na e v a n g e l n í

Vsazeny jsou pod výkresy obou nejstarších obrazů Svatohostýnských, aby všichni poutníci je mohli pohodlně čísti a tak stále si připomínati, jak dobrým byl sv. Otec Pius X. k nám Moravanům a jak obětaví byli a jsou ctitelé P. Marie Svatohostýnské.

Obě desky pořizeny byly péčí duchovní správy na Sv. Hostýně z darů, věnovaných na slavnosti korunovační. Poněvadž pak na zmenšených obrazech, které tuto čtenářům »Hlasů« podáváme, těžko čísti, přidáme ještě zvláště znění nápisů, vyrytých na obou pamětních deskách:

**Dekret sv. kongregace obřadů o slavné papežské korunovaci
milostné sochy Panny Marie Svatohostýnské.**

Náš sv. Otec papež Pius X. vyslechnuv přelaskavě pokorné prosby J. Em. nejdůst. pana kardinála Frant. Bauera, arcibiskupa olomuckého, jakož i nejdůst. pánů: biskupa brněnského a světícího biskupa olomuckého; dále pak představeného rak. provincie Tov. Jež. a superiora T. J. na Sv. Hostýně, ráčil dobrotivě svoliti, aby J. Em. nejdůst. pan kardinál arcibiskup olomucký jménem Jeho Svatosti o nastávajícím svátku Nanebevzetí Blahoslavené Panny Marie drahocennými korunami slavně korunoval hlavu milostné sochy nejblah. Bohorodičky a Božského Jezulátka, kteréž věřící od dávných časů neobyčejnou horlivostí a zbožností uctívají na hoře Svatohostýnské.

Nehledě k jakýmkoli námitkám a překážkám.

V Ř í m ě, dne 27. června 1912.

F. S. Card. Martínelli, praeſ. m. p.

† Petr Lafontaine, Ep. Secr. m. p.

**Ke cti Boží, k oslavě Královny Svatohostýnské, ke slávě zbožné
Moravý, ctitelům Mariánským věků budoucích!**

Za panování papeže Pia X., císaře a krále Františka Josefa I., 670 let po porážce Tatarů na Moravě, 125 let od zrušení této svatyně, 25 let od uvedení řádu Tovaryšstva Ježíšova na Sv. Hostýn, byla péčí Matice Svatohostýnské a kněží Tovaryšstva Ježíšova od Dra Františka Sal. kardinála Bauera knížete-arcibiskupa olomuckého za přítomnosti Lva kardinála Skrbenského, primasa království českého, Dra Pavla hraběte Huyna, biskupa brněnského, Dra Karla Wisnara, světícího biskupa olomuckého, Josefa Koudelky, biskupa z Ameriky, zemského hejtmána Otty hraběte Serényiho, vládního zástupce c. k. dvorního rady Františka Sedláčka a jiných vznešených hodnostářů církevních a světských, přečetných kněží a šlechticů a nesčetného zbožného lidu milostná socha Nejbl. P. Marie Svatohostýnské s Ježíškem Jménem sv. Otce drahocennými korunkami od obětavých ctitelů Mariánských darovanými a od sv. Otce v Římě dne 21. června 1912 posvěcenými, dnes slavně korunována.

Na sv. Hostýně o Nanebevzetí Panny Marie, dne 15. srpna 1912.

Za Matici Svatohostýnskou a Tovaryšstvo Ježíšovo:

Dr. Karel Wisnar,
starosta.

Dr. Ant. Cyr. Stojan,
jednatel.

P. Ant. Ostrčilík,
superior.

Dr. Jar. Řehulka:

Na Sv. Hostýn. *)

Trochu „kumštu“, trochu humoru.

(Č. d.)

Na schodech ukázal mi vdp. superior kousek majolikové malby, určené pro novou křížovou cestu, kterou v obrazech do Jurkovičových kapliček provádí náš moravský malíř Jano Koehler. Byla to Kristova hlava do šamotky vpálená, něžně, překrásně stylisovaná. Bude-li celý obraz tak půvabně a procítěně pojat, jako tato ukázka, a bude-li všech čtrnácte obrazů stejné umělecké potence, pak vytvoří v hostýnské křížové cestě Janíček Koehler své chef d'oeuvre, právě tak nezapomenutelné, jako jeho zdařilá freska na domech měst moravských.

Obrazy budou zajisté s barvitými kapličkami architekta Dušana Jurkoviče působiti milým souladem.

Dívali jsme se na ně, už skoro úplně stavitelsky hotové, jak se táhnou jak pestrá zrnka růžence od rozhledny dolů úvalem lesním až zase vzhůru pod kostel, vrcholice v Kalvarii, mohutné, kamenné stavbě. Svítí mile svými barevnými, lesknoucími se stříškami, jasným trámovým i přirozeností kamene. Jsou tak útulné, milé, jako doškové chaloupky našich vesniček. Mluví k našemu moravskému srdci domácím kouzlem. Architektonicky jsou řešeny ve třech obměnách. V jedné z kapliček nalezi jsme ještě zbytky křížové cesty, kterou pro všechna zastavení měl provést Joža Úprka. Byly dokončeny posud tři a to technikou skelné široké mosaiky. Tváře, ruce a ostatní části obrazu, jež toho vyžadovaly, byly provedeny malbou na skle, ostatní pak díly (roucha, krajina), byly voleny z velkých, tvaru žádanému přizpůsobených, barevných desek skelných. (Tedy ne, jak u obvyklé mosaiky z drobných krychliček). Tyto desky byly kladeny na asbest a sádrou spojovány. — Než tato technika neodolala drsnému podnebí Hostýnskému. Mezi sklo a asbest vnikala vlhkost, voda, která pak s mrazem započala své ničivé dílo.

Proto od dalšího provádění Úprkových návrhů upuštěno — a zvolen ku zhotovení křížové cesty Koehler, který dal provést své práce v majolice, tedy materiálu, který líp vzdoruje podnebí. A ještě z jiné stránky požádán Koehler! — Každý pták zpívá a dovede zpívat jen tak, jak mu zobák narostl. Joža Úprka je Slovák tělem a duší, Slovákem lidu zasvětil své dílo a tento lid dovede úžasně mistrně líčiti ve svých jásavých obrazech Zde jest mistrem nedostižným . . . Dovede-li však s pravým pochopením, on, malíř veselého Slovácka, jenž bujnost svého plemene má už v krvi a štětcí, provést světové drama, jež svou mystikou má působiti na srdce věřícího? Požadavku malby náboženské — přes veškeré přednosti, které mělo dílo Úprkovo, odpovídá vždy líp vážná práce Janíčka Koehlera.

I ze stránky technické bude prostému lidu Koehlerova křížová cesta přístupnější, poněvadž jí bude i z blízka rozuměti, kdežto Úprkova byla mu srozumitelná jen na dálku, v odstupu, provedena byvší impresionisticky ve velkých plochách dekoračních . . .

Vdp. superior zavedl nás do kostela. Nádherný chrám, který však — bohužel — doposud postrádá vyššího umění. Opravovali v něm právě všechny malby, které dle myšlenek P. Cibulky blahé paměti zhotovil akad. malíř Zapletal. V celku tvoří dost jednotný soulad, ač se mně zdá, že při reparatuře bylo za podklad užito příliš ostré hnědi. Obrazy samy

*) Uveřejněno v »Našinci« m. r.

provedeny jsou sice pokud možno přesně, ale umění v nich není. Je v nich ještě mnoho vůně historismu a romantismu Lhotova, Javůrkova a podobných representantů starší malířské epochy.

Mariánský kostel hostýnský však čeká na jiné malíře, umělce povolané, kteří až to poměry dovolí, musí svatyni vyzdobiti tak, aby v ní bylo

Viktor Foerster, akad. malíř, shotovitel mosaikového obrazu Švatohostýnského.

důstojně representováno umění pravé, domácí umění moderní. Ano, jiná poutní místa, bohatá na památky historické, na krásná stará freska, bujnou štukou, umělecky řezané sochy, chorové lavice, kování a roucha, jsou právě dokumentem umění minulých epoch, tak musí býti nás všech jedinou snahou, aby Hostýn, nejnavštěvovanější poutní místo doby nynější, které

právě postrádá všech těchto skvostů doby minulé, bylo nádherným pomníkem našeho domácího moderního současného umění výtvarného.

Slavný pak řád jezuitský, který má chrám v opatrování, veden příkladem svých bratří, již v 17., 18. a 19. století dovedl v umění zaujati tak vysoké stanovisko, že obdivujeme díla na jich popud provedená až do dneška, ty nádherné barokové chrámy, s divokým pathosem mluvící sochy, bohatou dekorační plnost štuky i architektury, pohnutá plátna maleb — zajisté této ideí dopomůže svým vlivem k realizování. Řád, v jehož intencích pracovali Dienzenhofferové, jenž dovedl získati Brokoffa, pro nějž malovali Rubens, Van Dyk, u nás Brandl, Škreta a celá řada veleduchů umění, zajisté dovede získati u nás povolané umělce, kteří s pietou vyzdobí stěny svatyně hostýnské.

A pak pouť na sv. Hostýn, k Matce Boží, nebude poutníkům prospěšna jenom po stránce náboženské, ale k ní právě účinkem umělecké výzdoby přistoupí lidovýchovní moment pouti s hlediska uměleckého.

Snahy vdp. Cibulky, Zimmerhackla i P. Ostrčilíka vždy se nesly a ponesou za těmito úkoly, takže mohou katolíci moravští doufat, že když jen trochu budou hmotně podporovati ideu uměleckého vyzdobení Hostýna, stane se skvostným dokumentem moderní naší umělecké tvorby náboženské.

Pomodlili jsme v kostele (Vincek prý nezapoměli na ten slíbený Otčenášek) a vyšli opět ven, před frontu kostela, abychom si prohlédli to, k vůli čemu jsme sem vlastně přijeli, totiž nádhernou, mohutnou mosaiku mistra Viktora Foestra nad portálem chrámovým, zobrazující Pannu Marii Svatohostýnskou. Obraz zřízen byl nákladem kněží, kteří jej věnovali jako důkaz úcty »své Královně«.

Zde jsme se s vdp. superiorem rozloučili. Odložil jsem plaid a hůl a chystal jsem se lézt po strmém žebří na lešení. Vincek však nějak do lezení chuti neměli. Rozkročen stáli a zevlovali z dola na mne a na obraz. Když jsem je vybídl, ať mne následují, začali »ogrňovat«. Že prý »nepudó«, že be to spadlo s něma. Só těžké.«

Povídám, ať »oprubírujé lešení«. — Šli tedy znalecky k němu, ohmatali sloupy a zatřáslí jimi trochu, takže se pohly. A hned pádili pryč, že »nepudó ani za viržinku« (to je nejúčinnější způsob korrupce u nich), což prý »si přišli na Hostének zlámat glídy? Obraz viděli, šak zdola je taky faň — a na mne počkajó.«

Tak jsem lezl sám, a mohl dokonale seznat na vysokém lešení z blízka taje i půvaby úchvatného toho díla. Nebyl sice obraz dosud úplně hotový — a právě v hlavní části jeho, v tvářích Madonny i Jezulátka, ale přehled přes celek jsem již měl. A mohl jsem konstatovati, že obrazem tím získal chrám nadmíru. Jest první — a také největší moravskou mosaikou a dokumentem vyspělosti našeho umění výtvarného v tom směru. Autor jeho, mistr F o e r s t e r, jak už jsem řekl, jediný pěstitel mosaiky u nás (sám zřídil si v Mnichovicích u Prahy za tím účelem dílnu, povolal z ciziny pomocníky a naše lidi dal tam vycvičiti) — postavil si dílem tímto »monumentum aere perennius« (pomník trvalejší kovu).

Obraz znázorňuje P. Marii Hostýnskou s Jezulátkem, v odění a úpravě, jak obvykle bývá zobrazována, vznášející se ve fialových mracích oblohy, stojící na zlatém půlměsíci nad modrými horami a nad hlavičkami zelených, jehličnatých stromků. Za Madonnou šlehá zlatá zář jasu a svitu do temných mraků, jež z ruky Jezulátka proráží stříbrně sivý blesk. Nuance barev v klidných, tlumených tónech jsou mistrně voleny, že ostré přechody, které u jiných mosaik bývají patrný, se zde úplně ztrácejí.

(P. d.)

Alois Viceník, admin. ve V. Prosenicích.

Hrší vzpomínek na † vdp. P. Filipa Malého, kněze T. J. na Sv. Hostýně. (Č. d.)

A jako ta jeho dobrácká, usměvavá tvář nerada koho úmyslně zarmoutila, a jak dovedl nalévatí balsámu hřejivé útěchy do ran duše ve zpovědnici, tak i mimo zpovědnici byl vyhledáván od zbožného, na posvátnou horu připutovavšího lidu, aby milému stařečkovi knězi požalovali své boly a útrapy; — on jim rozuměl a dovedl potěšiti, v tísních poraditi, chmůry z čela setřiti, starosti zapuditi. Mnozí z pod Hostýna mohli by výstižněji než já vyličiti, čím byl jim zesnulý a koho v něm ztratili. Ba on s tím zbožným lidem, jakož i s místem samým téměř srostl a zářil radostí, když viděl zástupy spěchající k Matičce Svatohostýnské a zbožností toho lidu v dopisech zaslaných rád se chlubil. Tak v dopisu ze 21./III. 1908: «Naši jsou pořád na missiích v Čechách. Jen na sv. Josefa přišli domů a hned zase odjeli. Na sv. Josefa bylo zde při tom šeredném počasí hezky mnoho lidí. Zpovídali jsme již ve středu a ve čtvrtek až do poledne; měli jsme na 150 komunikantů. P. Vídeňský měl kázání . . .» A jindy opět psal: »Letos jest tu v celém okolí velmi živo. Pohodlné a velmi příznivé počasí, jakéž až dosavad panovalo, dodávalo lidem dobré naděje na hojnou sklizeň a tudíž není divu, že se chtěli milému Spasiteli a Nejsvětější Matce Jeho zavděčiti a přicházejí v hojných zástupech na pouť. Tím právě popouzejí peklo a všecky rudé tovaryše a příslušníky jeho proti Nejsvětější Královně a Paní Svatohostýnské . . .» A také ten lid jevil za tuto jeho dobrosrdečnost k zesnulému tolik přítulnosti a důvěry, jako málo ku komu. Neméně starostlivým, ba až úzkostlivým byl k nám, mladým kněžím, kteří jsme jeho duchovního vůdcovství vyhledávali. Když svého času dp. L. Růžička, tehdy kooperátor v Prusinovicích, vážně onemocněl, psal mně zesnulý starostlivě z Přestavlk, když dával duchovní cvičení: »Budte tak laskav a navštivte co nejdříve Prusinovského: jest těžce nemocen. Viděl jsem jej v neděli v posteli v stavu bídém. Jeho kašel se mi nelíbí. Pozdravte, jak doma všecky, tak i v Prusinořicích, obzvláště nemocného velebného pána . . .» — Zkrátka platí o zesnulém to, co napsal mně o něm vdp. rada a farář Josef Lužný z Prusinovic: »O P. Malém mám dojem nezapomenutelný; zvláštní byla jeho neobyčejná láska ku kněžím a ku kájcícníkům.«

A jak pohlížel zesnulý na nynější ruch organisační pod praporem křesťanským, tak otázke se mnohý čtenář a čtenářka. Otázka ta je tím oprávněnější, že i mezi kněžstvem a to i mladším dosti nalézáme těch, kteří — i když ne nepřátelský — tedy příliš opatrnický počínají si vůči práci organisační a místo, aby vychovávali neohrožené předbojníky zásad křesťanských, svým opatrnickým jednáním vychovávají buď nesmělé bázlívce a kývaly i nepřátelům křesťanství, aneb zlohostejněle ku každému veřejnému křesťanskému projevu. Otázka ta je tu i proto na místě, ježto zesnulý byl jesuitou a u nás v jistých kruzích, jejichž členové rádi si hrají na reprezentanty národa, vešlo do módy, považovati členy tohoto řádu za nepřátele každého nového snažení. Než tu musím dátí pravdě průchod a s radostí veřejně rád tak činím, že nejen zesnulý ale i ostatní členové, pokud jsem je seznal, stáli na výši doby a dovedli chápati vážný význam její. Bylo to r. 1906 a r. 1907, kdy skupiny všeodborového sdružení křesťanského dělnictva pořádaly na Sv. Hostýně své manifestační sjezdy; a tu právě u těchto očerňovaných jesuitů nalezli jsme tolik pochopení, ochoty a porozumění pro naše organisační práce, že to až mile překvapovalo. Jak zá-

řilo tehdy oko jeho radostí, když viděl ty zástupy nadšeného dělnictva křesťanského, manifestujícího veřejně a nebojácně za myšlenku křesťanskou! A dlouho, dlouho ještě po tom připutovavším na Sv. Hostýn vykládal o těchto manifestačních sjezdech a o rozmachu křesťanského socialismu na Bystřicku. Organisátory kněze nazýval bojovníky nad novověkými barbary-Tatary; umdlévající k práci povzbuzoval, líknavé a lhostejné k organizační činnosti burcoval. Jak zvěčnělý pohlížel na práci kněze mimo kostel, ve veřejném životě politickém a spolkovém, osvětlí tato, byť i nepatrná episodka z jeho života. Bylo to r. 1906, kdy po Moravě řinčely zbraně volebního ruchu; byly to volby do zemského sněmu. Všichni členové klášterního domu, majíce volební právo ve všeobecné kurii, šli do Lhoty pod Hostýnem, aby svou občanskou povinnost vykonali. Vdp. P. Malého, jemuž nejen chůze, ale i cesta povozem byla namáhavou, obtížnou — nechali doma, v tom domění, že mu to tak bude milým. Zesnulý však s tímto šetřením jeho zdraví nesouhlasil; vždyť nechtěl zamařit tak lehce svůj hlas, byť to byl jen jediný hlas, on — jak se vyjádřil — který kdysi jako americký občan vykonával svá občanská práva, chtěl tím spíše zde pomáhati k vítězství kandidátu, hlásícímu se ku programu křesťanskému. A v užších volbách, nedbaje obtíží stáří svého, nechal se skutečně dovézt do volebního místa, do Lhoty, by své občanské povinnosti učinil zadost. Podobně r. 1911 o volbách do říšského sněmu zajel ze sv. Hostýna až na Velehrad, kde měl tehdy hlasovací právo, aby hlas svůj odevzdal kandidátovi dru. Stojanovi. Je to sice maličkost z jeho života, ale významná; tímto zdůraznil, jak knězi nemají býti upnuti na kostel — ale jak mají i ve veřejném životě dopomáhati zásadám křesťanským k vítězství, byť by je to stálo i oběti.

Skromnost, tak vzácná ctnost, zdomácněla u zesnulého. Ač byl kněz zem vzdělaným, znalť vedle řečí klassických: česky, polsky, maďarsky, německy, anglicky, ba měl státní zkoušky, by mohl jako učitel na škole v Americe vyučovati, přece se tím veřejně nechlubil. Velkohubá vychloubačnost byla mu protivnou. Vzpomínám, jak uvedl do rozpaků jednoho vychloubačného pána svými »prý« bohatými »zkušenostmi« o Americe tím, že promluvil na něho anglicky a »zkušenosti« jeho na pravou míru uváděl. Tento ihned zarazil proud své vychloubačnosti a v další řeči byl opatrnějším. Zavítali-li vynikající hodnostáři na Sv. Hostýn, ať už církevní či světské, zesnulý byl vždy potěšen z tak vzácné návštěvy, z vyznamenání toho pro Sv. Hostýn se radoval, sám však — ač v domě seniorem — upozorniti na svou osobu se nesnažil, považuje sebe za toho nejmenšího ze všech. Zkrátka: život jeho byl prodchnut tím pravým, křesťanským demokratiismem. Věřící zbožný lid, spása jeho duší nesmrtelných, byli mu vším. Vysoce důstojný pán probošt Msgr. dr. Stojan je zván miláčkem lidu moravského a zajisté právem. Myslím, že nechybím, tvrdím-li, že zesnulý byl miláčkem poutníků Svatohostýnských — ať Slováků či Hanáků.

* *

*

Ani v prázdných chvílích, možno-li vůbec u zesnulého o nějakých prázdných chvílích mluvit, neznal klidu, odpočinku. Tu věnoval se svým léčivým bylinkám. Potěšen, sděloval mně, že jistá známá hodná duše poslala mu celou nuši po jakési zbožné dobráčce, pěkné usušeného, léčivého dřepíčku. Chtěl-li mu kdo radost způsobiti, donesl mu z lesů svatohostýnských léčivých bylinek, — jemu samému byla chůze do lesa obtížnou — a on je sušil, třídil a ukládal do své domácí lékárničky. Květena svatohostýnská byla mu nade vše — miloval ovšem při tom i květeny zahradní. Byl-li jimi obdarován, nezdobily jeho klášterní celu, nýbrž zanesl je buď na

oltář neb na schody pod obraz Panny Marie Svatohostýnské. Onemocněl-li kdo, ať už z domácích, či cizích — zesnulý ihned sháněl a shledával léky ve své domácí lékárničce. Láska k přírodě a stromům, již projevil v Americe ve Wilber, neutuchla u něho ani ve staré vlasti. Jak radoval se, když mohl vdp. P. provinciálovi, při podzimní pozdní návštěvě Sv. Hostýna, předložit hrozny, jež on sám na tamnější révě vypěstil, k obdivu všech. Překvapil nejen vdp. P. provinciála, ale i domácí tou zvláštností. A což ranné trnky — Anničky zvané, jím zasazené, ty teprve byly jeho chloubou. (P. d.)

P. Rudolf Rozkošný:

Zprávy se Sv. Hostýna.

S březnovým počasím jsme mohli býti spokojeni, až na dva dny, které jsou pro Sv. Hostýn důležité: svátek sv. Josefa a Zvěstování Panny Marie, kdy byla nepohoda, takže nepřišlo tolik poutníků jako jiná léta za příznivého počasí. Okolo květné neděle slunce jasně svítilo, vál jižní vítr, a půda obsychala; v úterý se však zamračilo a od poledne až do večera napadalo 7 cm sněhu. Večer 18. března přijel vdp. děkan Frant. Kremel na výpomoc, protože dp. superior a P. Černý byli na sv. misi v Jevíčku. Na požehnání přišlo asi 20 poutníků. Ráno na sv. Josefa slunce jasně svítilo, teploměr vystoupil na 2° C a v poledne již krajina pod Sv. Hostýnem, která také byla bílá, zhnědla, a na Zelený čtvrtek již i na Sv. Hostýně nebylo sněhu. Na pouť přišlo na 300 poutníků; zpovídalo se do 10 hodin. Na Velký pátek se vyčáslilo a byl krásný rozhled na všechny strany. Na Bílou sobotu bylo opět pěkně: ve stínu bylo 12° C, na slunci až 20° C. V sobotu večer na Vzkříšení bylo na Sv. Hostýně jasno, a celá krajina dole byla pokryta modrošedou mlhou: jen chropiňský rybník a Bečva za Přerovem se odrážely v záři zapadajícího slunce. Po 6. hod. se ukázala nad Sv. Hostýnem jasná večernice a za Kyčerou vycházel ohnivý měsíc, jenž se lehce po obloze vznášel a měnil se ve stříbrnou barvu, a připomínal slávu z mrtvých vstalého Vykupitele. S věřícími se tedy i obloha radovala. Ráno také projevovalo svou radost se všemi horami i slunce, které nad Černavou jasně vycházelo, a oznamovalo vítězství Spasitelova slovy žalmu 92.: »Hospodin kraluje a v krásu obléká se; oblékl se Hospodin v sílu a přepásal se«. A jako slunce vylévalo světlo na celou krajinu, a ji obveselovalo, tak také i milost vycházející od oslaveného Spasitele osvěcovala a posilovala věřící poutníky, zvláště ty, kteří přijali sv. svátosti ve svátky velikonoční: bylo jich několik set. V pondělí se nebe zatáhlo a poprchávalo po celý den. Dvě slovácké dívky přinesly nové pěkné antependium na hlavní oltář. Přijel opět vdp. děkan Kremel na zítřejší den. 25. dubna na svátek P. Marie bylo zamračeno a chladno, 5° C. Přece přišlo na 500 poutníků a k sv. svátostem přistoupilo na 200. Ve čtvrtek po velikonočních byla hustá mlha, slabý mráz, a padal

drobný sníh, jenž brzy zmizel. V pátek však bylo tu velice krásně: vál příjemný vánek, slunce jasně svítilo, a dole byla hustá mlha. Jakoby se valila širokým proudem od Valašského Meziříčí a od Slezska okolo Petřikovské hory a Starého Jičína podél Oderských hor a Javorníka Kelečského a hor okolo Sv. Hostýna zaplavovala celou Hanu a dosahovala i Brda a hradu Buchlova, vylévala se do všech údolí Karpatkých hor, jichž jen vrcholky bylo viděti. Ještě však dopoledne mlha zmizela. Druhého dne v sobotu se divadlo opakovalo, jen že byla mlha poněkud řidší, někde udělala větší horu, jinde ostrov, jinde kruh, a zase dopoledne zmizela. Vůbec konec března a začátek dubna byl na Sv. Hostýně velice krásný. Posledního března bylo ve stínu 14.5° C; 1. dubna 15.4° C. Průměrná teplota za března byla + 3° C. Proto také příroda záhy obživla; plícník, sasanky květlí, ptáci zpívali, brouci a mušky poletovaly, pavouci zatahovali cesty, mravenci začali již pracovati, nemluvě ani o krtcích, kteří celý vrch rozryli. Všem se však nelze zalíbiti. Vdp. probošt Dr. Stojan, který v ten čas přišel na Sv. Hostýn, nebyl s počasím spokojen: že v březnu a v dubnu má býti sněhu až po kolena a mrznouti, a nemá býti jako v létě. A počasí mu skutečně udělalo radost: za několik dní se obrátilo. 3. dubna byl Sv. Hostýn v mračnech a jen chvilkami se ukázalo slunce. V neděli po celý den pokrápělo; odpoledne padaly také malé kroupy, ale ne mnoho; proto se také ochladilo (+ 4° C). 7. dubna byla mlha s deštěm, 9. dubna mrzlo; sedmikrásky, sasanky fialky se schoulily, mravenci, broučci zmizeli; celý den popadával sníh, jenž však brzy tál; od 8.—10. dubna byl teploměr v noci pod nulou, 11. dubna bylo na 1 cm sněhu, jenž zvolna tál. 12. dubna však teploměr klesl na — 5° C a odpoledne padal opět sníh. V neděli na svátek ochrany sv. Josefa bylo ráno na 3 cm sněhu. Odpoledne se chumelilo až pozdě do noci; v pondělí opět padal sníh celé dopoledne; v úterý se sypal snížek, drobný jako krupice: někde ho bylo na 15 cm, jinde 8 cm. Ve středu ráno opět začal popadávati, a od poledne až do 4 hod. odpoledne byla hustá chumelice. K večeru se vyjasnilo, takže bylo možno z domu vyjít a pozorovati krajinu. O-

kolo kostela a ochozů byly závěje někde přes půl metru vysoké, mezi krámky bylo sněhu na 3 dcm jinde na 2 dcm, na větre na 1 dcm. Na Hané nebylo viděti sněhu. Záhoří od Pavlovic k severu, Sudety, Chlum u Býlavska, Brdo a Buchlov byly zasněženy. Teplota byla — 3° C. Ve čtvrtek ráno, kdy již mnoho poutníků z domova vychází na první pouť, slunce se probíralo z mraků, ale po 8. hod. se nebe úplně zatahlo, byla mlha a sníh opět popadával; odpoledne poprchávalo, vál jižní vítr, teploměr stoupl na 4° C nad nulu a sníh tál; v pátek ráno se ukazovaly sněžné ostrovy, i ty zvolna mizely; závěje však zmizely až v neděli. Pod Sv. Hostýnem se pole většinou zelenala. V pátek v poledne bylo viděti jednotlivé poutníky. Odpoledne přicházely i malé průvody z Hané od Prostějova: z Vrahovic, Moskovic, Hrubčic, Břesovic, které se modlily křížovou cestu venku. Přišli také poutníci z Vysokého Pole, z Rudic, Šumic, a v sobotu ráno z Duban a z Prostějova. Všechny poutníků bylo v sobotu několik set. Počasí se vyjasnilo, oteplilo, v poledne bylo 8° C; odpoledne odešli poutníci, a jen jednotlivci přicházeli. Přišly také průvody z Lobodic, z Březůvek a z Chvalkovic u Olomouce, a Slováci od Uh. Brodu. V neděli bylo více poutníků než v sobotu, ale nebylo jich ani půl kostela. Sv. přijímání bylo po oba dny podáno 700. Dpoledne poprchávalo, odpoledne pěkně přšelo. Na první pouti ochotně vypomáhal vdp. jevíčský děkan J. Daněk, jenž po oba dny měl kázání a pilně zpovídal.

2. dubna byla na Sv. Hostýně porada výboru Matice Sv. Hostýnské, již se účastnili dvorní rada Fr. Sedláček, vdp. probošt Dr. Stojan, vdp. kap. děkan Dr. Jan Schneider, c. r. J. Harna, vdp. Balt. Hřiva a P. Superior; jednalo se o opravě hostince a malé přístavbě; dále o úpravě nového hřbitova, sestupu kolem nové křížové cesty atd. 7. dubna přijel opět na Sv. Hostýn c. r. J. Harna a řídil práce při úpravě nového hřbitova, jenž asi za měsíc bude upraven; odejel 12. dubna.

V Jevíčku konali sv. missie od 16.—25. března P. Superior a P. Černý ze Sv. Hostýna pro osadníky české, P. Josef Schett z Prahy pro osadníky německé. Tamnější dp. děk. J. Daněk vyprávěl, že povšimnul si v novinách předpovědi o počasí v březnu, které mělo býti proměnlivé i s několika kritickými dny a proto měl obavu, že snad pro špatné počasí utrpí pobožnost sv. missie. Než nebylo snad ještě letos krásnějšího a teplejšího počasí, jako právě v tu dobu, ba ani kritický den prvního řádu, předpověděný na Zelený čtvrtek se nedostavil. Proto také farníci Jevíčtí i ze vzdálených přífařených obcí, i z okolních farností tak hojně účastnili se sv. missie, že od rána až do večera naplňovali chrám Páně a kdo chtěl dostati místo v lavici, ač jest jich mnoho, neb kostel jevíčský jest velmi prostranný, musil si je dvě hodiny napřed zasednout. Studujícím státní reálky dával P. Superior zvlášt-

ní cvičení duchovní. Ředitel reálky vctp. Josef Franc dal krásný příklad i studujícím i mužům, neb s těmito přijal sv. svátosti a s celou rodinou přicházel pilně na kázání. Povznášející byla slavnost Vzkříšení. Všechny školní dítky, dlouhá řada mládeže a družiček, spolek hasičský, členové Orla, zastupcové úřadů s p. zem. soud. radou Vác. Žůrkem, měst. zastupitelstvo se svým starostou p. Em. Sedláčkem a nepřehledné množství lidu účastnilo se průvodu s Velebnou Svátostí, již nesl P. Superior za přísluhy 7 kněží. Po průvodě bylo kázání, jehož ukončení — obnova křest. slibu před vystavenou Velebnou Svátostí působil mocným dojmem na všechny účastníky. Neméně krásná a dojemná byla slavnost Mariánská, slavnost ke cti nejsv. Svátosti Oltářní s veřejným odprosem Božského Spasitele a vrcholu dosáhla sv. misie závěrečným o sv. kříží a závěrečnou pobožností na níž opět brali podíl p. starosta s četnými členy výboru, členové Orla, družičky a ohromné množství lidu, kteří až 5 hodin vytrvali v kostele. K stolu Páně přistoupilo asi 5000 a k sv. zpovědi přes 3000. Duchovenstvo celého děkanství účastnilo se sv. misie a vypomáhalo ochotně ve sv. zpovědi. Byla to sv. misie krásná počasím a ještě krásnější hojným požehnáním.

Od 29. března do 8. dubna byl P. Černý s P. Jemelkou na sv. misiích v Telči. Krásné moravské město, se starožitným náměstím, kde byla kolej Tovaryšstva Ježíšova se dosti čteně účastňovalo sv. missie. Večerní kázání byla sice poněkud slaběji navštěvována, ale stavovská kázání, která se konala ve starém Jesuitském kostele byla tak hojně navštěvována, že prostranný chrám Páně byl plničký. Věřících přistoupilo k sv. zpovědi 3200 a k sv. přijímání 4.500. Zvláště dobře navštěveno bylo kázání o N. S. Oltářní a o P. Marii. Jedenkrát byl veliký farní chrám Páně plničký, bylo to o kázání o sv. kříží. Neunavně pomáhalo místní duchovenstvo i okolní ve zpovídání: Nový pán farář S. Zapletal, rodák od Sv. Hostýna z Pavlovic, oba páni kaplani a zvláště p. profesor z reálky a důst. pán Polák od Matky Boží zasluhují vřelý dík za vydatnou pomoc ve zpovídání. Sv. missie zakončena byla dojemnou slavností dušičkovou, při níž přistoupilo přes 600 osadníků k sv. přijímání.

Vzpomínky: 21. května bude rok, co zemřel P. Malý. — 4. května 1721 položen základní kámen k nynějšímu chrámu. — 4. května 1887 přišli † P. J. Cibulka a P. Zimmerhackel na Sv. Hostýn. — 7. května 1748 ustanovení na Sv. Hostýně: Jan Hübner a Fr. Albl. — 10. května 1841 začala oprava zrušeného chrámu. — 31. května 1881 založeno družstvo Svatohostýnské. — 11. května svátek sv. Hieronyma plnom. odpustky. — 30. května na svátek nejsv. Srdce Páně plm. odpustky.

Duchovní cvičení pro kněze na Sv. Hostýně konatí se budou letos (česky) v těchto obdobích: I. 23.—27. června; II. 21.—25.

července; III. 4.—8. srpna; IV. 25.—29. srpna; V. 1.—5. září. P. T. důst. páni, kteří se hodlají účastnit, račtež co nejdříve ohlásiti se u duchovní správy na Sv. Hostýně. Kdyby nějaká překážka nastala, račtež takéž co nejdříve sděliti, aby místo jinému se mohlo zadati. Začátek vždy v pondělí o 6. hod. večer, závěrek ve čtvrtek večer. K odpolednímu vlaku v pondělí o půl 5. bude vždy pohotově povoz pro zavazadla; ti kdož dříve přijedou mohou zavazadla zatím svěřiti nádražnímu vrátnému v Bystřici. Poněvadž pak na Sv. Hostýně i v létě někdy bývá dosti chladno, upozorňují se P. T. dpp. aby pro takový případ s sebou vzali teplejší oděv. — Na II. turnus od 21.—25. července zbývá již málo míst.

Na slavnosti korunovační darovali: Jos. Malý Mor. Hůzová 5 K, Ter. Kopecká Nemočice 20 K, Joh. Kretschmerová Valteřovice 3 K, A. Božková Kostelec 10 K, Jos. Kyselý Tážaly 20 K, J. Vašků č. 105 Střelná 1 K 90 h, Nejm. 50 K, Libor Skácel Penčice 5 K, manželé Otáhalovi Bezuchov 20 K, pí. Buršová Tupesy 5 K, Kat. Škrobánková Kateřinky 1 K, Fr. Strmiský Nová Ves 1 K, Nejm. Paskov 4 K, Novomanželé 2 K, Nejm. Hrušky 2 K, B. Macháčková Vítkovice 3 K.

Kněží Svě Královně na mosaikový obraz: Jan Daněk děk. Jevíčko 20 K, P. Cyr. Kráčmer O. S. B. Rajhrad 15 K, po 10 K: Dr. Jan Sedlák, prof. boh. Brno, Jan Pícha, far. Malešovice, Ant. Rauscher, far. Brno, Jos. Pleva, kat. Kateřinky, Štěp. Něníčka, far. a děk. Letovice, A. H. L., Frant. Miča děk. Opatov, Lud. Kodar far. Zbraslav, Frant. Venhuda kat. Husovice, Pavel Navrátil děk. Hodonín, Jos. Dubský děk. Střelice 7 K, po 5 K: Ant. Musil, koop. Lípovec, Jos. Kalabus Brno, Mich. Pospíšil Naschetitz, P. Alf. Tkadlec O. S. A. Staré Brno, Frant. Pokorný far. Mušov, C. Vala koop. Pohořelice, Jindř. Šíp far. Budeč, Frant. Špička prof. Hustopeč, Pav. Blažek far. Drásov, Frant. Sekanina koop. Oslavany, František Krejčí adm. Bořetice, Jan Šidlák far. Polehradice, Jos. Šidberger far. v. v. Břeclava, Jan Doležel far. Čer. Lhota, Frt. Špilchal děk. Petrovice, Ant. Křikava koop. Mikulčice, Gust. Hans far. Věteřov, Fr. Pavlíček far. Cetkovice, Frant. Havrnek far. Bořítov, Frant. Vlach far. Dambořice, Vil. Hula far. Židlochovice, P. Hyacint Novák Chrudim, Fr. Gebauer koop. Běhařovice, Tom. Rábl far. Komárov, Jos. Hammerschmied farář Koberžice, Jan Tkaný koop. Studená, farní úřad Blučina 4 K 60 h. Po 4 K: Met. Brzobohatý koop. Mohelno, Frant. Kvítek prof. Boskovice, Max Novák prof. Brno, Dr. Frt. Groh Pohořelice, Frant. Pelan kat. Žďár. Po 3 K: Jan Tkaný koop. Studená, Jan Tureček koop. V. Újezd, P. Aug. Vrzal O. S. B. Syrovice, Lad. Schwarzer far. Újezd, Benno Schaffra správce fary Ostrovačice, Fr. Pantůček adm. Přisnotice, Rob. Veselý farář Tracht, Jos. Janíček far. Sulkovec, Ant. Mašek far. Batelov, Al. Kežlínek far. Valč, Po 2 K: Václ. Českuť far. Myslibořice, Jos.

Mezník far. Ostrov, Ant. Lujka far. Pyšel, Frid. Smutný kapl. Želetice, P. J. Kopáček O. S. B. Rajhrad, J. Michalík far. Valtrovice, Cyr. Bílík kap. M. Budějovice, Ant. Šalomoun kap. V. Meziříčí, Jos. Martínek koop. Znojmo, Petr Stejskal farář Rozseč, Jak. Macenauer far. Čučice, Voj. Tondl far. Stonárov, Vinc. Jašek far. Dobřinsko, Frt. Zábršňa koop. Lysice, Ant. Bártek b. rada St. Hobzí, Frant. Soukal far. Horní Kounice, Frant. Moučka koop. Radostín, Alb. Mrázek far. a děk. Královo Pole, Jan Balb Jinošov, Ant. Klempa kat. Brno, Václ. Ohařek Brno, Em. Masák kat. Židenice, Kar. Florián far. Kdousov, Frant. Mikan farář Pavlov, Fr. Vsetečka kat. Třebíč, Jos. Mysliveček kat. Ivančice, Jan Štěpánek prof. Brno, Rud. Svoboda kapl. Štěpánov, Václ. Koudelka far. Olbram Kostel, Jos. Skácel koop. Čučice, Václ. Buchta koop. Brno, Jan Matuška far. Kadov, Ben. Novoměstský kaplan Bystrc, Kar. Burk far. Ořechov, A. Něvrkla far. Konešín. Po 1 K: Dr. Silv. Kulháněk kat. Brno, Jos. Matoušek far. H. Dunajovice, Jan Doležel far. Rouchovany, Jan Nitče far. Vedrovice, E. Jedlička koop. Náměšť, Jan Michal far. Kučerov, J. Rampula kapl. V. Pavlovice, P. Voj. Horák kooperátor Rajhrad, J. Veselý far. Boskovice, Fil. Macek far. Žďárec, Fr. Tábořský far. Křovi, Meth. Šlechtický far. Krhov, Ig. Sedláček koop. Benešov, Al. Vašíček farář Knihnice, Frant. Pišmistr kat. Mor. Budějovice, far. úřad Štítary, P. Pavlík far. Woitzdorf, Jos. Holzman koop. Domášov. (P. d.)

Křížová cesta: Vdp. Dr. K. Stuchlý odkaz po tci 100 K, nejm. 40 K, nej. Staré Město 2 K, A. H. L. 5 K, Julie Vašíčková Brno, Anna Hluchá Nová Ves 3 K, Josef Brablec Lešany 5 K, Fr. Voldánová Malhotice 8 K, Jos. Mazánková Odrlice 5 K, Mar. L. Ohrozím 4 K, A. M. Břestek 60 h, J. S. Dubany 40 h.

Útulna: nej. 30 h.

Sousoší: A. Tomášková Dědřichovice 1 K, Fr. Havlíčkova 1 K, M. Čudová Šlanovice 1 K, Fr. Dočkalova Troubky 5 K.

Schody: Rodina Reichlova Lipník 1 K.

Panně Marii Svatohostýnské děkují: nej. z Paskova za vyslyšení v jisté záležitosti, sestra M. K. z Kocelérova u Svitav za vyslyšení prosby v těžké záležitosti, nej. učitelka z R. u Vyškova za vyslyšení prosby, A. S. Česká Třebová za vyslyšení, sestra z řádu sv. Kříže za uzdravení v srdeční nemoci, Čtenářka Hlasů ze Všechnovic za dar zdraví a vyslyšení prosb, J. K. L. za vyslyšení v jisté záležitosti, nej. z Holešova za vyslyšení prosby.

Listárna administrace: P. J. Skoček Jarzell Texas 5 doll., A. H. L. předpl. do r. 1917, Jos. Pavlica Moulton 8 K 82 h, za roč. VIII. 1 K, za r. IX. je zapl. Kdosi poslal složenkou na Hlasy ze Slavkova dne 20./1. 1913 1 K 50 h a nepodepsal se? Fr. Bezděk W. Texas 25 doll. 15 c., Fr. Beyden West Texas 35 K 05 h. Rev. Jan Novotný Bradd 5 kor.

Listárna redakce.

Dědictví Svatojanské vydalo za rok 1913 jako podíl:

Sv. Hostýn ve svém původu a svých osudech. Vypravuje František B. Vídeňský T. J. — Podíl údů Dědictví Svatojanského na rok 1913. Č. 1. Cena 3 K.

Hodinky Marianské dle obřadu římského se zřetelem k bulle Papeže Pia X., »Divino afflatu«, vydané dne 1. listopadu 1911. Z latinského znění přeložil a stručným úvodem jakož i poznámkami opatřil Jan Hejčl. Podíl údů »Dědictví Svatojanského« na rok 1913 č. 2. 80 hal.

Z měst a městeček. Napsal Alois Doštal. Podíl údů na rok 1913 č. 3. 2 K.

Posvátná Místa Království Českého. — Sepsal Dr. Ant. Podlaha. Řada první: Arcidiecese Pražská. Díl VII. Vikariát Slanský. Podíl údů na rok 1913 číslo 4. Cena 4 K 50 h. — V Praze 1913. Tiskem k. a. knihtiskárny. Nákladem Dědictví sv. Jana Nepomuckého.

Tyto knihy byly od Ředitelství »Dědictví sv. Jana Nep.« našemu časopisu k posouzení a doporučení zaslány. Nemůžeme než doporučiti našim čtenářům zmíněné knihy k pilnému čtení. Jsou vesměs jako 123 předcházející podílné knihy poučné, vzdělávající a zábavné. Kdo z našich čtenářů ještě není údem »Dědictví Svatojanského«, nechť se přihlásí u »Ředitelství Svatojanského v Praze IV. Hradčany«. Vklad za člena třetí třídy obnáší jednou pro vždy 20 K. Kdo je od založení toho Dědictví údem, má už 127 knih. Tedy za málo peněz mnoho knih a to dobrých a doporučení hodných. Úhrnem zapsáno jest 31.929 žijících a zemřelých členů. Členové kněžského stavu, a těch je mnoho, slouží v oktávě sv. Jana Nep. mši svatou za živé a zemřelé členy Dědictví. Kromě toho slouží ředitel Dědictví u hrobu sv. Jana Nep. v Praze dne 15. května v 8 hodin slavné zpívané rekviem za všechny v Pánu zesnulé členy. Kdo by chtěl přistoupiti k tomuto Dědictví, nechť na zmíněnou adresu zřetelně zašle své jméno a příjmení, pak oznámí svou osadu farní a diecesi, s obnosem 20 K. Z knih chvalně označených nejvíce nás zajímá »**Sv. Hostýn ve svém původu a svých osudech**«. Vítáme tuto knihu s největší radostí, neboť se ní vyplnila mezera, která ještě zbyla v literatuře Svatohostýnské v posledním desetiletí úžasné rostoucí. Obsahuje totiž nejúplnější a nejlépe sestavené dějiny Sv. Hostýna. Jestliť ovoce šestileté badatelské činnosti a mravenčí pile spisovatelovy. Bádal a hledal, kde jen co naléztí mohl. Soudivíme, že se sotva kde najde ještě dějepisný pramen, kterého by nebyl vyčerpál. Hledal a sbíral po celé Moravě, kde se dalo něco sbírat. Největší obtíž měl se sestavením

dějiny sv. Hostýna od dob tatarských 1241 až do vystavení nynějšího velechrámu 1748. Neopírá se jako historik Beda Dudík o báseň »Jaroslav« v rukopisu Králové-Dvorském, co se týče obléhání sv. Hostýna divokými Tatary, nýbrž odvolává se hlavně na tradici lidu v okolí svaté hory a místo zmíněné básně uvádí jinou báseň (viz str. 16) z roku 1754 v Olomouci vytištěnou, která více méně jest téhož obsahu jako »Jaroslav« v rukopise, jenž teprv 1817 byl prý nalezen v Králové Dvoře. Když zmíněná lidová píseň z roku 1754 byla v Hlasech Svatohostýnských poprvé uveřejněna, psal známý mor. historik prof. Prasek na sv. Hostýn, že je to pokrok v dějinách hostýnských. Co se pak týče dějin od 1787 až po naši dobu, měl spisovatel již velmi usnadněnou práci, poněvadž měl spolehlivější prameny po ruce. Nejvíce mu sloužila k sebrání látky t. zv. kniha celebrantů, ze kteréž čerpal všechny zajímavé zprávy od r. 1748 až do r. 1787 zaznamenané od tehdejších duchov. správců Svatohostýnských. Zprávy o smutném úpadku Sv. Hostýna čerpal z »paměti« bystřického měšťana Sovy, současníka, zprávy o znovuzřízení, o vyžehnutí velechrámu z archivu bystřického a dějepisných knih residence T. J. na Sv. Hostýně. Stavě na tak spolehlivých pramenech, podal dosti věrný dějepisný obraz o původu a osudech Svatého Hostýna. Proto nemůžeme dp. spisovatelovi než srdečně děkovati za jeho mravečí píli, s kterou pracoval léta na nesnadném díle, a knihu jeho doporučiti všem milovníkům sv. Hostýna. Byli bychom sobě přáli, aby kniha byla vyšla na Moravě. Ale je v tom také jakási výhoda, že vyšla v Čechách, kde Sv. Hostýn ještě není tak znám jako na Moravě. Poněvadž Dědictví sv. Jana Nep. má v Čechách na tisíce čtenářů, rozšíří se tam nemálo známost o něm, což bude jen na prospěch našeho poutního místa. Kniha je hlavně psána pro obyčejný lid, proto je sloh velmi srozumitelný a jasný. Ale i učenec, není-li hyperkritik (přílišný sudílek), neodloží přečtené knihy bez uspokojení, jelikož byly všechny prameny dějepisné, které se kde vyskytly, při sepsání vyčerpány a využitkovány (st. 2—5). Proto není divu, že má trojí schválení: Kn. arcibiskupské konsistoře olomucké, ordinariátu pražského a řádu Tovaryšstva Ježíš. Přejeme knize, aby hojně byla čtena a brzo rozebrána. A když se pak pořídí druhé vydání, nechť opraví jistá malá přehlédnutí. Tak na příklad má státi na straně 86., »Střecha byla pokrvta šindelem«, nikoliv plechem, což se stalo teprv roku 1888 za vdp. faráře F. Kremla. Na str. 152 má státi »V Římě, dne 27. června 1912«, nikoliv 27. července. Na str. 114. má státi »dostavena křížová cesta r. 1902«, nikoliv tohoto roku (1891).

Za redakci zodpovídá **David Kubíček**, emer. děkan v Kroměříži.
Nákladem Matice Sv. Hostýnské. — Tiskem Jindřicha Slováka v Kroměříži.

posv. Officia v Římě, jemuž otázka sv. odpustků je podřízena. Censorem byl Dr. Jan Hudeček C. SS. R., a kniha byla také doporučena od nejdůst. kn. arcib. konsistoře v Olomouci. Každý může tedy s důvěrou a s úplnou bezpečností sáhnouti po této odpustkové příručce, zvláště když jsme v jazyku českém dosud neměli podobného díla z nejnovější doby. Podotýkáme ještě, že nyní můžeme z milosti sv. Otce Pia X. téměř všechny odpustky obětovati za duše v očistci. Formát je pro modlitební knihu velmi vhodný, úprava pěkná, tak zřetelný a papír jasně bílý. Pořádný a věcný seznam usnadňuje hledání. Knihu vřele doporučujeme.
Dr. Boh. Petrželka.

Věda a víra. Právě vyšel výtečný spisek obsahující populární přednášku Dra. prof. Fr. Šulce z Hradce Králové »Věda a víra«. Přednášející věde skvělý důkaz o tom, že mezi pravou vědou a pravou vírou nemůže býti sporu. Spisek jest psán slohem jasným a snadno přístupným, tak že každý náš stoupenec se zájmem jej přečte. Rozšiřujte jej ve spolicích a organizačních hromadně! Cena 10 hal., poštou 12 hal., 11 ex. 1 K, 22 exempl. 4 K, 100 ex. 9 K, poštou vyplaceně. Objednávky přijímá: »Česká sekce diecésního komitétu v Českých Budějovicích«. Menší obnosy jest nejlépe zaslati v poštovních známkách, k větším zásilkám přiložen jest složitý lístek pošt. spořitelny.

Slovenský překlad Písma svatého. — Uherští Slováci mají konečně úplný překlad Písma svatého ve své mateřštině. Dal jim jej spolek sv. Vojtěcha, který hned od prvopočátku vzal si za úkol vydati Písmo sv. v řeči slovenské, poněvadž vydání překladu Palkovičova dávno bylo rozebráno a bylo zapotřebí vydání nového, dokonalejšího a úpravnějšího. Zakladatel spolku sv. Vojtěcha dr. Ondřej Radlinský chopil se práce, kterou dokončil jeho přítel kněz Fr. V. Sasínek. Překlad byl hotov, když současně se našel dobrodinec, který daroval spolku sv. Vojtěcha na vydání Písma svatého v řeči slovenské 10.000 zlatých. A tak se počalo roku 1888 Písmo svaté pod dozorem dra. Jana Malého tisknout. Překlad však požadavkům odborné kritiky nevyhovoval, tisk musil býti zastaven a rukopis překladu Sasínkova svěřen byl P. Ondřeji Kubínovi T. J., který opravil a vysvětlivkami doplnil čtyry evangelia a znova je k tisku přichystal. Ale ani tato práce, ač dobrá, úplně neobstála. Konečně Jan Donoval přeložil samostatně celý Nový Zákon a Ondř. Hlinka se soudruhy Starý Zákon. Překlad jejich censors diecésními byl schválen a tisk dovolen. Spolek sv. Vojtěcha chce vydati překlad ve 4—6 svazcích. Má na to 40.000, ačkoliv potřebuje, má-li vázaným Písmem svatým podělití všechny své žijící údy, více než dvakrát tolik. Proto vyzývá členy své, aby podnikly na vydání Písma svatého sbírky.

Nový branný zákon a jeho provádění. Se zvláštním zřetelem k osvobození, úlevám a výhodám při plnění povinností branné. Seřadil Edvard Srb. Cena spisu pouze

1 K 20 h, váz. 1 K 60 h, poštou o 10 h více. Vyšlo nákladem knihkupectví A. Reinwart v Praze, Vodičкова ulice 23. Při zaslání obnosu předem zasílá Papežská knihtiskárna benediktinů rajhradských v Brně.

Duchovní cvičení pro paní a dívky konati se budou v klášteře Dominikánek v Klimkovicích, R. Slezsko. Počnou v pátek dne 18. července odpo. a skončí dne 21. července ráno. — Za celé zaopatření platí se 8 K. — Žádoucno, aby se každá účastnice nejdéle do 12. července přihlásila.

Arcibiskup presidentem republiky. Jak jsme už sdělili, byl arcibiskup v San Domingo v Americe A. Noual počten důvěrou svých spoluobčanů jakožto jediný muž, který dovedl ukončiti revoluční zmatky ostrovní republiky a byl zvolen vládní i revoluční stranou svorně za presidenta tohoto státu. Za jeho vlády tak dalece uklidněny poměry a veřejný život vrácen v tak pravidelné koleje, že americká Unie odvolala válečné lodě svoje, které měly po dobu bouří chrániti zájmy občanů Spojených Států. Jak právě jest oznamováno, vzdal se nyní pan arcibiskup svého čestného úřadu, považuje se pouze za prozatímného vládcu, pokud nepokoje nebudou uklidněny. Kongres a lid však nepřijal jeho odstoupení a s vysvětlením, že jeho zvolení bylo dle ústavy země zákonitě řádné, donutil jej resignaci odvolati a v čele vlády setrvati, dokud jeho zákonitý termín nevyprší.

Katolický kněz na bojišti balkánském. Z Bělehradu píše česko-budějovickému »Hlasu Lidu« český kněz, redemptorista Dr. Fr. Ullwer: »Deset ctihodných sester od nejsvětějšího Srdce Páně z Vídně — dva lékaři a já jsme byli od »Červeného kříže« z Vídně sem posláni. Dostali jsme krásnou nemocnici — raněných je mnoho. Dne 4. t. m. bylo sem dopraveno 1500 tureckých vězňů. Nadšení pro válku je zde velké. V celém Srbsku jsou jen dva katoličtí kněží, jeden v Bělehradě, druhý v Niši a já nyní nějaký čas. Bělehrad má 550 katolíků, v neděli jsem měl oddávky v jazyku českém. Čechové jsou zde zaměstnáni v cukrovaře a v pivovare. — Obecenstvo jest k nám velmi přívětivé a má ctihodné sestry rádo. Ačkoliv několik našich ctihodných sester žádalo, aby mohly jíti na bojiště raněné hledati a ošetřovati, nebylo jim vyhověno. Bělehrad potřebuje jejich pomoci, nepůjdou tedy na bojiště, zůstanou ve městě. Z Vídně s námi jely milosrdné sestry z Francie, které přijely z Paříže. Sultán telegraficky žádal o 100 sester. Za dvanáct hodin byly na cestě. Mluvily jen francouzsky a přímo jely na turecké bojiště. Milosrdné sestry nejsou z Francie vyhnány a vypravovaly mi, že vláda nyní s nimi velice vlídně zachází a ctí je. Psaní toto posílám do Záhřebu, aby jistě došlo. Byli jsme v Zemuni vítáni důstojníkem srbským a našim konsulem.«

Dlouhý věk a balkánští národové. Dle jistého francouzského časopisu žilo dne 31.

prosíce 1911 v Evropě kol 7000 lidí starších 100 roků. Nejmenší počet starců tohoto věku připadal na národy těšící se vysoké kultuře. Nejvíce stoletých bylo v Bulharsku, totiž 3888, pak v Rumunsku 1704 a v Srbsku 573. Ve Španělsku dožilo se tohoto stáří 410, ž ve Francii 213, v Rakousku 113, v Itálii 97, v Anglii 92, v Rusku 13 osob. Německo, Belgie, Švýcarsko a skandinávské státy nepřicházejí téměř v úvahu. Vždyť na př. v Dánsku žily toliko dvě osoby sto roků staré. Největší počet stoletých vykazují tedy národové balkánští.

Velkoobchod vínem

M. UDINA,

Rjeka (Fiume) Sušák 15.

Doporučuje svůj veliký sklad
původního vína dalmatského a
přímořského.

Zvláště doporučuje zdravotní víno
červené pro nemocné, lékaři doporučené. Nejlepší stolová vína atd.

Jediná objednávka Vás přesvědčí
o solidnosti mé firmy.

SKLOMALBA

B. ŠKARDA, BRNO,

umělecký ústav prvního řádu hotoví
a dodává

chrámová okna

v každém provedení i slohu od nejjednoduššího vzoru do nejbohatší sklomalby figurální. Skleněná mosaika pro křížové cesty; odborná rada, výkresy, rozpočty zdarma.

Sochy, oltáře, křížové cesty, Boží hroby, jesle a veškeré práce kostelní zhotovuje a opravuje umělecky, levně v každém slohu i moderním

František V. Buk,

sochař a řezbář, uměl. truhlářství

v Praze, Jílská ulice č. 445-I
(proti Vejvodům). Založeno r. 1857.

Nákresy, fotografie, vzory kříž. cest posílám k nahlédnutí s prosbou o laskavé navrácení. Hotové sochy, kříž. cesty, jesle, kříže a jiné práce možno shlédnouti v mém skladě. — Na základě mnohých doporučení prosím o laskavé objednávky.

! Tisíckrát pozdravujeme Tebe,
majová kázání (2 díly) od P. Ant. Rejzka.
Oba díly lze dostat na Sv. Hostyně
za sníženou cenu 2 K.

Jsem domácí tkadlec horský

(člen spolku křesťanských sociálů).

Zasílám zboží různé.

40—50 m zbytků, 20—22 korun
dobírkou zaručeně pracích barev bez
chyb.

Kanafasy na ložní povlaky, košilová
plátna lněná neb polovičníky, rumburské
věby, griezety, ručníky, tkané barchety,
na šaty, modní zeřiry na košile a blůzky
a na šaty, bílé grádle, flanely, modré
tisky na domácí šaty a zástěry, vše
mnou ručně pracováno, velekrásno a
trvanlivé v délce 3—15 metrů.

Frant. Maršík,

ruční domácí tkadlec,

Česká Čermná, č. 107, p. Náchod.

Každý dle potřeby račte udat co potřebujete i délku zbytku si račte zaznamenati, nehodící vyměním, neb dle žádosti peněz vrátím. Zkouška mé důvěry ujistí každého. Též zasílám půltuctu čistě lněných prostěradel beze švu 150 cm. šir., 200 cm. dl., jen za K 15-80.

Svíce kostelní

první moravská továrna v Bystřici p. B. Firma tato počítá mezi své stálé odběratele přední kláštery, farní úřady, jakož i zemské ústavy říše Rakousko-Uherské. — Zásilky vyřizují se franko, obal se neúčtuje. — Ceny mírné.

pravé voskové, přesně dle liturgických předpisů, jakož i polovoskové a stearinové vyrábí nejdokonaleji a doporučuje firma

V. ZBOŘIL A SYN

Za redakci zodpovídá David Kubíček, emer. děkan v Kroměříži.

HLASY SVATOHOSTÝNSKÉ

MĚSÍČNÍK PRO LID

S povolením nejdůst. kníže-arcib. konsistoře v Olomouci a řeh. představených vydávají Otcové Tovaryšstva Ježíšova na Sv. Hostýně na Moravě.
— Vychází počátkem každého měsíce. — Celoroční předplatné K 1.50. —
V Americe 0.40 dol. — V Německu M 1.50. — Administrace na Sv. Hostýně u Bystřice. —

OBSAH: O, milostivá! (Báseň.) — Chudobky dō věnce korunované Královny Svatohostýnské. (Č. d.) — Na Sv. Hostýn. (Č. d.) — V sebezapírání. — Křesťanské matky, věnujte se dětem! — Hrst vzpomínek na † vdp. P. Filipa Malého, kněze T. J. na Sv. Hostýně. (Č. d.) — Ctitelé Cyrillo-Methodějšti! — Pamětní spis o »Papežské korunovací Matky Boží Svatohostýnské.« — Zprávy se Sv. Hostýna.

VYOBRAZENÍ: Mariánská Družina při slavnostech korunovačních na Sv. Hostýně. — Mariánská Družina kvasická a kroměřížská o slavnostech korunovačních. — Družičky žeraňovické o slavnostech korunovačních. — Národní dělo na Sv. Hostýně ve dnech korunovačních.

Račte si dobře povšimnouti!

Prosíme důtklivě všechny, kdož za minulé ročníky nedoplatili, by co nejdříve povinný obnos zaslali, aby Vydavatelstvo mohlo taktéž svým povinností dostáti. — Poněvadž vydání značně vzrostla, vidělo se Vydavatelstvo Hlasů nuceno zvýšiti o něco celoroční předplatné a sice: pro Rakousko, Uhry a Bosnu na 1 K 50 hal., pro Ameriku 0.40 dol., pro Německo 1.50 M. I přes to zůstanou Hlasy nejlacinějším lidovým měsíčníkem, uváží-li se, jakého nákladu vyžaduje lepší papír, tisk, expedice, administrace, poštovné a četné ilustrace. Prosíme tudíž své dosavadní ct. odběratele, aby Hlasům i nadále zůstali věrni. Redakce vynasnaží se, aby časopis obsahem i úpravou ještě více zdokonalila a prosí své příznivce, aby co nejdříve neobtěžovali si zaslati přesně adressy nových odběratelů, jimž by Hlasy ukázkou mohly býti poslány. Nejlépe by ovšem bylo, kdyby Hlasy více odběratelům téhož místa pod jednou adressou se mohly zasílati, jelikož se častěji přihází, že jednotlivá čísla snadno se na poště založí nebo ztratí. — Předplácí-li někdo za jiného, na jehož adresu se Hlasy zasílají, je nutno, aby to bylo podotknuto, anebo ještě lépe, aby jméno předplatitele samého na složném lístku bylo napsáno a ne toho, který za jiného předplácí. — Adressy buďtež vždy co nejpřesněji a plně udány. — Dále upozorňujeme a prosíme, aby předplatné na Hlasy zasílalo se s plnou a přesnou adressou SLOŽENKAMI označenými čís. 97.129 a aby složenek těchto výhradně pro předplatné na Hlasy bylo upotřebeno a ne k jiným účelům, poněvadž jinak nemalý nastává zmatek v účtování. Tak se předejde i mnohým nepřístojnostem, poněvadž na př. o poutích při velkém návalu není někdy možno jména předplatitelů správně zaznamenati. Pro jiné účely prosíme, aby použito se poštovních poukázek. O starší ročníky (V., VI., VII.), pokud jsou na skladě, možno se přihlásiti na Sv. Hostýně (celý ročník poštou 1.20 K). Číslo 3—5 VIII. ročníku jsou rozebrána. Slavnostní číslo 8—10, jichž je ještě větší zásoba, poštou po 15 hal. — Pro dosavadní odběratele vloženy byly složenky do 12. čísla minulého ročníku (1912); prosíme zdvořile, aby se nepohodily, ale aby jich bylo použito na brzké předplatné pro rok 1913. — Prosíme zejména P. T. vdpp., aby časopis náš dobrotivě doporučili.

REDAKCE.

Z církve a světa.

Naším odběratelům.

Velká část našich odběratelů nepoukázala nám dosud předplatné a mnoho jich dluží nám za leta minulá. — Žádáme snažně o poukázání předplatného. Jen řádným placením jest listu dána možnost prosperovat. Předplácejte a nedoplácejte. Doplácením máme jen výlohy a ztrátu času, který je nám drahým. Ony P. T. odběratele, kteří nám dluží za leta minulá, žádáme, by nedoplatky během tohoto měsíce vyrovnali, jinak jim list přestaneme posílat.

~~~~~

Lístárna redakce. Právě v těchto dnech vydaná kniha: »Matka Boží v české poesii« redaktorem »Našeho Domova«, Josefem Vévodou, kniha orosená nejčistší poesii, plná pelu a vůně, ryzí zbožnosti i svaté lásky. Podobá se kytici, uvité z nejrůznějšího kvítí ale rozříděného dle barev. Básně totiž seřaděny jsou v osm skupin — dle toho, opěvují-li Pannu Marii jako Dolorosu, nebo jak Hvězdu mořskou, Královnu nebeskou atd., tak setkáváme se s některými jmény na třech i více místech. Má to určitou výhodu pro kazatele, při citaci i četbě — ač násilným trháním profil básníků rozhodně trpí. Nej přednější místo v této knize beze sporu

Celoroční předplatné 1·50 kor. — V Americe 0·40 dol. — V Německu 1·50 M.

R. Stupavský.

O, milostivá!*)

Jak dalekého města brána,
kam večer vejdou poutníci,
když cesta dlouhá vykonána
a mdloba sedí na líci;

Jak tichá noc, když líbá zemi
a rosy chlad jí navrací,
když měsíc stromů haluzemi
svít stříbra svého utrácí;

Jak růží retý zkrvavělé,
z nichž krása pryští přeskvoucí,
když slunce v červnu hoří stkvělé
v své lásce k zemi horoucí;

Jak matky náruč láskou vřelá
svým dítkám v bídách kyne vstříc
a těší srdce osířelá,
že bolů nepocítí víc — —

Tak oko Tvé se na nás dívá
a odpuštění hlásá všem,
Ty, Královno, všech milostivá,
v níž nebe našla pustá zem!

Maria Alfonsa.

Ghudobky do věnce korunované Královny Svatohostýnské.

(Č. d.)

VI.

Nové zavlály prapory a zazvučely zpěvy. Duše všeho lidu pěly nadšeně, ale vyvolené dítky Matky boží předčily všechny. »Zdravas Panno Maria, naše Máti přemilá! Tobě srdce světíme, za ochranu prosíme. Dej ať silní láskou Tvoji, zvítězíme v každém boji«. Přicházely Mariánské Družiny vzdátí Korunované svůj hold. Se všech krajů, různých krojů a s duší — jednou. Když vešli do chrámu, sklonily se všechny prapory až k zemi před svojí Královnou, Vůdkyní a Ochránkyní. Přišly nejen dítky Družin Mariánských, ale i z řádu sv. Františka a Dominika. I oni ukázali, jak Matku

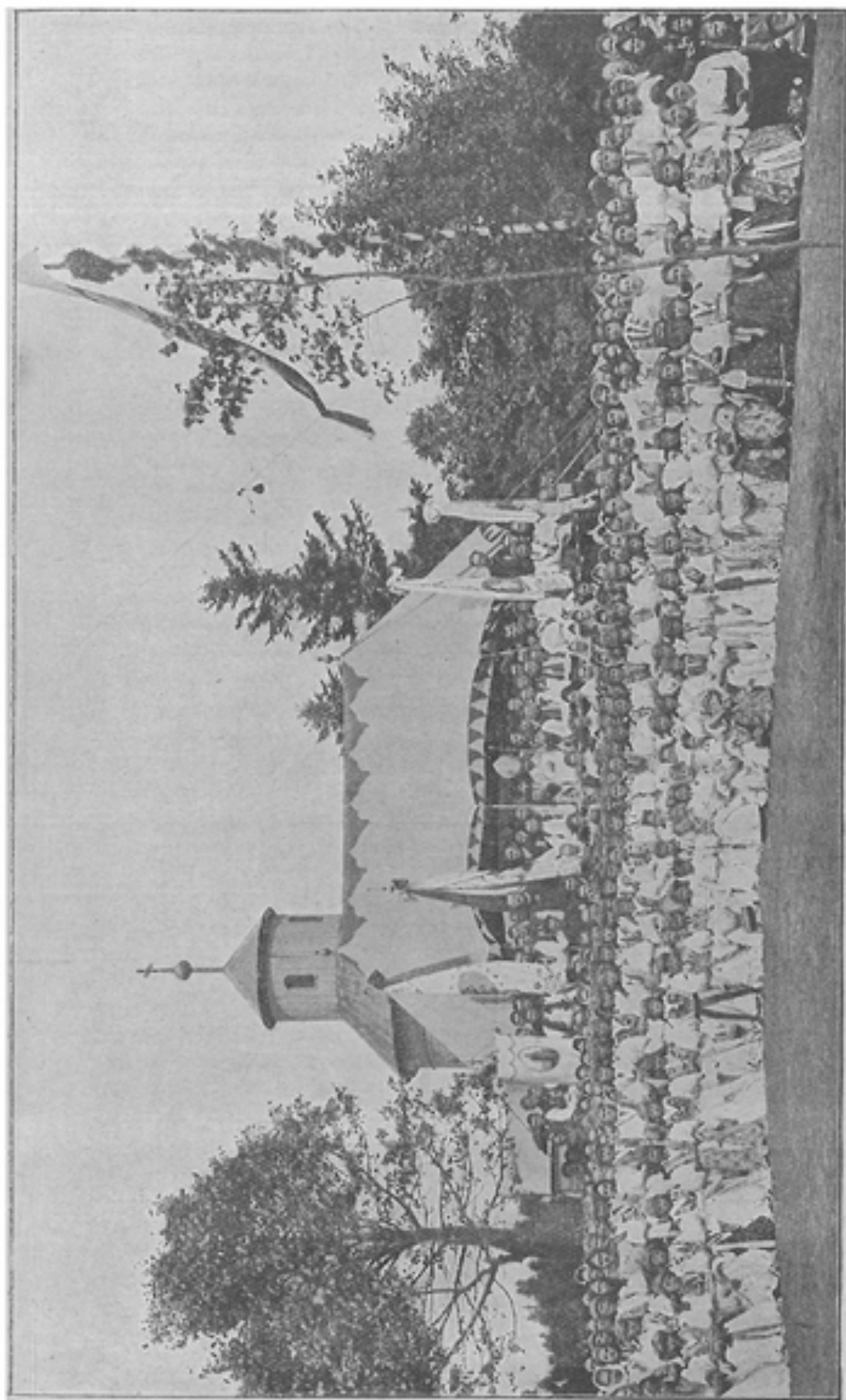
*) Z cyklu »Zdravas Královno«, viz roč. VII. a VIII.

boží milují. Všichni spínali ruce před jednou Královnou, modlíce se »Pod ochranou Tvou se utíkáme«. Bylo obvyklé přivítání a po něm požehnání za slavné přítomnosti tří opatů. Následoval opět světelný průvod.

Ráno bylo kázání o lásce k Matce boží a zbožnosti sv. Františka a Dominika. Velkého povzbuzení se dostalo přítomným. Kéž by všichni z nich zamilovali si pokoru, chudobu a čistotu! Úcta k Marii Panně je jistou zárukou věčné spásy. Lid naslouchal dychtivě slovům kazatelovým. Venku zuřila vichřice, která svým chladem zapuzovala i teplé paprsky slunečné. Vzдор nepohodě musela býti sloužena mše sv. i venku, pod stanem zas. Vichřice neustála. Honila se kolem rozžatých světél, jakoby je chtěla zdupat, zadusit tak, jak to dělají nepřátelé naši, chtějíce ze srdcí vyhubiti světlo víry. Ale světla věděla, proč plápolají. Nezhasla, marné byly vzteky vichřice, která byla chtěj nechtěj ještě nucena zbožnou píseň vyslechnouti ano roznéstí její zvuky v šír i dál. Na schůzi terciářů přinesl pozdrav probošt Stojan z rodiště sv. Františka a Assissi a vyprávěl, jak italská vláda tam nechává hynout, pustnout nám posvátná místa. Bude mi prominuto, že jsem nezachycovala v této chvíli dojmy členů obou řádů. Musela jsem tam, kam patřím: do Družin Marianských a bylo mi to dosti líto, že z obou schůzí výše zmíněných dozvím se málo. Ale co naplat, když člověk nemá daru, aby mohl na třech místech býti najednou? Vstoupím tedy do dvorany, kde sešly se Družiny. Aj! to bylo mariánských bojovníků a bojovnic. Zrak nevěděl, na kterou skupinu hledět a duše se chtěla připojit ke všem. Kým byla svatá Maria? Chudou dívkou nazaretskou. A dnes? Koří se Jí milliony jako mocné Královně. Hymnou družinskou schůze započala. Pozdravy a řečníci se střídali. Jeden mluvil uchatněji druhého a všichni strhovali k hlučnému, souhlasnému potlesku. »Družina má býti vojskem, vůdkyní je Matka boží. Pod její záštitou je lehký boj a jisté vítězství. Dobrý voják se musí vyznati ve všem. Tak máme i my prositi, aby nás osvětila a poznati dala, jak máme bojovati. Vojín musí míti ochranný štít a tím je víra a láska, rozhodnost a nadšení. Ale ne jenom ústy a povrchně, nýbrž i srdcem a opravdově. Kdyby byli všichni v Družinách Marianských dobrými bojovníky, již dávno by úpěl nepřítel poražený. Ano, první naší povinností jest, hájiti víru Kristovu, pro něho bojovat, do jeho služeb zasvětit život svůj. Chceme-li míti sílu v boji, musíme býti božími přáteli — bez těžkého hříchu, který je neštěstím a oslabuje. Nejlepšími bojovníky jsou neporušení a čistí. Nebojí se ani smrti. Nečistý z čestného boje zbaběle utíká. A zbabělých však nepotřebujem, nechceme bítí temné skvrny na praporu Panny svaté, čisté . . .! Potom a hlavně musíme opravdu pracovat. Nezáleží také na tom, mnoho-li nás, nýbrž, jak silní a stateční jsme.

Při srdečném vyřizování pozdravů Marianských Družin nás velmi potěšilo, že byli přítomni i kněží a bohoslovci sodálové vůdci nás všech. Na dojmy této schůze nezapomenu nikdy, nikdy. Vždyť jsem tam poznala tolik dítek Panny Marie a viděla opravdové nadšení zbožnosti. Zvláště mí na mysli utkvěli dva kněží, jesuité.

První vypravoval, proč se stal jesuitou. »Když byl doma, hošíkem, přišel k nám můj strýc. Jel do cizích zemí agitovat pro zednáře. Zradil víru, opustil čestná, výnosná místa a své bohatství obětoval jedině pro tuto myšlénku. »Tehdy jsem si pomyslel«, pravil řečník dále, »když on obětuje tolik pro klam, nemohl bych já život zasvětit — pravdě, Kristu?« Stal se knězem, jesuitou . . . Mimo toho káral vlašnost, se kterou se setkal na některých místech, když jel na Sv. Hostýn. Zvláště doporučoval šíření katolického tisku, nejučinnějšího to činitele. Rázem si získal srdce všech přítomných.

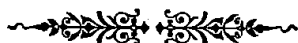
Mariánská Družina při slavnostech korunovačních na Sv. Hostýně.

O druhém chtěla jsem se taktéž zmíniti, ale vzpoměla jsem si k svému štěstí zavčas, že je neuprosným redaktorem Svatohostýnských Hlasů a že by jistě mým řádkům dostalo se v úděl »redaktorského koše«, a proto vyslovuji zde jen dík za to, co opět a opět jako někdejší dlouholetý ředitel Mar. Družiny zdůrazňoval, že nezáleží na tom k o l í k nás sodálů a sodálek je, ale j a c í.

Za zpěvu byla schůze skončena. Do duší padlo mnoho užitečných semen, která při dobré, pevné vůli mohou přinést nejen vonné květy, ale i cenné plody. Kéž je sv. Maria láskou svojí zalévá a hřeje!

Všichni se hrnuli ze dvorany ven a spěchali do kostela na kázání a mši svatou. Přede mnou jedné dívce-sodálce, bez úmyslu snad, shrnul se šátek s hlavy. Zarděla se, neboť měla hlavu zbavenou svých krásných vrkočů. Je chudička, neměla peněz ani zlata, aby dala sv. Panně na korunu. Ustříhla si vlasy a poslala na Sv. Hostýn s prosbou, aby je prodala a stržené peníze dala na koruny. Bylo jí vyhověno a výtěžek uložen k darům šlechticům, žen vzdělaných i prostých. Když jsem jí stiskla pravici, skanula z jejího oka trpytná slza . . .

Maria, Krista Máti, rač svým dítkám požehnati!

Dr. Jar. Řehulka.

Na Sv. Hostýn.*)

Trochu „humštu“, trochu humoru.

(Č. d.)

Čtenáře bude snad zajímati vznik a vývin takového kolosálního mosaikového obrazu — a proto popíšu, jak obvykle mosaika povstává.

Abych měl poučení vzhledem na techniku mussivnou z »prvé ruky«, dopsal jsem mistru Foerstrovi a poprosil jej, aby mě laskavě podal informace pro mě žádoucí. Mistr mi ochotně přislíbil, — a nedlouho po té došel do redakce »Našince« z Mnichovic dopis, v němž Viktor Foerster projevil názory své na umění mussivné, už po celá tisíciletí pěstované u kulturního lidstva.

Opakuji — tisíciletí. Neboť umění skládati z barevných kaménků ornamenty, obrazce a konečně i obrazy — umění mussivné znali už staří Fojničané, po nichž je zdědili Řekové i Římané. Byloť dosti snadno sehnati kaménky různě zbarvené a vykládati jimi z prvu podlahy síní a dvorů, pak zdobiti jimi stěny domů, paláců i chrámů. Mnohem přístupnější byla technika tato, dnes ovšem již dosti obtížná, než každá jiná, stojícím na pokraji vzdělanosti, neznajícím ještě trvanlivých barev, buď do vlhké omítky nasazovaných (fresco), nebo různými materiemi vespolečně stmelovaných a na podklad nanášených. Ovšem — památek z té doby je zachováno pořídku.

K rozkvětu dospěla mosaika, — nepodceňujíc vlivů antiky, v době prvokřesťanství, v římských katakombách. Existovaly již techniky jiné — avšak k výzdobě vlhkých, podzemních chodeb (ze stránky praktické) a k dosažení majestátně vážného dekorativního účinku symbolických komposic (po stránce ideové) vyhovovalo umění mussivné nejdokonaleji.

Tož tam se setkáváme s ním poprvé v kráse jeho majestátu. S vítězstvím křesťanství kráčelo ruku v ruce vítězství mosaiky, táhnouc s ním do basilik a chrámů křesťanských.

*) Uveřejněno v »Našinci« m. r.

Tu pokrývalo ohromné plochy lodí a klenutí, působíc na pozorovatele svou mohutnou velkorysostí a grandiosností pojetí. Byzantinská obřadnost, majestát dekorace, »dojem nekonečného, nezměnitelného, věčného«, jak praví Muther, tvořily přednost této vynikající techniky.

Z hlavních památek mussivního umění v architekturách oné doby jmenovati sluší mosaiky v chrámu Boží Moudrosti v Cařihradě, hlavně však ve velechrámu sv. Marka v Benátkách a zkamenělé pohádce oné doby, v S. Vitale a S. Apollinare nuovo v Ravenně, zašlém sídle císařů byzantských.

Mariánská Družina kvasická a kroměřížská o slavnostech korunovačních.

S rozkladem říše římské šel ruku v ruce úpadek — a konečně zánik mosaiky. Vynalezena malba fresková, mnohem jednodušší a pohodlnější. Změnou stylu přála si doba mít místo strohých dekorativních obrazů, majestátných a nepřístupných spíše blízkou skutečnost, realní život, jak kolem ní kvetl i umíral. Zmenšen byl i rozměr obrazů, nastala éra maleb tabulových, která s freskem dominovala v malířství po celou dobu renesance, baroku, rokoka — až po dobu dnešní, vytlačivši mosaiku, dřívější královnu malířských technik na místo Popelky, takže tato objevuje se pouze sporadicky — a mimo to ve kvalitě dosti podružné.

Studium dějin vyneslo na povrch mnohé vzácné zjevy minulosti — a tak také kulturní historie, hlavně historie umění výtvarných objevila a ocenila krásu maleb mussivních, našla v nich onu velkolepost, vznešenost, které s mohutnou architekturou tvořily jednotný celek, doplňující a pozvedající se vzájemně.

A mnozí malíři, vedení byvše kulturní historií, zahloubávající se do umění mussivního spíše po stránce umělecko-kritické, vrhli se do studia jeho po stránce technické, poznali je, našli v něm zálibu — a pojali my-

šlénku renaissance mosaiky v dnešní době, jedni kloníce se ku starému stylu, napodobující věrně technicky své předlohy, jiní snažíce se ji akkomodovati požadavkům a vymoženostem doby a realismu života.

Ovšem, že hlavně oblíbili si mosaiku byzantskou, která sestává z drobných, asi cm² velikých kostiček z neprůhledného, barevného skla neb kaménků, méně již florentinskou, skládající se z velkých, tvarům plochy přizpůsobených platů, jež však pro svou nepraktičnost zanikla takřka úplně. (V ní měla být na Sv. Hostýně provedena Úprkova »Křížová cesta«.)

Tož Foerstrův obraz Panny Marie na Sv. Hostýně, jenž jistě v nynějších dnech slavnostních upoutává srdce tisíců, proveden je v mosaice byzantské.

(O. p.)

Alois Dostál.

V sebezapírání.

Jel jsem ke Svaté Hoře nad Příbramí, která se těší takové lásce v Čechách, jako Sv. Hostýn na Moravě. Ve voze železničním několik nás mělo týž cíl. Popíši některé, pokud se pamatuji. Byla tu Pražanka, matka s dvěma dceruškami posud školačkami, jimž znamenitě chutnalo. Ob chvíli otvíraly košík, odkud táhaly šunku, chléb, ovoce i bombony. Zapíjely vínem, ale matka pravila, že jim to hodně rozředila vodou. Pak s námi jel lékárník s paní a holčičkou. I ta rodina zásobila se pokrmy k vůli sobě a dítěti. Dva turisté klímali v koutech, majíce na hlavách jakési pletené čepičky, aby si hlavy o dřevo neotlačili, což přítomným dětem zavdávalo podnět k posměchu.

Také tu byla asi pětadvacetiletá slečna vyšší postavy, poněkud slabá, tváře jakoby chorobné. Oděna byla slušně, ne nápadně. Klobouk měla s jedinou růží, na krku zlatý křížek staré práce. U hodinek černou šnůru. Byla bez zavazadel, jenom si položila do sítě žaket a slunník. Peníze měla, konduktérovi dala s lístkem slušnou diškreci. Mluvila málo, zřídka se usmála, seděla tiše, ob chvíli vyhlížeíc oknem.

»Kolik stanic ještě do Příbramí?« tázala se často. Nebyla v této krajině známa, cestovala asi velmi zřídka. Sama nezahajovala rozmluv.

Záhý jsme se seznámili a rozmlouvali vespolek až na ty dva spáče v koutech, kteří doháněli, co v noci omeškali. Sblížily nás ty děti, které probíhaly mezi námi po voze, tlačily se k oknům a všelijak dlouhou chvíli si ukracovaly.

Rodiče je omlouvali, okřikovali, ale marně.

»Jenom je nechte«, řekla ona bledolící slečna a jala se dětmi těmi obírat. Zvláště ji zajímala malá dceruška paní lékárníkové.

Za čas ozvalo se: »Mám hlad. Dej mně jísti, pítí. Ještě kousek.«

Tak se jedlo a pilo. Veliká láhev vody s vínem nastavena i malé dívence. Jedl a pil, kdo chtěl, pokrmy se navzájem podávaly a také těm poskytovaly, kteří neměli a spoléhají se na nádražní restaurace.

Ovšem, že i slečně nabízeno osvěžení. K jídlu čas byl, časně se snídalo v Praze, teď minula devátá hodina. Ve Zdicích do vlaku vešel sklepník, nabízel párky, housky, ovoce, víno, cestující kupovali, zásobovali se, odbyl byl značný.

»Prosím, slečno, vezměte si s námi«, podávala matka, jejíž dcerka u dívky docházela ochrany a zabavení.

»Děkuji, milostpaní, posud jsem nesnídala.«

»A proč?«, divila se paní.

Protější školačky hleděly na slečnu s ustrnutím.

Snídaly nejméně pětkrát od rána.

»Chci jít na Svaté Hoře ke zpovědi a k sv. přijímání«.

Cosí zvláštního, cosí jako velebného jakoby zavanulo vagonem. — Všichni umkli a zvědavě si prohlíželi tu, která pronesla veřejně touhu pro přijetí svátostí na místě poutnickém.

»A proč jste to nevykonala doma v kostele?« ozval se lékárník a v koutcích úst mu to zahrálo.

»Pravda«, připojovala se paní, »nemusila jste tak dlouho lačnou zůstat.«

Slečna se slabě usmála.

»Mně to neuškodí. Jiní lidé také se nedostanou dlouho k jídlu a to ještě při těžké práci«.

Ohlédla se oknem na pole, kde se pilně vázalo obilí a nakládalo do vozů.

Potom obrátila se slečna ke mně.

»Budu ještě v tuto pozdní dobu na Svaté Hoře vyslyšena?«

»Doufám, že ano«, odpovídám. »Jenom se přihlaste a řekněte, jakou cestu konala jste za tím účelem. Jistě vám vyhoví.«

Byla upokojena. Teď nikdo jí občerstvení nenabízel ani před ní nejedl. Paničky za tou příčinou odcházely do chodby. Jenom děti neměly ve své prostotě ohledu.

Ve Zdicích probudili se spáči a přímo vyletěli z vozu se svými zavazadly. Přestupovali nebo měli co dělati v okolí. Paničky se daly do hovoru, nejmenší dítě usnulo na klíně matčině. Lékárník si koupil denní list a pohroužil se do čtení. Školačky prohlížely si krajinu.

»Jistě vám za divné příchází, že čekám se zpovědí až na Svaté Hoře«, po chvíli znovu oslovila mne bleďá kajicnice.

»Proč pak? Sem mnozí se utíkají«, odpovídám, ač nemohu upříti, že se o mne zvědavost pokoušela.

»Ještě dnes chci se vrátit domů«, pokračovala. »Vedu bratrovu domácnost. Je zřízencem na nádraží. Ráno nastoupil službu, pozdě v noci se vrátí. Mám volno, proto mohla jsem vyjetí.«

»Namahavou a nebezpečnou, těžkou a zodpovědnou má práci«, pravím. —

»Dobře jste řekl, že nebezpečnou. Jeho předchůdce při ní přišel o život. Také se obávám a bratra napomínám. Při tom ještě je tolik lehkomyšlný a marnotratný.«

Hodná sestra povzdychla. Měla jistě velikou starost o bratra.

»Bolí mne to, že nešetří si zdraví, že mnohdy před nastoupením služby, místo aby se spánkem posiloval, v hospodách vysedává, že potom nevyspalý a někdy i nestřídmý služby se chápe. Kdyby jiným byl, mohl by lepší místo zastávat, studoval několik tříd, byl v kanceláři, ale nevydržel. Zatím nám zemřeli rodiče, nebylo silné ruky a přímluvce. Já jsem naň slabá, jenom dovedu prosit. Jsme sami dva, obstojně by se nám vedlo, kdyby nebylo té lehkomyšlnosti a těch špatných soudruhů.«

Slečna se na chvíli zamlčela.

Nahlédl jsem jenom jako oknem do cizí, poněkud rozervané domácnosti. Dříve než jsem pronesl nějakou útěchu, slečna pokračovala:

»Mám strach, že nešťastný bratr jednou přijde o zdraví, o život. To mne leká. Kdyby náhle zemřel, jak obtíženou duši nesl by na věčnost! Ani si nemohu na to vzpomenouti. Zase včera hýřil, ráno sotva dvě hodiny pospal a už volal budíček. Jak dlouho to může takhle trvat! Zdraví si podkopává. Proto se soužím.«

Už jsem se nedivil její bledosti, její zarmoucené tváři.

»Přímě mne to pobízelo«, ujala se opět slova, »abych jela na Svatou Horu. S poutníky jsem nemohla jeti. Vypravila jsem se tedy dnes. A chci na poutnickém místě modlití se za nebohého bratra, aby se obrátil, aby se napravil. Spolu příjmu sv. svátostí, bude-li možno. Večerním vlakem se opět vrátím.«

Nyní teprve ostatní povšimli si naší rozmluvy a vypovídali, že se podívají také na Svatou Horu, ale zároveň si v Příbrami prohlédnou průmyslovou a hospodářskou výstavu. Zdrží se dva dni. Paní s dceruškami v okolí udělá návštěvu u známých.

»Bude tam už zralé ovoce?« tázala se jedna.

»Jest od strýce blízko do lesa?« hned se připojovala druhá.

Matka hleděla dcery upokojiti.

Lékárníková pomalu probouzela dítě.

»Píť, píť!« žadonilo toto, otevřevši oči. Bylo horko, všem nám práhlo. Jenom slečna, která posud ani nejedla, ani nepila, nestěžovala si.

»Jak to můžete jenom vydržeti?« opět se k ní obrátil lékárník, skládaje noviny. Pokrčila jenom hubeným ramenem a slabě se usmála.

»Takové umíněné sebezapírání«, bručel muž. Snad by byl pronesl více, ale že šetrností pomlčel. Kdyby slyšel, co slečna před chvílí vypravovala, neodsuzoval by, ale obdivoval.

Viděli jsme Příbram s andělským hradem, se Svatou Horou, s četnými poutníky na nádraží. Vmísili jsme se mezi ně, ztratili jsme se jeden od druhého, jak nás ráno náhoda svedla.

Zdaž dojde ona sestra toho, po čem toužila? Zda upokojí se srdce její a vyprosí si bratrovo napravení?

Doufejme, že se tak stalo na přímluvu Té, která jest »Potěšením zarmoucených«.

P. M. J. Černý T. J.

Křesťanské matky věnujte se dětem!

V mnohých rodinách je nepěkným zvykem, že si rodičové ani chvílky nedopřejí, aby se svými dětmi trochu nenuceně pohovořili. Ano stává se, že když dítě k otci nebo matce se blíží, že jej rodiče odeženou, omlouvajíce se, že nemají a hrání času. Na vnímavou dětskou duši působí takové jednání jako studená sprcha. Uzavře se a je často celé zmatené, hledá si důvěrníka jinde.

Zvláště matka se velmi často omlouvá, že má moc starostí, že je dětí příliš mnoho, že se s nimi mazlit nemůže. A přece potřebuje dítě, jako květina slunce lásky a dobroty rodičů, má-li se dušička jeho rozvinout a zdárně růsti.

Všichni vychovatelé zdůrazňují vychovatelskou zásadu, že se má dětem věnovat jistá pozornost, že má vychovatel jevití zájem pro jejich malé starosti a bolesti, pro jejich tužby a radosti. Hlavně matky mají pro své děti žiti a věnovati jim velkou pozornost. Přicházejí-li maličci a chtějí-li matce vykládat, má jim věnovat trochu času.

Mnohé matky nemají nikdy času. Nikdy ani chvílky, aby se trochu sebraly, aby sobě a svým dětem žily. A přece je nám všem třeba, abychom si trochu odpočinuli po namáhavých pracích, abychom se trochu osvěžili ze starostí a svízelných denních. Čím více je toho třeba křesťanské matce, která je domácímí pracemi přetížená, starostmi uštvaná.

Je-li povinností každé hospodyně, aby bylo vše čisté v domě, aby se vše lesklo, je jistě povinností matky, aby žila s dětmi v nejužším styku, aby s nimi pohovořila, si pohrála a jsou-li starší, s nimi o důležitých ži-

votních zásadách promluvila a názory jejich seznala, opravila a utvrdila.

Žádný na celém světě nemá tolik a tak mocného vlivu na děti jako rozumná, dobrá matka, která svým laskavým pohledem si otvírá jejich srdce. Je velmi těžko býti dobrou matkou, snad to nejtěžší na světě, — ale právě proto, je také velikou odměnou a pýchou matky, když vidí, jak její děti dorůstají, jako hodní, zbožní a řádní lidé. Jak ji blaží myšlenka: »Já jsem k tomu přispěla, já je k tomu vedla a vlivem svým z nich to udělala«.

Družičky žeranovické o slavnostech korunovačních.

Jeden básník praví: »Matka má vždycky pravdu, trpěla a milovala příliš mnoho, než aby mohlo být jinak . . .« Slova ta narážejí na tajemnou onu moc matky, kterou ji Bůh dal nad duši dětskou. Je svatou povinností křesťanské matky, aby té moci využítovala, aby děti své vedla k Bohu, aby na budoucnost svých dětí hleděla svědomitě a vážně.

Proto je třeba, aby je trpělivě vyslechla. Dítě je velice zvědavé a jemnocitné. Ono pozná okamžitě zabývá-li se jím matka, nebo ne. Jakmile ho od sebe zapudí, nevrle mu odpoví, mlčí, jde jinam a hledá jiných osob, jimž by se svěřílo. Tak ztrácí matka důvěru dítěte. Zahradník pěstuje-li nějaký vzácný stromek, všímá si bedlivě každého výhonku, půdy a hmyzu kolem a na něm. Ořezává ho a šlechtí, aby byl co nejkrásnější. Dítě je také stromeček, který má kdysi nésti ovoce pro nebe. Ztratila-li matka důvěru dítěte, ztratila klíč k jeho srdci, neumí v něm čísti, nechápe ho, nemůže blahodárně působiti na šlechtění jeho povahy.

Veliké lásky, mnoho dobroty a neunavné trpělivosti je matce třeba, aby dítě dobře vychovala. Za to však je základem povahy a příštího veřejného života, co matka v dítěti ze sebe uložila: »co mu matka řekla, co mu dala, to tkví hluboko v jeho duši a nevytrhne to nikdo z ní«.

Každá chvíle, kterou matka v lásce a trpělivosti věnuje dítěti přinese mnohonásobný užitek pro čas i věčnost. Kéž by všechny naše děti mohly o svých matkách až dorostou říci: »Měl jsem hodnou matku, milovala mne, od ní jsem se naučil modlit a být dobrým«.

P. Alois Viceník.

Hrší vzpomínek na † vdp. P. Filipa Malého, kněze T. J. na Sv. Hostýně. (Č. d.)

O hřbitově na Sv. Hostýně mluvili jsme často s † P. Malým, i o starostlivé péči c. r. p. Harny o ten hřbitov, jakož i o různých místech proň; nejlépe zamlouvalo se mu místo nynější, kdež budoucího vzkříšení očekává. Že to bylo jeho vroucí touhou, býti pohřbenu ve stínu Matičky Svatohostýnské, Již horoucně miloval, netřeba připomínati, nenadál se ovšem, že tato jeho tužba bude splněna. Nenapadlo mu ovšem ani to, že jemu prvnímu dostane se té milosti, býti pohřbenu na místě nejen jemu, ale každému věřícímu Moravanu tak drahém. Mnoho je přece mužů o rozkvět a povznesení Sv. Hostýna zasloužilých, tak v zanícení vykládal, a ti jistě by si přáli a také se dali na Sv. Hostýně pochovati; svých zásluh o duševní obrod poutníků svatohostýnských při tom nechtěl znáti. Jeho práce při známé jeho skromnosti — byla maličkostí. —

* *

*

»Hostýnek je jen jeden na Moravě« — bylo úslovím zesnulého, když stávali jsme před kostelem svatohostýnským a obdivovali půvab žirné Hané, na niž z posvátné hory za jasných dnů je možno daleko pouhým okem dozírnouti. V těchto jeho procitlivělých slovech byla obsažena všechna ta veliká láska, s jakou k tomuto posvátnému místu a Matičce svatohostýnské lnul. V takových okamžicích zadumán, myslí zalétal do své rodné obce Pačlavic, ač z našeho pozorovacího místa viděti jí samé nebylo, jen její směr, a vzpomínal svých dětských let tam prožitých. Pozasteskl si často, že už jsou tam samé neznámé tváře, jichž nezná on a také oni jeho. Jeho souvěkovci většinou že již ho předešli na věčnost . . . To vše obnovilo se mně v paměti, když od šlechtěné rodiny Sch . . . z pod Hostýna, s nímž zesnulý udržoval přátelství až do posledního dechu, obdržel jsem v prosinci r. 1909 tuto neuvěřitelnou zprávu: »Co jen na to říkáte, že nám dali našeho dědouška z Hostýna pryč? Mysleli jsme, že nás mrtvice raní, když jsme to přečetli na lístku. Dostali jsme ale ten lístek až v sobotu ráno a hned odpoledne jsme šli na Sv. Hostýn, rozloučit se s dědouškem, ale bylo pozdě — odjel ráno v 8 hodin . . .«

Odešel, sám nikomu odchod neoznámiv, by si ušetřil bolest loučení. Brzo na to zesnulý sám oznámil mně tuto změnu: »Divíte se snad, že dostáváte ode mne psaníčko z posv. Velehradu. Ano: je tomu tak. Já jsem od minulé soboty na Velehradě. Stalo se to takto. Počátkem října jsme dostali nového vdp. P. Provinciála. Vdp. P. Provinciál si vyvolil nového Superiora na Sv. Hostýně. Je ním, Vám snad známý, P. Stejskal, bývalý to minister na posv. Velehradě. — Já jsem konal své výroční osmídení exercitie — kdežto úplné mlčení jest povinností nejdůležitější. V tu dobu byl jmenován nový P. Superior. Nový P. Superior přišel a hned den na to mi zvěstoval, že mám převzít jeho místo na posv. Velehradě. A tak tedy jsem již zde. — Věřte mi, velebný pane, že si vážím obou míst jak Hostýnka, tak Velehradu — ale když jsem měl Hostýnek opustit, a uvážil

jsem si, že ho nemám již nikdy uvidět — cítil jsem jakousi tesknost, jako když starý strom vytrhnete a jinam přesadíte, tak jsem se zdál opuštěným. Ale co naplat! Jáť jsem všude doma — a přece mi Hostýnek nechce z mysli — nechce z paměti. — Těším se myšlenkou, že ho snad ještě někdy uvidím a se tam pomodlím. Každému není Hostýnek tak přirostlým k srdci, jako nám Moravanům . . . — A co bude F. . . . truchlit — Z těch starých, dobrých, známých kněží — prý jsem jim již jen já zůstal — a teď, ani já je těšit nebudu. — — To bude zase naříkání — — Inu, Bůh je a nás potěš! — — Kochaje se nadějí, že jako důvěrný přítel a agitator omladiny brzy přijedete a navštívíte — znamenám se . . .« tak tklivě končil první dopis z Velehradu. Jak rád byl bych milému pozvání vyhověl, bychom si toho — jak říkával — hodně pověděli, a abych smutek jeho utišil. K častějším však návštěvám a na další dobu odjetí — bylo mně nemožno. Tu dostal jsem v červnu r. 1910 důtku: «Doufal jsem vždy, že budu mít zde častěji štěstí s Vámi se setkat, při schůzích Omladiny; doufal jsem ale marně. Polepšte se! . . .« Po dvakráte přece jsem zesnulého r. 1910 na posv. Velehradě navštívil: v prázdniny, při sjezdu bohoslovců s p. učitelem Bartošem, v zimě při duchovním cvičení a valné hromadě omladiny. Při exerciciích omladiny s nadšením vykládal, jak vzorně zachovávají mlčení a zbožně se chovají. Na život na posv. Velehradě brzo uvykl. Jen to ho rmoutilo, že všichni pracují — jen on že odpočívá. V dopisu o tom psal: »Tady je život velice čilý. Jedni jsou ve školách, druzí dávají exercicie, jiní na kazatelnici, — jen já jsem v koutku — u kamen. Na nádvoří je živo — studenti tam mají své hry — hrají si na kopanou, neb míčem a jsou veselí. Z exercitantů se nejlépe drželi rolníci a pak dělníci, řemeslníci v továrnách zaměstnaní. Nevěřil byste, že je tolik šlechtných mužů na Moravě. Oněch bylo 130, těchto asi 60; ale počínali si vážně. Z Hostýnka nedostávám žádných zpráv . . .« A šlechtné rodině Sch . . . v lednu 1910 psal dopis, jenž končí steskem po Sv. Hostýně: »My tady nemáme dosavad ani sněhu, ani ledu. V domě je všecko velmi pěkně zařízeno. Studenti jsou sami pro sebe: bydlejí v místnostech po pravé straně, když se schází na nádvoří. Jsou to veselí hoši a pilní. Mnozí z nich chodívají každou sobotu k sv. zpovědi. Letos mají první gymnasiální třídu . . . . Já se těším, že bude brzy jaro, a že přijede někdo z Vašeho domu na pouť a pak si toho více povíme. Za tím si budu zpívat, jak ten opuštěný, v cizině žijící sirotek:

Traute Heimat meiner Lieben,
Denk' ich still an dich zurück,
Wird's mir wohl, und dennoch trüben
Sehnsuchtsträume meinen Blick.

Traute Heimat meiner Väter —
Wird bei deines Friedhofs Thür
Nur einst früher oder später
Auch ein Ruheplätzchen mir . . .

A v jiném dopisu z posv. Velehradu jmenované rodině 17.-V. 1910 píše: »Tady je život docela jiný, než na Sv. Hostýně. Exercitanti a exercitantky se střídají jedni za druhými. Řadu zahájily dívky z omladiny, na to hoši, pak rolníci, potom dělníci, budou ještě panny a paničky, — pak učitelé, potom kněží, po nich studující z vyšších škol, konečně mužové vzdělanějších tříd. Od 22. srpna do 26. jsou tito poslední. A ještě se domáhají selské panimámy hospodyně. To všecko shání a usnadňuje vysocedůstojný pán probošt Dr. Stojan. On pak snaží se při každých exerciciích být přítomen a povzbuzuje svým dobrým příkladem. V loni tady byl sjezd východních ruských kněží a učenců. Vyjednávali zde o způsobu, jak by se

mohli tito ubožáci — rozkolníci — ku sv. církvi navrátiti — a jak slušně a pokorně si zde počínali! Usnešeno bylo založiti list pod jménem »Apoštolát sv. Cyrilla a Methoda«, a takto šířiti zájmy pro ubohé odtržence na východě vzájemným obeznamováním se s nimi a jich s námi. Ó, kéž by Bůh tomuto dílu požehnati ráčil . . .« (P. d.)

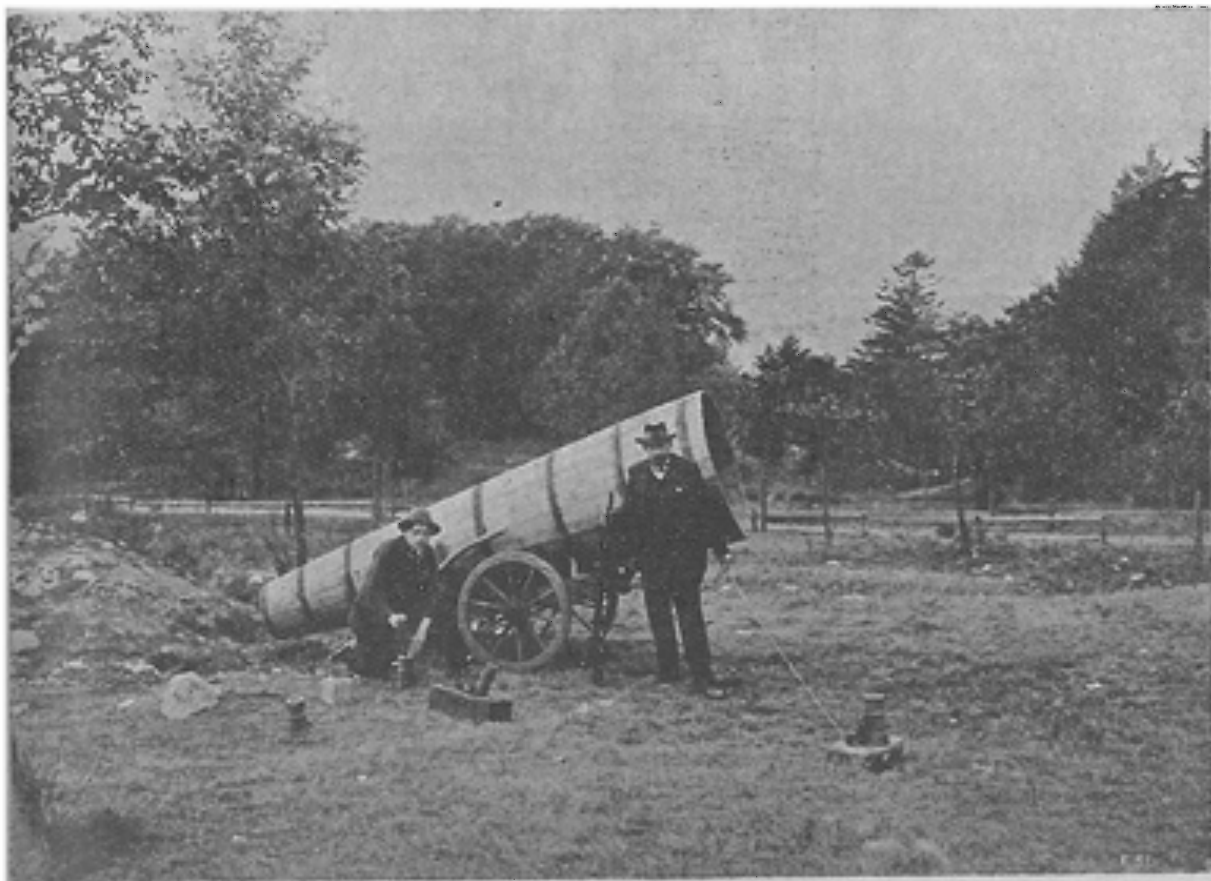
Ctitelé Cyrillo-Methoděští!

1050 roků tomu, co »Hvězdy dvě se z východu — Berou v svatém průvodu — To jdou blahou bratři snahou — k slovanskému národu. — 1050 roků tomu, co Rostislav s národem vítá na Velehradě věrověsty Cyrilla a Methoda. — Přinesli kříž a s křížem první knihu. Kudy jdou, mře mrákota, světlo jasné bleskotá. Hlásají pravdy s nebes lůna přinesené, kážou Krista, staví kaple, školy, chrámy, marianské. Nastává nová doba, tvář země se obnovuje a veškeré poměry se posvěcují. A kraj celý — ze sna bdělý k blahu vstává života. Uskutečněn převrat všech převratů nejvzácnější — obrácení na víru Kristovu. Připojení předkové naši a my v nich ku tajemnému Tělu Kristovu. Za dar sv. víry vděční byli předkové. I my vděčnost svou chceme projevit sv. Cyrillu a Methodu, největším to po Bohu dobrodincům našim. Vždyť dle slov sv. Otce Lva XIII. v okružním listě »Vznešený úkol« děkuje jim veškerý národ slovanský nejen křesťanskou víru, nýbrž i dobrodiní světského vzdělání. Cyrill a Method vynalezli písmena, kterýmiž jazyk slovanský se vyznačuje a vyjadřuje, a proto právem také pokládají se za zakladatele tohoto jazyka«. Působišťem hlavním byl Velehrad, »nevýslovná« pevnost pro rozsáhlost a nedobytnost. Nynější Velehrad připomíná nám slavný druhdy Velehrad. Sem pospěšte, ctitelé Cyrillomethoděští, byste díky vzdali za dar víry, sem pospěšte, byste víru oživil, by byla podnětem k životu obětavému, věnovanému Bohu, vlasti a národu. Přijďtež, Vy Češi z království! Přijďtež uctit ty, kteří požehnání rozsévali u Vás a základ položili ku Bohu milému, svatému životu u přemnohých, jenž stali se dědici a ochránci Vašimi. Přijďtež z krajin svaté Hedvíky, kteří tak rádi spěchávají na posvátný Velehrad a svou zbožností nelíčenou tak vzácnou památku po sobě tam zanechávají! Přijďte Vy ze Slovácka uherského, kdež kráčivala noha sv. Cyrilla a Methoda, kdež prodlévali a kdež dosud trvá tak mnohá památka jejich blahodárné činnosti. Přijďte, Vy Češi na Dunaji bydlící, však i tu kráčela noha sv. Cyrilla a Methoda, přijďtež Češi, kdekoliv jste si krb domácí uchystali. Přijďtež, bratři milení, kteří tam za mořem žijete. Víru zděděnou přinesli jste tam do nové vlasti — do Ameriky. Co Bůh spojil, moře nerozdvojí! Ačkoliv jsme tělem vzdálení, přece srdcem, duchem spojení. A že slavnost rodinná — ta jest nejvzácnější, při níž nikdo z rodiny neschází, zveme Vás všechny pobratimy, již tvoříte rodinu a čeleď Cyrillomethodějskou, neb všichni ze společného, od svatého Cyrilla a Methoda otevřeného pramene vše potřebné pro časnost a věčnost čerpáme. I voláme: »Proste sv. Cyrilla a Methoda, ať s námi slaví duchovní hostiny, všechny slávské rodiny!«

Hlavní slavností budou:

14. února: Úmrtí sv. Cyrilla. — **13. února večer:** Uvítání, sv. požehnání a modlitba večerní. **14. února ráno** (pátek) ranní kázání, pontifikální mše sv. se společ. sv. přijímáním, obnovení slibu křestního, zasvěcení se B. Srdci Páně a modlitba za sjednocení národů u víře. O 9. hod. schůze a holdování sv. Cyrillu a Methodu. O 10. hod. kázání, pontifikální mše sv. za dobrodince Velehradu, Apoštolátu a sjednocení národů u víře, obnovení slibu křestního, zasvěcení se Božskému Srdci Páně a

modlitba za sjednocení u víře.! Odpoledne o 2. hodině promluva, sv. požehnání a uctění ostatků sv. Cyrilla v Cyrilce. — **6. dubna II. neděle** po Velikonoci: Úmrtí sv. Methoda. — **5. dubna večer:** Uvítání, sv. požehnání a večerní modlitba. — **6. dubna ráno:** Ranní kázání, pontifikální mše sv. se společ. sv. přijímáním, processí s Nejsv. Svátostí, obnovení slibu křestního, zasvěcení se Božskému Srdci Páně a modlitba za sjednocení u víře. O 9. hodině schůze a holdování sv. Cyrillu a Methodu. O 10. hod. kázání, pontifikální mše sv. za dobrodince Velehradu, Apoštolátu a sjednocení národů u víře, processí s Nejsv. Svátostí, obnovení slibu křestního, zasvě-

Národní dělo na Sv. Hostýně ve dnech korunovačních.

cení se Božskému Srdci Páně, modlitba za sjednocení. Odpoledne: Řeč na rozloučenou, sv. požehnání a uctění ostatků sv. Cyrilla v Cyrilce. — **5. července:** Svátek sv. Cyrilla a Methoda s oktávou. **4. července** (v pátek) večr: Uvítání, sv. požehnání a več. modlitba. **5. července** (v sobotu): Ráno o půl 6. hodině ranní kázání, pontifikální mše sv. se společ. sv. přijímáním, processí s Nejsv. Svátostí, obnovení slibu křestního, zasvěcení se Božskému Srdci Páně a modlitba za sjednocení. O 9. hod. schůze a holdování sv. Cyrillu a Methodu. O 10. hodině kázání, pontifikální mše sv. za dobrodince Velehradu, Apoštolátu a sjednocení národů u víře, processí s Nejsv. Svátostí, obnovení slibu křestního, zasvěcení se Božskému Srdci Páně a modlitba za sjednocení národů u víře. O 12. hodině společný oběd. O 2. hodině promluva na rozloučenou, sv. požehnání a uctění ostatků sv. Cyrilla v Cyrilce. — **6. července** (v neděli): pouť mužů. — **7. července** (v pondělí): valná hromada družstva Cyrillomethodějského »Velehradu«. **8. července** (v úterý): pouť duchovenstva. — **9. července** (ve středu): pouť matek a dětí. — **10. července** (ve čtvrtek): pouť Mariánských družin a

terciářů. — **11. července** (v pátek): pouť omladiny. — **12. července** (v sobotu): pouť studujících, profesorů a učitelstva. — Při tom budou průvody z děkanství jak r. 1863. a 1885. bylo ustanoveno. — **13. července** (v neděli): pouť nejstarších poutníků velehradských, najmě poutníků z r. 1863. — Poutí počínají vždy večerem předešlého dne. Každodenně o půl 6. hod. ranní je kázání, pontifikální mše sv. se společným sv. přijímáním, průvod s Nejsv. Svátostí, obnova slibu křestního, zasvěcení se Bož. Srdci Páně a modlitba za sjednocení u víře. O 9. hodině kázání, pontifikální mše sv. za dobrodince Velehradu. O 10. hod. kázání, pontifikální mše sv. za dobrodince Velehradu, Apoštolátu a sjednocení národů u víře, vyznání víry a sv. požehnání. O 12. hod. společný oběd. O 2. hodině promluva na rozloučenou, sv. požehnání a uctění ostatků sv. Cyrilla v Cyrillce. O 6. hodině večer je uvítání od Cyrillky v průvodě, uvítací řeč se sv. požehnáním. O půl 9. hod. večer zastaveníčko, průvod se světly a večerní společná modlitba. **Uníonistický sjezd** (nebude-li odvoláno) **24., 25. a 26. července**. — **27. července** (v neděli) schůze Apoštolátu sv. Cyrilla a Methoda. O půl 6. hod. kázání, pontifikální mše sv., processí s Nejsv. Svátostí, slib křestní, modlitba za sjednocení u víře. O 8. hodině slavnostní schůze. O 10. hodině slovanská liturgie. O 12. hodině společný oběd. O 2. hodině řeč na rozloučení, sv. požehnání, a uctění ostatků sv. Cyrilla v Cyrillce. **15. srpna: Svátek Nanebevzetí P. Marie.** **14. srpna večer:** uvítání, sv. požehnání, a večerní modlitba. **15. srpna:** o půl 6. hodině kázání, pontifikální mše sv., processí s Nejsv. Svátostí, slib křestní, modlitba za sjednocení u víře. O 9. hod. schůze a holdování sv. Cyrillu a Methodu. O 10. hodině kázání, pontifikální mše sv. za dobrodince Velehradu, Apoštolátu a sjednocení národů u víře, slib křestní a modlitba za sjednocení. — O 2. hodině promluva na rozloučenou, sv. požehnání a uctění ostatků sv. Cyrilla v Cyrillce. — **28. září: Svátek sv. Václava.** **27. září večer:** uvítání, sv. požehnání a večerní modlitba. **28. září** o půl 6. kázání, pontifikální mše sv., processí s Nejsv. Svátostí, slib křestní a modlitba za sjednocení u víře. O 9. hod. schůze a holdování sv. Cyrillu a Methodu. O 10. hodině kázání, pontifikální mše sv. za dobrodince Velehradu, Apoštolátu a sjednocení u víře, pak »Te Deum«. — **23. listopadu: Svátek sv. Klimenta, slavnost děkovací.** Na posvátném Velehradě, o slavnosti Neposkvr. Početí Panny Marie 1912. **Za apoštolát sv. Cyrilla a Methoda pod ochranou blah. Panny Marie» Cyrillo-Methoděské družstvo »Velehrad« a »Akademií Velehradskou«:** Dr. J. Pospíšil, předseda. Dr. Ant. C. Stojan, jednatel. Lad. Šmidt T. J., rektor koleje.

Pamětní spis o „Papežské korunovaci Matky Boží Svatohostýnské.“

Nač jsme se všichni těšili, co jsme s dychtivostí a nedočkavou touhou očekávali, to dostane se do rukou našich již v době nejbližší. Počátkem června »Matice Svatohostýnská« vydá vzácnou a nádhernou knihu o velikolepých slavnostech korunovačních, jež konaly se na Sv. Hostýně loni od 15. do 25. srpna. Kniha má název »Papežská korunovace Matky Boží Svatohostýnské«. Bude mít asi 350 stran a 120 ilustrací, jež zobrazují všechny hlavní děje z korunovačních slavností. Úprava knihy bude elegantní a ilustrace velmi vzácné. Obsah je velmi zajímavý, důle-

žitý a památný. Hlavní jeho oddíly jsou: O korunovací milostných soch a obrazů Panny Marie. První korunovace v Čechách a na Moravě. Přípravné práce ke korunovací. Vznik a popis korunek. Cesta s korunkami do Říma. Předvečer korunovační slavnosti. Slavný den korunovace. Valná hromada Matice Svatohostýnské. V Pánu zesnulí a Sv. Hostýn. Pouť matek. Pouť mužů, kněží, Mariánských družin, terciářů, omladiny a inteligence. Pouť Apoštolátu sv. Cyrilla a Methoda. Pouť rajhradská. Zbožnost poutníků. Světelné průvody. Nejstarší poutníci. Pouť Jeho Veličenstva na Sv. Hostýn. Posvěcení chrámu na Sv. Hostýně. Pozdravné připsy atd. atd.

Těm, kteří byli na korunovačních slavnostech, kniha oživí dojmy a vzpomínky nezapomenutelné, těm pak, kterým nebylo možno v ten čas na Sv. Hostýn zavítat, bude milou náhradou a vzácným poučením o svatohostýnské korunovací. Všem pak ctitelům Matky Boží Svatohostýnské pamětní tato kniha bude rodinnou ozdobou, pramenem útěchy a posily, bude jim trvalou památkou i pro věky budoucí. Nádherné toto dílo, jež bude ctí a oslavou zbožné Moravy, bude státi pro odběratele »Hlasů Svatohostýnských« a pro členy »Matice Svatohostýnské« 3 K, pro nečleny 3 K 50 h.

Členům Matice kniha se zašle přímo z tiskárny v Brně a do knihy vložen bude chek na zaslání peněz. Nečlenové a ti ze členů, kterým snad kniha by nebyla zaslána, ať dopíší na adresu: Dp. Antonín Janda, prof. reálky v Kroměříži.

Velmi vkusné a přiměřené desky obstará »Knih-tiskárna benediktínská v Brně, Biskupská ul. č. 1«, kamž o ně možno dopsat.

Jsmo jistí, že nebude ani jediné české a katolické rodiny, která by neozdobila svou knihovnu tímto převzácným pamětním spisem korunovačním. —

P. Rudolf Rozkošný.

Zprávy se Sv. Hostýna.

Po první pouti, která jak již známo, byla letos poměrně velice slabá, obrátilo se počasí, a 24., 25., 26. dubna okolo sv. Marka byly teplé jasné dny. V pátek večer přišlo 60 poutníků z Bernatic a v sobotu ráno ze Lhotky u Jičína. V poledne ve stínu bylo 21° C. O 4. hod. odpoledne přišlo processí ze Slušovic s knězem, z Provodova, z Veselého, z Hvozdného a z Citova s knězem a s hudbou. S citovskými přišli i Brodečtí, protože je Brodek přifařen do Citova; na podzim však má býti zřízena v Brodce samostatná duchovní správa, proto přišli letos naposledy společně (230); budoucí léta prý budou chodívat zvlášť. 27. dubna na pátou ned. po Vel. byl chrám poloplný. Odpoledne o 5. hod. přišlo na pouť 700 uherských Slováků; měli zvláštní vlak z Hodonína. Zastavili se na Velehradě, odkud přišli na Sv. Hostýn. Ze Sv. Hostýna putovali na Sv. Kopeček, pak do Prostřední Lipky (Mittelwald) přes Sternberg a odtud na Vartu a do Vamberku, zpět na Králíky a do Uh. Hradiště neb do Hodonína. Zpáteční lístek z Hodonína stál 11 K 50 h, z Uh. Hradiště 9 kor. 50 hal. Když z Uher jeli na Moravu, zadrželi uherští četníci 40 mužů se strachu, že by snad ujeli do Ameriky. Celý průvod se vyzpovídal na Velehradě, na Sv. Hostýně byli u sv. přijímání, a v pondělí dopo-

ledne odešli. Týden před Nanebevstoupení Páně bylo krásné počasí. Stromy rychle pučely a se rozvíjely. Průměrná teplota za duben byla + 5.8° C. Před svátkem přijeli záložníci z Kroměříže na cvičení do Bystrice, a často cvičili na Sv. Hostýně: stranou k Rusavě stříleli ze strojních pušek. 1. května na svátek Nanebevstoupení Páně přišly průvody z Jasenného s knězem, z Velikové, z Neobuzy a ze sousedního Chvalčova. Kostel byl poloplný. První dny květnové kolísala teplota mezi 9—15° C. Dny byly jasné a teplé, a proto na 6. neděli po Vel. přišlo více poutníků než na dřívější poutě. Již v pátek příputovali Ořechovští od Uh. Brodu, a v sobotu ráno ze Smržic u Prostějova. Odpoledne se v chrámu Sv. Hostýnském rozléhaly rozmanité písně mariánské; přišlo totiž několik průvodů brzy po sobě: z Nového Hrozenkova s knězem, ze Zlámance u Březolup, z Hluku, ze Štípy s knězem, z Hovězí, a od Těšovic. V neděli ráno na sv. Floriána poprchávalo a bylo zamlženo. O 10. hod. zavítal průvod z Přílepu s družkami, hudbou a knězem, jenž měl zpív. mši sv. Přišla také na pouť komtessa hrab. Strachwitzová ze Zdounek s komtessou a dvěma hochy. Tito byli doma u prvního sv. přijímání, a za to že byli hod-

ni, směli vykonat pouf na Sv. Hostýn. V pondělí nás navštívil p. školní rada dr. Frt. Nábělek a pobyl mezi námi celý den. V noci měli tu vojáci cvičení. V úterý 6. května se obrátilo počasí. Byla hustá mlha, severní vítr, v noci teploměr klesl pod nullu, 7. ráno bylo — 1.5 a až 9. v poledne teploměr vystoupil nad nullu + 6° C; celé dva dny byl mráz. Při tom se sypal jemný sníh, jenž zůstával na trávě, takže tráva byla jako cukrem posypána, mlha na větvíčkách mrzla, a listí líp bylo ledem ovinuté, jako v cukru zavařené, šedmikrásky na hrobě P. Malého křehké jako slaměnky. Vyvinuté listí kaštanů bylo spáleno, a viselo smutně se stromů jako na nitích přivázané. Slabá přísada v zahradě také zmrzla. V pátek ráno slunce prorazilo mraky, ale bylo chladno. Večer přijel na výpomoc vdp. Jan Daněk, děkan z Jevíčka na svatodušní svátky. Zdálo se, že mnoho lidí nepříjde, protože bylo špatné počasí. Přece však přišlo mnoho processí, zvláště ta, která nemohla přijít na první pouf. Večer několik poutníků z Brumova; ostatní přenocovali v Kašavě. — Ráno o ¼ 9 dostavili se ostatní Brumovští, a průvod z Lidečka. Bude snad někoho zajímati, jak putují. Brumovští vyjdou v pátek ráno, přenocují v Kašavě, odejdou v neděli v poledne a přenocují ve Vyzovicích, a večer se vrátí domů. Lidečtí přenocují v Hošťálkově, ráno přijdou na Sv. Hostýn, druhého dne odpoledne odejdou, přenocují v Hošťálkově, jsou na velké mši sv. na Vsetíně a večer se vrátí domů. — Odpoledne začaly přicházeti průvody tak, že večer byl chrám plný. Ráno opět některé odcházely a jiné přicházely. Zaznamenali jsme následující: z Brumova 150, z Lidečka 80, z Věrovan, Domanína, Vlčnova, Drnovic, Smoliny, ze Zděchova u Vsetína 57, z Velehradu 130 s knězem, z Pivína 65, z Příluku 30, z Vysokého Pole, z Bilan u Kroměříže, ze Slopného, ze Šumic, Petřkovic, Luhačovic, Uhřetic, Milotic, Prakšic, Želechovic, z Uher z Vysoké Tursovky, Horné Suče, z Maláček od Prešpurka 47, z Kunčic pod Radhoštěm 100 s knězem, ze Zlína s knězem, z Bráněk s knězem. Ve svátky bylo jasno, ale chladno okolo 10° C. V úterý přivedly cti. sestry sv. Karla Bor. sirotky z Lukova a 3 důstojní pání z Kroměříže 86 seminaristů na pouf. Ve středu 14. května přišli Ruclavští s družičkami, hudbou, a s knězem, jenž měl zpív. mši sv.

Okolo nové Křížové cesty je upravena cesta, na neschůdných místech pořízeno tam na 50 schodů 4 m širokých. Před IV. zastavením ve stínu jedlí a buků upravena sedadla, na nichž poutníci zajisté rádi si odpočinou. Okolo nového hřbitova se pilně staví, takže za krátko bude nový hřbitov na Sv. Hostýně upraven. Těž luky se znovu oplotnily.

Na Korunovační slavnosti darovali: F. K. Černotín 10 K, rodina Segetova z Loučky 2 K, nej. ze Symře 1 K.

Kněží své Královně na mosaikový obraz: J. Konečný far. na Rudě 50 K po zemř. bratru farář. Em. Koubek kat. Třebíč 10 K, Jiří Janoušek farář v. v. Častochovice 8 K, Frant. Hanuš koop. Křižanov 6 K, po 5 K: Fr. Štěpánek kat. Rosice, Jos. Kovář far. Tuřany, Jan Tomandl far. Dol. Dunajovice, po 3 K: Kar. Langer, far. Panské Dubenky, Jos. Kopeček koop. Svitávka, Dr. J. Kupka prof. Brno, po 1 K: Jak. Procházka farář Strážov, far. úř. Kaidling, M. Hradílková M. Prosenice 2 K. Prosíme o další příspěvky.

Na Křížovou cestu: R. Kozák Osíčko 1 kor., J. Kozák Osíčko 1 K, nej. Zahnašovice 1 K, nej. Pavlovice u Přerova 10 K. Anna Rábolská Morvacz Uhry 2 K.

Na sochy b. Srdce Páně: Frant. Václavíkova ze Soběchlebs 1 K.

Dvě zlatem bohatě vyšíváná antipendia na oltář b. Srdce Páně a P. Marie Lurdské, a fialové mešní roucho, zlatem vyšíváné, darovaly 2 nej. osoby z Brna.

Panně Marii Svatohostýnské děkují: F. M. Cetechovice za uzdravení syna, A. V. ze Soběchlebs a F. S. z J. za vyslyšení a pomoc v nemoci, J. K. Opatovice za uzdravení, nej. z Kokor za vyslyšení prosby, K. V. Znorovy za uzdravení těžce nemocného dítěte, Frant. Horáková z Ruclavic za uzdravení a vyslyšení prosby.

Zvláštní případ vyslyšení v den korunovace P. M. Svatohostýnské poslala na Sv. Hostýn Anna Kropka, učitelka hudby Vídeň III.-1. Ungargasse 3-11. Píše následovně: Minulého roku 1912 2. července jsem dostala žáka do učení na housle, od narození něměho. Dobře slyšel a všemu rozuměl, má dobré hudební nadání. Nad harmoniem mám 1 a půl m velký obraz Panny Marie Svatohostýnské, jenž velmi hošíka zajímal, a tázavě se na mě díval, kdo že je ona paní na obraze. Řekla jsem mu, že je to Matička Boží s Ježíškem, aby byl hodný a se k ní modlival, a měl Ji rád, že mu vyprosí u Ježíška, že bude mluvit jako jeho rodiče a jeho sestry. Zasmál se, sepal ruce a prosebně hleděl na obraz. Potom jsem s ním tak dlouho opakovala Ave Maria, až je vyslovil. Konala sem za něho pouf do Mariacell a na Sv. Hostýn a slíbila jsem Panně Marii, že bude-li má prosba vyslyšena, že to uveřejním v »Hlasech«. V den korunovace asi o 2. hod. odpol., kdy bylo v kostele méně lidí, klečela jsem před korunovanou P. Marií a prosila za jeho uzdravení; právě v tu dobu stál prý doma hošík u okna a hleděl vzhůru, — rodina právě u stolu se bavila; tu pojednou obrátil se hošík ke stolu a zavolá: »nevykládejte pořád, ale se modlete k Panně Marii«, a mohl plyně mluvit. Hoch má 8 let; váhala jsem to uveřejniti, až na rozkaz zpovědníka tak činím.

Za redakci zodpovídá **David Kubíček**, emer. děkan v Kroměříži.

Nákladem Matice Sv. Hostýnské. — Tiskem Jindřicha Slováka v Kroměříži.

patří prstonárodní poesii, národním legendám a písním, sneseným sem z Čech, Moravy i Slezska:

»Panenka Maria po světě chodila,
Božího synáčka pod srdcem nosila,
tak prostě počíná »Nocleh Panny Marie«,
čtete, čtete a přímo cítíte, tímhle zdrojem,
že se inspirovala i většina básníků-umělců.

»Panenka bílá k nebi kráčela,
čestíčku bílou slzou smáčela«,
tak zní začátek rozkošné legendy Xavera Dvořáka: »Zvěstování« a konec zní:

»Navrať se máti, navrať na svou zem,
já nesu spásu, nes mě pod srdcem«.

Nejkrásnější prstonárodní legenda a také nejznámější, mluví o »hříšné duši a Panně Marii.« Přečtete si ji a pak čtete Trávincovu »U nebeských vrat«. Vzpomeňte na něžné pověsti o slzičkách Panny Marie, na celý cyklus legend, který obetkává Betlem i Golgotu a bude vám při četbě této knihy, jako byste naslouchali nádherným improvizacím na jednu a tutéž melodii. — Koncert zahajuje Julius Zeyer svým slavným úvodem k »Mariánské zahradě« — báseň v próse, ale v jaké próse! Zastoupěn je zde i Svatopluk Čech i Vrchlický — celé tedy mrtvé a největší souhvězdí našeho literárního nebe. Značnou hřivnou — jak přirozeno — přispělí básníci kněží a jmenovitě nedocenený náš básník — serafický čistý a dětsky něžný i citlivý Xaver Dvořák a Šigismund Bouška, kteří vždycky stáli a dosud stojí v čele naší kněžské obci básnické. Bulant, Hornov, Dohnal, Lutínov, hlumecký, Leubner, Koranda, Stupavský, Kyselý, ze starších a mrtvých Jablonský, Pakosta, Kulda, Soukup, Sušil, Štastný, z mladších a nejmladších Deml, Žák, Novotný, Šanda mají v této Mariánské anthologii alespoň po jednom kvítku. Z laiků zastoupeni jsou dále Tábořský, Sládek, Mužík, Bitnar, Jiří Karásek, Klášterský, Kovář, Emanuel z Lešehradu, Rokyta, Šimáček — tak že kniha skýtá i obraz české poesie vůbec. Překvapuje, jak chudě zastoupena jsou jména ženská: Krásnohorská, Kadlčáková, Kávánová, Šimerská, Zelenková a dost. A Panna Maria je přece zvláště jejich ideálem, Královnou a patronkou. . . . Kniha sama — dle úvodních slov pořadatele soudíce — nečiní nároků na úplnost a nevyčerpává proto látku. Její význam leží v čisté a svěží poesii, kterou podává a pak že bude oporou onomu literárnímu historikovi, který systematicky probere se českou poesii, aby vybral a matce Boží k nohám složil všechny květy, jež kult Marie Panny u nás vyvolal. Tolle et lege!

Jan Černý: *Rosa mystica*. Nákladem Methoděje Melichárka na posv. Velehradě. Str. 191. Cena 2 K. Ascetická literatura je charakteristickým projevem intenzity duchovního života; kde hlubší náboženský život odumřel, tam nedaří se asketickým květům duchovním. Zdařilý asketický spis je vždy vítaným zjevem a zasluhuje pozornosti. »Rosa mystica« obsahuje růžencová rozjímání pro kněze. Vyrostla v ovzduší naplněném mystickou vůní svatých zápalů duší, v ovzduší kněžských duchovních cvičení.

Spisovatel v úvodu praví: »Podávám úvahy tyto jako blahou úpomínku exercitantům na dny milostí. . . . Kéž jsou jim rosou svlažující sítě v exerciciích v duši zaseté a žárem všedního života snad hynoucí, kéž jsou jim vzpruhou též svatého nadšení.« Úkolu toho rosa mystica úplně dosahuje. Úvahy její jsou svěží, suchého formalismu prosté meditace, jež zapadají do srdce jako mocné zaněcující jiskry, jsou opravdu mystickou rosou, která svlažuje a oživuje srdce, v žáru všedního života hynoucí. Jednotlivé úvahy jsou rozjímáním k tajemstvím sv. růžence — ale svojí koncepcí, vytríbenou dikcí, původností myšlenek a svými vhodnými, hluboce založenými aplikacemi daleko vyšínují se nad obvyklou formu podobných úvah. Čteš vhodně volený nadpis, přečteš krátkou úvahu o tajemství a pociťuješ, že do duše zapadly zhuštěné myšlenky silné náměty, o nichž dále a hlouběji máš uvažovati. Zkušený vůdce duchovní podává tu body meditační, jako vybroušené drahoty, aby v nich světlo boží pravdy a milostí rozzářilo se duši meditujícího kněze. »Sacerdos alter Christus« — zní nadpis první meditace. A tento základní ton jakoby znovu a znovu zazníval krásnými meditacemi, jichž středem eucharistický Kristus — vzor a učitel kněze, jeho síla a útěcha, slunce jeho života, jeho bohatství! »Pauperimus est, qui vivit sine Jesu.« — »Cleri mater et regina« zní nadpis meditace XV. V něm vyjádřena druhá stěžejní myšlenka úvah. »Sacerdos alter Christus« — Maria cleri mater et regina — mistrně a přece tak přirozeně spojují se tyto myšlenky v každé meditaci, povzbuzující, těšící, varu srdce služebníka Kristova, že maně duše naše na konci šeptá s exercitátorem: »Ave Maria!« Závěrečnou meditaci »Mše svatá a bolestný růženec« klade spisovatel na oltář úcty Srdce Ježíšova. Ze srdce zaníceného láskou k božskému Mistru vyrostla »Rosa mystica« a jistě že i k srdci lásky Ježíšovy pověde ty, jimž je věnována. — Prof. Vlad. Hornov.

Kalendář »Vzkříšení« na rok 1914 bude 1. září t. r. vydán. Obsahovati bude množství pěkných povídek i článků poučných. Prosíme naše přátele, aby již dnes činili objednávky a umožnili, aby kalendář »Vzkříšení« vnikl do všech katolických rodin. Objeďnávky přijímá: Česká sekce diecéšního komitétu v Č. Budějovicích.

SKLOMALBA

B. ŠKARDA, BRNO,

umělecký ústav prvního řádu hotoví
a dodává

chrámová okna

v každém provedení i slohu od nejjednoduššího vzoru do nejbohatší sklomalby figurální. Skleněná mosaika, pro křížové cesty, odborná rada, výkresy, rozpočty zdarma.

Laciný výprodej tkalcovského zboží.

Za příčinou úmrtí mého manžela

jsem nucena, veškeré zásoby zboží

40% pod cenou rozprodati a nabízím

40 metrů zbytků

obsahující: prima kanafas na postelní povlaky, silný košilový oxford, zeřir na blůzy a košile, modrotist, šatové látky, véby, atd. 18 K dobírkou.

Délka zbytků 3—10 metrů, a lze každý zbytek dobře upotřebiti.

Zbytky jsou pravobarevné, a zaručené první jakostí.

Veliké množství pochvalných dopisů při ruce. —

Marie Bekerová, vdova,

tkalcovna lněného a bavlněného zboží

NÁCHOD, Čechy.

Při odebrání 2 balíků zasílám franko.

Velkoobchod vínem

M. UDINA,

Rjeka (Fiume) Sušák 15.

Doporučuje svůj veliký sklad
původního vína dalmatského a
primorského.

Zvláště doporučuje zdravotní víno
červené pro nemocné, lékaři doporučené. Nejlepší stolová vína atd.

Jediná objednávka Vás přesvědčí
o solidnosti mé firmy.

Sochy, oltáře, křížové cesty, Boží hroby,
jesle a veškeré práce kostelní zhotovuje
a opravuje umělecky, levně v každém
slohu i moderním

František V. Buk,

sochař a řezbář, uměl. truhlářství

v Praze, Jílská ulice čis. 445-I

(proti Vejvodům). Založeno r. 1857.

Nákresy, fotografie, vzory kříž. cest posílám
k nahlédnutí s prosbou o laskavé navrácení.
Hotové sochy, kříž. cesty, jesle, kříže a jiné
práce možno shlédnouti v mém skladě. — Na
základě mnohých doporučení prosím o laskavé
objednávky.

Tisíckrát pozdravujeme Tebe!

majová kázání (2 díly) od P. Ant. Rejzka.

Oba díly lze dostat na Sv. Hostýně
za sníženou cenu 2 K.

Jsem domácí tkadlec horský

(člen spolku křesťanských sociálů).

Zasílám zboží různé.

40—50 m zbytků, 20—22 korun
dobírkou zaručeně pracích barev bez
chyb.

Kanafasy na ložní povlaky, košilová
plátna lněná neb polovičníky, rumburské
véby, gríezety, ručníky, tkané barchety,
na šaty, modní zeřiry na košile a bluzky
a na šaty, bílé grádle, flanely, modré
tlisky na domácí šaty a zástěry, vše
mnou ručně pracováno, velekrásno a
trvanlivé v délce 3—15 metrů.

Frant. Maršík,

ruční domácí tkadlec,

Česká Černá, č. 107, p. Náchod.

Každý dle potřeby račte udat co po-
třebujete i délku zbytku si račte za-
znamenati, nehodící vyměním, neb dle
žádosti peněz vrátím. Zkouška mé dů-
věry ujistí každého. Též zasílám při-
tuctu čistě lněných prostěradel beze švu
150 cm. šir., 200 cm. dl., jen za K 15-80.

Svíce kostelní

první moravská továrna v Bystřici p. B. Firma tato počítá mezi své stálé od-
bavatele přední kláštery, farní úřady,
jakož i zemské ústavy říše Rakousko-Uherské. — Zásilky vyřizují se franko, obal se
neúčtuje. — Ceny mírné.

pravé voskové, přesně dle litur-
gických předpisů, jakož i polo-
voskové a stearinové vyrábí
nejdokonaleji a doporučuje
firma

V. ZBOŘIL A SYN

Za redakci zodpovídá David Kubíček, emer. děkan v Kroměříži.

HLASY SVATOHOSTÝNSKÉ

MĚSÍČNÍK PRO LID

S povolením nejduš. kníže-arcib. konsistoře v Olomouci a řeh. představených vydávají Otcové Tovaryšstva Ježíšova na Sv. Hostýně na Moravě. — Vychází počátkem každého měsíce. — Celoroční předplatné K 1-50. — V Americe 0-40 dol. — V Německu M 1-50. — Administrace na Sv. Hostýně u Bystřice. —

OBSAH: Nové milosti Sv. Hostýnu udělené. — Jak oslavíme letos památný den papežské korunovace na Sv. Hostýně. — Chudobky do věnce korunované Královny Svatohostýnské. (Č. d.) — O přivětivá! (Báseň.) — Na Sv. Hostýn. (O.) — Výzbroj křesťana (Č. d.) — Cesta do Říma s korunkami svatohostýnskými. — Hrst vzpomínek na ř. vdp. P. Filipa Malého, kněze T. J. na Sv. Hostýně. (Č. d.) — Zprávy se Sv. Hostýna. — Listárna redakční. — Listárna administrační.

VYOBRAZENÍ: Hřbitov svatohostýnský se ohražuje, — Schodiště k svatohostýnskému hřbitovu. — Stavi se podstavec z balvanů pro hřbitovní kříž na Sv. Hostýně. — Pošni kuchyně o korunovačních slavnostech svatohostýnských.

Račte si dobře povšimnouti!

Prosíme důtklivě všechny, kdož za minulé ročníky nedoplatili, by co nejdříve povinný obnos zaslali, aby Vydavatelstvo mohlo taktéž svým povinností dostáti. — Poněvadž vydání značně vzrostla, vidělo se Vydavatelstvo Hlasů nuceno zvýšiti o něco celoroční předplatné a sice: pro Rakousko, Uhry a Bosnu na 1 K 50 hal., pro Ameriku 0.40 dol., pro Německo 1.50 M. I přes to zůstanou Hlasy nejlacinějším lidovým měsíčníkem, uváží-li se, jakého nákladu vyžaduje lepší papír, tisk, expedice, administrace, poštovné a četné ilustrace. Prosíme tudíž své dosavadní ct. odběratele, aby Hlasům i nadále zůstali věrni. Redakce vynasnaží se, aby časopis obsahem i úpravou ještě více zdokonalila a prosí své příznivce, aby co nejdříve neobtěžovali si zaslati přesné adressy nových odběratelů, jimž by Hlasy ukázkou mohly býti poslány. Nejlépe by ovšem bylo, kdyby Hlasy více odběratelům téhož místa pod jednou adressou se mohly zasílati, jelikož se častěji přihází, že jednotlivá čísla snadno se na poště založí nebo ztratí. — Předplácí-li někdo za jiného, na jehož adresu se Hlasy zasílají, je nutno, aby to bylo podotknuto, anebo ještě lépe, aby jméno předplatitele samého na složném lístku bylo napsáno a ne toho, který za jiného předplácí. — Adressy buďtež vždy co nejpřesněji a plně udány. — Dále upozorňujeme a prosíme, aby předplatné na Hlasy zasílalo se s plnou a přesnou adressou SLOŽENKAMI označenými čís. 97.129 a aby složenek těchto výhradně pro předplatné na Hlasy bylo upotřebeno a ne k jiným účelům, poněvadž jinak nemalý nastává zmatek v účtování. Tak se předejde i mnohým nepřístojnostem, poněvadž na př. o poutích při velkém návalu není někdy možno jména předplatitelů správně zaznamenati. Pro jiné účely prosíme, aby použito se poštovních poukázek. O starší ročníky (V., VI., VII.), pokud jsou na skladě, možno se přihlásiti na Sv. Hostýně (celý ročník poštou 1.20 K). Číslo 3—5 VIII. ročníku jsou rozebrána. Slavnostní číslo 8—10, jichž je ještě větší zásoba, poštou po 15 hal. — Pro dosavadní odběratele vloženy byly složenky do 12. čísla minulého ročníku (1912); prosíme zdvořile, aby se nepohodily, ale aby jich bylo použito na brzké předplatné pro rok 1913. — Prosíme zejména P. T. vdpp., aby časopis náš dobrotivě doporučili.

REDAKCE.

Z církve a světa.

Naším odběratelům.

Velká část našich odběratelů nepoukázala nám dosud předplatné a mnoho jich dluží nám za leta minulá. — Žádáme snažně o poukázání předplatného. Jen řádným placením jest listu dána možnost prosperovat. Předplácejte a nedoplácejte. Doplácením máme jen výlohy a ztrátu času, který je nám drahým. Ony P. T. odběratele, kteří nám dluží za leta minulá, žádáme, by nedoplatky během tohoto měsíce vyrovnali, jinak jim list přestaneme posílat.

~~~~~

Dívčí vyšší gymnasium s právem veřejností na Král. Vinohradech, Korunní třída, č. 4 otevře ve škol. roce 1913—14 I., II., III., IV., V., VI., VII. a VIII. třídu. Při gymnasiu zřízeny jsou: 1. Dvoutřídní dívčí obchodní škola. 2. Praktický kurs ku vzdělání vychovatelek. 3. Jednoroční kurs ku vzdělání industriálních učitelek pro školy obecné i měšťanské. Kromě toho vyučuje se hře na klavír a housle, zpěvu, němčině, francouzštině, ovšem druhům praktických i ozdobných ručních prací, malbě atd. Zápis koná se ve dnech 7.—8. července a 16.—17. září, vždy o osmé hodině v ředitelnách ústavu. Pro dívky z venkova zřízen jest pensionát. Při-

Vydávají Otcové Tovaryšstva Ježíšova na Svatém Hostýně na Moravě.

Pořádá P. A. Ostrčilík T. J. — Vychází počátkem každého měsíce.

Celoroční předplatné 1·50 kor. — V Americe 0·40 dol. — V Německu 1·50 M.

Nové milosti Sv. Hostýnu udělené.

Pro nezapomenutelné slavnosti korunovační m. r. ráčil, jak známo, sv. Otec Pius X. propůjčiti všem účastníkům velikých milostí duchovních. Aby památný den korunovace i pro příští časy ctitelům Královny svatohostýnské se stal milostiplným, požádal J. Em. nejdůst. pan kardinál olomucký Dr. František S. Bauer ku prosbě superiora svatohostýnského sv. Stolici, aby Sv. Hostýnu i pro budoucnost podobných milostí se dostalo. Sv. Otec ráčil přelaskavě této prosbě vyhověti a výnosem sv. Officia ze dne 31. května 1913 na 7 roků (1913—1919 včetně) uděliti tyto milosti:

1. Všichni věřící, kteří sv. zpověď vykonají, ke stolu Páně přistoupí, kostel svatohostýnský navštíví a tam na úmysl sv. Otce se pomodlí, mohou získati plnomocné odpustky na slavnost Nanebevzetí P. Marie anebo některý den v oktávě.

2. Mimo to mohou získati neplnomocné odpustky 7 let a tolikéž quadragén (quadagéna = 40 dnů) všichni, kdož se srdcem alespoň zkoušeným jakékoli veřejné pobožnosti v kostele svatohostýnském se účastní.

Všechny tyto odpustky lze přivlastniti dušičkám v očistci.

Jak oslavíme letos památný den papežské korunovace na Sv. Hostýně.

O slavnostech korunovačních m. r. bylo jednomyslně usneseno, že památka korunovace svatohostýnské bude se každého roku pravidelně slavivati o svátku Nanebevzetí N. P. Marie a po celou oktávu způsobem podobným, jako o korunovací samé r. 1912. Toho ovšem bude se příště šestiiti vždycky. Poněvač však letos připadají veliké jubilejní slavnosti velehradské, třeba se tentokráte poněkud uskrovniti, aby slavnosti si navzájem nepřekážely a síly se netříštily. Přece však chceme i letos konati důstojně památku korunovace pořádkem tímto: V předvečer dne 14. srpna slavné uvítání poutníků; 15. srpna dvoje slavnostní kázání a pontifikální mše sv. Po celou oktávu každého dne o 9 hod. zpívaná mše sv., po ní kázání; odpoledne o 1 hod. sv. požehnání, večer vždy uvítání poutníků se sv. požehnáním a světelným průvodem jako o slavnostech korunovačních.

Ctitelé Matičky boží svatohostýnské přijďte a těžte hojně z duchovních pokladů sv. Otcem udělených.

Chudobky do věnce korunované Královny Svatohostýnské.

(Č. d.)

VII.

Ještě se pestřily prapory Družin Mariánských a již přicházeli noví poutníci, prapor za praporem. Oko se ani nemohlo nasytit krásami krojů blížící se omladiny. Dosud se zde scházeli muži, ženy a děti, dnešní den však byl vyhrazen omladině, naději, budoucnosti. Pentle od krojů vlály a pestré kordule se odrážely od bělostných rukávců. Když se procházeli šohaji a děvy po chlumu zdálo se, jakoby se sypaly k zemi pestré květy s úbělem sněhu. Nový průvod. Omladina v kroji, trochu jiném sice, ale nádherném. Nebylo lze sčítati, kolik barev dohromady vyluzuje tu harmonický soulad. Ve středu svém na nosítkách nesli sochu Neposkvrněné, která byla takřka ukryta v lilích. Veliký obdiv vyluzovaly kroje valašské. Uspořádaný průvod vcházel do kostela. V předu šla slovácká kapela. Jeden ze šohajů nesl před sebou veliký buben. Když na něj udeřil, znělo to nejinak, než jako když se nad Tatrami rozhučí bouře. I zde se nesla bouře — citů radostných a nadšených. Oj, jak se kosárky chvěly při každém úderu a zvuku hudebníků. Jak by si poskočit chtěly a myslely, že již, již započnou skočné, veselé slovenské tance. »Tisíckrát pozdravujeme Tebe!« znělo ve všech řadách. Ale bylo znáti, že duše Ji pozdravuje mnohem vícekrát, že to ani povědít nedovede. Po večerním uvítání a požehnání byl opět světelný průvod. Před obrazem Královny kněží, bylo celé schodiště jako poseto pestrými květy: konala se venku večerní pobožnost.

K ránu začalo v dálce hřmět. Probudilo mne to. »Myslím, že by mohli Slováci jejich buben také nechat ještě prospat. Bouchají do něho a zaplašili celý sen, který měl tak krásně skončit«. Mrzela jsem se. V tom kolem okna spěchala umoklá kapela se svým bubnem. Šli se chudáci někam schovat. Teď jsem teprve poznala, že venku bouří. Netrvalo to dlouho a celý Hostýn byl zahalen v mlhu, která jakoby nechtěla, aby bylo vidět déšť, před nímž měli všichni strach. Časně ráno bylo kázání k omladině. Nejedno slovo z něho zajisté zapadlo hluboko do duše posluchačů. »Květ Moravy, budoucnost církve a národa přišel vzdát Korunované hold«, byla úvodní jeho slova. Jsme děti jedné matky, která je tak milá, dobrotivá a tak láskyplně pečuje o naše duše. Proto také zaslouží, bychom ji milovali a vděční byli. Srdcem života duchovního je sv. Maria. Doba mládí je svatá. Co je za jaro, kde květy nekvětou, neseje se a osení se nezelená. Jak smutné je mládí bez ideálů a vyšších snah. K těm na prvním místě náleží sv. víra a úcta mariánská. A květy? Nejlépe je poznáme na Panně Marii: čistota a pokora. Dojemný byl příklad o řeholní sestře: Jistý klášter byl obléhán nepřátelským vojskem. Vojevůdce chtěl klášter ušetřit za cenu jedné řeholní sestry, vynikající sličnou tváří. »Líbí se mi tvoje oči, chci je mít«, zněla jeho žádost, kterou posel vyřizoval. Vyžádala si několik minut na rozmyšlenou. Vrátila se a na talíři nesla svoje vyloupané oči z důleček. »Zde má, co si přeje tvůj pán . . .« Po onom vzkazu dal vojevůdce povel k odchodu. Klášter byl ušetřen zhouby. Nikdo není schopen takových obětí jako ten, kdo má srdce čisté. Přetěžký je nejednou boj, má-li se duše stále v úbělu skvíti, ale za to v ničem nespočívá tolik síly a štěstí, jako v této cnosti. Panno Neposkvrněná, oroduj za nás!

Následovala mše svatá, při níž konala omladina čestnou stráž. Převládaly kroje slovácké. Kosárky v rukou šohajů se chvěly a voničky děvčat plnily okolí příjemnou vůní. Oltář tonul v záři světél a Korunovaná se usmívala. A jak by ne! Který král nebo panovnice světa se Jí vyrovná? Kdo je více milován než-li Ona? Při zvuků písně »Ejhle oltář Hospodinův září!« zmlklo hromu burácení. »Sláva, sláva na výsostech Bohu, nad Betlémem pěli andělé.« Snegli se i mezi nás. Omladina přistoupila ku stolu Páně. Když kněz pozdvihl Beránka Božího ve svátostných způsobách a ukrytého a skloněné rty klečících zašeptaly: »Pane nejsem hoden«, zasvitlo slunko. Protrhlo mlžné závoje a poklonilo se Stvořiteli. Pak zalétlo

Hřbitov svatohostýnský se ohražuje.

v pozdravu i k Oné, nad slunce jasnější. Kristus sestupoval v duše čisté, zkyplené, čekající na zahradníka, který by tam užitečná semena uložil. Kéž svatá Maria svou láskou a milostí vše svlažuje, aby se ujala, vzrostla a přinesla plody užitečné. Až nastane žeň přijde věčný Hospodář, ozdobí nás pestrými, květnatými věnci a odvede tam, kde dostaneme za každou práci a krůpěj potu odměnu hojnou.

Po mši byla schůze omladiny. »Tam se musíš Alfonso také podívat«, myslela jsem si. Nějaká Hanačka nedaleko mne snídala ze dvou košů. Když započala schůze, hrnuli se zbylí venku dovnitř. Začalo zase silně pršet. I ona povstala a ve spěchu menší košík nechala na trávniku a v okamžiku zmizela v davu. Klidně jsem vzala koš do ruky, že ho zatím nechám u sebe a potom se mi podaří najít majitelku. V tom mně dal kdosi ze zadu takový žduchanec, že jsem škytla: »To se podívejme, je na pouti a krade koše!« rozkřikla se na mně panimáma v kroji, vytrhujíc mi ho násilně z ruky. »Dovolte, co si myslíte?« ohražovala jsem se. »Bodejť, ještě dělejte fajnovou! Dovolte, dovolte . . .! To by se chtěl ledaskdo zadarmo najíst«, doložila s důrazem, odcházejíc na schůzi. Po chvíli jsem tam šla také a

stlačila se do koutku, neboť jinde místa již nebylo. Kolem mne byl zástup energických Slověnek. Aby si tíži košů ulevily, opřely je hezky o mne. Jedna dokonce lokty na mne tlačila. Nejsouc na takové náklady a přítulnosti košů zvyklá, prosila jsem, aby trochu uhnuly a stále mi neshazovaly klobouk s hlavy: »Co oni tady chcú s tím jejich širačiskem«, ozvala se jedna z nich. »Patří to klobučisko chetnót a vehodit oknem ven«, pomáhala jí sousedka, dle výřečnosti Hanačka. Hlas se mně zdál povědomý . . . Ohlédla jsem se. No, byla to moje dobroditelka, co mi dala před hodinou řádný štuchanec do zad. Nedivila jsem se jim. Zajedno tam bylo klobouků málo a potom, měly pravdu. Byl pořádně široký ten můj klobouk, neboť musel zastupovat sluník i deštník. Umlkla jsem a raději sledovala schůzi, jejíž průběh byl nadšený a radostný. Byly vyřizované srdečné pozdravy a řečníků se vystříдалo několik. S radostí jsem hleděla na mládež přejíc si, aby toto všechno upevnilo jejich víru, v níž docílíme všeho. Potřebujeme mládež čistou, vzdělanou a potom můžeme býti bez starostí o budoucnost, neboť bude — naše. Nadešla chvíle, kdy nátlak košů na moje záda byl nesnesitelný. V tom šel kolem mne kdosi známý a spatřiv, v jaké situaci se nacházím, proklestil mi cestu tlačenicí tak, že jsem se brzy octla venku. Pak se vrátil na místo, kde jsem stála a něco jim říkal. Jedna z nich zbledla, řkouc: »Kdo pak by řekl, že je to ona? Vždycky jsem myslela, že to píše nějaká jeptiška. K tomu jsem jí dala ještě takový žduchanec. Jest-li to o mně napíše někam také.« Nehněvala jsem se, naopak. Podobná dobrodružství mně působí nejednou i zábavu. Schůze zakončena slovy: »Kdo je věrný víře cyrillo-methodějské, bude věrný i národu«, a mariánskou písní.

Mám líčiti loučení jinochů a dívek se svou Matičkou? Myslím, že každý, kdo na Sv. Hostýně, vzlaště při slavnostech korunovačních byl, cítí nejlépe, jak těžko se odchází od Matičky, v jejíž náruči se tak sladce odpočívá, dýchá a bolu ulevuje. Po jejich odchodu poklekly před Korunovanou řady řeholních sester. Bylo jich zde každý den několik. Dnes však jich přišlo mnoho, neboť chtěly rozmnožit řadu intelligence, pozvané na příští den. I ony poklekly a v modlitbě ponořily duše své v Ježí, hledající u ní sílu i útěchu pro své povinnosti. Jedna skupina slovácké omladiny zůstala tam se svým praporem: chtěli se uvítat s intelligencí.

R. Stupavský.

O přívětivá !

Když hrud' nám vina hříchů svírá
a v odpuštění hasne víra,
zrak poklesle se k zemi dívá — —
k nám s nadějí jdeš Přívětivá!

Stop hněvu nezřít na Tvém čele,
v něž lilíje svou září stele
jen soustrasti zřít záblesk milý,
že odpustit chceš každou chvíli.

Tvé oko bleskem nezaplane,
z něj neskonalá něha kane,
kam jediná jen krůpěj padne,
tam nezřít bolesti víc žádné.

A ruka Tvá vždy žehnající,
zda neосуší slzy s lící,
jež lítost viny porosila —
o přívětivá Matko, milá!

Jak luna planeš světa nocí,
vždy spěješ bídňým ku pomoci,
jak jaro k zpěvu nutí ptáka,
nás láska Tvoje k Tobě láká

*) Z cyklu »Zdrávas Královno«, viz roč. VII. a VIII.

Dr. Jar. Řehulka.

Na Sv. Hostýn.*)

Trochu „kumštu“, trochu humoru.

(Ö.)

Předeslav tento historický úvod přistupuji tedy k popisu, jak v detailech se takový mosaikový obraz provádí. K vůli lepšímu názoru budu leckde citovati úryvky z dopisu páně Foerstrova.

Tož umělec zprvu navrhne náčrt, tak zvaný karton obrazu v malém měřítku. Dle toho provede obraz v měřítku definitivním, buď v kresbě, neb i někdy v barvách.

Schodiště k svatohostýnskému hřbitovu.

To vše se ovšem děje doma, v dílnách mistrových. O dalším postupu práce píše mistr Foerster: »Nejdříve musí se kresba, to jest celý obraz nakreslit obráceně, pak rozřeže se celek na částky asi 50 cm. v kvadratu. Na tyto částky obrazu počnou se klásti skleněné kaménky podle kartonu a barevného obrazu, který je (co předloha) před očima dělníka.«

Skleněné kaménky kladou pod dozorem umělce vycvičení brusiči, kteří je dle potřeby přibrušují, aby vyhověly formě předlohy. Ovšem, že barevné hroudky jsou seskupeny tak, že nejsou pevně stmeleny, nýbrž jen provisorně,

Zajímavý je názor mistra Foerstra, jež projevuje dále v dopise o způsobu kladení kamének, zda totiž má se u mosaik podržeti jejich starý, archaisující ráz plošný a obrysový, odpovídající vlastnostem techniky, či zda se má akkomodovati požadavkům realismu:

»Různé nuance barev (dostane se každý možný odstín), dovolují nejjemnější propracování obrazu, takže se může i v miniaturách docílit dojem skutečnosti. Ale pro tento způsob mosaiky nejsem, já jen pro ten horuji,

*) Uveřejněno v »Našinci« m. r.

jenž se za doby Konstantína (tedy mosaika byla v největším rozkvětu) užíval, kámen vedle kamene kladený, asi jen cm², tak, aby celá mosaika byla viditelná. Zastávám ten náhled, že právě jako olejomalba má právo na viditelné tahy štětcem, tak rovněž v mosaice jsou oprávněny státi jednotlivé spáry mezi kameny.«

Když je obraz v atelieru hotový, nalepí se hořejší plochou kaménků na podklad (papír), aby se pracné dílo nerozsypalo. Podklad tento se rozřízne na kusy a v těchto fragmentech se dopraví na místo, kde má být mosaika definitivně do zdi zasazena. Na místě samém je tudíž už práce poměrně lehká, poněvadž obraz ve svém složení sem transportovaný jest již vlastně hotov.

O dalším postupu píše mistr Foerster: »Na to teprve přistoupí se ku kladení jednotlivých kusů na zeď, kam má být obraz umístěn. Do malty kladou se jednotlivé části obrazu, které se musí přes ni vedle sebe klást. Objeví se přirozeně papír, — ona zadní strana papíru, na kterém byl negativ kreslen, takže po omytí papíru objeví se na zdi vlastní obraz, pozitiv.«

Podklad, do něhož na Hostýně byla mosaika kladena, byl malta cementová, smíchaná s vápnem.

Mistr Foerster v dopise svém, v němž s nadšením horoval pro svou zamilovanou techniku, přiznal krásnou, srdečnou větou Shakespearovou: »Zde jest moje ruka a s ní i srdce moje.«

Že jeho ruka i jeho srdce při skvělém obraze hostýnském v družném souladu pracovaly, poznají dojísta všichni poutníci hostýnští.

Kredo, které mistr projevil ve svém dopise, realizoval na Sv. Hostýně v uměleckém díle. Barevné kaménky, lesknoucí se svým lomem i svou barvitostí pěj v jasném slunku i v zatemnění mraků vždy velebný hymnus Královně.

Bylo by si opravdu přát, aby naše české kostely zastkvěly se v brzkou hojně obrazy mosaikovými, obrazy v duchu prvokřesťanství, nadšením víry prodchnutými, zároveň však díly, které jsou s to přetrvatí tisíciletí. Svou krásou a majestátností uchvátí jistě myslí tisíců, jsouce svou nezníčitelností symbolem věčnosti moci Boží.

Posud jsem v našich kostelích málo jich našel.

A tím méně od umělců českých, z nichž takřka jediný Foerster jest mosaiky pěstitelem. Na Moravě mimo Sv. Hostýn viděl jsem od něho v mosaice pouze poprsí Kristova na portálu chrámu Páně v Němčicích na Hané. (Farnost posl. P. Valouška.)

Kéž proto chrám svatohostýnský jest vznešeným příkladem ostatním kostelíčkům moravským. Kéž i jejich stěny zaství se barvitými kaménky, jež líčící v obrazech příběhy písma dovedou nejlíp vystihnouti grandiosnost, vážnost a velebu ducha křesťanského.

Zajímavé je zmíniti se též o struktuře částíček. Barevné jsou z masivního skla, takže i na lomu podržují zabarvení. Částičky zlaté a stříbrné však jsou krychličky pouze na povrchu zbarvení zlatého či stříbrného amalgamou po způsobu zrcádek provedeného.

Každý — i laík v umění, kdo se na podobný obraz podívá, nabude přesvědčení, že ten, kdo podobná díla tvoří, musí být nadání neobyčejného a zkušeností vynikajících. A to vše že autor hostýnského obrazu Foerster v míře hojné má, patrně z jeho krásného díla . . .

Krásná byla podívaná na obraz v té výši (krásná ovšem i z dola!) — hezký rozhled kol v širou dál Než nebylo možno déle se zdržeti! Opatrně slezl jsem dolů, nadšen v srdci. — A šel jsem pro Vincka. Sebral jsem jej — nakoupili jsme pro redakci perníku, napsali dopisnice — a dolů sešli k vodě. Tam si Vincek umyl nohy, které »už jim neslójí — a pak

kráčeli k Bystřici. Hezky se šlo — a Vínček se posilovali koupennou poutí. V půli kopce už všechnu »pouť« snědli. A nejen to. I zlodějské úmysly měli. Zprvu vždy půl kilometru za mnou, — a nyní pořád se drželi mého boku, vlastně mé kapsy. Najednou octla se v ní ruka, ale ne má — nýbrž Vinčkova, aby zmocnila se tam ukrytých perníkových hubiček.

Dostali ovšem co proto. Po spasitelném naučení však počali »trucovat«. Sedli si do příkopu — a že »nepudó«. Měl jsem však, bohudík, blízko pomoc. Před námi jel »pivák«. Ukázal jsem Vinčkovi na vůz, co veze! To Vinčka hned vzkřísilo. Dali se statně na cestu za vojem, aspoň aby »vůňu mohle dýchát, když si nemohou vypít.«

U bystřického hřbitova jsme vůz opustili, navštívili hrobku hrabat Laudonů se Schweigrovou freskou a konečně i prostičký, suchými věnci pokrytý a už úplně kleslý hrob Hanuše Schweigra, ležící u zdi, aniž by jakýmkoli způsobem na se upozorňoval.

Odtud zašli jsme do Besedy, kde si zas Vínček »vypili« — a pak na nádraží — a domů. Celou cestu jsme unaveni jsouce prospali. Vínček se už báli, že »nás nehde zavezó«. — Ale nezavezli — a tak prý »podruhy pudó se mnó na pót a na cesty zas, aha, ehe pudó . . .«

D. Avid T. J.

Výzbroj křesťana.

Č. d.

7. **»Všelikou modlitbou a prosbou modlete se každého času v duchu, v tom bedliví jsouce se vši ustavičností«.** — Když král Saul mladému Davidovi přílbu z kovu na hlavu vsadil a svůj pancíř na prsa přiložil, opásal se statečný pastýř sám pádným mečem a zkoušel, jak dovede v této zbroji choditi. Ale nejsa zvyklý takové výzbroji, zvolal brzo: »nikoli, v tom nedovedu chodit« a složil pěkně všechnu zbraň. Snad milý poutníku se ti vede podobně, když zkoušíš choditi ve výzbroji podle nařízení sv. Pavla. Nesnadno zvykáš, ale zbraň složití nesmíš. Ať rád nebo nerad, musíš na se vzít výzbroj křesťana, chceš-li býti a zůstat věrným bojovníkem Kristovým a pod jeho praporem zvítěziti na věky. Chceš — tedy musíš. Nepřítel spásy tvé není však neohrabaným Goliášem, abys jej kaménkem z praku smrtelně srazil k zemi; je vychytralý, lstivý, sotva pozorovatelný. Jen když jeho střely kol uší fičí, na přílbu rány dopadají, anebo zas lichotivá medová slova tebe obestírají, spozoruješ, že Filištín je na blízku. Proto tedy musíš ve výzbroji sv. Pavla stále na stráž státi a v boji vytrvati. Není to snadný úkol, stojí mnoho namáhání, ale těš se: co nic nestojí, za nic nestojí.

Abys však k vytrvalosti měl dosti síly, přidává ti sv. Pavel ještě nejvzácnější zbraň duchovní — **modlitbu**.

Když všechny důležité části křesťanské výzbroje byl vyjmenoval, dodává sv. apoštol: **»Všelikou modlitbou a prosbou modlete se každého času v duchu, v tom bedliví jsouce se vši ustavičností«.**

Nauč se modliti, milý poutníku a modli se vytrvale, pak budeš lehce choditi a snadno bojovati, tíže zbraní svých nepocítíš, v zápasu nepoklesneš. Považ, že boj s nepřítelem spásy obejímá věci neviditelné a statky nadpřirozené. V tom boji se o to jedná, zdali zachováš přikázání Pána, který jest neviditelný a zdali chceš za odměnu s Pánem věčně žíti v jeho království, které ti dosud také neviditelné jest, anebo nechceš-li. Tu se ti ihned v mysli vyjasní: čím méně člověk o svém neviditelném Bohu a Pánu přemýšlí, tím méně mu na něm záleží. Ty však víš, že se modlitbou křesťan spojuje s Bohem, že člověk v modlitbě s Bohem rozmlouvá; modlitba jest pozdvižení mysli k Bohu. Jest podobna příkré stezce lesní, po níž lze z tohoto viditelného údolí světa dospěti světa

neviditelného, nadpřirozeného. Když tedy křesťan opomíjí spojovat se modlitbou s Bohem, je-li mu obtížno stoupati po příkré stezce, která vede k Bohu, aby aspoň z daleka pohleděl do jeho království, pak snadno pochopíš, že Bůh i království jeho znenáhla vymizí mu z mysli. Co mu o tom kdysi známo bylo, již zapomněl a nového se nedoví. Zanedbávání modlitby bývá tudíž prvním krokem k nevěře. Kde by tak zvlažnělý člověk dobral si chuti potýkat se s nepřítelem? Vždyť nepoznává ani, že nepřítel boží jest také jeho úhlavním nepřítelem. Ale jinak když křesťan v pokorné a uctivé modlitbě Bohu se koří, aby jemu sloužil, jeho miloval! Tu sám Bůh k němu v lásce se sklání a v modlitbě mu dává utvrzení o všem, co svatá víra učí. Pak poznává křesťan, jak dobrý a milý jest Pán, jak veliký a vznešený jest Bůh, jak důstojno a sladko jest pro něho bojovati i v těžkém brnění proti jeho i vlastnímu nepříteli. — Kdysi na hoře naší Svatohostýnské důležitost modlitby zvlášť názornou se mi stala. V údolí byla zima, traviny a stromky pokrývala jinovatka, vše kolem zahalovala hustá mlha. Jako z hlubokého vlhkého sklepa kráčím a stoupám asi hodinu do vrchu. Znenáhla řidne mlha, mraky se trhají a tu a tam prokmitá jimi modrojas, světlá koule probleskuje mezi mlhou a lesem. Ještě několik kroků a hle, zaskvěje se slunce v plné kráse — oblažujíc světlem i teplem celý vrchol hory, pod níž šedivé mlhy nepřehledným jezerem se prostírají.

Kdož by se byl nadál v zimomřivém údolí tak krásného dne na hoře? Kdož by teď litoval námahy příkré cesty! Věz, milý poutníku, kdyby člověk rád na se vzal námahu, co i k modlitbě je třeba, kdyby z tenat světských se vymanil a svým srdcem vzhůru k Bohu zaleť, modlitbou k nebi se povznesl, pak by mu nebylo za těžko bojovati proti nepříteli. Posílen milostí a láskou Nejvyššího, přemáhal by snadno všechna pokušení, neboť nikoho nezkouší Bůh nad jeho síly. — Zda se naši svatí tak mnoho modlili, protože od počátku svatými byli a v modlitbě největší radost měli? Tak soudí mnozí sebe omlouvající: nejsem svatým a proto je mi modlení hořké. Ty však rozuměj, že přemnohým svatým bylo s počátku modlení právě tak obtížné jako tobě, ale oni věděli, že modlitba jest jim potřebnou, aby mohli dobrý bojovati boj, proto se námahy nelekali;^{*)} ochotně stoupali příkrou stezkou vzhůru, až dostihli vrcholu jsouce povznešení touhou po nebi. A kdykoli síla jejich k boji ochabovala, vždy znovu modlitbou se posilovali. Tak vytrvali až do konce a spasení jsou.

(P. o.)

Jan Drábek, děkan ve Fryštáku.

Cesta do Říma s korunkami svatohostýnskými.*)

Když jsem dne 12. června r. 1912 putoval na posvátný Hostýn, netušil jsem, jaký výsledek bude mít pro mne tato pouť. Dp. superior Ostrčilík, rodák fryštácký, s radostí mi zvěstoval, že korunky pro bl. P. Marii svatohostýnskou jsou již hotovy a že pro ně pojedí brzo do Prahy. Vykládal dále, že s nimi chce jeti do Říma, aby tam byly od sv. Otce posvěceny. Jako mimochodem podotkl, jak by to bylo krásné, kdyby z Moravy, zvláště z okolí Sv. Hostýna se utvořila deputace, která by se vydala na cestu. Já netuše, kam míří, pochválil jsem mínění jeho, ale když se ke mně obrátil, zda bych také nejel, jako sousední farář a děkan, netroufal jsem si dáti kladné odpovědi, obávaje se nepříjemností cesty a přílišného horka čer-

*) Je tomu právě rok, co delegace Svatohostýnská konala památnou cestu s korunkami do Říma k sv. Otcí. Redakce Hlasů Svatohostýnských má za to, že čtenáře nemálo bude zajímati podrobný popis této cesty z osvědčeného péra. Obsahuje nejen, co cestovatelé viděli, ale použito i dřívějších zpráv jiných spisovatelů.

vencového v Itálii. Avšak od té doby mne myšlenka ta, ač jsem se bránil, pronásledovala, že nebudu mít lepší příležitosti do Říma se podívat, což bylo mým dávným přáním. Konečně jsem se rozhodl i s P. Rudolfem, zdejším katechetou, že pojedeme, a rozhodnutí ono oznámili jsme dp. superiorovi. Na přípravu neměli jsme mnoho času, neboť odjezd byl určen na 14. července. Z Holešova měli jsme vyjetí o 8 hod. a tam dle ujednání jsme se měli sejít s dp. superiorem, v Hulíně s dp. proboštem Stojanem a celá de-

* Staví se podstavec z balvanů pro hřbitovní kříž na Sv. Hostýně.

putace měla se do Vídně ke společné poradě a ujednání programu cesty dostavit o 5 hod. večer. Odslouživše časně mši sv., jeli jsme na stanici do Holešova. — Však již odjezd z Fryštáku nebyl valně potěšitelný. Potkali jsme na cestě dva kněze, kteří nám pravili, že dp. superior již včera s korunkami odjel do Vídně. Nyní jsme byli na holičkách, neboť ani z novin, ani z dopisu nevšimli jsme si místa domu ve Vídni, kde se máme sejít, a Vídeň tak veliká! Neurčitě jsme si vzpomínali jen, že se máme sejít v prvním okrese u prvního okna ve Vídni, ale kterak nalézt ve Vídni první okno prvního čísla! — Než jeli jsme přece dále, doufajíce, že ve vlaku na cestě do Vídně nalezneme někoho z přihlášených. Radostné bylo však naše překvapení, když na nádraží holešovském z okna vozu bylo na nás zavoláno a my poznali dp. superiora. Hned jsme k němu přisedli; v Hulíně našli jsme šťastně i dp. probošta Stojana. Vlak rychle unášel nás do Vídně a tam teprve jsme se dověděli, kde ve Vídni první okno. Stará kolej jezuitská v prv-

ním okrese má číslo domu první a následkem toho má také ve Vídni první okno. A v této budově jsme se měli všichni sejít a také jsme se sešli. Bylo nás všech třináct. V objednanou hodinu dostavil se úředník cestovní kanceláře firmy Koock Volena cesta: Vídeň—Benátky—Florence—Řím. — Odjezd: Řím — Ankona — po moři Rjeka — Štyrský Hradec — Vídeň. Za okružní lístek rychlovlaků a druhou třídou zaplatil z nás každý 174 K. Zvláštní odbočky Neapol—Pompeji—Assissi—Loretto platili jsme zvláště. Sešlo se nás třinácte a sice: P. T. Dr. Ant. Stojan, probošt a poslanec z Kroměříže, opat Norb. Drápalík z Nové Říše, superior P. Ant. Ostrčilík ze Sv. Hostýna, děkan Jan Drábek z Fryštáku, Frant. Pálenský, katecheta z Jaroměřic, Rud. Drábek, katecheta z Fryštáku, Al. Šebela, vikář z Kroměříže, Jos. Stříž, vikář z Olomouce, Balt. Hřiva, kaplan z Napajedel, Jos. Hanáček, kaplan z Polešovic, Jaroslav Kočí, kaplan z Tlumačova, Fr. Stadník, obchod parament. z Olomouce, a Frant. Dolanský, sekretář MCM. z Olomouce. Po krátkém obeznámení a občerstvení, navštívivše ve Vídni český dům, odebrali jsme se večer na nádraží, odkudž asi po 9. hod. jsme nastoupili svoji dalekou cestu.

Z Vídne do Benátek.

Večer byl s počátku jasný a proto jsme hleděli chvíli na krásnou scenerii mihajících se vesnic a měst, úrodných polí, luk a lesů. Než krásný obraz tento za chvíli přikryla černá noc závojem neprůhledným a my nevidouce ničeho, jeden po druhém usínali spánkem spravedlivých. Roztáhli jsme si totiž sedadla do šířky a dva a dva na každém sedadle se položili tak, že jeden druhému strčil nohy pod nos. Reptající na nepohodlí, netušili jsme, jak mnohem větší nepohodlí nás očekává na drahách italských. Věčná škoda, že jsme neviděli, kudy jedeme.

Bylo však asi 5 hod. ráno, kdy jsme jeden po druhém vstávali a podívali se k nebetyčným horám a na nich rozházeným hradům, z nichžto zvláště se nám všem líbil hrad *Ostrovice* — Hoch Ostrwitz. Jest to docela zachovalý krásný hrad v okrese svatovítském v Korutanech. Vypíná se na skále 100 m vysoké; jde se do něho po 3 mostech, jež položeny jsou přes závratné srázy a má 14 strážnic. Ve hradu jest zbrojnice, zásobená pěknými sbírkami středověkých zbraní. Hradu se nyní používá jako kasáren vojenských. Na první zastávce jsme spěchali, abychom si koupili pohledku hradu toho a odtud jsme poslali první pozdrav z ciziny domů. Ospalí litovali, že ničeho neviděli, zvláště jeden z nás, jehož bratr dlel ve hradu jako voják.

Odtud brzy přijeli jsme do města *S v. V í t* na Cylině; toto bylo do roku 1518 hlavním městem Korutan. Dále jsme přešli město Feldkirchen a za Steindorfem viděli jsme tiché veliké jezero Ossiašské-Oževanské, kolem něhož se kupilo mnoho krásných vil, restaurantů, lázní; spatřili jsme sbořený hrad Landskron a přijeli do města *V i l l a c h-B ě l á k*, kde jsme se zastavili poněkud déle. Město toto jest po Celovci nejznamenitějším městem v Horních Korutanech, leží při řece Drávě v rozkošné poloze pod alpou Dobračem; má přes 5000 obyvatel, většinou Slovinců. Velkolepý jest tam gotický kostel z XV. století a pevný zámek. Město jest známo v dějinách vítězstvím křesťanů nad Turky r. 1492. Kvete tam průmysl železářský

Z Běláku přijeli jsme do *T a r v i s u*, kam se na léto s oblibou uchyluje mnoho boháčů, kteří tam mají krásné vily a domy. Zanedlouho uzřeli jsme velikána Triglava a na vysoké hoře dále krásný kostel se třemi výstavnými hotely; bylo to poutní místo, čteně navštěvované, zvané Schamberg. Nad jiné zajímala nás opevněná hora jménem Malboret, která chrání průsmyk z Běláku do Benátska, průsmyk Thalawarský. Na památku udat-

ného hájení průsmyku tohoto proti Francouzům stojí tam na návrší pomník, postavený r. 1809. Odtud sjeli jsme do úzkého údolí skalnatého jménem Lusnitz a tak ocitli jsme se na hranicích Rakouska v pohraničním městě Pontafel na půdě rakouské a Pontebba na půdě italské. Celní prohlídky odbyly se hladce. Zde vyměnili jsme naše peníze za italské a připravili se na další cestu. Obě města dělí jenom most přes malou ale dravou řeku Pontebanu.

Brzo nastaly poměry italské. Museli jsme se sesednouti, nechtěli-li jsme jeti mezi cizinci. Dráhy italské šetří příliš vagony, které, pokud možno, musejí býti obsazeny, neboť bdí nad tím pronikavé oko konduktérovo, které se nedá ani zpropitným zaslepiti.

Polní kuchyně o korunovačních slavnostech svatohostýnských.

Dráha tu přímo letí úzkým údolím řeky Bela-Fella samými mosty, viadukty, tunely, jichžto ke stanici Carnia napočítáno 24. Po obou stranách jako zdi vyčnívají vysoké holé skály, kterými se prodírají horské bystřiny, tvořící místy pěkné vodopády. Kraj připomíná hory a cestu ze Štěpánova k Macoše, jen že hory tyto jsou daleko vyšší a rozsáhlejší.

Takto rychle projedeme Chinosa-forte, opevněný to průsmyk v Alpách Karnických na cestě do Benátek. Přejeli jsme stanici a město Carnii, za níž se řeka Fella vlévá do řeky Tagliamento, minuli jsme stanice Venzonu, Gemonu, Ospedaletto a dorazili jsme do většího města zvaného Udine Vidém. Město čítá 24.000 obyvatel a náleželo až do roku 1866 Rakousku. Leží v úrodné, na víno bohaté krajině v provincii benátské. Kvete zde průmysl hedvábnický. Uprostřed města stojí opevněný hrad, někdejší sídlo patriarchů; nyní jest to trestnice. Ze dvanácti kostelů vyniká vysoký dóm Zvěstování Panny Marie. Město jest nyní sídlem arcibiskupa a provinciálních úřadů italských.

Ve Videmu jsme byli právě v poledne. Jelikož však zastávka dlouho netrvala, nemohli jsme poobědvati a žaludek, který již od včerejška nebyl řádně obsloužen, krásami přírodními ani horkým slunkem italským nechtěl se dáti ukojiti, ale hlásil se silně ke svému právu, a proto nám bylo velmi

vhod, když taliánský číšník oznamoval, že oběd v restauračním voze jest již přichystán. Ihned jsme se tam odebrali. A zde po prvé jsme pocítili, že již nejsme v Rakousku a žaludek náš nechtěl se tak rychle spřáteliti s kuchyní italskou. Polévka ještě chutnala; po ní však makarony, ryby, rozličné zeleniny, sýry méně se zamlouvaly. Štěstí naše bylo, že hovězí maso a pečeně jakási nebyly na oleji připravováno, takže jsme se mohli jakž takž nasytiti. Podívovali jsme se při obědě velké zručností a rychlostí číšníků, kteří, ač se ujíždějící vlak silně kymácel, přece si počínali jako v restauraci na pevné půdě a u každého hosta vyměnili alespoň 14 talířků. Přinesli a zase odnesli nestarajíce se, jíš-li nebo ne. Víno Chiossi de Ricolti nám chutnalo znamenitě. Ovšem, že jsme museli vše i s obsluhou řádně zaplatiti.

Ukojivše tedy žaludek, dívali jsme se opět do Boží přírody italské. Jeli jsme krajem benátského okresu, který se podobá zahradě. Pole byla posázena stromy v přímých řadách. Se stromu na strom pne se vinná réva. Mezi řadami stromů bylo obilí, kukuřice, někde i řepa. S počátku domnívali se někteří z nás o stromech, že to vrby, zatím to byly olivy. Jiných stromů v Itálii málo uvidíme. Na další cestě přijeli jsme do města *K o n e g l i a n o*; jest to hrazené krajské město provincie treviské v úrodné krajině, bohaté na výtečné bílé víno. Má pěkný farní chrám a na blízku zámek Colalto; kvete zde průmysl hedvábnický. Odtud přijeli jsme do hlavního města italské provincie téhož jména, totiž do *T r e v i s u* na řece Sile. Město toto má velké, arkádami ověncené náměstí; opevněno jest náspy a 13 baštami. Je sídlem biskupa a provinciálních úřadů. Má 9 kostelů, z nichž nedostavěna jest katedrála sv. Petra. Počítá na 22.000 obyvatel. Náleželo rovněž do r. 1866 Rakousku. Odtud po dlouhé cestě přijeli jsme konečně do poslední stanice před Benátkami, která se nazývá *M e s t r e*. Jest to město čítající 8500 obyvatel. Má mnoho vil a letohradů. Zde počíná pověstný benátský most přes laguny mořské. Toť tedy krátký popis cesty naší z Vídně do Benátek. (P. d.)

P. Alois Vicenik.

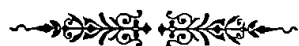
Hrst' vzpomínek na † vdp. P. Filipa Malého, kněze T. J. na Sv. Hostýně. (Č. d.)

Bylo to jednoho dne na podzim r. 1910, kdy navštívil jsem v Lipnické nemocnici nemocného vdp. P. Rejzka, horlivého missionáře a spisovatele T. J., který mezi jiným pravil: Zítřka je na Velehradě domácí slavnost. P. Malý slaví 50leté jubileum. Neměl jsem již v nemocnici stání a spěchal jsem domů, bych jednak k tak významnému jubileu mu blahopřál, jednak jeho ctitele v »Našinci« na toto jubileum upozornil. Huboval jsem dost tehdy na to, že nikdo z blízkého okolí jubilanta veřejnost na toto jubileum neupozorní a dosavadní jeho činnost dle zásluhy neocení. Skromnost, pravil jsem si, je sice ctnost — zde však nebyla na místě! — Lehko se řekne, napíšeš do »Našince«, hůře bylo však úmysl provést. Vezmu náš kněžský katalog, bych si potřebná data zaopatřil, ten však na data příliš skoupý; jen rok narození a vysvěcení, ne však rok slibů, jak jsem u kněží jiných řádu našel. Slaví skutečně 50leté jubileum — nepřeslechl jsem se? Jítí zpět do nemocnice se otáze, bylo nemožno, byl již večer a bylo nutno, by toho dne nejen blahopřání, ale i zpráva do »Našince« byla odeslána. Vykonal jsem oboji. Jak tato nepatrná pozornost byla mu milou, patrnou z dopisu: »Přijměte tímto srdečné mé díky za to, že jste se mnou sdílel mou radost a účastnil se se mnou v díkučinění Pánu Bohu povinnému za všechna dobrodiní mně po 50 let prokazovaná. Vyřídte, prosím, mou úctu

P. Rejzkovi v nemocnici. K mé jubilejní slavnosti mi jeden z noviců vykreslil překrásný umělecký obrázek: kostel trnavský, Ameriku, sv. Cyrilla a Methoda a Pannu Marii Svatohostýnskou — běh mého života představující. Měl k tomu jen jeden den času . . . « V rozhovoru často projevoval svou vděčnost Pánu Bohu za tu milost, že ho za člena T. J. povolal. Kdo ví, kde byl utonul a jakým bych se byl stal, kdyby mně nebyl Pán Bůh té milosti popřál — tak říkával. —

* *

Po první pouti svatohostýnské r. 1911, která se koná 4. neděli po velkonoci, vyřizovali mně poutníci lipenští pozdrav se Sv. Hostýna od starického, přívětivého velebného pána; vdp. P. Malý byl opět na Sv. Hostýně. Jeho tužba, aby »Hostýnek ještě jednou uviděl a se tam pomodlil«, splněna. A když toho roku při pouti na sv. Hostýně jsem se s ním loučil, loučení to bylo tak tklivé, on byl tolik dojat, jako nikdy před tím, jako by byl tušil, že je to naposled, co spolu mluvíme . . . Naposled viděl jsem ho z vlaku, když šel na pohřeb pí. Hubíkové do Střebčic. Z roku 1912 mám od něho dva dopisy, z nichž patrna jeho velká radost z připravované korunovace Matičky Svatohostýnské. V prvním po vánocích píše: »Snad Vám již známo, že Jeho Eminence nejd. pán kardinál vykoná letos korunovací Panny Marie Svatohostýnské — ale ty přípravy k tomu! Mosaikový obraz Panny Marie v průčelí chrámu Páně také má býti dokonán . . . « Z dopisu toho vane jakýsi stesk, aspoň ku konci, kdy opět po delší době nazývá se — poustevníkem. A na lístku posledním: »Chystáme se ku korunovací. Přípravy jsou přemnohé. Všecko šlo hladce. Jen kdyby Jeho Eminence byl již z Říma doma a kdyby eucharistický sjezd všecko nepokazil.« A šlechtné rodině Sch. psal: »Náš P. Superior má teď starosti, že ani neví, co a kde počít. Korunovace Marie Panny má být slavena 15./VIII. Ale ty přípravy k ní. Ovčírna má být o jedno patro zvýšena a v průčelí kostela — mezi věžmi — má se zřídití mosaikový obraz Panny Marie, kostel obnoven . . . A on teď zatím odjede do Čech na missie. —« (Psáno 29./I. 1912.) — Nedočkal se těch slavností však, na něž se tak těšil; oslavovalť on, jak doufáme, v nebesích korunovanou Královnu nebeskou, pro Ježíž čest a chválu zde na zemi žil a pracoval. (P. o.)

P. Rudolf Rozkošný.

Zprávy se Sv. Hostýna.

Od 15. května do 16. června.

V pátek večer po svatodušních svátcích zavítalo processí z Vlachovic (50) a z Vrbčic (25). V sobotu ráno o 9. hod. Pitínští a z Něm. Jasenice (120). Také přišlo z Choryně 5 milosrdných sester sv. Kříže, které ve válce bulharsko-turecké opatrovaly v nemocnici raněné Bulhary, poděkovat Panně Marii Svatohostýnské za ochranu. — Po pouti poslaly tento dopis na Sv. Hostýn:

Pod ochranou Matičky Svatohostýnské! Jako malé děti těšily jsme se, když nám bylo dovoleno s rodiči putovati k nebes Královně na Sv. Hostýn, a ještě více nám očka zářila, když jsme spatřily Její milostnou tvář a Božského jejího dítěte. Rády jsme nesly k nohám Její svíčky, radostí se chvěly malé ručky při rozžehání, ústečka malá šeptala modlitbu jak nás drahá matinka

naše naučila. Vždy s bolestí loučily jsme se s milým poutním místem, ohlížejíce se stále ku svatyni, tak že matinka musela nás kolikráte napomenouti, bychom neklopýtly. Nebylo roku, kdy bychom opomenuly Matičku Svatohostýnskou navštívit. — Míjely dny, léta, až jsme dospěly v panny; dostavila se i vážná chvíle: volba stavu pro celý život. Rozhodný to okamžik, v němž bylo třeba rádce moudrého a bezpečného. Kdož může býti lepším rádcem než-li opět Matička Hostýnská. Utekly jsme se k ní o radu, a neodešly jsme oslyšeny. V den, který jsme si k tomu zvolily, spěchaly jsme před milostný její trůn prosit, by Ona rozhodla, jak máme Bohu sloužit. Vnitřní hlas nám našeptával, jak krásný, lahodný jest svět i s rozkošemi, jak dobře se žije v bohatství a slávě; s druhé strany nabízela nám Královna nebeská službu svého syna,

slibujíc nám odměnu v nebi. Na zemi této nezářila nám hvězda pohodlného žití, ale cesta plná křížů a sebezapírání. Co tedy začít? Matičko, rad v nejistých chvílích, dej zmužilosti při kolísání! Důvěrně hledíce na milostnou tvář čekaly jsme odpověď! — Po chvíli odcházejíce od ní byly jsme rozhodnuty žítí pro česť a slávu Boží, pro blaho opuštěného lidu pracovati, těla ranami pokrytá obvazovati, vůbec vstoupiti do stavu řeholního, kde bychom se mohly věnovati blahu časnému i věčnému bližních. V krátkém čase jsme opustily srdnatě své milované rodiče, sourozence, drahou domovinu a pod ochranou Matičky Svatohostýnské překročily prah domu klášterního. Před odchodem neopomenuly jsme se rozloučiti s milým poutním místem, Sv. Hostýnem, a poděkovati Matičce nebeské za ochranu, prosíce zároveň další její péči, o sílu a zmužilost ve službě Boží. Hojné slzy řinuly se s oka našeho při vzpomínce, že snad již naposled klečíme před milostnou sochou na posvátné hoře. Poslední s Bohem daly jsme Panně a Královně, poslední pohled na milostnou její tvář a my zmizely pod lesy, jež ukrývají stánek vítězné Ochrany Moravy. Opět mýjela léta, některá z nás prožila již 10—15 roků v zátíší klášterním; přešly chvíle radostné i trudné, což jsme v duchu vše přednášely tam, kde v mládí jsme ústně vše vyslovily, totiž Svatohostýnské P. Marii. — Nastala válka balkánská. Přicházely smutné zprávy, jak naši bratři Slované trpí, jak se proudy řine krev za svobodu sv. kříže a utiskovaného lidu. — Zvěst o tom donesla se až do našeho zátíší klášterního a srdce nám pukalo žalostí. Odhodlalo se nás 5 sester s dovolením našich ctih. představených na žádost J. V. Královny bulharské opustit vlast a spěchat ku pomoci trpícímu lidu. Začátkem prosince r. 1912 vyjely jsme z našeho mateřského domu v Choryni pod ochranou Matičky Sv. Hostýnské do vzdálené Bulgarie v naději, že nás její pomoc bude provázeti po všechny dny. Opouštějíce Moravu ohlížely jsme se v tu stranu, kde je Sv. Hostýn, loučíce se v duchu s Tou, která tam trůní, prosíce Jí opět a opět o její mocnou ochranu. Pod její ochranou jsme vyjely, pod její ochranou jsme mezi tolika nakažlivými nemocemi pracovaly, a naděje nás nesklamala. Ačkoliv jsme neušly nákaze neštovicové, přece úplně zdravý podnikly jsme začátkem května 1913 zpáteční cestu a navrátily se šťastně do vlasti zpět. Naše ctih. představené dovolily nám vykonati děkovnou pouť na Sv. Hostýn. Jakou radostí plesalo naše srdce, když jsme blížily se vrcholku posvátné hory! Již vidíme svatyni, již vstoupáme po nádherných schodech, již vidíme nad vchodem zářiti krásný obraz; ještě několik okamžiků a oko naše patří na drahoucenné koruny, jež odpočívají na hlavě korunované Královny i jejího Božího dítky. Klečíce v zanícení před oltářem, nevěděly jsme zda to sen nebo skutečnost, že nám

dopráno po letech navštívit naši Ochránkyni. Jak se ti máme, dobrá matičko, poděkovati, co ti nejdříve předněsti, o co tě prositi? . . . Rychle uběhly hodiny, pouti určené. Poděkovaly jsme za dosavadní ochranu zvláště v poslední čas, doporučily jsme jí dobrý lid bulharský, aby poznal pravou katolickou víru, vůbec všechny své tužby složily jsme k nohou Matičky Sv. Hostýnské, zasvěcující se znova do její služeb . . . S Bohem, Sv. Hostýne! Mocná Ochránkyně Moravy doprovázej nás na pouti života, bychom zůstaly hodnými dítkami tvými a sestrami řehol. sv. Kříže. Neopouštěj nás, i když snad klesneme a přivede nás opět na cestu pravou. Buď matkou nám v životě, potěšením v křížích a útěchou ve smrti. Když celý život budeme žiti pod ochranou tvojí, ty jistě nás neopuštíš ani v poslední chvíli! — Sestry sv. Kříže.

V sobotu 17. června o. 1/2 12. dop. přivedl kněz průvod z Halenkova, odpol. přišlo několik processí: z Halenkovic u Napajedel, z Cetechovic, ze Špiček, z Kunčic u Špiček s knězem, ze Vsetína s knězem, ze Zámrska. Pomáhal zpovídati dp. farář z Loukova. — Odpoledne o půl 6. hnala se bouře od Brna, a mezi 7—7 1/4 hod. večer padaly kroupy s deštěm, ale mnoho neuškodily. V neděli ráno 18. května na svátek Nejsv. Trojice po bouře bylo viděti Kralický Sněžník, Pustoměr a j. Ráno sloužili mše sv. kaplani vlachovský, halenkovský, vsetínský, špičský. Kostel byl plný; bylo na déšť a proto když průvody odešly kostel při velké mši sv. se napolo vyprázdnil. — Odpoledne se opět táhlo mračno s deštěm jako závoj od Brna k Přerovu a k Hranicím; u nás jen trochu pokrápělo. Před svátkem Nej. Trojice ukazoval teploměr okolo 14° C, po svátku klesl, a v úterý byly jen 4° C, zamračeno a pršelo. Na Boží Tělo přišlo na 200 poutníků; v poledne bylo 14.5° C. Po Božím Těle se ochladilo a bylo zamračeno; v sobotu chvilkami slunce mezi mraky probleskovalo. Odpoledne došla 3 německá processí od Mor. Hranic: z Bělotína, z Polomy a z Nýdku, dále z obcí přiřazených ku Kvasicím: ze Střížovic, Silímovy, z Nové Dědiny a z Vrbky u Těšnovic. V neděli ráno přišel velký průvod (300) z Lukova s knězem, jenž měl ranní mši sv. a na velkou přišli Kašavští s družičkami a s knězem. — Poslední týden v květnu a první týden v červnu bylo teplé, pěkné počasí, ba i parno; ne však tak velké jako jinde ve střední Evropě: ve stínu odpoledne bývalo 22, 23° C, na slunci až 30° C. Poutníci, kteří v tu dobu přišli na pouť, se pořádně propotili. V noci, se obvykle blýskávalo, někdy bouřilo; tak 28. května odpoledne pršelo, padaly také řídké kroupy, v Bránkách úrodu zničily. V okolí Sv. Hostýna však bouře celkem nenadělaly velkých škod. V první polovici května se listnaté stromy rozvíjely a pestřily Sv. Hostýn žlutozelenou barvou; v druhé polovici května

se žlutozelená barva listů měnila ve tmavozelenou, a pučely smrky a jedle. Rovina podhostýnská byla pruhovitá: zelená, kde rostlo osení, a hnědá, kde byla sázena řepa a brambory. V osení viděti na mnohých polích žlutou ohnici. Začátkem června se však i brambory a řepa rozzelenaly, takže v polovici června se ti zdá, jakoby pod Sv. Hostýnem byl prostřen po Moravě velký zelený koberec sem tam prošíváný tmavozelenými smrkovými lesy, a bílými domky vesnic a měst. I duše ctitelů Panny Marie se zelená důvěrou v Její pomoc a naději ve věčnou společnost s Ní v nebi. — Průměrná teplota za měsíc květen byla 10·1° C. V pondělí 26. května odjel P. Černý na duchovní cvičení do Frýdlantu a na třídní pobožnost k bož. Srdci Páně do Frýdku. V úterý odpoledne přijela na Sv. Hostýn hraběnka Johanna Nostitzová. Po celý týden chodili na požehnání vojáci, kteří v Bystřici byli na cvičení. V sobotu ráno přišlo mnoho poutníků z Brna. Odpoledne v parnu přicházely průvody hlavně od Přerova: z Kokor s knězem s hudbou, z Roketnice, ze Žeravic, z Majetína 110, z Tršic 190 s knězem, z Jindřichova, z Partutovic, a velké processí z Val. Meziříčí 400 s vdp. děkanem Fr. Gilligem a knězem a s družičkami. Také připutoval v horku vdp. Ant. Kobliha, čestný vikář a přisedící k. a. konsistoře v Olomouci. Pomáhali zpovídati dp. kaplani bílavský a loukovský. Ráno sloužili dp. poutníci mše sv. a při každé z nich se zpívala po pozdvihování píseň: Pojď k Spasiteli, pojď ještě dnes. Loni odtamtud zavedli tuto píseň na Sv. Hostýně a letos ji chtěli všechny průvody zpívat. Ve velkém parnu se také chrám velice potil, takže s klenby ustavičně kapalo, a na dlažbě byly celé kalužiny vody. V pondělí odjel P. Fr. Zimmerhackel řídit duch. cvičení sester Františkánek v Olomouci. Celý týden bylo viděti mnoho mládeže na Sv. Hostýně. V úterý navštívili nás na 2 dny novicové T. J. z Velehradu. Ve středu ráno připutovaly ctih. sestry sv. Karla Bor. z Frýdlantu se svými žačkami, odpoledne taktéž se žačkami dp. katecheta vsetínský Valouch; večer přivedli děti pp. učitelé z Buchlovic a přijali s nimi ve čtvrtek sv. svátosti. Ve čtvrtek přivedly ct. sestry sv. Kříže z Mor. Ostravy své chovanky. Večer dojel dp. rektor z Velehradu P. Lad. Schmidt. V sobotu nepřišlo žádné processí: bylo tu na 200 žen a několik mužů; všichni dospělí muži musili volit poslance na zemský sněm. V neděli ráno jsme šli též volit do Chvalčova Frant. Kabelíka, přišlo na velkou mši sv. na 1000 lidí. V pondělí a v úterý bylo horko, ve středu se ochladilo, ve čtvrtek celý den mlžilo, v pátek na sv. Antonína večer opět pršelo, v sobotu bylo daleko viděti, ale bylo chladno. Poutníků nepřišlo mnoho, protože byly užší volby do všeobecné kurie. V neděli 15. června bylo chladno a jasno; poutníků nebylo ani 1000.

Nový hřbitov se dokončuje; je mezi čtrnáctým zastavením staré a třináctým zastavením nové kříž. cesty. Má tvar symetrického pětiúhelníka. Jest obehnán vkusnou ohradou z lesních šprlí. Délka v předu obnáší 20 m. Uprostřed upraveny jsou ve slohu nové křížové cesty kamenné schody, ozdobené vpředu pyramidkami. Schodiště zakončují dva mohutné pilíře, do nichž zavěsí se dvojdílná kovová brána s monogramy, lampami a nápisem v mědi: »Odpočiňte v pokoji na blízku Té, kterou za živa jste milovali«. Od brány nahoru vede 15 m dlouhá vydlážděná a pískem vysypaná cestička, v jejíž pozadí vypíná se mohutný podstavec ze skalních balvanů, do něhož zasadí se velký kříž vytesaný z obrovského balvanu. Příční cesta dělí pětiúhelník ve 2 stejné polovice; po obou stranách jsou ve 3 řadách rovy; v 1. řadě budou po každé straně 4 hroby (ve dvou již odpočívají dp. Malý a V. Hřívová), v druhé řadě opět po 4, a v třetí na každé straně po dvou rovech. Tedy místa je asi pro 20 hrobů. Podobizny nového hřbitova podává nadějný fotograf P. Černý, jenž s velikou pílí sbírá nejnovější zajímavosti na Sv. Hostýně, a je fotografuje, aby v Hlasech mohly býti uveřejněny.

Mistr **Viktor Foerster**, zhotovitel nádherného obrazu na průčelí chrámu Svatohostýnského píše ve svém dopise, zaslaném na Sv. Hostýn dne 6. června 1913 mezi jiným: »Rád vzpomínám na krásné dny na Sv. Hostýně zažité! Byla to doba pro mne slavností každý den ráno vidět ty modravé dálky, ta nepřehledná role sluncem zlatým zalitá, ty dědiny a veliká bratrstva lesů. Často napadla mě geniální myšlenka Beethovena, který ve své poslední symfonii, v poslední větě dá zaznít mohutnému sboru: »Seid umschlungen Millionen«: (Kéž bych ty milliony všechny mohl obejmouti). Tak jsem v duchu často volal ke všem duším z těch výšek Sv. Hostýna a prosil Pána Boha, aby žehnal všem těm millionům vzdáleným — . . .«

Na korunovační slavnosti: Manželé Drdovi Zubří 7 K.

Na mosaikový obraz: nej. 1 K, Pavel Blažek far. Drásov 5 K, Petr Blaha koop. Brno 2 K, Lud. Čermák far. Tišnov 2 K, Jan Šoupal far. Fryšov 1 K. — Prosíme snažně o další příspěvky, neboť zbývá ještě zapraviti asi 700 K.

Křížová cesta: nej. 20 K, nej. 1 K, Fr. Glorjar Hůrka 1 K, Nej. 20, nej. 2.

Útulna: Vdp. Ant. Zbořil děkan Konice 200 K, Klára Vlachova Konice 200 K, Mar. Vlachova Konice na část schodu 200 K. —

Panně Marii Svatohostýnské děkují: H. K. čtenářka Hlasů z Biskupic u Hrotovic za vyslyšení v jisté záležitosti, čtenářka Hlasů na Říce pod Sv. Hostýnem za své uzdravení a svého dítěte, M. D. Němčice na Hané za uzdravení, nej. z Těšetic za uzdravení matky z těžké nemoci, nej. z Kokor za uzdravení a posílá 4 K na chrám Páně, Rosalie Vělková Velká Bystřice u

Rožnova za uzdravení v nebezpečné nemoci, V. B. Olomouc za vyslyšení proseb ve mnohých záležitostech, S. A. Vyškov za uzdravení, Magdalena Frantíková Bruchotín u Olomouce za vyslyšení prosby v mnohých potřebách, Josef Stratil Něčice u Zdounek za uzdravení, nej. z Hodonína za duševní pokoj, posilu a trpělivost, František Kotek z Lubného za uzdravení 4 dítek.

V červenci jsou ohlášeny tyto pouti: z Těšetic, Senice, Náměště 1. července, z Vidně 3. července, z Moravské Ostravy 4. července, z Nové Vsi u Břeclavy 5. července večer, Boskovice-Skalice 5. července, z Brna 5. července večer, 11. a 12. července ze západní Moravy; 7. července ze Slezska. 2. července na svátek Navštívení P. Marie neb v neděli po ní (6. července) plnom. odp. Pius IX. 27. kv. 1856, 31. července na svátek sv. Ignáce plnom. odp. Řehoř XV. 8. června 1622. 13. července shromáždění III. řádu; 26. července na sv. Annu o půl 9. kázání. Od 13. července začíná mše sv. o 9. hodině.

Listárna redakce.

»Helenka, Miláček Boží«, roztomilá knížečka, vydaná nákladem Mar. Družiny učitelů v Praze. Sepsala ji bývalá odborná učitelka Anna Simerská, na slovo vzatá spisovatelka. V předmluvě píše: V listopadu r. 1911 uveřejnil tyto dojemné vzpomínky na Helenku Dr. J. A. Skanell, a hle neuplynulo ani půl roku, a zprávy o podivuhodném životě Helenčině roznesly se po celém světě. Anglického vydání rozprodalo se za 6 měsíců 150.000. Brzy byla knížka přeložena do italštiny, flámštiny, galštiny, ano i do japonštiny. Po německu zpracovaná dočkala se už sedmého vydání v 25.000 výtiscích, a zamlouvá se zvláště tím, že jednotlivým kapitolám a jejich nápisům dán ráz světoznámých prostomilých »kvítek« (Fioretti) sv. Františka Ser., a proto zvolena za předlohu tohoto překladu . . . Že je úprava ta šťastná, o tom svědčí desaterý už její překlad. Také připravuje se překlad polský a slovinský. Práci s překladem věnuji památce své zemřelé dcerušky Marie. Ač mi tři plná léta stonala, byla jsem přece její smrtí do krajnosti rozrušena. K uklidnění začala jsem překládati »Helenku«, a práce ta mně skutečně utišila. Kéž tato knížečka i u nás vzbudí radostné pohnutí v srdcích všech, kdo si ještě zachovali kousek slunné dětinné duše, jež tak mile a vřele září ze života Helenčina; byloť dílko to právem nazváno klenotem ušlechtilého vzdělatelného písemnictví moderního«. Je to skutečně vzácný dárek pro mládež; ale i dospělý nevezme knížečky do ruky, aniž by ji celou s chutí nepřečetl. Cena knížky je 80 h, kteréž při objednávce jednoho exempláře je nej-

lépe vložit do psaní. Adressovati dlužno na sl. starostku neb ředitele Družiny (Praha-II. Ječná ul. 2.).

Nechte dítek přicházeti ke mně. — Rodičům a vychovatelům napsal P. Jaroslav Ovečka T. J. Roku 1905 vydal sv. Otec Pius X. dekret, jímž vykládá nauku o častém a denním sv. přijímání a všechny věřící k němu snažně zve; r. 1906 prohlásila posv. kongregace koncilu výslovně, že dekret se vztahuje i na děti hned od prvního sv. přijímání: a na zbývající otázku po věku prvního sv. přijímání odpověděl sv. Otec dekretem posv. kongregace pro Svátosti ze dne 8. srpna 1910. Aby tento dekret, jenž má být základem nového, eucharistického života národů, účinněji dostál svému účelu, má být rok co rok o velikonočním čase ve všech farních kostelích věřícím předčítán. K uskutečnění velikých myšlenek a záměrů těchto jistě nemálo přispěje knížečka tato, kterou vřele doporučujeme dítkám, rodičům a vychovatelům všem. Objednat lze u P. Svátka v Praze II. Lipová ul. čís. 5.

Dělnická otázka. Není zajisté druhé otázky, která by zaměstnávala společnost tou měrou, jako otázka dělnická a snaha ji rozřešiti. Má-li však být řešena, musí napřed býti jasná. Proto zajisté bude naší veřejností přivítána s povděkem práce profesora münsterské university dra. Fr. Hitze, který upřímně a poctivě snaží se ve spisu »Dělnická otázka« vymeziti pojem dělnické otázky a zároveň označuje prostředky k řešení její vedoucí. Spis, který přeložil známý pracovník na poli sociálním, dp. J. Voňavka, není pouhým překladem německého díla, nýbrž je přizpůsoben poměrům našim a ochráněmu zákonodárství rakouskému, čímž cena jeho značně vzrůstá. Na 300 stranách snesen tu nejen bohatý materiál o poměrech dělnických, o pojišťování dělnickém, živnostenských soudech, odborových spolicích atd., ale zároveň uvedeno, jaké poměry po této stránce panují ve státech jiných. Kniha jest psána tak, že nejen intelligent, ale i dělník se zájmem ji pročte a aniž by musel přečísti množství odborné literatury, zjedná si o podstatě a povaze dělnické otázky jasno a neměla by proto scházeti v žádné soukromé ani spolkové knihovně. Výprava její jest vkusná. Vydáním této knihy vykonáno kus záslužné práce na poli dělnické a sociální otázky. Cena 2.50 K, poštou 2.70 K. Objednávky přijímá: »Česká sekce diecévního komitétu« v Č. Budějovicích.

*

Listárna administrace.

Jos. Pšenčík Lagrange 25 centů, Jos. Pavlica Lavaca 2 doll. 80 c, a 2 doll. 20 c. Fr. Bělík vše dopl. a předpl. na 1913. — Jos. Jelínek Ennis: psaní přišlo; děkujeme za seznam předplatitelů.

Za redakci zodpovídá David Kubíček, emer. děkan v Kroměříži.
Nákladem Matice Sv. Hostýnské. — Tiskem Jindřicha Slováka v Kroměříži.

hlášky přijímají se denně. Prospekty ochotně zasílají Školské sestry O. S. F.

Katolický ústav ku vzdělání učitelů v Bubenči ve správě Bratří křesťanských škol. Byl zřízen spolkem Přátel katolických českých škol (Sv.-Václavská Matice školská) na základě výnosu c. k. ministerstva kultu a vyučování ze dne 10. února 1909 č. 4649 a výnosem téhož c. k. ministerstva ze dne 15. března 1913. č. 9557 byl opatřen právem veřejnosti. Letos budou konány v ústavu první maturitní zkoušky kandidátů IV. ročníku. Zkoušky přijímací budou konány ve dnech 10., 11., 12. července a 16., 17. září. Zápis bude vždy prvního dne dopoledne. Žádá se příslušné přípravné vzdělání. Nejlepší jest měšť. škola, nižší gymnasium neb nižší reálka. Přihlášky se přijímají do 1. července. K nim dlužno přiložiti: 1. list křestní, 2. vysvědčení lékařské, 3. vysvědčení o mravech vydané farním úřadem. — Informace a prospekty zasílá ředitelství ústavu.

V dívčím pensionátu v Kocléřově u Svítav přijímají se dívky škole odrostlé, které si přejí dokonale naučiti se jazyku německému jak ve slově tak v písmě. Mohou se též přiučiti všem druhům praktických i moderních ručních prací, hudbě a francouzštině. Též k letnímu pobytu na zotavení přijímají se dívky všeho stáří **1. červnem počínaje**. Prospekty s ochotou zašlou »Školské sestry O. S. T.«

Theologická fakulta v Inšpruku. Rektorem je J. Donát; profesori: čestný H. Hurter, jenž má letos 108 semester; řádní: M. Flunk (St. Zák.), Aem. Michael (děj.), Mich. Hofman (cír právo), J. Müller, J. Stufler (dogm.), J. Biederlack (mor.), J. Lindner (N. Zák.), J. Donát (filos.), Fr. Krus (past.) Mimořádní: Aem. Dorsch, Th. Spáčil z diec. brněn. (apol.). Docenti: Lud. Lercher, Al. Schmidt, Urb. Holzmeister, Max. Führich, J. Bruders. Všech posluchačů je 418, (kněží 49), světských 232, ze 79 diec; z naší říše 65 z 25 diec.; z Ameriky 48 z 22 diec.; z Německa 67 z 15 diec.; ze Švýcarska 25, z Ruska 11; (3 z Kielské diec.; 2 z Lubinské, 1 z Tiraspolenské ze Saratova, 1 z Mohilevské, 3 z Varšavské, 1 z Vilnenské); 1 z Bukureštu, 1 ze Švédska, 4 z Turecka. Řeholníků je 173 z 9 řádů a z 2 kongreg.; nejvíc ovšem jesuitů (87) a benediktinů; premónstráti: z N. Říše 1, ze Želiva 1, z Teplé 8; August. ze St. Brna 1; minoritů z Ameriky 6. Římského ritu 409, rusínského 9.

Největší věci světa. Největší stromy světa jsou rozhodně obrovské sekvoje v Kalifornii. Kmeň jedné z nich, jež stojí v území Tulare, měří při samé zemi 103 stopy a 12 stop nad zemí ještě má objem 76 stop. Největší jeskyně světa jest mamutová jeskyně v Kentucky; záleží ze řady nepravidelných dvoran; některými z nich protéká řeka Echo. Největší ještě činná sopka jest Popocatepetl v Mexiku, vystupuje z nížiny moreloské do výše 4200 metrů a má úhrnnou výšku 5452 metrů; její kráter jest 2000 stop široký. — Nejdelší zeď světa jest čínská zeď, která ovšem nyní více méně se rozpadává, byla prý dokončena v třetím sto-

letí před Kristem a rozprostírá se přes hory údolí a řeky; byla původně asi 2500 kilometrů dlouhá, 20 stop vysoká, u základu 25 stop a na vrchol 15 stop silná. — Největší pyramida jest pyramida Cheopsova; obsahuje 89 milionů krýchlových stop zdiva, jest 451 stop vysoká a celková váha její páčí se na 6 milionů tun. — Nejvyšším majákem jest socha Svobody v novoyorském přístavě, která se zvedá do výše 151 stop, na podstavci 155 stop; po ní následuje 210 stop vysoký maják u Janova a maják na mysu Hatteras 189 stop vysoký. — Největším zvonek na světě jest obrovský zvon v Moskvě, který nebyl nikdy pověšen. Jeho váha se páčí na 217 tun; jest přes 21 stop vysoký, na vrcholu 23 palců tlustý a má největší objem 86 stop.

Jak byl Napoleon překonán sedlákem. Na cestě Holandskem přišel císař Napoleon I. do jistého, stranou ležícího statku. Rozhodl se, že vstoupí dovnitř. Dva pobočníci ho doprovázeli. Vstoupivše do světnice, spatřili sedláka, který s čepicí na hlavě zůstal klidně seděti. — Jeden z adjutantů pravil sedlákově, že přichází k němu císař. — »Co mi do toho?« odpověděl sedlák. — Nyní přistoupil Napoleon k sedlákově a pravil: »Dobrý den, starý!« — sedlák sejmul pomalu čepici, zůstal klidně seděti a odpověděl: »Dobrý den.« — »Jsem císař!« pravil Napoleon. — »Vyl?«, odpověděl sedlák chladnokrevně. — »Ano, jsem císař.« — »To mě těší!« zněla odpověď. — Císař přišel touto lhostejností do rozpaků. Po chvíli pokračoval: »Chci vás učiniti šťastným.« — »Nežádám více, než mám.« — »Máte dívky, dcery?« — »Ano, dcery.« — »Kolik?« — »Dvě.« — »Dám jim výbavu.« — »To jest mojí věcí!« končil sedlák. — To bylo Napoleonovi příliš mnoho; tak skálopevné selské pýchy ještě nenašel. Bruče nad takovým hrdým odbytím, otočil se císař k sedlákově zády a opustil světnici a dům. Selská pýcha nad ním zvítězila.

Jak dlouho žijí na světě zvířata a rostliny? Jepice žije 24 hodin, chroust 6 neděl, motýl 2 měsíce, mravenec 1 rok, zajíc 6—10 let, ovce 8 až 10 let, kočka 15 let, pes 15 až 20 let, kráva 25 let, kůň 25—30 let, orel 30 let, lev a medvěd 50 let, krkavec 80 let, štika, kapr, papoušek a slon 1000 let, želva 200 let. Bříza roste 500—1000 let, akát 400 let, dub 400 až 500 let, jedle 700 až 1200 let.

SKLOMALBA

B. ŠKARDA, BRNO,

umělecký ústav prvního řádu hotoví
a dodává

chrámová okna

v každém provedení i slohu od nej-
jednoduššího vzoru do nejbohatší sklo-
malby figuralní. Skleněná mosaika pro
křížové cesty, odborná rada, výkresy,
rozpočty zdarma.

Laciný výprodej tkalcovského zboží.

Za příčinou úmrtí mého manžela

jsem nucena, veškeré zásoby zboží

40% pod cenou rozprodati a nabízím

40 metrů zbytků

obsahující: prima kanafas na postelní povlaky, silný košilový oxford, zeфир na blůzy a košile, modrotist, šatové látky, véby, atd. 18 K dobírkou.

Délka zbytků 3—10 metrů, a lze každý zbytek dobře upotřebiti.

Zbytky jsou pravobarevné, a zaručené první jakosti.

Veliké množství pochvalných dopisů při ruce. —

Marie Bekerová, vdova,

tkalcovna lněného a bavlněného zboží

NACHOD, Čechy.

Při odebrání 2 balíků zasílám franko.

Velkoobchod vínem

M. UDINA,

Rjeka (Fiume) Sušák 15.

Doporučuje svůj veliký sklad
původního vína dalmatského a
přimořského.

Zvláště doporučuje zdravotní víno
červené pro nemocné, lékaři doporučené. Nejlepší stolová vína atd.

Jediná objednávka Vás přesvědčí
o solidnosti mé firmy.

Sochy, oltáře, křížové cesty, Boží hroby,
jesle a veškeré práce kostelní zhotovuje
a opravuje umělecky, levně v každém
slohu i moderním

František V. Buk,

sochař a řezbář, uměl. truhlářství

v Praze, Jílská ulice č. 445-I

(proti Vejvodům). Založeno r. 1857.

Nákresy, fotografie, vzory kříž. cest posílám
k nahlédnutí s prosbou o laskavé navrácení.
Hotové sochy, kříž. cesty, jesle, kříže a jiné
práce možno shlédnouti v mém skladě. — Na
základě mnohých doporučení prosím o laskavé
objednávky.

! Tisíckrát pozdravujeme Tebe!

majová kázání (2 díly) od P. Ant. Rejzka.

Oba díly lze dostati na Sv. Hostýně
za sníženou cenu 2 K.

Jsem domácí tkadlec horský

(člen spolku křesťanských sociálů).

Zasílám zboží různé.

40—50 m zbytků, 20—22 korun

dobírkou zaručeně pracích barev bez
— — — — — chyb. — — — — —

Kanafasy na ložní povlaky, košilová
plátina lněná neb polovičnický, rumburské
véby, grlezety, ručníky, tkané barchety,
na šaty, modní zeфирy na košile a blůzky
a na šaty, bílé grádle, flanely, modré
tisky na domácí šaty a zástěry, vše
mnou ručně pracováno, velekrásno a
trvanlivy v délce 3—15 metrů.

Frant. Maršík,

ruční domácí tkadlec,

Česká Čermná, č. 107, p. Nachod.

Každý dle potřeby radte udat co po-
třebujete i délku zbytku si radte za-
znamenati, nehodící výměnám, neb dle
žádosti peněz vrátím. Zkouška mé dů-
věry ujistí každého. Též zasílám při-
tučtu čistě lněných prostěradel beze švu
150 cm. šir., 200 cm. dl., jen za K 15.80.

Svíce kostelní

první moravská továrna v Bystřici p. B. Firma tato počítá mezi své stálé od-
běratele přední kláštery, farní úřady,
na voskové zboží a svíčky jakož i zemské ústavy říše Rakousko-Uherské. — Zásilky vyřizují se franko, obal se
neúčtuje. — Ceny mírné.

pravé voskové, přesně dle liter-
gických předpisů, jakož i polo-
voskové a stearinové vyrábí
nejdokonaleji a doporučuje
firma

V. ZBOŘIL A SYN

Za redakci zodpovídá David Kubíček, emer. děkan v Kroměříži.

Nákladem Matice Sv. Hostýnské. — Tiskem Jindřicha Slováka v Kroměříži.

HLASY SVATOHOSTÝNSKÉ

MĚSÍČNÍK PRO LID

S povolením nejdůst. kníže-arcib. konsistoře v Olomouci a řeh. představených vydávají Otcové Tovaryšstva Ježíšova na Sv. Hostýně na Moravě.
— Vychází počátkem každého měsíce. — Celoroční předplatné K 1.50. —
V Americe 0.40 dol. — V Německu M 1.50. — Administrace na Sv. Hostýně

Vlastnoruční blahopřání sv. Otce Pia X. Jeho Eminenci nejdůst. pánu Dru Františkovi Bauerovi, kardinálovi olomouckému k zlatému kněžskému jubileu, slavenému 19. července 1913.

»Milovaný Synu Náš! Pozdravení a Apoštolské Požehnání! Nic se nedivíme, že se Ti, jak doslýcháme, chystají oslavy za příčinou padesátého roku kněžství, který už za několik málo dní máš dovršiti; vždyť dobře víme, s jakou pastýřskou láskou ke stádcí svému lneš a jak velikým dobrodiním jsi zahrnul netoliko duchovenstvo, především mladší, které jsi jako zřítelníci oka stále na paměti měl, nýbrž i lid věřící, jemuž jsi takovým představeným, že i duchem dobrého pastýře projevuješ i v pečlivé příčinnivosti dobrého pastýře následuješ. Přijmiz tedy blahopřání Naše netoliko k tomu, že život tvůj hojný přinesl užitek, nýbrž především proto, že jsi chválou dobrých skutků množství let překonal a, jak se důvěřujeme, ne nepatrné zásluhy u Boha sobě připravil. Zásluhy tyto pak, aby novým přírůstkem let rozmnoženy byly, snažně Pána Boha prosíme a ty přijmi tyto Naše prosby důkazem Naší dobré vůle k tobě. Návěstím pak darů nebeských budiž tobě zatím Apoštolské Požehnání, které tobě, Přemilý Synu Náš, a tvému duchovenstvu i lidu z toho srdce udělujeme. V Římě u sv. Petra dne 29. června 1913, papežství Našeho roku desátého. Papež P i u s X.

* * *

Císařské blahopřání Jeho Eminenci. Jeho Veličenstvo zaslal k padesátinám Jeho Eminenci kard. Bauerovi tento vlastnoruční dopis: Milý kardinále kníže-arcibiskupe Dre. Bauere! Rád vzpomínám v den, kdy díky Bohu všemohoucímu doplnil Jste padesát let své kněžské působnosti, Vaší vždy osvědčené, vzorné píce v plnění povinností, jakož i trvalých četných zásluh, kterých Jste si získal ve svém vznešeném povolání o všeobecné dobro. Vděčně uznávám Vaší působnost vždy požehnáním nebes provázenou a vyslovuji vřelé přání, abyste ještě dlouhá léta zůstal svěžím a čilým a ubezpečuji Vás Svou trvalou zvláštní přízní.

L á z n ě I š l, 13. července 1913.

František Josef.

Jak oslavíme letos památný den papežské korunovace na Sv. Hostýně.

O slavnostech korunovačních m. r. bylo jednomyslně usneseno, že památka korunovace svatohostýnské bude se každého roku pravidelně slavivati o svátku Nanebevzetí P. Marie a po celou oktávu způsobem podobným, jako o korunovaci samé r. 1912. Toho ovšem bude se příště šetřiti vždycky. Poněvadž však letos připadají veliké jubilejní slavnosti velehradské, třeba se tentokráte poněkud uskrovniti, aby slavnosti si navzájem nepřekážely a síly se netříštily. Chceme však přece i letos konati důstojně památku korunovace pořádkem tímto: V předvečer dne 14. srpna slavné uvítání poutníků. Večer $\frac{3}{4}$ 7 uvítání poutníků; v 7 h. Výstav Nejsv. Svátosti olt., $\frac{3}{4}$ 8 Litanie a sv. požehnání. Na to světelný průvod jako o slavnostech korunovačních. 15. srpna dvoje slavnostní kázání a pontifikální mše sv. Po celou oktávu každého dne o 9. hod. zpívaná mše sv., po ní kázání; odpoledne o 1. hod. sv. požehnání.

Pro nezapomenutelné slavnosti korunovační m. r. ráčil jak známo, sv. Otec Pius X. propůjčiti všem účastníkům velikých milostí duchovních. Aby památný den korunovace i pro příští časy ctitelům Královny svatohostýnské se stal milostiplným, požádal J. Em. nejdůst. pan kardinál olomucký Dr. František S. Bauer ku prosbě superiora svatohostýnského sv. Stolicí, aby Sv. Hostýnu i pro budoucnost podobných milostí se dostalo. Sv. Otec ráčil přelaskavě této prosbě vyhověti a výnosem sv. Officia ze dne 31. května 1913 na 7 roků (1913—1919 včetně) udělití tyto milosti:

1. Všichni věřící, kteří sv. zpověď vykonají, ke stolu Páně přistoupí, kostel svatohostýnský navštíví a tam na úmysl sv. Otce se pomodlí, mohou získati plnomocné odpustky na slavnost Nanebevzetí P. Marie anebo některý den v oktávě.

2. Mimo to mohou získati neplnomocné odpustky 7 let a tolikéž quadragén (quadragéna = 40 dnů) všichni, kdož se srdcem alespoň zkroušeným jakékoli veřejné pobožnosti v kostele svatohostýnském se účastní.

Všechny tyto odpustky lze přivlastnit dušičkám v očistci.

Ctitelé Matičky Boží Svatohostýnské přijďte v četném počtu ve výročí slavné korunovace a těžte hojně z duchovních pokladů sv. Otcem udělených.

Maria Alfonsa.

Chudobky do věnce korunované Královny Svatohostýnské.

(O.)

VIII.

Jak nepatrný je svatohostýnský pramének, stékající dolů. Narazí na kámen, nedbá toho, spěje dál. Dospěl k pevné zemi, která zastavila jeho běh. Prosákl se a jde stejně tiše dál. Nedbá, je-li všímán, chválen či posmíván. Z jeho klidu ho nevyruší nic. Jenom když se bouře přizene, zurčí rychleji. Je to jen slabý pramének a přece by mohl zahanbiti mnohou duši, která při sebe menším otřesu a nárazu, odhazuje sv. víru a vyhýbá se povinností, které ukládá. Máme bohužel mnoho duší, které se nerozhodně potácí se strany na stranu. Kdo nám nahradí síly, které se nám ztrácí v náručí nerozhodnosti? Naše intelligence, již věnován byl oktávní den korunovace. Přišli i oni, aby své nadšené, ideálu plné duše zasvětili Korunované a vyprosily si od ní síly, aby dovedli trpěti pro Boha. Museli přijít! Jinak by nebyla koruna její tak krásná. Scházeli by tam drahokam jejich lásky, úcty a obětí. A to by Ji snad rmoutilo . . .

Chýlilo se k večeru. Srdce se blahem chvělo při pohledu na krásu Panny nejsvětější, obetkanou paprsky zapadajícího slunce. Duši bylo tak mílo, jako když se těší ve chvíli sestoupení Kristova v srdce nehodné. Ježíšek se stejně usmíval a rozpínal ručky, jakoby říci chtěl: »Ještě vy milé dítky, studující a ty intelligence, jste mi tady scházeli. Vítám vás všechny. Kéž zde najdete posilu víry, která by prorazila úskalí, hrozící pravému pokroku duše«. Stmívalo se. Nastával večer. Temno se rozkládalo po kraji. Jenom kolem hvězdy mořské plála oslňující zář. Její, k obejmutí napřažená pravice vítala přicházející intelligenci, zpívající: »Tisíckrát pozdravujeme Tebe!« A jak by ne! Vždyť přicházela budoucí duševní šlechta, dobývatelé ryzého zlata, které leží na dně srdcí lidských a je zanešené, znečištěné a udupané nevěrou. O, jak se asi radovala ve chvíli té Korunovaná v Hostýně nadhvězdném vidouc ony, kteří zachrání a přivedou k Ní oblouzené, zbloudilé. Uvítání bylo radostné, nadšené. Po po-

žehnání opět světelný průvod. Slovácká kapela doprovázela zbožný zpěv. U dveří se kdosi smíloval a dal mi také velkou voskovou svíci. (Však jsem při ní napsala všechno toto.) Šla jsem a zpívala také, aby bylo inteligenci hodně daleko slyšet. Když jsme byli v polovině cesty, kapela přestala hrát. »Jistě se tam něco přihodilo. Běž se podívat!« řekla jsem si. Shasla jsem svíčku a běžela přímo přes kopce. Přelézajíc ohradu, padla jsem ve tmě na nos. Zůstal bez pohromy, běžela jsem dál. Nad vozovou cestou pod kostelem jsem se zastavila. V tom ke mně doběhl četník, chytil mne za rukáv a vedl pryč. Silně jsem protestovala: »Vždyť jsem nic neukradla ani neudělala«. Ale všechno bylo marné. Nepopustil. Až jsme vyšli nahoru ke kostelu, pravil »Máte štěstí. Přijít později bylo by po vás. Což nevíte, že se tu střílí z děla? Sem nikdo nesmí . . .« V tom zahřměla dělová rána. Bum-m-m!« »Br«, otrásla jsem se. Vidíš Alfonso, poslední den bys byla zastřelena a neměla bys z ničeho nic. Ani stařenka by vnoučatům nemohla dopovědět, jak to bylo všechno krásné, když po osm dní se konaly slavnosti při korunovaci sv. Královny«. Studenti již vcházeli s rozžatými svícemi do chrámu (ovšem, že studentky také). Prála jsem si, aby i jejich duše, po letech zušlechtěné, zářily ostatním zbožným příkladem.

Ráno přede mši bylo kázání. Měl je šlechetný, studenty a inteligenci ctěný a milovaný přítel mládeže, opat Zavoral. A jako vždy, uchvátil svou řečí i tehdy. Mrtvé srdce muselo oživnouti a chladné pláti žarem pod dojmy jeho slov. S jakým zájmem ho sledovali! Slíbil, že po kázání bude sloužit mši sv. za přítomnou inteligenci. Po kázání desátkem »Který Tě Panno v nebi korunovati ráčil«, vzdali Korunované hold. Následovala mše svatá. Po ní přišel na řadu fotograf, snídaně a schůze. Vysloveno tu tolik povzbuzení, že kdyby se každé slovo v duších posluchačů ujalo, vzrostly by nám krásné, užitečné plody. Řečníci byli nadšeným potleskem vítáni a vyvolávání. Prapor omladiny stojící v popředí se v šumu potlesku stále chvěl. Také radostí. Proneseny četné pozdravy a bylo znáti, jak velký zájem o pouť inteligentů měla celá veřejnost. Zvláště pozdrav za spolek katolických učitelů byl bouřlivou radostí přijat. I řeholnice byly v hojném počtu přítomny. Významným okamžikem byl ten, kdy byl nadučitel D. Polanskému připjat papežský řád pro »Ecclesia et Pontifice«. A potom, když s celou rodinou při mši sv. přistoupil ke stolu Páně. Vzor pravého učitele. Kdyby byli všichni učitelé takoví, pak bychom se nemuseli báti, že v dnešní době pustnoucí mládež bude kletbou budoucnosti!

V dnech slavnostních přišel na sv. Hostýn také zástup intelligence, hlavně úředníků. Dojalo mne hluboce, když jsem pohlédla na pána — říkali mu pane doktore — jak se zbožně modlil. Když pak u lesa odpočívali, přišel k němu druhý pán, snad známý, s úsměvem řka: »Když se tak hezky modlíte, měl byste nosit i modlitební knížky sebou!« Doktor sáhl do náprsní kapsy a vytáhl modlitby řka: »Zde jsou. Mám ještě jedny v srdci. Ty tam vložila matka moje, když jsem ještě děckem byl . . .«

* * *

Slavnosti korunovační byly zakončeny schůzí »Apoštolátu sv. Cyrilla a Methoděje«. Při ní byl záslužným křížem Cyrillomethodějským dekorován prelát dr. J. Pospíšil z Olomouce za nescetné zásluhy o rozšíření ideje této. Mnogaja ljet! Kéz Korunovaná splní i toto vřelé přání Slovanů a spojí všechny dítky v jednu rodinu sv. katolické církve . . .

Slavným »Te Deum« po mši sv. dovršeny slavnosti korunovační . . . Skončily . . . Lid se rozešel. Do knížecích, nádherných komnat i prostých chýží. Duše všech hrálo uspokojení, že přišli také uctít Korunovanou, nebo aspoň duchovně, že se jí kořily v oné době. Srdce se dosud chvějí při vzpomínce, jak všechno krásné, úchvatné bylo, když byla korunovace sv.

Královny, která vždycky zůstane Matkou lidu svému . . . A ret šepotá:
»V příštím roku, v oktávě tvé korunovace Matičko, přijdu k tobě zas . . !«
Ano, přijdu! Přivinu se do tvé mateřské náruče. U tebe aspoň na chvíli za-

Korunovaná Královna svatohostýnská.

pomeneme na pozemské strasti a ztiší se bol . . . O, vítězná Ochrano
Moravy, zůstaň Matkou lidu svému! Ochraňuj své dítky kolem kol!«

Cesta do Říma s korunkami svatohostýnskými.

Benátky.

(Č. d.)

Když jsme z Mestre mostem, či lépe řečeno, náspem, který jest 3601 metrů dlouhý a počítá 222 oblouků, projeli středem mořských lagun, stanuli jsme na nádraží benátském, v městě, které tak často se nazývá Královnou Adrie.

Opustivše nádraží, marně jsme se ohlíželi po drožkách, tramwayích, omnibusech a automobilech; ucho naše neslyší ani dunění podkov koňských, ani pískání a hvízdání pouličních drah a my spěchali k moři, kdež u břehu hemžilo se gondolami, menšími to loďkami, i většími, parou hnacími lodmi.

Jelikož chceme vniknouti do ulic města, kam parolodě nemohou jeti, najali jsme si tři gondoly, do nichž jsme se pohodlně usadili, ovšem ne beze strachu a obav. Velkou to asi radost působí gondolierům benátským, když pomáhají vstoupiti na lodičku cizincům, kteří se při tom strachem třesou, kdežto oni svou gondolu za dlouhý čas ani ve dne, ani v noci neopouštějí. Ve dne neunavně jezdí a šplouchají po lagunách hledajíce výdělku a slídíce, koho asi by mohli svézt. V noci pak zajedou na odlehlé místo ulice, přiváží lodičku k domu, skrčí se a na lodičce své bezpečně a pokojně spí a odpočívají. — A teď vidí, kterak cizinec se třese při vstupování, úzkostlivě volá, nehne-li se lodička na tu neb onu stranu. Toť mu zajisté musí působiti velkou legraci! Však ten cizinec, zvláště prváček, právem vodě nevěří; jsouť kanály hodně hluboké, a voda trámů nemá. Kdo neumí plavati, těžko by se dostal ven. Strach a nepříjemný pocit postihl jistě také jiné, ač dělali hrdiny, ale já jsem se s tím netajil.

Zatím loďka uháněla podjíždějíc mnohé mosty, jichžto se počítá v Benátkách na 378, a hledala mezi 147 benátskými ostrovy, spojenými 147 vodními kanály ostrov, na němž stojí námi poznačený hotel »Grünwald Bauer«.

Přistáli jsme šťastně a byli se zavazadly vyloděni. V duchu jsem si umiňoval, že zbytečně na loď neseďnu, ale, co možná, se budu jízdy po moři vyhýbat. Však moje předsevzetí, jak se přesvědčíte, netrvalo dlouho. Sotva jsme se po tak dlouhé jízdě umyli a občerstvili, vyšli jsme hned prohlédnouti město. A tu rozumí se, že nejbližší cestou, pozemní ulicí, šli jsme shlédnout náměstí a kostel sv. Marka se světoznámou Kampanilou.

Město Benátky má podobu trojúhelníka, majícího v objemu 12 kilometrů, a jest rozděleno na 6 okresů. Je sídlem katolického patriarchy a vysokých úřadů. Canal (průplav) Grande, který jest 3470 m dlouhý a 72 m široký, protéká městem v podobě S a dělí Benátky na dvě nestejně části, spojené překrásným mostem Ponte Rialto a mnohými jinými mosty. Na větší části leží jedno z nejkrásnějších náměstí na světě, náměstí sv. Marka. Na třech stranách obklopeno jest nádhernými paláci, na čtvrté se velebně zdvihá průčelí chrámu sv. Marka; vedle jest malé náměstí Piazzetta s palácem dožecím, v němž jsou nyní umístěny obrazárny, knihovna a akademie věd a umění. Naproti jest palác královský. ●

Vstoupili jsme, rozumí se, napřed do chrámu Páně a položivše korunky na oltář sv. Marka, rozhlíželi jsme se po kostele. Chrám ten byl dostaven roku 1071 ve slohu byzantském. Půdorys má tvar řeckého kříže, nad jehož středem a nad konci ramen klene se pět mohutných kopulí. Pilíř a sloupy jest vnitřek rozdělen ve tři lodi hlavní a tolikéž příčných. Lodi ukončeny jsou apsidami, z nichž toliko hlavní vyniká na venek. Všechny

stěny i klenby v celkové ploše 4240 m² ozdobeny jsou bohatou mosaikou na zlaté půdě, pocházející z 11. století. Dolejší plochy pilířů a stěn pokryty jsou velkými deskami z různobarevného mramoru. Takových sloupů mramorových, zlatem hojně ozdobených, jest ve chrámu a vně 500. Kovová křídla hlavní brány jsou překrásná práce byzantská; nad nimi pne se čtyřspřežení, jímž kdysi ozdoben byl vítězný oblouk Trajánův. Ve chrámě tom odpočívá tělo evangelisty sv. Marka r. 828, z Alexandrie do Benátek přenesené. Žel Bohu, že dlažba mosaiková nám četnými trhlinami ukazuje, jak nejistá jest půda pod Benátkami. Na mnohých místech jest dlažba prolomena, vpadlá; nemá pevné půdy pod sebou.

Když jsme vyšli z chrámu Páně, dali jsme se vytáhnouti na zvonici — vysokou to zvonici, Kampanila zvanou. Věž ta se sice před roky zbořila, ale byla opět postavena ve své dřívější podobě. Dlouho jsme se kochali překrásným pohledem odtud na Benátky a na moře, ze všech stran je obklopující.

Kostelů čítá se v Benátkách na 100. Po chrámu sv. Marka jest kostel sv. Giovanni a Paulo, krásný trojlodní chrám gotický 94 m dlouhý a 40 m široký. — Mezi městskými budovami vyniká palác dóžecí (palazzo ducale) z 9. století, v nynější podobě ze 14. století. Ze dvora vchází se do prvního patra po mramorových schodech, na jejichž nejhořejším stupni mezi obrovskými sochami Marta a Neptuna bývali dóžové korunováni.

Palác má mimo množství malých světnic asi 11 velkých, nádherných sálů. Ze sálů největší a nejnádhernější jest sál vysoké rady. Prostoru pod střechou krytou olovem užívá se jako vězení, z nichž t. zv. most vzdychajících — *ponte dei sospiri* — spojuje palác dóžecí se státním vězením, které jest od paláce odděleno kanálem. Nazývá se most vzdychajících, poněvadž kdo se ubíral ze sálu vysoké rady po zmíněném mostě jako odsouzenec do vězení, ten se již obyčejně nevrátil.

V oboru umění proslavily se Benátky svou malířskou školou, z níž vyšlo mnohé dílo umělecké, které se lišilo od jiných svým zvláštním rázem. Možno ostatně říci, že celé Benátky se svými četnými sbírkami jsou vzácnou reliquií umělých starožitností.

Jako na schudlé vznešené vdově po knížeti nebo králi, tak i na nich viděti původ vznešený a minulost hrdou, ale nyní slávu vadnoucí a opadávající. Mramorové paláce, dílem neobydlené a zubem času ohlodané vroubí kanály a průplavy, jichžto voda hluboko do zdí se podemílá. Snivě a bolestně v tichosti a opuštěnosti zrcadlí se město v lagunách, z nichž druhy vítězná loďstva vypravovala se do všech známých moří.

Prohlédnuvše si nejhlavnější náměstí a nejpamátnější místa Benátek, pocítili jsme všichni od horka zmoření potřebu osvěžití se a tělo prachem a kouřem železničním umouněné očistiti. A proto uschovavše bezpečně korunky, spěchali jsme na parníček — a já rád zapomněl na předsevzetí, že bez potřeby na loď nesednu — a dali jsme se převéztí na blízký ostrov Lido, na němž jsou proslulé mořské lázně. Nával lidí v těchto mořských lázních byl tak velký, že ačkoli jsme zaplatili dosti vysoké vstupné, jen zvláštní zpropitné nám umožnilo dostati kabinu pro převlečení do lázeňského úboru.

Vidíme před sebou velkou spoustu drobného horkého písku, po němž sestupujem zvolna do vody mořské, na mělčině této horkým pískem silně ohřáté, takže i sebechoulostivější tělo koupel tuto příjemně snéstí může. Vlny mořské co chvíle přeženou se přes hlavy koupajících, jímž to působí příjemnou zábavu a osvěžení. Veselá hudba zaznívající s verandy hotelu až do moře postaveného, veselý jásot mladých i starých musí osvěžit každ-

dého, takže rád zapomene na trampoty a obtíže již přežilé a jež snad v budoucnosti čekají. Měli jsme ještě později častěji příležitost koupat se v moři, na př. v Neapoli, Ankoně, Abbacii, Ice, ale žádné jiné mořské lázně nebyly tak teplé, tak příjemné jako na ostrově Liddo.

Občerstvivše se v hoteli, sedli jsme opět na parníček a vrátili se do Benátek, kde brzo počaly se rozžihati žárovky k večernímu osvětlení, na náměstí sv. Marka začala hrát hudba; zkrátka nastal pověstný benátský večer. Kdo se ho účastnil a nad to po Canalu Grande na osvětlené lodici se projel, po případě si zazpíval, nikdy nezapomene na pohádkově krásnou noc. — Rozumí se, že nám pak dobře pochutnala večeře, v čistém loži jsme se též dobře vyspali, a proto ráno o 5 hod. s nejlepší upomínkou na pobyt v Benátkách opustili jsme město a vydali se na další cestu k Florencii a Římu.

(P. d.)

Maria Alfonsa.

Chudobky ještě . . .*)

Mám ráda sv. Matičku Hostýnskou již od dětských let, kdy jsem o ní slýchala jen. Když jsem k ní přišla poprvé s duší chorou a trpící a uzdravila mne, milovala jsem ji ještě víc. A v oné chvíli, kdy zlatá koruna zaleskla se nad jejím čelem, připoutala se k ní moje duše na vždy.

Ve dnech slavností korunovačních pila jsem plnými doušky z pramene milostí, které se řinuly z jejího srdce. Nejen já, ale i tisíce nesčetné činily tak. Nastal třetí den v oktávě korunovace. Poutníků přicházelo stále mnoho. Sledovala jsem všechno, pokud možno bylo. Nejvíce mne zajímala jedna stařenka.

Poprvé jsem ji spatřila časně ráno. Připutovala do svatyně. Ach, na pohled, který upřela na Korunovanou, nezapomenu nikdy. Tolik něhy a lásky bylo v něm. Za dvě hodiny se loučila, hořce plačíc . . .

Jak jsem se podívala, když před polednem připutovala do svatyně zas. A pak se znovu loučila. K večeru, když lesy usínaly a socha Královny byla ponořena ve slední zlaté paprsky slunce, poklekla před ní stařenka po třetí. — Právě jsem dlela na stupních oltáře, koříc se Korunované.

Vyšla jsem s poutnicí ven. Ještě u vchodu jsem se obrátila zpět a na chvíli se zahleděla na zářící démant na čele sv. Matky-Královny.

Pak jsem usedla vedle stařenky na trávník. Myslíc, že nemám noceleh, nabídla, že mohu nocovati s ní. Kousek vlňáku že mi půjčí.

»Tetičko, nebolí vás nohy, když jste šla třikráte do kopce«, ptala jsem se.

»Bože bolí, panenko! Ale jsem chudá, moc chudá. Jednou za rok jen mohu ke sv. Matičce putovat. Proto vždy konám tři poutě najednou. Sejdu pod horu, tam se modlím sv. růženec a vyjdu ke svatyni zas. Dnešní moji první pout' jsem vykonala za moji duši a duše v očistci. Druhou za dítky mé a vnoučata. A třetí za sv. Otce.«

Povšimla si mého překvapení.

»A což, myslí, že On naši modlitby nepotřebuje? Ten má chudák starostí o sv. církev. K tomu ještě sebrali mu Taliáni všechno co měl. A je tak dobrý, laskavý, že zkázal všechny Moravany pozdravit a korunu nám posvětil a poslal pana arcibiskupa, aby sv. Matku korunoval . . .«

Zamyslela jsem se hluboce . . .

»Kéž by tě, Otče svatý, všechny dítky církve Kristovy tak milovaly«, zašeptala jsem. Na moji otázku, odkud to všechno ví, řekla, že odebírá

*) Chudobky porostou dále . . .

Hlasy Svatohostýnské. »Ani nevěřijó, jak mám ráda toto čtení«, řekla, když jsme se rozcházely. Druhý den odešla domů.

Minul rok. Putovala jsem ke sv. Matičce zas. Pod chlumem na rozcestí jsem se zastavila. Jedna cesta byla strmá, kamenitá. Jako pokračování mé cesty života. Druhá vábila do náruče stínů. Byla široká, mírně stoupající jen. U této stojí tabulka s nápisem: »Pohodlná cesta na sv. Hostýn«.

»Po té pohodlné nepůjdu. Po ní chodí jistě hříšníci jen«, myslala jsem. Šla jsem po strmé, kamenité. Za nedlouho jsem stanula ve svatyni u moji milé Matičky. Dlíc v její láskyplné náruči, řekla jsem jí všechno, co tížilo duši znavenou.

Na rozcestí pod Sv. Hostýnem.

Druhý den, hledíc do Moravy, vzpomněla jsem si na onu stařenku. »Což, kdybys i ty podobnou pouť vykonala. Můžeš ji obětovat za dobrodince tvojí sv. Matičky«, napadlo mi.

Jsouc na úpatí hory, rozmyšlela jsem se jako Herkules, kterou cestou se dát. »Mohla bych zkusit, jak se to jde tou pohodlnou.«

Šlo se to fajn! Kámen jenom tu a tam a ještě se ostýchavě k zemi krčil. Šla jsem šla a pořád jsem šla, až jsem přišla zase na rozcestí. Ptala jsem se tam stojícího sv. Antoníčka, kudy se dát. Zdálo se mi, že šeptá: »Jdi na pravo!« A zase jsem přemýšlela: »Na pravo patří spravedliví a na levo hříšníci«, uvažovala jsem.

»Ale, pořád se čítáš mezi hodné. Jdi jednou také tam, kam patříš«, kárala jsem sama sebe a šla na levo. Tak jsem šla a pořád šla . . . A cesty konec nebylo. V duši se vzrýšal nepokoj, že snad bloudím. V tom proti mně šlo starší děvče s plnou náručí kopřiv. Na první pohled jsem poznala, že jí v hlavě schází moc.

»Prosím vás, přijdu tudy na Sv. Hostýnek?« ptala jsem se.

»Pajmáma mne poslala na topsivy«, dala v odpověď.

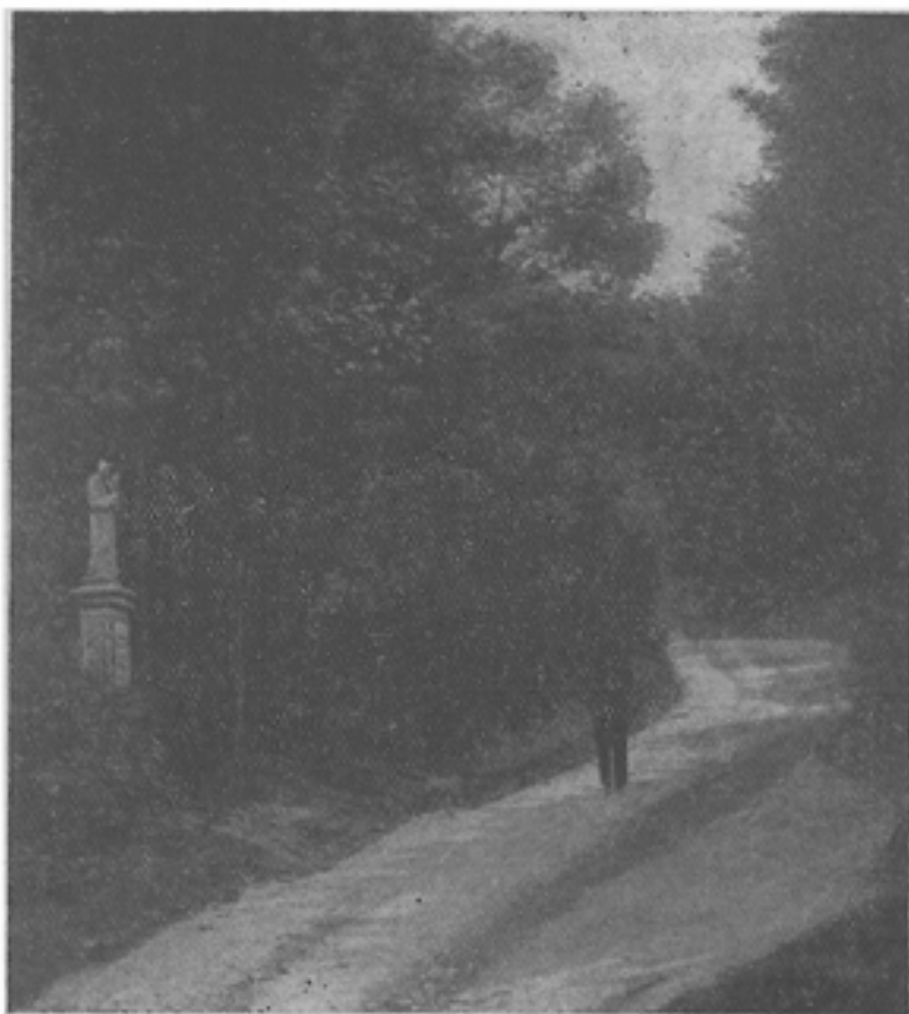
»Vím to, jste hodná. Ale ptala jsem se, přijdu-li tudy na Hostýnek!«

»Bože, máme huse. A tacený taty. I stlatu a jahodu v chlívě«, usmívala se, odcházejíc. Nezbyvalo mi nic, než-li jítí dále.

A tak jsem šla a zase šla a pořád šla, až jsem přišla — do Chvalčova. Divila jsem se, neboť jsem si nikdy nepovšimla, že by při cestě na Sv. Hostýn byla nějaká dědina. Smutně jsem stanula, přemýšlejíc, co dále činit. Chvilí jsem hleděla na kluky pasoucí dobytek, jak dělali kotrmelce a stavěli vrby. Ale brzy jsem si uvědomila účel své pouti a přestala se o kluky zajímat. Šla jsem blíže k nim.

»Chlapci, prosím vás, kudy přijdu na Sv. Hostýn?«

Kluci postavili ještě několik vrb a dvěma kotrmelci přiběhli ke mně.

U sv. Antonínka.

»Když nechcete milostpaničko zabloudit, vraťte se kudy jste přišla. A od sv. Antonínka se pusťte na pravo« — — — —

Konečně jsem stanula u vodní kaple. A kde se vzala tu se vzala, stála tam od loňského roku známá stařenka. Ona mne ovšem nepoznala hned. Jdouce po schodech, modlily jsme se. Měla radost, když jsem jí řekla, že dle její příkladu jsem také putovala.

Poplakaly jsme si u sv. Matičky. Pak jsme si sedly na trávnick zase. Dala mi koláč s mrkvou. A povídaly jsme si, povídaly. Najednou vzdychla.

»Jo, jo! Mám to trápení, milá slečinko! Napřed jsem věděla o všem, co se na Hostýnku u Panny Marie a kolem ní děje. A teď nevím nic.«

»Jak to?« divila jsem se.

»No, brala jsem Svatohostýnské Hlasy. A letos mně je nechtějí posílat. Je prý tam moc pěkného čtení a obrázků teď. Všechny s Hostýnka. V naší dědině to nikdo nepůjčí. Každý schovává sešity jako nějaký testament«, stěžovala si.

»Pošlete jim adresu a pište o ně«, radila jsem.

»Ale psala jsem a oni odepsali, že nepošlů nic. Byla jsem se začátku celá nešťastná skrze to.«

Na křižovatce k vodní kapli.

Znajíc horlivost tamějších strážců svatyně o slávu Královny korunované i péči, s jakou časopis řídí, nevěděla jsem co říci na to nebo si myslet.

»A jak dlouho již odebíráte časopis ten, stařenko?«

»Hned od začátku, slečinko. Již osm roků. Mohou ti páni mít ze mne radost, ne?«

»A jak posíláte předplatné?«, ptám se dále.

»Překvapeně se na mne zahleděla.

»Poslochají, co je to?« »No jestli jste jim poslala peníze za ty listy?«

»Usmála se: »Vždyť oni žádné nechcous.«

»Ale přece v každém sešitě na obálce upomínají o placení«, dím na to

»Mýlíš se! To oni nemají na ten první barevný list co psát, tak napíšu upomínky. Kdo chce, že může něco dát a kdo ne, tomu že to s radostí špendýrují, myslím si«, opravovala mne. »Neposlala jsem jim ještě nikdy nic.«

»Milá stařenko, vy asi nevíte, jak to je. Když chcete mít šaty, musíte koupit látku, přípravy a i od ušití zaplatit. Ti páni, kteří Hlasy vydávají musí každý kousek papíru a i tu nejmenší literu zaplatit. A k tomu všechno ještě opatřit známkami a rozeslat. Teď mají tolik dluhů, že to nejde dále. A platit dluhy za časopis nemají z čeho. Skoro se bojím, aby ti, kterým dluží, se nerozhněvali a neřekli: »Když nechtějí páni platit, ať nám zaplatí Panenka Maria. Má krásnou, drahou korunu. Beztoho všechno dělají jenom pro její slávu«.

»I pro Pána Boha, to se snad nestane!« lekla se moje posluchačka. Prosím jich, jak bych se mohla s tó reakcí domluvit«, prosila.

»Já bych vám to stařenko všechno vyřídila, kdybyste chtěla něco zaplatit. A posílali by vám Hlasy zase, když je máte tolik ráda«, navrhla jsem.

»Pán Bůh jim zaplat, že mně řekli, jak to je. Škoda, že mi to někdo neřekl hned od začátku. Co si ti páni v reakci o mně pomyslí?« naříkala.

»Nebojte se, já to již zařídím«, těšila ji. »Jenom mně řekněte, jak to s tím placením uděláte. Letos je tam mnoho drahých fotografií, tedy je ročník o 50 h dražší.«

»I to nic nedělá. I kdyby o korunu. Panenka Maria si přece zaslouží, abychom k její cti a slávě něco obětovali. Za letoší rok zaplatím hned letos. A to co jsem dlužna po něčem, ač jsem chudá. Mám velice dobrou kozu a ta mívá každý rok dvě pěkné kůzlata. Letos měla tři. Prodala jsem všechny. Za to třetí mám peníze v šuplkostnu skovaný. Hned jak přijdu domů, něco pošlu. Jak dostanu Hlasy, hned jim to napíšu«, slibovala mi plná radostí. »Ani nevědí, jak mně bylo po těch Hlasech od Matičky Hostýnské smutno.«

Rozešly jsme se. Ona plná radostí a já — smutku. »Věru, kdybych měla takové poučování stokrát opakovat, utekla bych raději z Moravy.«

Když jsem přijela domů, čekal na mne dopis od oné stařenky. Plná radostí mi znovu děkovala.

»Když to všechno čtu, myslím, že jsem na sv. Hostýnku a klečím u Panenky Marie. Také se mi tam líbí ty chudobky. Kdybych věděla, kdo to píše, zkázala bych ji na stotisíckrát pozdravovat . . .«

Nechám i vás milá stařenko pěkně pozdravovat . . .

Papežská korunovace Matky Boží Svatohost.

Již v několika dnech vyjde slavnostní spis o lonských velikolepých korunovačních slavnostech svatohostýnských. Bude to dílo vzácné a památné nejen pro ty, kteří slavnostem těm byli přítomní, nýbrž zvláště také pro ty, kteří se jich nemohli zúčastnit. Dílo to bude ozdobou domácností, pramenem útěchy, posily a poučení, bude to trvalá památka i pro věky budoucí. Proto by nemělo býti ani jediné katolické rodiny, která by touto nádhernou knihou neozdobila svého stolu a své knihovny. Dílo stojí pouze 3 K 50 h, a skvostné vydání na křídovém papíře 5 K. A obsahuje 400 stran a 150 ilustrací. Ilustrace jsou velmi vzácné a zobrazují všechny zajímavé a důležité zjevy ze slavností korunovačních a se Sv. Hostýna. Tak mnohý čtenář se uvidí a pozná na některé z těchto fotografií. Objednejte si tedy ihned tuto vzácnou knihu a udejte, přejete-li si knihu vázanou či nevázanou. Kniha má název: »Papežská korunovace Matky Boží Svatohost«.

hostýnské«. — Objednávky pošlete ihned na adresu: Profesor Antonín Janda v Kroměříži, — nebo: P. Antonín Ostrčilík, superior na Sv. Hostýně. — Nejlépe jest učiniti objednávku korrespondenčním lístkem.

Původní desky na vazbu jednoduché stojí 50 hal., pěknější 90 hal. a skvostné desky 1·90 K. Kdo by si je přál, rač to v objednávce poznačiti.

P. Rudolf Rozkošný.

Zprávy se Sv. Hostýna. (Od 19. června — 17. července.)

Bývají-li v každém čísle zprávy se Sv. Hostýna dosti obšírné, budou tento měsíc ještě delší, protože přišlo mnoho průvodů, a některé z nich zasluhují, aby se o nich několika slovy zmínilo. — 19. července přivedl dp. kaplan z Hustopeče nad Bečvou školní dívky, které dvojhlasně zpívaly při mši sv. Zároveň přijela ranním vlakem mariánská družina dívek z Frýdlantu, a přijala při mši sv. sloužené od vdp. místo-děkana J. Janáka sv. svátosti, a konala až do večera rozmanité pobožnosti k Panně Marii. 21./6. slavil svůj svátek na sv. Hostýně dp. Alois Viceník bývalý protektor Omladiny. Na loukách se sekla tráva, která odpoledne a přes noc řádně promokla. Napršelo 22·7 mm. Pro práce a pro nepohodu bylo v neděli 22./6. velice málo lidí na pouti: ráno na 200, před polednem na 100. V pondělí začala duchovní cvičení pro kněze, jichž se účastnilo 18 kněží. Dával je dštp. superior. 24./6. přišel průvod z Dobrotic s knězem, družičkami a hudbou. Na svátek sv. Jana a Pavla 26./6. připutovali Tučapští s knězem, s družičkami a hudbou. V pátek odešli kněží, kteří vykonali duchovní cvičení. V sobotu přivedl dp. kaplan z Hradiska u Kroměříže školní dívky a sloužil jim mši sv. Na svátek sv. Petra a Pavla oživil poutnický ruch. Již odpoledne byli tu Zdounečtí se svým vdp. děkanem A. Horákem a s hudbou, Troubečtí z Loučky a ze Smilova, a skoro ráno 29./6. Přerovští (800) s hudbou a knězem (P. Hlobílem). Na velké mši sv. se dostavili Fryštačtí (450) s hudbou a knězem, Všetulští (200) s knězem, s družičkami a s hudbou, Hlinišť (210) s knězem, s družičkami, s hudbou, dále z Bochoře, z Kurovic, z Drátkové a z Vlčkové. Celý týden před sv. Petrem a Pavlem byla střížeha, nebylo daleko viděti a mračna se nízko vznášela; v neděli ráno byla hustá mlha a jen 5° C, ale přece se vyčáslilo, a přišlo mnoho poutníků, takže byl chrám plný. V pondělí se dalo do deště a v dešti přijel vdp. děkan z Jevíčka J. Daněk na výpomoc na 2. červenec, a také spisovatelka Maria Alfonsa k několikadennímu pobytu, aby tu čerpala látku pro Hlasy. Poslední červen skončil mlhou a deštěm a chladnem. Poslední dny v červnu bylo okolo 8° a průměrná teplota za červen byla 13·7, neboť na začátku měsíce byla velká horka. Jak skončil červen, tak začal i červenec. Odpoledne 1./7. přišel průvod z Těšetic, z Náměště, ze Senice v dešti a v mlze. Vedli jej tam-

nější kaplani, a s nimi příputoval Fr. Přidal, farář v Texasu v Americe, jenž byl u své rodiny na návštěvě. Celý průvod přijal sv. svátosti, a měli o 6. hod. zpívanou mši sv. s assistencí. Protože ráno nepršelo, přišli Zahnašovští a Bořenovští s hudbami, družičkami a kněžími, kteří měli zpívané mše sv., a Blazičtí a Starovesští se svými dp. faráři. O 10. hod. kázal jevíčský p. děkan J. Daněk a druhého dne odejel. 9./7. přivedli za dosti pěkné pohody dp. katecheti z Kojetína žáky měšť. a obec. škol. Odpoledne o 3. hod. přijelo zvláštním vlakem processí z Vídně do Bystřice, a na hoře bylo okolo 6. hod. Vedl je dp. P. Kaboň z Kongregace bratří Nejsv. Svátosti Oltářní a P. Jemelka T. J. O půl 9. večer měli světelný průvod a po něm hodinku klanění se N. Svátosti oltářní. Tato hodinka na mě činila zvláštní dojem (ostatně tam také byla Maria Alfonsa, snad bude také něco o ní psáti). Nad svatoštánkem byla vystavena Nejsvětější svátost oltářní. Ve světle svící, které drželi poutníci, vynikla malba v presbytáři. Kdežto presbytář je malován celkem temnými barvami, a málo světla do něho vniká, když je ozáren svícemi, třpytí se vše: oltář, stěny, velké svícny zlatem, které při světle svíc vynikne, temné barvy mizí: teď si myslí Krista Pána na trůně nad svatoštánkem, a vzpomeneš si na slova Zjevení sv. Jana, která užívá o městě Božím: Město nepotřebuje slunce ani měsíce, aby svítily v něm; nebo jasnost Boží osvětila je, a svíce jeho je Beránek. Zjev. 21, 22. Snad by i jiní poutníci podobně se klaněli N. S. O. a mnozí by snad vytrvali po celou noc, a snad by se Sv. Hostýna se noční klanění N. S. O. mohlo rozšířiti po celé Moravě! Ovšem jsou to samí snad! Vídenští poutníci nás opustili 4./7. po poledni. — Odpoledne připutovali na Sv. Hostýn z Mor. Ostravy. O této pouti píše Našinec: »(Ostravsko na sv. Hostýně a posv. Velehradě.) Z Mor. Ostravy vypraven na sv. Prokopa zvláštní vlak na sv. Hostýn a na Velehrad se 650 poutníky. Kněží byli v našem průvodu 4: vdp. Dr. Ondřej Bielek, farář ze Šenova, dp. Fr. Mokroš, správce expositury v Mariánských Horách, vdp. Dr. Leopold Bureš, kaplan z Moravské Ostravy, vdp. farář Zdražila z Neunkirchen v Rakousích. Na sv. Hostýn přibyli jsme k 6. hodině večer. Přivítal nás dp. Rudolf Rozkošný T. J. před trůnem Korunované Matky a Královny sv. Hostýnské. Poutníci se zpovídali dlouho do noci. Na

svátek sv. Cyrilla a Methoděje byla pak slavná mše svatá za poutníky z Ostravska. Celebroval vdp. farář Dr. Bielek, assistovali uvedení kněží. Po poledni rozloučil se s námi dojemně a doprovodil nás vdp. superior Ostrčilík T. J. Na velkou mši sv. přišel také průvod z Domaželic 800—900 s knězem a hudbou. Ve zpovědnici laskavě vypomáhal vdp. Jan Blažej, děkan na Rusavě, jenž také přivedl processí. Sotva že Ostravští odešli na Velehrad, začal se chrám plnit novými poutníky, zvláště těmi, kteří dopoledne byli na jubilejních slavnostech velehradských. Počasí bylo krásné, na noc se oteplilo, a proto přes celou noc poutníci sedící na schodech při svíčkách od chrámu až ku kříži zpívali mariánské písně. V době, kdy tolik tisíc katolických Slovanů myslilo na Velehrad, ve chvíli, kdy Jeho Em. nejdůst. pán Fr. kard. Bauer světil v Olomouci kněze, kteří by hájili dědictví cyrillo-methoďského, vedli jiní kněží své ovečky na Sv. Hostýn k Panně Marii: V knize, do níž se zapisují kněží v sakristii, čteme dne 6. července: Jos. Navrátil (Stupavský), kaplan ve Staříči u Místku, přivedl zvláštním vlakem 750 poutníků, Lud. Matějka farář z Drahan, přivedl 150 poutníků, Dr. Hroznata Psota kaplan v Jihlavě se 120 pout. Dr. Jos. Opletal, c. k. prof. z Břeclavy, s 900 pout. slovác. Petr Lička koop. z Choliny a Litovle se 70 pout. Ant. Starý koop. z Jedovnic u Blanska s 200 pout. Ant. Podivínský koop. z Předměstí u Přerova se 400 pout. (podával celou hodinu sv. přijímání), P. Janda C. SS. R. s poutníky z Brna, 850, Method Hošek, farář v Lišni u Brna, s processím 160 pout. (zpovídal již od 3. hod. ráno, a každý rok slavivá své jmeniny s poutníky buď na Velehradě neb na Sv. Hostýně), Frant. Čermák, koop. v Penčicích, s 200 poutníky. Adolf Pospěch, farář v Dřevohosticích, s poutníky přes 700, Jos. Václavek, far. v Záhlenicích, s processím, František Soukal, farář v Olešnici u Kunštátu, s 477 poutníky, S. Kyselák koop. v Loukově, s processím, s družičkami, omladinou a hudbou (300), Tobias Tomek, farář v Čermné, s německým processím (podával celou hodinu sv. přij.). Kromě těchto průvodů jsme zaznamenali: z Pohořelské farnosti 96, z Brusného 150, z Oznice u Val. Meziříčí, z Olšovce u Hranic, z Rohatce, z Benešova u Boskovic, z Močkova 150, z Kopřivnice, z Rackové u Holešova. »Našinec« píše o těchto 2 dnech: »**Ze sv. Hostýna.** Den 5. a 6. července byl velkolepým duchovním svátkem Moravy. Nejen kolébka naší víry, posvátný Velehrad, hostil v sobě tisíce poutníků, ale i perla Moravy sv. Hostýn byl v pravém slova smyslu poutníky obležen. Z Velehradu všechno spěchalo na sv. Hostýn uctít korunovanou královnu Moravy, kterou naučili nás milovati sv. Cyrill a Methoděj. Mimo to vypravěny sem zvláštní vlaky a veliké průvody z celého okolí. Z Brna, Jihlavy, Břeclavy, z Mor. Ostravy, velký vlak z farnosti Staříč u Místku s hudbou vysílaly poutníky na sv. Hostýn a neunavný P. supe-

rior Ostrčilík nestačil poutníky vítati a zvon hostýnské neustaly radostně plesati nad těmi, kteří mocným proudem hrnuli se do milé svatyně před trůn Rodičky Boží. Ještě o 9. hod. večer přišel velký průvod a bylo kázání. Od korunovace neviděl Hostýn tolik poutníků jako v ty dva dny. Přes 5000 ka-jícníků přistoupilo ku stolu Páně, a počet ten byl by daleko větší, kdyby bylo ještě více kněží zpovíдало. Velmi dojemně uvítal poutníky v podvečer P. superior Ostrčilík, jenž se cele poutníkům obětuje. Nadšené kázání měl dr. Opletal z Břeclavy a básník Stupavský, při jehož kázání celá svatyně ozývala se hlasitým pláčem. Ale ani v neděli večer nebyl Hostýn opuštěn, hostil mnoho poutníků a v pondělí připutovalo 1200 poutníků ze Slezska, kteří každoročně vzdávají hold Matce Boží, která divy tvoří. — **Novinkou sv. Hostýna je nově založené** museum svatohostýnské neunavným P. Superiorem, v němž již nyní nakupeno velmi mnoho vzácných věcí, jako starobylých obrazů Panny Marie hostýnské, vykopávky na sv. Hostýně a jiné velmi vzácné věci vesměs Hostýna se týkající a mající historickou cenu. Čeho se však sv. Hostýnu dosud nedostává v dostatečné míře, jsou noclehárny, ač lonského roku vystavena nová útulna, dosti drahá. Tisíce poutníků muselo ležeti pod širým nebem, anebo noc trávit chůzí po kopci; aspoň snad dřevěné boudy uchránily by poutníky před nepohodou; ale poutníci vědí dobře, že mají též něco vytrpěti a při takovém návalu nelze všem vyhověti. — Když v neděli po požehnání odcházely průvody, začalo se mračiti a hrozil déšť, ale padlo jen několik kapek; také k večeru pokrápělo, i v pondělí skoro ráno. V poledne v pondělí také nepršelo, ačkoliv Slezané, jdouce přes Bystřici, zmokli. V úterý ráno přšelo a Slezané v dešti odešli. O tomto processí přineslo delší zprávu Naše Slezsko: »**Slezská pouť na Sv. Hostýn.** Již déle 20 let putují společně čeští katoličtí Slezané na sv. Hostýn a Velehrad. Začátky byly nepatrné, když pouti tyto vyvolal p. farář Vyhliďal. Rostly však, a když v čelo jich se postavili neunavný páterek komárovský, nynější tamnější p. farář Suchánek, zmohutněly tak, že letos v době, kdy u nás na Opavsku rádí hlíza, mor pokrokařský a zikovského agrárnictví, kdy pro generální vísitaci v děkanátu nebylo možno rozvinouti žádnou agitaci, sešlo se 1600 mužů a žen, 14 kněží, aby vyhověli potřebě svého srdce a své lásky, oddanosti a věrnosti k svatě víře i národnosti. Nikdo nemůže podceňovati význam poutě na posvátná místa moravská. Oba břehy Opavice, starý rakouský i Pruskem urvaný, vysílají tu své zástupce. Zde nejlépe ukazuje se součinnost duševní příslušníků téže národnosti, téhož moravského Cyrillo-Methoďského lidu, toť také jediná příležitost, kde projevuje se toto národní společenství. Co dokazuje tu myšlenka křesťanská, což osvědčuje se ve společenském ideálu křesťanské myšlenky, nedove-

de prokázati liberalisující agrarismus a nedostatečný pro naše poměry národní socialismus. Poutě Slezanů na Hostýn a Velehrad nevznikly z nějakých záležitostí politických. Jejich základ je čistě náboženský. Nebylo však jinak možno, než aby dostavily se přirozené důsledky, že také spolu uplatnila se myšlenka národní, na níž při pouti této vše připomíná. Svátý Hostýn se svými zkazkami o porážce Tatarů na přímělu Bohorodičky, Velehrad, jako představitel velké státní minulosti českého lidu na Moravě, kraje, jenž zasahoval i na nynější pruské Ratibořsko, ba i za ně, to vše přispívá, aby v duši vnímavě vyrostlo nadšení náboženské i národní a u těch, kdož buď dřímají neb pro nás byli již ztraceni, aby símě znovu bylo zaseto a vyklíčilo. Již v pondělí ráno na nádraží v Opavě byl nemalý shon. Vše obracelo se na vůdce poutě p. faráře Suchánka. Usměvavá jeho tvář se chvílemi až zachmuřovala, měl toho věru přes hlavu. Leč vše se konečně usadilo a odjelo se. Děk laskavé intervenci p. poslance dra Zahradníka, dala severní dráha k dispozici průchodní vozy — bylo to staré přání poutníků. V Komárově nával, na Štítině, v Hájích. Šlo to všude stejně. Brzo vlak další poutníky nepřijímal, musili čekati na druhý. Projel se kraj ku Přerovu, octli jsme se u Hulína a zahrnuli k Bystřici p. H. Deště, který byl věrným průvodcím, stále přibývalo. Když jsme pak dočkali se druhého vlaku a společně nastoupili cestu na sv. Hostýn, lilo po chvíli jako v praménkách. Cesty přece ubývalo, až průvod octl se u dolní kaple, kde po krátkém odpočinku promluvil srdečně k poutníkům nábožensky přesvědčivými a národně vřelými slovy p. farář Suchánek. U kříže při schodišti očekával poutníky vdp. superior P. Ostrčilík, v kostele dostalo se pak všem vřelého uvítání od p. P. Černého, jenž uvedl, s jakou radostí vidí na Hostýn přicházeti strážce chrámu Panny Marie poutníky slezské. Po odpočinku nastala promluva téhož kazatele, po ní sv. zpověď, jednotlivé proudy konaly pobožnost křížové cesty, živý a čilý ruch panoval na všech stranách. Druhého dne bylo při ranní společné sv. přijímání, načež pan superior měl slavnostní kázání, hluboce založené, vřele procítěné a přednesené s velkou živostí. Na krásná a vroucí slova poutníci dlouho budou vzpomínati: Po kázání sloužil slavnou velkou p. kaplan jaktařský P. Frant. Hrubý za četné assistance. Na varhanech hrál p. kaplan St. Dufalík z Plesné. Po mši sv. odebrala se většina poutníků, jak je ustáleným zvykem, ku Slezské kapli, kde p. farář Suchánek opět promluvil. Slova jeho nevyzněla na prázdno a vynesla značný obnos na zaplacení poutníky odevzdaných nádherných bohoslužebných rouch pro sv. Hostýn. Každý dal dle své možnosti a také bratři z Pruské hojně se sbírky účastnili. Leč pobytu našeho na Hostýně nebylo již na dlouho. Po obědě nastala zpáteční cesta. Těžké bylo loučení s posvátným místem,

na němž poutníci s tak příkladnou pobožností věnovali se úctě Boží a Matky Kristovy a sestup nebyl též bez obtíží. Do tří čtvrtin cesty vše bylo zahaleno v mlhu a hustý déšť z šedivých mračen jen se lil. Na štěstí neudála se žádná nehoda a v Bystřici se opět všickni na nádraží shromáždili, aby nastoupili cestu k druhému cíli pouti, na posvátný Velehrad. Po odchodu Slezanů rozhostila se hustá mlha na Sv. Hostýně. Ve středu opět přšelo celý den, ve čtvrtek se jasnilo, a nepršelo; ani v pátek nepršelo, takže v suchu přišly dva velké průvody ze západní Moravy: první byl na hoře o půl 5. a dělal svou spořádaností velice dobrý dojem: v předu šlo na 300 mužů ve čtyřstupu, za nimi na 700 žen taktéž ve čtyřstupu: vedl je dp. Dr. Kl. Žurek. Všech poutníků bylo 997 a byli z Dačicka, Jihlavska, Třebíčska, Novo Městská, Velko Meziříčska, Tišnovska, Brněnska, Hustopečska. Velkou lásku těchto poutníků teprve oceníme, když uvážíme, že někteří z nich mají až 5, 6 hod. cesty na dráhu a drahou jedou od 7. hod. ráno do 3 hod. odpoledne. A takových poutníků bylo 1000. Večer přišel jiný průvod z Moravského Budějovska, Jemnicka, z Mor. Krumlovska, který přivedl dp. Vlad. Eller, farář v Blížkovicích; poutníků bylo 512. — Okolní důst. pánové: kaplan z Bílavska, p. farář Gogela ze Střebetic, dp. farář a kaplan z Loukova přišli zpovídati. V sobotu byl nedělní pořádek: ranní kázání měl Dr. Kl. Žurek a dp. V. Eller zpív. mši sv. Od rána přšelo: a poutníci po poledni odcházeli v dešti na Velehrad. Na neděli jsme v takové nepohodě nikoho neočekávali. Přece však přišlo poměrně mnoho poutníků, ba i průvod z Týna u Lipníka s dp. farářem, a z Jezernice 60. V neděli bylo zamračeno, ale nepršelo: ve chrámu mohlo býti na 500 poutníků. Odpoledne přivedl dp. L. Kuksa asi 100 poutníků z Trnávky u Mor. Třebové, kteří v pondělí v poledne odešli na Velehrad. V pondělí bylo pěkné počasí: sušilo se seno, které mělo býti před svátkem Navštívení P. Marie svezeno; v úterý se šťastně dostalo pod střechem. V úterý večer přivedl katecheta Fr. Bílek žáky měšťanské školy z Konice. Ve středu ráno byla zpívána mše sv. za průvod z Mrlínka u Bystřice, který přichází na rozeslání apoštolů. Ve středu večer byla bouřka s deštěm, ale nebyla hrozná. Napršelo 9 mm. 16./7. na svátek škapulířové P. Marie, ač byla mlha, bylo na 500 poutníků. Večer přivedl J. Rýpar, katecheta z Jaktaře u Opavy, 60 žáků ze Slezska. Ve čtvrtek ráno o 8. hod. začalo pršet, a ve velkém lijáku přišel průvod z Fryštáku, a měl zpív. mši sv.; o čtvrt 12 dop. se zablýsklo a zahřmělo na jihozápadě. Počasí v červenci nebylo právě příznivé: ale jinde, ba i na Velehradě dle zpráv z denních listů bylo horší; musili jsme se tedy s ním spokojiti. 1./7. napršelo 25 mm, 9./7. 26.5 mm, 12./7. 27.3 mm. 17. 7. od 8 hod. ráno až dopoledne 22 mm. Teplota v červenci se pohybovala mezi 8°—20° C.

Duchovní cvičení na Sv. Hostýně. Duch. cvičení na Sv. Hostýně od 23.—27. června účastnili se následující P. T. důst. páni: Jos. Bernát, far. Bohuslavice (Ol.), Jos. Dorazil, koop., Milotice (Ol.), Jan Friedl, koop. Dubisko (Ol.), Karel Gregor, koop., Prostějov (Ol.), J. Konečný, far., Ruda (Br.). Jos. Konšel, k. a. úředník, Kroměříž (Ol.), Fab. Keppert, far., Lipov (Ol.), J. Mazánek, far. v., v., Višňová (Br.), Fr. Ošťádal, far., M. Trnávka (Ol.), Fr. Piskoř, viceděkan, Náměšť, (Ol.), Fr. Pořízek, farář, Dunajovice (Brno), Jan Raus, far., St. Rousinov (Br.), Vlach, Dambořice (Br.), Jan Zajíc, farář, Charváty (Ol.) — Řídil P. Ant. Ostrčilík T. J. — Zbývá ještě několik míst v turnu V. (2.—5. září). P. T. důst. páni, kteří hodlají se účastniti, račtež co nejdříve přihlásiti se u duch. správy na Sv. Hostýně.

Vyznamenání. Nejd. p. arcibiskup bulharský msgr. Rob. Menini ze Sofie vyznamenal o velehradských slavnostech vdp. P. Baltazara Hřivu, faráře v Napajedlích, bulharským záslužným křížem sv. Cyrilla a Methoda. Vdp. Hřivovi náleží veliká zásluha o zdar velkolepých a složitých slavností velehradských, neboť jemu připadla obtížná oekonomická část.

Srdečně blahopřejeme.

Na slavnosti korunovační: Nejmenov. z farnosti blazické 1 K, nej. ze Židenic 1 kor., 2 dobrodinci ze Slezska 2 K, Muchová z Brna, Nová ulice č. 8., 10 K, Rosalie Šrajerová 40 h, Alžběta Kroupova, Vídeň, 2 K 60 h, Vincenc Hradil, 2 K, Ant. Kozáčková, Stará Ves, 1 K, Nejmenovaný 60 hal., Marie Kropková Roketnice u Př. 25 K.

Na mosaikový obraz. Jos. Soška 10 K, † Helena Poláchová z Nové Vsi u Břeclavy 2 K, P. Fr. Goldmann Sternberg 5 K, nej. 1 K, Fr. Motáček, koop. Kdousov, 3 K, prof. Otto Gaube, Jihlava, 2 K, Ant. Chvátal, koop., Žarošice 5 K, pan farář Stará Ves 2 K, dp. farář Keppert 10 K, 4 poutníci z Těšetic 26 K, dp. Jan Daněk 10 K, Františka Vavrečková, Opava, 2 K, Al. Sováková, 10 K, Jan Neugebauer far. Podhradní Lhota 10 K, Marie Havlíčková 20 K, Teof. Krupová z Mor. Ostravy 2 K, nej. Horní Ves 5 K, Nej. z Tasova 5 K.

Na kostel: Jan Neckař 10 K, nej. Texas 2 K, nej. 2 K, J. Černý z Holubic 2 K, Františka Blahutová 1 K, Isidor Valenta 10 kor., nej. z Fryštáku 5 K, Nej. 10 K.

Na křížovou cestu: Nej. 1 K, Josef Král, Raková, 2 K, Nej. 2 K, Nej. 1 K, Ludmila Linhartová, Příbor, 1 K, Nej. z farnosti Dobroměřické, 2 K, Čtenářka Hlasů ze Židenic 5 K, Marie Ryšánková z Drysic 20 K, Fr. Spisarová, Želč, 2 K, Nej. 1 K 20 h, Nej. 2 K, Nej. z Náměště u Olom., 10 K, Cecilie Zavadilová 1 K, Kundera 1 K, Leopoldina Vranova, Prostějov, 1 K, Ludv. Kupčíková, 1 K, Nej. Dluhonice 1 K, Ne-

jmenovaná 2 K, Nejmenovaná Herotice 2 K, Marie Heindrichová, M. Ostrava, 1 K, Zlámalová, Doloplazy, 2 K, Nej., Praha, 20 K, Vídeň, 40 K, Fr. a Anežka Kamenický, Vo-Nejm. 2 K, Nej. z Povlu u Olom. 40 K, pí. Šťastná, Vídeň 40 K, Fr. a Anežka Kamenický, Vostopovice, 20 K, nej. 20 K.

Na sousoší: Nej. z Dluhonic, 1 K, Nej. z Fryštáku 5 K.

Na útulnu: Františka Hohnová 1 K, Frt. Vavrečková 1 K.

Na světlo: Kristina Vašíčková z Milotic 18 kor. a jiní nejmenovaní 11 K 94 h.

Museum na sv. Hostýně. Na posvátné hoře zakládá se zvláštní svatohostýnské museum, v němž mají soustřediti se všechny památky historické i předhistorické, pokud by objeveny neb vykopány byly na Sv. Hostýně, neb jeho minulosti se týkají. Na četných místech provedeno bylo pátrání, které dosvědčuje, že Hostýn již v pravěku byl osedlístem stálým a kromě toho i v pozdějších dobách občasným útočištěm těch, kdož v dalekém okolí za nepřátelských vpádů obávaly se o svůj život a majetek. Dosavadní nálezy dosvědčují, že jest bajkou tvrzení, že starobylost sv. Hostýna je dílem novověkým, ty staré střepy, kamenné zbraně, bronzové i železné, vše nasvědčuje, že historie sv. Hostýna je více než tisíciletá, ba mnohem starší. Aby celý význam tohoto posvátného místa lépe vynikl, bylo by si přáti, aby starší památky (obrázky z předešlých století, knihy, listiny a p.), které buď přímo sv. Hostýna se týkají, neb k němu se nesou, byly na klášter hostýnský zasilány, kde dostane se jim velmi svědomitého umístění. V rodinách bývá nejedna taková památka, která by časem mohla býti pohozena neb zničena, pro poutní místo naše může však býti velikého významu. Kdo máš něco vhodného, přispěj k rozmnožení sv. hostýnského musea.

Čtenáři »Anežky«, »Ludmily« a Václava t. zvaná Papírová rodina budou konati letos na Sv. Hostýně svůj sjezd 8. září.

Antipendium na hlavní oltář posílá: M. Pultcova, Brno, nej. z Kojetina květiny do kaple bl. Jana Sark., Štěp. Hícklova, Místek, květiny.

Panně Marii Svatohostýnské děkují: M. Š. Vyškov, za vyprošení zdraví a pomoci, a posílá 2 K, ctih. matka představená Přestavky za vyslyšení v jisté záležitosti, H. K. Zahnašovice za uzdravení muže z padoucí nemoci, odběratelka Hlasů z Bernatic za uzdravení v nemoci a vyslyšení v mnoha jiných potřebách, Alois Sedláček, Loukov u Drahanovic, za uzdravení dcery, F. F. Hranice za uzdravení sestry v duševní nemoci, a obrácení bratra, K. K. Lipník za vyslyšení v těžkých záležitostech. M. H. z farnosti Bohuňovické: P. Marii, sv. Antonínku a sv. Anně za vyslyšení prosby.

Za redakci zodpovídá David Kubíček, emer. děkan v Kroměříži.

Nákladem Matice Sv. Hostýnské. — Tiskem Jindřicha Slováka v Kroměříži.

božensko-mravních ve statečnou dceru církve a vlasti, doporučuje se »Ludmila«, výchovavací ústav pro dívky v Napajedlich, řízený konventem ses. sv. Kříže. Ústav má: školu obecnou a měšťanskou, jednoroční školu obchodní, kurs pro vzdělání industr. učitelek, kurs pro vzdělání pěstunek školy mateřské, školu ženských ruč. prací, kurs pro přistihování a šití šatů, školu hudební a školu řečí, jakož i kurs hospodyňský. Ústav je v krásné, zdravé krajině a má rozsáhlou zahradu. Peněžité poplatky jsou velmi mírné. Přihlášky možno činiti po celé prázdniny. Školní rok počíná na ústavu 1. září. Prospekt na požádání zašle ředitelství ústavu.

Číslice, které ukazují, proč katoličtí Slovinci organisovaní v slovinské lidové straně dodělali se takových úspěchů v politickém vedení národa. Dle statistiky mají katoličtí Slovinci v Krajině ke konci r. 1911: 462 vzděláv. sborů s 43.229 členy, 109.550 knihami, 243 pěveckých a 86 tamburášských sborů, 277 divadelních odborů, 1108 představení skioptikonů, 2586 přednášek, 55 vlastních domů. Svaz »Orlů« čítá 150 odborů, 4000 řádných členů, z nich 2700 cvičících, 2400 v stejnokroji, 1750 přispívajících; přednášek uspořádáno 982. Mariánských družin je v Krajině 383 a v nich jenom dívek 30.000. Menšinový obranný spolek »Slovenská Stráža« má 109 odborů v Krajině, 54 ve Stýrsku, 15 v Goricku, 14 v Korutanech, 5 v Terstu a okolí, 2 v Istrii. Ruku v ruce s politickým uvědomováním lidu kráčí činnost vzdělavací a proto přes všechno spojenectví liberálů se sociálními demokraty vítězí slovinská lidová strana v poslední době na celé čáře také při volbách do obcí, a to i na takových místech, kde dosud vládli liberálové nebo Němci. Svor-nost a kázeň ve straně, nezištnost a obětavost vůdců strany, nadšení mezi lidem, hra-jí tu hlavní úlohu.

Konvertiti v Anglicku. Dle Catholic Heraldu počátkem září v pevnůstce August, benediktinském klášteře ve Škotsku, 4 osoby přestoupily ke katolické církvi, mezi nimi bývalý kněz episkopální církve. Při jeho slibu přítomni byli 3 bývalí kněží anglikánské církve, kteří nyní jsou členy řádu Benediktinů. Dříve konali studia na univer-sitě v Cambridge, kdež si vydobili též aka-demické stupně.

Kterak zlepšíme svítivost lamp? V době dlouhých večerů, kdy mnoho se svítí, bývají v inserátech nabízeny kuličky zvané »petrolith«, jež prý světlo petrolejové velice zesilují. Má-li se petrolithu užití, musí se koupiti nový knot, lampa důkladně vyčistiti a kulička jež páchne naftalinem, dá se do lampy, kde v petroleji se rozpustí. Jest to neobyčejný švindl a kuličky — stojí 1 K — nemají ceny ani jednoho haléře. Tajemství lepší svítivosti záleží v novém knotu a čistotě lampy; kdo měl novější knot a lampu (myslíme strojek — mašinku) s cylindrem čisty, nepozná žádného rozdílu. — Obnovujeme častěji knot a čistíme řádně lampu a »petrolith« je překonán!

Výsledky nevěrecké školy ve Francii

Dle francouzských úředních zpráv přibývalo zločinců tehdy, kdy katechismus ze školy byl vyhozen. Roku 1831 až 1835 bylo pro zločiny odsouzeno 113.000 lidí, do roku 1856 dostoupilo číslo zločinců na 280.000. Když pak roku 1856 dovoleno opět kněžím vyučovati náboženství, ubývalo hned zločinců. Od roku 1856 do 1860 bylo odsouzeno 200 tisíc zločinců, tedy hned o 80.000 méně. — Když pak liberálové obmezili r. 1861 vyučování náboženství, stoupla opět zločinost. Od r. 1861 do 1865 spácháno 272.000 zločinů a od r. 1866 do 1870 stoupl počet zločinců na 280.000. Po pádu císařství, kdy opět kněžím bylo dovoleno vyučovati náboženství, klesl počet zločinců na 210.000. Od roku 1876 začalo znova zuření proti církvi a jejímu vlivu ve škole a číslice zločinů podávají výmluvné svědectví, jaké ovoce toto zuření přineslo. Od roku 1876 do 1880 odsouzeno 372.000 zločinců, a číslo to rostlo až r. 1911 vykazovalo 957.000 zločinců. Je to děsná mluva skutků o blahu, jaké zavádí škola bez Boha, bez náboženství.

Drahé myši. V Chicagu pořádal nedávno »American Mouse-Club« svéráznou výstavu. Byla to výstava myši, na níž byly zastoupeny skvostné exempláře. Bylo zde tisíců různých myši. Všechny obyčejné myši byly ovšem vyloučeny. Naproti tomu byly tu vzácné indické, čínské a africké myši ohromné velikosti a také myš, která nebyla mnohem větší brouka. Jedna z těchto nejmenších myši má prý ohromnou cenu 36.000 korun, ježto se tak maličký exemplář vyskytuje velmi zřídka. Majitel myši vypravoval, že mu bylo milionářem Smithem, který je také členem myšího klubu, nabízeno 120 tisíc korun, aniž však nabídnutí to přijal. Myši jsou právě tak různé co do velikosti jako co do barvy. Nejpěknější jsou indické myši barvy a lesku perleťového, z nichž 2 exempláře byly na výstavě. Bylo zde viděti barvy temně hnědé, žluté, bílé a všechny jiné směsi barev. Bezmála byla by se ostatně na výstavě stala malá či velká tragedie. Zvláštní nehodou dostala se do výstavního sálu kočka a způsobila ohromné zděšení. Bylať se již vrhla na klec myši odrůdy velmi vzácné a prostrčila svou tlapu dráty klece, když ji dozorcí pozorovali a rychle odstranili. Myš za 36.000 K dostala prý jako čestnou cenu zlatý obojek posázený brilanty.

Listárna redakce.

Marii Alfonse — Karla, Mar. sodálka. Velectená slečno sodálko! Mám Vás tuze ráda. A víte proč? že píšete do »Hlasů Svatohostýnských« tak pěkné povídky! Líbí se mi velice. Jsou tak poutavé, dojemné, a jako hvězdy září z nich oddanost, úcta, a láska k naší milé Královně Hostýnské, kterou i já tak miluji! Jsem nadšena Vašimi články, zvláště teď, kdy popisujete krásné slavnosti korunovační. Zvláště popis pouti Mar. družin mne tak potěšil, že jsem si umínila poděkovati Vám. Doufám že mluvím ze srdce všem čtenářům »Hlasů Sv.«, když volám: Zaplať Vám Bůh a milá Královna Maria, ty krásné »chudobky« jež kla-

dete Ji do věnce! — S Božským dítkem Máti, rač Vám požehnání dáti!

Upozornění. Modlitební knížka Poutník Svatohostýnský (stran 129) prodává se jednotlivě jen u prodávaců na Sv. Hostýně. Od nakladatelské firmy J. N. Derka na Sv. Kopečku u Olom. obdržeti lze jen větší množství nejméně 10 výtisků, a účtuje se 10 výtisků následovně: ve vazbě nejlevnější 4 kor. 50 hal., lepší 5 K 50 h, celoplátěné desky a zlatá ořízka 7 kor.; celluloidové černé desky a zlatá ořízka 8 kor. 50 h, mimo poštovného.

Lístárna administrace: Bezděk z Ameriky osobně zaplatil 31 K.

SKLOMALBA B. ŠKARDA, BRNO,

umělecký ústav prvního řádu hotoví
a dodává

chrámová okna

v každém provedení i slohu od nejjednoduššího vzoru do nejbohatší sklomalby figurální. Skleněná mosaika pro křížové cesty, odborná rada, výkresy, rozpočty zdarma.

Velkoobchod vínem

M. UDINA,

Rjeka (Fiume) Sušák 15.

Doporučuje svůj veliký sklad
původního vína dalmatského a
přimořského.

Zvláště doporučuje zdravotní víno
červené pro nemocné, lékaři doporučené. Nejlepší stolová vína atd.

Jediná objednávka Vás přesvědčí
o solidnosti mé firmy.

Sochy, oltáře, křížové cesty, Boží hroby,
jesle a veškeré práce kostelní zhotovuje
a opravuje umělecky, levně v každém
slohu i moderním

František V. Buk,

sochař a řezbář, uměl. truhlářství

v Praze, Jílská ulice č. 445-I
(proti Vejvodům). Založeno r. 1857.

Nákresy, fotografie, vzory kříž. cest posílám
k nahlédnutí s prosbou o laskavé navrácení.
Hotové sochy, kříž. cesty, jesle, kříže a jiné
práce možno shlédnouti v mém skladě. — Na
základě mnohých doporučení prosím o laskavé
objednávky.

! ,Tisíckrát pozdravujeme Tebe'

majová kázání (2 díly) od P. Ant. Rejzka.
Oba díly lze dostat na Sv. Hostýně
za sníženou cenu 2 K.

Jsem domácí tkadlec horský

(člen spolku křesťanských sociálů).

Zasílám zboží různé.

40—50 m zbytků, 20—22 korun
dobírkou zaručeně pracích barev bez
cnyb.

Kanafasy na ložní povlaky, košilové
plátina lněná neb polovičníky, rumburské
věby, griezety, ručníky, tkané barchety,
na šaty, modní zefíry na košile a bluzky
a na šaty, bílé grádle, flanely, modré
tisky na domácí šaty a zástěry, vše
mnou ručně pracováno, velekrásno a
trvanlivé v délce 3—15 metrů.

Frant. Mařík,

ruční domácí tkadlec,

Česká Čermná, č. 107, p. Náchod.

Každý dle potřeby račte udát co po-
třebujete i délku zbytku si račte za-
znamovati, nehodí-li vyměnit, neb dle
žádosti peněz vrátím. Zkouška mé dů-
věry ujistí každého. Též zasílám půl-
tuctu čistě lněných prostěradel bez švu
150 cm. šlr., 200 cm. dl., jen za K 15-80.

Svíce kostelní

první moravská továrna v Bystřici p. B. Firma tato počítá mezi své stálé od-
na voskové zboží a svíčky bératele přední kláštery, farní úřady,
jakož i zemské ústavy říše Rakousko-Uherské. — Zásilky vyřizují se franko, obal se
neúčtuje. — Ceny mírné.

pravé voskové, přesně dle litur-
glických předpisů, jakož i polo-
voskové a stearinové vyrábí
nejdokonaleji a doporučuje
firma

V. ZBOŘIL A SYN

Za redakci zodpovídá David Kubíček, emer. děkan v Kroměříži.

HLASY SVATOHOSTÝNSKÉ

MĚSÍČNÍK PRO LID

S povolením nejdůst. kníže-arcib. konsistoře v Olomouci a řeh. představených vydávají Otcové Tovaryšstva Ježíšova na Sv. Hostýně na Moravě.
— Vychází počátkem každého měsíce. — Celoroční předplatné K 1.50. —
V Americe 0.40 dol. — V Německu M 1.50. — Administrace na Sv. Hostýně
„ Rostěna

tlivců zvláště dlužno se zmíniti o Jeho Milosti, nejdp. prelátovi Prokopu Šupovi, opatu z Rajhradu. Benediktinský klášter rajhradský je těsně spojen s nynějším Sv. Hostýnem. Když totiž roku 1841 počalo se s opravou zpusťoseného chrámu na Sv. Hostýně, byl to rajhradský opat Viktor Šlosar, jenž opravu tu velikomyslnou podporou urychlil. Týž opat dne 2. července 1845 obnovený chrám požehnal, aby se v něm mohly konati bohoslužby, a sám téhož dne v něm sloužil první mši sv. za přítomnosti tisíců zbožného lidu moravského a k nezměrné jeho radosti. Jiný kněz benediktinského řádu z Rajhradu, známý spisovatel Řehoř Volný v r. 1844 svým nákladem dal zbudovati hlavní oltář svatohostýnský, milostnou sochu Panny Marie s božským Děťátkem a ostatními uměleckými ozdobami za oltářem. Od té doby z Rajhradu a okolí pořádaly se pouti na Sv. Hostýn. V lonském roce korunovačním stalo se to dne 8. září. Sám nynější nový opat rajhradský Prokop Šup hned po svém vysvěcení na opata průvod ten přivedl s vdpp. arcikněží Linkenheldem a Mikšánkem, farářem Jančíkem a s kněžími rajhradskými.

Nejdp. opat připutoval na Sv. Hostýn i letos, a to právě na výroční den korunovace. A s největší obětavostí věnoval se cele Sv. Hostýnu a poutníkům. Všude ho bylo viděti, kde mohl přispěti k oslavě korunované Královny. Dlouho do noci zpovídal, lidu věřícímu kázal a slavnou pontifikální mši sv. oslavu Matky Boží zveleboval. Odejel se Sv. Hostýna až po hlavních slavnostech dne 18. srpna.

Spolu s nejdp. opatem horlivě při slavnostech výročních na Sv. Hostýně horlivě pracovali vedle kněží domácích také jiní kněží poutníci, hlavně: vdpp. děkan Kreml z Bystřice pod Host., děkan Jan Daněk z Jevíčka, farář Talmáček z Loukova, děkan z Rosic u Brna, profesor Ant. Janda z Kroměříže, kaplan Sigmund z Bílavska, kaplan Bernát z Kozlovic u Příbora, kaplan Janíček z Choliny, páni bohoslovci a jiní.

Počasí bylo slavnostem bohužel málo příznivo. Dne 14. srpna ve čtvrtek sice nepršelo, ale husté mlhy zahalovaly Sv. Hostýn. Poutníků však bylo přítomno velmi mnoho, mezi nimi i průvody.

Večerní slavnosti mohly se vykonati přesně dle stanoveného pořadu. O 7. hod. uvítal poutníky ve chrámu Páně vdp. superior P. Ant. Ostrčilík. Pozdravil je, posílil duše jejich a nadchl je k důvěře a úctě k Panně Marii. Po kázání byla vystavena nejsvětější Svátost Oltářní. Nejdp. opat Šup s přísluhou kněží a bohoslovců na stupních oltářních vykonal záslibnou modlitbu k Božskému Srdci Páně, načež následoval sv. růženec, litanie loretánská a slavné sv. požehnání. O 8. hod. konal se světelný průvod. Poutníci seřadili se u Sarkandrovky a se svícemi v rukou za radostného zpěvu vždy krásné písně »Tisíckrát pozdravujeme Tebe« ubíral se průvod okolo křížové cesty a pak po schodišti ku bráně chrámové. Vinul se jako planoucí řeka kolem lesů hostýnských. Srdce všech účastníků byla naplněna radostí a v očích leskly se slzy hlubokého dojmu. Oslavena byla Panna Maria, poutníci veřejně se ukázali jako její věrné dítky a upřímní ctitelé. Před chrámem pak poutníci, otevřenou branou chrámovou patříce na osvětlenou milostnou sochu, otevřeně vyznali svou víru tím, že společně a hlasitě vykonali večerní modlitbu. A s výšin nebeských zajisté Královna Svatohostýnská jim žehnala. — Večerní oslava mariánská byla zakončena ohňostrojem, který provedl dp. P. Jan Černý T. J. — Škoda, že mlhy a sychravé počasí kazily jeho lesk.

Na slavný den Nanebevzetí Panny Marie přišlo opět mnoho poutníků. Počasí bylo příznivé. Od 4. hod. ráno slouženy byly mše sv. O půl 8. hod. ráno bylo první kázání. Pan děkan Daněk ústy výmluvnými a slovy nadšenými důvěru a lásku k Panně Nejsvětější vzbudil v srdcích posluchačů.

O 10. hod. pak bylo kázání v kostele i venku. V kostele kázal vdp. Černý T. J. a venku profesor Janda. Kostel byl přeplněn a také venku okolo kazatelny tísnily se zástupy zbožných poutníků. Vždyť jich bylo na Sv. Hostýně několik tisíc. Pontifikální mši sv. pak obětoval nejdp. opat rajhradský.

Hřbitůvek na Sv. Hostýně (otevřen).

Po poledni přicházeli opět noví poutníci. Zvláště veliký byl průvod z Břeclavy, bylo v něm přes 500 poutníků. Za vedení obětavé a horlivé paní Čapkové a jejího syna bohoslovce průvod ten na Sv. Hostýn přišel z posvátného Velehradu, kdež jeho účastníci dopoledne byli vzdali hold sv. našim věrověstům Cyrillu a Methoději. Srdečné poutníky večer o 7. hod. přivítal vdp. P. Rozkošný T. J. — Po večerní pobožnosti konal se světelný průvod. Byl ještě úchvatnější nežli dne předešlého, a to jednak

proto, že nadšené zpěvy byly doprovázeny břeclovskou hudbou, a jednak proto, že počasí bylo příznivější a vzduch čistější.

V sobotu opět od časného rána se zpovídalo a slouženy byly mše sv. Velmi krásným a důležitým zjevem při letoších poutích korunovačních jest, že skoro všichni poutníci přistupují ke sv. svátostem. A to zajisté jediné jest pravá pouť, když poutník nejen svaté místo na Sv. Hostýně navštíví a tam se pomodlí, ale když tam také přijme sv. svátosti. Tak to dělávali naši předkové, zachovávejme všichni tento krásný zvyk.

V sobotu kázání měl vdp. P. Rozkošný T. J. o půl 10. hod. dopol. a slavnou mši sv. s přísluhou sloužil vdp. děkan Daněk. — Odpoledne v sobotu počasí velmi se zhoršilo. Dole pod Sv. Hostýnem bylo ještě dosti jasno, avšak nahoře již brzo po poledni počalo pršet. Průvody z Napajedel, z Prosenic u Přerova a z Kozlovic u Příbora přišly na kopec již za deště. A čím dále, tím déšť byl silnější a mlhy hustší, tak že večerní oslava konala se pouze v kostele a světelný průvod musel odpadnouti. Potěšili se však poutníci tím, že uvítací večerní promluvu měl nejdp. opat Šup, který slovy opravdu srdečnými a tklivými srdce posluchačů z prachu zemského povznesl ke trůnu nebeské Královny.

Ze soboty na neděli bylo počasí velmi nepříznivé. Pršelo celou noc za silného a chladného větru, poutníci však bohudíky všichni nocovali pod střechou. I v neděli 17. srpna byla hrozná nepohoda. Přece však přišlo mnoho poutníků. To zajisté jest jasným důkazem, že lid náš tak vroucně miluje Sv. Hostýn a ctí svou korunovanou Královnu. Obětavost poutníků byla opravdu obdivuhodná, tiše a trpělivě snášeli všecku nepohodu z lásky k Matce Boží a zbožnost jejich byla srdečná. Zajisté Svatohostýnská naše Matka jim to mnohonásobně vynahradí. Ranním kazatelem v neděli byl vdp. děkan Daněk, o 10. hod. pak vdp. P. Zimmerhackel velmi poutavě a nadšeně vyložil pozorným posluchačům dějiny Sv. Hostýna. — Než ani v poledne počasí se nezlepšilo, a poutníci jak přišli, tak také odcházeli za deště, mlhy a větru. K poledni počal barometr poněkud stoupat, i vznikla radostná naděje, že se vyčásí. Světelný průvod však nemohl se konati.

V pondělí ráno nepršelo, ale Sv. Hostýn byl úplně ve mracích. Není tedy divu, že poutníků přišlo méně, průvod byl tu jen jeden a to z Frýdku ve Slezsku. V ten den vedle korunovačních pobožností konala se také oslava 83tých narozenin Jeho Veličenstva. Slavnostní kázání měl vdp. profesor Janda z Kroměříže a slavnou mši sv. nejdp. opat rajhradský, kterýž pak Sv. Hostýn opustil. Poutníci jsou mu ze srdce vděční za jeho obětavou práci.

Přes den se vyčásilo tak, že večer narozeniny císaře pána mohly býti oslaveny krásným ohňostrojem. Vydařil se panu pořadateli dp. P. Černému T. J. znamenitě, jistě z daleka bylo jej viděti.

V úterý sloužil zpívanou mši sv. a kázal P. Jan Černý T. J., ve středu P. Ignác Kadlčák, novosvěcenec z Hrabůvky u Ostravy, který také poutníkům udělil primiční požehnání. Ve čtvrtek měl zpívanou mši sv. a kázání P. Frant. Zimmerhackel T. J. Zakončení týdne korunovačního bylo neočekávaně slavné. Zavítal totiž na Sv. Hostýn vzácný poutník z Ameriky nejdp. biskup z Lincolnu v Nebrasce Jan Henry Tihen. Byl u sv. Otce v Římě, a odtud navštívil svého sekretáře, který dlel návštěvou u svých staříckých rodičů v Žibřidovicích ve Slezsku. Odtud nejdp. biskup i vdp. sekretář Josef Blacha přijeli na Sv. Hostýn. Ve zvláštním článku zmiňujeme se o této jeho návštěvě. — Nejdp. biskup ve čtvrtek večer měl slavné sv. požehnání a v pátek, v den ukončení korunovačního výročí, sloužil

o 9. hod. ráno biskupskou mší sv. Slavnostní kázání na ukončení korunovačního výročí měl vys. dp. probošt dr. Ant. C. Stojan. Pan probošt bohužel nemohl se na Sv. Hostýně dlouho zdržeti. Přijel sem z okresu uh.-hradišského, kdež jako poslanec prohlížel ohromné škody povodní způsobené, přijel v noci, a oslaviv Matičku Boží zase tam odjel. — Slavnostní oktávu ukončil vdp. superior P. Ostrčilík T. J. večerní pobožností, po níž bylo zapěno slavné »Tedeum«. —

Od úterka započalo příznivější počasí; kéž potrvá, aby lid náš mohl ukončiti práce polní, a aby také dle možnosti mohl se zúčastniti ještě ostatních letošních slavností svatohostýnských!

Ačkoli letošní oslava korunovační konala se v menším rozsahu, a ačkoli počasí z větší části bylo nepříznivé, přece byla krásná a významná. Tisíce poutníků se zde potěšily a povzbudily, tisíce uctily korunovanou Královnu Moravy. Slavnosti ukázaly, že Sv. Hostýn zůstane lidu našemu vždy pravým útočištěm a zdrojem života duchovního. Morava spojena jest se svou Vítěznou Ochranou a Královnou nejněžnějšími svazky lásky a oddanosti.

Fr. Xaver Zimmerhackl T. J.

Vzácná návštěva.

Boží prozřetelnost to asi řídila, že jako loni se zúčastnil americký biskup Msgr. Josef Koudelka korunovační slavnosti Panny Marie hostýnské, tak letos opět jeden americký biskup právě na konec prvního výročí slavné korunovace navštívil svatou naši horu.

Dne 21. srpna k večeru přijel vysoce důstojný pan Jan Henry Tihen, biskup v Lincolnu, Nebraska. Ač unaven cestou, měl hned v našem velechrámu slavné požehnání, jež se za příčinou korunovačního výročí po celý oktáv v 7 hodin večer konalo. Všichni přítomní byli dojati jeho důstojným vystoupením, jeho mohutným hlasem a silnou, vysokou postavou. Bylo vidět, že je pravý Ameríkán, jehož chování se poněkud liší od života Evropanů.

Má 52 let. Studoval v koleji benediktinské Atschinson, Kansas; bohosloví v St. Francis Wisconsin. Biskupem se stal 6. července 1911 ve Wichita, Kansas. Jest slavným řečníkem netoliko ve vlastní diecesi, nýbrž v celé Americe. Jest velký přítel Slovanů amerických a neúnavný misíonář. Navštěvuje pilně svou diecesi a birmuje i v nejmenších osadách, kde jsou třeba jen 4 duše, chtěje seznati důkladně poměry svých diecesánů. Je pravý nástupce svatých apoštolů v Americe. Neleká se žádné obtíže, když se jedná o získání nesmrtelných duší a o rozšíření slávy Boží. Je oblíben u všech Amerikánů nejen katolíků, nýbrž i jinověrců. Řeční za všech možných příležitostí a slavností, nejen ve vlastní diecesi, nýbrž i v jiných a vždycky je rád slyšán.

Tento v Americe tak oblíbený biskup vydal se letos na cestu do Říma. Vykonal tam biskupům předepsanou pouť »ad limina Apostolorum«, aby svatému Otci podal zprávu o stavu své diecese. Zároveň přivedl k němu americké poutníky. Vykonav římskou pouť navštívil některá slavná města italská: Florencii, Paduu, Benátky a Milán. Nato cestoval do Švýcarska a Německa, odkud jel do Žibřidovic v Rak. Slezsku, rodiště svého sekretáře, vdp. Josefa Blachy, který tam u svých staříčkových rodičů návštěvou dlel. Ze Žibřidovic, kde ráno sloužil mši svatou, odebral se do Mor. Ostravy k vdp. kanovníku Špičkoví, odkud pak odjel na Sv. Hostýn, příchod svůj telegraficky oznámiv.

Vzácný host byl na Sv. Hostýně s radostí a velkým zájmem přivítán a do kláštera přijat. Při večeři vypravoval všelicos o poměrech amerických, které se od našich nápadně liší.

Druhého dne, kdy se končila oktáva výročí korunovační slavnosti, sloužil o 9. hodině biskupskou mši svatou za assistance P. Superiора, P. Jana Černého T. J., P. V. Wirsiga T. J., P. R. Rozkošného T. J., dp. Fr. Navrátila (Kojetín), dp. J. Herala z Brna a dp. P. Neduchala (Všechovice). Byla to jeho první mše sv. pontifikální v Evropě u nás, u P. Marie Svatohostýnské. Po mši svaté měl vdp. probošt dr. Stojan, který původně byl pozván k sloužení této mše svaté, řeč ke shromážděným poutníkům. Při snídání pak rozhovořil se s ním vys. důst. p. biskup o poměrech Moravanů a Čechů v Americe žijících a prosil o radu, jak by pro ně mohl získati české kněze.

Po snídání prohlédl si křížovou cestu, rozhlednu a nový hřbitov. Byl všecek unesen uměleckými krásami svérázné křížové cesty, nového hřbitova a všeho, co spatřil. Dojemný byl pohled na pana biskupa na hřbitově. Poklekl si zbožně u hrobu † P. Malého, jenž druhdy v Nebrasce po 10 let působil a o němž byl p. biskup mnoho chvalitebného slyšel, a modlil se hlasitě se svým průvodčím, vdp. Josefem Blachou tři Otčenáše a Zdrávasy s dodatkem: Odpočívej v pokoji; Amen.

Odpoledne prohlédl si s velkým zájmem svatohostýnské museum, letos založené, všecky jeho památky nové i staré, zvláště velké, drahocenné korunovační album fotografické jakož i právě vyšlou pamětní, slavnostní knihu o papežské korunovaci. Neopomenul se zapsati do pamětní knihy svatohostýnské, v níž podepsán jest císař pan a jiní vysocí hodnostáři. — Prohlídl si s velkou zálibou kostel, jeho nástěnné historické obrazy, zvláště pak zlaté korunky. Velmi chvalně vyslovil se o mosaikovém obraze Försterově, což proto je důležité, že právě přišel z Italie, kde měl příležitost podobné obrazy shlédnouti. Zejména rozhovořil se o starých mosaikových obrazech v Miláně, které italská vláda hledí zachovati.

Od kostela rozhlížel se opět a opět s velkou zálibou po krásných krajinách naší vlasti, obdivoval velkolepé schodiště, navštívil vodní kapli, kde vykonal svou pobožnost. Sestoupil a prohlédl si ono sklepení podivuhodné, z jehožto skály se prýští naše svatá voda, píl ji s úctou a chutí.

Na otázku P. superiora, zdaž toho nelituje, že navštívil Svatý Hostýn, odvětil hluboce dojat: »Důstojný pane, jen toho lituji, že již musím odejít. Přiznávám se, že mimo audienci u sv. Otce jest tento den nejkrásnější, který jsem dosud v Evropě zažil. Slibuji, že navrátiv se do Ameriky, budu tam hlásati slávu a krásu Svatého Hostýna. Dá-li Bůh, opět navštívím vaši svatou horu.« Pak se rozloučil volaje:

Vale, Beatissima Virgo Maria!

S Bohem, nejsvětější Panno Maria!

Maria Alfonsa.

Chudobky ještě . . .

Starý zvoník.

Měl také rád Panenku Marii svatohostýnskou. Byl jenom prostým vesničanem, ale věděl, jakým štěstím pro duši jest, miluje-li Boží Rodičku.

Již po čtyřicet roků třikrát denně zvoníval ve své vísce: »Ave Maria!« Jenom jednou v roce, kdy putovával na Sv. Hostýn na pouť, zvonila místo něho jeho žena nebo syn. Jindy ne. Když vyzváněl poprvé, byla kaplice nově postavena a vysvěcena. I on byl silný, mladý. Stárli spolu. Za

těch čtyřicet roků naklonila se jeho šje a šediny pokryly jeho hlavu. I zvoníčka sešla, zchátrala. Šindelová stříška šedým mechem se pokryla.

Viska, v níž žil, je několik hodin vzdálena od Sv. Hostýna. Od kaplice je viděti jenom světlý bod posvátného chlumu. Ale stačilo to. Vesničané vzhlíželi k onomu místu s takovou vroucností, jakoby dleli ve svatyni, všem Moravanům tolik milé a drahé.

Hřbitůvek na Sv. Hostýně (zavřen).

Ač mu nohy službu vypovídaly, nedbal toho. Chodil na pouť pěšky s processím každý rok. Když poutní zvony v poledne rozhodily vlny zvuků v kraj, naslouchal, neuslyší-li ze své kaplice zvonit poledne. A zdálo se mu vždy, že mohutný hlahol zvonů velechrámu mariánského pojí se s dětským jasným zpěvem vesnického zvonku.

Týden před korunovací vážně onemocněl. Bylo mu líto, že nebude moci jíti s poutníky. V den, kdy odcházeli, musel býti sv. svátostmi zaopatřen. »Ten již nepovstane«, říkali všichni.

Ve čtvrtek ráno, o svátku P. Marie se mu hezky uvolnilo. Začal slabým hlasem hovořit o dnešní slavnosti: »Jak to asi bude úchvatné, až se koruny zalesknou na hlavě Ježíška a P. Marie. Jak lidé budou jásat a zvony po celé Moravě se rozezvučí, aby Korunované vzdaly hold«.

Blížila se desátá hodina. Stařeček pojednou ožil. Jakoby se v jeho cévách rozproudila mladistvá, bujará krev. Vstával s lůžka, chtěje se sám oblékat. Žena udiveně přiskočila a ptala se, co chce dělat. Pohlédl na ni řka: »Což nevíš, že za chvíli se rozezvučí všechny zvony na Moravě? Pomoz mi, abych mohl dojít ke kapličce a také k Její slávě zazvonit«.

Nechtěla mu kalit radost. Když vyšli z chaty, podávala mu hůl, aby se opřel o ni. »Což myslíš, že jsem tak slabý? Ale, pospěšme si. Zdá se mi, že v městečku na kostelní věži zvony již se rozhoupaly. A jistě tam slyší střelbu a zvonění se Sv. Hostýna«.

Zazvonil. Třesoucí rukou se poženal a zkalený zrak upřel k známému svatohostýnskému bodu. V oné chvíli zapěl sbor v kostelní svatyni. »Regina coeli!« A stotisícový jásot: »Již je korunována«, zachvěl oblaky.

Hlasy okolních zvonů zmlkly . . . Zvoníkovi únavou klesly ruce. Stěží dovedla ho žena na lůžko zpět. Na tváři uhostila se mu smrtelná bledost. Upadal v bezvědomí. Chvilími, kdy dřímал, blaženě se usmíval. A bledý, mroucí ret zašeptal: »Také jsem Jí zazvonil, zazpíval . . .«

O dvanácté hodině šla jeho manželka odzvonit poledne. Plakala. Když dozvonila, na chvíli ustala. Pak uchopila konec provazu znova zas. Zvonek znova zahlaholil, ale ne radostně, jásavě. Tesklivě oznamoval v kraj:

»Starý zvoník zemřel . . . !«

P. Ant. Dokoupil.

Leťela bělounká holubička.

Bylo to před tisíci roky. Na horách araratských zakotvila Noemova archa. Daleko široko vůkol dusily kalné vlny potoky všechen život, jen v arše bylo živo, která jediná byla tenkrát útlukem a prostřednicí života. Kteréhosi slunného dne otvírá se okénko archy a ven vylétá holubice. Krouží kolem hor, slétá i v údolí, hledá místa, kde spočinout. Chýlí se k večeru již, a holubice vrací se do archy zpět — s olivovou ratolístkou v zobáčku. Holubičko milá, zvěstovatelko života a radosti, prostřednice mezi živými a křísící se zemí, kdo by se nad tebou nezaradoval?

A kdo nepotěšil by se knihou, jež jako holubice radostí rozlétla se tyto dny se Sv. Hostýna? »Papežská korunovace Matky Boží Svatohostýnské« jest její jméno. Daleká jest tvoje cesta, holubičko milá, ale neboj se a leť! Leť k věčnému Římu, a tam vyprávěj sv. Otcí, jak miluje Matičku Boží náš lid; řekni mu, jak jsme mu vděční, že svým zástupcem nám korunoval naši Královnu. Leť a zastav se u bílého stařečka na císařském trůnu, a pověz mu, jak posud rodičové dětem vypravují o šťastné té chvíli, kdy na Sv. Hostýně uprostřed tisíců věrného lidu k Matičce naší se modlil císař pán. Neboj se nic a jen směle zaleť do rezidencí knížat, do zámků pánů a paní vznešených. Nemusíš se bát! Tvoji tvůrcové tak tě upravili, tak vkusně tě vystrojili, že těžko najít tobě rovnou, a hodíš-li se ještě do toilet, jež ti uchystali do výbavy, budeš ozdobou každého salonu. Leť tedy k pánům a k paním,

kterí dovedou kořit se jako služebníci nebeské Královně a věz, že budeš vítána.

Rozleť se, holubičko milá, po širých krajích, tam tisíce nízkých chaloupek dopřejí ti místa k odpočinku. Zaklep na dvěře hlubokých žudrů, řekni jen, že jsi se Sv. Hostýna, že neseš do krajů širých slávu Boží Matičky, — a uvítají tě s otevřenou náručí. Půjdeš z ruky do ruky, co chvíli o tobě bude řeč, staří i mladí se shrknou kolem tebe, tvoje zprávy a tvoje obrázky budou, byť i stokrát slyšeny a stokrát prohlédány, vždycky nové, vždycky milé. Nesestárneš, neomrzíš se, budeš se dědit z rodičů na děti. Budeš jim vypravovat svými zprávami a svými obrázky, jak celý národ náš závodil v oslavě Vítězné Královny Moravy, — a jak tonul tenkrát v nejčistší radosti. Budeš svědčit, že Královna nebeská je příčinou naší radosti, — a věz, že svědectvím tímto mnohé srdce potěšíš, mnohou duši získáš a pod ochranu Královny přivedeš.

Leť, holubičko, a stav se v našich farách. Zaklep u mladých velebníků i u starého. Možná že tě budou hledět odbavit zkrátka, ale nedej se! Nabídní jim rychle svých výtečných služeb na kazatelnu i do školy. Řekni bez obalu, že skrýváš plno perel, přímo oslňujících a vábivějších, než by našli v celém stohu knih.

Leť k našim klášterům a vypravuj těm skrytým klášterníkům a ti- chým klášternicím, které beztoho málo o světě vědí, že i ve světě hoří oheň lásky k Matičce Boží, a povzbuď je, ať pomáhají silou i modlitbou svojí střežit tento oheň, aby neuhasl, ale šířil se dál a všechno aby zachvátil.

Na letu svém nevyhneš se městům. Neboj se jich! Zastav se jen časné z rána u kostelů a uvidíš, jak mnozí a mnohé tam spěchají. Některé shlédneš s regulkou v ruce, jiným zaleskne se agnustka na hrdle, — to jsou tvoji lidé, k těm se směle hlas! Od kostelů vydej se pak i jinam. Potkáš snad mnohého pána a mnohou paničku, bude se ti před nimi zadržovat v hrdle hlas, — ale neboj se jich! Pod nepřátelským zevnějškem skryto je u mnohých dobré srdce, za nepřátelskou firmou najdeš u mnohých vřelou katolickou domácnost. Ostatně poznáš mezi nimi mnoho a mnoho, kteří Hostýn milují, — víš co, zeptej se hostýnských zpovědníků, a ty ti udají tisíce nej- správnějších adres na ty, kterým budeš vítána.

Leť i k učeným; pokloň se jim a řekni, co je pravda. Chtějí-li znáti dobře náš lid a chtějí-li se dovědětí najisto, co hýbe srdcem našeho lidu, řekni, že jim to svědomitě povíš; pro poznání lidu, že jsi nezbytná.

Leť ku všem těm, kteří při korunovací svatohostýnské byli, ukaž jim, jak jsi zachovala do daleké budoucnosti jejich památku, jak budeš o nich vyprávět, je chválit, jejich podobizny uchovávat ještě i tenkrát, když už dávno budou ptáci přeletovat nad jejich hroby.

A ještě jedny ti udám. Leť ku všem, kteří mají dobré srdce a štědrrou ruku, a vyprávěj jim o dobrodincích a zvelebovatelích Sv. Hostýna, o všech těch obětech, které ku cti Svatohostýnské Matičky přinesl lid českoslovan- ský, snad se ti podaří najít nové dobrodince a pokračovatele nynějších zvelebovatelů Sv. Hostýna, — našeho národního duchovního střediska. Již tím prokáže každý dobrodiní Sv. Hostýnu, když si tě ponechá.

Holubičko milá, jako z archy Noemovy se Sv. Hostýna, pramene du- chovního života, neseš radost lidu našemu, blahopřeji ti k tvému letu, a o jedno Boží Matičku prosím: Abys na Hostýn zpět se nevracela, — ale kam doletíš, všude abys našla útulek. Lidé drazí, — dopřejte jí toho útulku. —

R. Stupavský.

O, přesladká!*)

Z hořkých pijí pramenů
Adamovy děti,
hořkost zbyla z blahých snů —
holé ráje sněti.

Hořkost pálí na ústech,
zaléhá až v duši,
každý krok náš samý vzdech,
vzešlé květy suší.

Hořké v očích studánky
pálí jenom solí,
jítra zlaté červánky
zápalem už bolí.

Z štěstí svítí pohádka
v srdce utýrané — —
Tys to Paní přesladká,
z Tebe balsám kane.

Jako hůl kdys Mojžíše
otvíráš skal boky,
žízeň ztiší nejspíše
sladkých vod Tvých toky.

V Tobě rajských sladkostí
celičké je moře,
studnice všech milostí
na nebeském dvoře!

Pozvání na valnou hromadu »Matice Svato- hostýnské«,

která se koná dne 14. a 15. září 1913 t. j. v neděli o svátku Jména Panny Marie odpoledne a v pondělí dopoledne na Sv. Hostýně v tomto pořádku:

V neděli 14. září na Jména Panny Marie: O 6. hod. večer uvítání s vyzváním Ducha svatého, sv. požehnání a večerní modlitba s poutní pobožností. — Vyzvánění hran za zemřelé údy a dobrodince »Matice Svatohostýnské«.

V pondělí 15. září ráno: O půl 5. do půl 6. hod. ranní modlitba, poutní pobožnost; o půl 6. hod. zpívaná mše sv. se svatým přijímáním za živé údy a dobrodince a u vedlejšího oltáře mše svatá za zemřelé údy a dobrodince »Matice Svatohostýnské«; na to kondukt za zemřelé údy a dobrodince matiční; snídání. **O půl 8. svěcení nového hřbitůvka svatohostýnského,** které vykoná J. M. ndp. biskup dr. Karel Wisnar, předseda Matice Svatohostýnské. O 8. hod. valná hromada, pokladniční a jednatelelská zpráva, zpráva o změně stanov, zpráva hospodáře, volné návrhy. — Po valné hromadě na rozloučenou sv. požehnání. Všeho dobrého na milém Pánu Bohu, na přímlovu Matky Boží a sv. Cyrilla a Methoda.

Na Sv. Hostýně, o Navštívení Panny Marie 1913.

Výbor.

NB. Prosíme uctivě, by při zasílání příspěvků úplná adresa byla la-skavě udána.

*) Z cyklu »Zdravas Královno«, viz roč. VII. a VIII.

Čtvrtý sjezd Mariánských družin z Čech, Moravy a Slezska na Velehradě ve dnech 7. a 8. září 1913

pod protektorátem Jeho Eminence nejdůstojnějšího pána Františka Sal.
kardinála Bauera, kníže-arcibiskupa olomouckého, na památku 1050. výročí
příchodu slovanských věrověstů sv. Cyrilla a Metoděje.

Velehrad náš ten rozkvétá vždy znova,
nižádná moc už nám jej nerozboří,
pokud náš národ v hloubi srdce chová
důvěru k Matce, která divy tvoří.

Letos tomu 1050 let, kdy k nám přišli dva bratři svatí zvěstovat nám
pravdu, vykoupení a spásu.

Právě Cařihrad, odkud k nám byli posláni, byl prvním městem ma-
riánským, neboť byl od Konstantina dne 11. května 330 zasvěcen Panně
Marii. S vírou Kristovou přinesli nám sv. Cyrill a Method i úctu k Matce
Páně! Idea cyrillomethodějská je nerozlučně spojena s úctou mariánskou.
Nebýti sv. Cyrilla a Methoda, byli bychom sirotky bez Matky; nebýt Vele-
hradu, nebylo by Hostýna. Vděčnost vám velí, ctitelé mariánští, abyste
uctivše loni Hostýn, letos uctili Velehrad! Matka volá vás! O přijďte sy-
nové a dcery od sv. Kopečka i Frýdku, od Tuřan a Křtin, od Šaštína i Sv.
Hory a Boleslavi, od Dunaje i Vltavy, z Vídně i Prahy, od Jasně Hory i bílé
Lublaně! Pod prapor Matky se shromážděte, kterou ctíli vaši praotcové
i matky!

Úcta mariánská je dědictvím cyrillomethodějským. Marii zasvěcen
chrám na Velehradě. Maria zachránila Brno i Prahu před Švédy, Marii
vzýval sv. Václav i Ludmila, bl. Jan Sarkander i sv. Jan Nepomucký, Marii
prosil Radecký a Sušil, jehož poprsí zdobí Velehrad.

Sv. Ildefons dí: »O Marii nikdy dost!«

Marii vzýval sv. Kazimír, říkáje:

»V každé době, chválu Tobě, — Maria, má duše pěj!«

Sám angl. protest. spisovatel Ward dí: »Je nemožno Synu se klanět
a při tom o Matce smýšlet snad potupně.« Marii byly jste povzneseny, vy
ženy a dívky, a vám, muži a jinochové, je Maria vzorem nejvyšším! Přijďte
tedy ve dnech 7. a 8. září letos na Velehrad zvroucnit svou úctu mari-
ánskou! Přijďte se posílit v dnešních příšerných bojích! Maria je šíjí, jež
spojuje nás údy s hlavou, již je Ježíš Kristus. Přijďte rolníci i měšťané, stu-
denti a vychovatelé, abyste v jednom souzvuku spojili se s Matkou slávké
rodiny! Přijďte aspoň na den vykonat politiku duše! Svět koří se před ma-
monou, vy přijďte poklonit se před — Madonnou! Přijďte se pomodlit na
Velehrad k Marii za sjednocení Slovanů, aby byl jeden ovčinec a jeden
pastýř! Jen Maria Matka jednoty, spojí kmeny slávké, jež patří k sobě
řečí a krví! Maria a Velehrad jsou čarovným kouzlem, které Slované vý-
chodní i západní, severní a jižní podmaňuje a proto je též sbratří! Tu na-
dějí máme a se jí nevzdáme!

Nuže, Slované! Ctitelé mariánští!

Sv. Cyrill a Method vás volají k Marii Matce! Zvony velehradské již
znějí. Kéž přivítají v září i vás!

Na shledanou letos u Matky Boží i naší na Velehradě!

PROGRAM. V sobotu 6. září: O půl 7. hod. večer: Průvod od Cyrillky do
chrámu Páně. Kázání: Vdp. Msgre Al. Demel, M. s., superior semináře v Olomouci. Sv.
požehnání. — **V neděli 7. září:** Ráno o 6. hod. mše sv. se sv. přijímáním sodálů. Po-
známka: Zpívají se budoucí písně: Budiž vděčně velebena, V Tvé srdce, Jezu a Chválu
vzdejme svrchovaně. O 8. hod.: Schůze v klášterním slovanském sále: 1. Uvítání pří-

pravným výborem. 2. Jmenování předsednictva sjezdového. Uvítací proslovy. Poznámka: Proslovy netrvejtež déle než 5 minut. 3. Řeč I. Bolestná Panna Maria učí sodály trpěti. J. M. ndp. biskup Dr. Karel Wisnar z Olomouce. 4. Pozdravy Družin z Čech a Slezska. Poznámka: Pozdravy netrvejtež rovněž déle než 5 minut. Čtvrthodinová přestávka. — 5. Řeč II.: Mariánská Družina a mužská mládež. J. J. Karel princ Schwarzenberg, M. s. 6. Pozdravy Družin z Moravy. — Odpoledne o půl 3. hod. sv. požehnání v chrámu Páně. Po sv. požehnání v sále: 7. Řeč III. Sodál Mariánský a mše sv. Vdp. Fr. Janků, čestný kanovník a farář u sv. Jindřicha v Praze, M. s. 8. Pozdravy ostatních Družin z Moravy. 9. Telegramy a pozdravné přípisy. 10. Zakončení schůze. Píseň Tisíckrát pozdravujeme Tebe. Do večera sv. zpověď. Večer o 7. hod. Akademie v sále. — **V pondělí** 8. září: Ráno sv. zpověď. O 7. hod. Kázání. P. Vincenc Perníčka Tov. Jež. O půl 8. hod. pontifikální mše sv. se společným sv. přijímáním. O 9. hod. porada ředitelů Mar. Družin. 1. Poměr Družiny k Omladině a Orlu. Ref. dp. P. P. Lička, koop. v Cholině, M. s. 2. Družinské exercicie. Ref. vdp. Dr. Klement M. Jos. Žůrek, O. Prem. v Nové Říši. 3. Družinské zábavy. Ref. vdp. P. Klem. V. Švec, C. Ss. S. v Pisku, M. s. 4. Organizace ředitelů Mar. Družin. Ref. vdp. Dr. Jos. Foltynovský, oekonom semináře v Olomouci, M. s. 5. Družinský tisk. Ref. P. Jan N. Soukup T. J. v Praze. 6. Praktické návrhy. Poznámka. Ku poradám ředitelů zvou se všichni kněží a bohoslovci. Referáty netrvejtež déle než 15 minut. Po referátu rozhovor. Výbor prosí o rukopisy referátů. Odpoledne o 2. hod. slavný průvod s Nejsv. Svátostí. Při něm píseň Bože, cos ráčil. Sv. požehnání. Rozchod. **Odjezd účastníků poutí na Sv. Hostýn.**

POZNÁMKA: Vstupenka opravňující ke všem schůzím sjezdovým i k akademii stojí 1 kor. Vstupenka pouze ke schůzím sjezdovým (bez akademie) 30 h. Ubytování je zdarma. — K hojné účasti zve

Přípravný výbor.

Hroznata Roubal.

Matičce hostýnské.

Jak často jsem se v mrákotách
jen za přeludy honil,
však když jsem uzřel obraz Tvůj,
já pyšnou šíjí sklonil.

To oko Tvoje laskavé
mne zcela upoutalo
a slasti, které neznal jsem,
mi za odměnu dalo.

Jen Tebe teď chci milovat,
Tys jedinou mi touhou,
bez Tebe život — mrtvá poušť
a cesta nocí dlouhou!

Jan Drábek, děkan ve Fryštáku.

Cesta do Říma s korunkami svatohostýnskými.

Z Benátek do Florencie

(Č. d.)

Z Benátek jeli jsme dále do Říma a na své cestě brzo přijeli jsme ráno do velkého italského města, které se nazývá Padua — u starých Římanů Patavium. Město čítá nyní 54.000 obyvatelů. Jest sídlo biskupa a rozličných krajských úřadů. Ve středu města jest náměstí della Valle, uprostřed něhož stojí mnoho krásných soch znamenitých mužů většinou z Padovy pocházejících. Ze 90 kostelů nejpěknější jest kathedrála s krásnými malbami. Po ní františkánský kostel sv. Antonína Paduanského s 5 kupolemi, v němž většina nás sloužila mši sv. Zde také postavili jsme korunky na oltář světců a vykonali zvláštní pobožnost ku světcí dle zvyku italského. Jednou rukou totiž dotýká se modlicí se oltáře sv. Antonína a druhou rukou kryje tvář svou, při čemž se ku světcí o přímlovu jeho modlí. Navštívili jsme též kostel sv. Justíny a prohlédli též starou universitu z r. 1268 založenou, kte-

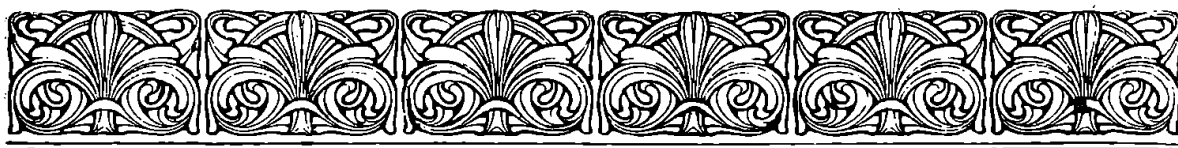
ráž světu mnoho učenců i sv. mužů byla přinesla. K universitě této náleží 8 kolejí, hvězdárna, knihovna přes 100.000 svazků čítající, botanická zahrada, anatomický, chirurgický, pathologický ústav a mimo to velmi mnohovzdělávacích a dobročinných ústavů. Také Padua náležela svého času Rakousku, byla však mírem přešpurským 26. prosince r. 1805 království italskému přidělena; mírem pařížským 1814 Rakousku opět vrácena až roku 1866 znova Itálii odstoupena. Když jsme zde před 12. hod. poobědvali, kterýžto oběd jsme si dříve objednali, vydali jsme se na další cestu, až vlak zastavil déle v městě:

Bologna, které se u starých Římanů jmenovalo Bononia. Město toto počítá se mezi nejstarší a nejznamenitější města italská. Leží v úrodné rovině při patě Apenin mezi řekami Renem, Aponou a Sevenou; má přes 104.000 obyvatel, množství chrámův a paláců. Mezi kostely vyniká basilika sv. Petronia, biskupa bolognského ze 14. století. Bologna jest městem věží; ve 13. století měla jich 180, dnes již mnohé zmizely, ale zůstaly dvě věže nakloněné, které jsou charakteristickým znamením města a jmenují se Asinelli (105 m vysoká) a Garisenda, která byla pro bezpečnost částečně již zbořena, a proto jest nižší. Stavbou vyniká radnice, universita a palác obchodní. Bologna byla hlavním sídlem nespokojenců s vládou papežskou, kteří marně byli krocení vojskem rakouským, až konečně roku 1859 se spojila se sjednocenou Itálií. V Bologni zůstal vlak státi, některé vozy jely přímo do Florencie, jiné se měnily. Mezi těmi vozy, jež jely přímo do Florencie, byl také vůz náš, do něhož nás nemilosrdní konduktéři italští, odtrhnuvše nás od ostatních i s dp. P. katechetou Pálenským, usadili. Vědouce, že vůz náš pojede dále, vystoupili jsme, bychom se po ostatních poohlédli. Nespatřivše žádného, soudili jsme, že všichni jedou ve svých vozích dále, proto že neslízají. Vrátili jsme se tedy hned zpět na svá místa. Zatím však vozy jejich se měnily, museli všichni vysednouti, a když se čítali, shledali, že my chybíme; volali, hledali, domnívajíce se, že my usnuli a že jedeme k Modeně nebo Ankoně. My zatím klidně seděli, až nás oči jejich vyslídily a ku přisednutí k ostatním přiměli; že se tak bez výčitek nestalo, rozumí se samo sebou. Přijali jsme rádi výčitky tyto, cítíce, že jsou poněkud oprávněné a že pocházejí z lásky a starosti o nás. Odtud přijeli jsme do Pistoje, ohraženého města a sídla biskupského, které na 13.000 obyvatel počítá. Město leží v úrodné krajině, kde se nejlepší vodní melouny daří; má 28 kostelů, dóm ze 12. století a několik klášterů. Pistoja známa jest také sněmem církevním, tak zvanou pistojskou synodou, kteráž od papežů za pravou uznána nebyla. Z Pistoje vedla cesta do krásné Florencie — Bella Florencia. (P. d.)

Papežská korunovace Matky Boží Svatohostýnské!

Mnozí z našich čtenářů mají asi již v rukou nádherný tento spis korunovační, a všem jistě se líbí co nejlépe. Máme v rukou již řadu dopisů, ve kterých se nám vyslovují díky za vydání tohoto díla. Kdo spisu toho ještě nemá, ať si jej ihned objedná u důst. pána Antonína Jandy, profesora v Kroměříži. Výtisk na obyčejném papíře stojí 3 K 50 h a na křídovém papíře 5 K (kromě poštovného).

P. Rudolf Rozkošný.

Zprávy se Sv. Hostýna.

V druhé polovici července bylo většinou mlhavé počasí. 17./7. napršelo skoro 33 mm, 19./7. skoro 28 mm, 20./7. 15 mm; někdy v horách, jindy na rovině zvláště nad Bečvou a nad Moravou se vznášely mlhové závoje. V neděli 20./7. byl tu na výpomoc za P. J. Černého, jenž dával duchovní cvičení v klášteře v Přestavlkách, tamnější spirituál dr. J. Suchý. Přišel průvod z Rouska u Kelče. Po velké mši sv. bylo zpíváno *Te Deum* na poděkování 50letého jubilea kněžského Jeho Em. Frant. kardinála Bauera, arcib. olomuckého. Protože v sobotu večer a v neděli ráno přšelo, nebyl chrám ani zpola plný. V pondělí 21./7. přivezl a odpoledne o 3 hod. postavil na novém hřbitově F. Neumann, sochař v Kroměříži, nový kříž, který sám dovedně vytesal dle kříže Myslbekova; zároveň zasadil náhrobní kámen na hrob † P. Malého a v úterý přemístil sochu sv. Anny z rohu Sarkandrovky několik metrů vpřed uprostřed trávníku na místo velice příhodné. V pondělí večer přišli kněží konati duchovní cvičení a v pátek ráno obnovivše se na duchu, obnovení odešli. V pátek večer přišel průvod z Karlovic (přes 300) s knězem a hudbou. V sobotu 26./7. na svátek sv. Anny bylo o půl 9. hod. kázání; Karlovští konali po celý den pokopci s knězem a hudbou rozmanité pobožnosti za jasného počasí, kdežto prý v Olomouci a v Přerově přšelo. Večer bylo daleko vidět. V neděli ráno po mši sv. o 4. hod. Karlovští ani neposnádávše spěchali domů. Chrám byl přeplněný: přišli Slavkovští s družičkami, a Vitonští s družičkami s knězem a hudbou. V pondělí 28./7. byl tak jasný den, jak jsem posud neviděl, neb aspoň si nepovšimnul. Nejen že se ukázal Praděd, jenž několik měsíců byl skryt, ale na levo od něho vystupovaly celé skupiny hor Sněžníka Kralického, které lemovaly z části vysočinu Dražanskou. Tato se rozprostírala jako nějaká zelená a žlutá pokrývka. I za Dubským kopcem bylo vidět rovinu. Téhož dne přijel vdp. jevičský děkan J. Daněk. Ve čtvrtek na svátek sv. Ignáce nás navštívili vdp. děkani dr. J. Schneider, kap. děkan v Kroměříži, Jan Hikl z Holešova, jenž téhož dne vykonal tu dekanátní visitaci, Fr. Křemel, okolní dpp. faráři, dr. K. Žurek, dr. Závrbský z Olomouce, prof. Janda z Kroměříže. V červenci celkem nebylo příliš teplo; průměrná teplota byla 12.6° C, za červen 13.7° C, za květen 10° C. — Nastal deštivý srpen; ráno obyčejně slunce svítilo, dole byla mlha, která se v poledne zdvihla, od-

poledne se obloha zataáhla, někdy poprchávalo, jindy přikvačil pořádný liják; jindy se blížil popelavý dešřový závoj od Hulína, Přerova k Sv. Hostýnu, ale na ten se již neodvážil: padlo jen několik kapek, kdežto jinde velice přšelo. Ale přece skoro každý den aspoň pokrápělo; nejvíce napršelo v neděli 17./8.; v sobotu večer 16./8. zahalila dešřová mračna Karpaty a vítr metal děšř do tváře. Přšelo celou nedělí až do pondělka ráno, a napršelo skoro 1 dm. (88.3 mm), takže řeky prýstící blízko Sv. Hostýna vystoupily z břehů. Ale ani takové počasí neodstrašilo poutníky. 2. srpna přišly mariánské družiny z Uh. Hradiště za pěkného počasí; v neděli ráno 3. srpna byla mlha, před polednem přšelo a odpoledne se vyjasnilo. — »Slovácké Noviny« píší o této pouti:

Pouť slováckých »Mariánských družin« na Sv. Hostýn 2.—3. srpna 1913. Tichá, ale zvláštní slavnost konala se na Sv. Hostýně první neděli srpnovou tohoto roku, snad první svého druhu: přijetí 51 nových sodálů a sodálek do Mariánských družin Uh. Hradišských a Huštěnovských. Mariánské družiny prorůstají poslední roky naší Moravě, ku utvrzují řady našeho lidu v životě náboženském; jsou dnes nejpraktičtější, skutečně lidovou náboženskou organizací. Kol posvátného Velehradu jest již 10 Mariánských družin venkovského lidu. Letos poprvé pokusily se tyto družiny o společnou výlučnou sodálskou pouť na Sv. Hostýn. — Vzláštňím vlakem z Uh. Hradiště jelo jich v sobotu odpoledne přes 300, samých sodálů a sodálek, velkou většinou ve vzácném, slováckém kroji. Z Bystřice, za doprovodu sodálské kapely z Huštěnovic, za zpěvu družinské hymny a družinských Mariánských písní došli kol 5. hodiny na Sv. Hostýn. Tam je uvítal srdečnou promluvou vdp. P. Ostrčilík T. J., jenž sám býval po dlouhá léta ředitelem družin v Praze. — Po večerním sv. požehnání uspořádána ve verandě malá Akademie; vdp. Dr. J. Foltynovský z Olomouce zkrátka nastínil dějiny Sv. Hostýna, po něm sodálky Blahova, Psotkova a Černá přednesly »Jaroslava« z rukopisu královského, pak sodál Říha, sodálky Valentíková a Palánková vyložily samostatně něco ze svých životních zkušeností v družině; sodálky Čevelová a Chybíková přednesly Mariánské básně. Mezi jednotlivými čísly byly písně družinské, žertovné zpěvy sodálek hradišských, housle solo s harmoniem, výkony huštěnovské kapely sodálské atd.

V neděli ráno o 6. hod. společné sv. Příjímání, pak o 9. hod. slavnostní přijetí nových sodálů a sodálek. Překrásná promluva vdp. P. Ostrčilíka a posvátnost místa působily na všechny, zvláště na ty nově přijaté dojmem nesmazatelným. Tam na Sv. Hostýně jakobychem stáli již nad mraky u samého nebe, a před korunovanou sochou Panny Marie Vítězné zdá se zrovna, jakobychem zřeli ji samou na nebeském jejím trůně; a Ji tváří v tvář slibovali noví sodálové a sodálky »vždy věrně sloužiti, aby nikdy neurazili ani oči Jejich ani oči jejího Nejsvětějšího Syna« — tam stala se jim Maria Paní Přimlůvkyní a Matkou. Ta vítězná ochránkyně Moravy, která hordy tatarské přemohla, jistě pomůže pak i sodálům svým v boji proti hříchu a zkáze. Bylo to první přijetí sodálů před korunovanou P. Marií. Odpoledne ještě před vystavenou Vel. Svátostí krátké klánění, odpros, obnovení záslubu a družinská pobožnost; pak zase za zvuků družinských písní odchod k domovu. Kéž královna Svatohostýnská zachová to dobré v srdcích našich, co u jejího trůnu bylo zaseto!

V pondělí ráno 4. srpna byla opět mlha, odpoledne jasno, k večeru přšelo, takže kněží přišli večer na duchovní cvičení, většinou zmoklí. V týdně přšelo každý den, ne mnoho, ale přce. Jen v pátek, když odcházeli kněží, celý den ani nekaplo. I v sobotu až do večera bylo pěkně. V sobotu odpoledne připutovalo processí z Brušperka (340) s knězem a hudbou, v neděli na sv. Vavřince ráno z Frenštátu s knězem (800—900); chrám před polednem byl skoro plný. — O těchto dvou poutích Brušperské a Frenštácké přinesly Noviny z Podradhoště některé zprávy, z nichž vyjímáme: (Výhrůžný dopis v Brušperku.) Na tuto neděli byl také vypraven zvláštní vlak z Brušperku, kterého účastnilo se na půl 4 sta osob. Na četníky v Brušperku byl poslán a na radnici brušperské byl vylepen dopis, kterým bylo vyhrožováno, že se chystá atentát na dráze na poutnický vlak. Četníci brušperští poslali zmíněný dopis i frenštáckým četníkům, kteří byli u přednosta stanice, aby byla opatrnost s naším vlakem. Cíl dopisu byl, aby zastrašil poutníky brušperské, aby nešli na Hostýn. — (Děvče na bylo řeči na Hostýně.) Brušperští byli překvapeni tím, že desíleté děvčátko J. Rychlíkova nabylo na sv. Hostýně řeči. Zmíněné děvčátko na podzim ztratilo bratra a při pohledu na jeho mrtvolu ztratilo sluch i řeč. Na Hostýně se zpovídalo v sobotu za pomoci papíru. V neděli ráno, když bylo při vodě, počalo volati: »Mi, Mi — —, kde jest tetička, kde jsou muzikanti atd.« Brušperští šlze, když to zpozorovali. Někteří z frenštáckých poutníků mluvili s matkou děvčete a viděli i samo děvče. Zde na sv. Hostýně naplňuje se slovo Kristovo: »Jdi, víra tvá tě uzdravila«. **Poznámka redakce:** Neuveřejňujeme tuto zprávu, jako bychom ji prohlašovali za velký zázrak. Kdyby děv-

če stálo někde na poli, a blízko něho udeřil blesk, a ono by nabylo řeči, psaly by o tom noviny. Tedy i »Hlasy Svatohostýnské« tuto zprávu zaznamenávají, ať si ji vykládá kdo chce, jak chce. — O pouti z Frenštátu píší Nov. z Podradhoště: (Frenštátská pouť na sv. Hostýně.) »Na přání mnohých vypraven byl zvláštní poutnický vlak na Sv. Hostýn v neděli dne 10. srpna. Přes to, že povolení zvláštního vlaku bylo jen krátký čas oznámeno, byla návštěva na pouti této veliká. Účastníků pouti bylo 800. V tomto počtu jsou také poutníci z Tiché (asi 36), z Lichnova (asi 30), z Veřovic (50). Naši účastníci byli většinou u sv. svátostí doma. V sobotu byla večer zpověď, při níž vypomáhali také p. farář Příkryl a pan katecheta Bém. V neděli ráno o třech hodinách byla mše sv., při níž podával Nejsv. svátost Oltářní pan děkan a rada Brečka, neb ke stolu Páně přistoupilo na půl 4 sta věřících. O půl 5. jsme vyjeli, o půl 7. jsme byli v Bystřici — zpoždění vlaku bylo téměř o 30 minut. U vodní kaple jsme byli o 8 hod., a po desíti minutách jsme byli u kostela P. Marie. Poutníky přivítal superior p. A. Ostrčilík. V kostele byla zpívaná mše sv. na úmysl poutníků frenštátských, při níž na varhanách hrál ředitel kůru z Polské Ostravy p. Budík, který upoutal na sebe pozornost zpěvními vložkami. Dopoledne se zpovídalo. O 1. hodině byla společná křížová cesta u umělecky provedených zastavení. O půl 3. hodině bylo požehnání, na to nastalo loučení se s chrámem P. Marie Hostýnské. Na zpáteční cestě bylo zastavení v Bystřici. O čtvrt na 5. jsme vyjeli z Bystřice a o tři čtvrti na 7. jsme byli ve Frenštátě, kde nás očekával pan rada. Po požehnání v hor. kostele nastal rozchod. Všichni byli spokojeni s programem pouti. Díků zasluhují všichni, kteří jakýmkoli způsobem přispěli ke zdaru pouti«. — V pondělí, v úterý bylo proměnlivé počasí: chvílemi mlha buď na horách, neb na rovině, zdvihla se, přšelo, vyjasnilo se. V úterý dojel jako obyčejně na výpomoc, horlivý pan děkan jevíčský J. Daněk. Ve středu 13. srpna bylo jasno. Večer přišel průvod z H. Bečvy (60). Ve čtvrtek se ochladilo, zamlžilo, po poledni pokrápělo. V poledne přijel J. M. ndp. Prokop Šup, opat z Rajhradu, aby sloužil ve svátek pontifikální mši sv., a vdp. Fr. Kremel, aby zpovídal, vdp. prof. Janda, aby všude vypomáhal, vdp. farář Loukovský, kaplan bílavský, a vdp. farář z Rosic, aby horlivě zpovídal. Na pouť přicházeli většinou jednotlivci; večer bylo přes půl chrámu; o tři čtvrti na 7 byli uvítáni poutníci, vystavena N. Svát. Oltářní, odpros, růženec, litanie, požehnání; světelný průvod a ohňostroj v mlze. Ráno 15. srpna bylo chladno (6.8° C), odpoledne 11.6°; kázal vdp. jevíčský p. děkan J. Daněk a o 10. hod. venku prof. Janda, kterýž také kázal poutníkům v pondělí, v den narozenin Jeho Veličenstva; přišli Rymičtí, Tovačovští s knězem a hudbou, Všechnovští s knězem, družičkami a s hud-

bou. Chrám byl plný. Pontifikální mši sv. sloužil J. M. Prok. Šup. Večer o půl 7. přišel průvod (přes 700) s hudbou z Břeclavy, veden bohoslovcem Čapkou, synem pí. Čapkové, která objednala zvláštní vlak. Požehnání bylo jako včera. Průvod bylo lépe viděti, protože bylo jasno. V pátek večer a v sobotu ráno se všichni vyzpovídali; v sobotu měl zpív. mši sv. vdp. Jan Daněk, děk. z Jevíčka. Břeclavští odešli a přišli Kozlovští od Frenštátu s knězem a bohoslovcem, z Velkých Prosenic s knězem, ze Zášové, z Palkovic; přivítání večer měl J. M. pan opat. V sobotu večer se dalo do deště a až v pondělí ráno přestalo; poutníci museli mnoho zkusiti. Ranní kázání měl vdp. J. Daněk, pontifikální mši sv. J. M. pan opat. Odpoledne v dešti připutovali Frýdečtí. V pondělí bylo zamlženo, v úterý vál jižní vítr, slunce svítilo, a oteplilo se ve středu ráno 20. srpna poprchává; ve čtvrtek večer navštívil Sv. Hostýn J. M. J. H. Tihen, biskup z Lincolnu z Ameriky a měl slavné požehnání, a v pátek slavnou mši sv.

Duchovních cvičení na sv. Hostýně se účastnili tito P. T. dpp. **od 21. do 25. července:** Ondř. Bílek, far. v Trnavě (Ol.), Fr. David, professor náboženství ve Strážnici (Ol.), Jan Drábek, děk. ve Fryštáku (Ol.), Fr. Gold, far. v Komořanech (Br.), Ant. Hrubý, koop. v Medlově (Br.), Ant. Jungwirth, far. v Dol. Vistonicích (Br.), Theod. Káčer, far. v Kuželově (Ol.) Ignác Kadlec, far. ve Vranovicích (Br.), Jindřich Kuba, koop. v Hovoranech (Br.), J. Kudela, koop. v Rohle (Ol.), Kr. Kuchynka, kat. (Br.), Fr. Kvasnička, koop. ve Tvarožné (Br.), Ant. Lujka, far. v Pyšelu (Br.), Jos. Matoušek, farář v Hor. Dunajovicích (Br.), Ant. Mikan, koop. v Brandejsu n. O. (Hr. Kr.), Václ. Musil, far. v Čebíně (Br.), Pav. Navrátil, děk. v Hodoníně (Br.), Fil. Novák, far. ve Vel. Ořechově (Ol.), J. Pavelka, far. v Přibyslavicích (Br.), Jan Picka, far. v Malešovicích (Br.), Ludvík Pinkava, kap. v Paskově (Ol.), Jos. Profous, far. v Býště (Hr. Kr.), K. Rochel, stud. praef. v Kroměříži (Ol.), R. Snášel, far. ve Zlámance (Ol.), R. Svoboda, kooper. ve Štěpánově (Br.), Al. Šilhavý, koop. v Sukdole (Ol.), R. Švábenský, koop. ve V. Dyjakovicích (Br.), Fr. Talmáček, far. v Loukové (Ol.), Jos. Tesárek, koop. v Kateřinkách (Ol.), Karel Zimola, koop. ve Vážanech (Br.), — **Od 4.—8. srpna** účastnili se následující P. T. důstpp.: Fr. Bednář, kat., Tišnov (Br.), Jan Doupovec, koop., Tvrdonice (Br.), Al. Filip, far., Štítná (Ol.), Ad. Horák, děk., Zdounky (Ol.), Jan Jaša, far., Vohančice (Br.), Jos. Josefůvský, far., Nevojice (Br.), A. Keller, koop., Letovice (Br.), Jan Kobza, koop., Kránsko (Ol.), Kar. Kočvara, far., Stražek (Br.), Lud. Koncer, far., Halenkov (Ol.), Arn. Kotinský, far., H. Bobrová (Br.), Jos. Kružík, koop., Obrány (Br.), Fr. Miča, děk., Opatov

(Br.), Lud. Nekula, koop., Tasovice (Br.), B. Pátek, far., Křtiny (Br.), Jos. Skácel, koop., Čučice (Br.), Fr. Štupal, kat., Letovice (Br.), Jan Šidlák, far., Polehradice (Br.), Al. Šfouřač, koop., Lanžhot (Br.), Met. Švéda, kapl., M. Budějovice (Br.), Jan Švestka, prof. náb., Brno (Br.), Rich. Tenora, far., Náměšť n. O. (Br.), Ad. Tesař, koop., H. Dubňany (Br.), R. Toner, far., M. Herálec (Br.), R. Vágner, far., Bystřice n. P. (Br.), Fr. Urbanec, far., Nové Sídlo (Br.), Mat. Vavřínek, koop., Kostelec u Prost. (Ol.), Vik. Veselý, far., Svato-slava (Br.), Jos. Zatloukal, koop., Lipov (Ol.) — Řídil P. superior.

Na korunovační slavnosti darovaly: 4 osoby ze Skalice 3 K, Marie Baličová zl. naušnice, nej. 2 K, Fr. Kolofíková, 2 K, L. Šimova z Krasna 1 K, nej. naušnice, nej. rodina Brusný 10 K.

Křížová cesta: Dr. Karel Stuchlý 100 K, nej. kramářka se Sv. Hostýna 30 K, Julie Gottwaldova a její sestry 10 K, nej. 20 K, nej. z Bernartic 2 K, Fr. Havlásek Přívoz 2 K 40 h, nej. 4 K 20 h, Aloisie Víková Hranice 40 K, nej. Kladruby 2 K, nej. ze Žižkova 10 K, M. Hanusová Kvačice 10 K, nej. z Hranic 1 K, Marie, Jenofefa, Františka, Johanna, Bernarda, služebné dívky po 2 K, F. Fialová 2 K, pí. Pospíchalová 2 K, nej. 6 K, všechny z Brna, Petronila Macháčová ze Želče 20 K, manželé Ottakar a Bohumila Svobodovi z Konice k uctění P. Marie Svatohostýnské 200 K.

Sousoší: nej. z Kladrub 1 K.

Světlo v sakristii: 10 K 64 h, M. Bromníková z M. Ostravy od nej. loni 20 K, letos 20 K.

Mosaikový obraz: M. Kvapil far. Stará Ves 2 K, Fr. Vavrečkova Opava 2 K, nej. 2 K 40 h, Anna Hubkova Zábřeh 2 K, nej. kněz z diec. brněn. 4 K, Lad. Vávra koop. Město Libava 2 K, Karel Čech far. Guldenfurt 2 K 50 h, Tomášek Lad. kapl. Brno 2 K, Fil. Novák far. V. Ořechov 5 K, Jan Škarda far. Běhařovice 5 K, Petr Duchan far. Biskupice 4 K, Rich. Toner far. Herálec 4 K, vdp. Tagliaferro far. 10 K, N. Ruber far. Dunajovice 10 K, Vilém Jaekl N. Jičín 6 K, Jos. Josefůvský far. Nevojice 3 K, Arn. Kotinský far. Horní Bobrová 10 K, Ad. Tesař koop. H. Dubňany 3 K, Jos. Zatloukal koop. Lipov 3 K, dp. exercitanti 23 K, nej. 1 K, nej. paní 8 K.

Panně Marii Svatohostýnské děkují: Čtenářka Hlasů z farnosti Bránecké u Val. Meziříčí za vyslyšení v důležité záležitosti, V. M. z Řepíšť u Místku za vyslyšení prosby v jisté těžké záležitosti, Anna Hrdličková Chvalčov za uzdravení, Čtenářka Hlasů z M. Ostravy za vyslyšení prosby, z Bernatic za uzdravení v těžké nemoci, nej. za nalezení ztracených věcí, nejmenovaný za uzdravení, Marie Koliba Dolní Dunajovice u Hodonína za uzdravení.

Za redakci zodpovídá **David Kubíček**, emer. děkan v Kroměříži.
Nákladem Matice Sv. Hostýnské. — Tiskem Jindřicha Slováka v Kroměříži.

1908 byl vysvěcen na biskupa a dne 4. září r. 1911 ustanoven za světícího biskupa v arcidiecesi v Milwaukee, Wis. Ad multos, multos annos!

Abrahamoviny P. Ignáce Zháněla. Ve vší tichosti slavil padesátý rok svého života dp. P. Ignác Zháněl, farář v Troubkách u Brna. Narodil se v r. 1863 v Sebrancích u Boskovic. Farář Zháněl je po léta činným jako spisovatel. Piše hlavně do našich časopisů cenné články. I »Hlasy Svatohostýnské« přinesly již nejeden článek z jeho osvědčeného pera. Má obrovskou knihovnu, jaké široko daleko není rovné. Procestoval téměř celou Evropu, byl i v jiných dílech světa. Přejeme důstojnému jubilantu, aby mu Bůh dopřál i dále stejné síly a svěžesti, v jaké jej zachoval až do jeho abrahamovin.

Veliká starost nastává pečlivým rodičům, když jest jim rozhodovati o dalším vzdělání milé dcerušky. Dnešní doba žádá přísně všestranného vzdělání zvláště od dívky, v níž klade tak mnohé naděje. Především jest se jí seznámiti s domácím hospodářstvím ve všech jeho oborech, se všemi vymoženostmi naší doby, by mohla z nich těžiti. To však ještě nestačí k jejímu úplnému vzdělání. Netřeba dokazovati, jak velkou důležitost a cenu má zušlechťení povahy. Také nelze pochybovati, že nejpevnější charakter vyrůstá z půdy nábožensky založené a náboženskou výchovou vzdělané. A tohoto vzdělání reálného i ethického dostane se dívkám v **ústavě sester Dominikánek v Klímkovicích** v Rak. Slezsku. Velká péče věnuje se též cvičení **kuchařskému, kreslení stříhů, šití prádla i oděvu.** Kromě oboru hospodářského vzdělávají se zde dívky na industriální učitelky a učitelky školy mateřské. Také se vyučuje hudbě a němčině. Přijímají se též dívky školou povinné do školy obecné, jimž se dostává zvláštní péče po stránce výchovné. Ústav nachází se ve zdravé poloze s rozsáhlými zahradami. Prospekt ústavu jakož i bližší zprávy ochotně podá správa ústavu.

Návrat do církve. Dne 12. dubna složil v ruce latinského patriarchy jerusalémského katolické vyznání viry patriarcha nesjednocených s církví Syřanů a vrátil se tím do katolické církve. Mimo něho přestoupili v poslední době dva nesjednocení syrští biskupové k církvi katolické. Jeden z nich byl biskupem v Damašku, druhý byl dříve biskupem v Damašku, nyní byl biskupem v Jerusalemě. Tento dříve nyní opět v Jerusalemě jako syrsko-katolický patriarchální vikář. Také několik kněží syrských stalo se katolíky a očekávají se ještě další přestupy Syřanů nekatolíků v Jerusalemě a v Be-temlémě do církve katolické.

Dvě pozoruhodná obrácení ve Francii. Francis Caillard, redaktor »Revue du Temps Present« odešel do kláštera a mladý literát básník Olivier Hourcade, redaktor »Revue de France« rovněž vzdal se svého úřadu a vstoupil do kláštera benediktinského. Plytký materialismus se pomálu začíná přezívat, vždy více ozývá se v srdci lidském touha po náboženství.

Privátní katolické školy v Paříži. Učitelé soukromých katolických škol pařížských pořádali kongres. Sešlo se jich 500. Dá Bůh, že i u nás počet učitelů a učitelek, kteří se nezáleknou posměchu a potupy v nevěreckých listech učitelských a otevřeně a bez bázně se přidají ku katol. spolku učitel-skému, vždy víc a více vzroste.

Prostředek proti pijáctví. V nizozemských městech v poslední době nápadně ubylo případů těžkého opilství. — Městské správy zavedly totiž zajímavý prostředek proti těžkým opilcům, lépe řečeno proti ne-svědomitým výčepníkům. Potká-li strážník namoženého občana, který s obtíží »šněruje« cestu k domovu, zachová se k němu náramně vlídně. Zavolá drožku, pěkně ho do ní posadí a odveze na komisařství. Tam je zavolán lékař, který ho vyšetří, jestli si snad nenarazil a nepotřebuje nějaké pomoci. Na to ho zase naloží do jiné drožky a odvezou ho do jeho bytu. Druhého dne účty za drožky a lékařův jsou předloženy hostinskému, u něhož se host tak namohl, a ten je musí zaplatit. Jinak by mu policie odňala koncesi. Od zavedení toho předpisu ubylo těžkých případů opilství jako by uťal.

Denně 50.000 stromů na papír 60 novin. Anglický lord Northcliffe jest majitelem čili spolumajitelem 60 novin, jež spotřebují denně 50.000 kmenů na výrobu papíru. Dříví k tomuto účelu bylo přiváženo ze Skandinávska, čehož však lord se vzdal, protože tam dříví stále v ceně stoupá. Nyní kupuje dříví na papír v Novém Fundlandu v Americe, kdež prý je dosud na 5500 čtver. kilom. lesa. Řeku lesem tekoucí inženýři zastavili, aby ji využívali jako elektrického pohonu k porážení kmenů. Povstalo zde papírové město s asi 3000 obyv. Má pět kostelů různých vyznání, dvě školy, nemocnici, radnici, divadlo, hotely, klubovní domy atd. Na místě stromu poraženého musí dle smlouvy zasazen býti strom nový. Těch 60 novin pohlcuje denně les o 50.000 kmenech. Všecky poražené stromy vozí se k nejbližšímu jezeru, po němž dopravují se 100 km. daleko. Z jezera ženou se na pily, jež se rozřezávají na kusy po 80 cm. Na to házejí se kusy do obrovských stoup, kdež z nich nadělá se kaše, načež kaši vezou do papíren, v nichž týdně vyrábí se 1000 tun papíru na noviny, jichž všech vychází denně 25 millionů čísel. A to pouze pro jednu krajinu. Považme však, co se spotřebuje papíru ve všech pěti dílech světa. Množství takové málokdo si může představit.

Provedení dávné myšlenky. Mnich Prokop Diviš počínal si při svém objevu hromosvodu velice důkladně. Chtěl r. 1756 zavedti bleskosvody s četnými hroty, které měly elektrinu ze vzduchu ssáti a sváděti ji k zemi znenáhla. Podobné zařízení navrhoval také roku 1891 seminární učitel R. Klimpert v Brémách. Před 8 lety prof. Ostwald dal si zhotoviti komolé kužely kovové, opatřené špicemi, které spojil se zemí. Bleskosvody ty skutečně přispěly k ochraně pozemků před letními živelními pohromami. Nyní na svém zámku blíže Poitiersu ve

Francii hrabě Beauchamp použil bleskosvodu tvaru hřebenového k ochraně zámeckých budov i polností proti prudkým živelním pohromám. Zařízení se osvědčilo, tak že vláda francouzská nyní zamýšlí umístění podobná ochranná opatření v celé zemi.

Indián bohoslovcem. Časopisy sdělují, že Indián Filipp B. Gordon z bojovného kmene Chippewasů v Unii severoamerické věnoval se stavu kněžskému. Navštěvoval v Odanah školu u Marie Panny a šel pak na universitu minnesotskou v St. Paul, kde byl graduován. Aby se zdokonalil, odejel do Evropy a studoval úspěšně v Římě a nyní studuje na theologické fakultě v Innomosti.

SKLOMALBA

B. ŠKARDA, BRNO,

umělecký ústav prvního řádu hotoví a dodává

chrámová okna

v každém provedení i slohu od nejjednoduššího vzoru do nejbohatší sklomalby figurální. Skleněná mozaika pro křížové cesty, odborná rada, výkresy, rozpočty zdarma.

Velkoobchod vínem

M. UDINA,

Rjeka (Fiume) Sušák 15.

Doporučuje svůj veliký sklad původního vína dalmatského a přímořského.

Zvláště doporučuje zdravotní víno červené pro nemocné, lékaři doporučené. Nejlepší stolová vína atd.

Jediná objednávka Vás přesvědčí o solidnosti mé firmy.

Sochy, oltáře, křížové cesty, Boží hroby, jesle a veškeré práce kostelní zhotovuje a opravuje umělecky, levně v každém slohu i moderním

František V. Buk,

sochař a řezbář, uměl. truhlářství

v Praze, Jilská ulice č. 445-I

(proti Vejvodům). Založeno r. 1857.

Nákresy, fotografie, vzory kříž. cest posílám k nahlédnutí s prosbou o laskavé navrácení. Hotové sochy, kříž. cesty, jesle, kříže a jh. práce možno shlédnouti v mém skladě. — Na základě mnohých doporučení prosím o laskavé objednávky.

! Tisíckrát pozdravujeme Tebe!

majová kázání (2 díly) od P. Ant. Rejzka.

Oba díly lze dostati na Sv. Hostýně za sníženou cenu 2 K.

Jsem domácí tkadlec horský

(člen spolku křesťanských sociálů).

Zasílám zboží různé.

40—50 m zbytků, 20—22 korun
dobírkou zaručeně pracích barev bez
— — — — — chyb. — — — —

Kanafasy na ložní povlaky, košilová plátina lněná neb polovičníky, rumburské věby, grilezety, ručníky, tkané barchety, na šaty, modní zefíry na košile a bluzky a na šaty, bílé grádle, flanely, modré tisky na domácí šaty a zástěry, vše mnou ručně pracováno, velekrásný a trvanlivý v délce 3—15 metrů.

Frant. Maršík,

ruční domácí tkadlec,

Česká Černná, č. 107, p. Náchod.

Každý dle potřeby raďte udat co potřebujete i délku zbytku si raďte znamenati, nehodící vyměním, neb dle žádosti peněz vrátím. Zkouška mé důvěry ujistí každého. Též zasílám půl tučtu čistě lněných prostěradel beze švu 150 cm. šir., 200 cm. dl., jen za K 15.80.

Svíce kostelní

pravé voskové, přesně dle liturgických předpisů, jakož i polovoskové a stearinové vyrábí nejdokonaleji a doporučuje firma

V. ZBOŘIL A SYN

první moravská továrna v Bystřici p. B. Firma tato počítá mezi své stálé odběratele přední kláštery, farní úřady, jakož i zemské ústavy říše Rakousko-Uherské. — Zásilky vyřizují se franko, obal se neúčtuje. — Ceny mírné.

Za redakci zodpovídá David Kubíček, emer. děkan v Kroměříži.

Nákladem Matice Sv. Hostýnské. — Tiskem Jindřicha Slováka v Kroměříži.

HLASY SVATOHOSTÝNSKÉ

MĚSÍČNÍK PRO LID

S povolením nejdůst. kníže-arcib. konsistoře v Olomouci a řeh. představených vydávají Otcové Tovaryšstva Ježíšova na Sv. Hostýně na Moravě. Vychází počátkem každého měsíce. — Celoroční předplatné K 1.50. — Americe 0.48 dol. V Německu M 1.50 — Administrace na Sv. Hostýně

OBSAH: Valná hromada Matice Svatohostýnské. — Hřbitov svatohostýnský. — Promluva
nejdůst. p. světicího biskupa Dra Karla Wisnara při svěcení hřbitůvka svatohostýnského
15. září 1913. — Chudobky ještě . . . (Č. d.) — Sv. Hostýn a náš lid. — Šestý šjezd
»Papírové rodiny« na Sv. Hostýně dne 8. a 9. září. — Zprávy se Sv. Hostýna. — Listárna
redakce. — Na obalu: Zprávy z církve a světa. —
VYOBRAZENÍ: Dp. exércitanti na Sv. Hostýně dne 22.—27. června 1913. — »Papírová
rodina« na Sv. Hostýně dne 9. září 1913.

Račte si dobře povšimnouti!

Prosíme důtklivě všechny, kdož za minulé ročníky nedoplatili, by co nejdříve povinný obnos zaslali, aby Vydavatelstvo mohlo taktéž svým povinností dostáti. — Poněvadž vydání značně vzrostlo, vidělo se Vydavatelstvo Hlasů nuceno zvýšiti o něco celoroční předplatné a sice: pro Rakousko, Uhry a Bosnu na 1 K 50 hal., pro Ameriku 0.40 dol., pro Německo 1.50 M. I přes to zůstanou Hlasy nejlacinějším lidovým měsíčníkem, uváží-li se, jakého nákladu vyžaduje lepší papír, tisk, expedice, administrace, poštovné a četné ilustrace. Prosíme tudíž své dosavadní ct. odběratele, aby Hlasům i nadále zůstali věrni. Redakce vynasnaží se, aby časopis obsahem i úpravou ještě více zdokonalila a prosí své příznivce, aby co nejdříve neobtěžovali si zaslání přesné adresy nových odběratelů, jimž by Hlasy ukázkou mohly býti poslány. Nejlépe by ovšem bylo, kdyby Hlasy více odběratelům téhož místa pod jednou adresou se mohly zasílati, jelikož se častěji přihází, že jednotlivá čísla snadno se na poště založí nebo ztratí. — Předplácí-li někdo za jiného, na jehož adresu se Hlasy zasílají, je nutno, aby to bylo podotknuto, anebo ještě lépe, aby jméno předplatitele samého na složném listku bylo napsáno a ne toho, který za jiného předplácí. — Adresy buďtež vždy co nejpřesněji a plně udány. — Dále upozorňujeme a prosíme, aby předplatné na Hlasy zasílalo se s plnou a přesnou adresou SLOŽENKAMI označenými čís. 97.129 a aby složenek těchto výhradně pro předplatné na Hlasy bylo upotřebeno a ne k jiným účelům, poněvadž jinak nemáý nastává zmatek v účtování. Tak se předejde i mnohým nepřístojnostem, poněvadž na př. o poutích při velkém návalu není někdy možno jména předplatitelů správně zaznamenati. Pro jiné účely prosíme, aby použito se poštovních poukázek. O starší ročníky (V., VI., VII.), pokud jsou na skladě, možno se přihlásiti na Sv. Hostýně (celý ročník poštou 1.20 K). Číslo 3—5 VIII. ročníku jsou rozebrána. Slavnostní číslo 8—10, jichž je ještě větší zásoba, poštou po 15 hal. — Pro dosavadní odběratele vloženy byly složenky do 12. čísla minulého ročníku (1912); prosíme zdvořile, aby se nepohodily, ale aby jich bylo použito na brzké předplatné pro rok 1913. — Prosíme zejména P. T. vdpp., aby časopis náš dobrotivě doporučili.

REDAKCE.

Z církve a světa.

Za P. Františkem Koutným. Bývalého našeho pana faráře již není! Když jsme se s ním před čtyřmi roky loučili, přáli jsme mu klidného, tichého večera jeho života; a hle! Den jeho života už se nachýlil, slunko požehnaného jeho žití zapadlo. Ve středu 27. srpna ráno dokonil svoji životní pouť v nemocnici v Kroměříži, kamž se na radu lékařskou se svojí vnitřní chorobou uchýlil. Tělesná jeho schránka byla převezena do Štípy, kdež si v Pánu zesnulý přál prozatím býti uložen k časnému odpočinku. Z Kroměříže vyprovodili jej příčiněním vdp. Msgr. dr. Josefa Beny, c. k. vládního rady a kanovníka, za hlaholu zvonů řada kněží a ctih. sestry sv. Kříže. Pohřeb ve Štípě konal se v sobotu za hojné účasti kněžstva z

blízka i z dále a též ze vzdáleného jeho posledního působiště přišli mnozí, by prokázali mu službu poslední, z Meziříčska vdp. Msgr. a děkan Gillig, prof. Sládeček, vdp. superior Salvatorianů Wilfried Kalinský, vdp. superior z Hostýna, Vinc. Král, farář z Choryně, Fr. Křížan, farář z Lešné, Alois Sedlár, farář z Jaseně, Salvatorian P. Oldř. J. Páleník, koop. z Drahotuš atd. Do chrámu Páně nesen byl kněžími. Po církevních hodinkách vystoupil na kazatelnu jeho přítel a rodák vdp. děkan Daněk z Jevíčka a když v promluvě zmínil se o jeho svědomitosti, horlivosti a péči o čest a slávu Boží a blaho farníků sobě svěřených, když děkoval mu a loučil se s ním jménem farníků Choryňských — kdež 20 let v duchovní

Vydávají Otcové Tovaryšstva Ježíšova na Svatém Hostýně na Moravě.

Pořádá P. A. Ostrčilík T. J. — Vychází počátkem každého měsíce.

Celoroční předplatné 1.50 kor. — V Americe 0.40 dol. — V Německu 1.50 M.

Valná hromada Matice Svatohostýnské.

»Hostýn v slávě královské nám září . . .« nám poutníkům spěchajícím k vysokému trůnu Královny Moravy, abychom jí vzdali opět svůj hold a přednesli své trudy a stesky. Zároveň hodláme účastniti se valné hromady družstva, které obralo si za účel ozdobení důstojné tohoto vysokého moravského trůnu Matky Boží. Ani letoší slavnosti tak četné nedovedly utlumiti touhu mnohých a mnohých srdcí, takže v neděli množství lidu plnilo nádraží bystřické a i valná hromada slibovala hojnou účast.

Na valnou hromadu zavítal též starosta Matice J. M. dr. Karel Wisnar, který poutníky vítal. Proslov s kazatelny měl P. superior T. J. Po kázání bylo sv. požehnání. O osmé hodině uspořádán světelný průvod. Průvodu účastnilo se asi 400 osob, mezi nimiž též dvorní rada Sedláček. Průvod rozvinut a lépe uspořádán po kostele, kdež po večerní modlitbě následoval rozchod.

15. září. O půl 6. hod. sloužila J. M. pontifikální mši sv., při níž všichni poutníci přijali Tělo Páně, pokud možno z ruky pana biskupa. Po mši svaté následoval výkrop za zemřelé členy Matice.

O půl 8. hod. vyšel z kostela průvod s J. M. p. biskupem ku svěcení hřbitova na Sv. Hostýně. Před svěcením měl světitel p. biskup ku shromáždění delší nadšený, dojemný proslov.

Po obřadech napomenul p. biskup ještě věřící, »tak sviť vaše světlo před lidmi, aby viděli skutky vaše dobré!« Načež se odebral průvod do sálu k valné hromadě, která zahájena o půl 10. hodině.

J. M. přivítána byvši zpěvem »Bože co's ráčil«, zahajuje valnou hromadu. Jako jiné sjezdy letoší, vydařila se i naše valná hromada. Vzpomíná včerejšího kázání p. superiora, v němž děkoval činovníkům Matice za jejich péči o Sv. Hostýn. Tím zajistě povzbudil všechny k další práci, by si díky opravdu zasloužili. Sám však vzdává díky p. superioru a jeho bratřím T. J. starým, ale za to jadrným Pán Bůh zaplať!

Za zapisovatele letoší valné hromady navrhuje vdp. P. Vinc. Pecháčka, faráře z Újezdu. Od čtení protokolu loňské valné hromady pro pokročilý čas upuštěno. Je zároveň uveřejněn v knize »Papežská korunovace Matky Boží Svatohostýnské«.

Na to podává pan pokladník msgr. dr. Schneider, kapitolní děkan z Kroměříže, pokladniční zprávu za správní rok od 1. července 1912 do 30. června 1913. Každý, kdo si vzpomene na korunovací, uzná, že práce

bylo mnoho i účty byly pracné. Avšak letoší číslice nám mluví více než jindy o obětavosti členů, která umožnila epochální slavnost loňskou. Množství číslic, které p. pokladník zkráceně uvedl, já dovolím si ještě zkrátiti. Zbytek minulého roku obnáší ve státních papírech 7416.77 K a vklady v bankách obnášejí 5615 K. Dále vypůjčeno z městské spořitelny z Kroměříže 40.000 K na 6 proc. Celkový dluh Matice obnáší 82.506.20 K. — Různé výdaje v loni o korunovací obnášely 16.174.12 K. Jen osvětlení stálo 2000 K.

Starosta děkuje pokladníkovi za ohromnou práci, kterou již tak dlouho koná. Celé shromáždění mu za to děkuje: Pán Bůh zaplať! Dále navrhuje starosta, by bylo poděkováno spořitelně z Kroměříže za ochotu, s jakou peníze zapůjčila a vyřízení odkazuje p. pokladníkovi. Sám uznává, že útraty korunovační byly sice velké, ale korunovace byla jen jedna a proto toho netřeba litovati. Když lidé nosí za statisíce perel, proč bychom my jich nedopřáli P. M.? Kolik jen milosti bylo v loni na Sv. Hostýně ušetřeno?! Mnoho dluhů má Matice, appelleje však na členy, by pomáhali a jiné poprosili, by na P. M. v poslední vůli pamatovali. Shromáždění děkuje p. pokladníkovi a provolává mu slávu.

Jednatelskou zprávu podal jednatel Matice p. probošt Stojan. Po napětí sil následuje ochabnutí, ale toho nelze říci ani o činovnících Matice. Všeho ovšem provést nelze. Místností útulny podrobeny prohlídce a dva stavitelé již opravují plány na její zlepšení. Hřbitov na Sv. Hostýně upraven pro všechny. Kdo zemře o pouti na Sv. Hostýně, bude tam pochován zdarma. Jinak lze si místo na hřbitově zdejších zakoupiti za 500 K mimo útraty dopravní. Rozhledna byla uzavřena a o příspěvek na její opravu poproseno c. k. ministerstvo veřejných prací. Děkuje J. E. ministru financí Zaleskému, za laskavost a ochotu, s jakou jich sprostil poplatků a daně, o jejichž prominutí pro nově postavený hospic opomenuli požádati. Dále měly býti postaveny na schodišti sochy sv. Jana Nepom. a blah. Jana Sarkandra. Poněvadž by však škodily celkovému pohledu na kostel, bude za ty peníze, které věnoval jistý dobrodinec, upravena t. zv. kaplanka jako protějšek kaple blah. Jana Sarkandra. Cesta křížová se staví. Vzdává rovněž díky všem členům T. J. za jejich obětavost. Omlouvá, že letoší výročí korunovace nemohlo tak okázale býti slaveno pro slavnosti velehradské. Stížností kramářů nelze zde přetřásati a proto je výbor vyřídí sám. Připomíná jen kramářům, že jsou živí z klerikálních peněz a na sv. místě. Děkuje fě. Wichterlově za zapůjčení motoru.

Všech členů je 14.380. Od poslední valné hromady zemřelo 88 členů. Všech členů zemřelých je 2093, mezi nimi též vdp. P. Koutný ze Štípy a msgr. Karel Bilčík revízor účtů Matice. K další práci prosí o pomoc Boží. Změna stanov není ještě úplně projednána. Starosta děkuje p. proboštovi a oznamuje, že výbor změnu stanov provede. Práví, že činnost a obětavost jak výboru tak členů neochabla. K slovu hlásí se vdp. superior a prosí, aby bylo zvláštním způsobem poděkováno přednostovi stanice v Bystřici, který v loni jen za 1 den na 60 vlaků vypravil. Na to oznamuje p. probošt že se již děkovalo četníkům a i přednostům se poděkuje. Architektu p. Fantovi dostalo se diplomu. Na to prohlašuje revízor účtů vys. důst. pán děkan Hikl z Holešova, že jsou všechny položky správně doloženy. Navrhuje pokladníkovi díky a absolutorium. Starosta vzpomíná prvního revisora účtů msgr. K. Bilčíka, kanovníka z Kroměříže. Za jeho nástupce navrhuje msgr. Jiřího Lásku, kterýž i přijat. K slovu hlásil se p. superior, který členy upozornil na »Hlasy Svatohostýnské« a prosí o získání nových odběratel a zasilání před — a ne doplatného. Prosí též o rozebrání knihy »Papežská korunovace Matky Boží Svatohostýnské«. Cena 3.50 K neb 5 K. Nerozpro-

dá-li se kniha, zůstane nový dluh. Prosí též o příspěvky pro museum, které je zřízeno na Sv. Hostýně, a již nyní chová cenné památky. Na to končí J. M. valnou hromadu výzvou, aby všichni byli rytíři a rytířkami, kteří by pracovali pro rozkvět Sv. Hostýna a získávali Matici nové členy. Účastníci se rozcházelí do kostela, kdež na rozloučenou o 11. hod. bylo sv. požehnání. — Na to konal v aule klášterní výbor M. Svatoh. své porady.

P. Rud. Rozkošný T. J.

Hřbitov svatohostýnský.

Sirach 14, 18. píše: »Všeliké tělo jako seno zvetší, a jako listí mladistvé na stromě zeleném. Jedno se pučí, a druhé opadává: tak i pokolení z těla a krve jedno skonává a druhé se rodí«. A sv. apoštol Pavel praví: »Uloženo jest lidem zemřítí. Smrtí neujde žádný a kde člověk žije, kde déle bydlí, tam také obyčejně skonává, a tam také se pochovává«. Když na Sv. Hostýně již za prastarých dob žili lidé, tedy se tu také i za oněch dob pochovávali. Že skutečně tu lidé aspoň po delší dobu prodlévali, dokazuje násep okolo hory. Že tu byli také pochovávaní, dokazují střepy z popelnic, jaké se nalézají v předkřesťanských pohřebištích a žárovištích. Takové střepy se našly na různých místech. To bylo tedy nejstarší pohřebiště Hostýnské.

V pozdějších dobách, i po vpádu Tatarů nemáme zpráv, že by tu mnoho lidí aspoň po delší dobu bydlilo. Poutníci přišli, a zase odešli. Proto také nevíme ničeho o hřbitově z oněch časů. Když však byl chrám dostaven a zřízena stálá duchovní správa, byli kněží i věřící nahoře pochovávaní: někteří v kostele, jiní blízko kostela. Ve chrámu byli věřící pochovávaní pod oltářem sv. kříže nynějším oltářem sv. Šebestiána (zadní oltář na pravé straně, vejdemo-li do chrámu). P. Cibulka dal proto na památku namalovati nad oltářem sv. Šebestiána sv. kříž a poslední soud, a na levé straně oltáře obraz Krista Pána na kříži, k němuž s důvěrou hledí duše v očistci. V popisu chrámu Sv. Hostýnského píše P. Cibulka: »Tento kříž připomíná i hroby Hostýnské. První, jež tu při oltáři sv. kříže pochována byla, jest zbožná poutnice z Lipníka ctná paní Pavlína Majerova, jež 16. srpna 1754 při letní pouti zemřela. Potom následovali kněží při kostele Hostýnském Bohu a poutníkům přísluhující: František Vroblic, kaplan † 1756, Bernard Veselý, kaplan † 1757, Josef Pavlík, kaplan † 1764, Jan Haas, kaplan † 1772 (Holešov). Kteří za Josefa II. v Pánu zesnuli, byli pochovávaní mimo kostel jako: Jiří Dohnal ze Želče, administrator † 1781, »leží na hřbitově proti hlavnímu oltáři hlavou k základnímu kamení«, Lucian Veja poustevník † 1783, »leží na hřbitově za velkým oltářem«. — Tolik P. Cibulka.

Tedy za velkým oltářem za kostelní zdí a za nynějším klášteřem byl hřbitov v druhém obydlí Sv. Hostýna. Na něm byli pochovávaní Hostýnští farníci, Rusavané. Při kopání základů nynějšího domu T. J. byly nalezeny kostry. 18. května r. 1756 také i v kapli vedle chrámu byla uložena k dočasnému odpočinku matka hostiňské na Sv. Hostýně Teresie Nábělkové, Veronika Štroschneidrová.

Když byl chrám zpustošen, duchovní správa zrušena, a na Rusavě založena fara, upadl i hřbitov svatohostýnský v zapomenutí. Zemřeli některý poutník neb někdo z hostince v době po vzkříšení Sv. Hostýna,

byl pochován v Bystřici.*) Pokud byl Sv. Hostýn podřízen duchovní správě v Bystřici, nikdo nemyslel na zřízení hřbitova. Jakmile však se Sv. Hostýn stal samostatným, ihned se pomýšlelo na hřbitov a byly v tom směru podniknuty kroky.

Dne 22. září r. 1907 zaslal superior P. Fr. Zimmerhackel žádost nejd. k. a. konsistoři, aby bylo dovoleno zříditi hřbitůvek v kryptě XI. zastavení nové křížové cesty. K. a. konsistoř žádala, aby se táž žádost poslala na c. k. okr. hejtmánství. Toto ustanovilo, že 14. listopadu 1907 má komise prohlédnouti ono místo. Komise ustanovila jisté podmínky. Věc se protahovala 2 roky a konečně 21. června 1909 přišel zákaz od c. k. ministerstva vnitra z těchto důvodů: Nejvyšším rozhodnutím ze dne 14. března 1848 jest c. k. ministerstvo vnitra zmocněno ohledně zřizování rodinných hrobek, k nimž dále i hrobky určené pro jednotlivý klášter jest pojímati, výjimky povolovati ze stávajícího zákona pohřbívati mrtvolu ve hrobkách. V tomto případě, ale nejedná se o rodinou neb klášterní hrobku, poněvadž zamýšlená obsahuje 40 hrobů, do nichž nejen příslušníci kláštera a obyvatelé budov kopce Hostýna mají býti přijímáni, ale i zemřelí poutníci. Nemůže tedy Nejvyšším rozhodnutím ze dne 14. března 1843 uděleného zmocnění býti v tomto případě užito, které jako výjimka ze stávajících předpisů jest přísně vykládati, a c. k. ministerstva vnitra tudíž není oprávněno k udělení žádaného povolení, nehledíc k překážejícím zdravotně policejním závadám proti zřízení.

Záležitost na nějakou dobu usnula. Když se stal P. Ant. Ostrčilík T. J. superiorem opět zamýšlel zařídit, již ne hrobku, ale hřbitov. Zdálo se mu býti vhodným místo, kde by poutníci, vykonavše křížovou cestu, učinili jen několik kroků a pomodlili se také za zemřelé, pochované na Sv. Hostýně, a za duše v očistci. Za souhlasu »Matice Svatohostýnské« dal vypracovati plán na podzim r. 1911 od stavitele O. Zemana v Bystřici. Plán byl hotov, ale co nyní? Kam se obrátiti?? Ovšem také se hřbitovem se nespíchalo. Smrt P. Malého 21. května 1912 však rozřešení otázky hřbitovní urychlila. Když zemřel, byl sice ustanoven pohřeb v Bystřici, hrob na tamnějším hřbitově byl ihned vykopán, o úmrtí zpravena nejd. k. a. konsistoř a nejd. p. biskup Dr. Karel Wisnar, který tehdy udílel sv. biřmování v Kroměříži. Zároveň byl uvědoměn hospodář svatohostýnský cís. rada J. Harna. Tento poslal druhého dne 22. května skoro ráno rychlé psaní na Sv. Hostýn v němž stálo: »Přicházím od J. Milostí p. biskupa, našeho starosty. Má za to, proč by nemohl býti náš stařeček pochován na Sv. Hostýně. K. a. konsistoř dá dovolení. Jeho Milost je přinese osobně. Zajděte někdo k okresnímu hejtmánovi neb požádejte telegraficky o povolení pohřbíti † P. Malého na Hostýnku. Hrob může býti na vyhlédnutém místě, ať se vybetonuje a ohradí chvojím«.

Cís. král. okres. hejtmánství laskavě dovolilo pochovati P. Malého na Sv. Hostýně, a tak otázka hřbitovní byla zásadně rozřešena.

Dne 6. června, 14 dní po pohřbu P. Malého byla podána žádost na c. k. okr. hejtmánství o povolení zříditi malý hřbitov o 18 hrobech. 18. června přišla komise ohledati ono místo, uznala je vhodným, ustanovila jisté podmínky a nařídila vypracovati hřbitovní řád, t. j. kdo a za jakých podmínek může na hřbitůvku býti pochován. Podmínky splněny, hřbitovní

*) Tak jeden dělník, který za faráře Regera při opravě průčelí kostela s lešení na místo teď šamotkovým kamenným křížem označené spadnuv se zabil, v Bystřici pohřben byl. Podobně byla v Bystřici pochována paní Lerchová z Prahy, která navštívivši svého syna Josefa T. J., kuchaře v klášteře, náhle zemřela 26. července 1903. — Roku 1896 Helena Rozenbergová, puzeňka jsouc touhou, zemřít ve Svatyni hostýnské, dovezla se v těžké nemoci do chrámu a skutečně tu skonala. Zemřelá byla rodačkou ze Lhoty (Meník) a sloužila v Olomouci, tak zaznamenal † P. Cibulka T. J.

řád, vypracovaný p. cís. radou Harnou, schválen od c. k. okres. hejtmanství v Holešově a konečně přípisem ze dne 6. srpna 1912 uděleno od nejdůst. kníží. arcib. konsistoře v Olomouci žádané povolení ku zřízení i posvěcení hřbitova svatohostýnského. Budou na něm pochováváni členové Tova-

Dp. exercitanti na Sv. Hostýně dne 22.—27. června 1913.

ryšstva Ježíšova se Sv. Hostýna, zasloužili členové Matice Svatohostýnské a poutníci na Sv. Hostýně zemřelí. Hlásá to také hřbitovní kříž, v jehož podstavci vložena jest žulová deska s nápisem: »Zbožné památce všech zde v Pánu odpočívajících členů Tovaryšstva Ježíšova a Matice Svatohostýnské a všech v Pánu zesnulých poutníků. Rodičko Boží, přimlouvej se za ně!«

Roku letošního hřbitůvek byl úplně zařízen a o valné hromadě »**Matice Svatohostýnské**« dne 14. září byl církevně vysvěcen.

Hřbitůvek má velmi pěkné místo. Leží vedle 14. zastavení křížové cesty ve stínu vysokých jedlí a jest opatřen pěknou dřevěnou ohradou. Po několika kamenných schodech vystoupí se k železné bránce, jež jest krásnou prací uměleckou. Byla zhotovena na návrh bratra Julia Šimůnka T. J. od zámečníka Rudolfa Šimůnka z Prahy. Na její vrchní části jest nápis: »Odpočiňte v pokoji na blízku té, kterou jste za živa milovali«; — a uprostřed každého křídla jest zasazena lampa, v níž hořívá světlo. Prostor hřbitovní jest urovnán, travou poset a kapradím vysázen. V čele hřbitova v mohutném podstavci z omšných balvanů pískovcových stojí sv. kříž z hořického pískovce a na něm postava Spasitelova dle známého kříže Myslbekova. Štíhlý kříž velmi případně se vyjímá mezi vysokými jedlemi. V podstavci zasazena jest zmíněná již deska z tmavé žuly s nápisem. Celý kříž i s podstavcem je vysoký $\frac{1}{2}$ 6 metru.

Dosud jsou na hřbitově tři hroby. První tam byl pochován člen Tov. Ježíšova P. Filip Malý dne 24. května 1912. Dne 12. listopadu 1912 uložena byla do druhého hrobu Vincencie Hřívová z hotelu svatohostýnského a dne 6. května novorozené dítě František Mačo z Bojkovic.

Hrob P. Malého je po pravé straně hřbitova, druhé dva na straně levé. Všechny hroby budou stejně upraveny. Budou ozdobeny květinami a v hlavách na nízkém pískovcovém podstavci umístí se tmavá mramorová deska se jménem zesnulého. Vysoký hřbitovní kříž všem hrobům bude společný, v jeho stínu všichni tam pochovaní budou odpočívatí.

Poutníci, kteří budou na Sv. Hostýně konati pobožnost křížové cesty, a také ostatní, kteří okolo půjdou, zastaví se zajisté u hřbitova a pomodlí se za spásu těch, kteří tam očekávají slavného zmrtvýchvstání. Dejž jim Pán Bůh nebeskou slávu!

Promluva nejdůst. p. světícího biskupa Dra Karla Wisnara při svěcení hřbitůvka svatohostýnského 15. září 1913.

Mojí drazí v Kristu! Mám posvětit tento hřbitůvek. Proč? Aby se stal svatým polem neb ve svaté půdě odpočívatí mají těla věřících katolíků.

Když patriarcha Jakub umíral, prosil syna svého Josefa Egyptského, aby tělo jeho nebylo pohřbeno v zemi nesvaté — v Egyptě, ale v zemi zaslíbené v Hebronu, v hrobě patriarchy Abrahama. Podobně Josef Egyptský prosil, aby Israelité, až jím Pán Bůh dá vejít do země Kanaan, tělo jeho sebou vzali a tam uložili.

Ještě více ctívají první křesťané těla svých milých zemřelých. Jen na místech ctihodných, modlitbou a církevním požehnáním posvěcených je pochovávají. Proč? Duše naše na křtu svatém chrámem Ducha svatého se stala a tělo je schránkou její, avšak svátostnou vodou křestní vlastně tělo bylo obmyto; a kolikrát jindy ještě tělo křesťana katolického posvěceno bylo svatými svátostmi a svátostinami, nejvíce Nejsvětější Svátostí Oltářní! Praví Kristus Pán: »Já jsem cesta, pravda a život. Kdo jí Mé

Tělo a pije Mou Krev, ve mně zůstává a Já v něm!» Proto církev svatá na s v a t ě m poli pochovává a těla naše s uctivostí velkou v opatrnosti má až do budoucího zmrtvýchvstání.

Kdysi bývalý hřbitovy okolo kostela. Proč? Kde se dostalo věřícím obrození v Kristu, tam měli i odpočívat v Kristu. A jak krásně tím vyjádřen článek víry o obcování svatých! Tím se znázorňuje, že ani Těla naše neumírají na vždycky — tím méně, že neumírají duše naše. Z toho též plynul ten užitek, že věřící často pamatovali na své zemřelé, že před bohoslužbou nezaháleli u kostela, ale modlili se za své milé zemřelé, a odcházejíce z chrámu Páně, brávali svěcenou vodu ze žehnáčka kostelního, aby ji pokropili též hroby svých milých. Škoda toho zvyku, stejně krásného jako užitečného! Ve větších městech nelze toho již zachovávat, ale co se říká o nebezpečí hřbitovů pro zdraví živých, náleží do veliké říše báhorek za naší doby obzvláště bující. O nebezpečí nemůže býti řeči — tak se vyslovují největší učenci — jen dbá-li se náležitě předpisů o pohřbívání.

Máť svěcení hřbitova jakousi podobu se svěcením kostela; hřbitov — místem svatým, před důležitým pro církev vítěznou, neb tam těla spasených odpočívají, až zavzní trouba andělská v den nejposlednější; hřbitov místem před důležitým pro církev trpící, neb připomíná, abychom jí pomáhali; hřbitov místem pro církev bojující před důležitým, hlasitým kázáním promlouvá k srdcím živých!

A nyní něco o obřadech, za kterých se hřbitov biskupem svěťí; svěcení biskupem je rozsáhlejší a slavnější nežli svěcení knězem.

Napřed vytýká se účel svěcení.

Následuje litanie ke všem svatým. V velikému dílu vyprošuje si biskup přispění svatých.

Pak svěťí vodu, již skropí zem okolo celého hřbitova.

Následuje obraz překrásný. Vidíte těch 5 křížů? ve způsobu kříže rozestavených? Za modlitby žalmů kajících — čeho nám více potřeba než kající, a kde se jí člověk více učí než na hřbitově? — přistupuje biskup k jednotlivým křížům a před nimi pokračuje v překrásných modlitbách. Konečně kříže kropí a okurčuje.

Při prvním vyprošuje světitel zde odpočívajícím útěchy věčné až se ozve trouba archandělská. Při druhém modlí se za odpočinutí těch milých zemřelých, jako Abraham v Hebronu odpočinul a Josef v zemi zaslíbené.

Při třetím kříži prosí Boha, který je pastýřem, světlem, spásou, potěšením zarmoucených, životem spravedlivých, oslavou pokorných, aby zemřelí na hřbitově odpočívající, kteří svátost křtu přijali a víru zachovali — proto nesmějí se též na svatém poli pochovávat jinověrci a nekřtění — zde vyčkávající, kdysi odměnu slávy věčné obdrželi.

Při čtvrtém vzpomíná, že člověk z duše a těla složen jest a při smrti se rozpadává; jelikož též Kristus Pán tělo naše přijal, aby v něm nás vykoupil, — jak Tělo Krista Pána pohřbeno bylo, jak On v Těle tom zmrtvých vstal, tak i těla naše dle vzoru Krista Pána se pochovávají a kdysi s Ním vzkříšena budou.

Při pátém kříži zpívá biskup překrásnou prefaci, v níž Ježíš Kristus jako věčný den, světlo nikdy nehynoucí, jas náš, vzkříšení a život věčný se slaví. Pokorně vzývá, by on, který plakal u hrobu Lazarova a jej vzkřísil, i nás připočítal ke svým svatým, abychom se všemi svatými Jej spolu oslavovali: »dulcis requies et pausatío mortuorum«, sladké odpočinutí duší v nebesích již nyní, sladké oddechnutí těla našeho v den soudný.

U každého z těch pěti křížů hoří tři svíce, jež biskup z podstavce spodního na ramena kříže staví. Světlem našim totiž jest Bůh Trojjediný. Církev svatá přikazuje, aby vysoký kříž uprostřed hřbitova se postavil,

aby bylo patrné, že tu lidé odpočívají ve stínu a opatrnosti kříže, a všechny ty kříže, rozprostírají ramena svá na všechny strany, neb všichni zde pohřbení odpočívají mají ve stínu svatého kříže, jakož psáno: »Já jsem vzkříšení a život. Kdo věří ve Mne, i byť zemřel, živ bude a žádný, kdo věří ve Mne nezemře na věky«.

Svatá víro naše! Která jiná víra se tobě vyrovná! Kdo tak se zemřelými zachází? Toť známka církve pravé, jakož ani dne dušičkového žádné náboženství nezná, než církev katolická. Toť důkaz, že v církvi naší nejen víra pravá, ale i láska, o níž Písmo dí, že nikdy neumírá. Již se stalo, že uvažování o té věci jinověrce obrátilo na víru katolickou.

Četl jsem na jistém hřbitově nápis: Poslední číslo. Je tím pro nás všechny; v jistém smyslu pro každého z nás. Vždyť nás vzkříšení očekává. Ale posledním číslem zde na zemi je hřbitov.

Jak utíká čas vezdejšího života! Pak nastane věčnost. A není nic rychlejšího nad čas, nic jistějšího nad smrt, nic nejjistějšího nad hodinu smrti naší, nic důležitějšího nad věčnost naši. Proto mluví Kristus Pán o »jednom potřebném«, jež hledati máme: »Sursum corda!« »Vzhůru srdce!« jak nás napomíná církev svatá denně při mši sv. Jak praví Kazatel: »Boha se boj a přikázání jeho zachovávej, neb tenkrátě jsí celým člověkem . . . a všechno, co učinil člověk, přivede Pán Bůh na soud ať to bylo dobré nebo zlé. Půjde člověk do domu věčnosti své, které si zasloužil« a tu obvykle platí: jaký život, taková smrt, jaká smrt, taková věčnost; věčnost tam nad blankytem nebeským, nebo v temnosti strašné. Bože, buď milostiv mně hříšnému!

Sv. Jan Klimakus, který dlouho opatem byl na hoře Sinaj (*525 †605) vypravuje o jistém poustevníku Štěpánu, že vedl již ve světě život velmi zbožný, od rozkoší anebo i jen roztržitostí světa odloučený. A to mu nestačilo. Odebral se na úpatí hory, s níž kdysi prorok Eliáš byl Boha viděl a tam si cellu vybudoval, tam ještě kajícněji žil. Aby však ještě přísnější život vedl i odtamtud odešel na poušť, na místo 70 mil na všechny strany od lidí vzdálené. Znamenaje, že se blíží konec vezdejšího života jeho, vrátil se do své celly, kde život trávili dva z učeníků jeho. Tam ještě několik dnů žil. Pak upadl do smrtelné nemoci. Jeho 2 učenci jej ošetřovali a byli též svědky následující scény, den před smrtí Štěpánovou. Pozorovali, jak se obrací rozechvěn brzo na stranu pravou, opět na stranu levou a slyšeli jej promlouvat: je pravda to jsem učinil — za to však tolik roků se postil!, a opět: to není pravda, toho jsem neučinil, lžeš; a zase: to je pravda, ale oplakal jsem to a hleděl odčinit kajícími skutky . . . a tak to šlo dále, až ošetřovatelům hrůzou vlasy na hlavě stály. Konečně slyšeli z jeho úst slova: Je pravda, to jsem učinil a tu není mně možno ani se omluvit, ani ospravedlnit, než doufám v milosrdenství Boží. — K výjevu tomu přidal sv. Jan Klimakus: Bože můj, nebesa, andělé, co to znamená? Člověk, který po 40 let poustevníkem byl, praví: nedovedu se omluvit, tím méně ospravedlnit. A bylo mně, dí dále sv. Jan Klimakus, o tom Štěpánu řečeno, že když na poušti žil, levhard potravu z ruky jeho bral. Jako vdova, již muž zemřel a jen jediný syn zůstal, po Bohu v tom jediném synu svém jediné útěchy hledá, tak duše naše v hodině smrti jen vzpomínkou na život kající se těšiti bude a vzpomínkou na boží milosrdenství.

Na světoznámém hřbitově Pisánském dle předpisu církevního stojí uprostřed kříž a tam nápis: Io spero: Doufám; nad branou toho hřbitova zřítí obraz Rodičky Boží s nápisem: Ianua caeli. Brána nebeská.

Je tedy, drazí moji, kříž útěchou naší! Kříž zdrojem veškeré naší naděje. Ale po Kristu Pánu Vykupiteli a Spasiteli našem i Ty, Rodičko Boží, korunovaná Matičko Svatohostýnská, branou nebes jsi a budeš všem těm, kteří na tomto hřbitově odpočívají a odpočívát budou, ba všem nám, ať těla naše složí do země kdekoliv! Kéž, přátelé moji, smíme kdysi říci se svatým Ambrožem: »Tak jsem žil, že se nestydím za život svůj, pročež ani smrti se nebojím, neb mám dobrého Pána a tomu jsem sloužil«.

Dobrého Pána máme i my, kéž mu tedy sloužíme dle napomenutí Mateře Boží: »Všecko, co vám řekne (Syn můj) to činite!«

»Aj já přijdu brzo, praví Pán!

Ano, přijď Pane Ježíši přijď! Matičko Boží Svatohostýnská za nás oroduj nyní i v hodinu smrti naší. Amen!

Maria Alfonsa.

Chudobky ještě . . .

Strýček Strouhal.

Strýček Strouhal se již dlouho na nic tak netěšil, jako na korunovaci sv. Matky Hostýnské. »Půjďme tam hned na první den. Usmažíš nějaká kuřátka, dobrou buchtu upečeš a já nachystám baněčku vína«, pravil krátce před slavností své ženě.

Tato právě válela boží dárek. Ustala od práce a úžasem sepjala ruce: »Co tě to pantáto napadlo? Nikdy jsi žádné maso sebou na pouť vzítí nechtěl a nyní chceš výslužku jako o hodech. Trochu sýra a chleba stačí«, říkával jsi«.

»Toť se ví!« přisvědčil. »Aby to bylo jako o posvícení, dáš na pekáč mladou husičku. Půlku si sebou vezmeme. Milá zlatá, něco podobného, jako bude korunovace, neuvidíme ve svém životě již nikdy. To bude slávy, tedy musíme i my vše oslavit. Po korunovaci si sedneme na trávník a budeme hodovat!«

Panímáma poslechla. V úterý na večer se peklo a smažilo. Vůně bylo dost a dost. Ve středu ráno vše narovnala do koše a odjeli na nádraží. »Zítra u nočního vlaku nás čekej«, nařídil hospodář čeledínu.

Vozy byly plné poutníků a poutnic. Jeli starci, ženy i dívky. Všichni šli k Matce jedné, k dívotvorné Ochránkyni Moravy. O ničem se nikde nemluvalo, jenom, jak prý to tam bude hezké, slavné. Zapomenuty byly do této chvíle prožitě boly a stesky. A měl-li přec někdo duši stísněnou, tušil, že Ona ji potěší. I na nádražích, všude, kde se zastavili, bylo plno poutníků, čekajících na své vlaky. Tak, jako je ničím lidská síla vůči rozbouřeným žvlům přírodním, tak nic by nedovedlo vrátit nepřehledné pvaly duší, spěchajících na Sv. Hostýn.

Jako rozbouřené jezy hrnuly se v Bystřici průvody z vlaku. Panímáma nutila strýčka, aby si před sestoupením kousek masa a buchtu vzal. Ač měl sto chutí, odepřel, řka: »Až se pomodlím, nahoře. Zatím budu lačnětí. Ty si vezmi jídlo na starost a já vezmu vlnáky. Dobré nám budou v tom chladu v noci«.

Přidal se k mužům, ona k ženám. Procesí šlo jedno za druhým. Kteří přišli brzy odpoledne, dostali se blíže ke kostelu. Pozdější museli zůstat kolem schodiště a přišli večer stanuli u lesa. Nemohli výš. Byl již plničký chlum. Strýček se od mužů odloučil a vrátil se hledat ženu. Ale nenašel ji a spolupoutníků pak také ne. Když se setmělo, nebylo ani pomýšlení, že by ji mohl najít. Hlad měl ukrutný a do hotelu by se neprotlačil za žádnou cenu. Lidé tvořili těsnou, neprostupnou hradbu po celém kopci.

Nastal chladný, sychravý večer a noc. Bylo mu do pláče při vzpomínce, že jeho manželka musí státi někde v chladu a zimou se chvěje. A což teprve, když si vzpomněl na smažená kuřata, buchtu, husičku a na víno! Ale modlitba a zpěv lidí kolem ho uklidnil. Ráno, když poradatelé dělali volnou prostoru pro průvod s korunkami, podařilo se mu, dostat se do kostela. Při korunovaci viděl vše. Slyšel výkřiky radosti i nadšený zpěv. Nelitoval toho, že musel tentokráte tolik hladu a nepohodlí vytrpěti. Za to viděl sv. Pannu korunovat. Mnozí by mu to byli záviděli, kdyby to věděli. Vždyť nespočetné tisíce museli zůstat venku, nevešli se do chrámu.

S panímámou se sešel — u povozu, který na ně čekal. Toť se ví, že uvítání bylo radostné. »Nikdy bych byl neřekl, že tam bude tolik lidí a že tě za celý den nenajdu«, smál se nyní. Pak se s chutí pustil do kuřátek a husičky. Obě statně zapíjel vínem. A umiňoval si, že již nikdy na pouť takovou vyloužku brát nebude.

Dopisovatel »Našince«.

Sv. Hostýn a náš lid.

Čtu právě v novinách o vzácné návštěvě amerického biskupa z Nebrasky na Sv. Hostýně a jsem věru dojat. Biskup onen čítá chvíli na Sv. Hostýně strávenou za nejradostnější, jakou po audienci u Sv. Otce zde v Evropě zažil. Dojemně dává Matičce Svatohostýnské »s Bohem« a slibuje, že ještě aspoň jednou v životě sem zavítá. Tak člověka, cizince, dojal sv. Hostýn. Při tomto vynořuje se mi vzpomínka na tento případ: Přišel jsem, před třemi lety do Solnohradu na faru nonnthalskou. Sotva jsem se panu faráři představil co Moravan, chytil stařeček onen řetízek u hodinek a ukazoval mi medailku, na řetízku zavěšenou. »Znáte ji?« Hledím, — bať bych jí neznal Matičky Svatohostýnské! A stařeček farář už mi vyprávěl, jak před lety byl na pouti na sv. Hostýně a jak se mu tam líbilo. »Tam je krása«, tato slova opětoval několikrát, víc česky neuměl. Na krásném Hostýnku koupil si agnustko a nosí je na řetízku. Tak cizímu člověkov, Němcovi přirostl k srdci Sv. Hostýn. Nemá nás to těšit? A jestliže cizince ranila Královna Svatohostýnská láskou k sobě, co říci teprv o lidu moravském, ba českoslovanském vůbec? Jeho láska k Sv. Hostýnu se prostě nedá vyjádřit. Mohamedán má svou Mekku, náš lid má Sv. Hostýn, pravil mi kdysi jeden nadučitel, když jsem vyprošoval si u něho děti na svatohostýnskou pouť. — Víc než Mekka, je nám Sv. Hostýn. Je od věků naším útočištěm a útěchou, náboženským střediskem všech zdravých vrstev národa, je naší radostí a chloubou. Je Sv. Hostýn pomníkem zbožnosti a mariánskosti našeho lidu a tužbou srdce jeho od útlého dětství až po chatrné stáří. Je to Hostýn, to vše, na něm vidíme, vše, co tam se děje, vděčnou, jásavou a chcete-li i smírnou obětí, jakou přináší náš lid Bohu, prostřednictvím Vítězné Královny. — Je Sv. Hostýn místem, — ale nač o tom mluvit, — srdce zacelená a duše vyhojené, ctnost zachráněná, přání splněná, plány zdařené a mnoho záhad šťastně rozuzlených, — to všechno věčně věkův bude hlásat o nezklamane důvěře, s jakou hledíval a hledí náš lid k Sv. Hostýnu. Mám v rukou knihu o korunovaci Svatohostýnské. Toť opravdu dokument, vzácný dokument lásky lidu našeho k Sv. Hostýnu. Pročetl jsem objemnou, 400 str. knihu od stránky k stránce, prohlédl jsem, nevím ani, kolikrát už 150 krásných, opravdu zdařilých obrázků »Papežská korunovace Matky Boží Svatohostýnské«, jest její jméno. Museli knize toto jméno dát, ježto korunovace dala jí vznik. Ale přes to dala by se kniha tato vystihnout slovy: Sv. Hostýn a náš lid. Ze všech zpráv a ze všech obrázků knihy vyzařuje vroucí láska, která Hostýn bu-

dovala, ze ssutin křísila, zvelebovala, zdobila a ozdobila, — až vítězně přes všechny překážky stanula u korunovace. Ze všech stran knihy této hřeje nás tato láska pracující, obletující, nad vším vítězí. Kniha tato slovem i obrazem je nejkrásnějším vysvědčením, jaké přítomnost i budoucnost o lidu našem dostává do rukou. Je v knize té slovem i obrázky zachycena pokud možno všechna ta radost, celý ten jas a také mnohé oběti slavných dnů korunovačních. Je kniha ta opravdu jasným dokumentem, ze kterého kde kdo musí poznat, co i v nynějších pohnutých dobách hýbá mocně srdcem našeho lidu, kde náš lid opravdovou radost hledá a nalézá, kde je schopen nejohavnivějšího nadšení a nejtěžších obětí. Zničit by napřed museli knihu tuto, kdo by chtěli něco opačného o našem lidu tvrdit. Jsem jist, že netřeba nikoho nabádat ku koupi této knihy. Třeba jen na ni upozornit. Kdo ji uviděl, musí říci každý, že tak vzácné knihy, tak opravdu bedlivě a vkusně upravené a k tomu tak laciné jsme ještě neměli. Prosím vás, 400 stránková kniha kvartového formátu se 150 fotografickými snímky, na obyčejném papíře za K 3.50, na křídovém za K 5.—, to je přece láce, za jakou by žádný jiný nakladatel knihy podobné nedal. Benediktinům i Matici Svatohostýnské opravdu všechna čest! Přál bych si opravdu býti Kubínkem a choditi s knihou touto po všech ctitelích Matky Boží Svatohostýnské, vždyť kniha tato hlásá tak jasně její čest, a jest tak vzácnou památkou lásky a ideálního nadšení našeho lidu.

P o z n á m k a r e d a k c e. Knihu objednat lze na adresu: Dp. Antonín J a n d a, professor v Kroměříži. — Poštovné za výtisk na křídovém papíře obnáší 42 h, na obyčejném 30 h.; dle toho račtež složenkou zaslati buď 5 K 42 h anebo 3 K 80 h. — Desky možno objednat na adresu: Knih-tiskárna benediktinská v Brně, Biskupská ulice čis. 1. 1. Velmi elegantní v plátně s koženým hřbetem a zlatým nápisem za 1 K 90 h, 2. elegantní v plátně s plátěným hřbetem a s nápisem za 90 h, 3. jednoduché v papíře s plátěným hřbetem a s nápisem za 50 hal. — Račte své přátele a známé upozorniti na to vzácné dílo!

PROSBA.

Matice Svatohostýnská má veliké povinnosti a nezbytně potřebuje peněz jak na zaplacení v tiskárně, tak i na jiné potřeby. Prosí tedy všechny, kdo vzácnou korunovační knihu si ponechali, aby přiloženými složenkami peníze ihned laskavě odeslali. Prosíme o to vroucně!

František Kuttan, farář ve Slavkově.

Šestý sjezd „Papírové rodiny“ na Sv. Hostýně dne 8. a 9. září.

Již podruhé sešla se »Papírová rodina« na Sv. Hostýně dne 8. září t. r. k vznešenému projevu svého náboženského nadšení, by u trůnu vítězné Matičky Boží vyprosila si požehnání Boží k další práci — vzpružení katolického života po vlastech našich apoštolátem dobrého tisku. Kdo pak by neznal »Papírové rodiny« prodchnuté duchem náboženským a národním, která jako pravá matka stará se a pomáhá, kde může v upřímné lásce, která učinila z ní rodinu zlatou? Sdružení kolem časopisů svých »Ludmily«, »Anežky« a »Václava«, sdělují se čtenáři z blízka i z dále vzájemně své radosti i žaly, radí si, povzbuzují se a to vždy s upřímnou láskou jako děti veliké opravdové rodiny.

Tak jako každá rodina má své rodiče, tak má i »Papírová rodina« svého dědouška, tatíčka, maminku, strýčka, tetičku a babičku.

Zvláštní lásce těší se dědeček — Pomněnkář, jenž po dlouhou řadu let povzbuzuje pérem svá milá vnoučata k pravé lásce Boží, horlivé zbožnosti a vzornému životu. Skoro 600 členů »Papírové rodiny« zavítalo na posv. Hostýn; tak mocným kouzlem při-

tahuje Matička Boží věrné děti svoje. Vždyť také jenom tam, kde úcta k Rodičce Boží zdobí oltáře a chrámy, kde zbožná ústa Královně nebes chvály pějící, jest také život náboženský krásný.

Účastníky sjezdu přivítal vdp. superior A. Ostrčilík dojemnou řečí o významu Sv. Hostýna, jehož svatyně ovládá celý moravský kraj. Jako Vítězná Matička Boží národ českoslovanský zachránila před neodvratnou záhubou, tak chrání ho dosud. Modlíme se v litanii loretánské »Královno vyznavačů«, hlasme se proto neohroženě k víře otců našich, kterou nám přinesli svatí věrověští naši sv. Cyrill a Methoděj.

Večer po sv. požehnání konán světelný průvod kolem chrámů. Večerní mlhy zastřely celý kraj a jenom na výšině Sv. Hostýnské světelná záře, jako živě planoucí nadšení víry pronikala k nebesům.

Po průvodu konala »Papírová rodina« schůzi svou ve vkusné a prostorné verandě svatohostýnské za předsednictví pana Roberta Sigmunda, obchodníka z Hustopeče, horlivého »Václava«.

Dědoušek »Pomněnkář« vzpomíná, že právě před 6 lety na témž posvátném místě konán první sjezd, »Papírové rodiny«, kdy poprvé čtenáři časopisů »Anežky«, »Ludmily« a »Václava« dali si jméno »Papírová rodina«. Těší se, že se tolik dětí »Papírové rodiny« sešlo, že nikdo by tak značné účasti nebyl očekával. Láska »Rodiny papírové« jest dnešním vroucnější protože vytržena těžkou zkouškou. Mnohá bouře snesla se nad touto rodinou, ale Matička Boží chránila »Papírovou rodinu«, odvrátila hrozící jí nebezpečí: a dala jí redaktora nového, jehož horlivost a obětavost dědůšek všem přítomným doporučuje.

Redaktor Frant. Kuttan, »tatíček« »Papírové rodiny«, povzbuzuje přítomné čtenáře k vroucí úctě Panny Marie, ke stálosti a horlivosti ve víře, k svornosti, zmužilosti a vroucí modlitbě. Proti dnešnímu boji nevěry proti oltářům a trůnům budiž »Papírové rodině« mimo náboženské nadšení hlavní zbraní šíření dobrého tisku. Jako kdysi Vítězná Matička Boží na Sv. Hostýně požehnala zbraním křesťanským proti hordám tatarským, tak sestoupí Ona i dnes ve chvíli největšího nebezpečí a dopomůže pravdě k vítězství nad novodobým pohanstvím. —

Na to Anna Hromačikova z Nivnice přednesla vzletně pozdravnou báseň.

»Anežka« B. Matoušová z Vidně vybízí k vytrvalé modlitbě. V každé rodině oslavují se narozeniny členů způsobem okázalým; tak i dnešní schůze »Papírové rodiny« na Sv. Hostýně jest svátkem jejich narození, a proto dnem významným. Láska a svornost vládne v »Papírové rodině«, kéž Matička Boží nedopustí, by známá srdečnost a upřímnost byly zakaleny.

Hornický povídkář p. Chalupecký, báňský úředník od Příbrami, srovnává své hory se sv. Hostýnem. Z lůna hor vydobývá horník drahé poklady země, na Sv. Hostýně získáváme přímlovou Matičky Boží nejdražší statky nadzemské.

Naši odpůrci spílají nám »tmářů«, važme si toho našeho tak zvaného tmářství. Kde tohoto »tmářství« není, tam jest mravní bída a zoufalství. Nosíme prý pouta, ale zvláštní jest, že my jich necítíme. Naproti tomu pouta potupy a hanby připravují lidstvu ti t. zvaní moderní »osvobodovatelé«. Chraňme se proto jejich lichých hesel a nezpronevěřme se nikdy svým vznešeným cílům, jež vytkl »Pap. rodině« nezapomenutelný vysoce důst. pán prelát Skočdopole, zakladatel časopisů našich. Spojuj nás pravá láska, která odpouští a se obětuje. Na rok 1915 připravujeme šířením dobré četby! — Na to »Anežka« Josefa Pokorná z Brna přednáší proslov p. Pilulkářův.

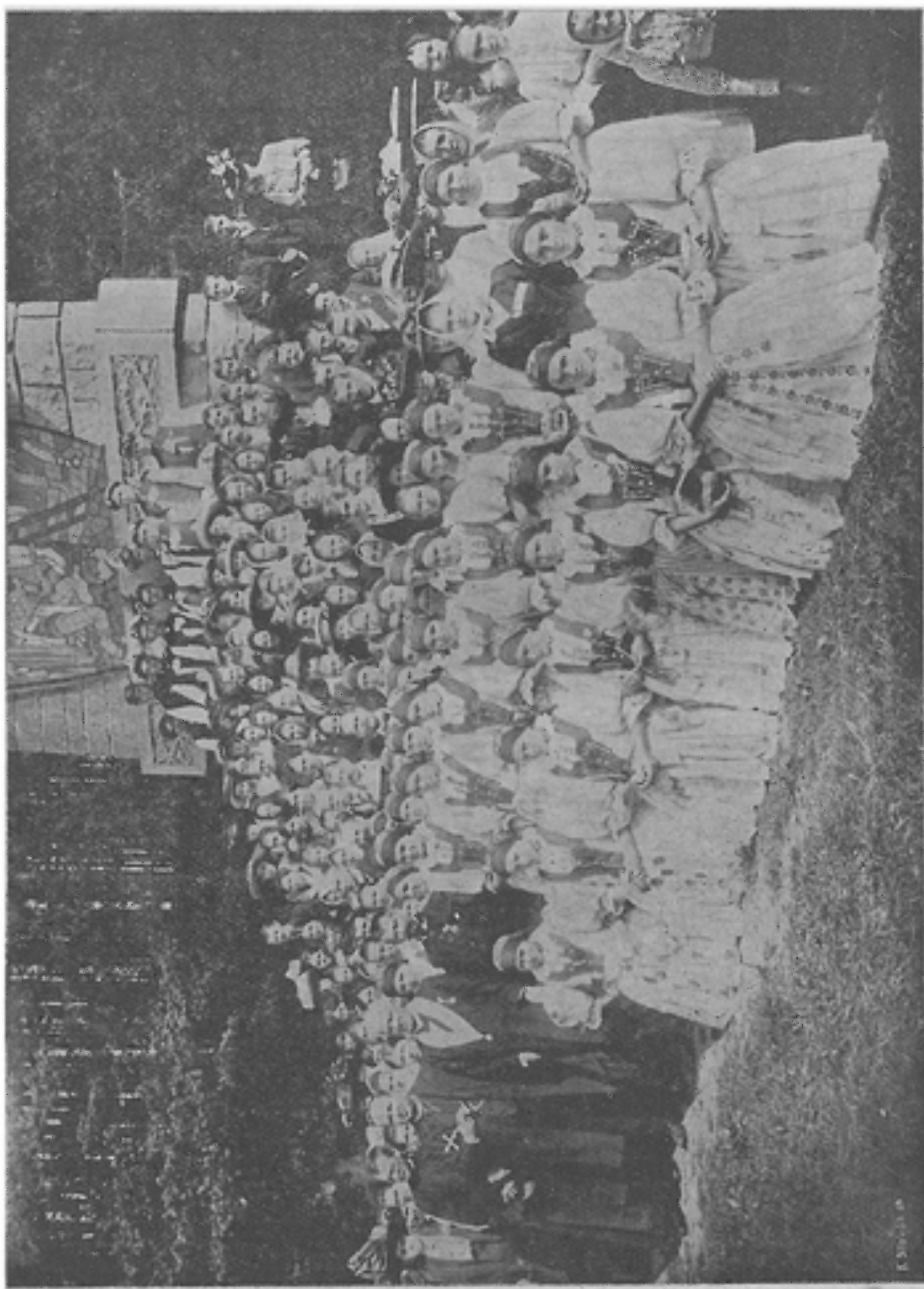
Vdp. P. A. Majer, převor ze Lnář v Čechách podává dojmy ze svých cest, líčí svatyně v Benátkách, hrob sv. Antonína v Padue, velechrámy milánské, ale zvláště ho uchvátily Lourdy, kde viděl statisíce zbožných poutníků a sám byl očitým svědkem z uzdravení zázračných. Zmiňuje se také o chrámu v Paray Le Monial, kde srdce sebe chladnější mimoděk musí zahořeti láskou k nejsvětějšímu Srdci Páně.

»Václav« Mařík Šumavský dokazuje, že náboženství katolické jest základem práva, lidskosti a zákona. Bez náboženství národ hyne jako strom, jenž od kořene usychá. Hlavní naší snahou budiž získávati především mládež mužskou. Naši odpovědi na útoky nepřátel budiž, aby každý člen »Papírové rodiny« získal 2 nové odběratele časopisům katolickým.

Za katolické ženy a dívky promluvila Bohumila Andráskova z Vážan. Boj o víru dosahuje již i na katolické ženy; dnes i žena musí do ohně, hájit nezadatelná práva svá j. n. nerozlučnost a posvátnost svazku manželského, křesťanskou výchovu v rodině a ve škole, křesťanský mrav, jenž dává ženě čest a důstojnost.

P. Kostka, redaktor »Ráje« promlouvá o r. 1915, doporučuje šíření katolického tisku, toť apoštolát nové doby. Kdo čte časopisy katolické, ten se neodrodí lidu z něhož se zrodil, ani nezapře víry, v níž byl vychován. Dnešní novohusité oslavují Husa pro jeho vzdor a neposlušnost k církvi, a kdyby dnes Hus žil, vrhl by se na něho jako na dnešní kněžstvo, protože Hus ač v mnohém pochybil, v mnohém byl pravověrným, na př. v úctě a lásce k Panně Marii. Dnešní oslavovatelé Husovi jsou však nevěrci nejhlubšího zrna. Odpovědi na rok 1915 budiž nám tím vroucnější oddanost a láska k Matičce Boží. —

. »Anežka« Marie Bránická varuje před lhostejností v životě náboženském. Tisk má moc velikou. Nejprve třeba modlití se, a žít životem cnostným. Abychom v něm pokračovali třeba jest poučení a povzbuzení a to v katolických spolcích

»Papírová rodina« na Sv. Hostýně dne 9. září 1913.

a tiskem. Dnešní moderní vzdělanost jest nevěrecká. Pravá vzdělanost, pravý pokrok bez náboženství možný není.

V přestávkách mezi jednotlivými přednáškami zpívali »Václavové« a »Anežky« z Nivnicka v malebných národních krojích písně náboženské a národní, začez dostalo se jim nadšeného potlesku.

Teprve v pozdní hodině sjezd byl ukončen provoláním »Slávy« sv. Otci, císaři pánu, duchovním velepastýřům a všem spolupracovníkům.

Dne 9. září obětoval »tatiček« Papírové rodiny zpívanou mši sv. za všechny živé a mrtvé čtenáře, při které přistoupili všichni účastníci sjezdu k společnému sv. přijímání. Byl to pohled nevylicitelný, kterak v řadě nepřehledné v chrámu svatohostýnském, klečíc přijímali Tělo Páně »děti Papírové rodiny«, členové všech stavů od úředníka až po prostého dělníka, od vznešené paní až po chudou služku a dělníci.

Zvláště mile působila značná účast katolických mužů a jinochů, z nichž četní dostavili se ve svých národních krojích.

Horlivost, obětavost »Papírové rodiny«, její vroucí láska k Matičce Boží jest potěšitelným úkazem v trudných dnešních dobách náboženské lhostejnosti. Zavítalť na sv. Hostýn čtenáři nejen z nejbzdalejších krajů moravských a slezských, nýbrž až z Domaželicka, Krkonošů, Pošumaví, z Prahy, z Vídně, z Rakous a Uher, nelitující výloh ani času, ani mnohých obětí.

A tak stala se »Papírová rodina« mocným šikem, který neohroženě hlavně tiskem hájí nejdražší statky, které dal Bůh společnosti lidské: víru, křesťanský mrav, národnost a mateřskou řeč, hájí tyto nejdražší statky hlavně v řadách těch, jichž dnešní pyšný svět málo se povšimne, to jest v řadách dělníků a chudých řemeslníků, chudých dělnic a služek, které svou obětavostí pro víru a národ zahanbují naše bohaté vlastenecké kruhy, které pro církve a vlast často nemají než prázdné fráse a výmluvy. »Papírová rodina« dokázala svou známou obětavost i o sjezdu na Sv. Hostýně; uspořádala sbírku, z níž vyčteno 40 K pro české bohoslužby ve Vídni a 40 K ve prospěch svatyně Matičky Boží na Sv. Hostýně. Láska k Sv. Hostýnu dokazuje, že víra katolická, víra sv. Cyrilla a Methoděje, víra sv. Václava v našem drahém lidu českoslovanském dosud má pevně kořeny, že náš lid katolickým zůstane. Dokud národ náš této víry sv. apoštolů Cyrilla a Methoděje se držel, byl svorným, silným a světovým. A dnes také jenom Katolické náboženství může býti a bude základem a zárukou lepší budoucnosti národa našeho. A právě křesťanství všude jest nerozlučně spojeno s úctou Mariánskou. Neopustme proto nikdy čistého a svatého praporu Mariánského. Pod praporem Bohorodičky seřadme se v mohutný šik proti těm, kteří práva Boží i lidská šlapou v prach. Bylať úcta Mariánská ve vlastech českomoravských hluboce zakořeněna takže i v přísloví vešlo: Milá bývala Marie Panna Čechům, milí budou Češi Panně Marii.

P. Rudolf Rozkošný.

Zprávy se Sv. Hostýna.

Jak známo navštívil Sv. Hostýn v oktávě nanebevzetí P. Marie americký biskup z Lincolnu J. H. Tihen; bylo pěkné, jasné počasí. Toto trvalo nepřetržitě celé tři dny: letošního srpna to byla vzácnost! Také v pondělí ráno bylo jasno, ale v poledne se přihnala bouře od Prostějova, která byla zvláště prudká mezi Kojetínem a Tovačovem, s velkým lijákem a s málo kroupami, a trvala čtvrt hodiny; pak letěla dále na východ. Po bouře ulehla na Sv. Hostýn mlha, druhého dne se k ní přidal dešť, který trval i ve středu ráno. Následující dny bojovalo slunce s mlhou, až v pátek odpoledne zvítězilo a v sobotu celý kraj pod Sv. Hostýnem osvicovalo. Po dlouhé době bylo viděti ovšem trochu zamlženo jako bílé skvrny vesnice mezi Přerovem a Hulínem, někde ještě mandele, jinde strniska, jinde již zoráno, a jinde zelené záhony řepy a zemáků. Ale přes noc na neděli ráno již zase napršelo 12 mm, i ráno poprchávalo a opravdový liják se spustil o půl 11. do čtvrt 12, a od 1 hod. do čtvrt 2, právě když processí z Pavlovic odcházelo, a velké olomucké processí přicházelo. O 2. hod. odp. vyšlo slunce, a před chrámem na zábradlí jako po praní byly rozvěšeny mokré vlnáky a jiné šaty. Na Strážnicku a na Pováží v Uhrách byla v tu dobu velká povodeň. Tak skončil srpen, většinou deštivý; napršelo přes 2 dm. Prů-

měrná teplota byla 13.0; nejchladněji bylo okolo 15./8., (okolo 9. C). — S nejdůst. biskupem Tihemem odjel 22./8. P. Václav Kirsig T. J., spirituál v Litoměřicích, jenž tu byl návštěvou několik dní; v sobotu přijel na výpomoc vdp. prof. Janda z Kroměříže, odpoledne pak zavítal na pouť průvod z Dobré u Frýdku. V neděli při velké mši sv. byl chrám plný. V pondělí večer začali konati kněží své duchovní cvičení. V úterý přijel vdp. Fr. Korec, farář a děkan z Urbanova, velký příznivec Sv. Hostýna, na 4 dni. Ve středu a ve čtvrtek sloužil mši sv. Adolf Honig, vojenský kurát v Krakově. Za svého pobytu v Brně rozšiřoval velice úctu k ctih. P. Středovi, knězi Tov. Jež., jehož tělo dosti neporušené odpočívá nyní v někdejším jezuitském, nyní vojenském kostele v Brně. Když byl přeložen z Brna do Krakova, psali nám odběratelé Hlasů Svatohostýnských, abychom mu veřejně poděkovali, za to, že ukázal mnohým nemocným v Brně tak mocného přímluvce u Pána Boha. Jeli-kož nebyla tenkrát příležitost, činíme tak aspoň nyní a děkujeme mu jménem těch, kterým na přímluvu ctih. P. Středy bylo pomoheno, a také jménem kněží T. J., neboť P. Středa byl jesuitou. — V pátek ráno rozešli se kněží, kteří konali duchovní cvičení, do svých domovin. V týž den v poledne byl předčítán list od vdp. P. provinci-

ála, jímž se ponechávají všichni obyvatelé kláštera na Sv. Hostýně na starém místě; zůstanou tedy pro příští rok 4 kněží a 2 fráteři: P. Ant. Ostrčilík superior, P. Frant. Zimmerhackel, P. J. Černý a P. R. Rozkošný; fráteři: Fr. Šimůnek a Fr. Gabryš. V pátek odpoledne odjel P. superior do Štípy na pohřeb dp. Fr. Koutného, jenž jsa administrátorem v Bystřici postavil na Sv. Hostýně pro kněze tak zvanou kaplanku, t. j. 2 světnice naproti hostinci, velmi horlivě na Sv. Hostýně pracoval a k němu vždy s velkou láskou lnul: Pán Bůh račiž mu na přimluvu korunované Královny svatohostýnské odměniti za vše hojně na věčnosti a dopřáti lehkého odpočinutí po těžkém utrpení posledních let! — V sobotu opět přijel na výpomoc vdp. prof. Antonín Janda. V neděli ráno v dešti zavítali s knězem Pavlovští a také v dešti odcházeli; předpolednem přišlo přes 2000 poutníků z okolí Olomouce; jeli dvěma zvláštními vlaky; druhý vlak z Hlinska nemohl poutníky uvést: musili tedy čekat, až první vlak byl v Bystřici, pak musila lokomotiva z Bystřice jeti do Hlinska, a teprve se dostati do Bystřice. K olomouckým poutníkům se přidalo 150 se Sv. Kopečka s knězem řádu sv. Norb. Byl obyčejný poutní pořádek: P. Method. Frank O. Cap. sloužil o půl 12. hod. mši sv., odpoledne konal křížovou cestu v kostele — venku bylo bláto — měl shromáždění III. řádu a potom byla sv. zpověď. V pondělí ráno bylo sv. přijímání, o půl 8. kázání a zpív. mše sv., o půl 10. odešli. Večer 1. září začali opět kněží duchovní cvičení, a v pátek ráno se rozjeli do svých domovů. — Blížila se velká podzimní pouť: v neděli byl svátek sv. andělů strážných, v pondělí Narození P. Marie a budoucí neděli slavili poutníci svátek jména P. Marie. Protože nepršelo, přišlo na oba svátky velice mnoho poutníků, hlavně ze Slovácka, ač se konal 8./9. na Velehradě sjezd mariánských družin. V každém koutě uvnitř i zevnitř chrámu byly o zeď opřeny korouhve a kříž, při kázání a hlavních bohoslužbách u každého vchodu při otevřených vratech stály velké zástupy poutníků, a zpovědnice byly obléhány. Protože se průvody nepřihlásily, nebylo možno v oné směsici vše zaznamenati, a u některých zaznamenaných se neví, zda přišly 8./9. neb 14./9. Před svátkem sv. andělů str., přenocovavše ve Vyzovicích a poobědvavše v Kašavě, o 3. hod. odpo. připutovali Uher. Slováci od Trenčína ze Srného a z Teplé. Odpoledne bylo tu několik průvodů: zvláště z Kroměříže s knězem a s hudbou, z Horní Moštěnice s knězem, Orly a Orlicemi, z Vlachové Lhoty, z Biskupic a Ořechova s hudbou, z Boršic u Velehradu, Tvarožné Lhoty, v neděli z Prusinovic s knězem. Odpoledne přicházelo procesí jedno za druhým: z Blatnice, Ostrožské Lhoty, z Vracova u Kyjova, z Nové Lhoty, z Veselí, z Uh. Ostrohu, z Boršic, z Nov. Vsi u Kunovic s družičkami, které nesly sochu Panny Marie, z Počenic, z Nivnice, ze Skaličky,

z Hluku, z Vysokého Pole, z Rožnova, z Prasklic s knězem, z Bránek s knězem a j. Některé hudby dlouho hrály i v chrámu, a působily zpovědníkům nemalé obtíže. Horlivě vypomáhali jak na kazatelně, tak ve zpovědnici, zvláště vys. dp. Mšgre dr. Jiří Láská, kanovník v Kroměříži, jenž kázal, zpovídal a měl zpív. mši sv. s assistencí 8./9. vdp. Jan Daněk, jenž v neděli i v pondělí měl kázání, vdp. Ant. Janda, jenž měl 8./9. venku kázání, a horlivě zpovídal, a kromě těchto i jiní důst. páni, kteří přivedli průvody, jako p. farář z Prasklic, kaplan z Bránek, Frant. Dokoupil úředník k. a konsistoře a j. Chrám byl v pravém slova smyslu nabitý. 8./9. byla zpívána mše sv.: »Frt. Hama: Missa »Maria Clara. Graduale. Shlédní Pane s nebes výše od Fr. Pivody. K offert. Zdravas Královno od Vil. Barviče, tato vložka byla složena k prvotinám nynějšího ndp. kardinála dra. Fr. Bauera. Tantum ergo od Aug. Zankla. Vše provedl ohotnický sbor pěvecký z Bystřice p. H. řízením a přičiněním p. nadučitele v. v. Fr. Šuly. Odpoledne o 5. hod. přišel z Velehradu průvod »Papírové rodiny« odběratelů to Václava, Anežky, Ludmily, o němž je v tomto čísle zvláštní článek. V úterý před polednem odešli. Poslední velká pouť byla 14. září; opět bylo viděti mnoho průvodů, z nichž význačnější byly: z okolí Rajhradu, Sokolnic u Brna vedený vdp. J. Mikšánkem arciknězem z V. Němčic, vdp. Linkenheldem, arciknězem ze Sokolnic, dp. Fr. Bébarem, farářem v Újezdě; jiný průvod byl z Val. Klobúk s knězem, a z Uherské Skalice (680) s vdp. quadriánem Františkánů a dvěma fráty. Dokud jsme zaznamenali, byly také průvody z Cíchova, ze Stříleka, z Víkoše u Kyjova, z Bílovic, z Uherského Běluše, z Veselí u Val. Mez. s knězem, ze Starého Města, od Opavy, z Lysé z Uher, z Hor. Újezda s kněž., družičkami a s hudbou; ze Žop s knězem, s družičkami a hudbou; z Chomíže, s knězem, družičkami a hudbou; z Kunovic, z Kojetína s knězem, z Újezda u Vyzovic s knězem. Opět byla ve chrámu velká tlačenice. Po požehnání všichni odešli, zbyli jen Drnovští, kteří se dali na zpáteční cestu v pondělí o 8. hod.: Odpoledne přijel J. M. nejdp. biskup dr. Karel Wisnar na matiční schůzi a posvětit hřbitov. O tom přináší Hlasy zvláštní článek. Po matiční schůzi navštívil Sv. Hostýn akad. malíř Ondruška. 8./9. přišel také průvod ze Znorov s družičkami, které nesly sochu P. M.

Duchovních cvičení na Sv. Hostýně od 25.—29. srpna se účastnili tito P. T. důst. pánové: Frant. Bajar, far. v Uhřinově (Br.), Jos. Bortlík, koop. v Nassiedelu (Ol.), Petr Duchaň, far. v Biskupicích (Br.), Jos. Hanák, katecheta v Bzenci (Ol.), Frant. Hanuš, kooperator v Křižanově (Br.), Jos. Haška, kooperator v Křenové (Ol.), Václ. Horák, kooperator na Král. Vinohradech (Pr.), Ignác Hrubý, far. v Borkovanech (Br.), Ant. Klenka, děkan v Zásmukách (Pr.), Fr. Klenka, kat. v Bohdanči (Kr. Hr.), Leop. Krybus,

Za redakci zodpovídá **David Kubíček**, emer. děkan v Kroměříži.
Nákladem Matice Sv. Hostýnské. — Tiskem Jindřicha Slováka v Kroměříži.

správě děl — jménem ctih. sester sv. Kříže, tu slza drala se v oko a každý cítil, jak dobré, zlaté srdce klesá v předčasný hrob. U hrobu rozloučil se s ním ještě vdp. děkan Drábek z Fryštáku. V Pánu zesnulý poručil — mimo jiné čestné dary za živa k účelům dobročinným — 1000 K na stavbu kaple P. Marie na Lhotě Choryňské a 1000 K na stavbu kaple Andělů Strážných na Stráži u Choryně. Ave, avé anima pia. Čest budíž jeho památce. — V Pánu zesnulý byl od nejtělejšího mládí velikým ctitelem P. Marie Svatohostýnské. Jako kaplan a administrátor v Bystřici horlivě pracoval na Sv. Hostýně na kazatelně i ve zpovědnici, postavil na Sv. Hostýně na jižní straně ochozu příbytky pro přenocování kněží a kostelníků a zasloužil si plnou měrou, aby ctitele Matičky boží svatohostýnské zachovali jej ve zbožné památce a modlili se za pokoj jeho duše: Odpočivej v pokoji na přímluvu, Té, kterou jsi tolik miloval a pro níž jsi neúnavně pracoval!

Kde není víry, tam je pověra. Židovský »Berliner Tageblatt« rozeslal několika učencům, spisovatelům, umělcům a hercům dotazník, jsou-li pověřiví. Došlo 29 odpovědí, z nichž vysvitá, že herci (Leo Slezák: »Ob ich abergläubisch bin? Ja, und wie!« atd.) a herečky jsou pověřiví, vzduchoplavci nejsou, ba major v. Tschudi nemůže pochopiti, že by vzdělanci mohli býti pověřivými, vysokoškolská učenci však a umělci přiznávají se bez ostychu k pověřivosti až směšné (univ. prof. justiční rada Kohler obouvá vždy pravou botu, obléká pravý rukáv napřed, jiní mají svou 13, pátek atd.). Lékař nervových nemocí prof. Eulenburg říká, že pověra mezi našimi převzdělanými a vzdělaností přesycenými, nervosními a senzací chtivými současníky vždy více se šíří, i tam, kde by se to nejméně očekávalo, ve vědeckém lékařství. Sám však přiznává se, že jest fatalistou (věří v osud), což prý jest jeho konečnou životní moudrostí, draze a dost bolestně vykoupenou. Jistý však přírodopysmec, chemik, nazývá pověrou Haeckelův materialismus a věří v tajné síly přírodní, jichž ovšem smysly nelze poznati, ale proto ani popírati. Herečka kterási napsala: Tázete se, jsem-li pověřivá, a odpovídá: »Das sag' ich nicht, sonst hilfts nicht mehr!« (nepovím, neboť pak by to nepomohlo). Jiná přiznává se k pověrám všeho druhu, jen poplivat prý se nenechává (což prý při nových kusech pomáhá). V Berlíně jest prý přes 5000 kartárek, velice dobře zaměstnávaných a jiných věštců budoucnosti.

Zpět k matce! Přes neslýchané potupy a soustavné lhaní vrací se po všem světě stále dívky k matce své — církvi katolické! I na Rusi znamenati mocný jest proud k Římu, hlavně od vydání zákona o svobodě náboženské. Tak se vrátilo: Na Litevsku roku 1906 32.970, r. 1906 14.028, r. 1907 1889, r. 1909 1660. Na Bílé Rusi r. 1905 5470, r. 1906 3161, r. 1907 1746, 1908 841. V Polsku 1907 4149, r. 1908 2038, r. 1909 1298. Úbytek (ruském) r. 1905 146.366, r. 1906 15.489, r.

postupem let je snadno vysvětlitelný tím, že většina přestoupila k církvi naší hned od počátku a kromě toho vládla ruská po čase nechala zákon na papíře, ale ve skutečnosti přestup nesmírně stížila.

České vystěhovalectví do Ameriky r. 1912. Roku 1912 přibýlo do Spoj. Států severoamerických 838.172 přistěhovalců; z nichž bylo 8439 Čechů, a to 4565 mužů a 3874 žen. Děti do 14 let bylo 792 hochů a 818 děvčat; ženatých mužů 1479, vdaných žen 1050. 429 mužů přijelo bez rodiny. Ve věku nad 45 bylo 240 mužů a 250 žen. Svobodných dívek ve věku od 14—21 let bylo 1296. Ohromná většina českých přistěhovalců, a to 6339, bylo ve věku od 14—44 let. Peněz přivezli s sebou Češi 370.273 dol. Mezi přistěhovalci bylo 892 rolníků.

O ohromné síle chrousta možno si učiniti představu, vezmeme-li si brouka do zavřené ruky. Cítíme pak, jaký odpor je chroust s to klásti. O jeho podivuhodné síle jsou ale celkem rozšířeny nepatrné vědomosti a falešné představy. Zvláště u porovnání s lidskou silou vyvinují babky poměrně sílu stokrát větší. Tak bylo před jistou dobou zjištěno francouzským přírodopyscem Plateauem, který konal pokusy pomocí důmyslných zařízení a malých vozíků, že babka u poměru k své velikosti vyvinuje tutéž sílu jako lokomotiva. Dal pro babky zříditi zvláštní vůz a postroj, kterým byli chrousti k vozu připřaženi. Vůz byl tak zařízen, že váhu bylo možno znenáhla zvyšovati. Pak byl chroust vážen, aby výkon jeho mohl býti zjištěn porovnáním s jeho váhou a s váhou taženého břemene. Ukázalo se, že chroust utáhne snadno břemena čtrnáctkrát těžší, nežli je sám a vyvinuje, jak poznamenáno, poměrně tutéž sílu, jako lokomotiva. Ještě silnější jest včela, neboť utáhne svou dvacetinásobnou váhu, kdežto kůň utáhne svoji šesti a sedminásob. váhu.

Zastavený trůn sultánův. Mladoturci zastavili prý trůn sultánův, aby měli peníze na válku. Trůn tento odňali r. 1514 Peršanům. Je to vlastně široká stolička, na níž může sultán pohodlně se skříženými nohama seděti; opěradlo jest kruhovitě. Celý trůn je ze zlata a ze zeleného emailu a jest přímo poset perlami a drahokamy. Také polštáře, jimiž jest sedadlo vyloženo, vyšity jsou bohatě perlami. Na první pohled působí trůn bizárním dojmem, ale čím déle tuto zvláštnost pozorujeme, tím více musíme se diviti harmonii, v níž spojeno jest zde bohatství se vkusem uměleckým. Kromě této rarity drahocen. existuje ještě trůn Achmeda I., který rovněž jest skutečnou orientální pohádkou. Zhotoven jest ze želvoviny a perletě a na opěradlech vsazeno jest několik obrovských drahokamů. Dále jest okrášlen velikým smaragdem formy vejcovité, jenž prý jest největším svého druhu.

Číslice o novinách. Nejvíce novin vychází v Americe. Spojené Státy Severoamerické na 77.6 mil. obyvatelů mají asi 30.000 časopisů, Francie na 40.7 mil. obyv. asi 8.600 časopisů, Německo na 65.6 mil. obyv. asi 7.000 časopisů, Rakousko na 52.6

mil. obyv. asi 4.800 časopisů, Anglie na 47.2 mil. obyv. 4.500 časopisů a Rusko na 126.4 mil. obyv. asi 1.400 časopisů. Ještě lépe pozorovati lze sečtenost národů dle druhé statistiky, která je ještě zajímavější. Ve Spoj. Státech Severoamerických připadá na 2.590 obyvatelů jeden nový časopis, ve Francii jedny noviny připadají na 4.500 obyv., v Německu na 9.372 obyv., v Anglii na 10.488 obyv., v Rakousku na 10.959 obyv. a v Rusku teprve na 90.286 obyv.

SKLOMALBA B. ŠKARDA, BRNO,

umělecký ústav prvního řádu hotoví
a dodává

chrámová okna

v každém provedení i slohu od nejjednoduššího vzoru do nejbohatší sklomalby figuralní. Skleněná mosaika pro křížové cesty, odborná rada, výkresy, rozpočty zdarma.

Velkoobchod vínem

M. UDINA,

Rjeka (Fiume) Sušák 15.

Doporučuje svůj veliký sklad
původního vína dalmatského a
přimořského.

Zvláště doporučuje zdravotní víno
červené pro nemocné, lékaři doporučené. Nejlepší stolová vína atd.

Jediná objednávka Vás přesvědčí
o solidnosti mé firmy.

Svíce kostelní

první moravská továrna v Bystřici p. B. Firma tato počítá mezi své stálé odběratele přední kláštery, farní úřady, jakož i zemské ústavy říše Rakousko-Uherské. — Zásilky vyřizují se franko, obal se neúčtuje. — Ceny mírné.

Sochy, oltáře, křížové cesty, Boží hroby, jesle a veškeré práce kostelní zhotovuje a opravuje umělecky, levně v každém slohu i moderním

František V. Buk,

sochař a řezbář, uměl. truhlářství
v Praze, Jílská ulice čís. 445-I
(proti Vejvodům). Založeno r. 1857.

Nákresy, fotografie, vzory kříž. cest posílám k nahlédnutí s prosbou o laskavé navrácení. Hotové sochy, kříž. cesty, jesle, kříže a jiné práce možno shlédnouti v mém skladě. — Na základě mnohých doporučení prosím o laskavé objednávky.

! ,Tisíckrát pozdravujeme Tebe

majová kázání (2 díly) od P. Ant. Rejzka
Oba díly lze dostati na Sv. Hostýn
za sníženou cenu 2 K.

Jsem domácí tkadlec horský

(člen spolku křesťanských sociálů).

Zasílám zboží různé.

40—50 m zbytků, 20—22 korun
dobírkou zaručeně pracích barev bez
chyb.

Kanafasy na ložní povlaky, košilové
plátka lněná neb polovičníky, rumburské
véby, grlezety, ručníky, tkané barchety,
na šaty, modní zeřiry na košile a bluzky
a na šaty, bílé grádle, flanely, modré
tisky na domácí šaty a zástěry, vše
mnou ručně pracováno, velekrásno a
trvanlivé v délce 3—15 metrů.

Frant. Maršík,

ruční domácí tkadlec,

Česká Čermná, č. 107, p. Náchod.

Každý dle potřeby račte udat co potřebujete i délku zbytku si račte zaznamenati, nehodící výměním, neb dle žádosti peněz vrátím. Zkouška mé důvěry ujistí každého. Též zasílám půltuctu čistě lněných prostěradel beze švu 150 cm. šir., 200 cm. dl., jen za K 15.80.

pravé voskové, přesně dle liturgických předpisů, jakož i polovoskové a stearinové vyrábí nejdokonaleji a doporučuje firma

V. ZBOŘIL A SYN

HLASY SVATOHOSTŮNSKÉ

MĚSÍČNÍK PRO LID

S povolením nejdůst. kníže-arcib. konsistoře v Olomouci a řeh. představených vydávají Otcové Tovaryšstva Ježíšova na Sv. Hostýně na Moravě. — Vychází počátkem každého měsíce. — Celoroční předplatné K 1.50. — V Americe 0.40 dol. — V Německu M 1.50. — Administrace na Sv. Hostýně u Bystrice. —

O B S A H: Matce Páně. (Báseň). — Slavnost sdružené omladiny „Vzpomínka na členy a členky, kteří se s námi rozloučili“. — Chudobky ještě . . — Výzbroj křesťana. (O.) — Cesta do Říma s korunkami svatohostýnskými. (Č. d.) — Hrst vzpomínek na † vdp. P. Filipa Malého, kněze T. J. na Sv. Hostýně. — Zprávy se Sv. Hostýna. — Listárna redakce. V Y O B R A Z E N Í: Sdružená Omladina zakončuje pobožnost svou na hřbitově Svatohostýnském. — Sdružená omladina moravská o dušičkové slavnosti na Sv. Hostýně dne 12. října 1913. — Orli a orlice s družičkami Žeránovskými na dušičkové slavnosti Omladiny na Sv. Hostýně dne 12. října 1913. — Ndp. prelát dr. Josef Burian, probošt Vyšehradský na Sv. Hostýně dne 30. září 1913.

P. T.

Na poslední valné hromadě »Matice Svatohostýnské« od jednatele pronesen návrh, aby

každý člen „Matice Svatohostýnské“ daroval „Matici Svatohos“ 1 kor. že by od tíže ji svírající osvobozena byla. Takto by se dluhy zaplatily. Nebylo by třeba platiti úroků, čímž by se zase mnoho uspořilo.

Návrh ten zamlouvá se přemnohým. Znova a znova povzbuzení býváme, bychom návrh ten uskutečnili.

I činíme tak důvěřujice v lásku ctitelů mariánských ku Matičce Boží Svatohostýnské. Prosíme členy šlechetné, by darovali po 5 K a kdo více může ať dá více, by dluhy se zapravily a zároveň se mohlo leccos jiného pořídití aneb zjednatí pro poutníky a na zvelebu Sv. Hostýna.

Prostá a jednoduchá jest prosba naše, neb máme za to, že ku členům horlícím pro čest Boží, pro oslavu Matky Boží, není třeba mnoho slov pronášeti. Na příspěvcích těchto, zajisté spočívati bude rosa požehnání Božího. Čím větší snad někdo si musí učiniti újmu, aby mohl prosbu tuto vyslyšeti, tím větší zajisté odměna kyne šlechetnému dárci.

Horlitéle pro čest Boží, pro zvelebu Sv. Hostýna a Matky Boží Svatohostýnské a pro časně a věčné blaho rodáků svých přispějete ku pomoci. — Příspěvky budtež zasílány složenkou Matice Svatohostýnské anebo na adresu: Dr. Jan Schneider, kapit. děkan a pokladník Matice Svatohost. v Kroměříži.

Na Sv. Hostýně o Růžencové Panně Marii 1913.

Výbor „Matice Svatohostýnské“.

POZNAMKA. Odběratelé Hlasů Svatohostýnských, kteří jsou zároveň členy Matice Svatohostýnské a nedostávají snad pozvání k valné hromadě, žádají se uctivě, aby každou změnu svého pobytu oznámili jednatelem Dru Ant. C. Stojanovi, proboštovi v Kroměříži, by se jejich adresa mohla v knihách opravití.

Z církve a světa.

Katolické ústavy ve Skadar. Skadar, jehož přísti osud rozvířil celou Evropu, čítá 30.000 obyvatel, z nichž jsou 3000 katolíků, 2000 schismaticů a 25.000 albánských mohamedánů. Rakousko na základě dřívějších smluv mělo tam protektorát nad katolíky a využilo tohoto k zřízení různých katolických ústavů ve městě. Za jeho přispění vystavěna tam byla katol. kathedrála, která může pojmouti 5000 osob, nemocnice, fran-tiškánský kostel se školou, domy vícero duchovních řádů a ústavy jesuitské. Jesuité mají tam seminář, kolej a dům missionářský. Se stavbou jesuitského semináře bylo započato již roku 1848, ale fanatičtí mohamedáni stavbu překazili tím, že zdi její hned v začátcích rozbořili. Roku 1854 pojal

msgré Guzzielmi úmysl, vystavěti seminář pro potřebu všech albánských diecesí. Řízení semináře měli převzítí jesuité z Benátek, které tehdy byly ještě rakouskými a se stavbou bylo započato na jaře r. 1856. Ale v červnu byly počátky stavby od Turků znovu rozbořeny. Rakousko vyslalo pak před Skadar válečnou loď, a to pomohlo. V následujícím roce vypínaly se zdi semináře již do výše a v r. 1859 mohli býti do něj přijati první chovanci. Na přání rakouské vlády studují theologové tamější mimo to též několik semestrů v Inšpruku. K semináři patří i knihtiskárna, v níž r. 1911 vyšel italsko-albánský slovník, sepsaný jesuitou P. Busettim. Kolej Frant. Xaver. poskytuje katol. mládeži skadarské příležitost

HLASY SVATOHOSTYNSKÉ

Vydávají Otcové Továřstva Ježíšova na Svatém Hostýně na Moravě.

Pořádá P. A. Ostrčilík T. J. — Vychází počátkem každého měsíce.

Celoroční předplatné 1.50 kor. — V Americe 0.40 dol. — V Německu 1.50 M.

M. Lišková.

Matce Páně.

Tvou chválu pět bych chtěla, Matko Páně,
své písně květem ovít tvoje skráně; —
slov nezjeví řad, co mé srdce cítí:
Tys Hvězdou spásnou, člunem mého žití.

Tvá láska chýží jest, v níž žitím šťvaná
laň uchýlím se, — v srdci rudá rána.
V klín tvůj skrání složím Matko, tvoje ruka
mí ránu zhojí, schladí duše muka.

Tys pramen živé lásky, lípa v poli,
kam spějí, když žár žití v tváři bolí,
ty rosu dáš i prostřeš stín své péče; —
v něm bezpečno: tam netká svět své léče.

J. Novák.

Slavnost sdružené omladiny „Vzpomínka na členy a členky, kteří se s námi rozloučili“.

Dojemným a povznášejícím byl den 12. října, kdy sdružená omladina konala na sv. Hostýně slavnost dušičkovou, totiž vzpomínku členů zemřelých a členů, kteří museli se rozloučiti se svým domovem a nastoupiti vojenskou službu. Pobožnost dokázala, že členové omladiny chápou význam sdružení a že mají se navzájem ctíti a na sebe pamatovati jako bratři a sestry jedné velké rodiny, stejných cílů a ideálů. Dokázala to sdružená mládež svojí účastí, která překvapila vzhledem k zimě též den, a dokázala tím též, že je opravdu katolickou, což osvědčila přijímáním sv. svátostí, jež obětovala za své zemřelé členy.

Již v sobotu odpoledne scházeli se jednotliví členové a poutníci ze vzdálenějších skupin, většina přišla až v neděli ráno, tak že účastníků mohlo býti kolem tisíce, mezi nimi na 300 sdružené omladiny. Musím podotknouti, že slavnost konána byla mimo období poutní, jež skončilo nedělí růžencovou. přes to však byla skvěle navštívena. Služby Boží započaly brzy ráno. O půl 7. hod. sloužil vdp. Dr. Skácel O. Praed. z Olomouce

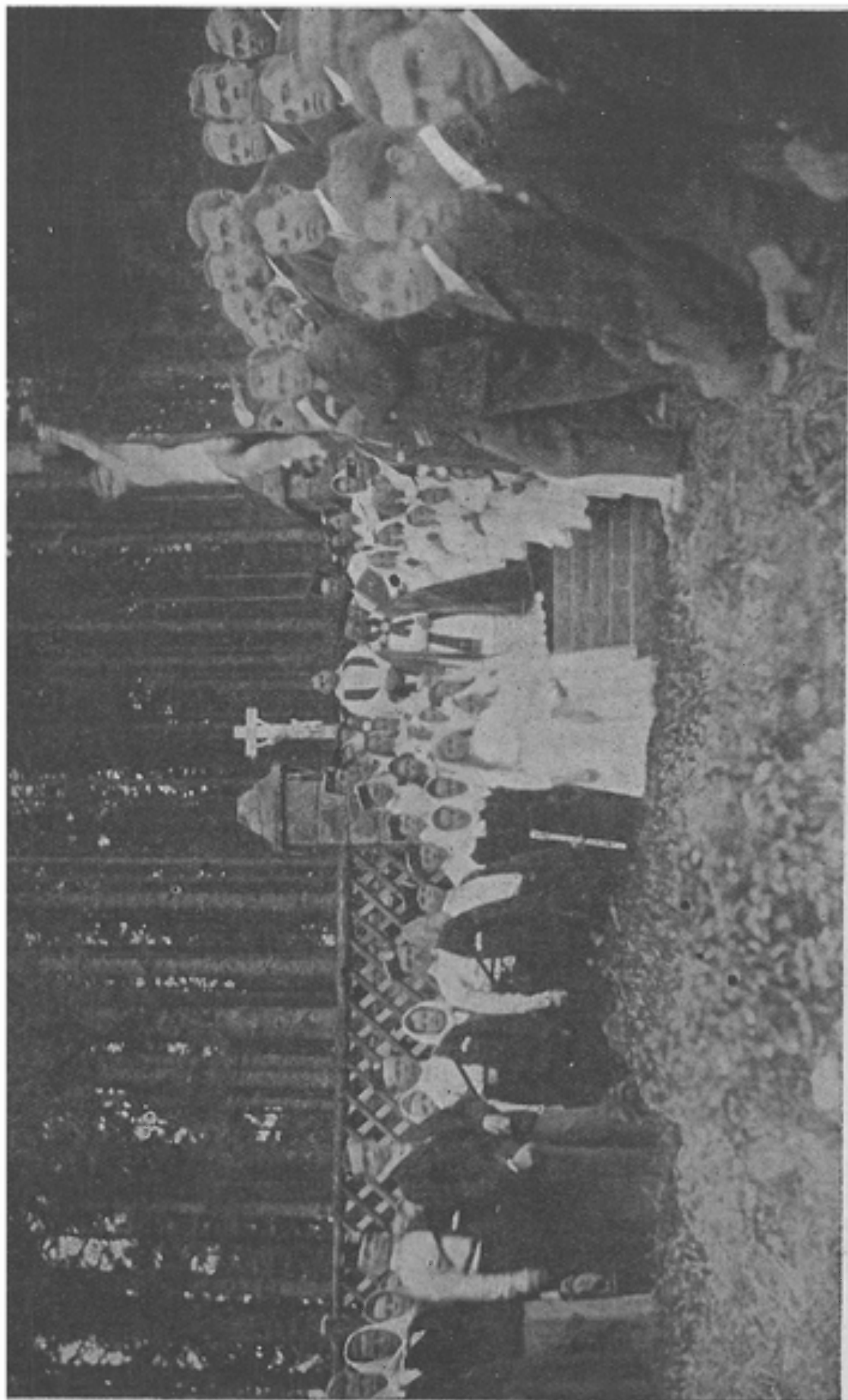
mši sv., při níž poutníci, kteří se vyzpovídali přistoupili k svatému přijímání. O půl 8. hod. bylo kázání. Měl je dp. Dr. Skácel O. Praed. Vzpomněl zemřelých členů, muk, kterých jest snášeti duším v očistci a připomínal omladině, jak dobře pro ně i pro nás, abychom na ně vzpomínali, se modlili a svaté svátosti přijímali. Budou i ony se za nás přimlouvat.

Po kázání byla sloužena mše sv. za zemřelé členy omladiny, při níž opět poutníci přistoupili ke stolu Páně. Vůbec možno říci, že téměř každý, kdo přišel se vyzpovídal a Tělo Páně přijal. O 9. hod. pak byla mše sv. obětována za sdružené vojiny.

O 10. hod. bylo druhé kázání. Kázal opět vdp. Dr. Skácel, Dominikán, vzpomínaje nyní členů, kteří se s námi rozloučili a nastoupili službu vojenskou. Vzpoměl těch, kteříúčastnili se duchovních cvičení nováčků na sv. Kopečku, by nabrali síly ku svému povolání a poukázal na to, že i za ně je nutno se modlití, neboť jsou v kasárnách vystaveni různým nebezpečím a nástrahám. Připoměl členům, čím mají býti ve svém životě, milovati svou vlast a dokazovati svým životem, že jsou skuteční katolíci. Zvláště máme užívatí prostředků, které nám naše sv. církve tak hojně poskytuje, a jichž naši protivníci nemají, totiž modlitby a přijímání sv. svátostí. Naše skupiny budou jen tenkrát prospívati, naše mládež bude jen tehdy nadějí národa a jeho lepší budoucnosti, když zmíněných prostředků bude hojně užívatí, jinak jest naše práce všechna marná. Kéž zlatá slova vdp. kazatele padla na půdu úrodnou a přinesou kýženeho ovoce.

Pak o půl 11. hod. obětována byla mše sv. za živou omladinu, při níž pěkně vyjímaly se družičky žeranovské bíle oblečeny se závoji, jichž vzdor panující zimě přišlo asi na 20, a které stály s rozžatými svícemi kol oltáře. Dva Orlí v kroji ministrovali. Družičky zasluhují veřejný dík. Byla to zajisté od nich velká oběť, povážíme-li ono studené počasí a vzdálenost cesty, kterou časně z rána musely vykonat. Díky patří též p. Gořalíkovi ze Žeranovic, jenž s neobyčejnou horlivostí o družičky se stará a je na sv. Hostýn vodí. Po mši svaté konal se průvod na hřbitov. Před družičkami kráčelo v krojích 18 Orlů a 5 Orlic z Rackové. Přišli časně ráno pěšky, aby mohli přijati sv. Svátosti. Kéž jejich příklad Orlům slouží za vzor. Též několik děv v kroji valašském bylo přítomno.

Cestou modlil se průvod bolestný růženec za zemřelé. Na schodech hřbitova utvořili Orlí s družičkami špalír a duchovenstvo (dp. P. superior Ostrčilík s dp. P. Skácelem a P. Rozkošným) vešlo na hřbitov, kde členky omladiny žeranovské za řízení pana nadučitele krásně zazpívaly »Libera«, pak dojemnou píseň »Na shledanou«, která v onom lesním zákoutí, za mlhavého a sychravého dne působila opravdu dušičkovým dojmem na posluchače a v nejednom oku zaleskly se slzy. Ano s »Bohem na shledanou«, kteří už dřímáte tichý sen v onom lepším kraji, kde se slunce více neskřývá . . . To musí býti snahou a prvním naším cílem, by shledání naše bylo šťastné. Těmito slovy vyjádřen úkol našeho žití, na nějž tak mnozí zapomínají, a zvláště mládež různými falešnými a neupřímnými hesly, jako mladost, radost a pod., od této nejmoudřejší nauky a pravidla životního odvracejí. Leč jak často ten život mladý plný síly, krásný musí se rozloučiti s tímto světem. »Starý musí a mladý může«, se osvědčovalo vždy a totéž platí i dnes. Proto velmi záslužným je, že sdružení koná tuto slavnost a tím mládeži připomíná cíl a úkol člověka, a toliká účast ukazuje, že mládež význam slavnosti pochopila. Modlitbou za zemřelé členy byla slavnost skončena. Nastalo ještě fotografování jednotlivých skupin a účastníci rozcházeli se do svých domovů posíleni a utuženi ve svých dobrých snahách. Ještě jednou volám účastníkům »Na shledanou«, ale ne teprv až na věčnosti, nýbrž na shledanou ještě častěji a u větším počtu budoucí roky na sv. Hostýně o »dušičkách omladiny«.

Sdružení Omladina zakončuje pobožnost svou na hřbitově Svatohostýnském.

Maria Alfonsa.

Chudobky ještě . . .

Pan Kroutil byl vzorem moderního inteligenta. Oblek, chůze, společenská uhlazenost, zkratka, vše tomu nasvědčovalo. Ke každému byl vlídný, ochotný. Oč byl žádán učinil dle možnosti. Něco však vrhalo stín na jeho povahu.

Posmíval se rád věcem náboženským. Ne tureckým nebo židovským, nýbrž — katolickým. Myslel, že povinností inteligenta je, přičiňovat se o to, aby víra zanikla. »Vždyť k ničemu není. Ohlupuje mozek a radosti a rozkoše zapovídá. Pryč s ní! Je již přežilá, zastaralá«.

Nevěděl asi, že jasná, do věků zářící postava Kristova, učila lidstvo poznávat vznešené, ušlechtilé idee; jediné svatá víra, kterou učil On, že pozvedla duše lidské z otrocké poroby, a že nikdo kromě božského Učitele nemohl dát pravdě, dobrou a krásu pevnějších základů.

Pan Kroutil nebyl o ničem pevně přesvědčen. Mluvil tak jak slyšel. Nepřemýšlel ani o tom, co mohlo by dát se duším náhradou za urvanou víru. —

V sobotu ráno před nedělí v oktávě slavností korunovačních sešel se s přítelem. Chtěli se domluvit, kam si v neděli vyjdou. Okolí Pazourkova znali již hodně daleko, tedy přemýšleli, kde by se hodně pobavili.

»Víš co?« řekl první. »Mohli bychom se jít podívat na Hostýn. Mají prý tam po celý týden jakési klerikální parády. Stálo by za to, podívat se na ty koruny. To bylo křiku a slávy v klerikálních plátkách. Prý tam přišlo první den na sto tisíc lidí. Rád bych věděl, odkud a kdo je tam sehnal«.

Umluveno, vykonáno. Odpoledne jeli . . .

Ale cestu měli nepříjemnou. Ač jeli v druhé třídě, přece slyšeli se všech stran poutní písně. Divili se: »Kde ti lidé písně berou? Všechny jsou k Panně Marii a každá jinačí«.

Uzavřeli si okna, aby neslyšeli hlasitého zpěvu. Oddali se klidnému hovoru o politice. Poutníci se spolucestujících neptali, co se jim líbí a co ne. Drželi se pevně toho, co činilo jejich duše šťastné, spokojené. Naučili se tomu od svých dědů a stařenek. Několik sežloutlých, švabachem psaných písniček jim bylo milejších než-li všechna moderní osvěta. A jak pečlivě je ukládali do kožených »nebeklíčů« a zpívali z nich jenom na pouti. Ani přepisovat staré písně nechtěli. Jakoby se báli, že již by to nebyly ony.

Stmívalo se. Vlak se blížil Bystřici. Co uděláme v Bystřici? tázal se Kroutil přítele. »No, v Bystřici na noc nezůstaneme. Museli bysme brzy ráno vstávat. Půjdeme hned na Hostýn a najmeme si pokoj. Aspoň si do rána odpočineme . . .«

Přidali se k ostatním poutníkům. Všude bylo temno. Jenom světelný kříž na kopuli chrámu zářil do kraje. Věřícím, milujícím Boha, i oněm, kteří ho s důstojného prestolu božství strhnouti a v prach zašlapati chtěli, svítil v cestu. Podoba kříže se ve velké dálí tratila. Všechna záře jeho světla se střetla ve hvězdu zářivou. Svým jásavým leskem vedla všechna k cíli. —

Přátelé, jsouce již znavení, došli k vodní kapli. A stinnou alejí ubírali se po schodišti vzhůru. Když ze spodu pohlédli do tmy, již rozrážela bledá světla, překvapení stanuli. Nespočetné tisíce lidí tam byly. Jedni již dřímali, jiní se modlili nebo pěli. Zámožný vedle chudáka, nádherný krok

vedle zalátané haleny. Stíny noci činily barvy tlumenější, vše tajemnější. Oba páni chtěli ještě večer dostat se do kostela podívat se na korunky, ale marně: byltě kostel přeplněný ponocujícími poutníky, kterým nebyla tvrdou kamenná dlažba.

Kde a jak přenocovali nevím; avšak již časně z rána nedbajíce reptání lidu, mezi nimž se tlačili násilně do předu, ani štuchanců o koše a nůše, dostali se blíže ke kostelu, prodrali se dovnitř a pomalu až k hlavnímu oltáři a zvědavě si prohlíželi korunky.

Zatím světla, kolem chrámu rozžatá, pohasla a na dalekém obzoru objevily se červánky. Poutní ruch započal. Lid zapěl: »Chválu vzdejme Moravané!« Varhany tlumeně provázely nadšenou píseň. U hlavního oltáře byla sloužena první ranní mše svatá. Zpívali nejen v kostele, ale i venku a po celém chlumu byli aspoň duchem přítomni svaté oběti. Všichni jedním srdcem pěli nejsvětější Matce Páně . . .

V tu chvíli jsem vešla na oratoř, abych zblízka přednesla ranní pozdrav svaté Královně. Brzy po tom, spatřila jsem ony trochu známé pány na blízku oltáře. Tyto sem přivedla asi jenom zvědavost, myslela jsem si hned. Před svatým přijímáním rozestoupili se lidé ve středu kostela na dvě strany. Ve čtyřech až pěti řadách za sebou, čekajíce na svaté nasycení duší. Třikrát zavznělo: »Beránku boží . . . smiluj se nad námi!«

Pak přišli dva kněží, aby lidu posloužili. Objemné, zlacené kalichy byly plné mystického chleba. Venku bylo dosud pološero, světla ve chrámě jenom blikotala. Bylo zapotřebí, aby jim při podávání Těla Páně někdo rozžaté svíce nesl. První kněz již podával Tělo Páně, druhý se však marně po někom obracel. Z klečících nikoho volati nechtěl . . . V tom zahlédl pana Kroutila a prosil ho o tuto malou službu. Ten, z galantnosti, jeho prosbě vyhověl. Sledoval kněze nejen se světlem ale i zrakem. Již po několika krocích se mu ruka pohnutím zachvěla. Ještě nikdy neviděl tak z blízka zraky plné touhy po Kristu, duše věřící ve přítomnost Boha. Světlo v jeho ruce jakoby mu šeptalo: »Pohleď na tu víru, důvěru a lásku. Obvyčejný pokrm by tento lid s takovou úctou nepřijímal. A neklaněl by se lidské myšlence!«

Přes tu chvíli zaletl k nim ze druhé i třetí řady hlas: »Ještě mně, prosím, podejte.« »A mně také velebný pane!« Jakoby se báli, že v prázdnicím se kalichu pro ně již nic nezbude. Když došli ke dveřím chrámovým, požádal kněz jednoho mladíka, aby svíci nesl. Ale pan Kroutil nesvolil a šel s knězem sám dále.

Asi o deváté hodině jsem šla po schodišti, kolem cukrářských krámků. Někdo na mně žertovně volal, chci-li pouti. Obrátila jsem se. Oba páni měli v náruči několik velkých perníkových srdcí a nabízeli mi, abych si vybrala to nejhezčí. Odmítla jsem jejich žádost řkouc: »Chtěla bych od vás něco, pane Kroutile«. Ale všechno, co chcete. Třeba celou boudu s perníkem«, usmál se. »Je-li to v mé moci, zde je ruka na to, že učiním vše.«

Vyprávěla jsem jim o dvou přátelích a zvláště o tom, který nesl knězi svíci. »V tu chvíli jsem svatou Matičku Korunovanou prosila, aby přivedla jeho duši k poznání sv. víry. A chtěla bych, abyste se neostýchal, veřejně se hlásit ke sv. víře a ji vyznávat. Slibte mi to!«

Včera by se tomu byl zasmál. Dnes se vážně zamyslí, řka: »Ta hodina způsobila v duši mé nečekaný převrat. A nyní vaše slova dokonala ostatní«, pravil srdečně.

»Nyní budete skutečným inteligentem«, pravila jsem, přijímajíc jeho čestný slib.

Koncem srpna těžce onemocněl. Nyní sv. Panna dokončila dílo své milosti. Dala mu vnuknutí, aby ji o uzdravení vzýval. A uzdravila jej.

Když zimní, hněvivé větry honily se již kolem svatohostýnské svatyně, přišel jí tam osamocený pouník poděkovat.

Od oné doby Máti divotvornou ctí a miluje — a je opravdovým vzorem inteligenta. Tyto řádky podávám v upomínku.

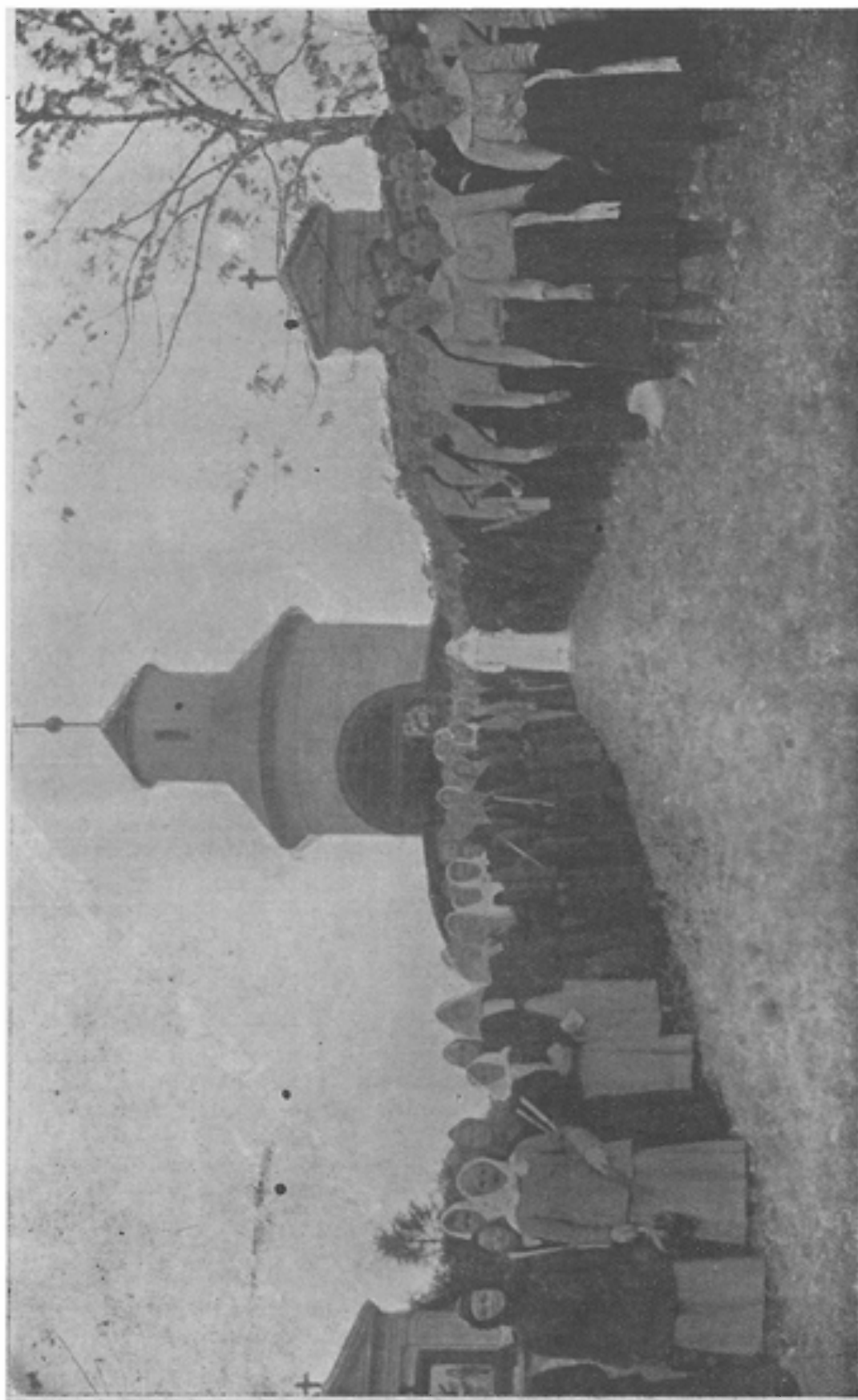
D. Avid T. J.

Výzbroj křesťana.

(O.)

Sv. Pavel předpisuje křesťanům v Efesu nejen aby se modlili vůbec, nýbrž, aby se **modlili v každý čas**. Poslední slůvko »v každý čas« zas ti již dělá obtíže, milý poutníku, pravíš, že se nemůžeš v každý čas modlit. »Za času sv. apoštola, kdy křesťané společně z jedné veliké kasy živi byli, mohli se také stále modlit, ale dnes kdy každý o skývu chleba pracně namáhati se musí, dnes to nejde«. Milý poutníku, také mezi občany Efesu byli lidé nezámožní, jako obchodníci, úředníci, řemeslníci měli od rána do večera dosti práce. O tom sv. Pavel dobře věděl a přece jim napsal: Modlete se každého času. Jak tedy máme těmto slovům rozuměti? Máš-li se modlit každého času, pak ovšem nemusíš spínati ruce a klečeti v kostele, nýbrž zcela dobře i při práci můžeš se modlit.

Modlití se znamená s Bohem se zabývat. Jestli tedy svou práci tak si zařídiš, že při ní s Bohem se zabýváš, s ním se spojuješ, pak i tvá práce se stává modlitbou. To není tak nesnadné, jak si snad představuješ. Svoji práci totiž povzneseš na stupeň modlitby především — dobrým úmyslem; když proto pracuješ, že Bůh tak velí. Ovšem že také proto pracuješ, abys peníze získal a pokud možná i také něco ušetřil pro budoucnost a mohl položit základ ku blahobytu své rodiny, ale jako křesťan musíš při svém konání pamatovati na toho, jenž zákon práce ustanovil, abys plnil především nejsvětější vůli boží. S takovou pohnutkou pracovati znamená mít dobrý úmysl. Kdo takto při svém díle na Boha myslí, tomu není břímě práce příliš těžké, a proto lehce vyplní též druhou podmínku, aby jeho práce byla zároveň modlitbou: vykoná své dílo tak, aby Bůh byl s ním spokojen. Křesťanský pracovník koná své dílo pod dohledem nejvyššího Pána trpělivě, věrně, vytrvale. Pokoj v srdci a dobré svědomí jsou mu důkazem, že Bůh se zalíbením naň hledí a modlitbu práce přičítá k zásluhám věčným. Takto pracuj, milý poutníku, a budeš se modlit každého času! Sv. Pavel přidává k povzbuzení našemu slůvko »v Duchu Svatém«. »Modlitce se každého dne v d u c h u«. V epístole k Římanům vykládá sv. apoštol, že Duch Sv. slabostí naší v modlitbě přichází na pomoc a sám prosí za nás lkáním nevypravitelným. Právě jsi uvážil, milý poutníku, jak lze při denní práci modlit se každého času. Nyní si zapamatuj, že Duch Sv. přichází na pomoc, aby naše snaha, modlití se každého času co nejdokonalěji vedla k cíli. Čeho my se dožadujeme naší prací, touto tichou modlitbou beze slov, to objímá Duch Sv. slovem a donáší před trůn toho, který srdce zpytuje. »Ten pak, kterýž srdce zpytuje, ví, čeho Duch žádá«. Jak potěšitelná to pravda! Jedno ovšem jest vždycky potřebné pro naši duši: abychom totiž byli prosti všeho těžkého hříchu a žili ve stavu milosti posvěcující, aby Duch Sv. v nás přebývat mohl. Když tedy Duch Sv. sám nám pomáhá modlití se, abychom šťastně bojovali boj proti nepříteli naší spásy a my přec někdy utrpíme porážku, pak pokaždé s naší strany stala se nějaká zlá nedbalost. A skutečně: v době pokušení a hříchu neopouští Bůh člověka nýbrž člověk opouští Boha, pak ovšem ztrácí věrného spojence Ducha Sv., který nespasí nás bez našeho spolupůsobení a proti naší vůli. Kdybychom tedy v tomto pozemském bojování byli vždy pamětlivi toho, že Duch Sv. jest s námi jako věrný spojenec, pak by tato vzpomínka

Sdružená omladina moravská o dušičkové slavnosti na sv. Hostýně dne 12. října 1913.

Uprostřed vdp. Dr. Skácel O. Praed. a P. Ostrčilík, sup. Svatoh.

na věrného Boha, také nás ku věrnosti povzbudila a k vytrvalému boji proti nepříteli našemu mocně posílila!

Sv. apoštol klade nám dále na srdce, abychom nejen za sebe, nýbrž za všechny své bližní se modlili. Skrze Ducha Sv., který v nás přebývá, stáváme se dítkami božími uznávající své bližní za bratry a sestry své. Proto nás Duch Sv. sám vniterně k tomu povzbuzuje, abychom za jiné se modlili jako za sebe, zhošťující se povždy nekřesťanského sobectví. S dobrým důvodem napomíná nás sv. Pavel, abychom podle naučení Ducha Sv. se řídili, neboť modlitba za jiné jest výbornou pomůckou v boji s nepřitelem. Jako almužna zvláštního požehnání dárci u Boha dobývá, protože jest důkazem lásky, tak také modlitba za bližní, která bývá přecasto duchovní almužnou. Kdo tedy duchem lásky puzen pokoušenému spolubratru modlitbou ku pomoci pospíchá, může směle doufat, že v jeho vlastním boji Bůh zvláštní mu bude ochranou.

Musíš tedy, milý poutníku, neustále býti přioděn čestnou výzbrojí křesťanského bojovníka. Bojování jest život lidský na této zemi. Bez boje však nelze zvítěziti. Pročež posiluj se modlitbou každého času, posvěcuj práci svou dobrým úmyslem a dobrotivý Bůh bude spomocníkem tvým, abys dělal svému veliteli sv. Pavlu čest a nikdy zbabělostí svojí výzbroj nepotřísnil!

Jan Drábek, děkan ve Fryštáku.

Cesta do Říma s korunkami svatohostýnskými.

Bella Florentia.

(Č. d.)

Již cesta do Florencie jest velmi zajímavá a vede horami. Vlak tam jede asi 50 tunely a viadukty, než sestoupí do údolí řeky Arna. Příjevše na nádraží, je-li jsme drožkami do hotelu di Roma, kde jsme měli přenocovati. Ve Florencii přestalo právo světové řeči německé a všebernou řečí byla italština, což nám působilo někdy nemalé nesnáze, nicméně brzo jsme si osvojili nejpotřebnější běžná jména a latina prokazovala nám také dobrých služeb.

Florencie byla nějaký čas sídelním a hlavním městem království italského, nyní však, kdy se Řím stal sídelním městem, klesla na obyčejné provinciální město. Florencie má 165.000 obyvatel. Jest sídlem arcibiskupa a nejvyšších úřadů provinciálních. Vyniká průmyslem uměleckým zvláště prací mosaikovou, zlatnickou, porcelánovou a hedvábnickou.

Řeka Arno dělí město na dva díly, které pojí šest mostů. Nejznamenitějším jest most starý (Ponte vecchio), který dle pověsti pochází z doby ještě pohanské. Zvláštností tohoto mostu je, že po obou stranách, jak jsme později viděli, jsou postaveny sklady zlatníků, hodinářů a jiných obchodníků, jejichžto byty nad řekou vyčnívají. Dříve bylo město obklopeno pevnými hradbami; ze zbořených hradeb je nyní krásná okružní třída a zbyly jen dvě pevnosti: Forte Sanct Giovanni a Belvedér.

Když jsme si v hotelu poněkud odpočinuli a se občerstvili, najali jsme si opět drožky, abychom si v nejkratší době prohlédli město a jeho znamenitosti. Při projížďce jsme se divili zvyku vozků florentských, neboť majíce dáti znamení na křížovatkách nekřičí, nepeskují, nýbrž praskají bičem, takže se celé město ozývá veselým praskáním. Jeli jsme nejdelší cestou Via Cavour, dále rozličnými ulicemi a uličkami, po starém mostu, o němž jsem se již zmínil, pak cestou římskou, u níž se vypíná hrad Boboli. Vystoupili jsme z vozů na vysoké planině Piazzala Michaelangelo zdobené bronzovým odlitkem Davida, proslulým dílem Michaelangelovým. Odtud je překrásný pohled na město a okolí. Nad planinou strmí památný chrám

S. Miniato al Monte pocházející ze 12. století. Blízko těchto sadů stojí bývalá hvězdárna Galileova a nedaleko ville del Galilei trávil konec života svého. Tyto budovy jsou proměněny v museum Galileovo. Odtud vrátili jsme se po mostě Ponte alle Grazie projedše hlavními ulicemi a náměstími florentskými, domů; bylo již pozdě večer. Na cestě jsme se zastavili a viděli:

Na náměstí kostelním — piazza del Duomo — Dóm či arcibiskupská kathedrála Panny Marie s lilíí, odznakem to Florencie. Jest poněkud tmavý, uvnitř velmi pěkný, jsou v něm velké poklady umění malířského a sochařského nejslavnějších mistrů. Vedle dómu stojí zvonice (campaneli) 83 m vysoká, dostavená r. 1387 a celá pestrým mramorem obložená; je to prý nejnádhernější zvonice celého světa.

Na blízku nachází se již Dantem chválená basilika či kaple křestní, Babbsterium Sti Giovanni Babbtista osmihranný kostel s osmihrannou ku-

Orlí a Orlice s družičkami Žeranovskými na dušičkové slavnosti Omladiny na Svatém Hostýně dne 12. října 1913.

polí z různobarevného mramoru. Stavba pochází ze VII. století. Je to bývalý pohanský chrám. Portál a hlavní dveře jsou z bronzu tepané ze 14. století. Na prvních dveřích jest znázorněn život a smrt sv. Jana Křtitele. Na druhých dveřích 28 překrásných rytin ze života Krista Pána a na třetích dveřích 10 rytin ze Starého zákona. Kostel ozdoben jest uměleckými obrazy mosaikovými: zmrtvýchvstání — poslední soud — peklo.

Na náměstí Zvěstování Panny Marie stojí kostel V. Maria Annuntiata založen r. 1250 a ozdoben překrásnými obrazy a freskami.

Na náměstí sv. Marka stojí kostel sv. Marka založený r. 1290 v němž a v blízkém klášteře, žil a působil smutně známý Girolamo Savonarolo. Na blízku vypíná se palác Mediceů, knížecí rodiny florentské. Na náměstí sv. Kříže stojí kostel sv. Kříže dostavený r. 1442, který proměněn jest v národní hrobku předních mužů italských. Je tu hrob Michaelangela; pomník Danteův, který zemřel a je pochován v Raveně, náhrobky básníka Viktoria Alfieri, Machia, Vellise a m. j. Na blízku stojí národní museum se 14 sály obrazů od rozličných mistrů. Nejstarším kostelem ve Florencii a

jedním z nejstarších kostelů v Itálii jest chrám Páně sv. Vavřince, stojící na náměstí téhož jména. Chrám tento byl od sv. Ambrože, arcibiskupa milánského r. 393 vysvěcen a v 11. století obnoven. Vystavěn byl ve slohu staré basiliky a vyzdoben Michaelangelem. Slavná jest stará sakristie tohoto kostela vystavena od Bruneleska, kdež se spatřují počátky slohu renessainčního a proto pro stavitele, malíře a sochaře velmi důležitá. Zmínky zasluhují ještě kostely: Sv. Maří Magdaleny de Pazzi od Juliana da S. Gallo, který působí úchvatným kouzlem poetickým, S. Maria Novella, který Michaelangelo nazýval svou nevěstou.

Z ostatních budov, pokud jsem se o nich již nezmínil, jmenuji Starý palác — palazzo vecchio —, krásnou a mohutnou to budovu, pocházející z roku 1298, v níž sídlili i někteří papežové; nyní jest to radnice. Velkolepý palác Galleria degli Uffizi, v níž jest umístěn státní archiv, knihovna, obrazárna a hlavní pošta. Na levém břehu řeky Arno palác Pitti, patřící rodině královské a honosící se podivuhodnou obrazárnou; palác Rinardi vynikající mohutným průčelím; druhdy byl majetkem panujícího rodu knížecího de Medici, nyní jest sídlem prefekta. Palác Strozzi s trojím průčelím atd.

Z dějin města Florencie uvádím následující:

Za starých dob nazývala se Florencie Florentia Tuscorum a po celou dobu říše římské byla nepatrným městem. Ve 4. století stala se sídlem biskupovým. Za stěhování národů opět utrpěla pohromy a vzmožila se teprve za Karla Velikého v VIII. století. V XI. století vystavěny byly druhé hradby a v XIII. století třetí. Koncem XIII. století měla již 100.000 obyvatelův. Trpěla dlouho domácími válkami od Guelfů a Ghibellinů. Na nejvyšší stupeň slávy přivedl město slavný rod Mediceovců. R. 1737 připadlo město i provincie Habsburkům. Roku 1800 bylo připojeno Francii; na to opět rodu Habsburskému, jemuž bylo r. 1859 opět odňato a stalo se sídelním městem království italského. Ve své slávě zabředlo do velkých dluhův, a když se stal Řím sídelním městem, učinilo špatným hospodařením úpadek r. 1878, a stát musel na sebe převzít velkou část dluhu florentského. Od té doby nemůže se město finančně úplně zotaviti.

Florencie se velmi vyznamenala ve vědách a umění. Největší chloubou jsou slavní rodáci města, jako: Dante Alighieri, básník Božské Komedie, Arnolfo di Cambio, umělec a stavitel, Giotto, malíř. Umělci: Filip Brunellesky, Leon Alberti, Lorenzo Ghiberti, Donatello. Malíři: Fra Angeliko, Andrea del Verrocchio, Leonardo de Vinci, Michel Angelo a Raffael atd.; nedospěl bych konce, kdybych měl všechny uvést.

Světoví cestovatelé po Itálii o Florencii praví: Chtěl-li by kdo všechny památnosti města Florencie poněkud důkladně shlédnouti, potřeboval by na to nejméně pět dní. Rozumí se samo sebou, že kdo chce všechny uvedené kostely, paláce, knihovny, musea, obrazárny atd. poněkud projít, si důkladněji prohlédnout, že by snad i více dní potřeboval. My však, majíce čas na krátko vyměřený, nemohli jsme se do podrobností pouštět, přece však, ač jsme spěchali, viděli jsme mnoho. Nebylo tudíž divu, že nás od hledění oči a krk rozbolely; nesmírným vedrem jsme byli celí znavení, tak že na konec jsme byli rádi, když jsme prohlídku ukončili a mohli se v hotelu v pokoji a v čistotě vyspatí a posílniti se na další cestu do Říma.

Z Florencie do Říma.

Vlak opět uháněl báječnou rychlostí a zastavil se jen v několika málo místech. První takové místo bylo:

A r r e z z o - A r r e t i u m, hlavní město italské provincie téhož jména. Leží v úrodném údolí nedaleko stoku Arna a Chiany. Má 11.800 obyv., sídlo biskupské, provinciální úřady a více než 30 kostelů; městem tímto vedla cesta Via Flaminia r. 187 před Kr. od konsula Flaminia postavená,

jejížto stopy až doposud jsou zde znatelný; vedla odtud do Bononie. Ve válkách město mnoho trpělo. Jest rodným městem básníka Frant. Petrarky. Na dobu slávy města upomínají četná sbořeníště a vykopávky pohanských chrámův a palácův.

Další: *T e r o n t o l a*, za níž v levo jsme spatřili krásné velké jezero *Transimens lago*, nyní *Lago di Peruggia*, tak pojmenované dle města, které se nad ním malebně vypíná. Jest to největší jezero v Itálii a hned vzbudilo v nás vzpomínky na dějiny starých Římanů, neboť tam utrpěli Římané pod konsulem *Gaiem Flaminiem* r. 217 před Kr. od *Hanibala* velkou porážku. Z toho povstal v Římě, ač jest jezero od Říma ještě daleko, hrozný strach a Římané volali: »*Hanibal ante portas*« — *Hanibal* jest již před branami římskými. V městě tomto také vlak zastavil, ale jen na malou chvíli.

Ch i u s s i — staré *Clunium* — blíže řeky *Chiany* a touto tvořeného jezera *Chianského*. Má asi 3000 ob. a sídlo biskupské. Bahnité okolí proměněno jest hydraulickým odvodňováním v úrodná pole a luka.

Zde se mi stala malá nehoda. Vida zde vyložené krásné ovoce, zvláště broskve, ač jsem byl před italským ovocem varován, neodolal jsem a koupil si dvě broskve. Broskve nebyly asi dozrálé, nýbrž jen zaležené; proto, když jsem je snědl, počal jsem po chvíli cítiti prudké bolesti žaludeční a obával jsem se, co z toho dále bude. Zatím zastavil vlak v další stanici, v

Or v i e t t o, kde se prodávalo na nádraží červené víno v láhvích rákosím opletených, nezakorkovaných, ale jen papírem ucpaných. Koupil jsem si hned láhev tohoto výtečného *Orviettského* vína a popíjel jsem, až jsem byl se vším hotov. A ejhle, bylo také po žaludečních nesnázích. Hůře ale vedlo se některým z nás, kteří jeli v jiném voze. Já byl dříve již na zvláštní korkování tohoto vína, nemýlím-li se, kdysi hned doma od jistého pána upozorněn, že víno v Itálii často bývá olejem korkováno, a kdo chce pít, že musí napřed vrchní vrstvu oleje odlít; proto jsem tak učinil a víno bylo dobré. Někteří pánové však nevšimnuvše si zvláštního olejového ucpání, vypili vrchní vrstvu oleje a zle nadávali, jaké víno tu ti *Taliáni* prodávají. Teprve když byli upozorněni, co učinili, nechválili se již, jak jim chutnal olej s vínem, aby místo politování nedošli smíchu. *Orvietto* má asi 1300 ob., sídlo biskupské, krásný kathedrální kostel. V okolí pěstuje se, jak jsem již poznamenal, výtečné víno.

Zatím co jsme se blížili Římu, viděli jsme víc a více zřícenin hradů zámožných *patriciů* římských, které byly po obou stranách údolí, jímž jsme jeli, na horách, často dosti vysokých. Viděli jsme bývalé *latifundie*, t. j. velká hospodářství, na nichž otroci za bohaté pány museli pracovati. Vše, i ta stará silnice, která vedla někdy vedle dráhy, hlásala nám o bývalé, nyní ale zašlé slávě starého Říma. Obdivujeme se přírodě a památkám zdejší, octli jsme se v poslední stanici, v níž rychlovlak zastavuje, jménem

O r t e, za níž po nějaké chvíli elektrisoval nás přímo výkřik — Řím. My spatřili napřed špičky kopule sv. *Petra*, která se víc šířila, až před naším zrakem ukázalo se celé město — věčný Řím, a my, nemohouce se od oken odvrátiti, vjeli jsme do římské stanice. (P. d.)

P. Alois Viceník.

Hrší vzpomínek na † vdp. P. Filipa Malého, kněze T. J. na Sv. Hostýně. (Č. d.)

A jak vypadala ta jeho klášterní světnička — tak někdo ze čtenářů a čtenářek mohl by se otázati. Byla výzdobou tak chudičká a přece útulná, jako všechny ostatní. Ozdoba její: kříž, vyšívaný obrázek sv. apoštola

Filina, patrona zemřelého, dar to šlechtetné rodiny Sch. a dvě mědirytinky, na pohled bezcenné, nepatrné — zesnulý však radoval se, když je ve starých knihách nalezl. Byly to obrázčky Panny Marie Svatohostýnské, držící Božské Dítě na ruce, metající blesky na hordy Tatarů a Blahoslaveného Jana Sarkandra, zmučeného; konečně několik růženců zavěšeno bylo u jeho stolku, vedle něhož měl klekátko a kde sedával. Velmi si vážil malého kalichu, který si dovezl z Ameriky a byl svědkem jeho prací misijnářských.

A proč nepřinášejí »Hlasy Svatohostýnské podobiznu zesnulého, tak asi mnozí svou nespokojenost projeví. »Hlasy Svatohostýnské« rády by tu zajisté vyhověly svému čtenářstvu a ctitelům zemřelého — ale vyhověti nemohou, ježto jeho podobizny nikdo nemá. V těch dobách, kdy byl na Sv. Hostýně p. frater Oškera z T. J., fotografoval skupiny poutníků při vhodných příležitostech; při druhém krajiněském sjezdě skupin křesťanského dělnictva na Sv. Hostýně, fotografoval řečníky a účastníky sjezdu, ba na vyzvání samého zesnulého jednou v zimě, kdy bělostný sníh pokrýval vrchy Svatohostýnské, fotografoval mne s druhým fratem. Sám však, ač na podobenky jiných rád se podíval — ukazoval mně jednou obrázek zasláný z Ameriky s podobenkou J. M. ndp. biskupa Jos. M. Koudelky — fotografovati se nechtěl dáti. »Hříšné tělo budu světu ukazovat«, tak odvětil mně na domluvu, proč nechce se dáti fotografovati pro památku svých ctitelů. A když úskokem, momentkou, svého času v chůzi kterýmsi koopeřátorem byl fotografován, spozoroval to zesnulý. Museli mu hned fotografickou desku vydati, již zničil a delší dobu byl proto rozmrzelý; nerád také o tom mluvil. A zvláštní! Pohřební průvod jeho byl p. Ježkem z Bystrice několikráte fotografickým aparátem zachycen — a ani jedna deska nefungovala. Tak nemáme ani památky fotografické z jeho pohřbu.

*
*
*

Den pohřbu miláčka poutníků Svatohostýnských, vdp. P. Malého — byl počasím nevlídný. Déšť hrozil každé chvíle spadnouti, než to neodstrašilo jeho ctitele od účasti na pohřbu. Stál jsem před hlavním vchodem chrámovým, tam kde jsme stávali se zesnulým a patřil na ojedinelé chodce a zástupy zbožného lidu spěchajícího na posvátnou horu. A právě ti přicházející živě dokazovali, kterak zesnulý lid, z něhož pocházel, miloval — a lid jeho. Byly to známé tváře z celého podhostýnského okolí, jindy tolik rozradostněné, že dospěly cíle své pouti — toho dne rozesmutnělé, rozbolestněné. A mezi chvátajícími na posvátnou horu nebyly snad jen ženy, ale i muži, muži vážní, kteří ve svých obcích vůdčí postavení zaujímají; po svém příchodu, po výměně několika přátelských slov, spěchali do chrámu, kdež poklekali před rakví, ozářenou matným světlem voskovic a ze rtů jejich linuly se vzdechy zbožných modliteb za v Pánu zesnulého. V tom viděl jsem spěchati známou tovární dělnici celou uřícenou. Proč tak spěcháte — pravím, vždyť jste zahřáta a můžete lehce uhnati si zápal plic. Slyšela jsem zvoniti, myslela jsem, že již přijdu pozdě. Ano zvonilo se, to přijel J. M. nejdůstojnější pán biskup Dr. Karel Wisnar, by zesnulého pochovával. V tom namanula se jiná, známá zbožná duše a pozasteskla si se slzami v očích: »Bože, Bože, to je rána a tak nenadálá, neočekávaná! Kdo nás bude teď těšiti?« A v kostele samém, při pohřebních obřadech — tolik němého smutku, tolik bolu na tváři všech. A dostalo se zesnulému knězi-stařečkovi zasloužené pocty tím, že sám J. M. nejdůstojnější pán

biskup vykonal obřady pohřební a též nad rakví toho zasloužilého kněze-stařečka, missionáře promluvil. P. Malý bude dlouho Sv. Hostýnu scházeti, a zvláště při nastávajících slavnostech korunovačních — tak význam jeho oceňoval v pohřební řeči nejdůstojnější pán biskup. Vyšli jsme v průvodě pohřebním z kostela a právě ustávaly padati krůpěje dešťové. I ta obloha jako by kvílela při jeho pohřbu. Biskup vedl pohřební průvod, řada kněží

Ndp. prelát dr. Josef Burian, probošt Vyšehradský na Sv. Hostýně dne 30. září 1913.

se ho účastnila, ale ještě více zbožných věřících z jejichž úst linula se hlasitá modlitba sv. růžence. Nebylo tu nějaké bezduché, strojené pompy při tomto pohřbu, ale něco tak tklivého, citlivého jak v té modlitbě sv. růžence, tak i v tom smutečním hlaholu zvonů Svatohostýnských, které poprvé vyzváněly při pohřebním průvodě — — — A když rakev spuštěna s bezduchým jeho tělem v klín země, ty svatohostýnské stromy, v jejichž stínu dostalo se mu kýženého, zaslouženého odpočinku, svým šelestem jakoby všem ctitelům Mariánským oznamovaly, že ten, který tolik Hostýnek miloval — nikdy již pryč nepůjde. Ještě naposled modlitby, ještě na rozloučenou zanotil vysoce důstojný pán probošt Msgr. Dr. Stojan: Odpočiňte v pokoji — a účastníci dospívavše dušičkovou píseň, se slzou

v oku, rozesmutnělí opouštělí místo jim drahé s pevným předsevzetím, že chodníček k hrobu P. Malého jim nezaroste . . .

»Zemřel, ale ne v duších, jejichž blahu a spáse život svůj zasvětil, pro něž knězem se stal. V duších a modlitbě jejich bude žít i na dále. Nesmí se mu stýskati v opuštěném hrobě . . .« tak praví o zesnulém Maria Alfonsa v tomto časopise. *) Ano, má pravdu! V duších a modlitbě zbožného lidu žije. Svědkem toho byly slavnostní dny korunovační. Byl předvečer pouti matek a dětí při těchto slavnostech, 9tá hodina večerní. Chodili jsme s jedním dp. po kopci a pozdním poutníkům pomáhali vyhledávati vykázané noclehy. Dp. mne upozorňuje, že v tomto šeru večerním prozařuje nějaké světlo v lese, směrem k rozhledni. Toť hrob vdp. P. Malého, pravím, pojďme tam. Bylí jsme dojatí. Hrob jeho ozdoben květinami — a na hrobě plápolaly hořící svíce. A když v tomto šeru nočním, v stínu zátiší lesní stáli jsme zadumaní v tiché modlitbě nad ozářeným hrobem vzoru kněží v horlivosti — přál jsem si mítí dar básnictví, bych mohl opěvovati dojmy, jež jsem tehdy na Sv. Hostýně prožil u prvního hrobu. A šumot stromů vůkol jakoby byl šepotal do širého světa: I na hrobech rozkvétají květy Víry, květy Naděje a květy Lásky! Kdo má oči viz a kdo uši — pojď a poslouvej! — A že se mu nestýskalo v tyto slavnostní dny v opuštěném hrobě, toho svědkem byly právě ty dny, jak jsem se přesvědčil. Byl to opět den sjezdu sdružené venkovské omladiny, kdy při návštěvě jeho hrobu našel jsem ho ozdoben a svícemi ozářen. Ale nejen to! V těchto dnech přicházeli poutníci Svatohostýnští jeden za druhým k hrobu toho, který byl srdci jejich tak blízký, v zadumání a tiché, zbožné modlitbě stanulí, poklekli a žehnali jeho památce, vzpomínajíce, že v den Dušiček budou daleko a daleko, a že nebude jim možno u tohoto hrobu pokleknouti a pomodlití. Dny korunovačních slavností byly pro hrob vdp. P. Malého — dnem Dušiček. — Tak krásně je u jeho hrobu a cosi tak vznešeného, pravil jeden z poutníků, že se nechce ani odtud odejítí. A jeden z kněží, když pozoroval lásku zbožného lidu k hrobu zemřelého, pravil: »Hle, tak tiše žil a tak tiše pracoval, veřejnost o něm málo věděla — a po smrti v paměti zbožného lidu žije. Jiní kněží pracovali veřejně a přece po smrti upadli brzo v zapomenutí. K jejich hrobu nikdo nepřiklekně, nikdo vlídnou rukou svou neznamená žlutnoucí travu jejich třemi křížky, nikdo nevzpomene si na jejich skutky — na jejich život — na jejich jméno — — —«

Plnou měrou uskutečňovala se u jeho hrobu slova básníka R. Stupavského, zesnulému věnovaná:

U Tvého hrobu poutník kleká
a na rtech těžký povzdech tlumí,
a noc když táhne krajem měkká —
Ti jedle táhlou píseň šumí . . .

Končím. Jako prostý květ nezabudky, kladu svoje neumělé řádky na hrob dobrotivého stařečka, jehož srdce plno lásky, mladistvým zápallem plálo pro vše dobré a krásné, co přispívalo ke cti a chvále Boží a Matičky Svatohostýnské. Zvadnou sice zapomenutím tyto mé roztroušené city — ale skutky zemřelého nezvadnou. Odkládaje péro, vidím, jak málo podařilo se mně vystihnouti obraz zemřelého a trpělivému čtenářstvu ho předvésti. Práce té měl se podjati někdo povolanější. Ať mně, laskavé čtenářstvo nezazlívá, snažně o to prosím, že častěji jsem své osoby vzpomenu. Nebyla to osobní ješitnost, ale nutnost, ježto tyto črty jsou jen vzpomínkami, jež jsem prožil. Zemřelý vdp. P. Malý nezemřel pro nás, jeho ctitele,

*) Ročník VIII. 1912 str. 106.

ale žije v srdcích našich, jak svědčily dny korunovační. Ukončuji tím jak také již zemřelý náš básník Sládek píše ve svých »Písniích pohřebních«:

Cos tu zasil dobrých skutků
na věčnosti klid.
S Bohem buď a světlo věčné
v blaženosti nekonečné
na věky Ti svít!

P. Rudolf Rozkošný.

Zprávy se Sv. Hostýna.

Jak je čtenářům Hlasů Svatoh. známo, vydařily se pro pěkné počasí poutě podzimní na svátek Narození a Jména P. M. Pěkná pohoda trvala i po poslední pouť skoro celý týden; vál teplý, jižní vítr, a bylo dosti daleko viděti. V pátek 19./9. před polednem však byla bouřka a přšelo a o půlnoci na sobotu opět se blýskalo, hřmělo a přšelo. Počasí se obrátilo; celý týden od 20.—27. září bylo mlhavo, deštivo, a sychravo; severní vítr hnal nízká mračna přes Sv. Hostýn, takže nebylo ničeho viděti, a stlačoval teploměr skoro až k nulle. V neděli 21./9. přece však přišlo na 500 poutníků, mezi nimiž byly větší zástupy z Troubek a Zdounek, z Hoštic a j. V pondělí 22. září odjel dp. superior na několik dní do Luhačovic na nutnou zotavenou; v úterý sem přijeli vys. důst. p. probošt dr. Stojan, kapit. děkan dr. Schneider, vdp. Balt. Hřiva, inspektor k.-a. lesů Konšel, a přehlíželi, co by se tu mělo upravit. V sobotu se zdvihala mračna, takže bylo i Obřany viděti. V neděli na sv. Václava se vyjasnilo, slunce svítilo, a přišel průvod z Holešova s knězem. Chrám byl poloplný. V pondělí 29./9. bylo na rovině poněkud zamlženo, výše však bylo velice jasno. Z rozhledny bylo netoliko viděti Praděd, Kralický Sněžník, Lysou Horu, Radhošť, Kněhyni, Smrk, ale i dále. Mezi Makytou a Javorníky až k horám nad Vsetínem bylo pozorovati pohoří; možná že to byly Vysoké Tatry a zvláště Kriváň. Na pravo od Pavlovic nad úvalem, v němž jsou Prusinky, v dáli bylo viděti také dvě hory: právě nad oním úvalem bylo mezi nimi sedlo. Možná, že pravá z nich byla Krkonošská Sněžka. Kdo má dobrou mapu, ať se přesvědčí. - V pondělí večer přijel z Velehradu na pouť ndp. probošt vyšehrad. kapituly dr. Jos. Burian a odjel ve středu ráno. Nejd. p. prelát si prohlédl valy a rozhlednu. Zvláště ho poutala krásná vyhlídka ze sv. Hostýna. Stále opakoval: »Jsme na důležité historické půdě. Význam sv. Hostýna je větší než se až dosud tuší«. — Byl opět teplý, jasný týden. Slunce jasně svítilo, ale vysušovalo listnaté stromy, které rychle žloutly a listů padalo. V sobotu se však zamlžilo; dp. Superior se vrátil z Luhačovic; v neděli na svátek růžencové P. Marie přšelo. Chrám nebyl ani zpola plný. Odpoledne bylo poslední letoší shromáždění III. řádu. V pondělí byla opět mlha a poprchávalo. Večer přijel vdp. J. W. Wimmer, pro-

vinciál T. J., na visitaci a ve středu odjel. V úterý, ve středu bylo pěkně, ve čtvrtek, v pátek se zamračilo a v sobotu večer 11. října byl první mráz. (— 0.5° C). V pátek došli pp. Jindřich Slovák, majitel knihtiskárny a major Žunkovič z Kroměříže a prohlédli vykopávky uložené v museu a určili jich stáří. V neděli, kdy Omladina měla svojí pouť, byly přes celý den 3° C; družičky v bílých šatech ze Žeranovic křehly zimou. O tomto dni je zvláštní článek v Hlasech. V pondělí večer o 5. hod. padal ¼ hod. sních a pokryl celý vrch. V týž den odjel P. superior a P. Zimmerhackl s korunkami na posvátný Velehrad, kde byly na hlavní oltář položeny a na ostatcích sv. Cyrilla v tomto památném jubilejním roce dotýkány. P. Zimmerhackl odebral se pak do Karlov. Varů léčit cukrovku. V úterý ráno byly 4° zimy, ve dne však slunce jasně svítilo a sních rozpouštělo. Některé stromy již neměly listu, byly jako metly, na jiných bylo žluté listí, a s jiných listů rychle opadávalo. Některý motýl ještě poletoval na kvetoucím bodláči a žebříčku, sem tam kvete také ještě některý zvonek, mateří douška, sedmikráska. U vodní kaple jsou hromady napadlého listí, a kolem dirkovaných mís, do nichž teče sv. voda, byly ledové kruhy. Příroda se chýlí k zimnímu spánku. Snad bude ještě některé čtenáře zajímat, že oves u křížové cesty byl o poslední pouti 14./9. svázán a svežen, a že na konci září jsme měli otavu. Průměrná teplota za září byla 11.2.

Na křížovou cestu darovali: N. N. z Olomouce 100 K, nej. v sakristii 10 K, M. Bařáková 1 K, Jos. Šťastníková Kojetín 1 K, Martin Procházka z Milokoště 2 K, J. Přelouč 20 K, Jan Kapitán Kroměříž 5 K 30 h, Nejm. 10 K.

Na mosaikový obraz: Vdp. Frant. Doštal, děkan v Mor. Budějovicích, 100 K. Vdp. Ant. Trnkal, farář v Plešné, 5 K. J. Vašíčková, Brno, 2 K.

Sousoší b. S. Páně: Frant. Suchánková Zdislavice 1 K.

Na světlo a jiné potřeby: Rud. Kubičková Pest ujhely 12 K, nej. 20 K, nej. 5 K, Anna Nádvorníková Milenov 42 K.

Panně Marii Svatohostýnské děkují: B. S. Konice za uzdravení dítěte, J. Přelouč za vyslyšení, Františka Kellerová Lukov za odvrácení nemoci, Antonín a Amalie Šmítkovi

Brno za náhlou úlevu v nemoci (i ctih. P. Středovi děkuji), Leopold Duda Svárov u Březolup za uzdravení dítek.

Lístárna redakce.

Chraňte dítky — budoucnost národa! Jaký dorost, taková budoucnost. Nejlůdežitější frásí kulturního boje jest boj o školu a směr výchovy dětí. Volnomyšlenkáři všech odstínů snaží se již v nejtělejší věku otrávit duše dětské zásadami protiklerikálními. Lákají je do beznáboženského Sokola a kazí duše dětské otravným tiskem. Již častěji poukázaly časopisy katolické, jak o víře katolické, stvoření světa atd., píší dětské časopisy pokrokové, zejména »Jaro«. Braňme naši mládež. Nedopusťme, aby odcizována byla víře cyrillo-methodějské a tím i národu svému. Prohlubujme u dětí náboženský cit, učme je radostně a s láskou vykonávat pobožnosti a povinné úkony náboženské, nabádejme je ku častému přijímání sv. svátostí. Jen tak možno čeliti vážnému nebezpečí. — Matice Cyrillo-Methodějská chce v dobrém díle pomoci. Dne 1. října začala vydávati **dětský časopis »Pán přichází«**, který ve formě zajímavých povídek nabádáti bude dítky k plnění povinností náboženských. Sešity o 8—12 stranách velké osmerky jsou po 2 hal. 30 výtisků stojí poštou ročně 8 K. Každý sešit je ukončen a hodí se výtečně k rozdávání dětem místo obrázků. Redakci vede P. E. Soukup, ord. Praed. Kdo se dosud za odběratele nepřihlásil, učín tak obratem u Sekretariátu MCM. v Olomouci, Dolní nám. č. 17.

»**Náš Kalendář**«. (Cena 1 K.) Do počtu katolických kalendářů přistupuje letoším rokem nový druh. Nese hrdé jméno »Náš Kalendář«. Čtenář mimovolně zavrtí hlavou. Náš? Či vlastně? Náš je takový široký pojem, že se do něho všechno vejde. A to je správný výklad — to ten kalendář vlastně chce — pro všechny je vydáván — aby všichni o něm mohli říci — »no, to je náš kalendář«. — Obálku mu vymaloval sám † mistr Aleš. Je to takoruka poslední jeho umělecké dílo, brzy na to smrt navždy vrazila mu tužku z plodné jeho ruky . . . Jako nikdo druhý dovedl vymalovati Aleš sv. Václava a potom svaté věrozvěsty slovanské Cyrilla a Methoděje. Ano, tak jak tyto naše sv. apoštoly Aleš maloval, tak jsou našemu citění nejbližší a nám nejmilejší a proto je Aleš maloval na obálku kalendáře, který má být »naším«, t. j. specificky českým. — Vlastní kalendarium, t. j. záhlaví jednotlivých měsíců navrhl výborný znalec českého národopisu vdp. farář Karel Procházka a nakreslil je s vervou a naivní komikou vtipný ilustrátor K. L. Thuma. V každém obrázku charakterisován je příslušný měsíc některým lidovým zvykem náboženským. Tak v lednu vidíme sv. tři krále, v únoru

průvod s hromničkami, v březnu líbání sv. kříže, v dubnu pomlázku, v máji pobožnost na Karlově mostě v Praze, v červnu Boží tělo na vsi, v červenci pout sv. Anny, v srpnu obžinky, v září pobožnost u sochy sv. Václava, v říjnu posvícení, v listopadu hřbitov o dušičkách a v prosinci konečně Betlem. Je to nové, přiléhavé a originelní — »naše« — protože české. — »Náš Kalendář« — co jiné nemívají — má svoji předmluvu, která historicky líčí vývoj českého kalendáře od r. 1489, kdy byl tištěn první kalendář český. Bohatou část zábavnou a poučnou pak zahajuje nadšená »Hymna česká«, ve které básník Xaver Dvořák apostrofuje sv. Václava slovy: »Václave Svatý, vévodo, kníže! Národa Otče, nešťastných štíte!« Jako přílohu přináší kalendář obraz J. E. nejd. p. kardinála, obléhání naší Prahy vojskem uherským a ryt. brat. Balzerových »Maria Panna«. Kalendář, který stojí pod záštitou našich sv. patronů, který je dílem našich umělců, malířů, básníků a spisovatelů — právem nazývá se může »Náš Kalendář« a zaslouží plnou měrou, aby pod každou střechu vkročil »jako domů«. J. Š. Baar.

»**Svatá hodina**«, pobožnost k uctění smrtelných úzkostí Ježíšových na hoře Olivetské, jak ji dle návodu samého Božského Spasitele konala nedávno v pověsti svatosti zemřelá služebnice Boží Gemma Galgani. Všem čtenářům přehořkého utrpení Páně doporučujeme. Třetina čistého výtěžku věnuje se na proces bianorecení Gemmy Galgani. Cena výtisku 20, poštou 22 h. Obnos ten možno poslati ve známkách současně s objednávkou, které vyřizují Školské sestry O. S. F. na Král. Vinohradech, Korunní tř. č. 4.

Dětského časopisu »Kvítky« vyšlo 1. číslo (říjnové). Jak v minulých pěti ročnících, tak i v novém věnována jest péče přiměřeným článkům a básničkám vzdělávacím, poučným, eucharistickým i charitativním. Ani zábavná část není zanedbávána. První číslo je o 24 stranách a přináší 9 časových vhodných vyobrazení. Kvítky jsou všude s nadšením vítány školní mládeží katolickou. Jen třeba je, by veledůstojné duchovenstvo, učitelstvo, katolické spolky upozornili rodiče dítek, po případě jim hromadné odebírání poradili, neb sami objednali. Jsouť Kvítky neobyčejně levné. Stojí ročně i s bezplatným dětským kalendáříkem: 1 výtisk 90 h, 5 výt. společně (po 72 hal.) 3.60 K 10 + 1 výt. (po 66 h) 6.60 K, 20 + 2 výt. (po 60 h) 12 K. — Doporučujeme »Kvítky« všem příznivcům a vychovatelům katolické školní mládeže, jakož i katolickým spolkům, odbočkám, organizacím, zejména pak i katolickým paním i dívkám k hromadnému odebírání a rozšíření ve všech obcích, farnostech i městech. Několik výtisků 1. čísla ochotně pošle na ukázkou Administrace »Kvítků« v Praze II., Lípová ul.

Za redakci zodpovídá David Kubíček, emer. děkan v Kroměříži.

Nákladem Matice Sv. Hostýnské. — Tiskem Jindřicha Slováka v Kroměříži.

navštěvovati trojí školy: šestitřídní školu elementární a trojtřídní školu odbornou a obchodní, na niž je vyučováno v řeči německé, italské, francouzské a albánské.

Uherští Slováci zemězrádci. Poutníci slovačtí, dlicí na posv. Velehradě a chtějící uctítí památku ediktu milánského a vzdát hold sv. věrověstům slovanským, jsou maďaronským tiskem označeni za vlastizrádce, jakoby se byly páchaly na Velehradě politické rejdy protimaďarské. Zuřivý kalvínský fanatik, jednooký Tisza, žene boj proti Slovákům na ostří nože. Pouť prohlásily jeho listy za zemězrádu a ženou poslance Jurígu, vůdce výpravy, ku zodpovědnosti. Tím je ale vyvrácena lež evangelizistických štváčů proti Hlinkovi a Jurigovi, jakoby oni byli strůjci agitace pro vládu maďarskou. Jurigové a Hlinkové Slovákům zahynouti nedají. Dříve Tisza druhé oko ztratí, než by jedním zbylým viděl národní zrádu Jurigy a Hlinky.

Katolicťví nebylo závadou učenosti. Jak si vážil mše svaté slovatný profesor c. k. akademického gymnasia v Praze, Karel Panek, profesor matematiky, fysiky, češtiny (1849 až 1904)! Srdečně o něm napsal v roční zprávě téhož gymnasia kollega jeho, spisovatel Zikmund Winter: »Vždy býval mezi námi stejně usmívavý . . . Byl to člověk se světem i samým sebou dobře vyrovnaný a psychologický výklad k té rovnováze jeho duševní jest jediné ten, že Pánek byl muž věřící, nalézající při všech svízelných života útěchu a posilu v silné víře, jež byla oddaná a beze stínu jakékoli skepse (pochybovačnosti). První jeho ranní cesty vedly do kostela. Platí o něm věru slovo biblické, že byl muž upřímný, bojící se Boha, vystíhající se zlého, nemající hořkosti v duši, ani když byl obklíčen tesknostmi. Čím býval zákům, o tom nejrázovitější posudek oznámili bývalí žáci jeho, zakládající nadaci Pánkovu. Pravidla: »Pánek byl professorem, otcem, učil nejen matematice a fysice, ale i opravdovému životu. Ve škole nezapomínal nikdy na život, učení spojoval se životem . . .«

Kazatel a novinář. Jistý kazatel v Americe otázel se ku konci svého kázání přítomných: »Vyzývám přátelsky každého, který může platit své dluhy, aby povstal.« — I povstali všichni, až na jednoho. Když potom kazatel vyzval, aby povstali ti, kteří své dluhy zaplatiti nemohou, povstal onen muž, jenž dříve zůstal sedět. Bylo na něm patrné, že bojuje těžce o existenci. Kazatel si ho děle soucítěně prohlížel a pak se ho otázel: »Čím to, příteli, že ty jediný nemůžeš platit svých dluhů?« Ten na to odpověděl: »Pane, jsem vydavatelem časopisu. Všichni zde přítomní jsou odběrateli, avšak . . .« Rychle přerušil jej kazatel slovy: »Modleme se.« — Co ubohý novinář měl na jazyku, avšak nedopověděl, domyslí si snadno každý. — Toto stalo se v Americe, ale hodí se velmi dobře i na naše poměry.

Mnoho tanečních zábav — mnoho alkoholu. V Čechách jest na 43.000 hostinců.

Z těch ve 24.909 se pravidelně tančí. V Praze jest asi 1800 hostinců a z nich tančí se v 967. V Čechách je za rok placených tanečních zábav asi 140.000. Co tu často ztráty zdraví hlavně z alkoholu! Zdaž také návštěva kostela je tak velká jako účastenství na těchto tanečních zábavách? Zmíniti též dlužno dle statistické kanceláře, že v Čechách je 10.841 dítek úplných sirotků, 23.857 polosírotků, 9560 dítek od rodičů opuštěných, 1538 zpustlých a 40.413 dítek ochrany potřebných. Z nich jen 5036 byla ochrana skutečně poskytnuta, 35.374 dítek zůstalo vůbec bez ochrany. Jak tu třeba přemýšleti o nápravě, aby se více šetřilo se zdravím a s penězi!

Dvojí loket. Minulého roku konali katolíci ve Vídni eucharistický kongres. Každý dobře ví, že celý svět byl vzhůru. Kde který pokrokář zuřil, v listech se švalo, lhalo a nadávalo o překot, socialisté bouřili, jako by soudný den již nastával. To všechno v loni. Letos sešli se do Vídne židé z celého světa, bylo jich tam přes devět tisíc, radili se, že chtějí míti svoji říši, svého krále atd., leč naši pokrokáři mlčeli jako zařezaní a také socialisté ani nepípili, pouze ponížene a otrocky o průběhu židovského sjezdu referovali. Ponížení otroci pokrokoví znají jen klerikalismus katolický, o tom ostatním velí mlčet zednářské lože.

Způsob požívání vajec u různých národů. Vajec lze požívat, jak známo, ve všech možných způsobech úpravy a nalezneme sotva dva lidi i jednoho národa, již by si přáli stejně upravených vajec. Jeden přeje si míti měkký žloutek a zatvrdlý bílek, druhý chce celé vejce jen ohřáté, vlastně prohřáté a třetí už kombinuje jeho úpravu jako kteréhokoliv jiného pokrmu. — Různí národové však mají své určité způsoby. Angličani vaří vejce přesně tři minuty, vloží je do kalíšku a odtud je vyjídají ze skořápky lžičkou. Francouzi vaří vejce též tři minuty, oloupají je však, vylejí obsah skořápky do sklenice a sní je smísené se solí, pepřem, máslem a chlebem. Španělé vaří vejce pouze jednu minutu a vypíjí je, jako kuny, jenže s tím rozdílem, že přece jsou aspoň teplé. Italové pochtávají si na vejci, jež bylo pouze vloženo do studené vody a přivedeno až do varu. Ital pak si vyleje vejce na talíř a pojídá je jako polévku. Američané vaří vejce na tvrdo, rozkrájí je a jedí s pepřem, solí a máslem. My v Rakousku i naši sousedé Němci snad nejraději máme vejce na měkko uvažené anebo také jen v horké vodě prohřáté. Jsou jistě nejen chutnější, ale i stravitelnější než vejce na tvrdo vařená.

Lurdy roku 1912. Dle vydané statistiky bylo loni vypraveno do Lurd 446 poutních vlaků ze všech končin země. Poutníků bylo 247.092, z nichž 200.000 Francouzů. Mší sv. slouženo tam na 65.000. Osvědčovací kancelář navštívilo 560 lékařů, z nichž 190 nebylo z Francie. Professorů a ředitelů veřejných nemocnic bylo 60. Uzdravení zjištěna 1004.

SKLOMALBA B. ŠKARDA, BRNO,

umělecký ústav prvního řádu hotoví
a dodává

chrámová okna

v každém provedení i slohu od nej-
jednoduššího vzoru do nejbohatší sklo-
malby figurální. Skleněná mesalka pro
křížové cesty, odborná rada, výkresy,
rozpočty zdarma.

Kdo má 2 neb 3000 K a chce se
věnovati obchodu, tomu zřídím
výnosný sklad a prodej tkalcov-
ských výrobků a střížného zboží.

?

KAREL LEIER
v Náchodě.

Vína přírodní zaručená

v sudech i láhvích, veškeré lahůdky, sýry,
konzervy, likéry, čaje, pražské uzeniny atd.
doporučuje za mírné ceny

JAN JANSÁ

závod lahůdkářský a vinárna

v Holešově,

vedle obec. domuz (dům p. Klabusaye).

Sochy, oltáře, křížové cesty, Boží hroby,
jesle a veškeré práce kostelní zhotovuje
a opravuje umělecky, levně v každém
slohu i moderním

František V. Buk,

sochař a řezbář, uměl. truhlářství

v Praze, Jílská ulice č. 445-I
(proti Vejvodům). Založeno r. 1857.

Nákresy, fotografie, vzory kříž. cest posílám
k nahlédnutí s prosbou o laskavé navrácení.
Hotové sochy, kříž. cesty, jesle, kříže a jiné
práce možno shlédnouti v mém skladě. — Na
základě mnohých doporučení prosím o laskavé
objednávky.

! Tisíckrát pozdravujeme Tebe!

majová kázání (2 díly) od P. Ant. Rejzka.
Oba díly lze dostati na Sv. Hostýně
za sníženou cenu 2 K.

Jsem domácí tkadlec horský

(člen spolku křesťanských sociálů).

Zasílám zboží různě.

40—50 m zbytků, 20—22 korun
dobírkou zaručeně pracích barev bez
— — — — chyb. — — — —

Kanafasy na ložní povlaky, košilová
plátina lněná neb polovičníky, rumburské
věby, grlezety, ručníky, tkané barchety,
na šaty, modní zefiry na košile a bluzky
a na šaty, bílé grádle, flanely, modré
tlisky na domácí šaty a zástěry, vše
mnou ručně pracováno, velekrásno a
trvanlivé v délce 3—15 metrů.

Frant. Maršík,

ruční domácí tkadlec,

Česká Čermná, č. 107, p. Náchod.

Každý dle potřeby račte udat co po-
třebujete i délku zbytku si račte za-
znamenati, nehodící vyměním, neb dle
žádosti peněz vrátím. Zkouška mé dů-
věry ujistí každého. Též zasílám půl
tuctu čistě lněných prostěradel beze švu
150 cm. šir., 200 cm. dl., jen za K 15-80.

Svíce kostelní

pravé voskové, přesně dle litur-
gických předpisů, jakož i polo-
voskové a stearinové vyrábí
nejdokonaleji a doporučuje
firma

V. ZBOŘIL A SYN

první moravská továrna v Bystřici p. B. Firma tato počítá mezi své stálé od-
na voskové zboží a svíčky břatře přední kláštery, farní úřady,
jakož i zemské ústavy říše Rakousko-Uherské. — Zásilky vyřizují se franko, obal se
neúčtuje. — Ceny mírné.

Za redakci zodpovídá David Kubíček, emer. děkan v Kroměříži.

Nákladem Matice Sv. Hostýnské. — Tiskem Jindřicha Slováka v Kroměříži.

HLASY SVATOHOSTÝNSKE

MĚSÍČNÍK PRO LID

S povolením nejdůst. kníže-arcib. konsistoře v Olomouci a řeh. představených vydávají Otčové Tovaryšstva Ježíšova na Sv. Hostýně na Moravě,
— Vychází počátkem každého měsíce. — Celoroční předplatné K 1.50. —
V Americe 0.40 dol. — V Německu M 1.50. — Administrace na Sv. Hostýně
u Bystřice. —

O B S A H: Poutníci arcidiecese olomoucké u sv. Otcé, — Rodičky Boží obrázek. (Báseň). — Dr. Josef šlechtic Koudela †. — Benedicta. (Báseň.) — Chudobky ještě . . . — K vzpomínkám na † vdp. P. Filipa Malého, kněze T. J. na Sv. Hostýně. — Jediný prositel. — Upozornění. — Zprávy se Sv. Hostýna.

VYOBRAZENÍ: Dp. exercitanti 22.—23. července 1913. — Dp. exercitanti 4.—8. srpna 1913. — Dp. exercitanti 25.—29. srpna 1913. — Dp. exercitanti od 1.—5. září 1913.

Naším milým odběratelům a čtenářům!

Zakončujeme IX. ročník Hlasů Svatohostýnských. Děkujeme ze srdce všem P. T. odběratelům, čtenářům a širitelům našeho časopisu za všecku ochotu a lásku, kterou vydavatelstvu věnovali. Zároveň prosíme, aby Hlasům zůstali věrni a o jich rozšíření horlivě se přičinili. Jak P. T. odběratelé se jistě přesvědčili, snažili jsme se v posledních letech naše Hlasy jak obsahem tak úpravou zvelebiti. Přičiníme se, seč síly stačí, aby zdokonalily se ještě více. Jako dosud tak i nadále budeme uveřejňovati ponejvíce články týkající se Sv. Hostýna, jeho dějin a úcty ke korunované Královně. Oblíbená spisovatelka »Chudobek« M. Alfonsa přichystala již zase celou řadu článků pro příští ročník. Nešetřili jsme velkého nákladu na obrázky. Chceme i příště pěknými časovými vycobrazeními se Sv. Hostýna a jeho dějů časopis náš zásobovati: už na 30 je jich připraveno. — Poněvadž však rozkvět každého časopisu po zevnější stránce závisí od počtu odběratelů a svědomitého předplacení, prosíme opětovně všechny, kdož dluží, aby doplatili, ostatní pak aby nepatrné předplatné (1.50 K) s l o ž e n k a m i H l a s ů (čís. 97.129), které do prvního čísla příštího ročníku budou vloženy, co nejdříve zapravili, abychom i my svým čteným povinností vydavelským dostáti mohli. Upozorňujeme znovu, aby předplatné a jen předplatné podle možností s l o ž e n k a m i se zaslalo, příspěvky pak pro Matici složenkami Matice Svatohostýnské (čís. 44.642) anebo poukázkami, aby se předešlo častým nedorozuměním. Snažně prosíme své příznivce, aby si neobtěžovali získati nám hojně nových odběratelů a zaslali ještě tento měsíc jejich správné a úplné adressy; podotýkáme však, aby adressy jen takových byly zaslány, kteří již na Hlasy byli upozorněni a o nichž možno se opravdu nadíti, že skutečně odběrateli se stanou. Stává se totiž, že přemnozí, jimž Hlasy ukázkou byly zaslány, vrátili je zpět a to někdy třeba až 10. nebo 11. číslo, čímž vydavatelstvu nemalé výlohy povstaly. Konečně připomínáme, že všichni, kdož p r v n í číslo podrží, pokládání budou za odběrately, ovšem s povinností zapraviti předplatné.

K nastávajícímu božimu Hodu Vánočnímu a novému roku přejeme všem z hloubi srdce, aby korunovaná Královna svatohostýnská jim žehnatí ráčila hojně a štědře, aby nastávající nový rok byl všem rokem milosti, požehnání a spásy.

Redakce.

Z církve a světa.

Soud Boží. Letos bylo tomu 10 let, co byli zavražděni srbští královští manželé od důstojníků spiklenců. Tito vražedci sice ušli světskému soudu, ale neušli soudu Božímu. Plukovník Mašin sešlel a v mukách po 20 dnech skončil. Plukovníku Mišičovi zemřel jediný syn náhlou smrtí, on z toho sešlel a zemřel. Čtyři z vrahů důstojníků žijí v blázninci, šest je jich jako tichých šilenců v domácím ošetřování. Generál Solarovič šílí. Tak soud Boží navštívil kralovrahy srbské.

Vzácné vyznání víry velikého učence. Velký francouzský učenec přírodopysce Fabre, pro své bádání o hmyz, nazvaný »Homérem hmyzu«, učinil toto památné vyznání víry: »Nemohu říci, že věřím v Boha; já ho vidím. Bez Něho nechápu nic/ bez Něho vše mi je tmou. — Toto přesvědčení jsem si nejen v životě zachoval, já je ještě ztížil, nebo zlepšil, jak vám libo. Každá doba má své vrtochy. — Považuji nevěru za jakýsi vrtoch. Je nemocí naší doby. Já bych si dal spíše kůži sedřiti, než vyrvati víru v Boha.«

Celoroční předplatné 1·50 kor. — V Americe 0·40 dol. — V Německu 1·50 M.

Poutníci arcidiecése olomucké u sv. Otce.

V pondělí, 10. listopadu, přijal sv. Otec Pius X. v konsistoriálním sále ve zvláštní audienci naše moravské poutníky. Za doprovodu šesti hudebníků tělesné nobelgardy papežovy se stříbrnými hudebními nástroji zapěli poutníci na uvítanou tři sloky písně »Bože, cos ráčil«, které vyslechl sv. Otec usadiv se na svém trůně. Když dozpívali, povstal nejdůstojnější pan kardinál Dr. Frant. Bauer a oslovil sv. Otce latinskou řečí takto:

Svatý Otče!

My, kdož nad míru se radujeme, že nám popřáno bylo objeviti se před Tvoji Svatostí, jsme **poutníci z Moravy**, kteří ničeho toužebněji si nepřáli, než spatřiti náměstka Kristova, Spasitele světa, a před ním vyznati, jak vroucně ho milují, jak vděčně k němu lnou, **zvláště proto, že sochu Panny Marie Svatohostýnské a jejího Božského děťátka korunkami drahocennými korunovati dovolil a jejich cenu svým požehnáním zvýšil.** Jsme poutníci z oné Moravy, jejíhož syna a obyvatele, Klementa M. Hofbauera — Dvořáka — Ty, svatý Otče, jsi zapsal do alba svatých; z oné Moravy, přes níž sv. apoštolové naši Cyrill a Methoděj ostatky sv. papeže Klimenta přinesli do Říma, aby po všechny dny zůstala a trvala páska jednoty mezi Římem a Moravou, již dle slov Lva XIII. Řím vždy bude žehnat. Ráčíž proto sv. Otče, dříve než se vrátíme do vlasti, požehnati nám kněžím i laikům a všem našim příbuzným a známým ke cti a slávě Boží a sv. matky církve a ku blahu Jeho cís. a král. Veličenstva Františka Josefa I. a celé jeho nejjasnější rodiny.

Řečí p. kardinála zřejmě dojat a radostně pohnut, odpověděl sv. Otec:

»Děkuji Ti, milý synu můj, na laskavost Tvou, oddanost a synovskou lásku, s kterou přivedl jsi ke mně dítky mé nejdražší, české i německé poutníky moravské, kteří připutovali s Tebou do Říma, a prosím Boha, aby darů nejlepších jim dal. Též děkuji Ti za lásku, s kterou do Říma jsi přispěchal, abys pomohl jubileum konstantinské zvelebiti. Bůh žehnej Vám všem. Uděluji apoštolské požehnání kleru Tvému, i všem přítomným a též s námi zde v duchu prodlévajícím. Žehnám všechny památky, které poutníci sebou si přinesli a uděluji jim odpustky i ony toties quoties. Farářům a představeným uděluji fakultu dáti papežské požehnání jejich věřícím s kazatelen. Věřící, kteří vykonali sv. zpověď a přijali Tělo Páně, získají plnomocné odpustky. Ještě jednou Vám vzdávám díky a především p. kardinálovi, který Vás sem s takovou horlivostí přivedl a přeji mu, aby

duch pravé víry v diecesi jeho vládl jako doposud. Prosím za vašeho císaře a krále a jeho celou rodinu, aby je Bůh zachoval na mnohá léta a sílil ve všech strastech. Prosím Tě, synu můj, abys řeči svých diecesanů má slova opakoval».

Pan kardinál sdělil odpověď Jeho Svatosti česky i německy, ku konci pak ještě připojil, obrácen k sv. Otci, česky:

»Opětuji, že nemám dosti slov a myšlenek a srdce je příliš malé, aby obsáhlo lásku k Jeho Svatosti a poručím sebe i Vás do jeho modliteb za dnů zdraví i nemoce.

Na to udělil sv. Otec apoštolské požehnání a po něm kynul, aby vstali. Zapěli hymnu papežskou.

Po ní sestoupil sv. Otec s trůnu dolů. Vítá ho hlučné »sláva«, »hoch« a »eviva«. Sv. Otec přívětivě děkuje a rozmlouvá s p. kardinálem a pak s p. biskupem Wisnarem, prelátem ryt. Mayerem, prelátem hr. Komorowským a dr. Dvořákem.

Na to opustil sál. Zaslzené zraky všech ho doprovodily. Pohnutím přemožení, tak mnozí si zaplakali při pohledu na sv. Otce.

Tak vzdán v tomto velepamátném roce 1600letého jubilea konstantinského a 1050letého jubilea cyrillomethodějského viditelné hlavě církve sv. od Jeho Eminence, ndp. arcipastýře našeho a ostatních poutníků, jakožto zástupců celé Moravy, povinný, slavný a veřejný dík za veliké významání, jehož dostalo se Sv. Hostýnu nezapomenutelnou papežskou korunovací milostné sochy Vítězné Ochrany Moravy a můžeme směle říci, že **právě tímto díkem slavností korunovační byly důstojně zakončeny a samy korunovány.**

Dobrotivý Bůh račiž na přímlovu korunované Královny svatohostýnské zachovati ještě dlouho ve zdraví a svěží síle Jeho Svatost církvi boží a Jeho Eminenci naší milé arcidiecesi!

Hroznata Roubal.

Rodičky Boží obrázek.

Svůj obraz Matičky ní za svět celičký
neprodám;
tuto si památku, dražší všechněch statků,
zachovám.

Duše když umdlévá, blaho se jí vlévá
od matky;
jediné vzdechnutí a zas mír v mžiknutí
mám zpátky.

Až budu umírat, ještě chci objímat
obraz ten;
Matičku milovat a jí obětovat
slední sten.

Duše když od těla k Bohu se vrátila
do nebe;
dej, Boží Matičko, ať stojí blizoučko
u Tebe! —

Dr. Josef šlechtic Koudela †.

V den Všech Svatých, kdy slavíme památku drahých zesnulých a kdy i duch nevěrce a světáka zalétá v neznámé kraje života věčného, odešel do krajů věčnosti velký syn Moravy dr. Josef šl. Koudela z Jelínkova. Byl 28. října raněn mrtvící a večer 1. listopadu učinil smrtelný záchvat jeho životu konec v 68. roce jeho věku.

Zvěčnělý byl i se svou veleváženou chotí po celý život velkým a vroucím ctitelem Vítězné Ochrany Moravy na Sv. Hostýně a zasloužil si, aby i v našem časopise vděčná, posmrtná vzpomínka mu byla věnována a budoucím ctitelům Matky Boží svatohostýnské zachována. Vždyť ještě o nezapomenutelné slavnosti korunovační 15. srpna m. r. připutoval jako náměstek zemského hejtmána i se svou chotí vzdát hold korunované Královně, vykonal na Sv. Hostýně sv. zpověď a bezprostředně před započítím slavnostního úkonu přijal na stupních mariánského oltáře z rukou P. superiora Tělo Páně. Brzy na to v září účastnil se eucharistického sjezdu ve Vídni, kde opět ve spolkových místnostech českého katolického spolku akademického »Lípa« s P. superiorem s velkým zájmem se rozhovořil o svatohostýnských korunkách.

Dr. šl. Koudela narodil se 2. července r. 1845 v Pokojově u Žďáru. Po absolvovaných studiích na právnické fakultě v Praze vstoupil r. 1869 do kanceláře dra. Fandrlíka v Prostějově a později do kanceláře dra. Pražáka v Brně. R. 1876 usadil se jako advokát v Prostějově a brzy stál v čele národního života v Prostějově a okolí a získal si velkých zásluh o dobytí radnice prostějovské pro národ český. První české zastupitelstvo jmenovalo dr. Koudelu na uznání těchto zásluh čestným občanem města Prostějova.

Od roku 1885 byl advokátem v Brně. Národní a hospodářské české podniky a spolky měly v něm velmi zdatného a horlivého pracovníka. Býval předsedou Národní Jednoty, byl místopředsedou Nár. Rady a předsedou mnohých peněžních podniků. Nebylo podniku ku blahu a dobru lidu a vlasti, v němž by dr. Koudela nebyl měl hlavní účast. Nepřehledná řada českých měst a obcí jmenovala ho čestným občanem a velká řada spolků čestným členem.

Dr. šl. Koudela stál od mládí v popředí politického života. Skoro 30 let byl poslancem na zem. sněmu za Brno venkov a požíval ve svém okrese takovou důvěru a vážnost, že každý pokus oslabit důvěru voličstva k němu potkal se s nezdarem. Býval vždy volen velkou většinou ano i jednohlasně. Ačkoliv ve sněmu nemluvil často, byl jeho vliv neobyčejný a kdykoliv mluvil, poslouchala ho celá sněmovna.

Dvakráte byl dr. Koudela také přisedícím zem. výboru. Po smrti dra. Fandrlíka r. 1895 úřadoval jako jeho náhradník a v r. 1907 převzal obtížný referát finanční a vedl až do letošního července. Zde se osvědčil jako vynikající finanční odborník. Hlavní jeho snahou bylo, přivést do zemských financí rovnováhu. Známo jest však z té doby heslo Stránského: My sanovat nebudeme. Tenkrát pokrokaři za vůdcovství Stránského, Staňka a Vaňka zmařili Koudelův finanční plán a dr. šl. Koudela složil následkem útoku pokrokového tisku finanční referát. Dostalo se mu však skvělého

dosti učinění, když i pokrokaři konečně uznali, že v celé sněmovně nelze najít lepšího a opatrnějšího finančního referenta. Mnohé z jeho sanačních předloh byly pak i od pokrokařů přijaty a schváleny a ti, kteří kdysi předlohy zemského výboru zuřivě potírali, teď litují, že nebyly provedeny všechny.

Dr. šl. Koudela byl také po jedno období poslancem na říšské radě, kde zastupoval venkovské obce na Brněnsku a Vyškovsku. I zde dovedl si získati pověst znamenitého politika, který měl vždy na mysli prospěch svého národa a svého voličstva.

Velkých zásluh získal si dr. šl. Koudela o české školství. Jeho zásluhou zřízen byl na Moravě třetí učitelský ústav, vznikla česká obchodní akademie v Brně, jeho přičiněním a obětavostí jeho šlechtěné choti vyvinula se »Vesna« ve velký složitý a všestranný ústav školský. Také na postátňovací akci zemského středního školství měl činnou účast. Byl z předních mecenášů české školy technické a účinně podporoval zřizování a zdokonalování školství odborného.

Zesnulý byl také věrným synem katolické církve povahy hluboce nábožensky založené. A když v letech devadesátých strana národní uzavřela dohodu se stranou lidovo-pokrokovou vstoupil dr. šl. Koudela do strany katolicko-národní, jejíž byl předním reprezentantem a o jejíž rozmach a veliký rozvoj získal si nemalých zásluh. Zastával také ve straně vždy nej-přednější funkce.

Za svou záslužnou činnost národní a hospodářskou povýšen byl od císaře u příležitosti diamantového panovnického jubilea i se svou rodinou do stavu šlechtického a měl býti v brzku povolán do panské sněmovny.

Dr. šl. Koudela zanechává 4 syny, z nichž 2 jsou doktory práv, jeden má vysoké vzdělání obchodní a jeden studuje na technice. Jeden syn, rovněž dr. práv, před několika lety zadusil se ve svém bytě ucházejícími plyny. Byla to pro otce rána z nejtěžších. Tehdy zvláštním charakteristickým způsobem osvědčil svoje hluboké náboženské přesvědčení. Na příkaz lékařů nesměl sůčastniti se pohřbu milovaného syna. A co zarmoucený, zdrcený otec? Ve chvíli, kdy tisíce doprovázely syna ke hrobu, klečel on ve svém pokoji a modlil se vroucně — růženec. Sv. zpověď, sv. přijímání, růženec: nejsouliž to nejspolehlivější známky a doklady praktického katolicismu?

Země Morava a český národ ztrácí v zesnulém muže, jenž byl a zůstane chloubou země a chloubou národa, muže, jenž veškeré své nevšední schopnosti zasvětil církvi a vlasti, muže, jenž neúnavnou prací vy-dobyl si přední místo v dějinách Moravy a v dějinách národa českého. Národ český a s ním sv. Hostýn zachová mu stálou vděčnou paměť. O. v p.!

Na konec stůž zde zajímavá zpráva, kterou v zápisní knize svatoho-stýnské zaznamenal někdejší kostelník Josef Bubílek o šlechtěné choti zesnulého; zní takto: »Léta Páně 1882. darovala na Sv. Hostýně paní Adela Koudelová bílý, zlatem protkaný ornát ze svých svaдебních šatů ceny nemalé, čímž nemálo přispěla k oslavě služeb Božích. Budiž toto zde psáno pro památku šlechtěných dárců a odplatiž jim Máti Boží Svatohostýnská! Dárkyně Adela Koudelová (t. č.) choť c. k. notáře v Prostějově. Léta 1882«.

●. z Tepence.

Benedicta.

Buď zdráva, Požehnaná mezi ženami,
Ty lil'je vzkvetlá hložím, mezi trnám,
Ty hvězdo jasná, vzešlá mezi hvězdami
na nebi božím!

Buď zdráva, studnice Ty zapečetěná,
Ty Panno, na níž ani skvrny není,
od Krále ze Sionu chotí zvolená
od věčna dění!

Buď zdráva, jež jsi brány nebes odemkla,
nad svůdcem Evy slavná Vítězkyně,
jež se Synem jsi z lásky za nás trpět šla,
ó, Přítelkyně!

Buď zdráva, krásná mezi země dcerami,
jež zrodila jsi věků Touhu sladkou,
buď zdráva, Požehnaná mezi ženami,
buď naší Matkou!

Maria Alfonsa.

Chudobky ještě . . .

Hlava se mi točila jako v závratí již několikadenním pozorováním vlnícího se moře citů zbožnosti. Oko se kalilo při pohledu v zaslzené zraký, upřené v prosbě na Korunovanou. A duše se nejednou zachvěla nad bolestmi mnohých, prosících Ji . . .

Toužila jsem po klidu. Aspoň na chvíli . . .

Šumné, hluboké lesy kolem svatyně zvaly mne ve svůj střed. Šla jsem. Mám ráda jejich dumavé písně. Čím hlouběji jsem šla, tím bylo krásnější. Vánek lahodného klidu pohrával šumnými větvicemi. A zval mne ještě dále, v hlubší taje hvozdů. Ale nešla jsem. Odjakživa se bojím cikánů. Napadlo mi, že by se tam někde mohli vyskytnout. Zůstala jsem blíže stezky, houštím chráněné.

Dlouho a nerušeně naslouchala jsem velebnému chorálu lesa. Který umělec dovedl by vytvořiti krásnější varhany, než-li jsou tyto? A dovede který pěvců sbor vyrovnati se zpěvákům pějícím na větvích? . . . Sníla jsem, dlíc v nádherném, velkém chrámu Boha . . .

V tom zaslechla jsem praskot větví. Někdo šel. Uleknutím jsem nemohla ani dýchat myslíc si: »To jsou jistě cikáni«.

Pojednou hlasy ztichly . . . Mojí rušitelé u cestičky stanuli. »Není možná dojít nahoru. Člověk si chce nadějit a zatím dvě hodiny bloudí sem a tam. Vyndej Emo salámy a víno. Ať se trochu posílím. Sednem si na chvílku. Pak půjdeme přímo nahoru a snad již neztratíme cestu«, hovořil pán. Pak nedaleko mne usedli a pili.

»Poslouchej Emo, že prý tam kromě kostela a hotelu nejsou žádné byty. Hm, hm! Neobchodní hlavy! Kolik pěkných »sommerwohnunků« by tam mohlo býti. A nějaký sportovní klub. Vystavět k nim ještě dva nebo tři hotely a bylo by tu místo poutního, výletní místo«.

Po chvíli vstali a zašli. S nimi prchl i můj klid, který opřádal duši. A slzy draly se mi v oči. »Ani to tiché místečko ti nepřejí, sv. Matičko? Chtěli by kolem tvé svatyně mítí sídla pohodlí a rozkoše a všeho, co Tebe ze srdcí lidských vypuzuje. Kam by potom chodili smutní a opuštění hledat útěchu? Výletním místem, sportovním dostaveníčkem chtěli by mítí posvátný chlum. Mohla by jsi dopustit, sv. Matičko, aby do tvé svatyně zalétaly písně hříchu rozkoše a pýchy, volající: »Není víry ani Boha, zlato nám stačí?«

Upřímnou radost jsem pocítila nad tím, že Matice Svatohostýnská vrch svaté hory zakoupila a neupadne již do rukou lichvářských, výdělečných.

Vrátila jsem se do poutního ruchu a šumu zas. Pod křížovou cestou seděla stařenka s vnučkou. Usedla jsem blíže k nim. Zamyšleně jsem se rozhlížela kolem, kolik pohodlných, pěkných panských bytů by zde mohlo býti. Stařenka se nahnula k děvčeti, řkouc jí polohlasitě:

»Podívej se! Ta v klobouku vedle nás přišla také na pouť. Nenese si žádný koš a jistě by jedla. Na těch makových koláčích leží veliký s povídlím, víš, ten výškrabek. Když je hlad, sní se všechno. Ukaž, dám ji ho!«

V duchu jsem se nad její řeči usmála. A netušila ani, že se vztahuje na mne. Teprve, když mi koláč podávala, pochopila jsem vše. Nezbylo mi nic, než-li ho přijati. Její nářečí i hovor se mi zamlouval.

»Třeba se od ní něco dozvím«, myslela jsem si a začala jsem se vyptávat: na starodávne zvyky v jejích daleké vísce. S počátku vyprávěla ochotně. Ale čím dále méně. A když jsem se začala vyptávat na její syny, dcery a na sousedy, odvrátila se ode mne, řkouc vnučce:

»Člověk nemá ani na pouti od klevetnic pokoj. Myslela jsem, že se přišla k Panence Marii pomodlit a ona sbírá klevety. Kdo ví, co je zač. Pojď, Handulo, sedneme si jinam. Třeba nad cestu«.

Již se na mne ani neobrátila.

P. Alois Viceník, koop. v Dobroměřicích.

K vzpomínkám na † vdp. P. Filipa Malého, kněze T. J. na Sv. Hostýně.

Když již vzpomínky na miláčka poutníků Svatohostýnských v tomto časopise chýlily se ku konci, dostalo se mně laskavostí vdp. děkana z Pačlavic B. Spisara, vzácného to přítele zesnulého, obsáhlého rukopisu † P. Malého, v němž vypisuje staré památky svého rodiště Pačlavic, vzpomíná let dětských, doby studijní, ba i pozdějšího svého působení.

Myslím, že by bylo škoda, kdyby zůstalo nepovšimnuto. Pozoruhodný jest jeho bystrý úsudek o tehdejších hanáckém životě; kde je třeba, přikládá pitevní nožík, by na vřed svých spolurodáků ukázal, byť by mu to i srdce drásalo. Aspoň ukázky podám z rukopisů, kterak všeho si všímal:

»Až do roku 1848—50 nosívaly v Pačlavicích dívky slušný, červený hanácký kroj. I mužský kroj byl velice krásný a vážný. Starší a ženatí nosívali černý plášť, žluté koženky a šedou, asi 14 coulů vysokou baranici.

V parádě, když nosili baldachýn, mívali dlouhý kabát až po kotníky sahající. Chlapci měli koženky hedvábím vyšíváné, rásnou košili, zlatem a stříbrem vyšíváný pás, na hlavě klobouk s pentlemi, růžemi a zrcadýlkami. Po roce 1850 začaly jak dívky, tak i ženy se parádit: nosit kacabajky, hedvábné zástěry a šátky . . . Snad sluší zde podotknouti, jaké bylo před časy smýšlení o missionářích a speciálně o Jesuitech v našem kraji. Připo-

Dp. exercitanti na Sv. Hostýně dne 21.—25. července 1913.

meňme si, že před časy bujněl husitismus v naší krajině a že v roce 1557 byl konán ve Slížanech sbor (t. j. sněm) bratrské Jednoty a že ves tato, jak podotýká Matěj Procházka — byla veskrze bratrská a že tito zarytí nepřátelé církve svaté nejvíce násilím a výsměšky bojovali. Z těch časů asi pocházelo pořekadlo, jež jsem za mládí svého slýchával a říkával: »Halt wer do — Hdo je to — Já so to — Co to neseš? — Jesoito. — Hde ho neseš? — Do rebníka. — Co s ním tam? — Boch s ním tam. — Tož«. — — — Toho jsem se nenadál, že sám sebe tak opěvuju«.

»Nejvíce nás hnětlo, že Pačlavice neměly nikdy žádných panáčků, žádných »primic«. Ze Švábenic jich bylo několik, z Tištiny, z Morkovic respektive z Tetetic a tu nejednou ohlašoval dp. farář: Budoucí nedělu bude ranní mše sv. o půl 6. hodině a potom půjdeme do Švábenic nebo do Morkovic nebo do Tištiny, tam má velebný pán P. Mich nebo P. Doleček neb P. Horák své primicie a bude udělovat sv. požehnání. Že na konci 18tého století byl v Pačlavicích zrozen jakýsi P. Šrom, napotom Cisterciák Velehradský a nějaký P. Šimon Křékal (zajisté Lhofák, neboť z tam odtud pocházejí pačlavští Křékalové) neb jak jej jeho primiční kazatel P. Čermák z řádu sv. Františka proměnil na P. Schreier — o tom nebylo žádného památníka. A ejhle najednou dali se na studije panští synkové, předák všech byl syn p. vrchního; všichni stali se vojáky. . . . Nastala nová doba. Na studije vydal se první selský syn P. Herodek, za ním jsme následovali P. Špatinu, já a můj spolužák P. Zaoral, pak P. Grmela, P. Judas, P. Klvač, P. Hladký a celá řada mladšího pokolení, takže vdp. kanovník Sedláček, tehdy ještě náš farář, mohl se chlubit, že má ve své farnosti 12 apoštolů«.

»Jak jsme pěstovali literaturu« — pod tímto nápisem sděluje zesnulý další zajímavosti ze svého mládí.

»První počátky byly na trávníku před Trávníčkovými. Tu jsme si zasedli asi 6—10 chlapců i děvčat do kruhu a začaly se vypravovat pohádky. Povidáte — řekl ten, který si troufal, že jich umí nejvíc, — povídej to o tom zakletém princu — a druzí naslouchali a posuzovali, zda-li dobře vekládá. Lhát se nesmělo. Běda tomu, kdo by byl řekl, že měl princ tři pérka za kloboukem, a on měl jen dvě. Již se ruce zdvihaly a vykladač musel přestat a jiný pokračoval, »vekládal«. Když nás vykládání omrzelo, začali jsme zpívat. Takové zpěvy byly: Žáčku, žáčku učený, ve všech školách cvičený: pověz nám, co jest jedna? Jeden Pán Bůh náš — Jenž na nebi přebýváš . . . anebo: Přiletěla sojka, sedla na trní — Přeletěla drohá — sedla vedle ní. —

Druhý kurs literátů — to již byli školáci — měli právo poslouchat a učit se pohádky a písničky od starších děvčat neb žen, jak se scházely na vytloukání makůvek, neb ku draní peří neb na přástky. Tu se vykládaly i kratší žertovné kousky a zpívaly se krásnější písně. Mnohé již známé, ale dvě z nich nikde jsem nenašel: Jedna začínala: »Zelenaří se kopce — stádo běží k obce . . . druhá zněla: Víím já údolíčko krásné — v nejtajnější krajině . . . Snad je ještě někdo zná. Já jsem je již zapomněl. Bylo by hodno vyhledati je a zachovati . . .

V 12tém roce mého života bylo se mi loučiti s tak milým domovem a odejít na pouť na Sv. Hostýn: tu mne tatínek obětoval a doporučil Panně Marii; pak mne dal zapsati do 2leté německé »Hauptschule« v Kroměříži a tak se skončila poesie mého života v otcovském domě.

Přesídlením do Kroměříže jsem se cítil docela odcizený své vlasti a svému lidu, a až když jsem vstoupil do noviciátu v Trnavě a během svých studií v Trnavě, v Břetislavi (Prešpurk) a v Innomostí když přirovnal jsem skromné a pokorné smýšlení a jednání naše s hrdostí a vypínavostí jiných národů, pak teprve jsem si vážil svého lidu a své vlasti, zvláště vída, že my Češi jsme vědou a učením vynikali nad studujícími jiných národností. Bylo nás scholastiků T. J. asi 42 neb 44 z rozličných národností: studovali jsme bohosloví. Převládali Němci, ale byli tam též Vlaši, Španělé, Maďari, 1 Rus a 4 Francouzi. Tito přišli schválně do Innomostí naučit se německy. Aby se všichni mohli domluvit, byla zavedena domácí řeč latinská. Milí Francouzové chtějí se německy učit, musili si vyžádati dovolení, od koho by se učit a s kým by mluvit směli. I vyvolili si nás za učitele a udali P.

Rektorovi za příčinu, že my Češi nejlépe a nejzřetelněji německy mluvíme. A dobře měli; za půl roku mluvili plynně německy a za 2 léta mluvili a psali jako rození Němci.

Po vysvěcení byl jsem ustanoven příručím čili společníkem novicmistra v Trnavě a zároveň slovenským kazatelem a zpovědníkem. Toť mi bylo. Slováci tehdy ještě se drželi Bernolačiny, byli pobožní a požívali jakési vážnosti v městě. Maďaři, Kalvinci a luteráni duchu a ruchu Košut-

Dp. exercitanti na Sv. Hostýně dne 4.—8. srpna 1913.

skému hovící, usmyslili si tehdy postavití honvédům u Trnavy padlým, vlastně Košutovcům, nějaký pomník. Postavili jej a chtěli též, aby byl posvěcen. Žádný kněz se nedal k tomu namluvití. Pročež sebrali se v neděli v čas služeb Božích tito buřící ve třech oddílech: maďarském, německém a slovenském, každý provázen svou bandou. V čele Maďarů šel kalvinský advokát, Slováky vedl luteránský pastor a Němce sprovázel židovský rabín . . .

Pobyl jsem v Trnavě osm let. Na to jsem byl poslán do Prahy, odkudž jsme konali s P. Cibulkou a s P. Koženým sv. misie dílem v Čechách, dílem na Moravě: v létě pak jsem zůstával v Dolnorakouském poutnickém místě v Tabulkách Mariánských, kamž docházeli poutníci z Moravy, Čech a ze Slovenska. Tu jsem zastíhl i poutnici krajanku z Osyčan, bývalou svou

spolužačku M. Durayovu. Pověděla mi, odkud je a jak se jmenuje: mne však nepoznala. I vyptával jsem se jí na rozličné rodiny a osoby z Osyčan a Pačlavic, také na naše domácí a konečně i na sebe. Všecko mi pověděla, ale kdo jsem já nevěděla. Když jsem odešel, prý se divila, jak to možno, že ti panácci tu v Rakousích mohou všecko vědět a znát, co tam na Moravě jest. —

Zde mne též došel dotaz od P. Provinciala, zda bych byl ochoten jet na české missie do Ameriky. Já mu odpověděl: »Ano, třeba hned, když mne pošlete.« P. Provincial to schválil, pročez na sv. Václava 1879 jsem se vydal na cestu. Rozloučiv se v Rakousích, v Uhrách, doma a v Praze s milými známými a přáteli, jel jsem do Chebu, do Koblence a do Kolína nad R. a odtud do Londýna, jakž mi tuto cestu jeden z našich německých páterů, rodák z Kolína, naznačil. V Kolíně jsem bydlel u jeho bratra v hostinci Duhr, nedaleko znamenitého velechrámu. Prohledl jsem si chrám tento a maje ještě v živé paměti kutnohorský chrám sv. Barborky, přirovnal jsem je k sobě i zdálo se mi, že co do plánu a stavby si kutnohorský chrám Páně nic nezadá, ale ovšem velmi mnoho co do rozměrů a vnitřní úpravy, za to ale je kutnohorský mnohem přitulnější, kolínský velebnější. Teď ale po obnově imponuje i kutnohorský svou velebností.

Namane se zde otázka, co že bylo příčinou, že nás české P. P. vyzvali tam do Ameriky na missie? — Bývalý biskup Pittsburgský M. O' Connor vstoupil asi v roce 1868 do Tovaryšstva Ježíšova. Aby mohl zůstatí docela skryt před světem, vstoupil do provincie německé. Jeho bratr James O' Connor byl před tím professorem ve Filadelfii, načež se stal biskupem v Nebrasce. Tu viděl smutný stav našich krajanů, Čechů, kteří většinou dali se k zednářům neb odpadali poznenáhla od sv. církve a od víry. Po ukončené válce s Francouzi vyhnal nemilosrdný Bismark a soudruzi zednářští Jesuity a všechny s nimi sbratřené řády z Německa a tak též byl i veledůstojný p. biskup Michael O' Connor nucen opustiti své zátiší a navrátiti se do Ameriky a žil v jesuitské koleji Woodstock-ské. Tam jej navštívil jeho bratr James a stěžoval si mu na naše Čechy. Tuf radil milý P. Michael O' Connor, aby popsal své trápení P. Generalovi a vyžádal si od něho české P. P., kteří jsou v rakouské Provincii. Tak tedy padla volba na mne. Já jsem jel napřed, jiní dva P. P. přijeli za rok za mnou. Bylo mi třeba uměti anglicky. Proto mne P. Provincial poslal na německé misie, kdež všichni němečtí P. P. uměli dokonale anglicky: od těch jsem se tedy angličtině naučil.

Za půl roku jsem byl tedy od vdp. biskupa J. O' Connora povolán, abych se opuštěných Čechů ujal: tito však o kněze nestáli. Tanec, pití, hudba jim byly milejší, než mše sv. Mnozí si dali jen děti od kněze pokřtiti, jiní si křtili novorozenátka sami ve jménu osvěty neb pivem. Když tedy Češi kněze nechtěli, poslal mne vdp. biskup k Polákům. Od těchto pak jsem ob čas docházel k Čechům. Byl jsem u Poláků dvě léta. Byl jsem u nich rád. Po dvou letech mnozí Češi přece zmoudřeli a žádali mne, abych se u nich usadil. Když pak jsem se připravoval ku stavbě kostela, a měli na to něco obětovat, poukazovali jeden na druhého a žádný nic nedal. Konec konců byl: »Postavte kostel, ať uvidíme, co umíte, potom Vám na něj dáme. Výborně, pravím: »Vy jste jak onen měchošlap, jenž pravil k varhaníkovi: napřed zahrej na varhany, potom budu šlapat měchy.«

Nemoha ničeho poříditi, zašel jsem k vdp. biskupovi si postěžovat. Přijal mne s velikou laskavostí a přívětivostí a dal mi 500 dolarů, abych tedy stavěl. Češi mi nevěřili, že budu stavět, proto se mi tesaři k práci ne-

nabídli. Vzal jsem si tedy dva Němce a takéž německého pomocníka; německý obchodník dřevem mi dodal potřebné dřevo. Já sám jsem zastával místo druhého nádeníka a za 14 dní byl kostel hotov. Byl celý ze dřeva, dosti úhledný, 28' široký a 62' dlouhý. Zde jsem tedy strávil bez mála 8 let. Dojížděl jsem na německé, polské a anglické missie. Od těchto osadníků jsem dostával slušné honoráře za každou návštěvu, a co jsem dostal, to jsem opět věnoval na kostel. Později jsem si koupil v městě slušný domek.

Dp. exercitanti na Sv. Hostýně dne 25. – 29. srpna 1913.

Ten jsem si dal přetáhnouti až ke kostelu a postaral jsem se též o školu v jiném domku, a to vše z obětí jiných národností. Češi, čili vlastně farníci, u kterých kněz bydlí, mají svému faráři platiti 600 dolarů na rok; moji farníci mi vyplatili první rok 36. Zatím přišlo za těch 10 let mnoho českých kněží do Ameriky. Já jsem s dovolením P. Provinciala předal svou farnost českým kněžím světským a byv odvolán, vrátil jsem se na posv. Velehrad a teď chci působiti pod ochranou Tě, které jsem byl jako hoch obětován, nejsvětější Matičky Svatohostýnské.«

Potud zajímavé jeho vzpomínky. Ano, dostalo se mu té milosti, že nejen působil — ale nyní i odpočívá pod ochranou nejsvětější Matičky Svatohostýnské.

Alois Dostál.

Jediný prositel.

V Doumově, požehnané to řepné krajině, každoročně v kampani pracuje v cukrovaru půl druhého sta lidí, kteří dnem i nocí se střídají při rozmanité práci od nasypávání řepy až do vyvážení žlutého cukru do skladiště.

Nynější majitel nestavěl cukrovar, ale tento přešel několika rukama, než se dostal v majetek velkotovárníka Haubnera.

Jaký pán — takový krám.

Cukrovar prodělal mnoho změn od té doby, kdy byl postaven, slavnostně otevřen a vysvěcen. Nejstarší obyvatelé dobře se pamatují na onu slavnost a mnoho si slibovali od cukrovaru. Ovšem že naděje ty nebyly splněny úplně. Někdy cukrovaru blahořečili, jindy by raději síli obilí, než sázeli řepu.

Ani úřednictvo si vždycky nechválilo, ani dělnictvo nebylo stále spokojeno. Říditelé se střídali, jak noví páni nastupovali v držení závodu. Dělný lid se stěhoval a noví přicházeli.

Ale všichni se shodovali v tom, že nikdy v doumovském cukrovaru nebylo tak mizerných poměrů, jako za nejnovějšího pána, za Haubnera. Ten chtěl jenom a jenom odtud těžit, zůstával takoruka hluchým ke všem voláním po opravách, a jenom staré zvyklosti rušil, ničeho nezaváděje ve prospěch úřednictva nebo dělnictva. V letech dřívějších kampaň zahajovala se mší svatou, všichni úředníci a dělníci, pokud mohli, shromáždili se v kostele, kde se daly modlitby za ochranu lidu, za zdar práce, za požehnání nebes.

Pudecký Synec, jenž na starosti měl už zrnitý, ale posud nevybělený cukr, vždycky upomenul účetního nebo přímo ředitele.

»Tak půjdeme zase do kostela, bychom tu kampaň s pomocí Boží začali«.

»No, půjdeme«, odpovídal vybídnutý.

Synec byl v cukrovaru od jeho založení z počátku jako chlapec, který jenom posluhoval, později lepší dostával práci, až se stal pudeckým. Nyní už by měl jít do pense, ale Haubner žádné nevyplácel. Bylo-li třeba, dostal Synec zvláště dělníka na pomoc. Nepustili ho pro stáří jeho i spolehlivost, že tu byl nejstarším — a že by propuštění jeho příliš křičelo.

Pudecký měl dobrou paměť, o všem v cukrovaru věděl. Při předávání svršků byl přítomen, naň se v rozličných záležitostech obraceli.

»Synec náleží k inventáři«, usmíval se nový ředitel, přejímaje cukrovar pro Haubnera. Tento podíval se na pudeckého, přeměřil ho od hlavy k patě řka:

»A můžete ještě pracovati?«

»Povinnosti své zastanu, milostpane«, odpověděl Synec.

»No, uvidíme«, potřásl hlavou nový pán.

Za čas sám se obracel na pudeckého, dotazuje se, jak tu co dříve bylo, kam se pro to a ono obracet. Poznal neocenitelnost jeho místních vědomostí a sílu vzácné paměti.

»Kdy se zahájí, pane účetní, kampaň?« tázal se opět Synec.

»Ode středy za týden«, ohlašoval úředník.

»Tedy předem oznámím v kostele, že v úterý půjdeme«, nabízel se jak obyčejně Synec.

»Zeptám se«, odvětil účetní. »Máme nového pána«.

»V tom přece žádná novota nebude«, mínil dobromyslně pudecký.

Účetní se ptal důchodního, důchodní cukrmistra, cukrmistr chemika, chemik ředitele a ředitel vyslal jednoho z adjunktů k Haubnerovi s dotazem, počne-li kampaň službami božími.

»Proč to?« utrl se majitel cukrovaru dosti nevrle.

»Bylo tak vždycky obyčejem«, vysvětloval adjunkt. »Někdy se to odbylo v neděli«.

Dp. exercitanti na Sv. Hostýně dne 1.—5. září 1913.

»Nebráním nikomu mimo čas práce do kostela choditi, ale ta společná návštěva před kampaní přestane, nadobro přestane«.

Adjunkt oznámil řediteli výsledek návštěvy a zase to šlo od úředníka k úředníku, až účetní ohlašoval pudeckému Syncovi, aby nikam nechodil, nic neobjednával, že si toho pan Haubner nepřeje.

Pudecký pokrčil ramenem, pracovní lid se hněval. Ten první den se platil a mnohý rád počínal modlitbou těžkou a také nebezpečnou prací. Takový to byl zvyk, tolik roků trval a všem se líbil. Toho dne i jiní kostel navštívili, byl to jako tovární svátek. Kde kdo těšil se na výdělek a řepaři se radovali, když se jím na pozemcích, řepa vydařila, pěkně za sucha se dobývala a také platila.

Ale tentokrát čekali marně. V neděli se neohlašovala mše na počátku kampaně, nic se nechystalo, jenom na vratech cukrovaru oznamovala vyhláška, že ve středu počne se vařiti cukr a vysoký komín dýmal na zkoušku.

Mluvílo se o tom mnoho, ale nikdo Haubnerovi se nezmínil, že se jeho nové zařízení lídu nelíbí.

»Tolik roků cukrovaru sloužím a tohle se nikdy nestalo«, říkal Synec. »Věru, kdybych pana Haubnera potkal, zmínil bych se mu o tom«.

Ale nepotkal majitele, ten odejel právě do města, aby tam něco nutného zařídil.

Nadešel den kampaně, všichni shromáždili se před cukrovarem. Už dříve byli zapsáni a roztříděni. Žena, která postrkovala omytou řepu k řezačkám, pokřižovala se dříve než vzala lopatu do ruky. Nastal šum, stroje hučely, vozy dovážely řepu přímo do kanálu.

»Kde je pudecký Synec?« tázal se ředitel, přehlížeje dělníky, stále v cukrovaru pracující nebo jenom na kampaň najaté.

Nikdo nevěděl. Pudeckého tu vlastně nebylo třeba, cukr posud nebyl, ale ředitel chtěl ho poslati kamsi za strojníkem.

»Ráno vyšel se mnou«, oznamoval pudeckého soused.

V tom se mihnul kolem Haubner. Zaslechnuv že někdo schází, hned se otazoval: »Kdo se nedostavil?«

Nemohli zapíratí nepřítomného.

»Je nám divné, že tu posud není pudecký Synec«, s pravdou ven vyšel ředitel.

»Tak? A to je pěkné! Takový dává příklad?« hněval se majitel.

Ředitel vysvětloval, že pudecký tu ještě býti nemusí, že později nastane jeho povinnost.

Ale Haubner nebyl upokojen. Kdo dostává plat má se dostaviti v určitou hodinu.

Nad nepřítomným vznášelo se propuštění, a když bylo nejhůře, objevil se pudecký Synec.

»Že tam ještě nebyl!« mluvil k sobě ředitel.

Haubner pudeckého znal a teď přímo proti němu kráčel.

»Co to známená? Proč jste se tolik opozdil?« začal přísně.

»Milostpane, byl jsem v kostele«.

»A to dnes, všedního dne? Počkejte si na neděli«.

»Bývalo obyčejem, že v Doumově kampaň začínala modlitbou v kostele, ten zvyk u mně je tak zakořeněný a mocný, že jsem neodolal, abych se v kostele nezastavil také dnes. Domníval jsem se, že mne tu ještě není třeba, a že dobře bude, když se za zdar letošní práce o kampaň pomodlím«.

»Haubner upřeně hleděl na starce, aby uhádnul, jak to vlastně myslí. Poctivá tvář naň hleděla.

»Je dobře«, řekl jenom a odcházel.

»Šťastně jste vyvázl«, usmál se ředitel.

Pudecký pokrčil ramenem.

»Jednám jak myslím a jak mně svědomí káže«.

Hned šel, kam byl poslán a hleděl si svých povinností.

Kampaň dopadla dobře. Nikdo nepřišel k úrazu, nic zvláštního se nestalo.

»Vyprosil jste nám ochranu a Boží požehnání«, řekl ředitel pu-deckému.

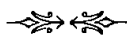
Tento nedostal trestu za opozdění, neslyšel slova výtčítky od Haub-nera, ač s ním často mluvil.

A příštího roku v Doumově opět kampaň počínala jako v letech mi-nulých modlitbou v kostele za pomoc, ochranu a požehnání.

U p o z o r n ě n í.

Doslechli jsme, že s pamětní knihou korunovační vzniklo malé nedo-rozumění. Někteří členové »Matice Svatohostýnské« se totiž domnívají, že spis »P a p e ž s k á k o r u n o v a c e M a t k y B o ž í S v a t o h o s t ý n -s k é« členům Matice se rozesílá zdarma. To však je veliký omyl. Kniha ta na obyčejném papíře stojí pro všechny — s poštovným 3 K 80 h, a na kří-dovém papíře 5 K 42 h. Prosíme tedy všechny, kteří knihu tu dostali, aby zmíněný obnos »Matici Svatohostýnské« ihned zaslali. Poštovní složenky byly v knize přiloženy. Matice právě nyní má veliké potřeby, i bude Vám vděčna, když peníze ihned zašlete. — Kdo však knihu korunovační ještě nemá, nemeškej si ji objednat na adresu: ANT. JANDA, c. k. profesor v Kroměříži. Čistý výtěžek jest určen na zvelebení Sv. Hostýna. — Kdo ne-obdržel poštovní složenky, žádej o ni p. prof. Jandu z Kroměříže. — Ať není jediné katolické rodiny, kde by nebylo korunovačního spisu!

Zprávy se Sv. Hostýna.

(Od 15. října do 15. listopadu.)

Jak v posledním čísle Hlasů sděleno, padal na Sv. Hostýně první sníh 13. října; nadáli jsme se, že po chladném létě dolehne na nás brzy tuhá zima; ale tentokráte jsme se zmýlili a zbytečně strachovali. Od 14. října až do konce bylo počasí vyjimečně krásné, jakého jsme letos užili málo. Vál většinou mírný jižní vítr, sluníčko jasně svítilo a mile hrálo. Pěkné pohody vážili jsme si zde nahoře tím více, když jsme po-hlíželi na rovinu, nad níž často se vznášely tu husté tu zase řidší mlhy a když zdálo se, jakoby v dáli, někde za Prostějovem, všechno tmavou mlhavou zdí bylo ohraženo. Teprve v úterý 21. října a ve středu vítr se zdivočil; nebylo možno ani oken otevřít (kterýsi Pá-ter se o to pokusil, ale sklo hned řinčelo), smrky se mohutně klátily a hluboko ohýbaly a nejedem zaplatil ten větrný vrtoch živo-tem: dva stranou k Rusavě byly v půli zlo-meny a jeden mladší vyvrácen. Také nad 10. zastavením nové křížové cesty sklonila se silná jedle: na štěstí zadržela se na buku, který stojí zrovna za tímto zastavením. Pod valy směrem k Říce a ke Slavkovu pova-leno taktéž několik mohutných jedlí. Práli bychom (ne ovšem ve zlém úmyslu) našim čtenářům, aby tak někdy prožili s námi na Sv. Hostýně takové víchřice a učinili si představu, jak to u nás vypadá, když takový vítr, zejména severák, duje a k tomu třeba

i burácí hrom. Teprve v pátek 24. se vítr utišil. Po 14 dnů za sebou bylo pozorovati jak před východem tak po západu slunce, nápadně ohnivé a daleko široko vyložené červánky, jakých jsme zde ještě snad nikdy nevidali. — V druhé polovině října vyko-nali si P. Superior, P. Rozkošný a oba fra-teři své roční osmidenní exercicie. V tu do-bu (24. října) přišel na pouť vdp. děkan z Mor. Budějovic, Fr. Dostál; chodívá sem každoročně, letos již po šestadvacáté. Da-roval 100 K na doplatek nákladu mosaiko-vého obrazu na průčelí chrámovém a po mši sv. ubíral se zase domů. Na zpáteční cestě stala se mu však nemalá nehoda: klopýtl u sv. Filomény a zlomil si nohu. Na štěstí byli jsme brzy o tom zpraveni, frater sakristián ránu ovázal a P. Černý převezl kočárem dp. děkana do Bystřice, odkud v průvodu ctih. sestry představené tamnějšího sirotčince dostal se šťastně vlakem do nemocnice kroměřížské, kde s velikou obětavostí a láskou jej ošetřují ctih. sestry sv. Kříže. Snáší svou nehodu s příkladnou trpělivostí a daří se mu, Bohu díky, dle zpráv, které nám zaslal, dobře. Prosíme naše čtenáře, aby horlivému a štědrému ctiteli Maticky Svatohostýnské vyprosili brzké a úplné pozdravení. — Ve čtvrtek 29. října odejel P. Superior do Olo-mouce odevzdat Jeho Eminenci, nejdůst. p. kardinálovi skvostně vázanou knihu o pa-pežské korunovaci s prosbou, aby J. Emi-nence ráčila ji osobně při audienci v Římě

věnovati sv. Otcí a tlumočítí vroucí díky za to, že ráčil k papežské korunovací Matičky Svatohostýnské milostivě přivolití a sám korunky posvětití. Nejdůst. p. kardinál přislíbil, že tak s radostí učiní. Jak slavným způsobem se to stalo, dočetli se naši čtenáři v úvodním článku tohoto čísla. — Podle počasi byla také návštěva poutníků, hlavně ovšem v neděli; ve všední dny docházejí nyní v zimě jen ojedíněle. Na den posvěcení chrámu Páně připutovalo asi 400 poutníků, z nichž většina si posvětila chrám své duše sv. svátostmi; zpovídalo se do půl 12. hod. Neděli na to byla opět návštěva velice četná; jelikož P. Zimmerhackl dlel tehdy v K. Varech a P. Černý měl kázání o sv. Vendelínu ve Střebčicích, zpovídali zbylí 2 Páteři až do ¼2. odpoledne. Ve čtvrtek 29. října vrátil se P. Zimmerhackl, díky Pánu Bohu, úplně pozdraven domů. V sobotu o slav. Všech Svátých a v neděli přišlo hojně poutníků, někteří na dva dny. Zpovídalo se po oba dny celé dopoledne a přes 500 přistoupilo ke stolu Páně. V neděli 2. listopadu měl P. Superior kázání o dušičkách, vedl pak za modlitby bolestného růžence průvod na Sv.-hostýnský hřbitůvek, kde pobožnost za v Pánu zesnulé zakončena písní »Odpočiňte v pokoji!« Když se průvod vracel padala na Sv. Hostýn mlha, k níž o půl 2. hod. odp. se přidal déšť a mírně padal až do 5. hod.; potom se vyjasnilo tak, že bylo viděti světlýka až na hřbitově bystřickém. S povděkem třeba připomenouti, že některé zbožné duše z nejbližšího okolí neopomenuly vkusně vyzdobiti hrob P. Malého. — Na dušičky bylo zamračeno a chladno. V úterý 4. listop. odjel P. Rozkošný do Vídně na poradu k lékařům, který je odborníkem v ušních nemocích a vrátí se teprve 29. listopadu. Do té doby musejí teplo měřiti, mraky a mlhy pozorovati ostatní Páteři, kteří se ovšem v tom tak nevyznají jako ten, jemuž říkají žertovně Pater »pateropočasí«. 6. listopadu připutoval dp. Fr. Gogela, farář střebčický, který se svým sousedem z Ruciavic, vdp. Neoralem ani v zimě nás neopouští, když se kde kdo bojí nahoru se vydat ve sněhu a ledu: jeden maličký, druhý jako obr, a tak se dobře k sobě hodí jako — říkávame žertovně — David ke Goliášovi. (Doufáme, že nám odpustí, když jsme toto veřejné tajemství prozradili). V sobotu 8. listopadu odebral se P. Černý na sv. missii do Koněšína u Vladislavy a právě co toto píšeme, vrátil se zdrav zpět. Od 10.—13. listopadu dlel na Sv. Hostýně (letos již po osmé) milý host a horlivý pracovník ve zpovědnici i na kazatelně, vdp. děkan jevíčský J. Daněk. — Poslední dobou (6.—15. listopadu) je většinou pošmourno a sychravo, občas poprchá, někdy i notně prší a Sv. Hostýn halí se často v mraky. — Začátkem listopadu byl kostel důkladně očištěn a vše se zase leskne, až radost. Na zimu postavena opět spojovací

prkenná chodba z kláštera do sakristie, bez níž v zimě pro závěje nebylo by možno ani dostatí se do kostela. Lavice kostelní umístěny, jak obyčejně pro zimní období, před oltářem.

Museum svatohostýnské utěšeně zkvétá: chová již na sta cenných památek svatohostýnských, které budí zasloužený obdiv. Poslední dobou obohatil museum dp. J. Vyhliadal, farář ve Švábenicích sbírkou starých písní svatohostýnských, z nichž jedna z roku 1773. Velikému zájmu odborníků těší se zejména starožitné nálezy svatohostýnské: šípy, kopí; dále přechetné úlomky z popelnic a tuhových nádob na obilí, brousky, okřesavače, kamenné koule atd. Před šesti týdny nalezl bratr P. superiora P. Karel Ostrčilík před IV. zastavením staré křížové cesty veliký žernov a bezprostředně pod ním 10 vojenských košířů. Z dosavadních nálezů (nádob a nástrojů) v museu uložených patrně, že Sv. Hostýn byl od nepamětných dob obýván. Sbírkou musea svatohostýnského přispějí jistě u veliké míře k poznání minulosti naší posvátné hory a prosíme znova snažně všechny, kdož nějaké památky svatohostýnské, ať staré nebo nové mají, anebo někde najdou, aby našemu museu je laskavě věnovali. Prozatím není ovšem možno museum učiniti přístupným širší veřejnosti, ale snad dočkáme se toho, že postaráno bude o účelně zařízenou místnost, kam by všichni měli přístup. Svým časem budeme uveřejňovati seznam (katalog) předmětů svatohostýnských v museu uložených; pravíme svatohostýnských, poněvadž jen takové výhradně se sbírají a právě tím nabývá museum zvláštní důležitosti, významu a ceny.

Duchovní práce svatohostýnské v roce 1913: 106 kázání, 44 promluv, 8 sv. missií (v Troubsku, Jedovnicích, Novém Městě, Jevíčku, Telči, Koněšíně, Loukově, Lišni), 2 třídní pobožnosti (ve Frýdku a v Prasklicích), 18 růz. exercicií tří-, čtyř- až osmidenních (doma i mimo dům), mezi nimiž 6 kněžských. Na Sv. Hostýně konali sv. exercicie 132 kněží, z nichž 51 z arcidiecése olomucké, 66 z diecése brněnské, 9 z diecése král.-hradecké, 2 z pražské, 1 z budějovické, 1 z Dol. Rakous, 1 z Dalmacie; asi 42.000 sv. přijímání, 1750 mši sv., z nichžto 500 odslouženo od kněží-poutníků.

Panně Marii Svatohostýnské děkují: Čtenářka Hlasů Svatohostýnských z Oseka u Lipníka za vysvobození z veliké sklíčenosti duševní a úzkosti; J. S. z Příbora za obrácení bratra a vyslyšení v důležité záležitosti; čtenářka Hlasů za vyslyšení prosby; nejm. za vyslyšení v jisté záležitosti. Fr. O. za uzdravení matky z těžké nemoci.

Příspěvky uveřejníme v příštím čísle.

Za redakci zodpovídá David Kubíček, emer. děkan v Kroměříži.
Nákladem Matice Sv. Hostýnské. — Tiskem Jindřicha Slováka v Kroměříži.

Listárna redakce.

»**Papežská korunovace Matky Boží Svatohostýnské.**« Rozesílání pamětního spisu korunovačního bude v krátké době ukončeno. Celý veliký náklad jest již skoro rozebrán, tisíce výtisků rozletěly se po našich vlastech, aby hlásaly chválu Matce Boží. A všude, u bohatých i chudých, dílo to bylo přijato s radostí a láskou. »Matice Svatohostýnská« obdržela celou řadu dopisů, v nichž vyslovují se jí díky za vydání tohoto vzácného díla. I rodáci naši v Americe knihu tu si objednali a neobyčejně se jí líbí. Tak n. př. píše jeden Američan ze St. Louis: »Objednanou knihu jsem v pořádku obdržel. Je to dílo opravdu vzácné. Ilustrace jsou velmi krásné. V českém světě se pořádku s něčím podobným shledáváme. Z obsahu poznal jsem náboženský a národní život v drahé vlasti. Potěšil jsem se a posílil.« Jiný z Veseleyville No. Dak. píše: »Knihu jsem obdržel, líbí se mi velice. Člověk čta ji cítí se jako doma, mezi svými. Děkuji Vám za ni srdečně. Napiši o ni zprávu v našich listech, aby se jí mohli pokochati i jiní naši rodáci. . . « — Korunovační spis nemá cenu jen pro přítomnost, nýbrž i pro budoucnost. Za sto roků bude stejně vzácným, vždy bude hlásati náboženskou vroucnost a nadšenou lásku našeho lidu k Matce Boží a ke Sv. Hostýnu. Ať tedy neschází v žádné katolické rodině! — Kdo tedy dosud nemáš tohoto vzácného díla, hned si jej objednej, dříve než bude úplně rozebráno. Na skladě jest již jen několik set. Piš o ně na adresu: Ant. Janda, professor v Kroměříži. Na obyčejném papíře stojí 3 K 50 h, na křídovém 5 K (kromě poštovného).

Upozornění. Dílo »Papežská korunovace Matky Boží Svatohostýnské« jest již skoro úplně rozebráno. Dosud však mnozí odběratelé neposlali peněz. »Matice Svatohostýnská« má nyní veliké povinnosti, i prosí, aby peníze za dílo korunovační ihned laskavě ode všech byly zaslány. Matici se tím velice prospěje.

Právě vyšlo 4. vydání výborné družinské knížky »**Pod praporem Královny nebes.**« Dějiny, zřízení a pobožnosti Mariánských družin, uspořádal P. Leopold Škarek, kněz T. J. Toto vydání obsahuje již nové, pro všechny družiny schválené stanovy. Vkusně vázaný výtisk v plátně za 1 K 30 h, v kůži se zlatou ořízkou za 2 K zasílá Mariánská Družina na Velehradě, Morava. Všem Mariánským Družinám doporučujeme co nejvřeleji. —

Knížka útěchy o smrti. Též kniha radosti. Napsal dr. Augustin Wibbelt. V rouše českém podává dr. Ferd. B. Černovský, O. s. Aug. Nákladem Cyrillo-Methodějského knihkupectví Gustav Francl v Praze. Cena 2 K. Nehody, nemoci, neštěstí, zemětřesení, povodně, krupobití, neúroda a pod. bývají předmětem hrůzy a strachů; ale pravou příšerou, o níž lidé vůbec neradi mluví, je smrt. Smrt prochází světem jako Ahasver, a nikdo jí neunikne. Vejde-li do příbytku, lidé se jí mlčky klání a žehnají se, když se svou kořistí dům opustí. Hrůzou trnou, když roz-

marná smrt někdy odhodí kosu, kterou lidi jednotlivě nebo po řadě kosila, a chopí se houslí za doby moru nebo války, aby zahrála ke smrtelnému tanci, z něhož nikdo již živ se nevrátí. »Memento mori« plíží se za člověkem všude: suchý, se stromů šelestící list, u tvých nohou umírající zvíře, hasnoucí slunce i skomírající den — jsou denním pozdravem smrti. Není místa, kde by nemohl státi křížek, jenž označuje místo, kde člověk zemřel: snad umře v zamilovaném koutečku své zahrádky, snad u stolu, kde se bavil se svými přáteli, snad postihne jej smrt ve spánku, zkrátka není místa, není okolnosti, kde by zrádně nečihala smrt. Proto mnozí, aby se uchránili pouhé vzpomínky na smrt, hledí v zábavách utlumiti bolestnou na ni paměť. A přece má smrt horší pověst, nežli zasluhuje: není absolutní paní, ale její žezlo podléhá vyšší moci — moci boží. Smrt je pouze božím poslem, snad přísných rysů, ale přece jen poslem či andělem božím, jenž svůj úřad koná z vyšší vůle. — z vůle boží. V různých podobách posílá Hospodin smrt, jak sám ustanovil, a je známo, že skvostnou je v očích božích smrt svatých jeho. Pravý křesťan se nemusí tedy smrti báti: vždyť Kristus překonal smrt i hrůzu hrobu a učinil smrt klínicí u bran věčného života — ze smrti vykvétá nový život. Toť krátký, kratičký obsah výtečné knižky faráře dr. Augustina Wibbelta: Knížka útěchy o smrti. Vystižným překladem, z pera dra Ferdinanda Černovského, obohacena jest česká překladová literatura dílkem krásným a trvalé ceny, v němž s prospěchem bude čísti netoliko kněz-kazatel, kněz-katecheta a zpovědník, ale i učitel a vůbec každý vzdělaný laik. Knihkupectví Cyr.-Meth. p. G. Francla má vskutku šťastnou ruku ve výběru a vydávání knih. Kéž uslechtilé snahy tohoto cileho a eminentně katolického nakladatelství dojdou v povoláných kruzích zaslouženého pochopení, ocenění a podpory.

Listárna administrace. Vyrovnání 64. — Číslo pásky 4646 nesouhlasí s nějakým odběratelem z Hor. U., rače prosím zaslati bližší adresu. — **Amerika.** Předplatné na Hlasy a někteří za knihu »Papežská Korunovace« zaslali: Jan Fryšák, Moulton Texas, 21 08 K, Jos. Pokluda, Wallettville, 6 K 13 h, F. A. Pšenčík, Flatonia, 4 K 17 h, Leo Hybner, Arroyo Grande Cal., 4 K 90 h, Frank Saha, Sealy Tex., 2 K 45 h, Jos. F. Pavlica, Moulton, 8 K 82 h, Rev. Jos. Chvátal, Chicago, 5 K, J. A. Cernasek, Schulenburg, 9 K 80 h, Jol. Jelínek, Ennis, 14 K 96 h, J. Sitka, Schiner Tex., 19 K 61 h, Nep. Hanačík, Caldwell Tex., 9 K 80 h, J. Růžicka, Taylor Tex., 4 K 90 h, J. Jeleník, Ennis, Texas, 49 K 76 h, Fr. Betík, Ennis Tex., 4 K 90 h, J. Pavlica, Moulton Tex., 10 K 78 h, Al. Hlavek, Joakum Tex., 4 K 90 h, V. Roza, Omaha, Nebr., 5 K, K. F. J. Parma, Lagrange Tex., 7 K 35 h, Anna Zapalač, Fayetteville, 2 K 45 h, Augustina Nurala, Chicago, 1 K 96 h, Anna Sláma Milwaukee 3 D. — **Avís o v á n o:** Na mše sv. a na světlo P. Marii p. Josef Bartoš, Weimar, 39 K 22 hal.

SKLOMALBA B. ŠKARDA, BRNO,

umělecký ústav prvního řádu hotoví
a dodává

chrámová okna

v každém provedení i slohu od nej-
jednoduššího vzoru do nejbohatší sklo-
malby figurální. Skleněná mozaika pro
křížové cesty, odborná rada, výkresy,
rozpočty zdarma.

Kdo má 2 neb 3000 K a chce se
věnovati obchodu, tomu zřídím
výnosný sklad a prodej tkalcov-
ských výrobků a střížného zboží.

?

KAREL LEIER

v Náchodě.

Vína přírodní zaručená

v sudech i láhvích, veškeré lahůdky, sýry,
konzervy, likéry, čaje, pražské uzeniny atd.
doporučuje za mírné ceny

JAN JANSÁ

závod lahůdkářský a vinárna

v Holešově,

vedle obec. domu (dům p. Klabusaye).

Sochy, oltáře, křížové cesty, Boží hroby,
jesle a veškeré práce kostelní zhotovuje
a opravuje umělecky, levně v každém
slohu i moderním

František V. Buk,

sochař a řezbář, uměl. truhlářství

v Praze, Jílská ulice č. 445-I

(proti Vejvodům). Založeno r. 1857.

Nákresy, fotografie, vzory kříž. cest posílám
k nahlédnutí s prosbou o laskavé navrácení.
Hotové sochy, kříž. cesty, jesle, kříže a jiné
práce možno shlédnouti v mém skladě. — Na
základě mnohých doporučení prosím o laskavé
objednávky.

! Tisíckrát pozdravujeme Tebe'
majová kázání (2 díly) od P. Ant. Rejzka.
Oba díly lze dostati na Sv. Hostýně
za sníženou cenu 2 K.

Jsem domácí tkadlec horský

(člen spolku křesťanských sociálů).

Zasílám zboží různé.

40—50 m zbytků, 20—22 korun
dobírkou zaručeně pracích barev bez
chyb.

Kanaťasy na ložní povlaky, košillová
plátina lněná neb polovičníky, rumburské
věby, griezety, ručníky, tkané barchety,
na šaty, modní zefíry na košile a bluzky
a na šaty, bílé grádle, flanely, modré
tlisky na domácí šaty a zástěry, vše
mnou ručně pracováno, velekrásno a
trvanlivé v délce 3—15 metrů.

Frant. Maršík,

ruční domácí tkadlec,

Česká Černá, č. 107, p. Náchod.

Každý dle potřeby račte udát co po-
třebujete i délku zbytku si račte za-
namenati, nehodící vyměním, neb dle
žádosti peněz vrátím. Zkouška mé dů-
věry ujistí každého. Též zasílám půl
tuctu čistě lněných prostěradel beze švu
150 cm. šlr., 200 cm. dl., jen za K 15-80.

Svíce kostelní

prvé voskové, přesně dle litur-
gických předpisů, jakož i polo-
voskové a stearinové vyrábí
nejdokonaleji a doporučuje
firma

V. ZBOŘIL A SYN

první moravská továrna v Bystřici p. B. Firma tato počítá mezi své stálé od-
na voskové zboží a svíčky bératele přední kláštery, farní úřady,
jakož i zemské ústavy říše Rakousko-Uherské. — Zásilky vyřizují se franko, obal se
neúčtuje. — Ceny mírné.

Za redakci zodpovídá David Kubiček, emer. děkan v Kroměříži.

Nákladem Matice Sv. Hostýnské. — Tiskem Jindřicha Slováka v Kroměříži.